

International Symposium On Social Sciences

Sempozyum Özet Kitapçığı

Asos Congress 2016 Conference Proceedings

13 - 14 - 15 Ekim 2016
13 - 14 - 15 October 2016
Firat University

1. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu

ASOS CONGRESS 2016

BİLDİRİ ÖZETLERİ

KİTABI

**ASOS CONGRESS 2016 CONFERENCE
PROCEEDINGS**

13-15 Ekim 2016

Fırat Üniversitesi

Sempozyum Onursal Başkanı

Fırat Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Kutbeddin Demirdağ

Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Erol Asiltürk

Sempozyum Düzenleme Kurulu

Doç. Dr. Özcan Bayrak

Doç. Dr. Fatih Özek

Yrd. Doç. Dr. Mustafa Uğraş

Yrd. Doç. Dr. Sezgin Demir

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Abdulkadir Baharçiçek

Prof. Dr. Ahat Üstüner

Prof. Dr. Ahmet Aksın

Prof. Dr. Ahmet Buran

Prof. Dr. Ahmet Yatkın

Prof. Dr. Aleksandra Vranes

Prof. Dr. Bahir Selçuk

Prof. Dr. Belkacem Boumahdi

Prof. Dr. Choi Han - Woo

Prof. Dr. Candalene J. McCombs

Prof. Dr. Cihan Işıkkhan

Prof. Dr. Daoud Djefafla

Prof. Dr. Elena Oganova

Prof. Dr. Enver Çakar

1. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu

Prof. Dr. Ercan Alkaya
Prof. Dr. Gwendolyn Alexander
Prof. Dr. Gıyasettin Arslan
Prof. Dr. Hasan Tahsin Fendoğlu
Prof. Dr. Hocine Boukara
Prof. Dr. İbrahim Kavaz
Prof. Dr. İlhan Genç
Prof. Dr. İsmail Bakan
Prof. Dr. İsmail Bekçi
Prof. Dr. Joachim Klose
Prof. Dr. Kathleen Malu
Prof. Dr. Kazuyuki Nagai
Prof. Dr. Khalil Awda
Prof. Dr. Kim Hyo Joung
Prof. Dr. Ljiljana Markoviç
Prof. Dr. Liptai Kalman
Prof. Dr. Mehmet Arslan
Prof. Dr. Mehmet Dursun Erdem
Prof. Dr. Mustafa Arslan
Prof. Dr. Mustafa Bulat
Prof. Dr. Mukadder Boydak Ozan
Prof. Dr. Mohammed Hardan Ali
Prof. Dr. Moheddin Bananeh
Prof. Dr. Nadir İlhan
Prof. Dr. Nassıra Hedjerassı
Prof. Dr. Nabeel Madallah Hamad Al-Obaidi
Prof. Dr. Nuri Gömleksiz
Prof. Dr. Ömer Osman Umar
Prof. Dr. Roberto Veraldi
Prof. Dr. Sadettin Tombul
Prof. Dr. Sedat Cereci
Prof. Dr. Sevil Mehdiyeva
Prof. Dr. Tahir Balcı

Prof. Dr. Tarık Özcan
Prof. Dr. Tetsuya Sato
Prof. Dr. Woo Chan Duck

Doç. Dr. Ahmet Akkaya
Doç. Dr. Ahmet Kara
Doç. Dr. Beyhan Kanter
Doç. Dr. Bülent Cercis Tanrıtanır
Doç. Dr. Fatih Kanter
Doç. Dr. Mary Beth Schaefer
Doç. Dr. Mustafa Şenel
Doç. Dr. Mutlu Deveci
Doç. Dr. Nazmi Özerol
Doç. Dr. Onur Köksal
Doç. Dr. Özcan Bayrak
Doç. Dr. Sare Şengül
Doç. Dr. Sebahattin Devecioğlu
Doç. Dr. Seçil Fettahlıoğlu
Doç. Dr. Serdar Yavuz
Doç. Dr. Türkan Erdoğan
Doç. Dr. Ünal Taşkın
Doç. Dr. Yasin Doğan

Yrd. Doç. Dr. Ahmet Faruk Güler
Yrd. Doç. Dr. Ahmet Turan Sinan
Yrd. Doç. Dr. Ebru Onurlubaş
Yrd. Doç. Dr. Fadime Tosik Dinç
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Gürlek
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Yalçın Yılmaz
Yrd. Doç. Dr. Hakan Yalap
Yrd. Doç. Dr. Mesut Gün
Yrd. Doç. Dr. Ömer Okan Fettahlıoğlu
Yrd. Doç. Dr. Ömer Tuğrul Kara

1. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu

Yrd. Doç. Dr. Sibel Üst Erdem
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Karacelil
Yrd. Doç. Dr. Taner Namlı
Yrd. Doç. Dr. Tahir Çelikbağ
Yrd. Doç. Dr. Türkan Askerova

Osmanlı Devletinde Kadına Şiddet (Geçmişten Günümüze Yansımalar)

Prof.Dr. Ahmet Aksın

ÖZ

Osmanlı Devletinde kadınların maruz kaldığı şiddet üzerine pek çalışma yapılmadığı bilinmektedir. Bu bakımdan biz tebliğimizde Osmanlı Devletinde (18-19. Yüzyıllar) kadına şiddet konusunda tespit ettiğimiz belgeler ışığında meseleyi ele alıp incelemeye çalışacağız. Tebliğimizi hazırlamaktaki amacımız kadına şiddet probleminin günümüzde olduğu gibi geçmişte de olduğunu ortaya koymaktır. Tebliğimizde geçmişten günümüze bu konunun hiç de azalmadığı ve aynı şekilde devam ettiği görülecektir. Nitekim, 1859 yılında 13- 14 yaşında evlendirilip kocasından sürekli şiddet gören ve gördüğü şiddetten dolayı bir buçuk yıl sonra, evinden kaçmak zorunda kalan ve devlet idarecilerinden kendisine yardımcı olunmasını isteyen İzmit’li Şerife Hanım ve 1850 yılında her gün dayak yediği için bu zulümden kurtulmayı talep eden Sivas’taki kadın ile, bugün sığınma evlerine yerleşmek zorunda kalan kadınlar arasında bir fark yoktur. Yine 1843 yılında Kütahya’da tecavüzcülere, namusunu korumak adına direnen ve katledilen Havva Hanım ile daha kısa bir süre önce aynı kaderi paylaşan Özgecan kızımız arasında hiçbir fark yoktur. 1865 yılında eski kocası tarafından ikinci eşi ile birlikte saldırıya uğrayıp hayatını kaybeden Fatma Hatun ile bugün eski eşleri tarafından katledilen kadınlar arasında yine hiçbir fark yoktur. Yönetmelikler, kanunlar cezalar Osmanlı döneminde de vardı bugün de var. Ancak sadece cezalandırmak veya kadınları koruma altına almak anlaşılacağı üzere yeterli gelmemektedir. Zira tebliğimizde de belirteceğimiz üzere Osmanlı Devleti kadına şiddet uygulayanları veya katledenleri o günün şartlarında en ağır şekilde cezalandırmaktadır. Ancak yine de tıpkı günümüzde olduğu gibi, bu olaylarda bir azalma görülmemektedir. Tebliğimizi hazırlarken kullanacağımız kaynaklar, Başbakanlık Osmanlı Arşivinde bulunan Defterler ve belgeler ile Şer’iyye Sicilleri olacaktır.

Anahtar Kelime: Osmanlı, Kadına Şiddet

Geçmişten Günümüze Elazığ İlinin Sosyo-ekonomik Yapısı ve Fırat Üniversitesinin Katkısı

Prof.Dr. Ali Yılmaz Gündüz

ÖZ

Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan Elazığ il'i, Yukarı Fırat Havzasında bulunmaktadır. Elazığ tarihte Anadolu'yu, Mezopotamya'ya bağlayan kervansaray yollarının geçiş güzergâhı içinde önemli bir yerleşim yeri olmuş ve birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Osmanlı Devletinde Sultan Abdülaziz'in tahta çıkmasıyla 1867 yılında şehre Mamûrat'ül Aziz adı verilmiş ve daha sonra Atatürk'ün şehre yaptığı ziyaretinde sunduğu teklif ile Azık ili manasına gelen El-Azık olarak değiştirilmiş, Türkçe uyumu ve söyleyiş kolaylığı nedeniyle Elazığ adını almıştır. Osmanlılar zamanında Palu Eyaletine bağlı olan Elazığ'ın ekonomik gelişmesi Cumhuriyet yıllarının başında başlamıştır. Cumhuriyet tarihinde farklı dönemlerde şehirde şeker, çimento, maden ve mermer fabrikaları açılmış, halkın bir kısmına iş imkânı sağlanmıştır. 1976 yılında Türkiye'nin en büyük hidroelektrik santrallerinin (Keban) birinin bu ilde yapılmış olması sebebiyle sanayi gelişmiştir. Elazığ'da 2 tane organize sanayi bölgesi bulunmakta olup 1500'e yakın sanayi işkolu mevcuttur. Elazığ ilinin tarih boyunca eğitim alanında da önemli bir yeri vardır. Eski Harput'ta Amerikan, Fransız ve Alman kolejleri 1800'lü yıllarda eğitim vermeye başlamış kurumlardır. Ayrıca İl'de Osmanlılar zamanından kalma Kur'an ve ilim eğitimlerinin verildiği medreseler vardır. Bugün, 1967 yılında Yüksek Teknik Okul adıyla açılan Fırat Üniversitesi, 1969 yılında Elazığ Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisine dönüştürülmüş ve 1975 yılında da Fırat Üniversitesi adıyla tek bir çatı altında eğitim-öğretim faaliyetine başlamıştır. 2015-2016 yılı itibariyle 16 fakültesi, 40 bini aşkın öğrencisi ve 1700'ün üzerinde öğretim üyesiyle Doğu Anadolu Bölgesinin ve Türkiye'nin en büyük sayılı üniversitelerinden birisidir. Bu çalışmada geçmişten günümüze kadar geçen sürede Elazığ İl'inin sosyo-ekonomik durumu ve Fırat Üniversitesinin İl'e yapmış olduğu sosyo-ekonomik katma değeri hakkında bilgi verilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelime: Ekonomik Kalkınma, Eğitim Ve Fırat Üniversitesi

Oryantalistik Bakışla Türk ve Batı Edebiyatlarında Kadın İmaji

Prof.Dr. Beyhan Asma

ÖZ

Toplumlar arası ilişkilerde tarihin büyük bir rolü vardır. Bütün batı ve doğu kimliklerini kazanma sürecinde, karşılıklı ilişkilerin, mücadelelerin etkisi olmuştur. Bu sanayileşmiş toplumların etkisiyle ortaya çıkan bir durumdur. Sanayileşme ile nüfusun toprağa bağlı, tamamen olmamakla birlikte endüstriyel yapıya doğru yol alma sürecidir. Oryantalizm odağında ilerleyen modernleşme sürecinde ‘kadın konusu’ ise toplumsal dönüşümün en mühim konularından biri olarak karşımıza çıkar. Doğu olarak isimlendirilen ve coğrafya ile nitelenen belli kısımlarıdır. Doğu-Batı gibi yer ayrımlar öncelikle farklılık üzerine kurulmuştur. Ayrılık ve ötekiliği üreten tanımlayıcı ve sınıflandırıcı metaforlar mekân ilişkilerine de hükmederler. Bizzat Oryantalist söylem tarafından üretilen bilgi, ‘Doğu’ yu yaratır. Bu söylemler sadece bilgi değil bizzat betimlemeler olmuştur. Oryantalizm, bir bilim dalı, bir söylem tarzı ya da bir dünya görüşü olarak değerlendirilebilir. Oryantalizm, Oryantalist yazımların Doğuyu kültürel ve coğrafi bir birlik olarak kurma biçimlerine ilişkin zengin bir görünüm sunarak, kültürel ve cinsel farkın temsili sorununa ve ötekiliğin söylemsel durumuna ve felsefesine dayalı daha genel sorular sorabileceğimiz geniş bir alanın kurulmasına da öncülük eden bir çalışmadır. Ötekileştirilen Doğu’ da oryantalistler kendilerine yasaklanmış olan ya da kendileriyle özdeşleştiremedikleri birçok özelliği Doğuya atfetmişlerdir. Örneğin pek çok Batılı yazar için Doğulu kadın gizemli, şehvetli ulaşılmaz bir arzu nesnesidir. Batı aklı, düşünmeyi ve bilimi temsil ederken, Doğu daima tembelliği, zorbalığı, geri kalmışlığı temsil eder. Bu bakış açısından dolayı da edebi yazımlarında doğal olarak Doğulu ve Batılı kadınlar kendilerine düşen payı almışlardır. Özellikle Türk kadını erotik görünümüyle Osmanlı kadın imajıyla, harem geleneğiyle algılanmış ve anlatılmışlardır. Edebiyatımızda ve Batı edebiyatlarında kadının kimliği ve konumu nerededir, algılama biçimi nedir gibi sorular karşımıza çıkar. Edebi yazımlarda Türk ve Batı Kadınının tarihi dönemlere göre konumunun ne olduğu bu çalışmanın temel amacıdır. Aynı zamanda, Cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte yapılan inkılaplar ile varılmaya çalışılan, istenilen modern Türk kadın imajı Batı kadın imajı ile karşılaştırılarak ele alınmıştır.

Anahtar Kelime: Türk Kadını, Doğu Kadını, Batı Kadını, Osmanlı Kadını, Oryantalizm

Şanlıurfa'da Yaşayan Suriyeli Sığınmacılara Yönelik Yerel Yönetimlerin ve Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü: Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi ve Şanlıurfa Sivil Toplum Kuruluşları İnsani Yardım Platformu Örneği

Prof.Dr. Elif Yüksel Oktay, Bahar Mentеше

ÖZ

17 Aralık 2010 günü 26 yaşındaki Tunuslu Muhammed Buazizi'nin, bir pazar yerinde kendini yakması ile başlayan rejime karşı ilk kitlesel protesto olayları sonucunda 18 Aralık günü halk bu olayı ve işsizlik, gıda enflasyonu, yolsuzluk, ifade özgürlüğü, kötü yaşam koşulları gibi birçok sorunu protesto eden gösteriler düzenlemiş, bu gösteriler Mısır'a ve 15 Mart 2011 tarihinden itibaren Suriye'ye sıçramıştır. Yaşanan çatışmalar nedeniyle ülke kaos ortamına sürüklenmiş, ülkenin bazı kesimlerinde yaşanan iç karışıklıklar ve çatışmalar nedeniyle binlerce Suriyeli, başta Türkiye olmak üzere, çevre ülkelere sığınmıştır. Türkiye kendisine sığınan bütün Suriyelileri "açık kapı politikası" izleyerek kabul etmiş, barınmalarını sağlamış, gerek sınırları içerisindeki geçici barınma merkezlerinde, barınma merkezleri dışındaki diğer illerde, gerekse Suriye sınırları içerisindeki geçici barınma merkezlerinde ve çeşitli yerleşim yerlerinde onlara insani yardımlar sağlamıştır. Türkiye'de bulunan 3 milyona yakın Suriyeli sığınmacının yoğun olarak yaşadığı illerden biri de Şanlıurfa'dır. Şanlıurfa'daki ihtiyaç sahibi sığınmacılara Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi'nin yanı sıra, diğer ilçe belediyeleri ve Sivil Toplum Kuruluşları da destek olmaya çalışarak içinde buldukları dezavantajlı durumu ortadan ortadan kaldırmaya çalışmaktadırlar. Bu çalışmada Türkiye'de bulunan Suriyeli sığınmacıların genel durumları ele alınarak Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi'nin ve Şanlıurfa Sivil Toplum Kuruluşları İnsani Yardım Platformu'nun Suriyeli sığınmacılara yönelik sosyal politika uygulamaları incelenmektedir.

Anahtar Kelime: Suriyeli Sığınmacılar, Şanlıurfa Büyük Şehir Belediyesi, Şanlıurfa Sivil Toplum Kuruluşları İnsani Yardım Platformu, Türkiye, Yerel Yönetimler

Türk Lehçebilim Araştırmaları İçinde Sibiryaya Tatar Türkçesinin Yeri ve Durumu Üzerine

Prof.Dr. Ercan Alkaya

ÖZ

Sibiryaya Tatar ağızları, Tatar Türkçesinin üç büyük ağız grubundan birini teşkil etmektedir. Tatar Türkçesinin ağızları Orta (Kazan), Batı (Mişer) ve Doğu (Sibiryaya Tatar) olmak üzere üçe ayrılmaktadır. Tatar dil biliminde daha çok Batı Sibiryaya Tatarları olarak adlandırılan Sibiryaya Tatarları 300 bine yaklaşan nüfuslarıyla bugün Batı Sibiryaya'nın Tümen, Baraba, Omsk gibi bölgelerinde dağınık olarak yaşamaktadırlar. Sovyetler Birliği'nin kurulmasından sonra özel bir önem verilen diyalektoloji çalışmaları içerisinde diğer Türk lehçeleri gibi Tatar Türkçesinin ağızları üzerinde de önemli çalışmalar yapılmıştır. W. Radloff ile başlayan ve 1950'li yıllara kadar devam eden çalışmalarda Sibiryaya Tatar ağızları çeşitli yönleriyle ele alınmış, kimi zaman Tatar Türkçesinin bir ağızı olarak, çoğu zaman da bağımsız lehçe ve ağızlar olarak değerlendirilmiştir. Sibiryaya Tatar ağızları, ünlü Tatar dilcisi D. G. Tumaşeva'nın çalışmalarıyla gerçek yerini bulmuştur. Tumaşeva, sahayla ilgili çok önemli çalışmalar yapmıştır. Tumaşeva'ya kadar yalnızca Tümen ve Omsk bölgesinde konuşulan Tobol-İrtiş ağızları Batı Sibiryaya Tatar ağızları içinde kabul edilirken, Tumaşeva'nın çalışmalarından sonra daha doğuda bulunan Baraba ve Tom bölgesi ağızlarının da Sibiryaya Tatar ağızları içinde yer aldığı ortaya konmuş ve Sibiryaya Tatar ağızları kendi içinde Tobol-İrtiş, Baraba ve Tom olmak üzere üç ağız bölgesi olarak kabul edilmiştir. Bu bildiride, Türk lehçebilim araştırmaları içinde Sibiryaya Tatar Türkçesinin yeri ele alınacak, W. Radloff ile başlayan ilk tasnif çalışmasından günümüze kadar Sibiryaya Tatar ağızları üzerine yapılan tasniflere ve çalışmalara yer verilerek mevcut çalışmalar değerlendirilecektir.

Anahtar Kelime: Türkçe, Tatar Türkçesi, Sibiryaya Tatar Türkçesi, Diyalektoloji, Türk Lehçebilim Araştırmaları

Tatar Müslüman İmamı, Vaiz ve Yazar Abdurashid İbrahim Faaliyetleri

Prof.Dr. Flera Sayfulina

ÖZ

Tatar halkının bütün müslüman dünyasının tarihinde adlarını bırakan ünlü şahısları vardır. Kendi şahsiyetiyle kuzeyle güneyi, doğuyla batıyı birleştiren Abduraşid İbrahim bunlar sırsındandır. Faaliyetinin coğrafya bakımından genişliği günümüzde bile pek çok kimseleri hayretler içinde bırakmaktadır. Sibiryada doğup büyüyen bu adam müslümanların çıkarlarını Avrupa ve Asya'da, Uzak Doğu, Japonya ve Çin'de savunmuştur. Abduraşid İbrahim (1857-1944) – tatar müslüman imamı, kadı, vaiz ve yazar. Sibiryalı gezgin ve politikacının Biyografisinin ayrı sayfeleri Mehmet Akif Ersoy, Enver Paşa gibi ünlü şahıslarla ilişkileri var. En ilginç hizmetlerinden sayılan «Alem-i-İslam ve Japonya'da İntisar-i İslamiyet» kitabında yazar hareket ettiği yollar, taşıt araçları ve istasyonlar arasındaki mesafelerle yanısıra şaşkıncı bir titizlikle gezdiği ülkelerin sosyal ve siyasi realiteleri hakkında da bilgiler verir. Siyasi inançları ve dünyadaki bütün müslümanları birleştirme özelemlerinden başka onun İdil-Ural bölgesi müslüman elitinin en ünlü temsilcileri sayılan Rızaeddin Fahreddin ve İsmail Gasprinskiyle en yakın ilişkileri Rusya'da İslam eğitimini ıslah etme konusuna değinmiştir.

Anahtar Kelime: 20. Yüzyılın Basi Tatar Hayati, Abduraşid İbrahim,

Modern Ulus-Devlet ve Beden Politikası

Prof.Dr. H. Birsen Hekimoğlu-Örs

ÖZ

İktisadi, toplumsal, politik ve zihinsel bir yeniden örgütlenme süreci olarak modernleşme, devlet ile toplumu arasındaki ilişkileri önceki dönemlerden farklı biçimde dizayn etmiştir. Bir yandan rasyonel kabul ettiği bireyleri yaşama hakkı, ifade özgürlüğü gibi bazı doğal haklar ile donatmış, diğer yandan onları ulus-devlete vatandaşlık bağı ile bağlayarak bazı sorumluluklar yüklemiştir. Devlet, belirli bir coğrafi alanda yaşayan toplum üzerinde yönetme hakkına sahip bir örgütlenme olarak bireyleri kendine bağımlı kılmıştır. Bu, siyasetin başka bir biçime dönüşmesi ile sonuçlanmıştır; bireyin biyolojik varlığı, tarihte ilk kez, politik bir anlam kazanmıştır. Bireylerin bedensel ve zihinsel olarak yeniden formasyonu, modern ulus-devletlerin ayakta kalmasının önemli koşullarından biri haline gelmiştir. 19. Yüzyıldan itibaren modern ulus-devletlerde eğitim, sermaye, üretim, kültür vb kavramların başına “ulusal” sıfatının yerleştirilmesi ve bu sığata belirli anlamlar yüklenerek bu anlamları destekleyen politikaların üretilmesi tesadüf değildir. Bu anlamda modern dönemlerde “vatandaş” olarak “beden”, ulus-devletler için politikanın temelini oluşturmuştur. Bu çalışmanın amacı, modernleşme sürecinin insanın bedensel ve zihinsel olarak anlamı ve önemini nasıl dönüştürdüğünü irdelemektir.

Anahtar Kelime: Biyopolitika – Beden Politikası, Modernleşme, Vatandaşlık, Ulus-devlet.

Yaşlanan Nüfus ve Türkiye’de Yaşlıların Durumu

Prof.Dr. Hacer Tor

ÖZ

Yaşlanma, kişinin fiziksel ve ruhsal yönden değişime uğramasıdır. Bu durum bireysel olmakla birlikte, toplumsal değerler ve diğer etkenler toplumda yaşlı ve yaşlılığa verilen değeri ve yeri belirlemektedir. Yaşlılık sadece biyolojik bir olay olmayıp, aynı zamanda toplumsal ve kültürel bir olaydır. Yaşlılık zamana ve toplumdan topluma farklılık göstermektedir. Tarihsel olarak bakıldığında bazı toplumlarda yaşlının üstün bir yeri vardır. Yaşlılık bir sorun olarak görülmemiştir. Eski çağlarda Yunan’da, Roma’da, Çin’de yaşlılar güç sahibidir. Türk Toplumunu da tarihi boyunca yaşlıların korunmasına önem veren bir toplum olmuştur. Türk kültüründe kökleşmiş olan sevgi ve merhamet duyguları yaşlı haklarını aile davranışının odak noktası haline getirmiştir. Endüstrileşmeyle, tarım toplumundan sanayi toplumuna geçilmiş ve bunun sonucu olarak da kentleşme sosyal yapının yeni alanı olmuştur. Kentleşme sonucunda “birey odaklı yaşam” yeni yaşam biçimi halini almıştır. Geçmişteki geniş aile düzeni ve geleneklere bağlı yaşam terk edilmiştir. Bunun sonucu olarak da yaşlılar rol kaybına uğramıştır. Yaşın getirdiği fiziksel koşullar nedeni ile üretim sürecine katkı sağlayamamaları ve buna ek olarak fiziksel ve ekonomik olarak bağımlı olmaları yaşlıların statü kaybetmesine neden olmuştur. Edilgen ve sadece tüketici olarak görülen yaşlı birey, hem geleneksel aile modeli içindeki statü sembolü halini hem de otoritesini yitirmiştir. Yaşlanan toplumların yaşlılara yönelik olarak üretilen/üretildiği düşünülen politikalar, sosyal politika alanındaki en önemli konulardan biri olarak bilinmektedir. Dünya ölçeğinde gözle görülen bir şekilde yaşlıların sayısındaki artış, yaşlılara yönelik sosyal politikalara daha önem vermeye yol açmaktadır. Türkiye’de de nüfus giderek yaşlanmakta ve devletin sosyal yönü ağır basan politikalar üretmesini zorunlu kılmaktadır. Bu çalışma gittikçe yaşlanan Dünyadaki ve Türkiye’deki nüfus incelenerek, devletin yaşlılara yönelik çalışmaları değerlendirilecektir.

Anahtar Kelime: Yaşlı, Yaşlılık, Yaşlanma

Çocuk Dili Sözcüklerinin Güncel Türkçe Sözlükteki Yeri Üzerine

Prof.Dr. İ. Gülsel Sev

ÖZ

Çocuk dili, çocukların belli birtakım seslerden, basitleştirilmiş kurallardan, örneklemelerden yararlanarak kullandıkları dildir. Çocuk, dil öğrenirken değişik aşamalardan geçer. Konuşmaya ve ana dilini öğrenmeye başlayan küçük yaştaki çocuklar ses organlarının gelişmesine paralel olarak ses yansımalarından geniş çapta yararlanırlar. Çocuk dilindeki ses yansımalarında özellikle dudak seslerinin hâkim olduğu görülür. (bıcı bıcı, pisi, mama vb.) Bu durum süt emme dolayısıyla çocuklardaki dudak kaslarının gelişmesi ve seslerin, iki dudağın birbirine değdiği noktada teşekkülüyle açıklanabilir. Çocuk dilindeki ses yansımalarında damak sesleri de etkilidir. (gıgı, kuçukuçu, rap rap vb.) Çocuk, belli bir yaşa gelinceye kadar başlangıçta söyleme güclüğü çektiği, zamanla söylemeye çalıştığı, kaynak noktasının aile ve çevre olduğu kelimelerle karşılaşır. (çiş, cız et-, cıs, cici vb.) Bu bildiride TDK Güncel Türkçe Sözlük'te madde başında/içinde dizilmiş çocuk dilinde ... açıklamasıyla yer alan sözcükler ele alınacaktır. Türkçe Sözlük'te Kısaltmalar (s. XXIX) başlığı altında hkr. (hakaret yollu), tkz. (teklifsiz konuşmada), esk. (eskimiş) kısaltmalarına ve argo (argo söz), kaba (kaba konuşmada) gibi kimi terimlere kısaltma olmaksızın yer verilmiş olmasını göz önünde bulundurarak çocuk dili terimi için de çd. kısaltma önerisinde bulunulacaktır. Bildiride Standart Türkçeye çocuk dili sözcüğü olarak yerleştiği düşünülen (taytay, ham, havhav, çuh çuh vb.) ancak Sözlük'te bu anlam değerine ulaşmamış, örneğin ünlem/zarf olarak ele alınmış, hatta bazılarında yer dahi verilmemiş, daha çok yansıma seslere dayalı sözcüklerin çocuk dili terimi kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususu da tartışılacaktır.

Anahtar Kelime: Çocuk Dili, Güncel Türkçe Sözlük, Terim, Kısaltmalar

Orta Asya Müslümanlarının Din Algıları ve Hanefi – Matüridi Yorumun Önemi

Prof.Dr. Mehmet Erdem

ÖZ

Günümüzde, uluslararası ilişkilerin temelde karşılıklı menfaat anlayışı üzerine kurulduğu, görüşü genel bir kabule mazhar olsa da; din ve mezhep anlayışlarının da şu veya bu şekilde tayin edici bir fonksiyona sahip olduğu söylenebilir. Bu çalışmada, Orta Asya coğrafyasında bulunan ve çoğu Türk kökenli olan bağımsız devletlerde yaşayan halkların dini telakkilerinde, İslam'ın Hanefi – Matüridi yorumunun anlam ve önemi üzerinde durulacaktır. Çalışmamızda öncelikle, radikal akımlara karşı Hanefi – Matüridi anlayışı yerleştirmeyi bir devlet politikası olarak kabul eden Özbekistan, Kazakistan, Türkmenistan ve Kırgızistan'ın yanında, günümüz Çin devletinin sınırları içerisinde bulunan Doğu Türkistan ve Farsça konuşmasına rağmen, tarihten günümüze Hanefi – Matüridi geleneğe bağlı kalan Tacikistan devletlerinde yaşayan Müslümanların dini ve mezhebi anlayışları hakkında genel bir tasvir ve değerlendirme yapılacaktır. Daha sonra ise Kırgızistan örneği üzerinden, İslam'ın Hanefi – Matüridi yorumunun anlam ve önemi üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelime: Din, Mezhep, Hanefilik, Matüridilik, Ortaasya.

1927-1931 Dönemi Maarif Vekâletine Ayrılan Bütçe ve Konunun Türkiye Büyük Millet Meclisinde Görüşülmesi

Prof.Dr. Mehmet Köçer, Volkan Aydemir

ÖZ

Cumhuriyet döneminin getirdiği yenilik hareketlerinin Maarif Teşkilatını da etkilemesi ve bu kurumun çağın gereksinimlerini karşılayan bir yapı haline dönüştürülmesi zaruri görünmüştü. Osmanlı devleti döneminden bu yana Maarif Vekâleti ekonomik açıdan vakıflar eliyle yürütülmüştür. Fakat vakıfların işlevini yitirmesi Maarifi olumsuz etkilemeye başlamıştır. Bu süreçte eğitim kurumları ekonomik açıdan beklediği desteği göremediği gibi uygulanan çalışmalarda yetersiz kalmıştır. Osmanlı'nın son dönemi ve kurtuluş mücadelesi sürecin de Maarife gerekli imkanlar sağlanamamıştır. Nihayetinde Cumhuriyet dönemiyle birlikte bu kurumun sağlam bir ekonomik desteğe duyduğu ihtiyaç giderilmeye çalışılmıştır. Tüm devlet kurum ve kuruluşlarında olduğu gibi Maarifle ilgili siyasi, sosyal, ekonomik görüş ve kararlar Türkiye Büyük Millet Meclisinin çatısı altında görüşülmeye başlanmıştır. Hükümetin eğitim politikası faaliyetleri ve eğitime ayrılacak olan mali düzenlemeler millet adına onların seçmiş olduğu kişilerce görüşülüp karara bağlanmıştır. Böylece eğitim konusu bir grubun veya bir kişinin aldığı kararlar doğrultusunda uygulanmaktan kurtarılmıştır. Yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti her alanda olduğu gibi eğitim alanında belirli düzeni ve faaliyeti gerçekleştirmek; sürekli değişen ve kendini yineleyen bir yapı oluşturmak amacını gütmüştür. Böylelikle eğitimin uzun süredir çözülemeyen mali kaynak sorunu Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından ele alınıp etraflıca görüşülmesi sağlanmıştır. Devletin diğer kurumlarına sağladığı daimi bütçe desteğini Maarif Vekâletine de sağlaması amaçlanmıştır. 1927-1931 yılları arasını kapsayan dönemde eğitime gerekli bütçesel kaynaklar aktarıldığı gibi bu kaynakları artırma yoluna da gidilmiştir. Sonuç olarak Maarifin kendini gerçekleştirmesine yardımcı olacak olan bütçe sorunu giderilmiştir. Böylece devlet gelirlerinin önemli bir kısmının Maarif Vekâletine aktarılması mümkün olabilmektedir.

Anahtar Kelime: 1927-1931 Dönemi Maarif Vekâleti, Bütçe, Türkiye Büyük Millet Meclisi

Pedagojik Formasyon Kursuna Kayıtlı Öğretmen Adaylarının Öğrenme-öğretme Anlayışlarının Çeşitli Değişkenlere Göre Değerlendirilmesi

Prof.Dr. Mehmet Nuri Gömleksiz, Ayşe Ülkü Kan, Aysel Murat

ÖZ

Öğretme-öğrenme anlayışı kavramı, öğretmenlerin öğretme ve öğrenme yollarını ele alma tercihleridir (Chan ve Elliot, 2004). Yani öğretme-öğrenme anlayışı, öğretmenlerin kendi eğitsel uygulamaları hakkında sahip oldukları inançları karşılar (Chan, 2003). Eğitimde birbirine zıt iki genel öğretme-öğrenme anlayışı kabul görmektedir (Schunk, 2008). Bunlar, geleneksel ve yapılandırmacı öğretme-öğrenme anlayışlarıdır (Aypay, 2011). Bu çalışmanın amacı, pedagojik formasyon programına kayıtlı öğretmen adaylarının öğretme-öğrenme anlayışlarının belirlenmesi ve cinsiyet, eğitim durumu, mezun olunan bölüm türüne göre değerlendirilmesidir. Tarama modeli kullanılan araştırmada, Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi pedagojik formasyon programına kayıtlı 864 öğretmen adayına ulaşılmıştır. Veriler Chan ve Elliot (2004) tarafından geliştirilen “Teaching and Learning Conceptions Questionnaire”in Aypay (2011) tarafından Türkçe’ye uyarlanmış formu ile toplanmıştır. Beşli likert tipindeki ölçeğin maddeleri hiç katılmıyorumdan çok katılıyorumu doğru derecelendirilmiştir. Ölçekte, yapılandırmacı ve geleneksel anlayış boyutları bulunmaktadır. Veriler SPSS paket programı ve çeşitli istatistiksel testler kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının ölçeğin farklı boyutları doğrultusunda ele alınan değişkenler açısından farklılıklar gösterdikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelime: Öğretme Yaklaşımları, Öğrenme Yaklaşımları, Yapılandırmacı Anlayış, Geleneksel Anlayış

Pedagojik Formasyon Eğitimi Öğrencilerinin Çevre Eğitimi Özyeterliklerine İlişkin Görüşleri

Prof.Dr. Mehmet Nuri Gömleksiz, Taha Kaan Bulut

ÖZ

Bu çalışmanın amacı pedagojik formasyon eğitimi programına kayıtlı öğretmen adaylarının çevre eğitimi konusundaki öz yeterlik düzeylerine ilişkin görüşlerinin bölüm, cinsiyet ve öğrenim durumu değişkenlerine göre değişip değişmediğini belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adayları oluşturmaktadır. Çalışma grubunun tümüne ulaşmak mümkün olduğundan ayrıca örneklem seçimine gidilmemiş ve evrenin tümü örneklem olarak alınmıştır. Tarama modeli kullanılan araştırmada öğretmen adaylarının çevre eğitimi öz yeterlik düzeylerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesinde Özlü, Keskin ve Gül (2013) tarafından geliştirilen Çevre Eğitimi Öz-Yeterlik Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek "Alan Bilgisi" ve "Öğretim Stratejileri" alt boyutlarıyla 24 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin iç tutarlılık kat sayısı .97'dir. Verilerin analizinde bağımsız gruplar t testi, tek yönlü varyans analizi, MWU ve KWH testleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının çevre eğitimi konusundaki öz yeterlik düzeylerine ilişkin görüşlerini çeşitli değişkenler açısından farklılaştığı belirlenmiştir. Araştırma sonuçlarına dayalı olarak çeşitli önerilerde bulunmaktadır.

Anahtar Kelime: Pedagojik Formasyon Eğitimi, Öz Yeterlik, Öğretmen Adayı, Çevre Eğitimi

Proaktif Okul Liderliği

Prof. Dr. Mukadder Boydak Ozan, Hakan Polat, Seda Gündüzalp, Zübeyde Yaraş

ÖZ

Bu çalışmada doğrudan geleceği şekillendirme gücüne sahip eğitim kurumlarında önemli bir noktada olan yöneticilerin, proaktif kişilik özelliklerine sahip olmasının ve bu kişilik özelliklerini taşıyan yöneticilerin eğitim kurumlarının geleceği üzerindeki etkisini öğretmen ve yöneticilerin görüşlerine göre belirlemek amaçlanmıştır. Araştırmanın amacına ulaşılabilmesi için içerik analizi yöntemi kullanılmıştır ve çalışma grubunu Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Anabilimdalı'nda tezsiz yüksek lisans eğitimi gören yönetici (N=14) ve öğretmen (N=10) oluşturmuştur. Katılımcılardan iki açık uçlu sorudan oluşan görüşme formu aracılığıyla elde edilen veriler titizlikle incelenmiş, benzer ifade ve kavramlar uygun temalara yerleştirilmiş ve analizi yapılmıştır. Araştırma devam etmektedir. İçerik analizi ile elde edilen bulgulara ve bulgulara dayanarak ortaya çıkarılan sonuçlara yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Proaktif kişilik, Okul Liderliği, Proaktif Liderlik

Öğretmenlere Yönelik Yaş Ayrımcılığına İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşleri

Prof. Dr. Mukadder Boydak Ozan, Hakan Polat, Seda Gündüzalp, Zübeyde Yaraş

ÖZ

Eğitim kurumlarında çeşitli yaş düzeylerinde öğretmenler çalışmaktadır. Bunların içerisinde henüz göreve yeni başlayanlar, belli süredir çalışan kıdemliler ve uzun yıllardır çalışmış ve emeklilik sürecine yakın öğretmenlerin yer aldığını görmek mümkündür. Gerek okul yönetimi gerekse aileler tarafından yaş konusunda ayrımcılığa yönelik tercihlerin yapıldığı görülmektedir. Bu araştırmada, eğitim kurumlarında yaşanan yaş ayrımcılığına ilişkin okul yöneticilerinin görüşlerini belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın amacına ulaşılabilmesi için bu çalışmada içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması Anabilim Dalında Tezsiz yüksek lisans yapan 41 okul yöneticisi oluşturmaktadır. Okul yöneticilerinin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla altı adet açık uçlu, üç adet kapalı uçlu sorunun yer aldığı görüşme formu hazırlanmıştır. Araştırma devam etmektedir. İçerik analizi ile elde edilen bulgulara ve bulgulara dayanarak ortaya çıkarılan sonuçlara yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yaş ayrımcılığı, eğitimde yaş ayrımcılığı, yönetici görüşleri

Orhan Pamuk'un Kırmızı Saçlı Kadın Romanında Kadın Fail

Prof.Dr. Mukadder Erkan

ÖZ

Orhan Pamuk'un onuncu romanı Kırmızı Saçlı Kadın, Batı ve Doğu miti, Sophocles'in Kral Oedipus'undaki Oedipus ve Firdevsi'nin Şehname'sinde yer alan Rüstem ve Sührab üzerine, yani baba katli ve oğul katli üzerine kurulmuş, Pamuk romanda bu iki miti yapıbozuma uğrattırıp birbiri içine geçirmiştir. Olay örgüsü Akın (büyükbaba) Cem (oğul ve baba), Enver (oğul ve torun) ve Mahmut (Cem'in baba figürü, kuyu ustası) üzerine odaklanırken, romandaki kadınlar Akın'ın eşi ve Cem'in annesi Asuman, romana adını veren kırmızı saçlı kadın Gülcihan ve Cem'in eşi Ayşe'dir. Asuman'ın olay örgüsü üzerinde pek fazla katkısı olmazken özellikle Gülcihan hem Oedipus mitindeki Jacosta'yı hem de Rüstem ve Sührab'taki Tahmina'yı temsil eder. Ayşe daha çok akılcı bir karakter olarak karşımıza çıkar. Bu çalışma romanda yer alan kadın karakterleri benlik, özgürlük, irade ve ahlaki fail üzerinden ele almayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelime: Kırmızı Saçlı Kadın, Kadın, Benlik, Özgürlük, İrade, Ahlaki Fail

Yenisey Mezar Taşlarındaki Resimlerin ve Kavramların, Türk Değerler Sistemi Açısından Değerlendirilmesi

Prof.Dr. Mustafa Sever

ÖZ

Güney Sibirya'daki Yenisey nehri vadisinde bulduklarından Yenisey Yazıtları olarak adlandırılan ve çoğu mezar taşı olan iki yüzden fazla metin, tarihî bakımdan Göktürk Âbideleri'nden daha eskidir. Yazıtların çoğunun mezar taşı olduğu, bu mezarların çeşitli Türk boylarının mezarları olabileceği düşünülmektedir. Yenisey yazıtlarının çoğu mezar taşı olmakla birlikte, kayalara veya çeşitli malzemelere kazılmış olarak bulunan metinlerdir ve bunlar Göktürk alfabesiyle yazılmışlardır. Ayrıca bu mezar taşlarında ve kimi kayalarda birtakım resimler de vardır. Mezar taşlarında ve kimi kayalarda bulunan resimlerde özellikle hayvan ve avcı temi mühim bir yer işgal eder. Etkin, dışa dönük ve hareketli bir hayat süren Türklerin yaşayış özellikleri, inançları, gelenekleri bu resimlerde ve yazılarda yansıtılmaktadır. Yazıtlarda, adına taş dikilen kişinin ağzından, ölümün onu ayırdığı şeyler ve kişiler (ülkesi, hanı, beyleri, arkadaşları, eşi, çocukları ve serveti) sayılıp dökülmekte, bunlara doymadan öldüğü belirtilmekte, çoğu kez, kısa yaşam öyküleri de verilmektedir. Yazıtlarda abartı ve öğünme mevcut değildir. Samimî bir ifade ile olaylar nesnel bir şekilde kaydedilmiştir. Birçok yazıtta geçen "er erdemi", "erlik erdemi", "il", "töre", vb. sözler Türk inanç ve hayat şeklini göstermesi bakımından önemlidir. Daha sonraki dönemlerin yazılı kaynaklarında da (Orhun Âbideleri, Dîvânü Lügâti't-Türk, Kutadgu Bilig, Dede Korkut Oğuznâmeleri, vd.) paralelliklerine rastladığımız bu sözler, Türkün yaşayışında kişinin toplumda statü elde etmesinin kıstaslarını gösterir. Zira, il sözü, devleti işaret eder ve kişi, iline, töresine bağlılığı ve toplumsal hayattaki görevlerini yerine getirmesi nispetinde toplumda itibar elde eder. Mezar taşlarındaki resimler ve metinlerde dile getirilen kimi kavramlar, Türk inanç ve değerler sisteminde güncelliğini korumaktadır. Bu nedenle çalışmamızda, yazıtlardaki resimler ve çeşitli kavramlar, Türk kültürü ve inançları açısından değerlendirilecektir.

Anahtar Kelime: Yenisey, Mezar Taşları, İnanç, Değer Sistemi.

Çağdaş Tatar Edebiyatında “Maskeli” Kahramanlar

Prof.Dr. Ramilya Yarullina Yıldırım

ÖZ

İnsan problemi, insanın toplumdaki yeri ve görevi, düşünce ve davranış biçimleri meselesi, Tatar edebiyatının her döneminde farklı yönleriyle ele alınmıştır. Özellikle seksenli yılların sonunda başlayan özgürlük cereyanı etkisiyle, daha çetrefilli ve psikolojik ağırlıklı edebi kahramanların hayatına bağlı şekilde yaşam felsefesi üzerinde durulmaya başlanmıştır. Yazarlar, günlük hayatımızda sık karşılaşılan durumlardan biri olan maske giyen kahramanların duygu ve düşüncelerini ayrıntılı bir şekilde aktarmalarını, insana kendi kimliğini göstermesini önemsemişlerdir. Kendi amacına ulaşmak yolunda gerçek yüzünü, kimliğini gizlemek için “maske” giyen, kendi döneminin yanıltıcı gücüne körü körüne boyun eğen kahramanların amacı, hayatta kalabilmek, toplumda yüksek mevkilere ulaşmaktır. Bu hayallerini gerçekleştirmek yolunda kendi gururlarını ayakaltına alarak, bazıları her türlü alçak senaryolar hazırlamaktan da kaçınmamıştır. Dolayısıyla sunumda, Çağdaş edebiyatta Fevziye Beyremova'nın “Bolın (“Çayır”), “Bitlek” (“Maske”), Zülfet Hekim'in “Bit” (“Yüz”) gibi eserleri örneğinde tarihi dönem, sosyal koşullar, kahramanları maske giymeye mecbur eden nedenler, yazar ve kahraman ilişkisi temel bakış açısı olacaktır.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Tatar Edebiyatı, Fevziye Beyremova, Zülfet Hekim, Kahraman, Maske.

Dede Korkut Destanlarında Kullanılan Zarf-fiiller

Prof.Dr. Şehrabani Allahverdiyeva

ÖZ

Makalede çok eski yazılı abidemiz olan Dede Korkut Destanı'nın dili incelenmiştir. Eserde arkaik zarf- fiillerle beraber, bugün de dilimizde kullanılan bir sıra zarf- fiil örneklerine rastlıyoruz. Aslında eski yazılı abidelerde kullanılmış zarf-fiiller değişik ses değişmesine uğrasalar da tüm Türk lehçelerinde kullanılmaktadır. Zarf-fiil fiilin çekimli eylemlerinden biridir. Geçişli ve idare etme özelliğine sahiptir. Görüldüğü gibi bağlaç özelliği taşıyor. Hareket, zaman, sebep maksat ve başka fikri ifade ediyor. - ıb, -ib , -ub, -üb zarf-fiilleri çok eski tarihe dayanıyor. Çuvaş ve Yakut dilleri istisna olmakla tüm Türk dillerinde kullanılıyor. B.Serebrennikov ve N.Hacıyeva gösteriyor: “Yazılı abidelerimizin dilinde bu ekler ünsüzlerden sonra -ıb, -ib,- ub,- üb, ünlülerden sonra -yıb, -yib, -yub, -yüb şeklinde kullanılıyor. Örneğin: Bağlayıb-bağlab, sıçrayıb-sıçrab gibi. Eski abidelerde -ıb, -ib, -ub, -üb eki zaman, tarz, sebep, maksat, nicelik bildirmeye hizmet etmiştir. Getirib gara otağa kondurdular Hırıldadıb tatlı canın olar oldu Makaledeki esas fikir Dede Korkut Destanında kullanılmış ıb, -ib , -ub, -üb, - ken, -iken, - dıkda, -dikde, - dukda, -dükde , -dıkca,-dikce,-dukca,-dükce, -dığınca, -digince, -dugunca, -dügünce gibi zarf- fiil eklerinin çağdaş Azerbaycan edebi dilinde ve diğer lehçelerde hale de kullanıldığını göz önünde bulundurmaktır.

Anahtar Kelime: Azerbaycan, Dede Korkut, Abide, Zarf- Fiil, Ek, Dil

Salih Efendi'nin Adem Kasidesi'ne Dair

Prof.Dr. Turgut Karabey

ÖZ

Türk edebiyatında yazılan Adem Kasideleri üzerinde kısaca durduktan sonra 20. yy.'ın başlarında Erzincanlı Salih Efendi'nin Adem Kasidesi üzerinde durulacaktır. Nakşibendi şeyhi olan Salih Efendi'nin kasidesinde adem redifini niçin kullandığı irdelenerek bulabileceğimiz diğer Adem Kasideleri ile de mukayese edilecektir.

Anahtar Kelime: Salih Efendi, Adem Kasidesi, Nakşibendi Şeyhi

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Suriyeli Sığınmacıların Dil Öğrenimine İlişkin İnançları

Doç.Dr. Ahmet Akkaya, Ömer Gökhan Ulum

ÖZ

Dil, duygu ve düşüncelerin ses, şekil ve anlam açısından biçimlenmiş ortak kurallar aracılığıyla aktarıldığı bir örgüdür. İnsana özgü özellikler içeren dil, karmaşık bir yapıda olup psikoloji ve sosyoloji gibi birçok alanla yakından ilgilidir ve bu ilişki bireylerin dilsel gelişim özelliklerine de yansiyabilir. Öğrenenlerin dil öğrenimine dair inançlarının dil becerileri üzerinde önemli bir etkisi vardır. Aynı zamanda öğrenenlerin dil öğrenimine dair görüşlerini bilmek, dil öğrenimine olan yaklaşımlara ve bu bağlamdaki eğitim öğretim faaliyetlerini büyük ölçüde etkiler. Bu çalışmanın amacı, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Suriyeli sığınmacıların Türkçe öğrenimine yönelik inançlarını Horwitz'in (1987) Dil Öğrenimine İlişkin İnançlar Envanteri kapsamında incelemektir. Bu çalışmaya Adana ilinde sığınmacı olarak yaşayıp ikinci yabancı dil olarak Türkçe öğrenen savaş mağdurları katılmıştır. Katılımcıların dil öğrenimine dair inançlarını betimlemeyi amaçlayan bu çalışmada betimsel analiz yöntemi kullanılmış olup verilerin analizinde Sosyal Bilimler için İstatistik Paket programı kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular göstermiştir ki Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Suriyeli sığınmacılar dil öğrenimine dair çeşitli inançlara sahiptir.

Anahtar Kelime: Yabancı Dil Olarak Türkçe, Dil Öğrenimine Yönelik İnançlar, Suriyeli Sığınmacılar, Yabancı Dil Öğrenimi, Horwitz'in Dil Öğrenimine İlişkin İnançlar Envanteri

18. Yüzyıl Osmanlı İliminde Madde Teorisi

Doç.Dr. Ayten Koç Aydın

ÖZ

Düşün tarihinin en eski ve temel soru maddenin ne olduğuna ilişkindir. Aynı soru bilim insanları için de yüzyıllar boyu güncelliğini korumuştur. Osmanlı alimleri ve özellikle doğa bilimleri ile meşgul olanları için de maddenin mahiyeti önemsenen bir çalışma konusu olmuştur. Osmanlı ilmi için bir değişim dönemi olan 18. yüzyılın alimleri, fizik varlıklar ve metallere ilişkin yaygın kabul edilen madde anlayışını Aristoteles'ten başlayan ve yaklaşık 22 yüzyıl süren bir yolculuk sonucunda İslam uygarlığı alimlerinden devralmışlardır. 18. yüzyıl Osmanlı tabiat bilimcilerince kabul edilen yaygın görüşe göre bütün fizik varlıklar temelde toprak, su, hava ve ateşten meydana gelmektedir. Aynı dört temel unsurdan meydana gelen, sayılamayacak kadar çok sayıda ve farklılıkta varlığın var olma imkanı, madde teorisi ile açıklanabilmektedir. Bu çalışmada 18. yüzyıl Osmanlı fizik ve kimya çalışmalarında yer alan maddelerin oluşum ilkelerinin epistemolojik açılması yapılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelime: Osmanlı, İlim, Madde Teorisi, Simya, Kimya.

Kafkaslar'daki Dört Günlük Savaşın Analizi (2-5 Nisan 2016)

Doç.Dr. Beşir Mustafayev

ÖZ

Dağlık Karabağ ihtilafı, Güney Kafkasya'da güvenlik ve istikrarın önündeki en büyük engellerden biridir. Yaklaşık 25 yıldır çözüm yolları çıkmaza giren çatışmanın ne zaman çözüme kavuşacağı konusunda belirsizlik devam etmektedir. Sorunun çözümü 1994'den beri diğer devletlere emanet edilmiş ve süreç AGİT Minsk Grubu tarafından yürütülmektedir. Başarısız görüşmeler sonucunda, Azerbaycan'ın işgal edilen topraklarını geri almak amacıyla askeri güç kullanması kaçınılmaz gözükmiştir. 2 Nisan 2016'da Ermeniler tarafından yapılan saldırıda, Azerbaycanlı bir köylü ölmüş, birkaç kişi de yaralanmış. Buna karşılık Azerbaycan ordusu harekete geçerek Ağdam, Ağdere ve Fuzuli gibi Ermenistan sınırında bulunmayan bölgelerde ilerledi. Azerbaycan ordusu, özellikle Terter Bölgesinde stratejik öneme sahip bazı noktaları ele geçirdi. Bu çatışmaların büyümesi üzerine Azerbaycan tarafının tek taraflı ateşkes ilan etti. Fakat karşı taraf bunu dinlemeyerek ateşkesi bozmuştur. Böylece Ermenistan'ın ateşkesi bozmasıyla başlayan sıcak çatışma Karabağ meselesini uluslararası gündemde üst sıralara taşıdı. Çatışmayla Azerbaycan'ın askeri bakımdan hem psikolojik, hem de olası yeni sıcak çatışmalarda bağlamında belirli stratejik avantajlar elde ettiği belirtilebilir. Dış politikada ise başta Rusya olmakla diğer bölgesel ve küresel aktörlerle ilişkilerdeki dengeyi korumayı başarmış ve Karabağ'a ilişkin müzakere masasına daha güçlü oturma olanağı elde etmiştir. Ülke içinde toplumsal anlamda ise milli dayanışma sonucunu doğurmuştur. Hava ve kara kuvvetlerinin yoğun kullanıldığı askeri çatışmada Ermenistan'ın çok sayıda asker yitirdiği ve stratejik bazı bölgeleri kaybetti. Bu süreçte Ermenistan askeri ve siyasi anlamda ciddi sorunlar yaşadı. Netice itibarıyla dört günlük savaş Ermenistan'ın kayıpları, Azerbaycan'ın kazanımları ile sonuçlanmıştır. Ancak bu savaş Karabağ sorununda uluslararası hukukun ana ilkelerinden olan toprak bütünlüğünü temel alan adil çözüm olmadan bölgeye barış ve refahın gelmeyeceğini de bir daha açıkça göstermiştir. Fakat durum hassas ve sıcak çatışmaların yeniden başlaması hiç de sürpriz olmaz.

Anahtar Kelime: Dağlık Karabağ, Kafkaslar, Savaş, Ateşkes, Agit.

Mitch Albom'un Morrie ile Her Salı Eserinde Hayata Sarılmak için Ölümü Kabullenmenin Önemi

Doç.Dr. Bülent Cercis Tanrıtanır, Nilüfer Kardaş

ÖZ

Mitch Albom tarafından kaleme alınan Morrie ile Her Salı ölüm ve yaşam arasında köprü kuran, yol gösterici ve dokunaklı felsefi romanlardan biridir. Bu makalenin temel amacı Albom'un eserini, hayata sarılmak için ölümü kabullenmenin önemi teması doğrultusunda Albom'un üniversite profesörü olan Morrie Schwartz'ın perspektifinden analiz etmektir. Morrie, ALS hastalığından cefa çeker ve ölüme yakındır. Buna rağmen, ölümün nasıl karşılanacağını son bir tez olarak öğretmeye karar verir. Albom eserinde alışlagelmişin ötesinde bir öğretmen ve öğrenci portresi çizer. Eser, ölümünü bir esin kaynağına dönüştüren bir adamın gerçek hikayesini sunar. Bu bildiri yaşam felsefesi içinde ölümü karşılama sanatına vurgu yaparak, ömür bitmeden yaşamın kıymetini bilmenin gereğini örnekler. Ölüm ve yaşam kavramları üzerinde duran bu bildiri, yazarın hayatına dair dokunuşlarda bulunarak eserin kısa bir özetini eleştirilerle birlikte sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelime: Mitch Albom, Yaşam, Ölüm, Morrie Schwartz, Salı, İçgörü

Sherman Alexie'nin Kızılderiliye Yer Yok ve Maskeli Süvari ve Tonto Cennette Yumruklaşır Eserlerinde Hikaye Anlatmanın Gücü

Doç.Dr. Bülent Cercis Tanrıtanır, Nilüfer Kardaş

ÖZ

Sherman Alexie tartışmasız günümüzün oldukça bilinen ve beğenilen Kızılderili yazarlarından biridir. Hikaye anlatma geleneği Kızılderili kültürüne ciddi olarak yerleşmiştir. Alexie her iki eserinde ana karakterlerinden biri olan Thomas Builds-The-Fire üzerinden tipik bir hikaye anlatıcısı sunar. Thomas rezervasyonda birçok sorunla karşılaşmasına rağmen geleneksel hikaye anlatma sanatını sürdürür. Bu karakter ile Alexie Kızılderililerin kimliklerini açıklamada hikaye anlatmanın ruhunu gösterir ve Kızılderililerin herhangi bir kültürel bütünlüğünü kaybetmek zorunda olmadıklarının olasılığını tasvir eder. Alexie Kızılderili kimliğine dair revizyonuna Kızılderili bakış açısına ve direncine odaklanarak Kızılderili hikayelerinin revizyonu ile başlar. Bu makalenin amacı Alexie'nin kısa hikaye koleksiyonu olan Maskeli Süvari ve Tonto Cennette Yumruklaşır'da ve Kızılderili'ye Yer Yok romanında hikaye anlatma gücü teması doğrultusunda analiz etmektir.

Anahtar Kelime: Hikaye Anlatma, Kimlik, Sherman Alexie, Thomas Builds-the-fire

Wolfgang Borchert'in Kısa Hikayeleri Üzerine Bir İnceleme

Doç.Dr. Bülent Kırmızı

ÖZ

Savaş her dönemde olduğu gibi o ürkütücü yüzünü bu kez 1939'da göstermiş ve 1945'e dek insanlara korku ve dehşet saçmıştır. 20 yüzyılda dünyanın üzerine bir karabasan gibi çöken bu felaket insanları ontolojik anlamda kendisiyle hesaplaşmaya zorlar. Ölüm endişesi, açlık, soğuk ve daha da önemlisi umutsuzluk gibi yaşantılar, Victor E. Franklin'in de vurguladığı gibi kişiyi varoluşsal bir bunalıya sürükler. II. Dünya Savaşı ve sonrasında yaşananlar da elbette savaşa dahil olan ülke insanları için zor günlerdi. Savaş sonrası Alman yazarlarından kısa hikaye türünde belki de en güçlü isim olan Wolfgang Borchert yukarıda bahsedilen sıkıntıları kısa ama etkili bir biçimde dile getiren genç bir yazardır. Borchert akıllarda hep çok genç bir yazar olarak yer etmiştir, çünkü henüz 26 yaşındayken yaşama veda etmiştir. Borchert'in üslubunu belirleyen en önemli unsurlar onun savaş yaşantıdır. Cephede yaralanması, tutukluluk süreci, yargılanması ve geçirdiği ağır hastalıklar onu edebiyat yaparken ağdalı ve komplike bir dil kullanmaktan alıkoyar. Yazarın eserleri son derece sade bir dille kaleme alınmış ancak okuyucuda derin izler bırakacak niteliktedir. Bu çalışmada Borchert'in "das Brot", "Nachts schlafen die Ratten doch" ve "die Küchenuhr" adlı kıssahikayeleri konu edilmiş ve farklı açılardan tahlili yapılmıştır. Hikayelerin tahlilinde tek bir yöntemle bağlı kalınmayıp birçok yöntemin karma bir biçimde kullanılması uygun görülmüştür.

Anahtar Kelime: Kısa Hikaye, Wolfgang Borchert, Savaş, Ölüm Endişesi

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Sürdürülebilirliği: Anamur’da Düğün Geleneği

Doç.Dr. Burçin Cevdet Çetinsöz, Gürkan Temiz

ÖZ

Somut olmayan kültürel miras, insanoğlunun tarihi boyunca kuşaktan kuşağa aktararak canlı tuttuğu edebiyat, sanat, şölen, bilgi ve becerilerinden meydana gelen ortak belleğidir. Araştırmanın amacı, ülkemizde somut olmayan kültür mirasları üzerine farkındalık yaratmak ve Anamur ilçesinde sürdürülebilirlik ilkelerine uygun olarak Anamur düğünlerinin gelecek nesillere doğru şekilde aktarılabilmesini sağlayacak teorik bir çerçeve oluşturmaktır. Araştırma sürecinde öncelikle ikincil veriler incelenerek veri toplama yöntemi olarak nitel araştırma yöntemlerinden olan yarı yapılandırılmış yüz yüze görüşme tekniği uygulanmıştır. Araştırmanın temel sonuçlarında Anamur’da düğün yemeklerine çok önem verilmektedir. Anadolu’nun genelinde olduğu gibi Anamur’da da bayrak dikme düğünün başladığının göstergesidir. Ayrıca düğünlerin temel enstrümanları davul, klarnet ve kemandır.

Anahtar Kelime: Somut Olmayan Kültüre Miras, Düğün Geleneği, Anamur

Anamur Yöresinde Yöresel Yemeklerde Kullanılan Bitki Türleri ve Etnobotanik Özellikleri

Doç.Dr. Burçin Cevdet Çetinsöz, Okt. Gürkan Temiz

ÖZ

Tarih boyunca insanoğlu doğada yetişen bitkileri tıbbi, gıda veya çeşitli amaçlarla değerlendirmiştir. Anadolu'nun da çeşitli bölgelerinde, bitkilerden gerek şifa arama gerekse gıda amaçlı birçok yemeklerde de kullanılarak yerel kültürün gelişmesine katkı sağlamıştır. Araştırmada Anamur (Mersin) ilçesi civarında genelde doğal olarak yetişen bazı bitkilerin yöresel ve bilimsel adı ile beraber yöresel yemeklerde kullanımlarını belirlemek amaçlanmaktadır. Araştırma sürecinde veri toplama yöntemi olarak nitel araştırma yöntemlerinden olan yarı yapılandırılmış yüz yüze görüşme tekniği uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre 14 familyaya ait 16 taksondan (cins, tür, alt tür, vs.) 12 yöresel kullanım şekli tespit edilmiştir. Tespit edilen bu yöresel kullanımlardan 28 çeşit yemek, kavurma, çorba ve salata tespit edilmiştir. Etnobotanik özelliği olan ve yöresel mutfaklarda değerlendirilen bu bitkilerden Chenopodiaceae familyasına ait 3 tür bulunurken, geriye kalan diğer bitki taksonları ise, her biri birer familya ile temsil edilmektedir.

Anahtar Kelime: Anamur, Yöresel Yemekler, Bitki Türleri, Etnobotanik

İnsan Kaynakları Profesyonellerinin Örgütsel Bağlılık Sağlamadaki Rollerini: Evrimden Faydalanmak

Doç. Dr. Cemal İyem, Melike Güler, Nihan Bilkay

ÖZ

Bu çalışmanın konusu ve kurgusu David P. Mindell'in (2009) "Bugünün Dünyasında Evrimden Faydalanmak" adlı makalesinden esinlenerek oluşturulmuştur. Bu yazıda evrimi anlamının önemini hukuki uygulamalardan sağlık hizmetlerine kadar çok geniş bir yelpazeye dayandığı anlatılmaktadır. Charles Darwin, kuşlar ve böcekler üzerine yaptığı çalışmasının sonuçlarının bu kadar farklı araştırma alanına etki edeceğini şüphesiz tahmin etmemiştir. Evrim teorisinin gelişimi hakkındaki araştırmalar, bu teorisinin pek çok alana uyarlanabileceğine göstermektedir. Dolayısıyla evrimsel analiz yöntemleriyle insan kaynakları yönetimi disiplini arasında bir ilişki kurmaya çalışmak, gerçekçi olmayan bir yaklaşım değildir. Bu bağlamda bu çalışma, örgütsel bağlılık konusunda insan kaynakları profesyonellerinin nasıl bir role bürünmeleri gerektiğini tartışacaktır. Bu tartışma yapılırken Darwin'in evrim teorisine atıfta bulunularak, örgütsel bağlılığı sağlamada çalışanın, örgüt kültürüne uygun seçilmesi konusunda evrimsel analizden nasıl faydalanılacağı sorgulanacaktır. Araştırmada yöntem olarak nitel araştırma yöntemlerine yer verilmiştir. Dolayısıyla insan kaynakları profesyonelleri ile yapılacak "yarı biçimsel / yapılandırılmamış mülakat" tekniği kullanılarak elde edilen veriler yorumlanacak olup, insan kaynakları yönetimi alanına kuramsal ve pratik katkı sağlayacak bir tartışma yapılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelime: İky Profesyonelleri, Evrim Teorisi, Örgütsel Bağlılık

Din Adamlarının Emek Süreci

Doç. Dr. Cemal İyem, Melike Güler, Nihan Bilkay

ÖZ

Din adamları insanlık var olduğundan beri her dönem topluma yol göstericilik ve liderlik görevini üstlenmişlerdir. Bu çalışmada İslamiyet'te din adamlığı mesleğinin sektörel anlamda endüstrileşme süreci ele alınarak din adamlarının emek süreçlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Din adamları, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından cami görevlileri ve din görevlileri olarak 2'ye ayrılmaktadır. Çalışmada cami görevlileri ele alınarak, cami görevlilerinin emek süreçleri incelenecektir. Bu bağlamda araştırmanın amacına göre nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz tekniğinden yararlanılacak ve din adamları ile yarı biçimsel mülakat tekniği kullanılarak görüşmeler yapılacaktır. Gerçekleştirilecek mülakatlarda çalışma koşullarına yönelik din adamlarının mesleklerini ne kadar süredir icra ettikleri, mesleklerini tercih etme sebepleri, işlerinden memnuniyet dereceleri, çalışma ortamları, çalışma süreleri, meslekte yaşadıkları zorluklar, kariyer imkânları, mesleklerine dair düşünceleri gibi konular ele alınacaktır. Yine çalışmada din adamlarının mesleklerini içselleştirme dereceleri üzerinde de durulacaktır.

Anahtar Kelime: Din, Din Adamlığı, Emek Süreci, Imam

Özelleştirmenin Arşivsel Boyutu: Aras Elektrik Örneği

Doç.Dr. Dünder Alıkcı

ÖZ

Ülkemizde 1983 yılından sonra gündeme gelen özelleştirme programına yönelik ilk hukuki düzenleme 1984 yılında yapıldı; fakat özelleştirme çalışmaları sonucu kuruluşların birikmiş arşiv malzemelerinin nasıl değerlendirileceği ve nerede muhafaza edileceği sorunu 1995 yılında Süt Enstitüsü Kurumu'nun özelleştirilmesi sonrasında ortaya çıktı. Ülkemizde 1970 yılında kurulan Türkiye Elektrik Kurumu, elektrik sektöründeki işletme bütünlüğünü sağlamıştı. 1983 yılında Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. kurulmuştur. 2004 yılında ise özelleştirme kapsamında TEDAŞ'a ait olan Erzurum merkezli Ağrı, Ardahan, Bayburt, Erzincan, Kars ve Iğdır illerini içine alan hizmet sahası Aras Elektrik A.Ş. ismini alarak yeniden yapılandırılmıştır. 2013 yılında da Aras EDAŞ ihalesini kazanan Kiler Holding ve Çalık Holding, Aras EDAŞ'ı devralmıştır. Devralanın bütün teşkilat yapısıyla beraber yılların biriktirdiği arşiv materyali de devredilmiştir. 40 milyon olduğu varsayılan bu arşiv malzemesi 2015 yılı sonu itibarıyla sayısallaştırma projesiyle dijital ortama aktarılmaya başlanmıştır. Bu bildiri Aras Elektrik arşivinin sayısallaştırılması süreci anlatılacaktır.

Anahtar Kelime: Aras Elektrik, Arşiv, Özelleştirme.

Türkiye'de Karşılaştırmalı Edebiyat: Kuram, Uygulama ve Algılaş

Doç.Dr. Elmas Şahin

ÖZ

Ülkemizde karşılaştırmalı edebiyatın tanımı, doğası ve yöntemleri bağlamında çeşitli çalışmalar yapılmasına karşın, birçoğu karşılaştırmalı edebiyatı anlamaktan uzak, edebiyat araştırması niteliğinde çalışmalardır. Gerek kuramsal açıdan gerekse uygulamalı örneklerle karşılaştırmalı edebiyat bilimine bir takım katkılar sağlansa da karşılaştırmalı edebiyat disiplininin "neyi, nasıl, niçin" karşılaştırdığı tam anlamıyla kavranmış değildir. Bu çalışmada, Türkiye'de yapılan karşılaştırmalı edebiyat çalışmalarının durumu ve kuram ve pratikte yapılan yanlışlıklar üzerine odaklanılarak; karşılaştırmalı edebiyat kuramı ve eleştirisinin ışığında bizde ve sınırlar ötesinde ele alınan metinlerden örneklerle karşılaştırmacıların yaptıkları çalışmalar değerlendirilecektir. Karşılaştırmalı edebiyatın tanımı, kapsamı ve yöntemlerinde anlaşılmayan, ya da yanlış anlaşılan yahut da yanlış değerlendirilen bir takım yanlışlıklar ve karışıklıklar olduğu bir gerçektir. Türkçede yapılan çalışmalar incelendiğinde, karşılaştırmalı edebiyat teriminin tanımı, alanı, kapsamı ve yöntemleri gibi meseleler üzerinde çelişkili ve yanlış yaklaşımlara rastlamaktayız. Yapılan hataların en başında da bazı karşılaştırmacılar, tek bir ulusun edebiyat ürünlerini incelerken yaptıkları 'karşılaştırma' ile iki ya da daha fazla ulusun edebiyatlarını ele alırken yaptıkları 'karşılaştırmalı' sözcüğünün aynı anlama geldiği yanılgısına düşmektedirler. Tek bir milletin edebiyatına, tek bir dile ya da tek bir kültüre ait olan edebi şahsiyetleri ve ürünleri karşılaştırma yoluna giderken buna 'karşılaştırmalı edebiyat' adını vermektedirler. Karşılaştırma metodu; edebiyat kuramı, edebiyat eleştirisi ve edebiyat tarihinde kullanıldığı için, karşılaştırmalı edebiyat ile karşılaştırma metodu ya da karşılaştırmalı metot aynı şeymiş gibi bir biriyle karıştırılmakta ve bir birinin yerine kullanılmaktadır. Bu nedenle bu çalışmada asıl işlevi, en az iki farklı milletin edebiyatlarını, edebiyatlar arasındaki etkileşimleri, sınırların ötesindeki metinleri incelemek olan karşılaştırmalı edebiyat ile ilgili yapılan yanlışlıklar Türk ve Batı edebiyatından uygulamalı örneklerle ele alınıp tartışılacaktır.

Anahtar Kelime: Karşılaştırmalı Edebiyat, Karşılaştırmalı Edebiyat Kuram Ve Uygulama, Türk Edebiyatı, Batı Edebiyatı, Yanlışlıklar

Müqayisəli-tarixi Dilçiliyin Yaranmasında Sanskrit Dilinin Rolu

Doç.Dr. Elmira Hamzayeva

ÖZ

Dil insanlar arasında ən mühüm ünsiyyət vasitəsidir. Dil təfəkkürlə qırılmaz vəhdətdədir, informasiyanın ötürülməsində əsas vasitələrdən biridir. Dil cəmiyyətə, insanlara bütün fəaliyyət sahələrində xidmət etdiyi üçün insanların ona olan marağı da təbiidir. İnsanları düşündürən həm də odur ki, onlar müxtəlif səsləri çıxarmaqla öz fikirlərini necə olur ki, başqalarına çatdırı bilirlər? Müxtəlif dillər necə yaranmışdır? Niyə dünyada bu qədər çoxlu dillər mövcuddur? Əvvəllər də bu qədər dillər mövcud olmuşmu? Nəyə görə dillər bir-birlərindən bu qədər fərqlənir? Bu dillər necə olur yaşayır, dəyişir, yaxud ölür, bu dillər hansı qanunlara tabedir? Bu və bu kimi suallara cavab vermək üçün dilçilik elmi, digər elmlərdə olduğu kimi, özünün elmi-tədqiqat metodlarından istifadə edir ki, bunlardan ən mühümü müqayisəli-tarixi metoddur. Müqayisəli-tarixi dilçilik (komparativistika) dilçiliyin sahələrindən olub bir ulu dildən törəyən qohum dillərin tədqiqi ilə məşğul olur. Müqayisəli-tarixi dilçilik dillər arasında qohumluq dərəcəsinin hansı səviyyədə olmasını, dillərin geneoloji təsnifatını, dillərin diaxron, tarixi inkişafını araşdırmaqla ulu dilin bərpasını, dil ailə və qruplarını, sözlərin etimologiyasını tədqiq edir.

Anahtar Kelime: Dil, sanskrit, Komparativistika

Varoluşun Olgusallığı Üzerine Felsefe Bazı Değerlendirmeler

Doç.Dr. Emin Çelebi, Seyfettin İliter

ÖZ

Modern bilimim en temel karakteristiği olgu(sal) temelli olmasıdır. Olgunun belirgin vasfı ise kuşkusuz somutluktur. Dolayısıyla olgusallık, somutluk ve bilimsellik birbirini tazammun eden terimler olarak iç içe geçmiştir. Söz konusu nitelikleri hakikatin temeli olarak varsayma ise modern bilimin bize armağanıdır. Bunun gerçeklik ve hakikat dediğimiz her ne ise “o”na dair yeni bir algı yarattığı kuşkusuzdur. Ancak insanın yüzünü bizatihi kendisine çevirmesi bu algının ne denli sorunsal olduğunu görmek için yeterlidir. Düşünme, anlama, sevinme, üzülmeye, umut etme, inanma gibi bir çok sofistike durumun insanın varoluşsal niteliği olarak belirmesi, doğrudan bizi hakikatin bambaşka bir yüzü ile karşı karşıya getirmektedir. Bu durumda somutun algısı ve tanımının da değiştiğini söyleyebiliriz. Somut olanı, beş duyum ile duyumsayabilme olarak tanımladığımızda bile, duyumsamanın mahiyetinin ne olduğunun somut olarak gösterememe gibi bir paradoksla karşı karşıya kalırız. Örneğin üzülmeye bir duyumsama olduğu kesindir, ancak beş duyu ile duyumsanabilmesi mümkün değildir. O halde kesinlik, somutluk ve geçekliğin de sınırları bir taraftan müphem hale gelirken, öte yandan insanın varoluşsal derinliklerinde bu müphemlik yerini kesinliğe bırakıvermektedir. Felsefe tarihinde varoluşsal perspektife sahip olan G. Marcel, M. Hediegger ve K. Jaspers gibi filozoflar bu duruma farklı boyutlarda temas etmişlerdir. Bu çalışmada gerçeklik, kesinlik, olgusallık ve bilimselliğin sınırlarının varoluşsal felsefe ışığında bir tartışması yapılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelime: Gerçeklik, Kesinlik, Olgusallık Ve Bilimsellik, Varoluşsal Felsefe

Haftalık Yat Turuna Katılan Turistlerin Güvenlik Algısı Üzerine Bir Çalışma

Doç.Dr. Erdal Arlı

ÖZ

Turizm sektörü içerisinde turistlerin güvenlik algıları tekrar o seyahati tercih etmelerinde ve başkalarına tavsiye etmelerinde önemli yer tutmaktadır. Bu araştırmanın amacı Türkiye’de mavi yolculuk olarak adlandırılan haftalık tekne turuna katılan turistlerin güvenlik algılamalarının belirlenmesidir. Bu amaçla mavi yolculuğa katılan 102 turiste anket uygulanmış ve sonuçlar SPSS paket programı ile değerlendirilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre mavi yolculuğa katılan turistlerin Türkiye’de yapılan mavi yolculuğu güvenli buldukları, tekrar katılmak istedikleri ve başkalarına da tavsiye edecekleri sonucu çıkarılmıştır.

Anahtar Kelime: Mavi Yolculuk, Yat Turizmi, Güvenlik Algısı

Attilâ İlhan'ın Şiir Kadınlarında Annelik Biçimleri: Sığınma, Doğurgan, Sevgili...

Doç.Dr. Fatih Arslan

ÖZ

Türk şiir geleneği içerisinde kendini has bir çizgisi olan ve bu alanda kendi olgunlaşmasını tamamlayan şairlerden birisi de Attilâ İlhan'dır. Kendisinden önce savaşların, ideolojilerin ve bunlara bağlı toplumsal değişimlerin örgütlediği şiirimiz İlhan'la beraber kentsel yapıyı ve onun farklı getirilerini fark etmiştir. Hatta bizzat bu değişim ve dönüşümlerin içerisinde yer almıştır. Sosyal realizm denilen bir olgu kendine has bir yapı ve söyleme biçimine ilk ve ciddi anlamda İlhan'la başlamıştır diyebiliriz. Kentsel kişilik kısmi bir dışlanmışlıkla dilden kahramanlara kadar yarı asi tipler ortaya çıkarmıştır. Hayatı boyunca kendi "bıçkın delikanlı" tavrının bütün metinlerini etkilediğini söyleyebiliriz. Uzun bir ömür ve farklı değer, dönemleri yaşamının getirdiği tavırla İlhan, eserlerinde bir Türkiye retrospektifi ortaya çıkarmıştır. Şiirinin kişilik değerlerinden birisi de kadınlardır. Bir aslında olmayan kadın imgesinin peşinde yazmış ve yaşamıştır. Geleneksel kadından feminist kadına kadar oluşturduğu tiplerle zamana kadınların dünyasından tanıklık etme çabasına girmiştir. Farklı kategorilerde ve oldukça kapsamlı olabilecek Attilâ İlhan kadınlarına sadece annelik bağlamında bakmaya çalışacağız. Her ne kadar asli nitelikleri annelik paydası olsa da kadının sürekli taşıdığı sığınma, doğurganlık, sevgili, ev-mekân gibi tavırlar şiirlerindeki kadınsı değerlere önemli göndergeler taşımaktadır. Bilinmeyen kadınlar İlhan şiirinde bilinen değerlere dönüştürülür. Annelik bu bilinen değer yapılanmalarından sadece birisi gibi durmaktadır.

Anahtar Kelime: Attilâ İlhan, Şiir, Kadın, Imge, Annelik

Ar-ge Harcamalarının Ekonomiye Etkisi: Türkiye ve Ülkeler Karşılaştırılması

Doç.Dr. Fatih Mehmet Öcal

ÖZ

Günümüzde tüm ülke ekonomileri, küreselleşmenin kapsama alanına girmiş durumdadır. Bu nedenle de, üretim ve hizmet alanında faaliyet gösteren firmaların neredeyse tamamı, büyük bir rekabet içerisinde dirler. Dünyamız, ülkeler arasında savaşın silahlardan ziyade iktisadi alanda olduğu, ekonomisi güçlü olan ülkelerin dünya politikalarının tamamının yönlendirilmesinde baş rolü oynadığı bir süreci yaşıyor. Ülkelerin ekonomik savaşta ilerlemeleri, firmaların yüksek teknolojik özelliklere sahip mallar üretip küresel piyasalarda satmalarıyla mümkündür. Bunu yapabilmenin yolu AR-GE harcamalarını artırmaktan geçmektedir. Büyüme hızları istikrarlı ve refah seviyeleri yükselen ülkeler, AR-GE harcamalarını teknoloji içeren alanlara yapan ülkelerdir.

Anahtar Kelime: Teknoloji, Inovasyon, Rekabet, Türkiye, Gelişmiş Ve Gelişmekte Olan Ülkeler.

Arapgir Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar

Doç.Dr. Fatih Özek

ÖZ

Bir dilin kendine özgü en belirgin özelliklerinin tespiti, dildeki gelişmelerin/değişmelerin takibi ve dilin söz varlığının ortaya konulması açısından ağız çalışmaları son derece önemlidir. Bunun için Türkiye Türkçesi ağız çalışmaları, Türkoloji'de özel bir öneme sahiptir. Ancak iletişim araçlarındaki yaygınlık ağız çalışmalarını olumsuz etkilemektedir. Bu durum ağız özelliklerini muhafaza eden kişilerin hızla azalmasına, böylelikle de kaynak kişi bulma sorununa yol açmaktadır. Bu açıdan Türkiye Türkçesi ağız çalışmalarının bir an önce tamamlanması, bu çalışmaların kayıt altına alınması öncelenmelidir. Son yıllarda Türkiye Türkçesi ağızlarının söz varlığı ile ilgili araştırmalara ilginin arttığı söylenebilir. Bu araştırmalar çoğunlukla “Derleme Sözlüğüne Katkı” çalışmalarıdır. Bilindiği gibi Derleme Sözlüğü, Türk Dil Kurumu tarafından 1962- 1982 yılları arasında 12 cilt olarak yayımlanmıştır. Sözlük, yaklaşık dört yüz elli bin fişlik bir ağız malzemesine dayanır. Derleme Sözlüğü, Türkiye Türkçesi ağızlarının en büyük söz varlığı eseridir. Bu eserde yer almayan kelimelerin, deyimlerin tespit edilmesi şüphesiz Türkçenin genel söz varlığına bir katkıdır. Bu düşüncelerden hareketle bildiride, Arapgir Ağzından tespit edilmiş söz varlığı malzemesi Derleme Sözlüğü ile karşılaştırılmıştır. Bu malzemenin Derleme sözlüğüne ve Türkçenin genel söz varlığına katkısı 1. Herhangi bir sözlükte yer almamış kelimeler 2. Yeni / farklı bir anlam ile kullanılmış kelimeler 3. Yöredeki kullanımı yeni tespit edilmiş kelimeler başlıkları altında incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelime: Arapgir Ağızı, Derleme Sözlüğü, Söz Varlığı, Ağız, Türkçe

Türkiye’de Hukuk Devleti Sorununa Katkı Bağlamında Kamu Denetçiliği Kurumu: Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Doç.Dr. Ferit İzci, M. Şerif Yıldız

ÖZ

Modern devletin ulaşabileceği en üst düzeylerden birisi; hukuk devleti realitesini teori ve pratikte başarmış olmasıdır. Hukuk devletinin temel gerekleri olan, idarenin hukuka bağlılığı, temel hak ve özgürlüklerin devlet güvencesinde olması, eşitlik ilkesinin hukuk önünde mutlak olarak uygulanması, meşru hak arama yollarının sonuna kadar açık ve etkin olması ile yargısal denetimde hakim güvencesi ve yargı bağımsızlığı gibi ilkeler, modern devletlerin anayasalarında olmasına rağmen, uygulamada bunu başarabilmek oldukça zordur. Bu zorluğu aşmak önemli iki temel şartın gerçekleşmesine bağlıdır. Bunlardan birincisi, çok iyi işleyen denetim mekanizmalarına sahip olmak, ikincisi ise, hukuk devletine olan inanç ve ihtiyacın toplumun tüm bireyleri tarafından genel kabul görmesi ve bu konudaki algı seviyesinin yüksek olmasıdır. Bu çalışmanın amacı; Türkiye’de hukuk devleti anlayış ve uygulamalarının yerleşmesinde etkin araçlardan biri olarak, Kamu Denetçiliği Kurumunun fonksiyonelliğini analiz etmek, hukuk devleti anlayışının ülkede yerleşmesinde yaptığı katkılar, var olan temel sorunları tespit etmek ve sorunlar için çözümler üretmektir.

Anahtar Kelime: Kamu Denetçiliği, Hukuk Devleti, Idarenin Denetlenmesi, Hukuki Idare

Türkiye’de Bürokrasinin Siyasal Kontrolü: Bürokrasi – Siyaset İlişkisinin Kamu Yönetimine Yansımaları

Doç.Dr. Ferit İzci, Selim Bozdoğan

ÖZ

Kamu Yönetimine biçilen rol, toplumların devlet geleneği ve demokrasi anlayışına göre farklılık göstermektedir. Bir ülkede bürokrasi ne denli yerleşmiş ve sağlam ise, idari rejim de o ölçüde sağlam olur. Türkiye’de kamu yönetiminin temel sorunlarından biri, idare ile siyasal iktidar arasında yaşanan müdahaleler ve gerginliklerdir. Türkiye’nin gerek geleneksel yönetim anlayışından, gerekse yönetsel yapıdan dolayı, bürokratik mekanizmaları her zaman önemli bir güç unsuru olarak işlev görmüşlerdir. Weberyen bürokrasi modelinde, kamu hizmetlerinin sunumunda tarafsız bir mekanizma olan ve liyakat sistemine dayanan bürokratik yapı, bu amacından oldukça uzaklaşmış, siyasal iktidarın karşısında mücadeleci bir eğilimin içine girmiştir. Siyasal iktidar ise, hem bürokraside otorite sahibi olmak hem de kendi politikalarını uygulayacak bürokratları yetiştirmek için nepotist ilişkilere ve kayırma yöntemine başvurmuştur. Siyasal iktidarın bürokrasiyi kontrolü altında tutmak için başvurduğu bu yöntem, bürokrasinin siyasallaşması sorununu beraberinde getirmektedir. Söz konusu durum, kamu yönetimindeki değişim ve reform sürecine karşı bir isteksizlik ve direnç durumuna neden olmaktadır. Bu çalışmada, kamu bürokrasisi ve siyasal iktidar arasındaki vazgeçilmez içsel bağlantı temelinde, bürokrasinin otorite ihtiyacı ile siyasi yöneticilerin egemenlik hakları uzlaştırılarak, gerek kamu yönetimindeki değişimi, gerekse kamu hizmetlerini nasıl daha etkin ve verimli hale getirebiliriz? Sorusunu cevaplamak temel amacımızdır.

Anahtar Kelime: Bürokrasi, Bürokrasinin Siyasallaşması, Siyaset Bürokrasi Çatışması

Karanlık İmgelem Dünyasını Yansıtan Bir Metniyle Georg Trakl

Doç.Dr. Funda Kıziler Emer

ÖZ

Bu çalışmada çağdaş Avusturya yazınının en önemli temsilcilerinden biri olarak kabul edilen Georg Trakl'ın karanlık imgelem dünyasını yansıtan “Düş ve Zihin Bulanıklığı” (“Traum und Umnachtung”) adlı düzyazı bir metni irdelenmiştir. Öncelikli olarak şairin yaşamı ve yaratısı genel hatlarıyla sunularak, imgelem dünyasının karakteristik özellikleri ortaya konulmuştur. Bu aşamadan sonra hem Trakl'ın şiir evrenine özgü tüm karakteristik unsurları barındırması, hem de az sayıdaki düzyazı metinlerinden biri olması açısından önemli olduğu için araştırma konusu olarak seçtiğimiz bu metnini, ağırlıklı olarak metin içi (textimmanent) ve okur ve yazar odaklı inceleme gibi metni aşkın (texttranszendental) araştırma yöntemlerini harmanladığımız eklettik bir metotla inceleyerek, şairin tüm metinlerinin belkemiğini oluşturan karanlık ve kapalı imgelem dünyasının kapılarını aralamaya çalıştık.

Anahtar Kelime: Georg Trakl, Avusturya Edebiyatı, Düş Ve Zihin Bulanıklığı ("traum Und Umnachtung"), Imge Dünyası

Beyaz Perdeden Bayaz Cama Semih Kaplanoğlu ve Kadın İmgesi: Şehnaz Tango

Doç. Dr. Gülbuğ Ebru Erol

ÖZ

Kadının hangi mekânlarda, ne şekilde var olduğunun analizi toplumsal cinsiyet ilişkileri bağlamında incelenmesine olanak tanır. Görsel iletişim ortamlarından biri olan sinemada görülen gerçekliğin bir izdüşümü veya yönetmenin gerçekliği algılayış biçimidir. Televizyonda gördüğümüz de, olan bitenin görüntüsü değil, seçilmiş, kurgulanmış ve anlatılmış bir görüntüdür. Sinemanın ve televizyonun gerçekliği inşa ettiği görüşünün benimsendiği bu çalışmada, kadın-var oluş arasındaki ilişkinin 1990'lı yılların Türkiye'sinde kadının ve Semih Kaplanoğlu sinemasında kadının temsil ediliş biçiminin ortaya konulması amaçlanmıştır. Televizyondaki görselin takibi sürecinde, tanıdık tema, kavram ve görsellerin anlatıldığı ikonografik analiz ve bu ikonografik temsillerin gerisindeki zihinsel dünyanın yorumlandığı ve anlam inşasına katılımlarının incelendiği ikonolojik analizden yararlanılmıştır. Çalışmada, Semih Kaplanoğlu'nun tek televizyon yapımı Şehnaz Tango dizisi değerlendirilmeye alınmıştır. Çalışmanın sonunda ise Semih Kaplanoğlu filmografisinde yer alan (Herkes Kendi Evinde, Meleğin Düşüşü, Yumurta, Süt, Bal) kadın imgeleri ile de kısa bir karşılaştırma yapılacaktır. Bu bağlamda Kaplanoğlu sinemasında kadın imgeleri kategorize edilecektir.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Kaplanoğlu Sineması, Şehnaz Tango Dizisi, İkonografik Analiz, İkonolojik Analiz, Kadının Temsili

Türk-İslam Mimarisinde Selçuklu Camileri

Doç.Dr. Gülnare Kanbarova, Çelik Cingiz

ÖZ

Hz. Muhammed'in 632 yılında vefatından sonraki ilk yüzyıl içinde İslam sanatı ilk eserlerini vermeye başlamıştır. 661 yılında halifeliğin Emeviler'e geçmesi üzerine merkez Medine'den Şam'a taşınmış, merkezin Şam'a taşınmasıyla da bu çevrede yaşayan Antik kültürün mirası ile bağdaşabilecek yapı faaliyeti başlamıştır. Burada doğan ve yerleşen üslup, bütün Kuzey Afrika ve İspaniya'ya etkilemiş, hatta, Abbasi üslubunun geliştiği ileriki 300 yıl içinde bile İspaniya'da, Bağdat'a karşı bilinçli bir şekilde uygulanmıştır. Erken İslam mimarisinde camii tiplerinin geliştirilmesine büyük önem verilmiştir. İlk camiler, basit çevre duvarlarına sahip, çoğunlukla üzerleri açık ibadet yerleri, bazıları ise Ateşgah, Mebed mimarisi üzerine kurulmuş camilerdir. Camii mimarlığı XI. ve XII. yüzyıllarda İslam dünyasının büyük bir bölümüne hakim olan Selçuklularla devam ediyor. Selçuklular hakimiyetleri altındaki bölgelerde, özellikle İran, Azerbaycan ve Anadolu'da, abidevi ölçülerde eserler inşa etmişler. Ancak Moğol akınlarıyla bu eserlerin çöku yıkılmış ve günümüze ancak pek azı gelebilmiştir. İran'da Büyük Selçuklular'ın camii mimarisine geliştirildiği plan ve mimari formlar yalnız İran'da, Azerbaycanda değil Doğu İslam dünyasında da devam etmiştir. Selçuklu kubbelerinin geleneksel formunu meydana getiren kubbe diğer Selçuklu yapılarında da tekrarlanacak bir örnek oluşturmaktadır. Bu plan şeması, Anadolu ve Mısır'a kadar izlenebilecek bir gelişmenin başlangıç noktasıdır. Bu tipin ilk örnekleri arasında İsfahan Mescid-i Cuması, Kazvin Mescid-i Cuma ve Mesid-i Haydariyye'si kubbeli yapılar olarak görülür. Selçuklu mimarisinin İran'da en önemli camilerinden biri, bütün mimari yenilikleri ve araştırmaları tek bir yapı içinde toplayan Zevvare Cuma Camii ve Ardistan Mescid-i Cuması dört eyvanlı revaklı avlular eklenerek genişletilmeye başlanmıştır. Büyük Selçuklular ve Atabekleri vasıtasıyla Suriya-İrak ve oradan Mısır'a, diğer yandan da gelişmesini tamamlayacağı Anadolu'ya getirilmiştir. Büyük Selçuklu mimarisi her yönüyle ve bütün tiplerinde, gerek plan gerekse biçim bakımından kendinden sonraki Harezimiler ve İlhanlı devri gibi Asya müslümani büyük çapta etkilemiştir.

Anahtar Kelime: Antik Kültür, İslam-türk Mimarlığı, Camii Mimarisi, Mimari Forma, Mimari Ornamentler.

Üniter Devlet ve Başkanlık Sistemi: Üniter Devletlerde Başkanlık Sistemi Uygulamasının Muhtemel Sonuçları

Doç.Dr. Hasan Buran

ÖZ

Başkanlık Sistemi Türkiye’de hem akademik, hem de siyasal anlamda tartışılan, incelenen, konuların başında yer almaya ve popülerliğini sürdürmeye devam etmektedir. Devletlerin Örgütlenme Biçimleri ile Hükümet Sistemleri arasındaki ilişkiler bulunmaktadır ve Anayasa Hukuku, Siyaset Bilimi başta olmak üzere değişik bilim dallarını ilgilendiren konular arasında yer almaktadır. Türkiye’ de Başkanlık Sistemi genellikle devletin örgütlenme biçimi göz önünde bulundurulmadan ele alınmaya devam edilmektedir. Halbuki Türkiye’de üniter örgütlenme biçimi geçerlidir. Bu durumda iki seçenek söz konusu olmaktadır. Bunlardan ilki; Üniter Örgütlenme biçimini federal örgütlenme biçimine dönüştürmek, ki bu konuya sayın Cumhurbaşkanımız başta olmak üzere toplumun geniş kesimleri soğuk, hatta olumsuz bakmaktadır. İkinci olarak Türkiye’nin de içinde yer aldığı üniter biçimde örgütlenmiş ülkelerde Başkanlık Sisteminin Nasıl işleyebileceği konusunu ele almaktır. Ülkemiz için önerilip önerilemeyeceği konusunu ise akademik ve siyasal çevrelerin takdirine bırakacağız.

Anahtar Kelime: Başkanlık Sistemi

Sendika Üyesi Öğretmenlerin Sendikalara Yönelik Algıları ve Beklentileri

Doç.Dr. Hasan Güner Berkant, Mustafa Gül

ÖZ

Bu araştırmanın genel amacı, eğitim sendikalarına üye öğretmenlerin sendikalara yönelik algılarını ve sendikalardan beklentilerini belirlemektir. Bu genel amaç doğrultusunda öğretmenlerin sendikaların sosyo-kültürel faaliyetlerine, ekonomik katkılarına, özgürlük haklarına, özlük haklarına ve eğitim-öğretime etkilerine, siyasetle ve ötekileştirmeye ilişkin ilişkisine yönelik algı ve beklentileri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2014-2015 eğitim öğretim yılında Kahramanmaraş ilindeki devlet okullarında görev yapan sendika üyesi 30 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada nitel veri toplama yöntemlerinden görüşme yöntemi kullanılmış ve veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Öğretmenlerin görüşleri genel olarak incelendiğinde sendikaların sosyal, kültürel, ekonomik, özgürlük ve özlük haklarının artırılmasında önemli katkıları olduğu, ancak sendikaların eğitim-öğretime katkısının sınırlı olduğu belirlenmiştir. Sendikalara, öğretmenlerin sesinin duyurulması, öğretmen haklarının savunulması, öğretmenlerin kendini güvende hissetmeleri için mutlaka üye olunması gerektiğine yönelik öğretmen görüşleri elde edilmiştir. Bununla birlikte sendikalı olma durumlarının ötekileştirmeyi beraberinde getirdiği sendikaların siyasallaşmak yerine öğretmen önceliğini gözetmesi gerektiğine yönelik öğretmen görüşlerine de ulaşılmıştır.

Anahtar Kelime: Sendikal Algı, Sendikal Beklenti, Öğretmen Görüşleri

Gençlerin Manevi Değer Oluşumunda Ebeveynin Rolü

Doç. Dr. İbrahim Işıtan, Doç. Dr. Arzu Özyürek, Ayşe Çörtük

ÖZ

Bireyin eğitimi, doğduğu andan itibaren başlamakta ve hayat boyu devam etmektedir. Eğitimin erken yıllarda başlaması, bireyin gelecek yaşamı üzerinde daha etkili olmaktadır. Bireyin ait olduğu toplumun değerlerini benimsemesi, bu değerleri yaşatması ve gelecek nesillere aktarılmasında da küçük yaşlardan itibaren eğitim oldukça önemlidir. Manevi değerlerin kazanılmasında, bireyin ilk ve en önemli çevresini oluşturan aile bireyleri etkili olmaktadır. İslami eğitim anlayışında, çocuk aileye İlahi bir emanet olarak görülmektedir. Bu algı ebeveynlerin çocuklarına bakışını ve tutumlarını etkilemekte, aile içinde çocuğun manevi değerleri aynı ölçüde geliştirilmeye çalışılmaktadır. Bu çalışmada, 12-16 yaş grubu çocuğa sahip ebeveynlerin gençlerin manevi değerlerinin oluşumundaki rolünü incelemek amaçlanmıştır. Çalışma grubunu, kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle kendilerine ulaşılabilen 20 anne ve 20 baba oluşturmuştur. Verilerin toplanması amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme kayıtları içerik analizi yöntemiyle analiz edilerek elde edilen bulgular temalar halinde yorumlanmıştır. Sonuç olarak; ebeveynlerin gençlerin manevi değerlerinin gelişmesini önemli buldukları, bu konuda özel bir çaba gösterdikleri görülmüştür. Ebeveynlerin özellikle merhamet, adalet, mutluluk ve emanet duyguları üzerine yoğunlaştıkları, konuyla ilgili olarak çocukların eğitimi konusunda desteğe ihtiyaçları olduğu saptanmıştır. Elde edilen sonuçlar alan yazın bulguları ışığında tartışılmıştır.

Anahtar Kelime: Mânevi Değerler, Gençlik Dönemi, Ebeveyn Rolü.

Sosyal Kimlik ve Kategorizasyonun Mali Davranışlar Üzerindeki Etkisi Üzerine Bir Deneme

Doç.Dr. İhsan Erdem Sofracı

ÖZ

Sosyal kimlik kavramının tanımı, edinilmiş bir kimlik tanımı ile bu tanıma uygun olup olmamaya göre yapılır. Sosyal kimliğin tanımlanmasında, diğer fertler değerlendirilir, daha önceki fert tipleri ile karşılaştırılır, fert belirli bir sosyal gruba dahil edilir. Gruba dahil etme ya da diğer fertlerle yapılan karşılaştırmalarda uygunluğun kriteri, toplumda yer alan diğer fertlerin kişilik tipleri ve davranışlarıdır. Bu kimlik tanımı; mali davranışların şekillenmesinde de rol oynayan çok yönlü bir tanımdır. Bu çalışmanın amacı, sosyal kimlik ve kategorizasyon kavramlarının sosyolojik boyutlarını değerlendirerek, toplumlarda varolan kimlik ve kategorizasyon süreçlerini teorik olarak tanımlama ve kavrama gayretidir. Bununla birlikte Türkiye örneğinde yapılacak değerlendirmelerle, kimlik tanımlamasının ve sosyal kategorizasyonun, bireylerin mali davranışları üzerindeki etkisi ve bunun toplumsal yansımaları irdelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelime: Sosyal Kategorizasyon - Mali Sosyoloji - Gönüllü Uyum

Harput İç Kalesi Belek Burcu 2014 Yılı Arkeolojik Kazılarında Çıkarılan Mimari ve Küçük Buluntularının Değerlendirilmesi

Doç. Dr. İsmail Aytaç

ÖZ

Bu bildirinin amacı 2014 yılında Harput iç Kalesinde gerçekleştirdiğimiz kazılarda, sadece Belek Burcu ve etrafında elde edilen mimari ve diğer buluntuları bilim dünyası ile paylaşmaktır.

Elazığ Müze Müdürlüğü başkanlığında Prof. Dr. Veli SEVİN'in bilimsel danışmanlığında, 2005- 2009 yılları arasında Harput İç Kalesinin orta bölümünde kazılar yapılmıştır. 2014 yılında yeniden başlatılan kazılar, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün izni ile Elazığ Müze Müdürlüğü'nün Başkanlığında Doç. Dr. İsmail AYTAC'ın bilimsel danışmanlığında 22 Ağustos-30 Aralık tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

2014 yılı için Harput İç Kalesinde Arkeolojik kazı çalışmaları; üç farklı bölgede yapılmıştır. Bunlar Artuklu Sarayının önü, Belek Burcu ve çevresi, ayrıca Belek Bucunun doğusundaki tonozlu mekandır. 3. Bölgede 300 m2 alanda kazı çalışması yapılmıştır. Yaklaşık 2-4m. arasındaki dolgu kaldırılarak irili – ufaklı 11 mekan tespit edilmiştir. Bazı mekanların maden işleme ve satış dükkanları oldukları, çıkarılan maden eritme potaları,ok uçları,kapı aksamlarından anlaşılmaktadır.

3-A1 açmasında bir cam bilezik parçasına, bir kapı çengeline rastlanmıştır. Bu açmada -20 cm derinliğinde Artuklu sikkesi bulunmuştur. 3-A2 açmasında taş boncuk ve taş üzerine işlemeli mühürlü bir parça bulunmuştur. 3-A2 açmasında 1 cam bilezik parçasına, 1 yüzüğe, 1 sikke, 1 bileği taşı, ok ucuna, 1 süs aksamina rastlanmıştır. 3-A2 açmasında, burç ile kuzey ve doğu duvarları arasında 2 metal yüzük bulunmuştur. Ayrıca duvarları isli bir ocağa ulaşılmıştır. 3-A2 açmasında toplu metal süs aksamı ve bir ocak ortaya çıkarılmıştır. Açmanın kuzeydoğu köşesinde üç adet farklı ebatta eritme potasına ve üzerinde mavi işlemlerin bulunduğu bir seramik parçasına rastlanmıştır.

Belek Burcu'nun içinde kubbeli mekanın zemini kazılarak dört ayrı dönem tespit edilmiştir. Mekânın kuzeydoğu köşesinde 75 cm genişliğinde giriş tespit edilmiştir. Bu mekanda mancınık güllesi (taşı) bulunmuştur. Duvar süslemesinde kullanıldığı düşünülen, boyalı ve kabartmalı 8 adet alçı pano bulunmuştur. 3-A2 açmasında bir cam bilezik ve silindir kesme mavi bir boncuğa rastlanmıştır.

Sonuç; Harput İç Kalesinin şimdiye kadar bilinen Urartu Döneminden önceye gittiğinin belirlenmesi önemlidir. Buluntular Geç Tunç Çağı, sırasıyla Urartu, Roma, Bizans, Artuklu Akkoyunlu ve Osmanlı Dönemlerine aittir.

Anahtar Kelimeler: Harput, Elazığ, kale, kazı, Urartu

Talip Apaydın'ın Şiirlerinde Mekânın Poetiği ve Köylü Algısı

Doç.Dr. Kemal Erol

ÖZ

Bir edebî ekolün veya sanatsal anlayışın gelişim, değişim ve başkalaşım süreci, mekân ve insan unsurları ile bunların taşıdığı koşullardan bağımsız değildir. Zira felsefi, siyasal ve sosyolojik akımların oluşumunda ve farklılaşmasında döneme ait mekânların ve toplumsal koşulların büyük payı vardır. Edebiyatımızda 1940 sonrası gelişen yeni kuşak şairlerin toplumcu şiir anlayışının beslendiği kaynak da budur. Mekân ve insan unsuru bağlamında dönemin köy ve köylü gerçeğine şiirleriyle ayna tutan edebî şahsiyetlerden biri de Talip Apaydın'dır. Talip Apaydın (1926-2014), roman, öykü, anı ve tiyatrolarında olduğu gibi şiirlerinde de Anadolu'nun kırsal coğrafyasını sorunlarıyla birlikte dile getiren toplumcu gerçekçi / sosyalist gerçekçi akımın önde gelen temsilcilerindendir. Şiirden edebiyatın ve sanatın her alanına geniş bir yelpazede etkisini gösteren toplumcu anlayış, sanatkâra gördüklerini, fark ettiklerini gerçekçi biçimde betimlemeyi esas alır. Apaydın, bu anlayışla öykü ve romanları yanı sıra şiirlerinde de doğa betimlemeleriyle birlikte köy ve kasaba çevrelerini, insan ilişkilerini kendi doğallığı içinde ele alır. Edebiyata toplumcu şiirlerle başlayan Apaydın'ın Susuzluk (1956) ve Kırsal Sancı (1999) olmak üzere iki şiir kitabı bulunmaktadır. Bu eserlerde yer alan şiirler, 1950 sonrası Anadolu'nun köy ve kasaba muhitleri ile buralarda mukim yoksul kesim hakkındaki algının izahıdır. Şiirlerde dile getirilen mekân, sanatçının her ne kadar çok iyi tanıdığı Polatlı, Eskişehir, Beypazarı yöreleri ve çevre köyleri ise de, aslında dönemin Anadolu taşrasının genel görünümünü yansıtmaktadır. Apaydın, bir önceki dönemde köye kentten bakan aydınların aksine dışarıdan değil, içeriden bakar. Şiirlerinde görsel imajlardan çok kokusal, duygusal, işitsel imajların öne çıkması da bu yüzdendir. Anlatılan taşra, Cumhuriyet ideolojisinin ideal taşrası olmaktan uzaktır. Bu bağlamda dikkatlere sunulan taşra sorunsalı, kırsaldaki insanların yoksullukları, yaşanan toplumsal eşitsizlikler, idarî ve sınıfsal çelişkilerdir.

Anahtar Kelime: Talip Apaydın, Susuzluk, Kırsal Sancı, Mekânın Poetiği, Köylü Algısı.

Postmodern Bir Anlatı Olarak Yine Doğdu Tanyıldızı

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Özger

ÖZ

Gürsel Korat'ın Yine Doğdu Tanyıldızı adlı eseri, Kapadokya bölgesinde ve 13. yüzyılda geçen bir roman. Korat, bu romanını postmodern metinlerin temel tekniklerinden faydalanarak kaleme almıştır. Bu tekniklerden roman için en başat olanı önceki metin – sonraki metin tekniğidir. Korat, romanında önceki metin olarak Mevlana- Şems ilişkisini alarak kendi metninin olay örgüsünü oluşturmuştur. Ancak önceki metni genel geçer tarihi bilgilere göre değil, aynı konuya daha farklı yaklaşan tarihsel görüşlerden faydalanarak kendi metnini kurmuştur. Postmodern romanların çeşitlerinden biri olan Yeni tarihselcilik yaklaşımına uygun olarak metin kurgulanmıştır. Önceki metin-sonraki metin tekniğiyle bağlantılı olarak kullanılan parodi ve pastiş romanın hem olay örgüsünde hem de bakış açısı ve anlatıcının seçiminde etkili olmuştur.

Anahtar Kelime: Postmodern, Yeni Tarihselcilik, Önceki Metin- Sonraki Metin, Pastiche Parodi

Muhasebe Dersi Alan Lisans Öğrencilerinde Etik Karar Alma Davranışları: Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Örneği

Doç.Dr. Meral Erol Fidan, Nasıf Şahin

ÖZ

Son yıllarda işletmelerde meydana gelen finansal olaylar, özellikle muhasebe ve denetim alanında yaşanan olumsuz gelişmeler; bilginin güvenilirliğini, kamuyu aydınlatma fonksiyonunun yerine getirilmesini ve muhasebeye verilen önemi giderek artırmaktadır. Muhasebe meslek mensuplarının etik davranışı muhasebe mesleğinin toplumdaki yeri açısından önemlidir. Ülkemizde muhasebe eğitimi ile ilgili dersler fakülte seviyesinde “İktisadi ve İdari Bilimler Fakülteleri”nde yer alan bölümlerden özellikle İşletme bölümlerinde diğer bölümlere göre daha fazla yer almakla birlikte sadece teorik açıdan ve uygulamadan uzak olarak verilmektedir. Oysa sektörün defter tutma bilgisine sahip iş gücünden ziyade belli alanlarda ihtisas sahibi, analitik düşünebilen, muhasebenin temel bir işletme fonksiyonu olduğunun farkında olan iyi yetişmiş işgücüne ihtiyacı vardır. Bu doğrultuda eğitim kurumlarında muhasebe alanında kariyer yapmak isteyen öğrencilerin hem teorik açıdan, hem de uygulama açısından gerekli alt yapıyla donatılarak sektörün talebinin karşılanması sağlanması gerekmektedir. Bu doğrultuda, muhasebe meslek mensubu adayı olan öğrencilere yönelik etik eğitiminin, öğrencilerin eğitim süreçlerinin erken dönemlerinde başlaması gerekmektedir. Bu nedenle etik değer ölçütlerinin öğrencilere erken yaşlarda verilmesi ve bu bakış açısının onlara kazandırılması gelecekte herhangi bir sektörde işe atılacak olan öğrencilere meslekleriyle etik düşünce arasındaki bağlantıyı kurabilmelerinde büyük katkılar sağlayacaktır. Ancak üniversitelerde etik eğitiminin ne kadar verildiği konusunda yeterli çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışmanın amacı, geleceğin muhasebe meslek mensubu adayları olan İşletme bölümü öğrencilerinin etik algılarının bazı değişkenlere göre belirlenmesidir. Çalışmamızda, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi İşletme bölümlerinde okuyan öğrencilerinin etik kararlarına cinsiyet, devam ettikleri sınıf, etik kavramı bilgisine sahiplik, mezun oldukları lise ve yaşadıkları yer açısından etkisi araştırılmış ve belirtilen değişkenler açısından istatistiki anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Anahtar Kelime: Etik, Muhasebe Meslek Etiği, Etik Eğitimi, Etik Algısı.

Kanunî Sultan Süleyman Dönemi Osmanlı Macar İlişkileri

Doç.Dr. Muhittin Kapaşahin

ÖZ

Kanunî Sultan Süleyman Dönemi Osmanlı Macar İlişkileri XVI. Yüzyıl Osmanlı Devleti'nin her yönden zirveye çıktığı bir yüzyıldır. Osmanlı Devleti süper güç olma özelliğine bu yüzyılda ulaşmış, en büyük fetihlerinden birçoğunu yine bu yüzyılda gerçekleştirmiştir. Sultan Süleyman, uzun saltanatı ve yaptığı seferleriyle, Türk tarihinde müstesna bir yer teşkil etmektedir. O, Avrupa topraklarına on sefer-i hümayun gerçekleştirmiş, bunun sonunda birçok Avrupa şehrini ve ülkesini fethetmiştir. Osmanlı Devleti'nin Avrupa'ya geçtiği ilk günden itibaren mücadele etmek zorunda kaldığı önemli devletlerden biri Macaristan olmuştur. Osmanlı-Macar mücadelesi 16. yüzyıl ortalarına kadar, bazen ara vermeye birlikte, devam etmiştir. Bu yüzyılda Orta Avrupa'da iki güçlü siyasal varlıktan biri Kutsal Roma-Germen İmparatorluğu, diğeri de Macaristan'dır. Kanunî Sultan Süleyman'ın ilk seferi Belgrad üzerine olmuş, Osmanlılar, 1521 yılında bir Macar şehri olan Belgrad'ı almışlardır. Belgrad, Avrupa'nın kapısı konumundaydı ve son derece stratejik bir noktada bulunuyordu. Arkasından Fransa'nın yardım isteğini de karşılamak amacıyla 1526 yılında meydana gelen Mohaç savaşıyla Macar ordusu bozguna uğratılmış ve artık Macaristan'da Osmanlı hâkimiyeti yerleşmeye başlamıştır.

Anahtar Kelime: Kanunî, Osmanlı, Macaristan, İlişki, Yanos

Necip Fazıl Kısakürek'in Şiirlerindeki Söz Varlığının Üslûpbilim Açısından İncelenmesi

Doç.Dr. Mustafa Karabulut

ÖZ

Üslûp çalışmaları, bir sanatçının en belirleyici özelliklerini ortaya koymak, bir sanatçının başka sanatçılara benzer veya onlardan farklı yönlerini belirlemek, bir sorun çözmek vb. amaçlara yönelik olarak yapılmalıdır. Üslûpbilim (Stilistik) ise edebi metnin yorumunda ve üretiminde nasıl işlev gördüğünü göstermek için metindeki biçimsel özelliklerin çözümlenmesidir. Bu çalışmada üslûpbilim hakkında ayrıntılı bilgi verildikten sonra, Necip Fazıl Kısakürek'in Çile şiir kitabındaki şiirlerindeki kelime serveti üslûpbilim açısından incelenecektir. Necip Fazıl Kısakürek'in şiirlerinde zengin bir kelime kadrosu yer alır. Şair bu sayede anlatmak istediği duygu, düşünce ve hayalleri bütün ayrıntısıyla ifade etme imkânı bulur. Necip Fazıl'ın şiir üslûbunu belirleyen en önemli dil özelliği, onun Türkiye Türkçesinin ortak kelime hazinesini çok iyi kullanmasıdır. Biz bu hususta Necip Fazıl'ın şiirlerindeki "isim, sıfat, fiil, zamir, zarf, bağlaç, edat ve ünlem"leri inceleyip şairin üslûbu hakkında bazı çıkarımlarda bulunmayı amaçlamaktayız.

Anahtar Kelime: Üslûpbilim, Necip Fazıl Kısakürek, Çile.

Araplarda İlk Belagat Kıvılcımları

Doç.Dr. Mustafa Kirkiz

ÖZ

Araplarda ilk belagat kıvılcımları, peygamber (sav) döneminden yaklaşık yüz elli sene önce inşad edilen şiirlerde, kasidelerde ve hutbelerde görülmektedir. Arap yarımadasının coğrafi, siyasi ve sosyal yapılarının sonucu olarak oluşan edebî ve psikolojik atmosfer, belagatin ortaya çıkışında öncül neden olarak kabul edilebilir. Bu dönemde ortaya çıkan belagat yapısının yedi askı (mu'allekât-ı seb'a) olarak bilinen o döneme ait kasidelerden hareketle doğal ve zevki bir niteliğe sahip olduğunu söyleyebiliriz. Bu bağlamda o dönemin zevk-i belagati, Kur'ân-ı Kerîm, Hadis ve edebî yapıtlar için teknik bir esas teşkil etmektedir. Dolayısıyla cahiliye döneminde ortaya çıkan bu zevk-i yapıtların sonraki belagat çalışmalarında önemli bir ölçüt olarak kabul edilmiştir.

Anahtar Kelime: Arap, Belagat, İnşâd, Muallakât

Klasik Türk Şiirinde Bir Sembol Olarak “Kitap”

Doç.Dr. Nazmi Özerol

ÖZ

Günlük hayatta karşımıza çıkan birçok kavram ve olguyu edebî metinlerde de kullanmak isteyen şairler, bu kavram ve olguları mecaz, istiare, teşbih, kinaye gibi anlam sanatlarından yararlanarak başka kavram ve olgularla ilişkilendirmişler ve estetik bir malzeme olarak kullanmışlardır. Klasik edebiyatın en dikkat çekici özelliği olan tasvirî anlatımlar, daha çok soyut olayları, hayalleri somut biçimde anlatma esasına dayanır. Somut kavramları, somut kavramlarla ilişkilendiren şairler, soyut kavramları da çeşitli ilgi ve bağdaştırmalarla semboller aracılığıyla somutlaştırmışlardır. Bu somutlaştırmalarla kelimelerin anlam sınırlarının genişletilmesi, şiir dilini zenginleştirmiş, şiirde derin bir yapı oluşturmuştur. Bu bildiride insan hayatında önemli bir yere sahip olan “kitap” kavramının Klasik şiirde, hangi hayal ve tasavvurlarla hangi kavram, olgu ve olaylarla ilişkilendirildiği üzerinde durulacaktır. Şiirde “kitap”la kurulan ilgi ve ilişkilendirmelerde daha çok şekilsel özellikler (düzlük, iki kapaktan oluşma, kapakların açılması-kapanması, yapraklardan ve bölümlerden oluşma, her sahifede yazıların bulunması, hacimli olması); renksel özellikler (beyazlık, parlaklık, siyahlık); soyut özellikler (okuma/anlamlandırma, içerik, anlatma, mesaj verme, anlama, abartı, etkileme, çokluk, yücelik, değersizlik vb.) dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Klasik Türk Şiiri, Sembol, Kitap.

Türk Hukuk Dilinde –name Eki Ile Biten Sözcüklere Türkçe Karşılık Önerileri

Doç.Dr. Nesrin Deliktaşlı

ÖZ

Dilimizde Farsça kökenli –name ekiyle biten pek çok sözcük bulunmaktadır. Türk Dil Kurumu sözlüğünde altmış sekiz tane –name ile biten sözcük bulunmaktadır. Bunların bir kısmı eskimiş, bir kısmı ise kullanılmaya devam etmektedir. Sözlükte bazılarında Türkçe karşılıklar önerilmiş ve bu sözcüklerin açıklama kısmına “eskimiş” ibaresi eklenmiştir. Bazı sözcüklere, özellikle hukuk alanında kullanılanlara, bir veya iki sözcükle karşılık önerilmediği, açıklamalara yer verildiği görülmektedir. –name eki ile biten sözcüklere önerilen karşılıklarda anlam bütünlüğünün olmadığı, bu eke genel olarak “tutanak, belge, eser, bildirge, çizelge, buyruk, kitap, mektup, kâğıt, resmi belge, vb.” birçok karşılık verildiği görülmektedir. Toplumun her kesimini ilgilendiren bu sözcüklerin ve kullandıkları metinlerin herkes tarafından kolaylıkla anlaşılabilmesi için bu sözcüklerin Türkçeleştirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Araştırma kapsamında öncelikle -name ekinin anlamları araştırılacaktır. Daha sonra TDK sözlüğünde –name ile biten sözcükler taranacak, açıklamaları ve verilen eşdeğer sözcükler eleştirel bir yaklaşımla gözden geçirilecek, bu sözcüklere diğer sözlüklerde verilen karşılıklar ve açıklamalar da incelenecektir. Dilimize yerleşmiş ve birçok sözcükle bileşik sözcük oluşturmuş bu ekin hukuk alanında kullanılan terimlere kattığı anlam araştırılacaktır. Türk hukuk dilinde –name ile biten terimlerin kökeni araştırılarak (kök + ek), hangi dillerden etkilendikleri belirlenecektir. Bu sözcüklere karşılık olarak kullanılması amacıyla Türk Dil Kurumu’nun önerdiği sözcüklerin dışında yeni sözcük önerilerinde bulunulacaktır. Dilimize yerleşmiş bulunan ve birçok kişinin anlamakta zorlandığı bu sözcüklere Türk dilinin yapısına uygun Türkçe sözcükler önerilecektir. Gerek resmi evrak ismi olarak gerekse hukuk metinlerinin birçoğunda kullanılan bu sözcükler anlamsal sorunlara yol açmaktadır. Bu durum alandan insanların anlayabileceği bir kullanımın ötesine geçmemektedir. Bu kaynaklardaki açıklamalardan yararlanarak ve alandan kişilerin de görüşlerine başvurularak bu sözcüklere Türkçe karşılıklar önerilmeye çalışılacaktır. Amaç, günümüz hukuk dilinde kullanılan hukuk terimlerinin toplumun her kesiminin anlayabileceği şekilde Türkçeleştirilmesine katkıda bulunmaktır. Bu çalışmanın veri tabanını Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük, Güncel Türkçe Sözlük (<http://www.tdk.gov.tr>), Türk Dilinin Etimoloji Sözlüğü, Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat, Arkadaş Türkçe Sözlük, Hukuk Sözlükleri, -name ile biten ve hukuk alanında kullanılan metinler, vb. kaynaklar oluşturmaktadır.

Anahtar Kelime: Hukuk Dili, Hukuk Terimleri, -name Eki

Yaşam ve İş Değerlerinin Çalışma Bölgeleri İtibariyle Farklılaşması: Otel Çalışanları Üzerine Kültürlerarası Bir Karşılaştırma

Doç.Dr. Oğuz Türkyay

ÖZ

Çalışanların yaşam ve iş değerleri üzerine değişik çalışmalar yapılmış ancak daha çok, değerlerin farklı değişkenlerle etkileşimi ele alınmıştır. Oysaki yaşam ve iş değerlerinin düzeylerinin işletme türü, yerleşimi, sahipliği vb. özelliklerle birlikte ele alındığı çalışma sayısı oldukça kısıtlıdır. Bu çalışmada Malta'da ve Türkiye'nin Belek, Kaş ve Marmaris bölgelerinde yerleşik otellerin çalışanlarından elde edilen veri birlikte ele alınmakta, yaşam ve iş değerleri karşılaştırmalı olarak analiz edilmektedir. Hem yaşam hem de iş değerlerine yönelim Belek'te en yüksek düzeyde iken Marmaris'te en düşük düzeyde tespit edilmiştir. Bu bulgular kurumsallığın ve işletmecilik alanındaki niteliğin, değerlerini hem yaşamında hem de işle ilgili alanlarda önemli görerek takip eden işgörenleri elde tutma konusunda belirleyici olduğunu ortaya koymaktadır. Daha kurumsal ve nitelikli işletmecilik uygulamalarının söz konusu olduğu bölgelerde çalışanların daha net yaşam ve iş değerlerine sahip kişiler olduğu anlaşılmaktadır. Diğer yandan, işletmecilik alınının sorunlarının değerlere yönelimi ve/veya çalışanların değerlere verdiği önemi azaltması muhtemeldir.

Anahtar Kelime: Yaşam Değerleri, İş Değerleri, Otel Çalışanları, Malta, Türkiye.

Celil Mehmetkuluzade'nin Eserlerinde Dilsel Sıralamanın Tekniksel İmkanları

Doç.Dr. Özcan Bayrak

ÖZ

C. Mehmetkuluzade Azerbaycan edebiyatının önemli kalemlerinden biridir. Yaşadığı dönmedeki kelime seçimi ve kullanımı kendinden sonar gelen bir çok edebiyatçıya yol göstermiş ve ufuk açmıştır. C. Mehmetkuluzade'nin publisistik eserlerinde kelimelerin sıralanması ve listelenmesi, metot bakımından özellikle dikkat çekicidir. Publisistikada sözcüksel birimler bir dizi halinde ve seri bir şekilde kullanıldığında kelimelerin tekniksel olanakları daha da arttığı görülmektedir. Bu dizilişe ve kullanıma göre anlamsal söz gruplarında, şahıs isimlerinde, mekan adlarında ve genel isimlerde daha çok görülmesi publisistik üsluba has bir özelliktir. C. Mehmetkuluzade'nin hikâyelerinde dilsel sıralanış yine de yazarın satirik üslubunun özelliklerine göre dizilmiştir. Burada öncelikle, eş anlamlı kelime gruplarının sıralanması kendi üslubundaki farklılıkla belirginleşir.

Anahtar Kelime: Celil Mehmetkuluzade, Dil Kullanımı, Dilsel Sıralama, Teknik Unsurlar

Türkiye'de Göçün Ekonomi Politığı ve Suriyeli Sığınmacılar

Doç.Dr. Özgür Sarı

ÖZ

Türkiye tarih boyunca göçlerle şekillenmiş bir coğrafya olup, günümüzde de Suriyeli sığınmacılara ev sahipliği yapmaktadır. Suriyeli sığınmacıların beraberinde getirdikleri sorunlar, Türk toplumunda tansiyonu artırırken, Suriyeli sığınmacılarla ilgili politikalar üretmekte de Türk devleti zorlanmaktadır. Suriyeli sığınmacıların Türkiye'de misafir olarak tanımlanmaları bile onlara geçici oldukları gözöyle bakıldığıının bir göstergesidir. Fakat burada ikinci kuşak Suriyelilerin dünyaya gelmesi ve beş yıldan fazladır Türkiye'de kalıp hayat kurmaları onların geçici olmadığını göstermiştir. Bu durum Suriyeli sığınmacıların Türkiye'ye entegre olmalarının yollarını araştırmaya itmiştir. Bu çalışmada göçün kavramsallaştırması, tarihselliği içinde farklı dönemlerde incelenmesi ve ekonomi politığının yapılması amaçlanmıştır. Göçün tarihselliği ve ekonomi politığı tartışmaları ışığında Suriyeli sığınmacıların Türk toplumunda yarattıkları ulus devlet ve vatandaş tanımlamalarındaki dönüşümü de içeren sosyolojik parametreler analiz edilmiştir.

Anahtar Kelime: Göç, Sığınmacı, Mülteci, Ulus Devlet, Vatandaşlık

Romanya Tulça İli Babadağ İlçesi Türk Ağzlarında Kalınlık İncelik Uyumu

Doç.Dr. Özlem Demirel Dönmez

ÖZ

Türkçenin tarihi dönemlerinden itibaren kuvvetli olan kalınlık incelik uyumunun bazı Türk lehçe ve ağzlarında bozulduğu görülmektedir. Bu bozulma araştırmacılar tarafından genellikle dil dışı sebeplere bağlanarak açıklanmakla beraber bu konuda çok ayrıntılı incelemeler yapılmamıştır. Bu çalışmada, Babadağ Türk ağzlarındaki kalınlık incelik uyumu üzerinde durulmaktadır. Konu olarak bu ağız bölgesinin seçilmesinin sebebi Dobruca bölgesi Türk ağzlarında uyumun zayıf oluşudur. Bu bölgeye ait ağız malzemesine baktığımızda uyumu bozan özellikleri açıkça görmek mümkündür. Uyumu bozan faktörler arasında eklerdeki uyumsuzluk, ı / i değişimleri önemlidir. Çalışmanın malzemesini 2013 yılında Romanya'nın Tulça İline bağlı Babadağ İlçesine yapmış olduğumuz TİKA destekli araştırmamızda elde ettiğimiz derleme metinleri oluşturmaktadır. Bu çalışmanın, standart Türkçede kuvvetli olan kalınlık incelik uyumunun ağzlarda neden zayıflık gösterdiği konusunda aydınlatıcı ve faydalı olacağını düşünmekteyiz.

Anahtar Kelime: Babadağ, Ağız, Kalınlık, İncelik, Uyum

Kentsel Bir Sorun Olarak Kentsel Güvenlik

Doç.Dr. Şafak Kaypak

ÖZ

Bu çalışma, kentleri temel nesne olarak, kentsel güvenlik olgusuna odaklanan betimsel bir inceleme çalışmasıdır. Yazının ana amacı, güvenlikte oluşmaya başlayan dönüşüm sürecini incelemek ve bu doğrultuda, güvenlik anlayışının kentsel boyutunu konu almaktır. Kent güvenliği çalışmamızda, güvenlik olgusuna etki eden en temel belirleyici etkeni, kentin sorun kaynağı haline gelmesi oluşturmaktadır. Avrupa Birliği uyum sürecinde yaşam koşulları değişmektedir. Toplumda artan demokratikleşme sonucunda, demokratik ve hoşgörülü kamu hizmetlerine olan talep artmakta yeni sorunlar ve gereksinimler ortaya çıkmaktadır. Diğer yandan, güvenlik sorunları, suç ve terör olayları da hızla artmaktadır. Kentsel alanlar, değişimin en çarpıcı yaşandığı yerler olarak, güvenliğin gittikçe daha çok duyumsandığı alanlar haline gelmektedir. Yaşanan kentin sorunlarının gittikçe artması, güvenliğin kapsamını genişleterek, kentsel güvenlik gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Anahtar Kelime: Kent, Güvenlik, Güvenlik Anlayışı, Kentsel Güvenlik

Çevresel Güvenlik ve Yansımaları (Hatay Örneğinde)

Doç.Dr. Şafak Kaypak

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, çevre temelli meydana gelen doğal ve toplumsal sorunların çözümü için bir güvenlik çerçevesi oluşturmak ve bu doğrultuda, çevresel güvenlik anlayışının yansımalarını Hatay örneğinde konu almaktır. Günümüzde karşılaşılan çevresel sorunlar, çağımızın en önemli sorunları arasında yer almaktadır. Kaynak kıtlıkları, çevre felaketleri ve terör gibi birçok sorunun, yerel ve bölgesel düzeyden küresel düzeye kadar kendisini hissettirmesi, dünyanın her kesiminden konuya ilişkin çözüm bulma gayretlerini artırmıştır. Özellikle, konunun güvenlik boyutuyla birlikte değerlendirilmesi, bu çabaların en önemlilerinden biridir ve güvenlik boyutu, çevresel güvenlik kavramına daha fazla ilgi gösterilmesini sağlamıştır. Bu bağlamda, çevresel güvenlik olgusuyla farklı şekillerde karşılaşan Hatay'da, güvenliğin konusu ve aktörlerindeki değişimler incelenecektir.

Anahtar Kelime: Güvenlik, Güvenlik Anlayışı, Çevre, Çevresel Güvenlik, Hatay

Üniversite Öğrencilerinin Dindarlık Eğilimlerine Göre Suçluluk Düzeylerinin İncelenmesi: Gümüşhane Üniversitesi Örneği

Doç.Dr. Saffet Kartopu, Hamza Aktaş, Hızır Hacıkeleşoğlu

ÖZ

Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin dindarlık eğilimlerine göre suçluluk hissetme düzeylerinde farklılaşma olup olmadığı temel problemimizi oluşturmaktadır. Kendisini dindar olarak tanımlayan kişiler açısından suçluluk duygusu, davranışlarında bir takım farklılıklar meydana getirmektedir. Dolayısıyla suçluluk duygusunun dindarlıkla ilişkisinin psikolojik olarak açıklanması önem kazanmaktadır. Ayrıca insanın yanlış yaptığına dair inancının psikolojik dünyasına etkilerini, dindarlık üzerinden açıklamak araştırmayı önemli kılmaktadır. Bu çerçevede çalışmamız, suçluluk duygusunun dindarlık eğilimine göre ortaya çıkan farklılaşmalarını Gümüşhane Üniversitesi örneğinde araştırmayı amaçlamaktadır. Çalışmada, Gümüşhane Üniversitesinde Edebiyat Fakültesi (n=74), Mühendislik Fakültesi (n=71), İlahiyat Fakültesi (n=75), İktisat Fakültesi (n=68) öğrencilerinden tesadüfi yöntemle belirlenen örneklem grubunun (n=288) suçluluk düzeyleri ortaya konularak dindarlık eğilimine göre oluşan farklılaşmalar ortaya çıkarılmıştır. Uygulama Mayıs 2016'da gerçekleştirilmiştir ve araştırmada, Frekans, T Test ve Tek Yönlü Anova testleri kullanılmış olup, verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında SPSS 16.0 istatistik paket programından yararlanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre kendisini 'dindar' olarak görenlerin suçluluk düzeyinin kendisini 'dindar' olarak görmeyenlere göre daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelime: Suçluluk, Dindarlık Eğilimi, Üniversite Öğrencileri

Gümüşhane İli Şiran ve Köse İlçeleri Ağızları Ses Bilgisi Üzerine

Doç.Dr. Serdar Yavuz, Eren Ünlü

ÖZ:

Teknolojik gelişmeler ve değişimler Türk dilinin zenginlik göstergelerinden olan Türkiye Türkçesi ağızlarını olumsuz şekilde etkilemektedir. Teknolojik gelişmeler ile birlikte insanlar arasında iletişim oldukça yaygınlaşmıştır. Yaygın iletişim ağı neticesinde Anadolu ağızları özelliklerini yitirerek kaybolmakta ve giderek standart yazı diline benzemektedir. Bu nedenle Türkiye Türkçesi ağızlarını yazıya geçirerek kaybolmasını engellemek oldukça önemlidir. Bizde bu kapsam neticesinde üzerinde çok fazla çalışma yapılmayan Gümüşhane ili ağızları üzerinde çalışmamızı yaptık. Gümüşhane'ye bağlı olan Şiran ve Köse İlçelerinden metinler derleyerek çalışmamız oluşturduk. Bu makalede Gümüşhane İli Şiran ve Köse İlçeleri Ağızları'nın ses bilgisi unsurlarına yer vermeye çalıştık. Bölgede yaptığımız saha çalışması bize Şiran ve Köse İlçeleri Ağızları'nın ses bilgisi özelliklerini tespit edebilme imkanı vermiştir.

Anahtar Kelime: Sesbilgisi, Türkiye Türkçesi, Gümüşhane İli Şiran ve Köse İlçeleri Ağızları, Gümüşhane, Derleme

Gıda Egemenliği ve Küçük Köylülüğün Önemi: Türkiye Örneği

Doç.Dr. Sibel Cengiz

ÖZ

1980 yılı sonrasında ulusal kalkınma politikalarının terkedilmesi, tarım politikalarının liberalleştirilmesine yol açmıştır. 1990'lı yılların sonuna kadar küçük çiftçilere verilen tarımsal destekler nedeniyle Türkiye'de köylülüğün tasfiye sürecinin daha yavaş gerçekleşmiştir. Dolayısıyla bu durum ticari tarım işletmelerinin toplam işletmeler içindeki payının daha az olmasının nedenidir. 2000'li yıllardan itibaren tarımsal destekleme politikalarının piyasa mekanizmasıyla uyumlu hale getirilmesi sonucunda, çoğu köylü toprağını terk edip kentlere göç etmiştir. Türkiye'de stratejik ürünlerin üretiminin sınırlandırılması aşırı üretimin azaltılmasının dayanağı olarak gösterilmiş, birçok tarımsal üst kurul küresel şirket ve sermaye temsilcilerinden oluşmuştur. Türkiye'de bu süreç iki temel sorunu yaratmıştır. Birincisi, azalan tarımsal üretim; ikincisi de köylülüğün tasfiyesi sonucu artan kent nüfusunun yol açtığı sosyal ve ekonomik sorunlar. Çalışmada, gıda egemenliği kavramı ve küçük köylülüğün korunmasının gıda egemenliğine katkısının olup olmayacağı küresel ve Türkiye bağlamında tartışılacaktır.

Anahtar Kelime: Gıda Egemenliği, Küçük Köylülük, Tarım Politikaları

İslamiyet Öncesi ve Sonraki Dönemde Büyü Olgusunun Orta Asya Türk Takılarına Yansımaları

Doç.Dr. Sibel Kılıç

ÖZ

Büyü olgusu, köken itibarıyla, ilkel dönemlerde, tabiatın ürkütücü gücünden korunmak ve kontrol altında tutmak üzere manevi güçlere sığınmayı temel alan mistik bir olgudur. Nitekim uçsuz bucaksız step alanlarında at üstünde sürdürülen göçebe yaşam tarzı, tabiatın olumsuz koşullarından ve düşmanlardan gelebilecek her türlü tehlikeye açıktır. Büyüsel ve tılsımlı güçler atfedilen takılar, tabiatın vahşi ve ürkütücü gücüne karşı, fiziksel ve metafiziksel tehlikelerden koruyan pasif birer alternatif savaş aracı olarak kullanılmışlardır. Türkmenistan Aşkabat ve Merv Bölgesi'nde yapılan alan araştırmasının ve uzun soluklu bir çalışmanın sonuçlarından bir kısmını içeren bu çalışmada takılar çok yönlü analiz ve değerlendirmelere tabi tutulmuş olup, gerek ana kompozisyon şeması gerekse, üzerlerinde yer alan, biçim, simge ve motiflerin köklü bir büyüsel ikonografya sahip oldukları tespit edilmiştir. Söz konusu tılsımlı unsurlar kaynağını eski tarihlerde hüküm sürmüş olan inanç sistemlerinden almıştır. Türkmen maddi kültür varlıklarında kullanılan motif, simge ve sembollerin içerdikleri anlamlar, onların çok eski inanç sistemlerine dayanmakta, açık ve okunabilir görsel bir dil kendisini açık bir şekilde hissettirmektedir. Ağırıklı olarak Şamanik ve beş bin yıl öncesi Oğuz Kağan dönemine uzanan Totemik inanç sisteminin öğretilerinin ışığı altında hayat bulan bu motifler, uygulamalı Türkmen sanatlarında Marguş ve Parfiya sembolizmi adı altında tasarım olarak yerini almışlardır. Takılar, kullanıldıkları materyaller bakımından, metalden, taşa ve hayvansal/bitkisel objelere değin her biri tılsım için elverişli malzeme olma özelliğini taşımaktadır. Bu nedenle eski tarihlerden beri büyü için en uygun yaşam alanı takılar olmuştur. Nitekim büyüsel pratiklerde beden ile temas büyük bir önem arz etmektedir. Büyüsel takılar deyince, sadece Asık, Dağdan, Tumar, Bazbent, Dogaçır, Açarbağ, Goçboynuz ve Heykel adı verilen bizzat “muska takı” sınıfında yer alan takıları değil tüm Türkmen takılarını bu gruba dahil etmemiz gerekir. Nitekim takıların süsleme kompozisyonlarının ağırlık noktasını, eski inanç sistemlerinin pratikleri içerisinde yer alan, kabile koruyucusu totemik hayvanlar olan, yılan, koyun, koç, keçi, deve, kuş gibi kutsal hayvanların sembolik biçimleri, tılsımlı bitkisel motiflerin stilizasyonları ve tabiat fenomenlerini içeren, bir takım, ay, yıldız güneş, yer, gök, su gibi kozmik anlamlar içeren biçim simge semboller yer almaktadır. Bunların yanı sıra, Türkmen Halk Edebiyatı ve mitolojisinde işlenen devler, cinler ve ruhlar âlemine yönelik bazı inançların bir uzantısı olarak işlenen hayvansal motifler, keza büyüsel ve tılsımlı özellikler içeren takılar arasında yer almaktadır. Takılara yönelik tüm büyüsel pratikler ak büyü kapsamında yer alır. Ruhlar âlemine transandantal yollarla hükmederek, düşman ya da kötülüklerin yok edilmek istenmesi, insanın esenliği ve mutluluğuna katkıda bulunmak, insan sağlığına, selametine, mutluluğuna, bolluğuna bereketine yönelik deva aracı olması esasına dayanır. İnsanlığın aleyhinde yapılan bir takım kara büyü adı verilen olumsuz ve negatif etkilere yol açan büyüsel pratikler hiç bir zaman takılar için söz konusu olmamıştır.

Anahtar Kelime: Büyü, Tılsım, Eski Türkler, Türkmen Takıları

Ev Hizmetinde Çalışan Kadınların Yeni Sosyal Güvenlik Düzenlemelerine Yönelik Düşünceleri

Doç.Dr. Sinem Yıldırımalp, Emel İslamoğlu

ÖZ

Türkiye’de ev hizmeti sektörü giderek genişlemiş ve önemli bir çalışma alanı haline gelmiştir. Dolayısıyla ev hizmetinde çalışan kadın sayısı hızla artış göstermiştir. Türkiye’de ev hizmetinde çalışanların, çalışma koşullarından ve yasal düzenlemelerden kaynaklanan sorunları bulunmaktadır. Çalışma sürelerinin uzunluğu, iş yüklerinin ağırlığı, özel hayat mahremiyetlerinin olmayışı, ücretlerin düşüklüğü, iş ve sosyal güvencesizlik, psikolojik-fiziksel taciz ev hizmetlerinde çalışanların karşılaştıkları temel sorunlar olarak belirtilmektedir. Belirtilen sorunların içerisinde sosyal güvenlikten yoksunluk ilk sırada yer almaktadır. Ev hizmetlerinde çalışanların sosyal sigorta tarafından kapsanması istisnai bir durumdur. Ev hizmetlerinde ücretli ve sürekli olarak çalışanlar, sosyal sigorta kapsamında olmakla birlikte, bu konumda çalışanların çok azı sigortalı olarak istihdam edilmektedir. Ev hizmetlerinde süresiz çalışanlar ise yasal olarak sosyal sigortalar dışında bırakılmıştır. Bu çalışma Türkiye’de ev hizmetinde çalışan kadınların yeni sosyal güvenlik düzenlemesine ilişkin düşüncelerini incelemektedir. Çalışmanın amacı, ev hizmetinde çalışan kadınların sosyal güvenlik düzenlemesi öncesi ve sonrasına dair görüşlerini ve ihtiyaçlarını ortaya koyarak, yaşanan sorunların çözümü için öneriler geliştirmektir.

Anahtar Kelime: Ev Hizmetinde Çalışan Kadınlar, Sosyal Güvence, Sosyal Sigorta

Anadolu'ya Girişten İstanbul'un Fethine Devlet Yönetimdeki Gelişmeler

Doç.Dr. Turan Akkoyun

ÖZ

Gazneliler, Oğuzlar ile mücadele etmişlerdir. Oğuzlar, Gaznelileri mağlup etmiş, Selçuklu Devletini kurmuşlardır. Selçuklu hükümdar ve askerleri Anadolu'yu feth etmişlerdir. Sivas, Erzurum, Erzincan, Diyarbakir, Harput ve İzmir'de ilk beyliklerini kuran Türklük, kısa bir zamanda Anadolu'ya yerleşmiştir. Devlet yönetimindeki gelişmeler tarih açısından sabittir. Selçuklulardan sonra beylikler ve Osmanlılar hüküm sürmüşlerdir. Dikkati çeken hükümdarlar şunlardır: Süleyman Şah, I. Kılıçarslan, I. Mesut, II. Kılıçarslan, I. Alaeddin Keykubad, Karamanoğlu Mehmet Bey, Yakup, Osman Bey, Orhan Gazi, I. Murat ve Yıldırım Beyazıt. Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde taht mücadeleleri varlığını hep korumuştur. Devlet yönetimi giderek İslam devlet anlayışının etkisi altına girmeye başlamış ve gaza ve cihat politikaları siyasetin belirleyicisi durumuna gelmiştir. Ortaçağı sona erdirecek olan, Osmanlı Ordusunun İstanbul önlerine geldiğinde devlet yönetiminde öncesinden bir hayli bir noktaya da dayanmış duruma gelmişti. Türklerin Anadolu'ya gelişi ve yerleşimi, Türk devlet yönetiminde kalıcı etkiler bırakmıştır.

Anahtar Kelime: Oğuzlar, Devlet, Hükümdar, Orta Çağ, Türkler, Anadolu.

Amin Maalouf'un Ölümçül Kimlikler Adlı Yapıtında Kimlik Sorunsalı

Doç.Dr. Ümran Türkyılmaz

ÖZ

Lübnan asıllı olan ve Fransa'da yaşayan yirminci yüzyılın etkin yazarlarından Amin Maalouf, Ölümçül Kimlikler adlı yapıtında Sokrates'in kendini tanı'sından başlayarak ivmesi giderek artan ve günümüze kadar gelen en öncelikli ve en karmaşık sorunsallardan olan kimlik kavramını son derece açık ve sorgulayıcı bir biçimde irdeler. Maalouf, Ölümçül Kimlikler'in odak noktasında çok yönlü ve saydam bir sorgulamanın eşliğinde, kimliği tek bir aidiyete indirgeyen düşünce yanlışlığına dikkati çeker. Yazar, yapıtında çoğul aidiyetlere saygılı olmayı, farklı kültür ve inançlarla uzlaşmayı, çeşitlilikleri önemsemeyi ve dar kalıplardan sıyrılarak "ölümçül kimlik" anlayışına karşı olmayı vurgular. Birçok farklı kültürün etkisi altında olan yazar, insanların kimlikler üzerine sınıflara ayrıştırıldığını titizlikle açımalar ve bu ayrışma sonucunda öteki'nin ortaya çıktığını gözler önüne serer. Çalışmamızda, Amin Maalouf'un Ölümçül Kimlikler'inde sorgulanan kimlik sorunsalını metne dayalı inceleme yöntemi ışığında irdelemeyi erek ediniyoruz.

Anahtar Kelime: Amin Maalouf, Ölümçül Kimlikler, Kimlik, Aidiyet, Öteki.

69 Numaralı İvraca Adet-i Ağnam ve Resm-i Ağıl Defterinin Tanıtımı ve Değerlendirilmesi

Doç.Dr. Ünal Taşkın

ÖZ

Osmanlı Devletinde reaya olarak isimlendirilen halkın devlete karşı birtakım yükümlülükleri bulunuyordu. bu yükümlülüklerden biri de, reayanın sahip olduğu hayvanlar üzerinden talep edilen birtakım vergilerin ödenmesi idi. Genel itibariyle ağnam grubu vergiler olarak adlandırılan bu ödemeler, nakdi olabildiği gibi ayni olarak da alınabiliyordu. İstanbul'un veya bazı büyük malikanelerin et ihtiyacının karşılanması gibi durumlarda da ağnam vergisine müracaat edildiği oluyordu. Özellikle Rumeli'de padişah hasası içerisinde bulunan reaya veya ayrı bir teşkilatlanmaya sahip olan yörüklerden vergi karşılığı olarak, İstanbul'un et ihtiyacını karşılayacak ağnam alınıyordu. Bu çalışmada Balkanlarda bulunan İvraca kazasına ait ağnam ve ağıl defterinin tanıtımı ve değerlendirmesi yapılacaktır.

Anahtar Kelime: Vergi, Ağnam, İvraca

Sosyal Bilgiler Dersinde Para ve Posta Pullarının Kullanımının Öğrencilerin Akademik Başarısına Etkisi

Doç.Dr. Yasin Doğan

ÖZ

Bu çalışma, sosyal bilgiler dersinden para ve posta pulların kullanılarak öğrencilerin akademik başarısının artırılması amaçlanmaktadır. Bu araştırma beşinci sınıf öğrencileriyle sosyal bilgiler dersinde nicel araştırma yöntemi kullanılarak yürütülmüştür. Nicel araştırma yöntemi olarak deney-kontrol grubu deneme deseni kullanılmıştır. Bu araştırma, Adıyaman’da bir devlet okulunda altı hafta (on sekiz saat) boyunca yürütülmüştür. Araştırmanın uygulaması “Bir Ülke, Bir Bayrak” ünitesindeki “Bağımsızlık Sembolleri” konusunun ve “Hepimizin Dünyası” ünitesinin öğretimi sürecinde gerçekleştirilmiştir. Deney grubunda para ve pulların görsel kanıt temelli etkinlikleri, aktif öğrenme ve öğrenci merkezli bir ortamda uygulanmıştır. Kontrol grubunda ise dersler, ders kitabı merkezli bir süreçte yapılmıştır. Akademik başarı ortalamaları birbiriyle denk deney ve kontrol grubundaki 25’er öğrenciye uygulama öncesinde öntest ölçeği uygulanmıştır. Buna ek olarak öntest uygulaması öncesinde deney grubu öğrencilerine, para ve pullarla ilgili neler bildikleri hakkında sorgulama formu uygulanmıştır. Uygulama sürecinde deney grubu öğrencilerine para ve pullardan seçilmiş görsel kanıta dayalı etkinlikler uygulandıktan sonra, her iki gruba başarı testi, son test olarak uygulanmıştır. Son test uygulamasından sonra deney grubu öğrencilerine para ve pullarla ilgili neler bildikleri hakkında tekrar sorgulama formu uygulayarak öğrencilerin uygulama öncesi ve sonrası para ve pullarla ilgili görüşleri karşılaştırılmıştır. Elde edilen veriler ışığında, nicel bulgular SPSS 11.0 veri analiz programıyla değerlendirilmiştir. Bulguların sonuçlarına göre deney grubu öğrencileri kontrol grubu öğrencilerine göre daha başarılı olmuştur.

Anahtar Kelime: Sosyal Bilgiler, Para, Posta Pulu, Görsel Kaynak

Güney Kafkasya'nın Kadim Antroponimlerinde Türkçenin İzleri

Doç.Dr. Yegana Çağlayan, Erhan Çağlayan

ÖZ

Güney Kafkasya'nın kadim antroponimleri kaynaklarda genellikle hükümdarların ve din adamlarının isimlerinde muhafaza edilmiştir. Maalesef bu antroponimlerin ekseriyetinin dil ve etnik mensubiyetini belirlemek çok zordur. Onlar bizim dönemimize daha çok antik yazarların eserlerinde, farklı fonetik şekillerde gelip ulaşmış ve epey tahrife uğramıştır. Bununla birlikte bir takım antroponimler de vardır ki, bunlarda Türkçenin izlerini ortaya çıkarmak zorluğa neden olmamaktadır. Örneğin kadim Azerbaycan'ın birçok hükümdar ve ünlü adamlarının isimleri açık aydın Türk kökenlidir: Orod ® Oroz ® Oruz ® Uruz. Kosid ® Kosis ® Kozik. Aran ® Yeran ® Eren. Urnayr ® Urın Er. Zober ® Zeber ® Sabir ve d. Kaynaklarda karşılaşılan Kafkasya antroponimleri arasında ünlü din adamlarının ve şairlerin isimleri de kendinde kadim Türkçenin izlerini muhafaza etmektedir. Örneğin, VII. yüzyılda Azerbaycan Albanyası'nda Abas ® Abaz isminde ünlü piskopos yaşamıştır ki, onun da ismi Türk tayfası olan "abazlar"ın ismi ile ilişkilidir. Azerbaycan tarihçisi Musa Kalankatlı eserinde, Davdak ® Davtak isimli ünlü şairin ismini kaydetmektedir. Bu antroponim de Türk kökenlidir ve Türkçe "dayı" ve "tek" (yani "dayı gibi") kelimelerinden meydana gelmiştir. Gözden geçirdiğimiz bu antroponimlerle birlikte yüzlerce sıradan insan isimleri vardır ki, bunlar kadim Türk isimleridir ve Kafkasya'nın diğer halklarının dillerine geçmiştir. Öte yandan bu isimlerin bir kısmı asırlar boyu Türk halklarının dillerinde muhafaza edilmiştir. Örneğin kadim Azerbaycanlılarda karşılaşılan "Uruz" antroponimi "Kitabı Dede Korkut"ta Uruz bey, "Zober" antroponimi XI. yüzyılda Kuturgurların lideri olan "Zaber Han", "Asey" antroponimi Karakalpaklarda "Osay" ve Azerbaycanlılarda "Azay", "Şato" antroponimi Uygurlarda "Sado" ve Azerbaycanlılarda "Saday" isimlerinde muhafaza edilmiştir.

Anahtar Kelime: Antroponim, Türkçe, Kaynak, Dil

Müzelerin Anlaşılabilir Kılınması Bağlamında Yapay Aydınlatmanın Önemi ve Bu Aydınlatma Biçiminin Türkiye Müzeleri Üzerinden İrdelenmesi

Doç.Dr. Yüksel Gögebakan

ÖZ

Yaşanmışlıkların gelecek kuşaklara aktarılmasında önemli bir yere sahip olan kurumlar olarak müzeler, tarihin her döneminde değişimlere tanıklık etmişler, bu değişimlere ait hususların kalıcı olmasına katkı sağlarken de adeta hafıza gibi birçok tarihi olayı ve bu olaya ait maddi kalıntıların arşivleme mantığıyla muhafazasını sağlamışlar, yeni kuşakların bu kalıntılardan yararlanmasına imkan hazırlamışlardır. Toplumların geleceklerini şekillendirmeleri bakımından oldukça öneme sahip olan bu kurumlardan en iyi şekilde yararlanmak için, içerisinde sergiledikleri eserlerin (tablolar, heykeller, baskılar, kıyafetler/kumaşlar, yazma eserler, kitaplar, vs), zarar görmemesine özen gösterilmesi gerekirken, bir taraftan mekan içi bir taraftan da mekan dışı çevre şartlarının, birbiriyle bağlantılı ve uyumlu bir şekilde, çok iyi oluşturulması gerekmektedir. Mekan içerisindeki ısı (sıcak-soğuk) değerleri, ortamın nemindeki dalgalanmalar, içerinin ışıklandırılmasında kullanılan aydınlatma araçlarının yaymış olduğu ısı ve ışık değeri gibi birçok etken, gerek eserlerin zarar görmemesi gerekse izleyicilerin en konforlu ziyareti gerçekleştirmeleri bakımından çok iyi ayarlanmalıdır. Yapılan bu çalışmada, müze mekanlarında sağlıklı sergilemenin sağlanabilmesi için gereken önemli etkenlerden birisi olan yapay aydınlatmanın Türkiye'deki bazı müzeler üzerinden irdelenmesi yapılmıştır

Anahtar Kelime: Görme, Müze, Yapay Aydınlatma, Sergileme

Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerinin İncelenmesi: Süreç Temelli Şiir Yazma

Doç.Dr. Zekerya Batur, Simuzar Yusifoğlu

ÖZ

Bu araştırmada, şiir yazma etkinliklerinin yaratıcı yazma becerilerine katkısı ele alınmıştır. Çalışma betimsel olup doküman incelemesine dayalı olarak yapılmıştır. Veri elde etmek amacıyla öğrencilerin yazılı anlatımları, öğrenci görüşleri, araştırmacı gözlem notu kullanılmıştır. Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde içerik analizi uygulanmıştır. Araştırma grubu ilkokul dördüncü sınıfa devam eden 15 öğrenciden oluşturulmuştur. Araştırma haftada iki-üç ders saati olmak üzere dokuz hafta boyunca şiir yazma uygulamalarıyla yapılmıştır. Uygulama süreci öğrencilerin şiir hakkında bilgilendirilmesi, öğrencilere örnek şiirlerin okunması, daha sonra şiir yazdırma aşamasıyla sürdürülmüştür. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin şiir yazmaya karşı kaygı düzeylerinin azaldığı, şiir yazma tutumlarının arttığı ve yaratıcı yazma becerilerinin geliştiği görülmüştür.

Anahtar Kelime: Yazma, Şiir, Yaratıcı Yazma

Grafik Tasarım Eğitiminde Bir Eksiklik: Söz Sanatları

Yrd.Doç.Dr. Abdulhamit Gümüşlü

ÖZ

Bu çalışma, Grafik Tasarım eğitiminde son derece ciddi bir eksiklik olarak düşünülen bir konuya dikkat çekmek amacıyla tasarlanmıştır. Grafik tasarım doğrudan söz sanatlarıyla ilgili olduğu halde grafik eğitim programlarında bu alanla doğrudan ilgili hiçbir dersin olmaması ciddi bir eksikliklerdir. Grafik tasarımda asal iki öge vardır. Birinci öge yazı, ikincisi görsel imgedir. Bu arada tasarımda yazının da her zaman bir görsel imge olarak bulunduğunu bilmek gerekir. Yani yazı hem tasarımda iletiyi ulaştıran elemandır, hem de tasarımda görsel bir imge olarak da yer alır. Ayrıca bazı tasarımlarda resimin işlevini yerine getirir. Buna karşın hiçbir zaman resim ya da görsel imge yazının yerine geçemez, yazının işlevini yerine getiremez. Grafik tasarımcı klavye başına geçip harflere dokunduğu anda ya da eline kalem alıp afişinin üstüne bir yazı yazdığı anda aslında çok iyi bilmesi gereken ama çoğunlukla “tanımadığı” bir alana geçmektedir. Grafik tasarımcı o sırada, çoğunlukla da “bilmeden” edebiyat sanatının alanında bulur kendini. O bilmeden “edebiyat yapmaktadır” artık. Karşılaştığı zorlukların nedeni de buna hazırlıklı olmamasıdır aslında. Üstelik kendisinden beklenen şey, sıradan bir gramer problemini çözmek de değildir. Grafik tasarımcı, belki de yaşadığı ülkenin en iyi şairinin bile hayatı boyunca ulaşamadığı kitlelere bir anda ulaşacağını bilmenin sorumluluğunu taşımaktadır. Üstelik de o sözlerden estetik bir yapı ortaya çıkarması gerektiğini kavramak zorundadır. Dolayısıyla Grafik eğitiminde edebiyat ve şiir dersleri hem sanatçı adayları hem de onların sesleneceği toplum için bir zorunluluk gibi görünmektedir.

Anahtar Kelime: Grafik, Edebiyat

Kur'an Kıssalarında Yer Alan Kimi Peygamberlere Ait Bazı Özel Sıfatlar

Yrd.Doç.Dr. Abdullah Temizkan

ÖZ

Dünya ve ahiret saadetinin temini için gönderilen vahiy, peygamberler aracılığıyla insanoğluna ulaştırılmıştır. Peygamberler söz konusu vahiy ulaştırmada köprü vazifesi gördükleri gibi bu mesajın anlaşılması ve yaşanması için de örneklik teşkil etmişlerdir. Kur'an, peygamber kıssalarının anlatımına önemli oranda yer vererek bu mesajın içselleştirilmesi ve hayata aktarımını hedeflemiştir. Ders ve ibretin amaçlandığı bu kıssalarda peygamberlerin hayatlarından kesitler belli bir biçimde anlatılmıştır. Vahyin taşıyıcısı olan enbiyanın hayatından kesitler anlatılırken bunlar bazıları için çeşitli sıfatlar kullanılmıştır. Bu sıfatların kullanımı, iletilmek istenen mesajın önemli öğelerinden biri olarak görülebilir. Kuran-ı kerim'de enbiyanın niteliklerinin genel olarak iki türlü tavsif edildiğini ifade etmek mümkündür. Birincisi; mümin, muhsin, muhlis, salih, abd gibi neredeyse bütün peygamberlere teşmil edebileceğimiz genel nitelikli sıfatlardır. İkincisi ise; sâdık, halîm, seyyid, hasûr, şekûr, evvâh, evvâb gibi sadece belirli peygamberlere özgü sıfatlardır. Tebliğimizin konusu Kuran-ı kerim'de bazı peygamberler için kullanılan bu özel sıfatlardır.

Anahtar Kelime: Kıssa, Peygamber, Sıfat, İbret

Medreseler Hakkında İki Layiha ve Değerlendirme

Yrd.Doç.Dr. Abdulnasır Yiner

ÖZ:

Geçmişinde çok önemli başarılar bulunan, İslam Dünyasından çıkıp çağını aşan bilim adamlarının yetiştiği medreseler Osmanlı'nın dön döneminde çok önemli bir çöküşün içine girmişlerdir. Medreselerin çöküş sebepleri muhtelif kaynaklarda ayrıntılı bir şekilde irdelenmiş ve özellikle; çağın gerisinde kalmaları, fen bilimlerinin terki, müfredatlarının çağın gereklerine uymaması, okutulan derslerin kifayetsizliği, medrese müntesiplerinde taklitçiliğin baş göstermesi ve yeni bir şeyi ortaya koyamamalı gibi muhtelif sebepler ileri sürülmüştür. Bir taraftan çöküş sebepleri irdelenirken diğer taraftan da yeniden eski hallerine dönmeleri için gerekli çalışma ve düzenlemeler konusunda muhtelif fikirler ileri sürülmüştür. Bu fikirleri ileri sürenler medrese kökenli olanlar olduğu gibi, medrese dışından kimseler de görüşlerini dile getirmişlerdir. Biz bu çalışmamızda medrese kökenli iki yazarın fikirleri ortaya koymaya çalışacağız. Aydın Mebusu Mehmet Ubeydullah ve Diyarbakırlı Mehmet Faik.

Anahtar Kelime: Osmanlı Medreseleri, Medreselerin Çöküşü, Mehmet Ubeydullah, Mehmet Faik, Layiha.

Kur'ân-ı Kerîm'de Davet/Tebliğ-Ücret İlişkisi

Yrd.Doç.Dr. Ahmet Sait Sıcak

ÖZ

Kur'ân-ı Kerîm, Allah indindeki önemine binaen bazı hususları müminlere birçok kez farklı bağlamlarla hatırlatan onları gerekli konularda uyaran bir hitaptır. İslam dinine davet ve vahy yoluyla gelen ilahi hakikatleri tebliğ Kur'ân'da farklı açılardan ele alınmıştır. Davet ve tebliğ olgusuyla ilgili olarak Kur'ân'da dikkat çekilen hususların önde gelenlerinden birisi de yapılan davet/tebliğ ve ücret ilişkisidir. Kur'ân-ı Kerim'de farklı uslûb ve kontekstlerle dini tebliğ edenlerin bu tebliğleri karşılığında kimden bir ücret bekledikleri, kimlerden beklemedikleri ve bu ücretin (karşılık) ne olduğu 16 farklı ayette yer almıştır. Bu makale; söz konusu ayetlerin davet/ tebliğ ediciler, davet/ tebliğ edilenler ve davet/ tebliğ olgusu için neler ifade ettiğini, hangi hususları öne çıkardığını ele alacaktır.

Anahtar Kelime: Kur'ân-ı Kerîm, Tebliğ, Davet, Ücret.

Kütüb-i Sitte'nin Ahlak İle İlgili Bölümlerinin Muhteva Analizi

Yrd.Doç.Dr. Ahmet Uyar

ÖZ:

Bu çalışmada öncelikle kısaca ahlak kavramı üzerinde durulacak, daha sonra en güvenilir hadis kaynakları durumunda olan ve 'kütüb-i sitte' olarak adlandırılan altı ana hadis kitabının güzel ahlaka dair kısımlarının muhteva analizi yapılacaktır. Hadis kitaplarının (bazen biri diğerinden farklı isimlerle adlandırılmış olan) güzel ahlaka dair kısımlarında; Kuran-ı Kerim'in ifadesiyle, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah'ı çok zikreden kimseler için üsve-i hasene olarak vasfedilen Hz. Peygamberin eşsiz güzellikteki ahlakının tavsifi ve O'nun güzel ahlaka dair tavsiyeleri yer almaktadır. Bu nedenle söz konusu kısımlarda hangi hususlara yer verildiğinin, nelerin önemsendiğinin, nelerden sakındırılıp nelerin tavsiye edildiğinin bilinmesi büyük önem arz etmektedir. Zira Kuranî esasların ete kemiğe büründürülerek hayata aktarılmış hali demek olan Hz. Peygamberin yüksek ahlakı yakından tanınıp, O'nun, hassasiyetleri, öncelikleri ve ilkeleri bilinmeden üsve-i haseneye imtisal söz konusu olamaz.

Anahtar Kelime: Hz. Peygamber, Kütüb-i Sitte, Hadis Kitapları, Ahlak.

İmgelerin Okul Şarkılarında Temsili Yoluyla Çocuk Eğitimi

Yrd.Doç.Dr. Ali Ayhan

ÖZ

Müzik eğitiminde, algıda seçiciliğin aktifleştirilerek bilgilerin kısa süreli bellekten uzun süreli belleğe rahatlıkla aktarılmasını sağlayacak olan imgelerin kullanımı, önemle üzerinde durulması gereken bir konudur. Bu şekilde interaktif bir eğitim metodu kullanılarak bireylerin eğitim düzeylerinde istenilen başarı düzeylerine ulaşılması sağlanacaktır. Müzik imgelerinin yanı sıra görsel imgelerinde bir arada kullanımı, öğrenme süreçlerini kısaltacağı gibi akılda kalıcılığı da artıracaktır. Bu yolla müziğe yeteneği olsun ya da olmasın her birey üzerinde müzik sanatı yoluyla olumlu sonuçlar doğuracak etkili bir eğitim sistemine ulaşılmış olacaktır. Günümüzde teknolojik imkânların doğru bir şekilde kullanılması yoluyla bu amaca yönelik bir eğitim-öğretim metodu geliştirilip ilköğretim düzeyinde rahatlıkla uygulanabilir. Şarkılardaki müziksel yapı, günümüzde kullanılan birçok eğitim-öğretim metodu ile rahatlıkla öğretilmektedir. Bu çalışmada, önemle üzerinde durulan konu “imgesel bir yöntem” geliştirilerek şarkı sözlerinin akılda kalıcılığını artırmaktır. Müzik eğitiminin ilköğretim çağındaki öğrencilere sunuş yöntemlerinin temel taşlarından birisi ‘Okul Şarkıları’dır. Çocukların sanat eğitimde önemli bir yer tutmakta olan okul şarkılarının, özellikle sözleri dikkate alındığında, eğitim amaçlı kullanılan okul şarkıları yoluyla, istenilen her türlü bilgi rahatlıkla öğretilir.

Anahtar Kelime: Müzik, Müzik Eğitimi, Imge, Okul Şarkıları

Güncel Müzik Yazılımlarının Okul Şarkıları Öğretiminde Uygulanan Yöntem ve Tekniklere Destek Amaçlı Kullanılmasına Yönelik Model Önerileri

Yrd.Doç.Dr. Ali Ayhan, Alaaddin Revaha Kürün

ÖZ

Bu çalışmada, müzik eğitiminde önemli bir yeri olan okul şarkılarının öğretiminde kullanılan yöntem ve tekniklere dair kısa bir araştırma yapılmıştır. Okul şarkılarının öğretimine katkıda bulunması, şarkıların öğrenilme süreçlerinin daha kısa sürede ve daha akılda kalıcı şekilde tamamlanabilmesi amacıyla kullanılacak müzik yazılımlarına dair de araştırmalar yapılmıştır. Tablet PC, akıllı telefon gibi teknolojilerin gelişmesine paralel olarak yazılım şirketlerinin veya bireysel yazılım programcılarının, farklı alanlara yönelik yazılımlar geliştirdikleri de gözlenmektedir. Bu anlamda, müzik alanına yönelik farklı yazılımların da geliştirildiği durumundan yola çıkılarak yeni ve kullanışlı müzik yazılımlarının tespit edilerek, müzik eğitiminde kullanılabilmesi amacıyla görüş ve önerilerde bulunulmuştur. Çalışmada ilk olarak etkin olarak şarkı öğretiminde uygulanan yöntem ve tekniklere destek amaçlı kullanılmak üzere farklı platformlarda uygulama alanı sunan müzik yazılımları belirlenmiştir. Daha sonra okul şarkılarına bu programlar yoluyla kısa sürede hazırlanabilecek çok sesli, ritim eşlikli, görsel destekli katkıların eklenmesine yönelik yöntem ve teknikler anlatılmıştır. Okul şarkısı olarak kullanılabilen eğitim öğretim müfredatında yer alan halk türkülerinin, sanat müziği eserlerinin, popüler şarkıların alt yapılarının çıkarılması amacıyla Capo, Tonica Fugata gibi programlar; nota yazımı, mp3,midi,mp4 gibi biçimlere dönüştürülmesi gibi işlevler için finale, sibelius gibi programlar; yabancı yerli notaların xml hallerinin araştırılması için musescore programı; canlı alt yapı eşliklerinin eklenebilmesi için garage band, cubase, logic pro gibi yazılımların kullanımına yönelik yöntem ve tekniklerden bahsedilmiştir.

Anahtar Kelime: Müzik, Müzik Eğitimi, Müzik Yazılımları, Okul Şarkıları

Bireysel Çalgı Eğitimi Derslerinde Revizyon Gerektiren Öğretim Sorunları ve Yapılandırmacı Yaklaşımlar

Yrd.Doç.Dr. Ali Korkut Uludağ

ÖZ

Bu araştırmanın temel amacı, bireysel çalgı eğitimi derslerinde karşılaşılan öğretim sorunlarını öğretim elemanı görüşleriyle değerlendirmek ve elde edilen verileri bir bütün halinde sunmaktır. Araştırmada, nitel veri toplama tekniklerinden görüşme tekniği ve genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanan görüşme formu, konuya yönelik yapılandırmacı yaklaşımlar ortaya koyabilmek amacıyla tasarlanmış ve sorular bu doğrultuda hazırlanmıştır. Araştırmada, ilk olarak müzik eğitimi alanında ve bireysel çalgı eğitimi dersinde karşılaşılan sorunlara yönelik gerçekleştirilmiş bilimsel çalışmalar incelenmiştir. Konuya yönelik gerekli incelemeler yapılırken Atatürk Üniversitesi, Erzincan Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, İnönü Üniversitesi ve Karadeniz Teknik Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında görev yapan 10 öğretim elemanına görüşme tekniği uygulanmıştır. Müzik öğretmeni adaylarının, güzel sanatlar fakültesi öğrencilerinin ve özellikle konservatuvar öğrencilerinin çalgı çalmaya ilişkin tutumları farklılık gösterebileceği için çalışma müzik eğitimi anabilim dalları ile sınırlı tutulmuştur. Yapılandırmacı öğretim anlayışı içerisindeki en önemli adım, ders içerisinde kullanılan öğretim stratejilerinin ihtiyaç duyulduğu yönleri ile öğrenci merkezli bir hale dönüştürülmesidir. Bu dönüşüm geleneksel yöntemler ile bir bütünlük içerisinde gerçekleştirilmelidir. Oluşturulacak stratejiler planlı, uygulamalı ve kontrol edilebilir özelliklere sahip olmalıdır. Elde edilecek revizyon içerikli öğretim yöntemlerinin uygulanabilir olması ve etkililiğinin ölçülmesi bu tarz çalışmaların verimliliğini anlamlı derecede artırabilir. Araştırma içerisinde çalgı eğitimi alanında gerçekleştirilen yenilikçi öğretim modelleri ile elde edilen kazanımlara da yer verilmiştir. Bireysel çalgı eğitimi derslerinde karşılaşılan sorunların müzik öğretmenliği mesleğine yansımaları durumu yapılması gereken revizyonların gerekliliğini önemli derecede artırmaktadır. Öğretmen yetiştirme programlarının amaçları ve bireysel çalgı eğitimi dersi içerikleri arasındaki örtüşme problemleri ise öğretim elemanlarının yoğun olarak üzerinde durduğu önemli bir noktadır. Diğer önemli noktalar ise repertuar seçiminde ulusal çalışmaların arka planda bırakılması, ders süresinin yetersizliği, metodolojik problemler, bireysel sorunlar, teknik zorluklar ve çalgı eğitimi sürecinin hem öğrenci hem de eğitimciler üzerinde oluşturduğu algı farklılıkları şeklinde sıralanmaktadır. Ayrıca müzik öğretmenlerinin çalgılarını meslek hayatlarında hangi yönleri ile kullanabildikleri ve karşılaştıkları zorluklar da üzerinde durulması gereken diğer durumlardır.

Anahtar Kelime: Bireysel Çalgı Eğitimi, Müzik Eğitimi, Revizyon, Öğretim

Modern ve Postmodern İndirgemeci Kadın Metafiziğinin Eleştirisi ve Yeni Yaklaşımlar

Yrd.Doç.Dr. Ali Öztürk

ÖZ

İnsana dair pek çok sorun çok bileşenli krizlere bağlı olarak bizi meşgul etmeye devam ediyor. Kuşkusuz bu sorunların başında kadın ve kadına dair sorunlar hatırı sayılır bir öneme sahiptir. Kadına yönelik şiddet, eşitlik sorunu, kadın istihdamı, cinsiyet ayrımcılığı gibi kavramsallaştırılan birçok mefhum gündelik hayatımızın sıradan bir parçası haline geldi. Elbette ki son derece yakıcı olan bu ve benzer sorun alanlarına acilen çözüm bulmamamız hem ahlaki, hem de entelektüel bir zorunluluktur. Ancak başata bu sorunsallaştırmaların ve postulatların kendisi belli paradigmlar ve belli veri-tabanlarına bağlı olarak şekil bulduğu neredeyse ıskalanmış durumdadır. Bir tarafıyla da kullanışlı olan bu söylemler, sorunu kolayca tanımlayan yaklaşımlar, neredeyse birer “Ayine-i sabite” biçiminde kabul edilerek, sorun ve sorunların tarihsel arka planı, uygarlık teması, toplumsal gerçeklik havuzu, metodolojik besleyenleri, ideolojik arka planı yok sayılmış hükmünde sorunları çözüme kavuşturmayı hedeflemektedir. Oysaki dünyanın neredeyse tamamına yakını, uzun süreden beri, batı aklının marifetiyle birçok meselede olduğu gibi kadın gerçeğini de belli paradigmalara bağlı olarak sorunsallaştırılmasına dair indirgemeci yaklaşımların etkisi altındadır. Bu yaklaşımlar temelde sorunları çözmeye yönelik hesaplanamaz başka krizlere yol açtığı gibi, batı-dışı uygarlıkların bu meseledeki gerçeklerine hiç de hakketmedikleri negatif anlamlar yükleyen ve onları kendi gerçeklerinden farklı yorumlayan sistematikleri meşrulaştırdıklarına da tanık olmaktayız. Ayrıca kadın gerçeğine yönelik olgu-merkezli çözüm üretmekten çok, çoğu kez katı ideolojik indirgemeci dogmaların bir ideal olarak deruhte etmeye gayret edildiği de görülmektedir. Bu çalışma, kadına yönelik yaratılan bu metafiziğin besleyenlerini, tarihsel arka planını ve sosyolojik izdüşümlerini, medeniyetlerin kendi doğasına uygun veçhesiyle yeniden sistemlileştirmeyi, eleştirel olarak ele alıp bir takım tekliflerde bulunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelime: Kadın Çalışmaları, Modern Metafizikler, Kriz, İndirgemecilik, İmajoloji

Hemşirelik Hizmetlerinde Yönetimsel ve Organizasyonel Sorunların Karşılaştırılması

Yrd.Doç.Dr. Ali Rıza İnce, Abdalbaki Gök

ÖZ:

Amaç: Bu araştırmada, hemşirelik hizmetlerinde karşılaşılan yönetimsel ve organizasyonel sorunların incelenmesi, belirlenmesi, karşılaştırılması ve çözüm önerileri geliştirilmesi amaçlanmıştır. **Yöntem:** Bu tanımlayıcı araştırmada veriler, Eylül.2015- Şubat.2016 tarihleri arasında toplanmıştır. 237 hemşire ile anket çalışması sonucu elde edilen veriler SPSS paket programı, kullanılarak analiz edilmiştir. **Bulgular:** Yönetimsel ve organizasyonel sorunlar, yönetim işlevleri (planlama, organize etme, yönetme, koordinasyon, kontrol ve eğitim) açısından incelenmiştir. Araştırmanın gerçekleştirildiği özel hastanede görev yapan hemşirelerin planlama, örgütlenme, koordinasyon işlevlerine ilişkin, kamu hastanesinde ise koordinasyon işlevine ilişkin yüksek düzeyde yönetimsel ve organizasyonel sorun yaşamadıkları bulunmuştur. Ancak özel hastanede, hemşirelerin sayı yönünden yetersiz olması, insan gücü devir hızının yüksek olması; kamu hastanesinde ise hemşirelerin sayı yönünden yetersiz olması gibi yönetici hemşirelerin çalışmalarını büyük ölçüde kısıtlayan sorunların olduğu tespit edilmiştir. **Sonuç:** Hemşirelik hizmetlerinin istenen kalite ile verimlilik düzeyine ulaşılabilmesi ve profesyonel bir anlayış ile yönetilebilmesi için tespit edilen yönetimsel ve organizasyonel sorunların kamu ve özel hastaneler için ayrı ayrı ele alınıp çözülmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelime: Hemşirelik Hizmetleri, hemşirelik Yönetimi, Yönetimsel ve Organizasyonel Sorunlar

Bingöl Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Yaşlı Bakımı Bölümünde Öğrenim Görmekte Olan Öğrencilerin Ötanazi Hakkındaki Düşünceleri

Yrd.Doç.Dr. Aliye Bulut

ÖZ

Giriş: Bu çalışma; Bingöl Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Yaşlı Bakımı bölümünde öğrenim görmekte olan öğrencilerin ötanazi ile ilgili mevcut bilgi, tutum ve inançları konusunda bilgi toplamak ve varsa bu konuyla ilgili aksaklıkları belirlemek amacıyla yapılmıştır. Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu araştırmanın evrenini Bingöl Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Yaşlı Bakımı bölümünde öğrenim görmekte olan öğrenciler (120 kişi) oluşturmuştur (Cevaplılık oranı: %97,5). Araştırmada kullanılan veri toplama aracı literatür bilgilerine dayanarak araştırmacı tarafından geliştirilen Anket Formudur. Anket formu 33 sorudan oluşmaktadır. Bulgular: Katılımcıların %49.6'sı erkek, %50.4'ü kadındır. Katılımcıların %77.9'u ötanazi konusundaki bilgisinin yeterli olduğunu düşünmekte, %21.2'si bilgi düzeyini yeterli görmemekte, %0.9'u ise hiç bilgisinin olmadığını söylemektedir. Öğrencilerin %91.7'si ötanaziyi doğru tanımlamışken, %8.3'ü yanlış tanımlamıştır. Katılımcıların %40.2'si yatağa bağımlı olmaları durumunda ötanazi istemezken, %29.9'u istemekte, %29.9'u ise çekimsiz kalmaktadır. Sonuç ve Öneriler: Araştırma sonucunda; öğrencilerin ötanazi kavramı hakkında bilgi düzeylerinde eksiklikler görülmüş olup, eğitimle desteklenmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelime: Ötanazi, Ötanazi ile İlgili Düşünce, Yaşlı Bakımı Öğrencileri

Denetim Takımlarında Denetim Kalitesine Yönelik Görüş Farklılıkları: X ve Y Kuşakları

Yrd.Doç.Dr. Alper Karavardar

ÖZ

İşletmelerin varlıklarını başarılı bir biçimde devam ettirebilmeleri mevcut insan kaynaklarını etkin bir şekilde yönetebilmelerinden geçmektedir. İşgücü farklılıklarının yönetimi başlığı altında kuşak farklılıkları rekabet avantajı sağlaması bakımından önemli bir yere sahiptir. Denetim faaliyetlerinin yürütülmesinde anahtar bir role sahip olan bağımsız denetim takımlarında kuşak farklılıkları sorun yaratabilir. Bu durum da yürütülen denetim faaliyetlerinin kalitesini olumsuz yönde etkileyebilir. Bu çalışmada bağımsız denetim faaliyetini yürüten denetim takımlarının farklı kuşaklardan gelen üyelerinin denetim kalitesi belirleyicilerine yönelik görüşleri ele alınarak, denetim kalitesine yönelik olarak kuşaklar arasındaki algı farklılıkları değerlendirilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, Y kuşağındaki denetçilerin X kuşağına göre “bağımsızlık”, “denetim gayreti” ve “denetim metodolojisi ve araçları”na daha fazla önem verdiği belirlenmiştir. Ayrıca X kuşağındaki denetçilerin Y kuşağına göre “denetim firmasının büyüklüğü”, “denetim ücretleri” ve “muhasebe ve denetim bilgisi”ne daha fazla önem verdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelime: Denetim, Denetim Kalitesi, Denetim Takımları, X Kuşağı, Y Kuşağı

Karadeniz Kirliliğinin Önlenmesinde Yeni Bir Yaklaşım: Bölgesel Kamusal Mallar

Yrd.Doç.Dr. Arman Zafer Yalçın

ÖZ

Küreselleşme ve bölgeselleşme süreçleri, kamusal mallar teorisinin ulusal sınırlarından sıyrılıp, bölgesel ve küresel düzeyde yeniden ele alınmasına neden olmuştur. Bu bağlamda, bölgesel kamusal mallar, kamusal mallar teorisinin bölgesel ölçekte yeniden ele alınması sonucu ortaya çıkmış bir kavramdır. Günümüzde, negatif dışsallıkların ulus devlet sınırlarını aşarak bölgesel ölçekte olumsuz sonuçlar ortaya çıkarması, bölgesel kamusal malların daha ciddi bir şekilde ele alınmasını ve dahası bölgesel sorunlara çözüm arama sürecinde yeni bir yaklaşım olarak ele alınmayı gerekli kılmaktadır. Bölgesel ve kapalı bir deniz ekosistemi olarak Karadeniz, günümüzde çok ciddi bir kirlilik sorunuyla karşı karşıyadır. Türkiye dâhil 6 ülkeye kıyısı bulunan Karadeniz'deki kirlilik, sadece ona kıyısı bulunan ülkeleri değil, aynı zamanda Karadeniz havzasında bulunan diğer 10 ülkeyi de olumsuz etkilemektedir. Karadeniz havzasında yer alan 16 ülkenin tüm evsel ve sanayi atıkları Karadeniz'e boşaltılmaktadır. Bu anlamda, Karadeniz kirliliği sorunu, tek bir ülke sınırlarını aşan ve tüm havzaya yayılan bölgesel bir sorun haline gelmektedir. Karadeniz kirliliğinin önlenmesi konusunda uzun yıllardır bölge ülkeleriyle ortak çalışmalar yapılsa da, bu çalışmalardan şimdiye kadar olumlu bir sonuç elde edilememiştir. Çalışmanın temel amacı, bölgesel kamusal mallar yaklaşımıyla Karadeniz'deki kirliliğin nasıl önleneceğine dair yeni yöntem ortaya koymaktır. Bu amaçla çalışmada, bölgesel kamusal mallar kavramı önce teorik düzeyde ele alınacak, daha sonra, Bölgesel kamusal malların sunum teknikleri ve finansman yöntemlerinden yararlanılarak Karadeniz kirliliğine yönelik yeni bir çözüm yöntemi önerisi ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelime: Bölgesel Kamusal Mallar, Karadeniz, Kirlilik

Soydaşlara Türkiye Türkçesi Öğretiminde Edebî Metinler -acı Su Örneği-

Yrd.Doç.Dr. Asiye Duman

ÖZ

Türkçe öğretiminde Türkiye Türkleri, yabancılar ve yurt dışındaki işçi çocuklarından farklı bir hedef kitle olarak soydaşlar, Türkiye dışındaki Türk topluluklarını ifade eder. Soydaşlara Türkiye Türkçesi öğretiminin amaçları arasında, öğrenciyi Türk dünyasının müştereklerinden haberdar edip bu konuda bilinçlendirmek ve ona Türkiye Türkçesinin yabancı bir dil değil ana diliyle aynı kökten gelen bir dal olduğunu sezdirmek de vardır. Edebî eserler ise dil öğretiminin temel materyallerindedir. Bu yüzden soydaşlara Türkiye Türkçesi öğretiminde edebî eserlerden hedef kitlenin ayırıcı özelliği ve amaç/araç ilişkisi dikkate alınmak kaydıyla mutlaka yararlanılmalıdır. Hasan Kayıhan'ın "Acı Su" adlı romanı, yukarıda belirtilen amaçlara ulaşmaya katkı sağlayacak nitelikteki eserlerden biridir. Bu çalışmada soydaşlara Türkiye Türkçesi öğretiminde edebî eserlerin yeri, Acı Su örneğinden hareketle ele alınacaktır.

Anahtar Kelime: Türkçe Öğretimi, Soydaşlar, Edebî Eser

Yozgat Tekkeyenicesi Köyü Eski Cami

Yrd.Doç.Dr. Ashı Sağıroğlu Arslan

ÖZ

Araştırmanın konusu; Yozgat İli, Tekkeyenicesi Köyünde bulunan Eski Camii'si adlı eserdir. Günümüzde kullanılmayan yapı ile ilgili herhangi bir kitabe veya yazılı metine ulaşılammıştır. Caminin hangi tarihte ve kim tarafından yapıldığı bilinmemektedir. Eserin duvarları kaba yonu taş malzmeden yapılmış olup, cephe köşelerinde ve pencere sövelerinde kesme taş malzeme kullanılmıştır. Cami kuzey güney doğrultuda, dikdörtgen planlı, tek katlı olarak inşa edilmiştir. Harim iç duvar yüzeylerindeki kalem işi süslemeler ve ikonografik tasvirler yapıyı önemli kılmaktadır. Ayrıca Tekkeyenicesi Köyü Eski Cami ile benzerlik gösteren aynı yöredeki diğer camiler ve bu camilerin inşa tarihleri, mimari üslupları, iç mekan tezyinatları göz önüne alındığında, eserin XIX. Yüzyılda inşa edildiğini düşünölmektedir. Bildirinin amacı daha önce literatürde mevcut olmayan bu sanat eserini bilim dünyasına tanıtmaktır.

Anahtar Kelime: Yozgat, Camii, Kalemişi, 19.yy, İkonografi

Ebu'l-Kâsım-i Lâhûtî ve Vatan Teması

Yrd.Doç.Dr. Asuman Gökhan

ÖZ

İran'da Meşrutiyet dönemi, edebiyatta yenileşmenin temellerinin atıldığı dönem olarak kabul edilir. Bu dönem içerisinde geneli edebiyat, özeli ise şiir alanındaki önemli değişiklikler ile öne çıkar. Ülkenin batıyla olan ilişkilerinde gözle görülür bir yoğunluğun olması, dünyadaki yeni düşünce ve kültür hareketlerinin İran'da daha çok yankı bulmasını sağlamış, bu da ister istemez edebiyat ortamını etkilemiştir. Bu bildiride böylesi bir hareketli dönemde yetişen Ebu'l-Kâsım-i Lâhûtî'nin özgürlükçülüğünü, egemen rejim karşısındaki isyanlarını, İstanbul'a gidişini, gazeteciliğini, sonuçsuz kalan askeri faaliyetleri ve devrimci girişimlerini, sonunda da bütün bunların çoğunda başarısız olup Rusya'ya zorunlu kaçışını ve ömrünün sonuna kadar orada yaşamasını ele almaya çalışacağız. Bütün bunların yanı sıra Lâhûtî'nin bu süreç içerisindeki çok renkli maceralarından en önemli kesitlere de yer verilecek ve şairin dünya görüşünü yansıtan şiirlerinden de örnekler sunulacaktır.

Anahtar Kelime: Meşrutiyet Dönemi, Ebu'l-kâsım-i Lâhûtî, Vatan

Selahaddîn Eyyûbî Döneminde Fakih Bir Devlet Adamı: Bahâuddîn İbn Şeddâd (539-632/1145-1234)

Yrd.Doç.Dr. Aydın Taş

ÖZ

Eyyûbîler devri ilim bakımından İslâm tarihinin son derece parlak olduğu bir dönemdir. Başta Selahaddîn Eyyûbî olmak üzere Eyyûbî hükümdarları ilme ve ilim adamlarına ehemmiyet vermişler, onlara her türlü imkân ve desteği sağlamışlardır. Bu uygun ortamda pek çok âlim yetişmiştir. Eyyûbî devlet adamı, Şâfiî fakih ve tarihçi Bahâuddîn İbn Şeddâd da bunların içerisinde yer alan müstesna şahsiyetlerden birisidir. Çağının çok yönlü seçkin simalarından olan İbn Şeddâd, Selahaddîn Eyyûbî'nin daveti üzerine yanına giderek hizmetine girmiş (1188) ve takdirini kazanarak yakın çevresinde yer almıştır. Selahaddîn Eyyûbî tarafından kazaskerliğe getirilen ve Kudüs kadılığına tayin edilen İbn Şeddâd onun vefatına kadar (1193) yanından ayrılmamış, dînî ve idârî konularda danışmanlığını, bazen de elçiliğini yapmıştır. İbn Şeddâd, Selahaddîn Eyyûbî'nin vefatından sonra Halep hükümdarı el-Melik el-Zâhir'in hizmetine girerek başkadılığa tayin edilmiş ve vezâret rütbesine erişmiştir. Halep'te büyük bir Şâfiî medresesi ve Dâru'l-Hadîs inşa ettirmiştir. İbn Şeddâd'ın şöhreti birçok kişinin ilim tahsili için Halep'e gelmesine sebep olmuştur. Yetiştirdiği çok sayıdaki öğrenci arasında Vefeyâtü'l-A'yân adlı eseriyle tanınan İbn Hallikân da bulunmaktadır. İbn Şeddâd kıymetli eserler telif etmiş ve önemli bir kısmı günümüze ulaşmıştır. En meşhur eseri, Selahaddîn Eyyûbî'nin hayatı ve dönemi üzerine yazdığı, Selahaddîn Eyyûbî ve dönemini anlatan kaynakların başında kabul edilen en-Nevâdirü's-Sultâniyye ve'l-Mehâsinü'l-Yûsufiyye (Sîretü Salâhiddîn, es-Sîretü'l-Yûsufiyye)'dir. Pek çok kez basılan eser, Latince, Fransızca ve İngilizceye çevrilmiştir. İbn Şeddâd fıkıh sahasında da değerli kitaplar yazmıştır. Bunlardan dört tanesi zamanımıza ulaşmış olup, ikisi matbu, ikisi ise yazmadır. Delailü'l-Ahkâm min Ehâdisi'r-Resul Aleyhisselâm (I-IV, 1992) adlı eseri, ahkâm hadisleri hakkındadır. Melceü'l-Hükkâm inde İltibâsi'l-Ahkâm (1993) isimli kitabı, kadılar ve kadılık göreviyle ilgilidir. Fezâilü'l-Cihâd (H. Selim Ağa, nr. 831) adlı eserini ise Selahaddîn Eyyûbî'ye ithaf ettiğine dair bilgiler bulunmaktadır. Esmâü'r-Ricâl ellezîne fî Mühezzebi's-Şîrâzi (Cârullâh E., nr. 255) isimli eseri ise, meşhur Şâfiî fakih Ebû İshâk eş-Şîrâzi'nin Şâfiî fikhına dair el-Mühezzeb adlı eserinde geçen şahıslar hakkındadır. Tebliğimizde İbn Şeddâd'ın hayatı, Selahaddîn Eyyûbî ile münasebetleri ve eserleri üzerinde duracağız.

Anahtar Kelime: Eyyûbîler, Selahaddîn Eyyûbî, Bahâuddîn İbn Şeddâd, Fıkıh, Tarih

Bauhaus’da Eğitim ve Özgün Yöntemleriyle Klee ve Itten Öğretilerine Genel Bir Bakış

Doç. Dr. Orhan Cebraioğlu, Yrd. Doç. Dr. Ayfer Uz

ÖZ

Mimarlık, tasarım ve uygulamalı sanat okulu olarak 1919’da Almanya’da kurulan Bauhaus, çağdaş eğitime yön vermiş ve sanatı günlük yaşamın bir parçası olarak görmek istemiştir. Bauhaus özellikle sanat eğitiminde; yaratıcılığı okul öğretmez ama sanatların temelinde yatan işçilik burada öğretilir” temel düşüncesi benimsenmiştir. Buradaki usta ve çırak ilişkisine dayanan eğitim anlayışında sanatçılar biçim ustaları, zanaatçılar ise atölye ustaları olarak tanımlanmaktadır. Bauhaus’ta ders veren her öğretici gibi; Itten ve Klee’nin de öğretim yöntemleri kendine özgü, orijinal ve oldukça ilgi çekicidir. Atölye çalışmalarında öğrencilerden, eski biçimleri taklit etmeleri değil, yeni yaşama uyacak yeni biçimleri oluşturmaları ve yaratıcı düşünce ile kendi özgün biçimlerine ulaşmaları beklenir. Itten’inpedagojik prensibi “sezgi ve metod” ya da “subjektif deneyimler ve objektif sonuçlar” olarak özetlenebilir. Itten derse girmeden önce öğrencinin rahatlamasını ister, o nedenle derse önce jimnastik ve nefes egzersizleriyle başlar. Klee iseBauhaus derslerinde yüksek düzeyde sanat için bilgilerin, deneyimin önemli olduğuna inanır, ancak bunun yetmeyeceğine ve sezginin önemine vurgu yapar. Çünkü Kleesezgi olmadığında sanat, sanatçıya yabancı kalır düşüncesindedir ve sanat yasa değil, yasaların üstündedir. Bu araştırmada, XX. yüzyılın başlarında kurulan ve sanat eğitimini yeniden şekillendiren, sorgulayan, Endüstri Çağı toplumuna yön veren, sanat eğitimine ayrı bir boyut getiren bir okul olarak Bauhaus’a, usta öğreticilerinden Itten ve Klee’nin özgün eğitimine yeniden bakmak amaçlanmıştır. Bu çalışma“nitel araştırma” yöntemi ile gerçekleştirilmiş ve toplanan veriler “betimsel analiz” yöntemiyle çözümlenerek sonuca gidilmiştir. Anahtar sözcükler: Bauhaus, sanat eğitimi, Bauhaus ve Itten, Bauhaus ve Klee

Anahtar Kelime: Anahtar Sözcükler: Bauhaus, Sanat Eğitimi, Bauhaus Ve Itten, Bauhaus Ve Klee

Virginia Woolf'un Orlando'sunda Cinsiyet Değişimi

Yrd.Doç.Dr. Ayla Oğuz

ÖZ

Sömürgecilik sonrası bir yazar ve teorisyen olarak Homi K. Bhabha çalışmalarında kültür üzerine odaklanır ve sömürge sonrası söylem, melezlik, belirsizlik ve kültürel çeviri hakkındaki derinlikli düşüncelerini açıklar. Bhabha aynı zamanda kültürel farklılıktan da söz eder. Onun için kültür ulus ötesi ve çevirilebilir bir öze sahiptir ve belirsiz ve karmaşık olan çekişmeli bir yeri işgal eder. On dokuzuncu yüzyılda meşhur bir Britanya'lı kadın romancı olarak Virginia Woolf yapıtlarında özellikle cinsiyet konularına değinir. Cinsiyet ve çift cinsiyetlilik onun ilginç romanı Orlando'da temel temalar olarak vurgulanır. Başkahraman Orlando çift cinsiyetlidir ve roman boyunca çeşitli cinsiyet algılarının merkezindedir. Orlando ilk önce erkek olarak sunulur fakat daha sonra kadına dönüşür. Maruz kaldığı böylesine fantastik bir dönüşüm cinsiyete bağlı kimlik sorunlarına neden olur. Woolf romanda kadın ve erkek terimlerinden başka cinsiyeti tanımlayacak yeni bir alanın olduğuna işaret eder. Çalışmada kahramanın cinsiyet belirsizliği ve kimlik biçimi Bhabha'cı terimler içerisinde kültür ve kültürel imgelere göndermelerle çözümlenilir.

Anahtar Kelime: Kültür, Bhabha, Imge, Çift Cinsiyetlilik, Cinsiyet Belirsizliği, Kültürel Farklılık, Kimlik.

Salâhaddîn-i Eyyûbî Döneminde İlmî Hayat ve Dönemin Önde Gelen Âlimleri

Yrd.Doç.Dr. Bedrettin Basuğuy

ÖZ

Sultân Salâhaddîn dönemi, askerî, siyasî ve ictimai bakımdan önemli olaylara sahne olduğu gibi, ilmî hayattaki canlılık ve faaliyetler bakımından da son derece parlak bir dönemi teşkil etmektedir. Zengî ve Fâtımî Devletleri'nin ilmî mîrasını devralan Salâhaddîn, bu mîrası iyi değerlendirmiştir. Zengî hükümdarı Nüreddîn'in siyasi birliği sağlaması ve Frenkler'e karşı büyük başarılar kazanması Şam bölgesindeki ilmî hayatı doğrudan etkilemiş, önemli sayıda medrese ve diğer hizmet müesseseleri inşa edilmiştir. Nüreddîn devrinde siyasi birliğin sağlanması, her türlü ilmî çalışmaların yapılacağı ortamın hazırlanması, Şam bölgesini ilmî hareketler bakımından önemli bir konuma getirmişti. Salâhaddîn devri ise Şam bölgesi ile birlikte Mısır'ın da mühim bir ilim merkezi haline gelmesini sağlamıştır. İslâm âleminin doğusundan ve batısından gelen âlimlerin yanında, buldukları yerde baskı ve tahakkümlerle karşılaşan idâreciler de Salâhaddîn'in himâyesine sığınmışlardır. Fâtımîler döneminden Salâhaddîn'e mîras kalan en büyük servet ise zengin kütüphâneleri olmuştur. Tam bir dünya harikası olarak adlandırılan Fâtımî kütüphânelerindeki kitaplar, Salâhaddîn'in idâreyi ele geçirmesinden sonra satışa çıkarılmış ve haftanın iki günü yapılan bu satışlar yıllarca sürmüştür. İlimle uğraşanlar tarafından satın alınan bu kitaplar, Eyyûbî devletinin hemen her bölgesine götürülmüş, dönemin ilmî hayatını doğrudan etkilemiştir. Diğer yandan Eyyûbî devletinin, İslâm Âlemi'nin doğusuyla batısının birleştiği bir noktada kurulması, Endülüs ve Kuzey Afrika'yla birlikte Horasan ve İran'dan Mısır ve Şam bölgelerine ilmî seyahatlerin gerçekleşmesini netice vermiş, böylece kültür birliğini oluşturan imkânların hazırlanmasıyla birlikte ilmî çalışmalar da hız kazanmıştır. Salâhaddîn döneminde din, düşünce ve siyaset alanında önemli etkiler bırakan değerli ilim adamları yetişmiştir. Kırâatta eş-Şâtıbî, hadîste es-Silefî ve İbn Asâkir, fıkıhta Bahâüddîn İbn Şeddâd, İbn Kudame'ler ve Şehrezûrî'ler, tasavvufta Hayât el-Harrânî, dil ve edebiyatta İbn Münkız, Kâdiyü'l-Fâzıl ve İmâdüddîn el-İsfahânî gibi çağını aşan şahsiyetler ile felsefe ve tıpta Sühreverdî, İbn Meymûn, Seyfeddîn el-Âmidî, Abdüllatîf el-Bağdâdî, İbnü'l-Baytâr ve Mühezzibüddîn ed-Dahvâr gibi büyük filozof ve tabîpler yetişmiştir. Bu çalışmada Salâhaddîn-i Eyyûbî devrindeki ilmî hayat ve bu dönemde yaşayan önemli ilim adamları ele alınacaktır. Kuruluş devrinde Eyyûbîler ve Salâhaddîn'in ilmî kişiliği, Salâhaddîn'i yeni medreseler kurmaya sevk eden âmiller, dönemin rağbet gören ilimleri ve önde gelen âlimleri bu bağlamda ele alınacak ve değerlendirilecektir

Anahtar Kelime: Salâhaddîn-i Eyyûbî, Medrese, Âlim, İlim, İlmî Hayat, Mısır, Şam, Eyyûbîler.

Urartuların Yaşamında Tekerlekli Taşıtlar

Yrd.Doç.Dr. Bilcan Gökce

ÖZ

Urartu devleti M.Ö. 9-7. yüzyıllar arasında Doğu Anadolu Bölgesi Van Gölü Havzası merkez olarak kurulmuştur. Nitekim M.Ö. I. Binde de Önasya'nın siyasi, askeri ve ekonomik açıdan büyük güçlerinden biri olmuştur. Bu makalede Urartuların yaşamında tekerlekli taşıtlar değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme bugüne kadar ele geçen tasvirli eserler ve yazılı kaynaklar ışığında yapılmıştır. Nitekim arkeolojik verilerden Urartuların sivil, askeri ve dini yaşamlarında tekerlekli taşıtların önemli bir yeri olduğu anlaşılmaktadır. Urartu sivil yaşamında tekerlekli taşıtlar avlanma, malzeme veya insan sevkiyatında; askeri yaşamlarında ordunun önemli bir teçhizatı olarak; dini yaşamlarında ise cenaze ya da hayat ağacının taşınmasında kullanılmıştır. Doğu Anadolu Bölgesinde ilk düzenli kara yollarının Urartulara ait olduğu göz önünde bulundurulduğunda, bunların tekerlekli taşıtlardan ulaşım ve haberleşme amaçlıda istifade etmiş oldukları düşünülebilir. Arkeolojik verilerden Urartuların yaşamında tekerlekli taşıtların daha çok krali kesim tarafından çeşitli amaçlar doğrultusunda kullanıldığı anlaşılmaktadır. Yani tekerlekli taşıtlara ait veriler genellikle krali kesimin yansımaları olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu durum halkın tekerlekli taşıtlardan istifade etmediği anlamına gelmemelidir. Şimdilik elde her ne kadar veri bulunmasa da halk kesimi de ihtiyaçlarını karşılamada daha basit ve sade taşıtları kullanmış olmalıdır. Tasvirli eserler ve yazılı metinlerden Urartularda özellikle savaş ve avlanma da kullanılan iki tekerlekli taşıtların tercih edildiği bilinmektedir. Dönemin askeri ve siyasi yapısı düşünüldüğünde bu tip taşıtların Urartuların yaşamında hem önemli olduğu hem de güç göstergesi olarak kullanıldığı düşünülebilir.

Anahtar Kelime: Urartu, Doğu Anadolu, Demir Çağ, Tekerlekli Taşıtlar, Sivil, Askeri, Din.

Sağlık Bilimleri Öğrencilerinin Vitamin-mineral Kullanım Sıklığı

Yrd.Doç.Dr. Bircan Ulaş, Fatoş Uncu

ÖZ

Amaç: Bu araştırma; Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin, beslenmeye ek vitamin-mineral kullanım sıklığını saptamak amacıyla yapılmıştır. **Yöntem:** Tanımlayıcı tipte olan araştırmaya, Sağlık Bilimleri Fakültesi birinci ve ikinci sınıf öğrencileri dâhil edilmiştir. Veriler, 12-23 Ekim 2015 tarihinde sınıf ortamında araştırmacılar tarafından oluşturulan ve uygulanan anket formu ile toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. **Bulgular:** Araştırma kapsamına alınan 306 öğrencinin %75.3'ü (n=225) kız ve %26.5'i (n=81) erkektir. Yaş ortalaması 20.66 ± 1.72 yıl olan öğrencilerin %47.1'i (n=144) birinci sınıf, %52.9'u (n=162) ikinci sınıftadır. %40.8'i (n=125) Hemşirelik, %30.4'ü (n=93) Beslenme ve Diyetetik, %28.8'i (n=88) Ebelik bölümündedir. %11.1'i (n=34) düzenli olarak ek vitamin-mineral kullandığını ifade etmiştir. Kız öğrencilerde vitamin-mineral kullanım sıklığı %12.0 iken, erkek öğrencilerde %8.6 bulunmuştur ancak fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p > 0.05$). Vitamin-mineral kullananların %55.9'u uzman önerisiyle, %23.5'i hasta olmamak için, %14.7'si ise zinde tuttuğu için vitamin-mineral kullandığını ifade etmiştir. En yaygın kullanılanları sırasıyla; multivitamin-mineraller, Vitamin-B12, Demir, Vitamin-D ve Vitamin-A'dır. **Sonuç:** Bu çalışmada; besin desteği olarak vitamin-mineral kullanım sıklığı %11.1 bulunmuştur.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Vitamin-mineral Kullanımı, Sağlık Bilimleri, Üniversite Öğrencileri

Elazığ İl Merkezinde Yaşayan Yetişkinlerin Sağlıklı Yeme Tutumları

Yrd.Doç.Dr. Bircan Ulaş, Fatoş Uncu, Pınar Soylar

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı Elazığ İl merkezinde yaşayan yetişkinlerin sağlıklı yeme tutumlarının ve ilişkili faktörlerin belirlenmesidir. **Yöntem:** Kesitsel tipte olan bu çalışma 2016 yılı mart ayı içerisinde Elazığ İl merkezinde araştırmaya katılmayı kabul eden 20-64 yaş arası toplam 460 kişi üzerinde yürütüldü. Olası yeme bozukluğu riskini saptamak için 21 maddeli Yeme Tutum Testi (EAT-21) kullanıldı. Sağlıklı Yeme Takıntısı eğilimini değerlendirmek için 11 maddeli Ortoreksiya Nervoza ölçeği (ORTO-11) kullanıldı. Verilerin değerlendirilmesinde ki-kare, varyans analizi ve t testi kullanıldı. Anlamlılık düzeyi 0,05 olarak kabul edildi. **Bulgular:** Araştırmaya katılan bireylerin yaş ortalaması 31.5 ± 11.2 yıldır ve katılımcıların %61.5'i (n=283) kadın, %38.5'i (n=177) erkektir. EAT-21 sonuçlarına göre olası yeme bozukluğu sıklığı %6.3 idi. Tüm katılımcıların ORTO-11 puan ortalaması 27.55 ± 5.60 idi. Düşük puanlar ortorektik eğilimin arttığını göstermektedir. Sağlıklı yeme takıntısı eğiliminin yaşa, cinsiyete, diyet yapma durumuna, sağlık durumuna, vitamin-mineral kullanma durumuna, sigara kullanma durumuna ve yeme bozukluğu riski taşıma durumuna göre farklılık gösterdiği saptanmıştır. **Sonuç ve Öneriler:** Araştırma sonucunda Elazığ örnekleminde olası yeme bozukluğu sıklığı %6.3 bulunmuştur. Risk altındaki bireylerde sağlıklı yeme tutumlarının geliştirilmesine yönelik faaliyetlerin yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelime: Yeme Tutumu, Sağlıklı Beslenme Takıntısı, Eat-21, Orto-11

Öteki/başkası: Evlatlık ve Kültürümüzde Edinme Boyutu

Yrd.Doç.Dr. Birol Azar

ÖZ

Toplumumuzda evlat edinme, yetişkin kişilerin ya da çiftlerin çocuk sevgisi, yardım isteği ve acıma duygusu gibi çeşitli sebeplerle bir çocuğu öz çocukları gibi benimsemeleri, onu yetiştirip sorumluluğunu yüklenmeleri olarak bilinir. Evlatlık edinme, bir sözleşmeye özellikle, aile hukuku sözleşmesine dayalıdır. Bu konuda Medeni Kanununun 257-258. maddelerinde yer alan evlat edinme akdi geçerlidir. Evlat edinenler, bu yoldan çocuk sevgisini tatmin etmişler, kendilerine iyilik eden, sevdikleri kişilere servetlerini bırakmışlar ve aile adlarını sürdürmüşlerdir. Evlat edinme, evlilik dışı doğan çocukların toplum dışı kalmalarını önlemiş, insanlar arasındaki dayanışma ve yardımlaşma yönünden yarar sağlamıştır. Evlatlık kurumu, ülkemizde Cumhuriyet döneminde kabul edilen Medeni Kanun ile pozitif hukuk düzenine girmiştir. Eski Türklerde evlat edinme geleneği vardır. Araştırmacılar Türk kavimlerinde evlatlığın ancak yakın kardeşlerden alındığına ve bunun eskiden kalma bir kaide olduğuna hükmetmişlerdir. N.Haruzin “ Yakutlarda Hukukla İlgili Âdetler” adlı çalışmasında; Kabile teşkilatı yasasına göre yabancı şahıs kabile üyesi olamayacağını, yabancı kabilelerden erkek çocuğun evlatlık olarak alınamayacağını, ancak kız çocuklarının alınabileceğini belirttikten sonra evlatlığın babanın soyadını taşıdığını belirtir (İnan, 1948: 306). Ancak A. İnan, bu tespitin yanlış olduğunu savunuyor. Kazaklar ve Kırgızlarda evlatlığın ancak yabancılarından, yani kabilenin ekzogami dairesi dışından alındığını ileri sürüyor (İnan, 1948:310). Evlatlığın babalığın kabilesinden evlenemediği şartı ve evlatlık edinme de asıl amacın kabilenin büyümesi, güçlenmesi olması kabile içinden evlatlık edinmenin manasız kaldığını göstermektedir. Kırgız Türklerinin Manas Destanı’nda evlat edinme birkaç yerde tasvir ediliyor. Manas’ın anasının göğüslerinden süt akıyor. Bir göğsünü Manas emiyor, diğerini de Almanbet emiyor. Böylece Kalmuk prensi, Manas’la kardeş oluyor. (Radloff, Proben, 60-61) Uygurlarda satın alma yoluyla evlatlık edinme yöntemi uygulanmaktadır. Bu yazıda Türk kültüründe evlat edinme ve bunun etrafında şekillenen uygulamalar/gelenekler/inanışlar irdelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelime: Evlatlık, Kültür, Gelenek, İnanış, Ritüeller

Heyder Baba'ya Selam Şiirinin Elazığ'daki Yansımaları

Yrd.Doç.Dr. Birol İpek

ÖZ

Heyder Babaya Selam şiiri, Güney Azerbaycanlı şair Muhammed Hüseyin Şehriyar tarafından yazılmış uzun bir manzumedir. Bu şiir Türk coğrafyasında çok iyi bilinen okunan ve en çok nazire yazılan bir şiirdir. 76 dil ve lehçeye çevrilmiş; farklı coğrafya ve ülkelerde 3 farklı alfabe (Kiril, Latin, Arap) ile yazılmış bir şiirdir. Türkiye'de bu şiire birçok şair tarafından nazireler yazılmıştır. Bu şiirin etkileri Türkiye'de en çok Elazığ'da görülmektedir. Bir kültür ve sanat şehri olan Elazığ'da bu şiir bilinmekte, okunmakta ve büyük bir ilgi görmektedir. Cenani Dökmeci'nin "Bizim Dilden Bizim Köy-I, II, III, IV, V, şiirleri ve Esat Kabaklı'nın Göllü Bağa Selam-I, II, şiirleri bunun en güzel örnekleridir.

Anahtar Kelime: Şiir, Nazire, Elazığ, Köy, Heyder Babaya Selam

Lisansüstü Eğitim Öğrencilerinin Bilimsel Araştırma Sürecinde Karşılaştıkları Problemlere İlişkin Görüşleri

Yrd.Doç.Dr. Birsen Serhatlıoğlu

ÖZ

Lisansüstü eğitim, öğrencilere bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneği kazandırmayı amaçlar. Eğitim sürecinde amaca uygun ve etkili bilimsel araştırma yürütme becerileri kazanılmaya çalışılır. Bu noktada lisansüstü eğitim öğrencilerinin bilimsel araştırma sürecinde karşılaştıkları problemlerin belirlenmesi ve bu problemlere ilişkin çözüm önerileri getirilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Buradan hareketle araştırmada lisansüstü eğitim öğrencilerinin bilimsel araştırma sürecinde karşılaştıkları problemlere ilişkin görüşlerini belirleme amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 bahar döneminde Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde öğrenim gören 20 lisansüstü eğitim öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma nitel araştırma desenlerinden durum araştırması desenine uygun yürütülmüştür. Örneklem seçiminde kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmıştır. Araştırma verileri araştırmacı tarafından oluşturulmuş açık uçlu sorulardan oluşan bir görüşme formu aracılığı ile elde edilmiştir. Elde edilen veriler nitel araştırma desenine uygun olarak içerik analizi yöntemi ile değerlendirilmiştir. Böylece araştırma sonucunda lisansüstü eğitim öğrencilerinin bilimsel araştırma sürecinde karşılaştıkları problemlere ilişkin görüşleri belirlenmiş ve bu sonuçlar ışığında öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelime: Lisansüstü Eğitim Öğrencileri, Bilimsel Araştırma, Eğitim Bilimleri

Türk İlaç Sektöründe Çalışan Tıbbi Tanıtım Temsilcilerinin Sendikalaşma ve Bir Sendikaya Üye Olma Eğilimleri Üzerine Nitel Bir Araştırma: Kocaeli İli Örneği

Yrd.Doç.Dr. Bora Yenihan, Tuncay Yılmaz

ÖZ

Sanayi Devrimi ile birlikte yaşanan sosyal, kültürel ve ekonomik değişimler toplumsal yaşam içinde yeni sınıfların doğmasına yol açmış ve bu sınıflar içinde “İşçi Sınıfı” ön plana çıkmıştır. Özellikle sözleşme serbestisi ile birlikte işveren karşısında güçsüz ve pazarlık gücünden yoksun olan bu sınıf zamanla, birlikte hareket ederek örgütlenme eğilimi içine girmiş ve sendikalar ortaya çıkmaya başlamıştır. 20. yüzyılın başlarında başta Avrupa ülkeleri olmak üzere, işçilere yasal olarak örgütlenme hakkının tanınmasıyla sendikalar yasal bir zemine oturmuş ve işçilerin öncelikle ekonomik olmak üzere sosyal ve kültürel haklarının savunulmasında ön planda yer almaya başlayarak endüstri ilişkilerinin belki de en önemli aktörü haline gelmişlerdir. Bu çalışmada Türk İlaç Sektöründe çalışan ve halk arasında ilaç mümessili olarak adlandırılan “Tıbbi Tanıtım Temsilcilerinin” sendikalaşma ve bir sendikaya üye olma eğilim ve istekleri araştırılarak sonuçlara varılmaya çalışılmıştır. Nitel araştırma tekniklerinden “Yarı Yapılandırılmış Mülakat Tekniği” kullanılarak yapılan bu çalışmada evren olarak Kocaeli ili seçilmiştir. Katılımcılara ilk önce; sendikal bilgilerini, sendikalaşma isteklerini belirlemeye yönelik açık uçlu sorular sorulmuş, sonrasında ise sendika kavramı ile ilgili bilgiler verilerek sendikalardan beklentilerinin neler olabileceğini değerlendirmeye yönelik açık uçlu sorular yöneltilmiştir. Mülakatların içerik analizine tabi tutulmasından sonra çeşitli sorun alanlarına ulaşılmıştır. Türk İlaç Sektöründe çalışan Tıbbi Tanıtım Temsilcilerinin sendikalaşma ile ilgili olarak öncelikli probleminin bu konuda yeterli bilgiye sahip olmamaları olduğu sonucuna varılmış, diğer sorun alanları olarak; rekabet kaynaklı birlik olamamaları, işverenlerinin tutumları ve çalışma şartları ön plana çıkmıştır.

Anahtar Kelime: Sendika, Sendikalaşma Eğilimi, Tıbbi Tanıtım Temsilcisi

İbni Haldun'un Eğitime İlişkin Görüşlerinin Sosyolojik Analizi

Yrd.Doç.Dr. Burcu Gezer Şen

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, İbni Haldun'un eğitim ile ilgili görüşlerinin sosyolojik bakış açısıyla değerlendirilmesidir. Nitel araştırma yaklaşımı benimsenerek gerçekleştirilen araştırmanın verileri doküman incelemesi yoluyla elde edilmiştir. Araştırmanın veri kaynaklarını İbni Haldun'un Mukaddime adlı eseri oluşturmaktadır. Elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. Mukaddime adlı eserinde İbn Haldun, eğitimi yalnızca bilgi eksikliğini gideren bir olgu olarak değerlendirmemektedir. O'na göre eğitim, insanın doğumundan ölümüne kadar devam eden, insanı daima iyiye ve güzele yönlterek bu yönde davranış kazandırmayı amaçlayan bir olgudur. İbni Haldun'un eğitimle ilgili görüşleri incelendiğinde, genel eğitim, öğrenme, öğretim yöntemleri, öğretmenlerin nitelikleri, çocuk eğitiminde dikkat edilmesi gereken ilkeler, din eğitimi ve bilimlerin sınıflandırılması konularını ele aldığı görülmektedir. İbn Haldûn, eğitimi insanlar için toplumsal ihtiyaçlardan dolayı ortaya çıkmış bir kurum olarak tanımlamıştır. O'na göre, eğitilmenin tek yolu öğrenmektir. En doğal öğrenme yolu ise toplumsal öğrenmedir. Çevremizdeki insanlarla etkileşerek onların yaptıklarını yapmaya çalıştığımızda öğrenme başlar. Öğrenme, insanın doğal özelliğidir. Her insan öğrenebilir. Yeter ki ona uygun öğretim yöntemi, öğrenme ortamı ve öğrenme zamanı verilebilsin. İbn Haldun'a göre eğitim çocuk merkezli olmalıdır. O, "ilim öğrenenlere göredir" sözüyle eğitimin çocuğu merkeze alarak planlanması gerektiğini vurgulamıştır. Onun eğitim ile ilgili konulardaki görüş ve önerilerinin, günümüz eğitimcileriyle pek çok konuda paralellik arz ettiği görülmektedir. Bu durum da İbn Haldun'un eğitimci kişiliğini ortaya çıkarması bakımından önemlidir.

Anahtar Kelime: Eğitim Sosyolojisi, Sosyoloji Ve Eğitim, İbni Haldun, Mukaddime, İbni Haldun'un Eğitimi İlgili Görüşleri.

Türkiye İçin Temel Makroekonomik Göstergelerin Performansı ve Gelecek Beklentileri (1950-2014)

Yrd.Doç.Dr. Bülent Darıcı

ÖZ

Ekonomi, bir bilim dalı olarak 1700'lü yıllardan sonra ortaya çıkmıştır. İktisadın önemli bir alt dalı kabul edilen makro ekonomi ise 1930'lu yıllarda popülerlik kazanmıştır. Büyük buhran olarak isimlendirilen 1929 krizi, ekonomik yönden pek çok değişken üzerinde o döneme kadar görülmemiş etkiler meydana getirmiştir. Bugün makro ekonomi içerisinde yer alan konuların büyük çoğunluğunda yüksek ölçekli konjonktürel dalgalanmalar yaşanmıştır. Söz konusu makro ekonomi konularının bazıları şunlardır: işsizlik, fiyat artışları, dış ticaret dengesi, büyüme, bütçe dengesi vb. Makro açıdan bir ülkenin ekonomisi ile ilgili bilgi edinmek istendiğinde takip edilen makro ekonomi konuları, GSYİH, işsizlik, fiyat artışları, dış ticaret açıkları ve bütçe dengesidir. Bu makro ekonomi konuları aynı zamanda tüm ekonomik sistemlerin ilgilendiği iktisat politikası hedefleri arasında da yer almaktadır. Bu açıdan çalışmamızda, Türkiye'nin 1950-2014 yılları arasındaki temel makro ekonomik göstergelerini ve yıllar itibariyle artış hızlarını hesaplayarak, Türkiye için bir gelecek projeksiyonu oluşturmaya çalıştık. Ayrıca nüfusun yıllar itibariyle sayısını ve artış hızını da ilave ederek Türkiye'nin gelecekteki ekonomik görünümü için ipuçları yakalamaya çalıştık. Makro ekonomik göstergeleri bir bütün olarak ele alınmış ve farklı çıkarımlar ve yorumlamalar yapılmıştır.

Anahtar Kelime: Makro Ekonomi, Türkiye Ekonomisi, Gsyih, İşsizlik, Fiyat Artışları, Nüfus, Dış Ticaret Dengesi, Bütçe Dengesi.

Çarpık Kentleşmeden Uydu Kentlere; Türkiye’de Kentleşmenin Bugünkü Sonuçları

Yrd.Doç.Dr. Bülent Güner

ÖZ

Kentleşme olgusu, nüfus artışı ve süregelen iç göçlerle ülkemizde hâlâ güncelliğini korumaktadır. Hızlı kentleşmenin yıllar boyunca ortaya çıkardığı en önemli sorun çarpık kentleşme ve gecekondu sorunudur. Ancak özellikle 90’lı yıllardan itibaren kentsel yapılaşmada toplu konut yerleşmeleri öne çıkmaya başlamıştır. Türkiye, 2000’li yıllara yaşanan önemli bir ekonomik kriz ve çıkış yolu arayışları ile girdi. İnşaat sektörü, dönem içerisinde değişen siyasal ve ekonomik şartlarla “ekonomik kalkınmanın lokomotif” ve “istihdam alanı” olarak benimsendi. Bir yanda teşvik edilen inşaat sektörü, diğer yanda süregelen kentleşme süreci ve değişen sosyo-ekonomik koşullar ile kentsel yapılaşma yeni bir çehre kazandı. Önceki dönemlerde hızlı kentleşmenin en önemli göstergesi gecekondulaşmayken, günümüzde planlı toplu konut alanları ve özel olarak “uydu kent”leşmedir. Bu bağlamda “kentsel kalite” kavramı öne çıkmaktadır. Bu bulgular; Türkiye’de kentleşmenin ve kentsel yapılaşmanın kırsal karakterden sıyrılarak yeni bir sürece girdiğini göstermektedir. Bu bağlamda bu bildirinin amacı; Türkiye’de kentleşmenin, kentlerde ortaya çıkardığı sonuçlar itibarıyla girdiği yeni evreyi değerlendirmektir. Bu amaç doğrultusunda inşaat sektörünün incelenmesi, çeşitli istatistik verileri ve Google Earth programının arşiv ve güncel görüntüleri ile analizler yapılmıştır.

Anahtar Kelime: Kentleşme, Uydu Kent, İnşaat Sektörü, Türkiye

Türkiye’de Göçün Kentsel Kaynakları Üzerine Bazı Değerlendirmeler

Yrd.Doç.Dr. Bülent Güner

ÖZ

Türkiye 1950’li yıllardan beri hızlı bir iç nüfus hareketliliği yaşamaktadır. Bu nüfus hareketliliği kırdan kente, kentten-kente ve kent içi göç (ikametgah değişimi) biçimlerinde görülmektedir. Ancak kırdan kente göç, ortaya çıkardığı gecekondulaşma ve çarpık kentleşme gibi görünür kentsel sorunlar nedeniyle uzun yıllar boyunca sosyal bilimcilerin daha çok ilgisini çekmiştir. Bu çerçevede, konu ile ilgili veri üretimi göçün kırsal boyutuna yoğunlaşmış, kent kaynaklı göçler ikinci planda kalmıştır. Günümüzde Türkiye kır nüfusu marjinal düzeylere gerilese de, nüfus hareketliliği hâlâ sürmekte ve özellikle büyük kentler nüfus ve alansal olarak büyümektedir. Türkiye’de kentsel büyümeye yol açan güncel göç, önemli ölçüde kent kaynaklıdır. Çeşitli bilimsel araştırmalara göre ülkemizde kentler arası göç ile kırsal göçün başlangıcı eşzamanlıdır. Buna göre ülkemizde geçmişten günümüze gerçekleşen kentsel göç en az kırsal göç kadar yoğundur. Kent kökenli göçün bir diğer türü kent içi ikametgah değişimidir. Özellikle son yıllarda yaygınlaşan bu göç çeşidi, kent merkezinden kent çeperlerine doğru yerleşmelerin yayılmasına ve kentsel büyümeye yol açmaktadır. Göçün kaynağı olan yerleşim birimleri, göçün beklentileri ve motivasyonları farklılıklar taşısa da sonuç itibarıyla Türkiye’de göç süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelime: Türkiye, Kırsal Göç, Kentsel Göç, Kent İçi Göç

Demokrat Parti Döneminde Kıbrıs Meselesinin Ortaya Çıkışı ve Bu Meselenin Meclis Celse Zabıtlarında Başlangıçta Tâbi Tutulduğu Değerlendirme

Yrd.Doç.Dr. Bülent Kara

ÖZ

Yunanistan'ın Kıbrıs Adası'nı ilhak (ENOSİS) gayreti İngiltere'yi endişeye sevk eden bir durum olduğu gibi Türkiye'yi de tarihsel süreç ve stratejik konumundan dolayı yakından ilgilendiren bir konudur. Zabıt Cerideleri, dönemin resmi devlet politikasını göstermesi ve meselelerin ortaya çıkışı, ele alınış şekli, başlangıçta tabi tutulduğu değerlendirmenin seyrini göstermesi bakımından önemlidir. TBMM'de yapılan müzakerelerde Kıbrıs'a yönelik hassasiyet; "Kıbrıs Türklerindir! Eğer İngiliz politikası Yunanlılara doğru temayül eder ve Kıbrıs'ı onlara verirlerse; bunu Türkiye'de tasvip edecek bir Hükümet iktidarda yaşayamaz" şeklinde ortaya konulmuş, millî ve vatanî bir vazife olarak kabul edilmiştir. TBMM'de gerçekleşen oturumlarda genel hava: "Biz fedakârlık yaptıysak, bütün Ada'yı almamakla fedakârlık yaptık. Ama biz taksimi terk etmekle bir fedakârlık yapmadık..." yönündedir. Londra, Zürih ve 1960'ta Garanti Antlaşması ile Türkiye'nin Ada'nın müdafaasında rol alması, Ada'nın stratejik konumunun Türkiye aleyhinde kullanılmaması için hukukî ve fiilî garantilerin elde edilmesi gerekliliği de TBMM'deki görüşmelerin ağırlık noktasıdır.

Anahtar Kelime: Yunanistan, Enosis Meclis Celse Zabıtları, Müzakerelerde Kıbrıs.

Şeyh Hasan Haydar ve Gazellerinin Tertibi Üzerine Bazı Tespitler

Yrd.Doç.Dr. Bülent Şığva

ÖZ

Kaynaklarda hayatı hakkında bilgiye ulaşamadığımız Şeyh Hasan Haydar'ın divanından hareketle hayatı hakkında bilgi verilecektir. Şeyh Hasan Haydar 19. yy. Divan şairlerinden olup Rifai ve Alevi-Bektaşî meşreb bir şairdir. Şeyh Hasan Haydar, divanında gazel tertibini yaparken klasik divanlarda görülen gazel tertibinin dışına çıkmış, yenilik yapma arzusundan olsa gerek kendince bir tertib belirlemiştir. Klasik divanlarda gazeller Arap alfabesindeki harflere göre son harf esas alınıp sıralanırken bu divanda çok farklı bir tertib göze çarpmaktadır. Çalışmamızda örnek şiirlerden hareketle gazel tertibinde görülen değişiklikler sunulacaktır.

Anahtar Kelime: Şeyh Hasan Haydar, Şıradışı Gazel Tertibi

Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Oecd Ülkelerinde Para Politikası ve Hisse Senedi Fiyat Endeksleri İlişkisi (2008 Finansal Krizi Sonrası Dönem İçin Bir Uygulama)

Yrd. Doç. Dr. Canan Sancar, Ahmet Uğur, Yusuf Ekrem Akbaş

ÖZ

Bu çalışmada, 2008 finansal krizi sonrası dönemde gelişmiş 13 OECD ülkesi ve gelişmekte olan 4 OECD ülkesinde hisse senedi fiyat endeksi ve para politikası arasında ilişki olup olmadığı dinamik panel regresyon modelleri ile analiz edilmiştir. İlk olarak, hisse senedi fiyat endeksinin bağımlı değişken, kısa vadeli faiz oranı ve M3 para arzı büyüklüklerinin açıklayıcı değişken olduğu modelde serilerin birim kök içerip içermediğini tespit etmek için CADF ve CIPS panel birim kök testleri kullanılmıştır. Paneli oluşturan yatay kesit birimleri için finansal kriz öncesi ve sonrası dönemde farklı düzeyde birim kök testi sonuçları elde edilmiştir. Modeli oluşturan değişkenler arasında uzun dönemli ilişki olup olmadığı Durbin-Hausman panel eşbütünleşme testi ile analiz edilmiş ve değişkenler arasında eşbütünleşme ilişkisi olduğu sonucuna varılmıştır. Son olarak, değişkenler arasında nedensellik ilişkisi olup olmadığı Dumitrescu-Hurlin tarafından geliştirilen nedensellik testiyle analiz edilmiştir. Analiz sonucu, 2008 krizi sonrası dönemde gelişmiş 13 OECD kısa vadeli faiz oranlarından hisse senedi fiyatlarına doğru tek yönlü, hisse senedi fiyat endeksinden M3 para arzına doğru tek yönlü nedensellik ilişkisi tespit edilmiştir. Finansal kriz sonrası dönemde, gelişmekte olan 4 OECD ülkesinde de M3 para arzından hisse senedi fiyat endeksine doğru tek yönlü nedensellik ilişkisi tespit edilmiştir.

Anahtar Kelime: Gelişmiş Ve Gelişmekte Olan Ülkeler; Para Politikası; Hisse Senedi Fiyat Endeksi; Panel Regresyon Modelleri

Enflasyon, Faiz ve İşsizlik: Türkiye Örneği

Yrd.Doç.Dr. Canan Sancar, Ahmet Uğur, Yusuf Ekrem Akbaş

ÖZ

Bu çalışmada, Türkiye’de 2000Q1-2015Q4 döneminde enflasyon oranı, faiz oranı ve işsizlik oranı arasında ilişki olup olmadığı analiz edilmiştir. Bu bağlamda, Türkiye’de uzun dönemde Phillips eğrisinin geçerliliği ve enflasyonla mücadele yolları konusunda bulgular elde edilmiştir. Analiz için yapısal kırılmayı dikkate alan yöntemler kullanılmıştır. İlk olarak, serilerin durağanlığı Lumsdaine-Papell (1997) birim kök testiyle sınanmıştır. Daha sonra, seriler arasında uzun dönemli ilişki olup olmadığı Kejrival-Perron (2008) eş-bütünleşme testiyle analiz edilmiştir. Serilerin durağanlıklarını sınadıktan sonra seriler arasındaki uzun dönemli ilişki yapısal kırılmayı dikkate alan Dinamik EKK ve Tam Modifiye Edilmiş EKK ile tahmin edilmiştir. Son olarak, seriler arasındaki uzun dönem nedensellik ilişkisi Hacker-Hatemi (2006) nedensellik testiyle analiz edilmiştir. Birim kök testi sonucunda enflasyon oranı serisinin $I(1)$, faiz oranı ve işsizlik oranı serilerinin ise $I(0)$ olduğu tespit edilmiştir. Eş-bütünleşme testinde ise kullanılan farklı modeller için seriler arasında uzun dönemli ilişki olduğu belirlenmiştir. Eş-bütünleşme bulunduğu için kullanılan eş-bütünleşme vektör tahmincilerinin sonuçlarında ise faiz oranının bağımlı değişken enflasyon oranının bağımsız değişken olduğu modelde iki değişken arasındaki ilişki anlamlı ve katsayı pozitif bulunmuştur. Bu sonuç, Türkiye’de 2000-2014 döneminde nominal faiz oranının enflasyon oranını takip edeceğini ifade eden Fisher hipotezinin geçerli olduğunu gösterir. Tahmin edilen diğer bir ilişki enflasyonla işsizlik arasında ilişki olduğunu belirten Philips eğrisidir. Tahminci sonuçlarına göre uzun dönemde Philips eğrisinin geçerli olmadığı tespit edilmiştir. Son olarak, nedensellik testi sonucunda işsizlik oranı ile enflasyon oranı arasında çift yönlü, faiz oranından işsizlik oranına doğru tek yönlü nedensellik ilişkisi bulunmuştur.

Anahtar Kelime: Enflasyon Oranı, Faiz Oranı, İşsizlik Oranı, Türkiye.

G-20: Eleştirel Bir Bakış ve Türkiye Zirvesi Değerlendirmesi

Yrd.Doç.Dr. Celal Kızıldere

ÖZ

Çalışmanın amacı, G-20 ülkeleri hakkında teorik bilgi vermek ve şimdiye kadar yapılan zirveleri değerlendirmektir. Grubun temeli 1975 yılında Fransa’da atılmıştır. Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları topluluğu olan G-20 ülkeleri, dünya ekonomilerindeki istikrarsızlıklara çözüm bulma ortak amacını taşımaktadırlar. Bu bağlamda özellikle 2007’de başlayıp 2008’de ivme kazanan Amerikan kaynaklı küresel kriz sonucunda çalışmalar yoğunlaşmıştır. Acaba gerçekten tarafsız olarak bütün ekonomilere eşit davranılıyor mu? Bu soruya evet demek son derece zordur. Çünkü bugün uluslararası ekonomik örgütlere bakıldığında, bunun pek de uygulanabilir olduğunu söylemek mümkün görünmüyor. Örneğin, GATT’a uyuluyor mu? Korumacılık kalktı mı? Birleşmiş Milletler yansız davranabiliyor mu?... Bütün bu soruların ışığında çalışmanın odak noktasını G-20’nin son zirvesi olan Türkiye Zirvesi değerlendirilmesi yapılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelime: G-20, Ülke, Zirve.

Bilgi Teknolojileri Ile Bilgisayar Kullanımının Muhasebe Eğitimi Kapsamında Öğrenci Başarısına Etkisi

Yrd.Doç.Dr. Cevdet Kızıl, Şadi Evren Şeker, Derya Bozan

ÖZ

Günümüzün küreselleşen ekonomisinde, iktisadi ve teknolojik gelişmelere paralel olarak işletmeler de kendilerini yenilemek ve sürekli geliştirmek durumundadırlar. Bu hususla bağlantılı olarak, tüm bilim dallarında olduğu gibi muhasebe bilim dalında da güncellemeler ve değişimler söz konusu olmaktadır. Dolayısıyla, muhasebe eğitiminin de değişen çevre ve iklimle birlikte çağdaş özellikler taşıması kaçınılmazdır. Muhasebe biliminin iyi bir şekilde kavranması ve anlaşılması için muhasebe eğitiminin öğrencilere etkin bir şekilde verilmesi ve sunulması ise kaçınılmazdır. Bu çalışmanın amacı muhasebe eğitiminin önemini ortaya koymak ile araştırmak, muhasebe eğitimi etkileyen faktörleri belirlemek ve bilgi teknolojilerinin muhasebe eğitimi kapsamında öğrenci başarısına etkisini değerlendirmektir. Araştırmanın yürütülmesinde anket metodolojisi tercih edilmiştir. Yalova Üniversitesi'nde yüksek lisans, lisans ve yüksek okul seviyesinde eğitimlerini sürdürmekte olan 255 öğrenciye anket soruları dağıtılmıştır. Yüksek lisans öğrencileri İşletme (MBA), lisans öğrencileri İngilizce İşletme ve Türkçe İşletme, yüksek okul öğrencileri ise Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Bölümü'nde okumaktadır. Araştırma sonuçlarına göre muhasebe eğitiminde bilgi teknolojilerinin kullanımı konusunda öğrenciler arasında fikir farklılıkları mevcuttur. Bazı öğrenciler muhasebe derslerinde bilgi teknolojileri kullanımını desteklerken, bazı öğrenciler ise buna karşı bir düşünceye sahiptir. Ancak, çoğu öğrenciye göre muhasebe eğitiminde uygulamalı eğitim önemlidir ve bilgi teknolojileri ile bilgisayar kullanımı özellikle bu noktada faydalar sağlamaktadır. Diğer taraftan, muhasebe derslerinin yalnızca ve ağırlıklı olarak bilgi teknolojileri ile bilgisayar ağırlıklı yürütülmesi hususunda da ayrı görüşler hakimdir. Zira, bir kısım öğrenci geleneksel muhasebe eğitim yöntemlerini savunmakta ve bu yöntemlerin tamamen terk edilemeyeceğini belirtmektedir. Bilgisayarlı muhasebe laboratuvarlarının kurulması ve aktif hale getirilmesi ise öğrenciler tarafından desteklenmektedir. Ayrıca, araştırma sonuçlarına göre bilgi teknolojileri ve bilgisayar kullanımının muhasebe eğitimine entegre edilmesi öğrenci başarısını olumlu yönde etkilemektedir.

Anahtar Kelime: Muhasebe Eğitimi, Bilgi Teknolojileri, Bilgisayar Kullanımı, Öğrenci, Başarı

Türklerde Erkeklerin Kulağa Halka Veya Küpe Takma Âdeti

Yrd.Doç.Dr. Cihad Cihan

ÖZ

Türklerde küpe takmak, her çağda yaygın bir adet olarak görülmektedir. Ancak küpeyi Türklerde yalnız kadınlar değil, erkekler de takmışlardır. Türkler arasında erkeklerin kulağa halka yahut küpe takma âdeti İslam öncesi dönemde mevcut olup, İslam sonrasında da devam etmiştir. Ayrıca bu adet Moğol, Fars, Yahudi ve başka kavimlerde de görülmektedir. Fuad Köprülü, en eski devirlerden başlamak üzere yakın zamanlara gelinceye dek bu âdetin bir aitik, kölelik alameti olduğunu ileri sürmüştür. Ancak bu âdetin aitik ile birlikte; alplarda kahramanlık ananesinin, dolayısıyla dini inancın bir unsuru olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca kötü ruhlardan korunmak veya ocağının tek çocuğu olduğunun anlaşılması için erkek çocukların küpe taktığına dair bilgiler bulunmaktadır. Arkeolojik buluntulara göre küpe takma âdeti bozkır göçebelerinde yaygın idi. Erkek mezarlarında, meselâ Esik'deki genç alpin mezarında küpeler bulunmuştur. Ayrıca mezar taşlarının yan yüzlerinde, kulak hizasında yer alan diskler, Karasuk dikilitaşlarındaki gibi bazen hayvan motifleri içeren halka küpelerdir. Gök Türk dönemi mezarlarında bu tür halka küpelerden çok sayıda bulunmuştur. Gök Türk çağında, erkekler de küpe takmışlardır. Bu döneme ait Kudırğa kurganlarındaki tasvirlerde Kırgız erkek savaşçıların kulaklarında sarkık vaziyette uzun küpeler görülmektedir. Hazar kültür çevresinde yapılan kazılarda erkek iskeletlerinin yanında küpeler bulunmuş olmasından hareketle Hazarlarda erkeklerin de küpe taktıkları sonucu çıkarılmaktadır. Karadeniz'in kuzeyinde, Kowâli, Lipovvez ve Romistrova köyleri yanındaki zırlı Oğuz alpi mezarlarındaki ölümlerin yüzündeki tunç maskelere altın küpeler takılmıştır. Çin kaynaklarında Yenisey Kırgızlarında erkeklerin küpe takmasına dair bilgiler vardır. Eski Orta Asya Türklerini gösteren minyatürlerde de, erkeklerin küpe taktıkları görülmektedir. Tarihi devirlerden itibaren Türk hükümdar veya beylerinin küpe veya halka takma âdetine dair bilgiler bulunmaktadır. Orta Asya Budist sanatında da, hükümdar olarak dünyaya gelen azizler, küpeli olarak tasvir edilmişlerdir. Selçuklu, Altın Ordu, Kara Koyunlu, Ak Koyunlu, Timurlular ve Osmanlılarda bu âdet devam etmiştir. Dede Korkut Hikâyelerinin kahramanlarından Kazılık Koca oğlu Yiğinek “kulağı altun küpeli” olarak vasıflandırılır. XIV-XV. asırlarda bazı Türk hükümdar ve beylerinin de kulaklarına küpe taktıklarını biliyoruz. Osmanlı tarihçisi Hoca Sadeddin Efendi'nin eseri Tac'üt Tevârih'de, Otlukbeli savaşında Akkoyunlu askerlerinin kulaklarında küpelerin varlığına dair kayıtlar vardır. Anadolu'ya gelen Horasan erenlerinden bazılarının lakaplarında “küpeli” kelimesi (Küpeli Baba gibi) geçmektedir. İslam sonrası dönemde özellikle heteredoks tarikatlarda bu âdet devam etmiştir. Mesela Bektaşilikte mücerred (bekâr) müridin tam anlamıyla teslim olmasının bir işareti olarak küpe (mengüş) taktırma âdeti yaygındı. Kalendarî zümrelerinden Câmîler ve Haydarîlerde ise müritler sağ kulaklarına demirden bir küpe takıyorlardı. Günümüzde ise Akdağlar yakınında oturan Hakas Türklerinde erkekler kulaklarına küpe takmaktadırlar. Yakut kamının borkünün kulak hizasına büyükçe bir boncuk konur ki, buna “Sırğa” (küpe) adı verilir. Ülkemizde ise Gaziantep gibi bazı bölgelerde, erkek çocukların kulaklarına bir süreliğine küpe takma âdeti devam etmektedir.

Anahtar Kelime: Türk, Kulak, Küpe, Halka, Erkekler

Codex Cumanicus'un Yabancılara Türkçe Öğretimindeki Yeri

Yrd.Doç.Dr. Cihan Çakmak

ÖZ

XIV. yüzyılda Karadeniz'in kuzeyinde uzanan topraklarda pek çok topluluk yaşıyordu. Tarihçilerin Deşt-i Kışçak (Kıpçak Bozkır) olarak adlandırdıkları bu topraklarda Kıpçak Türkleri yaşamlarını sürdürüyorlardı. Ticari ve dini faaliyetlerin yoğun olması beraberinde toplumlar arasındaki kültürel ilişkilerin artmasını sağlamıştır. Bununla birlikte misyonerlik faaliyetlerini yürütmek için bölgede gezen Alman ve İtalyan rahipler misyonerlik faaliyetlerini de hızla sürdürüyorlardı. Bu amaçla kaleme alınan Codex Cumanicus XIV. yüzyılda yaşamış Kıpçak Türklerinin dilini, kültürünü ve yaşam şekillerini öğrenmemiz açısından eşsiz bir eser olarak karşımızda durmaktadır. Söz konusu eserin bir diğer özelliği ise XIV. yüzyılda yabancılara Türkçe öğretimi konusunda aktif olarak kullanılmasıdır.

Anahtar Kelime: Codex Cumanicus, Yabancılara Türkçe Öğretimi, Kıpçaklar.

Küresel Vatandaşlığın Sosyal Bilgiler Programına Yansımaları

Yrd.Doç.Dr. Cihan Kara, Kerem Coşkun, İbrahim Ferat Kaya

ÖZ

Klişeleşmiş bir söz haline gelen Heraklitos'un "değişmeyen tek şey değişimdir" sözünde vurgulandığı üzere, değişim yaşamımızın vazgeçilmez unsurlarından biridir. Dünya toplumları binlerce yıldır küçük ya da büyük boyutlarda değişimler yaşarken, geçmişte binlerce yılda yaşadığı değişimden belki kat kat fazlasını son 100-150 yılda yaşamaktadır. (Özdemir, 2011, s. 86) Yaşanan gelişmelerle İnsanlar ve toplumlar gittikçe üst üste binişen hatta ülkelerin sınırlarını bile aşan faaliyetlere girişmiştir. Seyahat, iletişim, finansman, ticaret, spor müsabakaları, meslekler ve hatta popüler müzik artık tek bir ülkenin sınırları içine hasredilemez duruma gelmiştir. Küreselleşme süreci getirdiği yeni araçlarla coğrafi sınırları aşan bir etkileşim atmosferi oluşturmuştur (Davutoğlu, 2016, s.14) Bu değişim ve dönüşümden toplumun temel kurumlarından biri olan eğitim de etkilenmiştir. Eğitim kurum ve programlarına bu değişime ayak uyduracak küresel vatandaşlar yetiştirme görevi yüklenmiştir. Sosyal Bilgiler Öğretim Programı da (SBÖP) bu hususla doğrudan ilgili görülmektedir. Programın bu konudaki yeterliliği sağlama düzeyi şüphesiz küresel çapta vatandaşlar yetiştirebilmesiyle yakından ilgilidir. Eğitimciler veya karar alıcılar farkına varsın varmasın küreselleşme, olumlu ya da olumsuz yönleriyle bir gerçeklik olarak dünya üzerinde hızla işlemeye devam eden bir süreçtir. Bu zorlu süreçte başarılı olabilmenin yolu, küreselleşmeyi bir olmazsa olmaz durum gibi görüp ona tamamen sorgulamadan tabi olmak ya da tümüyle onu yok sayarak mevcut gerçekliğini kabul etmemek değil, küreselleşen dünyada rekabet edebilir değerler ve beceriler oluşturabilmektir. Bu değerler ve beceriler için eğitim programlarına ve eğitimcilere büyük görev düşmektedir. İçinde bulunduğumuz çağda, siyasi sınırların belirsizleştiği, karşılıklı bağımlılığın insanlık tarihinde hiç olmadığı ölçüde arttığı ve ortak hareket etmenin ihtiyaçtan öte bir zorunluluk haline geldiği bir dönemde yaşamaktayız. Böylesine bir durum, hiç şüphesiz dünya siyasetinin yönünü belirleme veya güçlü olma amacını güden tüm ülkelerin bu denli süratli ve biteviye devam eden değişime kısa sürede intibak etmesini gerektirmektedir. İntibakın yalnızca siyasi ve ekonomik bağlamlarda gerçekleşmesi kısa vadeli çözüm olanağı sunmakta, uzun vadeli yatırımlar ise insan odaklı yapılmaktadır. Diğer bir ifadeyle söz konusu koşullara uyum sağlayan insan yetiştirme en makul katma değer ve en yüksek seviyede geri dönebilecek yatırım olarak görülmektedir. İnsan yetiştirme de elbette eğitim alanında gerçekleştirilecek reformlarla mümkün olacaktır. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda (m. 2) ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nda (m. 4) öngörülmüştür ki: Bilinçli, sorumluluk sahibi, medeni vatandaşlığın yolu eğitimden geçer. O halde, Eğitim Bilimleri ile Vatandaşlık Bilgisi arasında doğrudan bir ilişki mevcuttur. (Çiftçi, 2015 s. 148) lakin bu temel kanunun ve SBÖP 'ün küresel vatandaş yetiştirmede yeterliliği tartışılacak bir konudur. Küresel dünyanın gerektirdiği bilgi, beceri, değer, tutum ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmek de, okulların yeni bir vizyon geliştirmesini gerekli kılmaktadır. Nitelikli insan gücü toplumsal ve ekonomik kalkınmanın itici bir kuvveti olarak tüm sektörleri etkilemektedir (Kara, 2013, s.1). Nitekim eskiden olduğu gibi doğal kaynaklar, tarım ya da jeopolitik konum bir ülkeyi ihya etmeye yetmiyor. Yeni ekonominin temel girdisi bilgi ve beceridir. Dolayısıyla eğitim artık ekonomidir (Şirin, 2015, s. 170). Çünkü bilgi uygarlığına girmiş bulunuyoruz (Davutoğlu, 2009, s. 2) Drucker'a (1993, s 16) göre ise gerçek ve kontrol edici kaynak dediğimiz o kader çizici "üretim faktörü" şimdi artık ne kapitaldir, ne toprak, ne de emek; o kader çizici "üretim faktörü" bilgidir. Bilgi öğretimin, öğretim ise eğitimin temelidir. 2004 yılında revize edilen SBÖP'e 4-5, 6-7 sınıf programlarına söz konusu değişimleri yansıtmak adına Küresel Bağlantılar adı altında bir öğrenme alanı

eklenmiştir. 8. sınıf Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi programında ise “küresel vatandaşlık” ifadesi zikredilmese de küresel vatandaşlığa olan gereksinim programının girişinde kısaca belirtilmiştir. Öğrencilerin bilinçli vatandaşlar olarak yetiştirilmeleri dünyayı anlamalarına ve anlamlandırmalarına bağlanmış “Sadece kendi ülkesindeki değil, dünyadaki toplumsal değişmelere ve değişime uyum sağlayan bireyler yetiştirmek” eğitimin günümüzdeki amacı olarak vurgulanmıştır. Bu araştırmada Talim ve Terbiye Kurulu sitesindeki SBÖP ve ilgili program dokümanları içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. İçerik analizi sözel, yazılı ve diğer materyallerin nesnel ve sistematik bir şekilde incelenmesine olanak tanıyan bilimsel bir yaklaşımdır (Tavşancıl ve Aslan, 2001). İçerik analizinin amacı metinlerdeki içeriğin ne anlama geldiğini, temel vurgusunun ne olduğunu anlamaktır. (Bal , 2013, s.179) Küresel vatandaşlık, hukuksal anlamda bir dünyaya ait olma gibi bir kimliğe sahip olmamakla birlikte yaşam tarzı ve hayat anlayışı olarak küresel ölçekte bilgi, beceri ve anlayışa sahip olması anlamında kullanılmaktadır. SBÖP “küresel vatandaş”, “küresel vatandaşlık”, “küresel vatandaşlık eğitimi” kavramlarını doğrudan içermemektedir. Ancak gerek SBÖP vizyonunda belirtilen özellikle insan haklarına saygılı, yaşadığı çevreye duyarlı, haklarını ve sorumluluklarını bilen eleştirel düşünen ve demokratik değerleri benimsemiş vatandaşlar yetiştirmek küresel vatandaşın sahip olması gereken anlayış, tutum ve değerlerle örtüşmektedir. SBÖP’teki beceriler ile küresel vatandaşlık becerileri karşılaştırıldığında, eleştirel düşünme becerisi, iletişim becerisi, problem çözme becerisi ve sosyal katılım becerilerinin örtüştüğü görülmektedir. Programdaki değerler ile küresel vatandaşlık değerlerinin çoğunlukla ortak olduğu görülmekte ancak küresel vatandaşın sahip olması gereken en önemli değerlerden biri olan çevreye duyarlılık değerine yeteri kadar programda yer verilmediği görülmektedir. 7.sınıfta ise çevreye duyarlılık değerine yer verilmemiştir (Göl, 2013, s.30). Bu alanda yapılan kısıtlı çalışmalarda ise doğrudan zikredilmeyen küresel vatandaşlığın bir ders olarak verilmesi gerektiği ve ülkemizin adeta mozaik olan çok kültürlülüğüne küreselleşmenin olumlu etkisinin olabileceği sonuçlarına varılmış. Sahadaki diğer çalışmalarda da öğrencilerin “küresel vatandaşlık” kavramına yönelik bilgilerinin ders kitapları, televizyon, öğretmen, aile gibi çok çeşitli yollardan edinildiğini saptanmış. Bu araştırmada da “küresel vatandaşlık” kavramının ağırlığını git gide arttırmakla birlikte sosyal bilgiler ve ilgili öğretim programlarında arzu edilen düzeyde ve genişlikte sistemli bir yaklaşımın söz konusu olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelime: Küresel Vatandaşlık, Küreselleşme, Sosyal Bilgiler Programı, Küresel Değerler.

İş Yaşamında Psikolojik Şiddet (Mobbing)

Yrd. Doç. Dr. Derya Karaburun Doğan, Arş. Gör. Şule Sayan

ÖZ

“Mobbing” ya da diğer adı ile “psikolojik şiddet”in son zamanlarda basında ve akademik çalışmalar içerisinde yoğun olarak çalışılan bir olgu olduğu söylenebilir. İş yaşamında gerçekleşen psikolojik şiddet, iş yaşamına uyum sağlamaya çalışan bireylerin yaşantılarında birer travma deneyimi şeklinde kaygı, depresyon, stres, suçluluk ve öfke gibi olumsuz duygu durumları yaratan önemli bir etmen olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalışma yaşamının ve toplumsal yaşamın her alanında bireye zarar verici etkilerinin hissedildiği Mobbing (psikolojik şiddet) üzerinde yapılan araştırmaların sayısı günden güne çoğalırken, pek çok ülkede, konuya yönelik farkındalığı artırma ve mobbingle mücadele etme yöntemleri üzerine yapılan araştırmalar giderek önem kazanmaktadır. Bu çalışmada çalışanların iş yerlerinde karşılaştıkları psikolojik şiddetin nedenleri, sonuçları, oluşum süreci, gelişimi, aşamaları ve sonuçlarına ilişkin araştırmalara yer verilmiş kuramsal bakış açıları incelenmiş daha önce konuyla ilgili yapılan araştırmalarda ortaya çıkan sonuçlar ve bulgular gözden geçirilmiş ve iş yaşamındaki mobbingle mücadele konusunda çözüm önerileri getirilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelime: İş Yaşamı, Mobbing, Psikolojik Şiddet.

Zihinsel Engelli Çocukların Eğitiminde Görsel Sanatlardan Yararlanma Konusunda Öğretmen Görüşleri

Yrd.Doç.Dr. Derya Şahin

ÖZ

Sanat eğitimi sadece görsel ve plastik alanındaki eğitim değil, insana ait tüm ifade biçimlerini kapsayan ve bu ifade biçimlerine nitelik kazandıran bir eğitim anlayışıdır. Bu sebepten dolayı zihinsel engelli bireylerin kişilik gelişimlerinde de yardımcı bir alan olarak görülebilir. Bu araştırmanın amacı, eğitilebilir zihinsel engelli çocukların eğitiminde görsel sanatların önemi ve görsel sanatlardan yararlanma konusunda Özel eğitim ve Mesleki eğitim Merkezinde görev yapan özel eğitim öğretmenlerinin görüşlerini belirlemektir. Araştırma, temel alan araştırmasına dayalı betimsel bir çalışma olup; genel tarama modellerinden tekil tarama modelini içermektedir. Nitel veriler ilgili literatürün taranması ile nicel veriler ise yarı yapılandırılmış bireysel görüşme formu aracılığı ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda; araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamının, görsel sanatlar eğitiminin zihinsel engelli çocukların gelişiminde etkili olduğunu ve bu dersin öğrencilerin dikkatlerini toplama, kendilerini ifade edebilme, öz güvenlerini ve hayal güçlerini geliştirme, öğrenmeyi eğlenceli hale getirme gibi yararları olduğunu düşündükleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelime: Görsel Sanatlar, Eğitilebilir Zihinsel Engelli Çocuklar, Özel Eğitim

Yer Altı Edebiyatının İki Örneği Olarak Anthony Burgess'in Otomatik Portakal ve Ali Teoman'ın Bir Garip Cindi Zümrüdüanka İsimli Antagonistik Romanlarına Mukayeseli Edebiyat Çerçevesinde Bir Bakış

Yrd.Doç.Dr. Dilek Çetindaş

ÖZ

Yer altı edebiyatı ürünleri, sıklıkla polisiye ve detektif romanlarına dâhil edilmekte, türün kendisine has sınırları çizilememektedir. Daha çok Batı edebiyatında yer alan bu roman türünün terminolojik çerçevesinin oluşturulması ise mukayeseli edebiyat kuramının işletilmesine ihtiyaç duymaktadır. Yer altı edebiyatına ait romanların tipolojik çerçevesini oluşturan ve felsefi boyutu ihmal edilen antagonist karakterler ise uzlaşmaz muhalif cepheleri ile özellikle bu roman türünün kaotik yapısını beslemektedir. Bu tip, genel kabulün aksine karşıt karakterin ötesinde bir varlık göstermektedir ve bu yönde değerlendirilmelidir. Bu bildiride, İngiliz edebiyatından seçilen Otomatik Portakal ve Türk edebiyatından seçilen Bir Garip Cindi Zümrüdüanka romanları, terminolojileri, kurguları, antagonist kahraman uygulamaları açısından incelenecek, yer altı edebiyatına ait kuramsal çerçeve çizildikten sonra romanlar mukayeseli edebiyat kuramlarınca değerlendirilecek, nihayetinde mukayeseli edebiyat, antagonist tip ve yer altı edebiyatının sorunları tartışılmış olacaktır.

Anahtar Kelime: Yer Altı Edebiyatı, Mukayeseli Edebiyat, Antagonizm

Twitter'da Kullanıcı Etkileşiminin Haber Tweetleri Üzerinden Analizi

Yrd.Doç.Dr. Duygu Dumanlı Kürkçü

ÖZ

Yeni iletişim ortamlarının en önemli özelliklerinden birisi, iletişim sürecinde bireylerin birbirleriyle etkileşimine olanak tanınmasıdır. Genel bir tanımlamayla etkileşim kavramı bireylerin karşılıklı olarak ileti alış verişinde bulunmaları durumudur. Etkileşim özelliği sayesinde bireyler, medya mesajlarına kişisel yorumlarını ekleyerek onları yeniden üretebilmekte ya da söz konusu medya mesajlarını paylaşarak (retweet ederek) yeniden dolaşıma sokabilmektedirler. Bu araştırmada haber ajansları ve gazetelerden gelen iletilerin etkileşim düzeylerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaçla 1 Mayıs - 31 Temmuz 2016 tarihleri arasında Doğan Haber Ajansı (DHA), Anadolu Ajansı (AA), Sabah Gazetesi, Sözcü Gazetesi ve Hürriyet Gazetesinin resmi Twitter hesaplarından gönderilen toplam 81.174 tweet kaydedilmiştir. Kullanıcıların etkileşim düzeyini belirlemek için kaydedilen tweetlerin, retweet edilme ve beğeni sayıları üzerinden analiz gerçekleştirilmiştir. Yapılan analizde haber tweetlerinin 24 saat içindeki etkileşim oranları, günün belli zaman dilimlerinde gönderilen tweetlerin kullanıcılar tarafından ne kadar retweet edildiği ve beğenildiği, retweet ve beğeni sayılarının toplam takipçi sayılarına oranları hesaplanarak kullanıcıların etkileşim düzeyleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelime: Etkileşim, Twitter, Haber Ajansları, Gazeteler

Üniversite Öğrencilerinin Sigara Tüketimini Etkileyen Faktörler

Yrd.Doç.Dr. Ebru Onurlubaş, Emel Yıldız, Salih Yıldız

ÖZ

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin sigara tüketimini etkileyen faktörlerin ortaya konulması olarak belirlenmiştir. Çalışma kapsamında Edirne Keşan Yusuf Çapraz Uygulamalı Bilimler Yüksekokulunda bulunan öğrencilere yüzyüze anket uygulanmıştır. 300 öğrenciden elde edilen verilere uygulanan Binary Lojistik Regresyon Analizi sonucunda cinsiyet, yaş, sınıf, yakın arkadaş çevresi, ailedeki bireylerin sigara içmesi, prestij, köken, sosyal olduğunu düşünme ve stres faktörlerinin üniversite öğrencilerinin sigara tüketimi üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelime: Sigara Tüketimi, Lojistik Regresyon Analizi, Üniversite Öğrencileri, Demografik Faktörler.

Modern Bir Türk Balesi: “Likya Dede”

Yrd.Doç.Dr. Elif Sanem Külekçi, İbrahim Şevket Güleç

ÖZ

Bestesi; Doç. Dr. Tolga Zafer Özdemir’e, librettosu; Tolga Zafer Özdemir, Ruteba Tatlı, Emre Özkan’a ait olan “Likya Dede”, balenin ve tiyatronun birlikte kullanıldığı, disiplinlerarası bir eserdir. İki perde olan eser; senfoni orkestrası, iki anlatıcı ve sazandeler için yazılmıştır. Eserin iki ana karakteri; Likya Dede ve Küçük Kız’dır. Bu iki kişinin bölüm aralarındaki diyalogları sayesinde eser bir konudan diğerine bağlanır. Diyalogun hemen arkasından, Likya Dede’nin resitatif tarzda lirik tiradıyla müzik başlar ve dans ile devam eder. Hikaye; uykusu kaçan Küçük Kız’ın, Likya Dede’den kendisine bilmediği bir öykü anlatmasını istemesiyle başlar. Likya Dede’nin hikâyelerinde, birbiriyle ilişki kurması zor karakterler ve semboller bir arada yer alır. On iki ana bölümden oluşan eserin bölümlerindeki ana karakterler kadın ve erkek figürü üzerine kuruludur. Eser, Küçük Kız’ın “Erginlenme Töreni”ni sembolize eder. Çalışmada; yüzyıllar içinde yoğrulmuş Anadolu kültürünü tarihsel bir sıra gözetmeden, birini diğerinden ayırt etmeden sergileyen, bu modern Türk balesinin sembolik dili ve konusu ele alınacaktır.

Anahtar Kelime: Türk Balesi, Likya Dede, Anadolu Kültürü, Erginlenme

Sosyal Çalışmada Maneviyat Odaklı Müdahale

Yrd.Doç.Dr. Emel Yeşilkayalı, Özgür Örüklü

ÖZ

Sosyal çalışma disiplini ve mesleğinde, maneviyat odaklı müdahaleler son 30 yıldır artan şekilde ilgi çekmektedir. Bu ilgi son yıllarda ülkemize de yansımıştır. Ancak ülkemizde konuyla ilgili sınırlı çalışmaların, sosyal çalışma eğitimi almamış akademisyenler tarafından gerçekleştirilmiş olması dikkat çekmektedir. Bu çalışmaların sosyal çalışma açısından, teorik bir temeli bulunmamakta, mesleki yöntem ve tekniklerin uygulanmasını içermemektedir. Maneviyat odaklı müdahalelerin, hizmet alıcıların güçlendirilmesi, değişme ve gelişmesinin sağlanmasındaki olumlu etkileri çeşitli araştırmalarla kanıtlanmıştır. Bu nedenle, bu müdahalelerin, hizmet alıcıların yararına olarak ülkemizde de verimli ve etkin bir şekilde uygulanabilmesi için, doğru tanımlanması, teorik temellerinin ve uygulanmasında dikkat edilecek noktaların bilinmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, bu makalenin temel amacı, manevi odaklı sosyal çalışma müdahalesini ve kuramsal dayanaklarını (Benötesi Teorisi, Genişletilmiş Bio-psiko-sosyal Model, Güçlendirme Yaklaşımı) tanıtarak; uygulanması sırasında dikkat edilecek noktaları açıklığa kavuşturmak ve ülkemiz uygulamaları için öneriler geliştirmektir.

Anahtar Kelime: Maneviyat, Sosyal Çalışma

Kader-Denetim Odağı (Locus Of Control) Bağlamında Kur'ân-psikoloji İlişkisi

Yrd.Doç.Dr. Emrullah Ülgen

ÖZ

Kader-Denetim Odağı (Locus of Control) Bağlamında Kur'ân-Psikoloji İlişkisi Sosyal, siyasal, iktisadî, teknoloji vs. alanlarındaki baş döndürücü değişim, birçok problemi de beraberinde getirmektedir. Modernitenin sebep olduğu ve gittikçe karmaşık hal alan sorunlar, özellikle bireylerin ruh dünyasında fazla hissedilmektedir. Buradan hareketle günümüz insanının ruhsal problemlerinin anlaşılmasında tek bir disipline dayalı geleneksel yöntemlerin esas alındığı bir yaklaşım biçiminin, yeterli olmadığı söylenebilir. Bu nedenle birey ve toplum ıslahını önceleyen Kur'ân-ı Kerîm'in çözüm önerilerinin, modern disiplinlerin özellikle modern psikolojinin bilgi ve yöntemlerinden yararlanılarak hayatın pratiklerine aktarılması tercihten öte bir zaruret halini almıştır. Ayet yorumlarında en çok ihmal edilen hususlardan biri, ayetlerin psikolojik vurgularının yeterince yapılmamasıdır. Kompleks bir yapıya sahip insanoğlunun gerek bilişsel gerekse davranışsal özellikleri, teoloji ve psikoloji ilimlerini yakından ilgilendirmektedir. Özellikle insan davranışlarının kaynağına odaklanan psikoloji, bu bağlamda birçok teori geliştirmiştir. Örneğin, sosyal öğrenme teorisinin önemli konularından biri locus of control (kontrol/denetim odağı) kavramıdır. Bu teori özetle; "Kişinin iyi ya da kötü, kendisini etkileyen olayları, kendi yetenek, özellik ve davranışlarının sonuçlarını ya da şans, kader, talih ve güçlü başkaları gibi kendisi dışındaki güçlerin işi olarak algılaması eğilimidir." biçiminde tanımlanmaktadır. Buna göre insan davranışlarının kaynağıyla ilgili olarak birisi içsel kontrol odağı (internal locus of control) diğeri dışsal kontrol odağı olmak üzere (external locus of control) iki temel kavram vardır. İçsel kontrol odağı, kişinin davranışlarının sorumluluğunu ve sonuçlarını kendisinde araması; dışsal kontrol odağı ise kader, şans, tanrı, diğer insanlar vb. etkenler gibi dış faktörlere bağlamasıdır. İlk olarak bu kavramlar zihne, İslam teolojisinin önemli kavramlarından cebr-ihtiyar kelimelerini çağrıştırmaktadır. İslâm düşüncesi ve itikâdî görüşlerin oluşumunda etkin olan bu kavramlar üzerinde ciddi kelâmî tartışmalar yapılmıştır. Bu kavramlar çerçevesinde yapılan tespitlerin önemli ölçüde ilahî kelamla temellendirildiği dikkate alındığında ise Kur'ân'ın yaklaşımı bu anlamda oldukça önem kazanmaktadır. Denetim odağı-kader mukayesesi detaylıca ele alındığında Kur'ân-ı Kerîm'in mesajları ile modern psikolojinin tespitleri arasında önemli bir bağın olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelime: Kur'ân, Psikoloji, Kader, Denetim Odağı, Locus Of Control

Erol Güngör'de Temel Kavramlar: Milliyetçilik, Kültür-medeniyet, Kültür Değişmesi, Aydın

Yrd.Doç.Dr. Ensar Yılmaz

ÖZ

Kısa yaşamına rağmen (1939-1983) gerek kendi döneminde gerekse kendisinden sonra Türkiye'deki düşünce dünyasını etkilemiş isimlerden birisi olan Erol Güngör Türkiye'deki sosyoloji çalışmalarında önemli bir geleneği temsil eder. Türk sosyolojisinde Ziya Gökalp'le başlayan, en azından sistematik bir tartışma ortamında ele alınan, önemli temel kavramlar Güngör tarafından yeniden ele alınır. Türk toplumunun toplumsal meselelerinin kendine özgü tarihsel ve kültürel birikim içinde ele alınması geleneğine uygun olarak bu kavramlar üzerinde bulunan muğlaklığın giderilmesi ve bu kavramların berraklaşması Güngör'le gerçekleşir. Ziya Gökalp-Mümtaz Turhan çizgisinde değerlendirilen Güngör, yeri geldiğinde bu geleneğe ters düşmeden farklılaşabilmiş ve özgün yorumlar üretebilmiştir. Bu durum özellikle ele alınan temel kavramlarda ortaya çıkmaktadır. Güngör'ün kültür medeniyet ilişkisi ve aydın/lar konusunda Gökalp'ten, kültür değişmeleri ve aydın/lar konusunda da Turhan'dan daha farklı değerlendirmelerde bulunduğu görülmektedir. Güngör, Gökalp-Turhan geleneğini İslam ve Osmanlı ile daha barışık, demokratik, muhafazakar ve liberal unsurlarla bezeli bir anlayışla sunar. Güngör'e göre milliyetçilik bir kültür hareketi olması itibarıyla ırkçılığı, halka dayanan bir siyasi hareket olarak da otoriter idare sistemlerini reddeder. Bununla birlikte Güngör'e göre milliyetçi bir görüş açısına sahip olan gruplar hiçbir kültürün saf olamayacağını, üstelik saf kültür üzerinde ısrar etmenin Türk milletini hiç değilse yerinde saydıracağını da kabul etmelidirler. Türkiye'nin yapması gereken şey, Türk kültürünün "değiştirilmesi" projesi değildir. Türk kültürünün kendi dinamikleri üzerinde yenilenmesi ve kendi modernitesini oluşturma meselesidir. Güngör'ün başlangıç noktasını sosyal bilimlerde daha sonra çok yaygın hale gelen kültür merkezli bir toplum anlayışı oluşturmaktadır. Gökalp'ten farklı olarak Güngör'e göre "kültür ve medeniyet" birbirinden ayrı hadiseler değildir. Yine Turhan'dan farklı olarak da Güngör'e göre sanayileşme Türkiye'de mecburi kültür değişmelerini dayatan bürokrasinin gücünü kıracaktır. Türkiye bu şekilde demokratik bir ortamda, sosyal bilimlerin yardımı ve serbest kültür değişmesi yoluyla çağdaş bir Türk milli kültürü yaratabilecektir.

Anahtar Kelime: Milliyetçilik, Kültür-medeniyet, Kültür Değişmesi, Aydın, Erol Güngör

Yakup Kadri'nin Romanlarından Türk Modernleşmesine Bakmak

Yrd.Doç.Dr. Ensar Yılmaz

ÖZ

Özet Türk modernleşmesinin toplumsal hayattaki karşılığını Türk romanlarından izlemek mümkündür. Yakup Kadri de Türkiye'nin modernleşme sürecini, toplumdaki etkileri açısından en geniş biçimde ele alan romancılarımızdan biridir. Yakup Kadri 19. yüzyılın sonlarından 20. yüzyılın ortalarına kadar yaşanan modernleşme sürecini dokuz ayrı romanda toplar. Bu romanlardan Hep O Şarkı'da modernleşme sürecinin önce zihniyet dünyasında başladığı görülür. Daha sonra Kiralık Konak'ta konak aile yapısından -bir anlamda patriarkal geleneksel aile yapısından- apartman aile yapısına -bir anlamda kentsel/batılı aile yapısına- geçiş ve çatışmaların ele alınması söz konusudur. Yine toplumsal/dini bir kurum olarak dergâhlar üzerinden modernleşmenin geleneksel yapılar üzerindeki etkisini, dini dergâhların sekülerleşme sürecini Nur Baba romanı üzerinden izleriz. Bir Sürgün'de modernleşmenin Batı üzerinden insan ilişkilerine yansıyan olumsuz yönleri eleştirilirken, modernleşmenin aşağıdan yukarıya doğru değil de bir politik yaklaşım olarak yukarıdan aşağıya doğru ele alınmasının dramatik/trajik eleştirel öyküsü Hüküm Gecesi'dir. Modernleşmeye milli bir renk veremeyen toplumların Sodome ve Gomore'ye dönüşme tehlikesi vardır. Diğer yandan Türkiye'de en önemli toplumsal sınıflardan biri olan aydınların kendi toplumlarına Yaban olması sorunu çıkar karşımıza. Batıyı eleştirmekten geri kalmamamız gerektiği; ama modernleşmenin sıkı bir savunusu vardır Ankara'da. Yirminci yüzyılın ortalarına gelindiğinde modernleşme sürecinin önemli bir parçası olarak görülen Atatürk devrimlerinin toplumda karşılık bulamamasının üzüntüsü, hayal kırıklığı "Panaroma"tik olarak ortaya çıkmaktadır artık Türkiye'nin modernleşme sürecinde.

Anahtar Kelime: Modernleşme, Türk Modernleşmesi, Roman, Türk Romanı, Yakup Kadri

Heykel Eğitiminde Heykel Koleksiyonlarının Önemi: Trakya Üniversitesi Örneği

Yrd.Doç.Dr. Ercan Yılmaz

ÖZ

Akademik bağlamdaki heykel eğitiminde, gerek antik gerekse çağdaş heykel örnekleri ile ilişki ve iletişim kaçınılmazdır. Bu olgu özellikle modern çağdan itibaren, eğitim kurumlarının müzeler ve kent geneline yayılmış heykel uygulamaları ile kurdukları ilişkilerde somutlaşmaktadır. Bu bildiri kapsamında; bu ilişki ve iletişimin zorunluluğu ile bu olgunun Trakya Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Heykel Bölümü örneğindeki yansımalarının irdelenmesi hedeflenmektedir. Trakya Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Heykel Bölümü'nde eğitim alan öğrenciler hem üniversite hem de Edirne'de bulunan müze koleksiyonları ve kamusal alanlardaki heykel koleksiyonlarıyla etkileşime girmekteler ve plastik anlamda görsel bir destek kazanmaktadırlar. Çalışma bu haliyle heykel eğitimindeki önemli olgulardan birine belli bir örneklem ile vurgu yaparken, diğer taraftan da heykel eğitimi veren ama periferide yer alan diğer üniversiteler ve konuşlandıkları şehirler için de yapılması gerekenler hakkında veri sunmayı arzulamaktadır.

Anahtar Kelime: Heykel, Eğitim, Koleksiyon

Türkçe Öğretmenlerinin Türkçe Ders Kitaplarındaki Dinleme Metinlerine Yönelik Görüşleri Üzerine Bir İnceleme

Yrd. Doç. Dr. Erhan Akın, Yrd. Doç. Dr. Mehmet Gedik

ÖZ

Bu çalışmada, Türkçe öğretmenlerin ortaokul Türkçe ders kitaplarında bulunan dinleme metinlerine ve bu metinlerle ilgili yapılan çalışmalara yönelik görüşleri incelenmeye çalışılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış ve görüşme yoluyla veriler elde edilmiştir. Çalışma, Muş ili Bulanık ilçesi merkez okullarında görev yapan, 20 Türkçe öğretmenin görüşüne dayanmaktadır. Türkçe öğretmenleri, konu ile ilgili kendilerine yöneltilen sorulara verdikleri cevaplar tek tek incelenmiş ve analiz edilerek yorumlanmıştır. Türkçe Öğretmenlerinin görüşleri alıntılarla belirtilmiştir. Yapılan analizler sonucunda Türkçe öğretmenlerinden bazıları (f 11) dinleme metinlerin uzun olduğunu vurgulamıştır. Ayrıca bazı öğretmenler (f 7) dinleme becerisine yönelik mevcut etkinliklerin öğrencilerin dinleme becerisini geliştirmek için yetersiz olduğunu vurgulamıştır. Türkçe öğretmenleri (f 13) çalışma kitaplarındaki etkinliklerin programda belirtilen dinleme becerisine yönelik amaç ve kazanımları karşıladığını belirtmiştir. Öğretmenlerin (f 14) kitaplarla birlikte verilmesi gereken cd'lerin kendilerine ulaşmadığı hususu elde edilen önemli sonuçlardandır. Bu hususta öğretmenlerin neler yaptığına yönelik soruda verilen cevaplar ise şöyledir: öğretmenlerin tamamı (f 20) bu metinleri bilgisayarından İnternet yoluyla indirdiğini ve bazen de bu metinleri görsellerle desteklediğini belirtmiştir. Dinleme metinlerini daha etkili kılmak için görsel ve işitsel araçlarla destekliyor musunuz? sorusuna bütün öğretmenler olumlu cevap vermiş ve her biri sınıf seviyesine uygun çalışmalar yaptığını vurgulamıştır. Çalışmanın sonucunda öğretmenlerin önerileri de dikkate alınarak çalışma alanına yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelime: Türkçe Öğretmeni, Dinleme Becerisi, Dinleme Metinleri, Görüş

Türk Kamu Yönetiminde Kişisel Verilerin Korunması ve Güvenliğine İlişkin Kurumsal Yapılanma: Kişisel Verilerin Korunması Kurumu

Yrd.Doç.Dr. Erhan Örselli, Veysel Babahanoğlu

ÖZ

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler ışığında internet kullanımı bugün itibariyle artık her evden ziyade her cebe girerek ekonomik ve sosyal yaşama ilişkin her türlü resmi ve sivil birçok işlemin mobil olarak gerçekleşmesini sağlamıştır. Gelişen bu teknoloji ve yaygınlaşan internet kullanımı vatandaşları normal yaşantısı içerisinde tanımlayan her türlü kişisel verilerin elektronik ortamda çeşitlenmesine ve yaygınlaşmasına ve bir araya toplanmasına neden olmaktadır. Özellikle kamu kurumları tarafından elde edilen kişisel verilerin saklanması, paylaşılması ve korunması son derece hassas bir yapıya sahiptir. Modern devlet sisteminden e-devlete geçiş sürecinde çeşitli kamu kurumları tarafından kullanılan kamu bilişim sistemleri vatandaşların kimlik bilgilerinden ikametgâh adreslerine, hastalık bilgilerinden medeni bilgilerine, malvarlıklarına ait birçok alana ilişkin kişisel verilerini de içerisinde barındırmaktadır. Kamu güvenliği, kamu düzeni gibi etkenler neticesinde kamu kurumları ile birey arasındaki ilişkilerin şekillenmesinde eskiden beri kamu idaresi tarafından toplanan kişisel veriler yaşanan bu teknolojik değişim ile farklı bir boyut kazanmış olup, siber suçların yaygınlaşması ile birlikte aynı zamanda bir güvenlik problemi olarak karşımıza çıkmaktadır. Kişilik haklarının bir parçası olarak kabul edilen kişisel verilerin toplanması, işlenmesi, kullanılması ve silinmesi süreçlerinde son zamanlarda yaşanan ilerlemeler neticesinde Türkiye’de de bir takım yasal düzenlemelerin yapılmasını zorunlu kılmıştır. Bu bağlamda uzun yıllar Türkiye’de çıkarılması beklenen kişisel verilerin korunması kanunu 7 Nisan 2016 gün ve 29677 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak bu alandaki büyük bir boşluğu doldurmuş, aynı zamanda Avrupa Birliği’nin 95/46/EC Direktifi’ne uygun bir çerçeve düzenleme getirmeyi amaçlamıştır. Bu çalışmanın temel amacı kişisel verileri temel insan hakları bağlamında kabul ederek kişisel verilerin korunması kanununun getirmiş olduğu yükümlülükler üzerinden kanunun bir değerlendirmesini yapmaktır. Bununla birlikte Türk kamu yönetiminde kişisel verilerin korunması hususunda bir teşkilatlanmaya gidilerek kurulan Kişisel Verilerin Korunması Kurumu’nu Türkiye’de yeni bir teşkilat olarak ilgili kişisel verilerin güvenliğine ilişkin getirmiş olduğu yenilikler üzerinden incelemektir.

Anahtar Kelime: İnternet, E-devlet, Güvenlik, Mahremiyet

Türkiye Özelinde Uyuşturucu Madde Sorununun Kamu Politikalarına Etkisi: Pest Analizi

Yrd.Doç.Dr. Erhan Örselli, Veysel Babahanoğlu

ÖZ

Uyuşturucu madde kullanımı, günümüzde sadece kullanan bireylere zarar vermekle kalmamakta, hem güvenlik sorununa hem de kıt kaynakların ülkenin kalkınması ve büyümesi için kullanılmasını engelleyerek, ekonomik ve sosyal sorunlara neden olmaktadır. Artık günümüzde uyuşturucu madde kullanımı sadece ulusal değil, sınır aşan bir sorun olarak toplum yaşamı ve sağlığı için gün geçtikçe daha da büyüyen bir sorun alanı olmaya devam etmektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde uyuşturucu madde kullanımı, zararın boyutunu bireyden topluma doğru genişletmektedir. Bir başka deyişle günümüzde uyuşturucu madde sorununun salt bir güvenlik ve sağlık sorunu olmaktan çıktığı aynı zamanda ekonomik ve sosyal bir sorun haline geldiği belirtilebilir. Türkiye’de kamu kurumlarının uyuşturucu ile mücadele konusunda 2013 yılı verilerine göre 743.546.907 TL kamu harcaması yaptığı belirtilmektedir (TUBİM, 2014). Uyuşturucu sorununun, ekonomik maliyetinin yanında toplum üzerinde meydana getirdiği olumsuz etkiler ile birlikte değerlendirildiğinde bugün itibariyle tam manasıyla ölçülemediği sosyal maliyetleri de söz konusu olmaktadır. Hem sosyal hem de ekonomik maliyetleri birlikte dikkate alındığında uyuşturucu madde kullanımının toplum ve ülkeler için çok ciddi maliyetlerinin olduğu ortadadır. Bu bağlamda, uyuşturucu madde kullanımının yarattığı olumsuzlukları ortadan kaldırmak için ekonomik, sosyal, hukuki, tıbbi ve teknolojik her türlü tedbirin alınması, bunun yanında telafisi mümkün olmayan olumsuzlukların önüne geçebilmek adına bu konuda uygulanacak kamu politikalarının iyileştirilerek geliştirilmesi ve işlerlik kazandırılması ayrıca bu politikaların toplum tarafından da benimsenmesi büyük önem arz etmektedir. Genç bir nüfusa sahip olan ülkemizde, uyuşturucu madde kullanımı her geçen gün artarak, daha tehlikeli bir hal almaktadır. Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi (TUBİM) tarafından yayınlanan ve son güncel verilere göre 2013 yılında ülkemizde uyuşturucu madde kullanımına bağlı 148.121 olay gerçekleşmiş, 98.933 kişi ise şüpheli olarak tespit edilmiştir. Bir önceki yıla göre 2013 yılında olay sayısında %19.01, şüpheli sayısında ise %13.90’lık bir artış söz konusu olmuştur. Ayrıca 2013 yılında doğrudan uyuşturucu madde kullanımına bağlı gerçekleşen ölüm sayısı bir önceki yıla göre %43.2 oranında bir artış göstererek 232’ye ulaşmıştır. Bu sayıya dolaylı madde kullanımına bağlı ölümler de eklendiğinde sayının 648’e yükseldiği görülmektedir. Uyuşturucu madde sorununun çok yönlü bir problem olması ve kendi içerisinde asayiş, sağlık, eğitim vb. birçok alanı da bünyesinde barındırdığından, Türkiye’de uyuşturucu madde kullanımını önlemeye yönelik yürütülen faaliyetler, istenilen düzeyde kullanıcı ve bağımlı sayısını azaltma konusunda ne yazık ki istenilen düzeyde başarı gösterememektedir. Bunun en temel nedenlerinden biri uyuşturucuyla mücadele alanında etkin bir kamu politikasının geliştirilememesi ve kurumlar arası koordinasyon eksikliğidir. Uyuşturucu madde kullanımını önlemeye yönelik mevcut kamu politikalarının etkinlik düzeyinin analiz edilmesi hem politika üreticileri açısından hem de uygulayıcıları açısından büyük bir önem arz etmektedir. Bu bağlamda uyuşturucu madde sorunu ile ilgili Türkiye’nin uygulamış olduğu kamu politikalarının analizi ve etkinliği çalışmanın ana konusunu oluşturmaktadır. Çalışmanın temel amacı Türkiye’nin uyuşturucu ile mücadele alanında uygulamaya koymuş olduğu kamu politikalarını tespit ederek, güvenlik, sağlık, rehabilitasyon ve eğitim gibi farklı politika alanlarına etkilerini bütüncül çerçeveden ele alıp analiz etmektir. Çalışmada öncelikle kamu politikası kavramının kuramsal çerçevesi üzerinde durulacak, Türkiye’de uyuşturucu madde sorununun boyutları tüm yönleriyle değerlendirilip incelenecektir. Çalışmanın temel amacı olan uyuşturucu madde kullanımını önlemeye yönelik yürürlüğe

1. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu

konulan kamu politikaları PEST (Politik, Ekonomik, Sosyal ve Teknolojik) Analizi ile incelenecektir. Bu çerçevede uyuşturucu madde sorununun Türkiye'nin iç politikalarına etkisi dört temel politika (politik, ekonomik, sosyal ve teknolojik) alanı çerçevesinde değerlendirilip, elde edilen bulgular doğrultusunda analizi yapılacaktır.

Anahtar Kelime: Kamu Politikası, Uyuşturucu, Pest Analizi, Türkiye

Divan Şiiri Nazım Şekillerinin Çağdaş Türk Edebiyatındaki Görünümleri

Yrd.Doç.Dr. Erol Gündüz

ÖZ

Nazım şekilleri, edebî geleneklerin belirleyici unsurları arasında yer alır. Çağdaş Türk şairleri, ilk başta divan şiiri anlayışına karşı olsalar da zamanla bu gelenekten etkilenmiş ve bu geleneğin bazı unsurlarını kullanmışlardır. Divan şiiri nazım şekillerinden yararlanma da bu etkilenmelerden biridir. Cumhuriyet döneminde, divan şiiri nazım şekillerine zaman zaman yer veren veya bu nazım şekillerinden çeşitli şekillerde faydalanan şairler olmuştur. Bu dönemde divan şiiri geleneğinden faydalanmanın boyutları edebî topluluklara ve şahıslara göre farklılık arz etmektedir. Divan şiiri nazım şekillerinden faydalanma hususunda kimileri aynen divan şiirindeki özellikleriyle eserler vermiş, kimileri ölçü, kafiye, nazım birimi, dil ve üslûp gibi bazı özelliklerini farklı boyutlarda değiştirerek şiirler yazmış, kimileri de sadece bu nazım şekillerinin isimlerini-belki kelime anlamlarını kastederek-şiir adı gibi kullanmışlardır. Çağdaş şiirin, divan şiirinden yararlanma ve bu geleneğin nazım şekillerini kullanma yönü, benzer biçimleri kullanmanın yanı sıra daha çok değiştirme, yenileme ve sentez tarzında olmuştur. Neticede Çağdaş Türk şiirinde, divan şiiri nazım şekillerinin görünümü değişmiştir.

Anahtar Kelime: Divan Şiiri, Çağdaş Türk Şiiri, Nazım Şekilleri, Görünüm

Bir Müzik Yöneticisinin En Önemli Gücü: “Zaman Yönetimi”

Yrd.Doç.Dr. Esin De Thorpe Millard

ÖZ

Zaman, alıp-satamayacağımız, başkalarıyla paylaşamayacağımız, ellerinden alamayacağımız ve daha fazlasına ya da azına sahip olamayacağımız bir kaynaktır. Etrafımızda gördüğümüz kadarıyla herkes yeterli zaman bulamama sıkıntısı içindedir. Zaman yönetimine ihtiyaç halleri; yapmayı arzulanan, hedeflenen ya da yapmak zorunda olunan şeyleri yapamadığımız ve kontrolü yitirdiğimiz duygusu içine girdiğimiz hallerdir. Amaç odaklı çalışarak zamanının her anını faydalı bir şekilde değerlendirmek, zamanı etkili kullanmak, gıpta ettiğimiz başarıları temsil etmektedir. Öncelikle sahip olduğumuz bu değerli kaynağın amaçlarımıza ulaşmada ne kadar önemli olduğunun farkına varmalı, sonraki etapta ise bu kaynağı en etkili şekilde yönetmeyi öğrenmeliyiz. Zaman yönetimi yapılacak faaliyetlerin organize edilerek gün, ay ve yıl olarak planlanması ve bir programa bağlanmasıdır. Zaman yönetimi hedeflerin belirlenmesi, bu hedeflere ulaşmak için planların yapılması, planların programa bağlanması, alınan sonuçların denetimi ve değerlendirilmesi, sonuç ne olursa olsun esnek olarak hedef için yeni planların hazırlanması sürecidir. Bir müzik kurumunun lideri konumundaki yöneticinin de, zamanı iyi yönetmesi gerekmektedir. Yapılacak faaliyetlerin organize edilerek gün, ay ve yıl olarak planlanması ve bir programa bağlanmasıdır. Zamanı kurumunun çıkarları için yönetmeyi bilen bir lider, psikolojik olarak da rahattır; çünkü her şey bir program dahilindedir, her şey kişinin kontrolü altındadır. Böylelikle kurum adına daha az endişe ve stres yaşar, daha az hata yapar.

Anahtar Kelime: Müzik Yöneticisi, Zaman Yönetimi, Lider

İlköğretim Türkçe Programı İle Türkçe Çalışma Kitaplarındaki Kazanım ve Etkinliklerin Yazma Becerisi Açısından Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Esmâ Dumanlı Kadızade, Elif Canan Kılıç

ÖZ

Bu çalışma 2006 ve 2015 yıllarında çıkarılan Türkçe öğretim programları ile Türkçe dersi çalışma kitaplarındaki kazanım ve etkinliklerin yazma becerisi açısından değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. İlköğretim Türkçe Öğretim Programı ile 6., 7. ve 8. sınıf Türkçe çalışma kitapları “doküman incelemesi” yöntemiyle taranmıştır. Türkçe öğretimi programında yazma becerisini geliştirme amacına yönelik oluşturulan kazanım ve etkinlik örneklerinin uyumlu oldukları ve programda yapılan açıklamalarla etkinliklerin uygulanmasının daha anlaşılır duruma getirildiği görülmüştür. İncelenen Türkçe çalışma kitaplarındaki etkinliklerin ne kadar farklılık gösterdiğine bakıldığında ise çeşitliliğin olmadığı saptanmıştır.

Anahtar Kelime: Türkçe Öğretimi, Yazma Becerisi, Etkinlikler, Türkçe Öğretimi Program

Okulöncesi Eğitiminde Araştırma-sorgulama Temelli Uygulamaların Öğrencilerin Yoğunluk Konusunu Anlamlandırmasına Etkisi

Yrd.Doç.Dr. Esra Kabataş Memiş, Büşra Nur Çakan Akkaş

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, okul öncesi eğitiminde araştırma sorgulama temelli uygulamalar ile yoğunluk konusunu öğrencilerin anlamlandırmalarını sağlamaktır. Çalışma 2015-2016 eğitim öğretim yılı güz döneminde Kastamonu üniversitesi bünyesinde bulunan uygulama anaokulunda öğrenim gören 18 beş yaş grubu öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Uygulamada öğrenciler 4 ve 5 kişilik gruplara ayrılarak sorgulamayı temel alan aktiviteleri öğretmen rehberliğinde yapmışlardır. Bu süreçte öğrenciler sınıf ve küçük grup tartışmalarına dâhil edilerek süreçte aktif olmaları sağlanmıştır. Veri toplama aracı olarak; sınıfta gerçekleştirilen büyük ve küçük sınıf tartışmalarının ses kayıtları ve öğrencilerin çalışmanın başlangıcında ve sonunda yapmış oldukları çizimler ön ve son değerlendirme için kullanılmıştır. Bulgular, öğrencilerin sorgulama sürecini yaşamalarının onların yoğunluk konusunun temellerine farkındalık sağladığını, maddelerin şekillerine (küp, silindir ve dikdörtgen) bağlı kalınmaksızın bir cismin sıvı içerisindeki konumun aynı kalacağını, aynı dış hacme sahip farklı maddelerin ise ağırlıklarına bağlı olarak sıvıdaki konumlarının değişeceğini yapılandırmalarına yardımcı olduğunu göstermiştir. Ayrıca bulgular öğretmenin sorularının müzakere sürecini oluşturmada önemli olduğunu belirtmektedir. Okul öncesi eğitimde fen kavramlarına oluşturulan farkındalık ve müzakere sürecini yaşama öğrencilerin gelecekteki fen kavramlarını öğrenmeleri ve düşünme becerisi kazanmaları için önemlidir.

Anahtar Kelime: -araştırma-sorgulama, Okul Öncesi Eğitimi, Müzakere

Yeni Assur Dönemi Ordusunda Süvariler (Pithaillu)

Yrd.Doç.Dr. Esra Kaçmaz Levent

ÖZ

Assur askeri tarihinde ordunun en önemli kolunu bağımsız bir birim olan süvariler oluşturmuştur. Assur'da MÖ 1. bin yılda ilk kez karşımıza çıkan süvariler, düzenli ve savaşçı bir birlik olarak ilk kez II. Assurnasirpal (MÖ 883-859) Dönemi saray kabartmalarında tasvir edilmişlerdir. Assurlular, süvari birliklerini geliştirirken, Zağros bölgesinde yaşayan Medler ve Persler'in etkisi altında kalmış ve savaş taktiklerini, bilgi ve becerilerini büyük oranda onların süvari birliklerinden almışlardır. Okçu ve kalkan taşıyıcıdan oluşan süvari takımı, savaş arabalarının kullanılmadığı ya da kısıtlı kullanılabildiği çamurlu alanlar, ırmaklar, suyolları, dağlık ve tepelik kırsal kesimler, ormanlar v.s. engebeli ve zor olan arazilerde savaşabilmenin avantajına sahipti. Süvari sınıfında zırh ve mızrağın kullanımının başlamasıyla birlikte süvarileri, savaş arabalarının girmekte zorlandığı elverişsiz bölgelerde en ağır silahlarla donatılmış düşmanlarına karşı savaş arabalarının yerini alabilecek bir sınıf haline getiren etken, onlara ani baskın yapma özelliğinin verilmiş olmasıdır. MÖ 8. yüzyıldan itibaren, Assur ordusunda kaynaklarda okçu ve mızrakçılardan oluşan pithaillu veya sa pethalli olarak karşımıza çıkan süvari birlikleri, zor arazilerde görevlendirilmek için eğitilmiş atlı ekiplerdi. Süvariler, birincil görevleri ne olursa olsun, ordunun ihtiyaçlarına göre diğer görevlerde de yer alabiliyorlardı. Assur ordusundaki süvari birliklerinin gelişme süreci, aşamalı bir yapı sergilemiştir. Assur kabartmaları, bu gelişme sürecini kısmen aydınlatabilmektedir. III. Tiglat-Pileser (MÖ 745-727) dönemine ait kabartmalarda, mızrakçı ve okçular çift olarak savaşmış, okçu atış yaparken; yanındaki mızrakçı atının dizginini tutar vaziyette tasvir edilmiştir. Bu zamanda binicilik henüz pek fazla bir gelişme gösterememiş süvariler, ata eversiz, üzensiz olarak binmekte ve atı kolayca yönetemeyecekleri bir biçimde arkaya doğru oturmaktaydılar. Dahası süvarilerin giyindikleri zırh, kuşandıkları kalkan ve giydikleri ağır çizmeler, süvarilerin hareketini büyük ölçüde sınırlamaktaydı. II. Sargon (MÖ 721-705) döneminde süvari sınıfında birtakım gelişmeler olmuştur. Atların zırhla kaplanması bu dönemde görülmüş bir yenilik olarak karşımıza çıkmaktadır. II. Sargon (MÖ 721-705) döneminde süvariler, mızrakçılar gibi giyinmeye başlamış ve küçük bir yay ya da uzun bir mızrak ile silahlandırılmışlardır. Diğer yandan yine bu dönemde atın eyerini dengelemek ve ata zarar vermemek için at sağrısı ve göğüs bantları kullanılmaya başlanmıştır. Daha sonraları, bacakları ile atı kontrol etmeyi öğrenen Assur süvarisi, bu sayede at üzerinde ok atma becerisini kazanmıştır. Senharip (MÖ 704-681) dönemi sarayındaki kabartmalar, bu konuda daha somut örnekler sergilemektedir. Örneğin, Assur süvarisinin, Elam okçularına saldırısını ve yokuşu tutan Elam okçularını bozguna uğratışını tasvir eden kabartmalar, bu birliğin savaşlardaki rolünün ne kadar önemli olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Yeni Assur, Ordu, Süvari, Okçu, Mızrakçı, Kalkan Taşıyıcı, At

Türkiye’de Sunulan Gastronomi Alanında Yüksek Lisans ve Doktora Tezlerinde Gastronomi Eğitiminin Yeri

Yrd.Doç.Dr. Esra Mankan

ÖZ

ÖZ Bu çalışmada, Türkiye’de mutfak alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri taranmıştır. 1981- 2015 yılları arasında mutfak ile ilgili yapılan 624 yüksek lisans ve doktora tezi olduğu belirlenmiştir. Bu tezlerden 515’i yüksek lisans, 85’i doktora, 16’sı tıpta uzmanlık, 8’i sanatta yeterlilik alanında verildiği belirlenmiştir. Turizm sektöründe bir marka haline gelebilmenin, sunulan hizmet kalitesine bağlı olduğu unutulmamalıdır (Baykal ve Şahin 2014). Bu konuların akademik çalışmalarda yeri arttıkça, daha çok sorunun ele alınacağı, tartışılacağı ve çözüm önerileri getirileceği, bunun da verilen eğitimin kalitesini doğrudan etkileyeceği düşünülmektedir. Sonuç olarak sunulan tezlerin sayılarına bakıldığında yüksek lisans ve doktora düzeyinde gastronomi eğitimi konusunda yeterli sayıda tez yazılmadığı ve toplam pay içinde bu oranın yaklaşık % 1.44 olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Gastronomi, Mutfak, eğitim, turizm

Demokrasi Teorisinde Katılım ve Müzakere

Yrd.Doç.Dr. Eylem Ozdemir

ÖZ

Bu tebliğde, liberal demokrasi eleştirilerinin merkezinde yer alan katılım ve müzakere kavramlarının, karşılaştırmalı olarak incelenmesi amaçlanmaktadır. Demokrasi teorisindeki çağdaş tartışmaların büyük bir kısmını liberal demokrasiye yönelik eleştiriler oluşturur. Radikal demokrasiden müzakereci demokrasiye kadar geniş bir yelpazeye yayılan eleştirilerin, liberal demokrasinin, kökeninde yer alan eşitlik ve özgürlük ideallerini gerçekleştirmediği tespitinde ortaklaştığı söylenebilir. Bu nedenle, temsil yeteneği, katılım kapasitesi, kamusal alanın niteliği gibi konular, bu teorilerin, liberal demokrasiye yönelik önemli sorgulama alanlarını oluşturmuştur. Bu eleştirilere aynı zamanda demokrasiyi katılımcı, eşitlikçi, özgürlükçü, farklılıkların tanınmasına dayalı bir içerikle yeniden formüle eden teorileştirme girişimleri eşlik etmiştir. Demokratik değerleri derinleştirmeye yönelik bu teorilerde, katılım ve müzakere anahtar soru ve kavramlardır. Öte yandan bu iki kavram, demokrasi teorisindeki farklı geleneklere, hatta birbirine zıt demokrasi ideallerine işaret eder. Müzakere modeli, bir uzmanlar ve teknokratlar demokrasisine yol açabileceği gibi, katılımın genişlemesi, kamusal müzakereyi işlevsiz ve biçimsel hale getirebilir. Bu iki kavram arasındaki gerilim ve katılımcı bir müzakerecinin imkânları bu tebliğin tartışma sorularıdır.

Anahtar Kelime: Demokrasi Teorisi, Katılım, Müzakere, Liberal Demokrasi

Türk Basın Tarihinde Muhalif Bir Gazete: Tanin

Yrd.Doç.Dr. Eylem Şentürk Kara

ÖZ

Osmanlı İmparatorluğu'nda II. Meşrutiyet'in (1908) ilan edilmesinden hemen sonra ortaya çıkan özgürlük ortamının etkisiyle pek çok gazete yayın hayatına başlamıştır. Bu gazetelerden bir tanesi de nasyonal-liberal politik çizgiye sahip olan ve yayın hayatına başladığı dönemde kamuoyunca İttihat ve Terakki Fırkası'nın yayın organı olarak nitelendirilen Tanin gazetesidir. 1908 ile 1947 yılları arasında yayınlanan Tanin, Osmanlı imparatorluğunun çöküşü, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu gibi pek çok önemli olaya tanıklık etmiş bir gazetedir. Tanin, Tefik Fikret, Hüseyin Cahit Yalçın ve Hüseyin Kazım Kadri tarafından kurulmuştur. Fikret ve Kadri'nin Tanin'den ayrılmasından sonra gazetenin bütün sorumluluğu her daim yaptığı sert eleştirilerin yanı sıra girmiş olduğu polemiklerle tanınan muhalif gazeteci, yazar ve siyaset adamı Hüseyin Cahit Yalçın tarafından üstlenilmiştir. Yalçın, Osmanlı İmparatorluğu döneminde Cumhuriyeti, modernleşmeyi, laikliği, basın özgürlüğünü savunarak Tanin'in zaman zaman farklı şekillerde ceza almasına hatta kapatılmasına neden olmuştur. Cumhuriyetin ilan edildiği dönemde ise yeniden yayın hayatına başlayan Tanin gazetesindeki yazılarında Cumhuriyet'in ilan edilmesinin aceleyle geldiğini öne sürerek halifeliğin kaldırılmasına karşı çıkmıştır. Bu sebeple Yalçın, Cumhuriyet döneminde de İstiklal Mahkemeleri'nde yargılanarak cezalandırılmıştır. Bu bağlamda Tanin'in yayın hayatı ele alınıp incelenirken gazetenin esas sorumlusu olan Hüseyin Cahit Yalçın'ın hayatı ve siyasi düşüncelerindeki değişimler bu çalışmada paralel bir şekilde ele alınıp incelenme yoluna gidilmiştir. Bu sayede Tanin gazetesinin dönemin önemli olaylarına muhalif bakış açısının sebeplerinin daha iyi bir şekilde okunmasına yardımcı olmak amaçlanmıştır. Makalede II. Meşrutiyet ve Cumhuriyet'in ilanından sonra yaşanan önemli olaylar Tanin'in perspektifinden ortaya konulmaya çalışılmıştır. Ayrıca zaman zaman Hüseyin Cahit Yalçın'ın Saltanatın kaldırılması, Cumhuriyetin ilanı, Halifeliğin kaldırılması, İstiklal Mahkemeleri gibi konular hakkındaki eleştirel fikirlerinin nedenlerine yer verilme yoluna gidilmiştir. Çalışmada literatür taraması yöntemi kullanılmış makalenin kronolojik sıralaması oluşturulurken Türk Ansiklopedisi, İslam Ansiklopedisi, Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi gibi ansiklopedilerden yararlanılmıştır. Alpay Kabacalı, M. Nuri İnuğur ve Hıfzı Topuz'un kitaplarından Tanin gazetesinin Türk basın tarihindeki yeri ve önemi gibi konular ele alınıp incelenmiştir. Ayrıca gazetenin 31. Teşrin-i evvel 1339 (31 Ekim 1923) tarihindeki sayısına ulaşılarak "Yaşasın Cumhuriyet" başlıklı yazısından alıntılar yapılmıştır.

Anahtar Kelime: Tanin, Hüseyin Cahit Yalçın, İttihat Ve Terakki Fırkası

Kültürlerarası İletişim Bağlamında Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Türkçeye ve Türk Kültürüne Bakışı

Yrd.Doç.Dr. Eylem Şentürk Kara

ÖZ

Yabancı dil öğrenimi bir anlamda insanların içinde yaşadıkları topluluklar dışındaki diğer toplumların düşünme sistemlerini, değer yargılarını ve dünyaya bakış açılarını anlamak amacıyla gerçekleştirdikleri bir uğraştır. Farklı kültürlerdeki insanların günlük hayat içerisinde yürüttükleri etkinlikleri anlayabilmek o toplumun kültürüne has temel değerleri bilmeye bağlıdır. Bu bağlamda insanlar farklı bir dil öğrenirken yeni bir kültür ile tanışıp kültürel yeterlilik kazanarak kültürlerarası iletişim olarak adlandırılan sosyal bir olgunun parçası haline gelmektedir. Bu çalışmanın amacı yabancı dil olarak Türkçe öğrenen kişilerin Türk diline ve Türk kültürüne bakış açısının kültürlerarası iletişim bağlamında ele alınarak incelenmesidir. Çalışma kapsamında Almanya'nın Hamburg şehrinde faaliyet gösteren Volkshochschule (Halk Yüksek Okulu) bünyesinde yürütülen A1 düzeyindeki Türkçe kursuna giden 5 kişi ile görüşülmüştür. Çalışmada bu kişilerin Türkçe öğrenmeye başlama sebepleri, dili öğrenirken en çok zorlandıkları noktalar, Türk kültürü ve Türkiye hakkındaki düşüncelerinin tespit edilmesi hedeflenmiştir. Bu amaçla nitel bir veri toplama yöntemi olan yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşme tekniği kullanılmıştır.

Anahtar Kelime: Kültürlerarası İletişim, Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğrenilmesi, Türk Kültürü, Türk Dili

15. Yüzyılda Yazılan Manzûme-i Ferâ'iz İsimli Eserde Birleşik Fiiller

Yrd.Doç.Dr. Eyüp Sertaç Ayaz

ÖZ

Birleşik fiiller, birden çok sözcüğün tek bir fiili anlatacak şekilde hem anlam hem de biçim yönünden kalıplaşmasıyla oluşan sözcüklerdir. Birleşik fiiller onu oluşturan sözcüklerin türünden anlamına kadar çeşitli ölçütler esas alınarak tasnif edilirler. Birleşik fiillerin yapı ve anlam bakımından sergiledikleri görüntü, tanımı ve tasnifi hakkında araştırmacılar arasında tam anlamıyla bir uzlaşma sağlanamadığından ve birleşik fiiller farklı dilbilgisi alanları gözetilmeksizin tasnif edildiği için yöntembilim sorunlarıyla karşılaşmaktadır. Konu bütüncül bir yaklaşımla ele alınamamış ve Türkçede birleşik fiillerle ilgili yapılan çalışmalar, bu sınıflandırma sorunlarını tamamen ortadan kaldıramamıştır. Bu sorunların çözümü ve Türk dilinin birçok sahasındaki bu tür fiil kuruluşlarının aydınlatılabilmesi için Eski Anadolu Türkçesinin ayrıntıları ile bilinmesi ve dolayısıyla ilgili devreye ait eserlerin gramer konusunda titizlikle incelenmesi gerekmektedir. Çalışmamızda; 1329 beyitten oluşan didaktik bir eser olan Manzûme-i Ferâ'iz'deki birleşik fiiller tespit edilip şekil, anlam, geçişlilik-geçişsizlik özellikleri bakımından değerlendirilmesiyle sınıflandırılarak hem söz konusu eserin Türk diline katkısı bu yolla ortaya koymak hem de Türk gramerinde birleşik fiil konusunun tasnifi hususundaki yöntembilim karmaşasına dikkat çekmek, mümkünse bu konudaki sorunların çözümüne katkıda bulunmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelime: Eski Anadolu Türkçesi, Manzûme-i Ferâ'iz, Birleşik Fiiller

Köktürkçede Hâl Eklerinin İşlev ve İfadeleri Üzerine

Yrd.Doç.Dr. Eyüp Sertaç Ayaz

ÖZ

İsmin cümle içinde bulunduğu dil bilgisi şekli; yalın veya eklerle genişletilmiş olarak aldığı geçici durum olarak ifade edilen durum kavramı ismin diğer kelimelerle münasebeti sırasında içinde bulunduğu durumlardır. Cümlede adın sözdizimi açısından rolünü ve öteki öğelerle ilişkisini gösteren, aynı zamanda anlam açısından ona belli bir özellik yükleyen ad çekim ekleri konusunda ad durumlarının genellikle biçimsel işlevleri üzerinde durulması nedeniyle belirsizlikler vardır. Ayrıca Köktürkçe metinlerde, aralarındaki çeşitli ilişkiler nedeniyle birbirlerinin yerine nöbetleşe kullanıldıklarını gördüğümüz ad durum ekleri de vardır. Meselâ, Köktürk metinlerinde yönelme hâli (+ka, +na, +a) yönelme yanında bulunma ifadesi, bulunma hâli (+DA) bulunma ifadesi yanında ayrılma ifadesi taşımaktadır. Ekler arasındaki bu ilişki geçişlilik-geçişsizlik ilişkisi, derin yapı-yüzey yapı, işlev yakınlığı gibi sebeplerden kaynaklanmaktadır. Bu çalışmada, söz konusu soruna ışık tutabilmek adına Köktürkçedeki hâl eklerinin işlev ve ifadeleri, nöbetleşe kullanımının sebepleri araştırılarak bu eklerin cümleye kazandırdıkları anlamlar ve sözdizimindeki rolü üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelime: Köktürkçe, Hâl Ekleri, İşlev, İfade

The Process Of Self-actualization Through The Idealization Of Religious Experience In Jane Fenn Hoskens' Life

Yrd.Doç.Dr. F. Gül Koçsoy

ÖZ

Abstract Self-actualization as a term of humanist psychology means the desire and need to actualize one's full potential within environmental conditions to a blissful position in the spiritual sense. According to A.H. Maslow, self-actualization realizes when a person can express herself/himself completely and freely within her ideal in life. In Jane Fenn Hoskens' (1694-1764) autobiography *The Life and Spiritual Sufferings of That Faithful Servant of Christ Jane Hoskens, A Public Preacher among the People Called Quakers* (1771), there is the narrator's process of self-actualization through her spiritual quest and religious enlightenment. Urged and guided by the need to obey an insistent inner voice, she pursues the way to God which becomes an individual necessity for her to make life meaningful. After voluntary emigration and frequent hesitations about Quaker faith, she reaches a new consciousness of herself by the help of her willpower. She feels herself secure and in the right path to bliss and forms her selfhood in relation to Quakerism. She takes an active role in Quaker ministry for she has rhetorical ability which means her freedom of expression as a woman. Individual satisfaction as well as social approval follows. Life merits a significant place in American religious history of women and American autobiographical writing at Colonial times. It is the story of individual satisfaction as well as social approval that is self-actualization.

Anahtar Kelime: Key Words: Self-actualization, A.H.Maslow, Jane Fenn Hoskens, Autobiography, Religion.

Ötanazi Olgusuna Varoluşçu Bir Yaklaşım

Yrd.Doç.Dr. Faruk Manav

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, biyoetik bir olgu olan ötanaziye varoluşçu felsefenin bakış açısı ile nasıl yaklaşılabilirliğini göstermek ve bu olguyu varoluşçu temalar açısından değerlendirmektir. Bu nedenle öncelikle ötanazi olgusunun ne olduğundan hareketle neden bir problem olarak görülebileceği ortaya konulacak ve sonrasında bu probleme varoluşçu felsefenin temel düşünceleri çerçevesinde özellikle varoluşçu filozofların bakış açıları ile nasıl bakılabileceği gösterilmeye çalışılacaktır. Bu bağlamda çalışmada, ötanazi ile ilgili olarak literatürde yer alan birtakım sorular ya da problemler varoluşçu bir tarzda yeniden formüle edilecek ve bu sorulara verilebilecek olası varoluşçu cevaplar gündeme getirilmeye çalışılacaktır. Böylece ötanazi olgusu, varoluşçu felsefenin bakış açısıyla yorumlanmaya çalışılmış ve değerlendirilmiş olacaktır.

Anahtar Kelime: Ötanazi, Varoluşçuluk, Ölüm, Yaşam

Bizans İmparatoru I. Justinianos'un (527-565) Evrensel İmparatorluk Çabaları ve Sonuçları

Yrd.Doç.Dr. Fatma Çapan

ÖZ

Roma İmparatorluğu'nun sınırlarının genişlemesiyle merkezi otoritenin güç kaybetmesi İmparatorların çareler aramasına neden olmuştur. Dolayısıyla İmparatorluğun doğusuyla batısında birbirine bağlı olan ayrı yönetimler oluşturma çabası görülmüştür. Ancak birbirine bağılılığı esas olan bu imparatorluklar zamanla kopmaya başlamıştır. Bizans, izlediği politikalar nedeniyle uzun süre varlığını korumayı başarmıştır. Ancak Batı Roma İmparatorluğu kısa süre içerisinde yıkılmıştır. Kendilerini hiçbir zaman Batı Roma İmparatorluğundan ayrı saymayan ve "Büyük Roma İmparatoru" olarak gören Bizans İmparatorları bu tarihten itibaren, 1453 yılına kadar Roma İmparatorluğu'nun varisleri olarak görmüşlerdir. çabalarının sebebi Roma'yı yeniden ihdas ederek evrensel bir imparatorluk haline dönüştürmek istemeleridir. Bu amaçla I. Justinianos Batı'daki toprakları yeniden ele geçirmek için Sasanilere ağır vergiler ödemeyi kabul etmiştir. Bu dönemde askeri ve ekonomik bir takım olumsuzluklar yaşanmıştır. İmparator, evrensel imparatorluğunu tesis etmeyi başarsa da kendisinden sonra çok kısa sürede yeniden topraklar kaybedilmiştir. Kendisinden sonraki haleflerine ekonomisi sarsılmış, dış politikası çökmüş, askeri sistemi zayıf ve iç siyasi çalkantılarla dolu bir devlet bırakmıştır.

Anahtar Kelime: I.Justinianos, Bizans, Roma

15 Temmuz Darbe Girişiminin Ardından Ulusal Demokrasi Şöleni: ‘demokrasi ve Şehitler Mitingi’ Örneği

Yrd.Doç.Dr. Fatma Nisan

ÖZ

15 Temmuz 2016 tarihinde FETÖ terör örgütü tarafından gerçekleştirilen darbe girişimi Türk kamuoyunu derinden etkilemiştir. Halkın ‘demokrasi’ adına meydanlara inmesiyle darbe girişiminin amacına ulaşması engellenmiş ve 15 Temmuz’dan itibaren Türkiye’nin her ilinde ‘demokrasi nöbetleri’ gerçekleştirilmiştir. 07 Ağustos 2016 tarihinde İstanbul Yenikapı’da gerçekleşen ‘Demokrasi ve Şehitler Mitingi’ne Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Başbakan Binali Yıldırım, Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) Genel Başkanı Devlet Bahçeli ve milyonlar katılmıştır. Mitingin önemli özelliklerinden birisi siyasi liderlerin ortak bir amaç için ilk kez bir mitingde bir araya gelmiş olmasıdır. Çalışmanın amacı, başta siyasetçiler olmak üzere tüm Türkiye’yi ortak bir amaçta birleştiren ‘Demokrasi ve Şehitler Mitingi’nin Türk basınında nasıl yer aldığını incelemektir. Mitingin ertesi gününün gazetelerinin analiz edildiği çalışmada Türk basınındaki tüm ulusal gazeteler incelemeye alınmış olup yöntem olarak eleştirel söylem analizi yöntemi kullanılmıştır.

Anahtar Kelime: Demokrasi Ve Şehitler Mitingi, Demokrasi, Eleştirel Söylem Analizi, 15 Temmuz 2016 Darbe Girişimi

Sihirli Orman (Into The Woods) Filmi Örneğinde Peri Masallarının Hollywood Sinemasındaki Metinlerarası Evreni

Yrd.Doç.Dr. Fatma Okumuş, Mustafa Algül

ÖZ

Yapısalcı çalışmalardan hareketle, kendisinden anlam üretilebilen, ‘okunabilen’ roman, resim, fotoğraf, karikatür, çizgi roman, düşünce, hece, heykel, film, drama, müzik, harita, hava durumu eğrileri, matematiksel denklem, beden dili vb. her yapı, ‘metin’dir. Üstelik, her metin bir diğeriyle ilişkilidir. Sanat, moda, endüstriyel üretim, tasarım, reklamcılık, siyasal kampanya gibi insan etkinlikleri arasındaki sınırların kalktığı son yıllarda besteciler, yazarlar, ressamalar, sinemacılar, dansçılar, vd. ustalıklarını birleştirerek zengin, çok anlamlı metinler yaratacak karma iletişim araçlarıyla (mixed-media) çok yönlü metinler üretiyorlar. Söz konusu metinlerin en iyi örneklerini de sinemada bulmak olası. Peri masalları, ‘mantığın karşısında duran’ fantastik anlatı yapısıyla Hollywood sinemasında yıllardır yeniden yaratılıyor. Son dönem örneklerinde de geleneksel anlatı yapısından ayrılarak metinlerarası bir evrende geziniyor. Yeniden yazma işlemiyle metinler, iç içe geçerek bir anlam çokluğu yaratıyor. Metinlerarasılık, birden çok metnin birbirleriyle etkileşiminin çözümlenmesinde kullanılacak araçlar sunmaktadır. Metinlerarasılık kavramı içerisinde kullanılan öğelerin tanımları, bu sürecin bir ‘yeniden yaratma’ olduğunun vurgulanması açısından önemlidir. Filmlerin, peri masallarını yeniden yaratırken nasıl bir anlatı yapısı ortaya koyduğunu belirlemeyi amaçlayan makalede, yapısalcı yaklaşımla A. J. Greimas’ın geliştirdiği ‘anlatı çizgesi’nin ‘dörtlü evre’ yöntemi kullanılacaktır. İçinde, birden çok masal metnini kullanan Sihirli Orman (Into the Woods, 2014) filmi örneğinde, peri masallarının fantastik Hollywood sinemasındaki metinlerarası anlatı yapısı çözümlenerek nasıl bir olay örgüsü yarattığı belirlenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelime: Peri Masalları, Fantastik, Metinlerarasılık, Anlatı, Greimas

Fazla Kilolu Veya Obez Yetişkinlerin Gece Yeme Durumlarının Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Fatoş Uncu, Bircan Ulaş, Pınar Soylar

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı fazla kilolu ve obez bireylerin gece yeme durumlarının uykusuzluk ve obezite ile ilişkisinin değerlendirilmesidir. **Yöntem:** Tanımlayıcı tipte olan bu çalışma 2016 yılı Nisan-Mayıs ayı içerisinde Elazığ İl merkezinde araştırmaya katılmayı kabul eden fazla kilolu ve obez toplam 258 kişi üzerinde yürütüldü. Katılımcıların boy-kilo ölçümü yapılarak beden kitle indeksleri hesaplandı. Veriler uyku düzenini içeren sorularla ve Gece Yeme Anketi (GYA) kullanılarak toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde sayı ve yüzde ile ortalamaların karşılaştırılmasında Wilcoxon testi kullanıldı. Anlamlılık düzeyi 0,05 olarak kabul edildi. **Bulgular:** Katılımcıların %62.1'i kadın (n=158), %38.8'ü erkek (n=100) ve ortalama yaşı 36.14±14.47'dir. Katılımcıların %36.8 'i (n=95) lise mezunu olup, % 57.8'si (n=149) evlidir. Tüm grubun %55.4'ü (n=143) fazla kilolu, %44.6'sı (n=115) obezdir. Tüm grubun %17.1'i (n=44) GYA dan 25 ve üzeri puan alırken, toplam GYA puanı ortalama 17.79±7.21 olarak bulunmuştur. Katılımcıların uyku süresi ortalama 7.52±1.54'dir. Tüm grubun toplam uyku puan ortalaması ile GYA ortalama puanları arasında anlamlı farklılık vardır (p=0.001). Katılımcıların BKİ ortalama puanı 30.17±4.28 iken, GYA ile BKİ ortalama puanı açısından anlamlı farklılık vardır (p=0.04). **Sonuç ve Öneriler:** Bu çalışmada, GYA'nın beden kitle indeksi ve uyku ile ilişkisi araştırılmış ve ortalama puanları açısından anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Gece yeme davranışı uykusuzluk ve obezite ile ilişkili olabilir. Gece yeme davranışlarının tespit edilmesi, buna bağlı gelişen uykusuzluğun ve obezitenin önlenmesine katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelime: Gece Yeme Anketi, Bk1, Uykusuzluk

Türkiye’de İletişim Eğitimi ve Bir Uygulama Birimi Olarak Üniversite Televizyonlarına Genel Bir Bakış (Kampüs Tv ve Fırat Tv Örneği)

Yrd.Doç.Dr. Feridun Nizam, Ceyhun Bağcı

ÖZ

Türkiye’de 1960’lı yıllarda başlayan iletişim eğitimi bugüne kadar tartışılmış ve birçok bilimsel çalışmaya konu olmuştur. Günümüzde Türkiye’de ülke genelinde otuz aşkın üniversitede eğitim veren iletişim fakültesi bulunmaktadır. Bu çalışma yapılan önceki araştırmalardan da faydalanılarak tarihi 1950’lere uzanan Türkiye’deki iletişim eğitiminin ve bir uygulama birimi olarak üniversite televizyonlarının genel olarak bir değerlendirmesini içermektedir. Çalışmada öncelikle Türkiye’de iletişim eğitiminin tarihi ve niteliği değerlendirilmektedir. Bu değerlendirmelerin ardından İletişim Fakültelerinde Radyo, Televizyon ve Sinema eğitimi konusu ele alınmaktadır. Son olarak ise Erciyes Üniversitesi ve Fırat Üniversitesi İletişim Fakülteleri bünyesindeki “Kampüs TV” ve “Fırat TV” örnekleri üzerinden, bir uygulama birimi olarak üniversite televizyonları incelenmektedir. 2011 yılında yürürlüğe girmiş olan 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun ile frekans tahsisi kaldırılan bu televizyonların mevcut hukuki durumu da incelenmiştir. Araştırmada temel veri toplama tekniği olarak anket kullanılmıştır.

Anahtar Kelime: İletişim Fakültesi, İletişim Eğitimi, Üniversite Televizyonları, Radyo, Televizyon Ve Sinema Eğitimi

Kültür Temsilleri Bağlamında “Yeni Gelin Evi” Adlı Tv Programının Analizi

Yrd.Doç.Dr. Feridun Nizam, Şengül Boşkut

ÖZ

“Yeni Gelin Evi” adlı TV programı; 5 gelinin sırayla evlerinde diğer yarışmacı gelinleri ağırlaması çeyiz, düğün, misafirperverlik, ikramlar, ev dekorasyonu, mobilyalar vb. konular da değerlendirmelerin yapılmasını içeren, hedef kitlesi kadınlar olan bir program olarak yayınlanmaktadır. Bu değerlendirme kriterlerine bakıldığında bu programda yer alan yarışmacıların ve yarışmanın Türk kültürünü ne oranda temsil ettiği değerlendirilmektedir. Çalışmanın temel amacı bu programın içeriğinin Türk kültüründeki düğün, çeyiz ve misafirperverlik unsurlarını temsil edip etmediğini belirlemektir. Çalışmada bu programı izleyen ve sürekli takip ettiğini beyan eden kadınlara yönelik mülakat yapılmıştır, çalışma kapsamında 20 kadın ile yüz yüze görüşülmüştür. Yapılan mülakatla elde edilen veriler bu programa katılan kişilerin gerçek hayatta karşılığı olduğunu ve programın geleneksel kültür öğelerini yani düğün, çeyiz, misafirperverlik gibi unsurları yansıttığını göstermektedir.

Anahtar Kelime: Yeni Gelin Evi, Kadın Programları, Türk Kültürü, Kültür Temsili

Kadının İşgücüne Katılımında Eğitimin Önemi: Kalkınmada Öncelikli Bölgeler Üzerine Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Gökçe Cerev, Doç. Dr. Abdurrahman Benli

ÖZ

Toplumların gelişmesinde ve ilerlemesinde fiziksel sermaye kadar önemli bir yere sahip olan diğer bir kavramda beşeri sermayedir. Beşeri sermaye temel olarak insan odaklıdır ve insana yönelik yapılan yatırımların hepsi beşeri sermayenin değerini artırır. İnsana yapılacak en önemli yatırımlardan biride eğitimidir. Çünkü eğitim toplumların gelişmişlik düzeyinin belirlenmesinde ana rol oynar. Eğitim bireylere doğrudan yarar sağladığı gibi toplumsal açıdan oluşturduğu dışsallık nedeni ile ülkelerin kalkınmasında da ciddi rol oynamaktadır. Beşeri sermayenin eğitimle artan niteliği işgücü piyasalarına da verimliliğin artması olarak yansır. Bu durum bir sarmal olarak toplumun geneline yansır ve toplumun ilerleyerek gelişmesinde önemli rol oynar. Bu çalışmada beşeri sermaye kavramının genel tanımı yapıldıktan sonra, eğitimin beşeri sermaye açısından önemi ortaya konulmuştur. Kadınların işgücüne katılımı TÜİK verilerine göre incelenmiş, kalkınmada öncelikli yörelerden olan Elazığ, Tunceli, Bingöl ve Malatya illerindeki kadınların eğitim ile işgücü piyasalarına katılımı arasındaki ilişki genel olarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelime: Beşeri Sermaye, Eğitim, Kadın, İşgücü

Derbendname'nin Azerbaycan'da Bulunan Üç Nüshası ve Azerbaycan Sahasına Ait Karışık Dilli Bir Metin

Yrd.Doç.Dr. Gökçe Yükselen Peler

ÖZ

Hazar ve Dağıstan başta olmak üzere Kuzey Kafkasya tarihi için çok önemli kaynaklar olma özelliği bulunan Derbendnamelerin birçok nüshası bulunmaktadır. Bu nüshaların birçoğu Türkiye Yazmalar Kataloğunda kayıtlı bulunmakla birlikte, azımsanamayacak sayıda nüshanın da kayıtlı olmadığı anlaşılmaktadır. Bakü'deki Azerbaycan Millî İlimler Akademisi Məhəmməd Füzuli El Yazmaları Enstitüsünde bulunan üç nüsha da kayıtlı olmayan nüshalar arasındadır. Bu üç nüshadan A-613 numaralı olanının Türkiye Türkçesi etkisindeki bir Azerbaycan Türkçesi ile yazıldığı görülmektedir. Bu iki Oğuz lehçesinin kendi arasındaki etkileşimi yanında, nüshanın dilinin gerek kelime hazinesi, gerek ses yapısı ve gerekse biçim bakımından oldukça fazla Kıpçak Türkçesi özelliği de ihtiva ettiği görülmektedir. Metin kısa olmakla birlikte bu özellikleri sebebiyle Türk dili tarihi ve Türk lehçelerinin kendi aralarındaki etkileşimleri bakımından oldukça önemli bir yere sahip olmaya adaydır.

Anahtar Kelime: Derbendmane, Derbent, Dağıstan, Karışık Dilli, Hazarlar

Bilgi ve İletişim Çağında Sanat Üretimi

Yrd. Doç. Dr. Gökçen Şahmaran Can, Yrd. Doç. Dr. Tahir Çelikbağ

ÖZ

Bilgi ve İletişim Çağı olarak adlandırılan içinde bulunduğumuz bu yeni çağda gelişmişlik seviyesi ne olursa olsun bütün toplumları ilgilendiren ve yaşamın her alanını kapsayan çok yönlü ve çok köklü bir değişimle karşılaşıyoruz. Bilgi ve İletişim Çağı ile birlikte sosyo-ekonomik, politik ve sanat dahil düşünsel her alanda gerçekleşen değişikliklere paralel olarak, günümüzde sanat olgusu bütünüyle değişmiştir. Bu bağlamda, toplumun, sosyal, siyasal, bilim ve teknoloji alanındaki her türlü değişiminde sanatla olan etkileşimi yadsınamaz. Benzer şekilde toplumsal kurumlardaki değişim sanata da yansıyor sanatın yeniden yapılanmasına neden olmuştur. Bu durumda, sanatçıların geleneksel ifade araçlarını bırakarak, değişik alanların ifade olanaklarına yönelmeleriyle oluşturdukları sanat yapıtlarının, bilgi ürünlerine dönüşmesiyle ortaya çıkan yeni yaklaşım ve kavramlara duyulan ilginin artmış olduğunu gözlemliyoruz. Teknolojinin yarattığı imajların ve bilgi çağının toplumu olan Postmodern toplumda, politikacılar, düşünürler gibi sanatçılar da bu toplumsal değişimi kendi açılarından anlamlı hale dönüştürmeye çalışmaktadırlar. Çağın karakterini ve ruhunu yansıtmaya endişesi yüzyılın sanat hareketlerine çeşitli biçimlerde yansımış ve dolayısıyla, her alanda olduğu gibi, plastik sanatlarda da birtakım geleneklerin kopmasına sebep olmuştur. Kısaca, Bilgi Çağı'nın sanatı Rönesanstan beri gelen geleneksel naturalizm ve soyut sanat diyalektiğinin dışında gelişmiştir. Bu anlamda sanat anti-konvansiyel, yeni bir sanat olmuştur. Bilgi Çağı'nın sanatı üniversal bir akıl ve küresel bir bütünleşme içinde yöresellik ve ulusallık kimliğini giderek yitirmiştir. Ama bütün bu değişmelere ve biçim değiştirmelerine karşın, sanat, toplumlar için yine temel bir kültür eksenini oluşturmayı sürdürmüştür. Bu bilgiler ışığında, alabildiğine bir çeşitliliğin söz konusu olduğu Bilgi Çağı'nda sanatçılar, özne nesne ilişkisi, özgünlükle kiç arasındaki uyum ve uyumsuzlukları vurgulayarak varoluşlarını sürdürmeye çalışmışlardır. Daha sonra pop-art, op-art, kinetik-art, ve minimalizm gibi soyut ya da figüratif hareketlerin yanı sıra enstalasyon, happening, fluxus, land-art, video-art ve body-art gibi postmodern düşünce içinde yer alabilecek kavramsal hareketlerin varlığı yönünde yapıtlar üretmeye başlamışlardır.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Bilgi, İletişim, Sanat

Okul Müdürlerinin Psikolojik Güçlendirme Davranışlarının Öğretmen Görüşlerine Göre Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Gökhan Arastaman

ÖZ

Bireylerin işlerine ilişkin kontrollerinin olduğu bir dizi psikolojik durumu ifade eden Psikolojik güçlendirme (empowerment), gücün çalışanlar ile paylaşıldığı yönetsel uygulamalara odaklanmak yerine çalışanların işlerini nasıl yapacakları konusuna odaklanılan psikolojik bir perspektiftir (Spreitzer, 2008). Temelinde kişisel fayda beklentisinin yükseltilmesi ve kişinin kendine olan inancının geliştirilmesi yatan Psikolojik güçlendirme, kişinin işini anlamlı bulması, kendini işi üzerinde yeterli hissetmesi, işi hakkında karar verebilme hakkına sahip olduğunu ve işi üzerinde etkili olduğunu düşünmesi anlamına gelmektedir (Conger ve Kanungo, 2000). En temel ifade ile psikolojik güçlendirmenin, çalışanların işleri ve örgüt içindeki rollerine olan psikolojik algıları olduğu söylenebilir. Psikolojik güçlendirme sonucu çalışanlarda önemli davranışsal değişiklikler gözlenmektedir. Kişilerin kendine olan güvenlerinin ve öz-yeterliliklerinin artması, daha kaliteli hizmet sunmaları, kişisel gelişim için istekli olmaları ve fırsatlar bulmaları, karar alma ve sorun çözme konusunda sorumluluk almaları sağlanmaktadır (Thomas ve Welthouse, 1990). Bu çalışmayla okul müdürlerinin psikolojik güçlendirme davranışları öğretmenlerin bakış açısıyla incelenecektir. Araştırmanın hedef evreninin Ankara ve Aksaray illerindeki kamu okullarında görev yapan öğretmenler oluştururken çalışma grubunu hedef evrenden uygun örnekleme yöntemiyle seçilecek öğretmenler oluşturacaktır. Toplanan veriler betimsel istatistik, t-testi, korelasyon ve ANOVA teknikleriyle analiz edilerek yorumlanacaktır.

Anahtar Kelime: Psikolojik Güçlendirme. Öğretmen. Okul Müdürü

Aktif İstihdam Politikaları ve Güvencesiz İstihdamın Ekseninde Toplum Yararına Çalıştırma Programı

Yrd.Doç.Dr. Gülçin Taşkiran

ÖZ

Türkiye İş Kurumu tarafından istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmak üzere düzenlenen mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları, girişimcilik eğitim programları ve toplum yararına programlar (TYP) aktif işgücü hizmetleri kapsamında değerlendirilmektedir. Buna karşın işsizlik sigortası gibi uygulamalar pasif istihdam politikası olarak nitelendirilmektedir. İşsiz kalan süreçte bir gelir desteği olarak değerlendirilebilecek bir sigortanın pasif bir politika olarak görülürken, işbaşı eğitim programı, toplum yararına programlar gibi çalışıldığı sürede işçi statüsünde değerlendirilmeyen kurs ve eğitimlerin yeni bir istihdam biçimi gibi emek piyasasında her geçen gün sayıları artan sayıda kişiyi kapsamaması tartışmalı bir konudur. TYP'den 2015 yılında 523 binden fazla kişinin yararlanmış olması bu konuya ayrı bir önem atfetmektedir. İşsizlik verileri içerisinde değerlendirilmeyen, işçi statüsünde de sayılmayan TYP çalışanlarının haftada 45 saat çalışması, işçi sayılmadıkları için temel özlük haklarından yoksun olmaları itibariyle güvencesiz bir istihdam biçimiyle çalıştırılıyor olmalarını gündeme getirmektedir. Standart bir işin gereklerini yerine getiren, aynı sürelerle çalışan, ancak daha az ücretle, yıllık ücretli izin, kıdem- ihbar tazminatı gibi haklardan yoksun çalışmasının sağlanmasının bir aktif işgücü politikası olarak değerlendirilmesi sorunludur. Bu çalışmada, TYP çalışanlarının hukuki statüleri ve aktif işgücü politikası olma boyutu tartışılarak, bir kamu üniversitesinde TYP kapsamında çalışan ve kadrolu çalışan işçilerle yapılmış derinlemesine görüşmelerden yola çıkılarak onların çalışma koşulları ile aynı üniversitedeki kadrolu çalışanların çalışma koşulları ve güvence/ güvencesizlik boyutları karşılaştırmalı olarak ele alınacaktır.

Anahtar Kelime: Toplum Yararına Program, Aktif İşgücü Politikaları, Güvencesiz İstihdam

Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü Öğrencilerinin “Sendika” Kavramına İlişkin Metaforik Algıları

Yrd.Doç.Dr. Gülçin Taşkıran, Zafer Kiraz

ÖZ

Eğitim ve araştırma faaliyetlerini sosyal sorunlar/ hizmetler ile işçi ve işverenler arasındaki çalışma ilişkileri alanlarında yoğunlaştıran Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri(ÇEEİ) bölümleri, Türkiye’de sendikal alana hem akademik olarak hem de bölüm mezunlarının işçi işveren sendikalarının farklı kademelerinde uzman olarak istihdam edilebilmelerine olanak sağlayarak destek sunmaktadır. Ayrıca ÇEEİ Bölümü, sendikacılık, örgütlenme, toplu pazarlık gibi temel sendikacılık eğitiminin de verildiği bir bölüm olma özelliği taşımaktadır. Bu sebeple bu bölümden mezun öğrencilerin sendika kavramına ilişkin algıları büyük bir önem taşımaktadır. Bu çalışmanın temel amacı, ÇEEİ Bölümü öğrencilerinin “sendika” kavramına ilişkin algılarının metaforlar aracılığıyla belirlenmesidir. Bu sebeple bu araştırmada 3 kamu üniversitesinin ÇEEİ 6. Yarıyıl öğrencilerinden “sendika” kavramına ilişkin metaforlar üretmeleri istenmiştir. Araştırma verileri katılımcıların, “sendika.....benzer ya da gibidir; Çünkü.....” cümlesini tamamlamaları yoluyla elde edilmiştir. Araştırmada içerik analizi türlerinden kategorisel analiz kullanılmıştır. Analizde önce veriler, katılımcıların geliştirdikleri metaforların analiz verilerin kodlanması, temaların bulunması, kodların ve temaların düzenlenmesi, bulguların tanımlanması ve yorumlanması aşamaları izlenerek araştırma sürdürülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu 2016 Haziran ayında 6. yarıyılı bitirmiş, Kocaeli, Tokat ve Ankara’daki üniversitelerde eğitim gören 64 ÇEEİ öğrencisi oluşturmaktadır. -Bu üniversitelerin bölümlerinin 6. yarıyıl bitiminde gerekli sendikacılık temel derslerini almış olduklarına dikkat edilmiştir.- Çalışmada katılımcıların sendika kavramına ilişkin metaforik algılarının Tokat, Kocaeli ya da Ankara’da okuyor olmaları ya da demografik farklılıklarına göre değişip/ değişmediği; derslerinin içerikleri ya da dersi anlatan hocaya/kullandıkları kaynaklara göre değişiklik gösterip göstermediği; ailesinde sendikalı bir birey olup/olmamasına göre değişiklik gösterip göstermediği; ailenin gelir düzeyine bağlı olarak değişiklik gösterip göstermediğini ortaya koymak araştırmanın temel hedefleridir. Bu çalışma halen devam etmektedir.

Anahtar Kelime: Metafor, Sendika, Çalışma Ekonomisi Ve Endüstri İlişkileri Bölümü Öğrencileri.

Arazi Piyasası Fonksiyonlarının Kamu Yatırımlarının Sektörel Dağılımındaki Rolü

Yrd.Doç.Dr. Guzel Sadykova, Ozodbek Karamatov

ÖZ

Piyasa ilişkilerinin gelişim sürecinde gerçekleştirilen tarım ve toprak reformları toplumun ekonomik sorunlarına çözüm bulma ve beklenen istikrarı sağlama yönünde uygun koşullar yaratır. Arazi ilişkileri reformu ve toprak mülkiyeti değişikliği, arazi kaynaklarının verimli kullanımı ve kamu yatırımlarının rasyonel dağılımında arazi piyasası fonksiyonlarının önemini ortaya koymaktadır. Kırgızistan Cumhuriyeti'nde son 25 yıl içerisinde sektörler için önerilen yatırımlar toprak kaynaklarının sektörel paylaşılmasına neden olmakta; bunun yanında toprak rantı sermaye ve yatırımların sektörel dağılım oranını belirlemektedir. Çalışma, Kırgızistan Cumhuriyeti'nde arazi piyasası oluşumu özelliklerini dikkate alarak, toprak kaynakları kullanımında arazi piyasası fonksiyonlarının niteliğini ve kamu yatırımlarının sektörel dağılımındaki rolünü açıklamayı amaçlamaktadır. Söz konusu amaç doğrultusunda toprak kaynaklarının ulusal ekonomi sektörlerine dağılımı, yatırım ve sermayenin sektörler arası akışını düzenleme gibi işlevler incelenmiştir. Bunların yanı sıra Cobb-Douglas fonksiyonunu kullanarak yapılan istatistiksel analiz temelinde sermaye ve arazi kaynaklarının sektörel dağılımının etkinliğini artırma konusunda olası öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelime: Arazi Piyasası Fonksiyonları, Kırgızistan Cumhuriyeti, Kamu Yatırımları, Tarım Ve Toprak Reformları, Cobb-douglas Fonksiyonu

Sosyal Sponsorluk

Yrd.Doç.Dr. H. Buluthan Çetintaş

ÖZ

Uygulamaları eskiye dayanan ve kurumsal iletişimin önemli araçlarından biri olan sponsorluk, kurumsal çıkar sağlamak amacıyla kişilere ya da etkinliklere destek sağlamaktır. Sponsorluk, örgütsel imajı güçlendirme etkinliği olarak, örgütün tanıtım fırsatlarına yatırım yapmasıdır. Böylece örgüt veya marka, bir spor takımı, televizyon programı ya da önemli bir olay ile ilişkilendirilebilmektedir. Öte yandan günümüzde rakiplerinden farklılaşmak isteyen örgütler, değer yaratmaya dönük uygulamalara yönelmektedir. Sosyal ortaklık denilebilecek bu yaklaşımla örgütler, sosyal sorunların çözümü için girişimlerde bulunmaktadır. Girişimler, toplumda var olan eksikleri gidermeyi amaçladığı gibi toplumu bilinçlendirme, bilgi paylaşımı, araştırma desteği ve ücretsiz hizmet sunumu gibi uygulamaları da kapsamaktadır. Bu tür uygulamalar, sosyal sponsorluğun oluşmasına neden olmuştur. Sosyal sponsorluk ile örgütler, kitlelerin bulunabileceği her ortamda yer alabilmekte ve kitlelere sosyal deneyimlerini, olay ya da durum ile ilgili yorumlarını, fikirlerini ya da deneyimlerini paylaşabilme imkanı sunmaktadır. Çalışmada, son yıllarda dünya genelinde yapılan sosyal sponsorluk örnekleri verilecek ve bu etkinliklerin örgütlere sağladığı yararlarından bahsedilecektir.

Anahtar Kelime: Örgütsel İletişim, Örgütsel İmaj, Hedef Kitle, Sponsorluk Uygulamaları, Değer Yaratma

Necati Bey Dîvân'ında Zaman Mefhumu

Yrd.Doç.Dr. Hakan Yalap

ÖZ

Evrendeki yaşam sürecinde insanın belki de acizliğini anlaması için müşahhas bir kavram olarak yer alan zaman, edebî eserlerde önemli bir yer tutar. Çünkü ferdin hayatında önemli etkilere sahip olan olaylar zamanın belli bir sürecinde yer alır. Birey içinde bulunduğu ruh haline göre zamanı konumlandırır ve anlamlandırır. Duygusal bir formu olan şiirde zaman ise daha soyut diyebileceğimiz bir zamansızlıktadır. Gelenekçi bir yapıya sahip olan Klâsik Türk edebiyatının en mühim şairlerinden biri olan Necati Bey'in divanını zaman bakımından incelediğimiz bu çalışmamızda zaman ve zamanın parçalanmış öğelerini göz önüne sermeye çalışacak ve nasıl kullanıldığına bakacağız. Tek başına kullanılan zaman kavramı ve bununla ilgili teşbihler; zamanın parçalanmış öğeleri olan mevsimler, aylar, gün, gece ve akşamın tasviri incelenmeye çalışılacaktır. Buradan varmaya çalışacağımız nokta bizi şairin ve dönemin zaman telakkisini, zamanın tasvirini ve insanın, toplumun kendini gördüğü veya görmek istediği noktayı işaret edecektir. Çalışmamızda Ali Nihat Tarlan'ın hazırlamış olduğu Necati Bey Divânı'nı esas aldık. İncelediğimiz beyitleri nazım şekli-türü (K. Kaside, R. Rübai, M. Mersiye, G. Gazel), beyit numarası ve sayfa numarası şeklinde düzenledik. Beyitlerde ilgili nazım şeklinden sonraki ilk rakam nazım şekli sayısını, ikinci rakam beyit numarasını, üçüncü rakam sayfa sayısını ifade etmektedir. (125-8/ 250)

Anahtar Kelime: Necati Bey, Klâsik Türk Edebiyatı, Zaman.

İlahiyat Fakültelerinde Hazırlanan İslam Tarihi Tezlerinin-dönem, Kaynak ve Yöntem Açısından-Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Halide Aslan

ÖZ

İlahiyat Fakültelerinin İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü İslam Tarihi Anabilim Dalı ile ilgili genel bir durum analizi söz konusudur. Çok geniş bir dönemi içermesi açısından sorgulanmıştır. İslam tarihi denildiğinde Müslümanların mı yoksa İslam dininin mi tarihini ele almak gerektiği hala tartışılırken, dönemlendirme sorunu da buna ilave edilir. İlahiyat fakültelerindeki İslam tarihi kürsülerinde, kısaca Hz. Peygamberin hayatı anlamına gelen Siyer ile başlatılan dönem-ki bazılarına göre Hz. Adem ile başlatılmalıdır bu süreç-Hulefa-i Raşidin, Emeviler, Abbasiler ve Türk İslam Devletleri ile devam eder. Ki bunun içine İdil Volga Bulgarları da Karahanlılar da Selçuklular da dahildir. Bu dönem Harizmşahlar ile bitirilmektedir. Osmanlı Dönemi maalesef son yıllarda seçmeli ders olarak okutulmaktadır. Maalesef diyoruz çünkü, İlahiyat fakültelerinde çok kıymetli Osmanlı Tarihi çalışan hocalarımız mevcut olup, Selçuklu ve Harizmşahlardan sonra Osmanlı Devleti'nin ayrılması bu açıdan da açıklanamaz. Bu tebliğde, özellikle İlahiyat Fakültelerinde İslam tarihi Anabilim Dallarında hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezleri üzerine değerlendirme yapılması amaçlanmaktadır. Bu sayede hem bir bibliyografya denemesi elde edilmiş olacak, hem de İlahiyat Fakültelerinde yapılan İslam tarihi çalışmalarının dönemleri, yöntemleri ve kaynaklarının kapsamı hususunda durum tespiti yapılmaya çalışılacaktır. Müfredat çalışmalarında da yol haritası çizilmesinde yardımcı olacağı kanaati taşıdığımız bu çalışma, YÖK tez merkezi, İSAM tez veri tabanı ve gerektiğinde üniversitelerin kütüphane veri tabanlarından yararlanılarak hazırlanacaktır. Bitirilmiş çalışmalar esas alınmakla birlikte ulaşılabilen devam eden çalışmalar da değerlendirmeye dahil edilecektir.

Anahtar Kelime: Fakülte, İslam Tarihi, Tez Değerlendirme, Yöntem, Kaynak.

Din Eğitiminde Yaparak Yaşayarak Öğrenmenin Yolu- Kett Metodu

Yrd.Doç.Dr. Halise Kader Zengin

ÖZ

İnsan öğrenmesi üzerine yapılan araştırmalar, öğrenme öğretme ortamında uygulanacak yeni yaklaşım, yöntem ve tekniklere kapı aralamaktadır. Öğrenme tüm duyu organlarına hitap ettiğinde kalıcılığı artmaktadır. Din eğitimi de, insanın dinle ilişkili davranışlarında kalıcılığı hedeflediğinden, bunu gerçekleştirmek için çeşitli yöntem ve uygulamaları önemsemektedir. İslam din eğitiminde uygulanabilecek metotlardan birisi de Kett metodudur. Kett Methodu, Sr. Esther Kaufmann ve Franz Kett'in Almanya Bavyera Katolik anaokullarındaki uygulamalarında geliştirilmiştir. Metot gereğince öğrencilerin tüm duyu organlarına hitap etmek esastır. Metot öğrencilere semboller üzerinden duygu ve düşüncelerini ifade etmeyi öğretirken büyük ve küçük gruplarla çalışmanın zevkini yaşatmaktadır. Bu metodun uygulanabilmesi çeşitli materyalleri gerekli kılmaktadır. Tabiata ait materyaller; taş, deniz kabuğu, kozalak, yaprak, su, kum, çiçek. Oluşturulmuş materyaller; kütük, tahta parçası, bilye, ip, kumaş. Özel materyaller; altın sarısı toprak, inciler, mumlar, ayna vb. Öğrenmeyi planlayan kişi hazırlık safhasında konu/içeriği ve kazanımlarını düşünerek hangi materyalin nerede, nasıl kullanılacağı konusunda tercihlerde bulunur. Ardından konuya nasıl başlayacağına ve konuyu öğrencilerle birlikte nasıl anlatacağına karar verir. Öğrenciler, konuyu anlatırken nerede dâhil edilecek, nerede öğretmen görevi üstlenecek önceden belirlenir. Bu metodun diğer metotlara göre daha çok zaman istediği muhakkaktır. Ayrıca metodun uygulanması ortamın da buna göre düzenlenmesine bağlıdır. Bu çalışmada Kett Metodunun özellikleri ve kullanımı hakkında bilgi verilerek din eğitiminde örnek uygulamaların gösterilmesi hedeflenmektedir. Çalışmada "Kett metodu İslam din eğitiminde nasıl kullanılır?" sorusuna cevap aranacaktır. Konuyla ilgili özellikle Almanca kaynaklardan faydalanılacaktır.

Anahtar Kelime: Kett Metodu, Din Eğitimi, Örnek İşlenişler

Kamusal Alanda Seramik Heykel Uygulaması “Malatya Örneği”

Yrd.Doç.Dr. Hikmet Serdar Mutlu, H. Serdar Mutlu

ÖZ

İnsanın toplu yaşam bilincini kazanması, yüzyılları alan bir oluşum sürecinden sonra gerçekleşmiştir. Bu amaca yönelik gelişen kentler, doğada daha güvenli ve yaşanılabilir alanlar olarak tanımlanmıştır. Zamanla kentler, toplumların kültürünü, tarihini, düşüncelerini, inançlarını yansıtan, kamusal alanları ve toplumsal belleği olan ve yeni yaşam olanakları sunan bir mekân haline gelmiştir. Kent yaşamındaki bilimsel, kültürel, sanatsal ve kavramsal değişimler birey ve toplumu etkilediği gibi tüm sanat dallarını ve seramik sanatını da etkilemiştir. Seramik sanatçıları seramiği, müze ve galerilerden çıkartıp, kamusal alanlara kavramsal ve toplumsal içerikli heykellere dönüştürmeyi başarmışlardır. Bu araştırmada; kent, kamusal alanlar, ulusal ve uluslararası sanatçıların örnek eserleri teknik-estetik açıdan ve seramik heykellerin çevre-birey ilişkileri kuramsal olarak incelenmiştir. Araştırmada incelenen seramik heykellerden esinlenerek, İnönü Üniversitesi Merkez Kütüphane Binası kamusal peyzaj alanına anıtsal seramik heykel uygulaması gerçekleştirilmiştir. Bu uygulamada kuramsal irdelenen seramik heykelin, çevre ve birey ilişkisi, verdiği toplumsal mesajlar, uygulama ve montaj süreci teorik ve görsel verilerle anlatılmıştır.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Kent, Kamusal Alan, Peyzaj Ve Seramik Heykel.

Japonların Kadim Dini Şintoizm’de

Yrd.Doç.Dr. Hüsamettin Karataş

ÖZ

Japonların kadim dini Şintoizm, geleneksel Japon halk inanışları ve uygulamaları çerçevesinde şekillenen bir yapıya sahiptir. Bu din esas itibariyle Japonlara özgü milli din niteliğindedir ve aynı zamanda kendine has bir yapısı bulunmaktadır. Bunun yanı sıra atalar kültürüne önem atfeden; politeist, natüralist ve antropomorfik karakterleri bünyesinde barındıran bir dindir. Eski çağlardan beri Japon halkı gizemli, yerel ve ırksal temellere dayanan inanışların bir ifadesi olarak Kamilere inanmış ve onlara ibadet etmiştir. Şintoizm esas itibariyle kamilere imanı, kamilerin iradesine uygun biçimde yapılan ritüelleri, kamilere ibadet ve onlara katılım yoluyla ulaşılan manevi hayatı ifade eder. Bununla birlikte Şintoizm Japonlar için dini inançtan daha fazla şey demektir. Nitekim Şintoizm, iki bin yıldan uzun süredir Japon halkının yolunun ayrılmaz parçası haline gelen davranışların, fikirlerin ve işleri hallediş biçimlerinin bir karışımıdır. Dolayısıyla bu din Japonlar nezdinde hem kamilere kişisel bir inançtır hem de kamilerin iradesine uygun toplumsal hayat tarzıdır. Bildiride Japonların kadim dininin merkezinde yer alan “Kami” olgusunun anlaşılmasına katkı sağlayacağını düşündüğümüz, inanç, öğretisi ve uygulamalar incelenecektir.

Anahtar Kelime: Kami, Şinto, Atalar Kültü, Kami- No Miçi, Politeist, Japon Halk İnancı,japon Halk Kültürü, Mit, Kutsal.

Bir Baskı Grubu Olarak Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Disk) : Rıdvan Budak'ın Disk Başkanlığı Dönemi (1994-1999)

Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Çavuşoğlu, Arş. Gör. Tuğçe Bayram

ÖZ

Baskı gruplarının gücünü ve etkinliğini belirleyen faktörler arasında üye sayısı, mali gücü, toplumsal statüsü, örgütlenme düzeyi ve liderlik belirtilebilir. DİSK'in gücünü belirleyen en önemli faktörlerin başında üye sayısının geldiği görülmektedir. Rıdvan Budak'ın DİSK Genel Başkanlığına aday olduğu 9. Genel Kurul'a, doğrudan bir siyasi etki gelmediği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca Budak'ın, yönetim kurulunu oluştururken DİSK'in iç dengelerinin korunması, tabanın temsilinin en iyi şekilde sağlanması ve en uygun çalışma ekibinin kurulması gibi kriterleri dikkate aldığı görülmektedir. DİSK, Rıdvan Budak'ın Başkanlığı döneminde de soldaki partileri destekledi. DİSK Başkanlar Kurulu'nda, hem 1994 yerel seçimleri hem de 24 Aralık 1995 genel seçimleri için tek bir partinin veya tek bir adayın desteklenmesi üzerinde bir görüş birliğine varılamadı. Çalışmanın amacı, Rıdvan Budak'ın DİSK Başkanlığı döneminde bir baskı grubu olarak DİSK'in etkisini ortaya koymaktır. Bu bağlamda, Rıdvan Budak'ın DİSK Başkanlığı dönemindeki DİSK genel kurulları, genel-yerel seçimler, CHP İstanbul İl Kongresi, DİSK'in sendika evleri projesi, DİSK'in 28 Şubat'taki tutumu gibi gelişmeler incelenmiş olup, bu konularda DİSK'in tavrı, etkisi, rolü ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelime: Disk, Baskı Grubu, Siyaset, Rıdvan Budak

17. Yüzyıl Harput’unda Ticarete Sülûk Eden Askerîler Hakkında Bazı Tespitler

Yrd.Doç.Dr. İbrahim Erdoğan

ÖZ

Osmanlı klasik döneminde toplum genel olarak askerî (yönetenler) ve reâyâ (yönetilenler) denilen iki gruptan oluşuyordu. Elinde padişah beratı bulunan herkesin ortak adı ise askerî idi. Menşeleri, yetişme tarzları ve üstlendikleri sorumluluklar bakımından ehl-i örf ve ehl-i şer’ olarak ikiye ayrılan askerîler, ümerâ ve ulema ismiyle de literatürde yer almaktaydılar. Ümerâ, devlet hizmetlerini ve askeri işleri yürüten kapıkulu, tımarlı sipahi, subaşı, sancakbeyi ve beylerbeyi gibi medrese bitirmesi gerekli olmayan devlet görevlilerinden müteşekkildi. Ulemâ ise, muhakkak surette bir medreseden mezun kadı, müderris, müftü, kâtip, imam, müezzin gibi görevlileri ifade ediyordu. Başlangıçta askerî sınıf mensupları kendi görev alanları içerisindeki hizmetleri yerine getirirken, özellikle 16. yüzyılın ikinci yarısından itibaren artan bir hızda asli vazifelerinin dışına çıkarak veya görevlerine ek olarak ekonomik hayatın bazı kesimlerinde yer almaya başladılar. Merkezden taşraya kadar askerî kökenli zevatın büyük kısmı devletin içinde bulunduğu sosyal, ekonomik, siyasi ve askeri olumsuzluklar sebebiyle başlayan büyük değişim ve dönüşümle birlikte özellikle taşradaki önemlerinin gittikçe azaldığı bir süreçte farklı meslekleri kendilerine iş edinmiş olarak geçinmeye çalıştılar. Bu makalede şer’iyye sicillerinden hareketle Harput şehrinde 17. yüzyılın ikinci yarısından sonra askerî sınıfa mensup kişilerin, asli görevlerinin dışında şehrin sosyal ve ekonomik hayatına nasıl dâhil oldukları çeşitli açılardan değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelime: Harput, Yeniçeri, Beşe, Cüdi, İltizam, Mukataa, Kadı, Harput Esnafı

Arap Edebiyatında Mitoloji Kültürü

Yrd.Doç.Dr. İbrahim Usta

ÖZ

Dilimizde efsane ya da söylence olarak kullanılan Yunanca kökenli “mitoloji” sözcüğü, kelime anlamı olarak; “rivayet”, “aslı esası olmayan söz” ve “öncekilerin anlatıları” anlamına gelmektedir. Bir terim olarak mitoloji denilince; gerçekleşmesi mümkün olmayan, daha çok şair ya da yazarın hayalciliğiyle oluşan hikâye; kutsal serüvenleri, fizik ötesi varlıkların doğüstü maceralarını, ilk dönemlerdeki çok erken çağ insanların hikâyelerini aktaran efsaneler veya gerçekte vuku bulduğu kesin olarak bilinmeyen ancak tarihî dayanakları bulunan anlatılar akla gelmektedir. Müsteşriklerin genelde Arapları, özelde ise Müslümanları rencide etmek için ortaya attıkları “Araplar, akli da midesi gibi boş millettir” iddiasının tersine, Arapların da akıl ve hayal sahibi bir millet olup mitoloji üretebilme kapasitelerinin olduğunu bir takım folklorik anlatı ve inançlar ortaya koymaktadır. Bu çalışmada öncelikle Arapların akıl yapısı incelenerek Yunan aklıyla bir karşılaştırma yapılacak, daha sonra İslam öncesi dönemde, elde edilen belge ve bulgular eşliğinde, Seyf b. Zîyezen, Lokmân b. Âd, Cezîmetü'l-Ebraş ve Kraliçe Zebbâ, Ebû Leylâ el-Mühelhil gibi halk kahramanlarının hikâyeleri ile Zerkâu'l-Yemâme, Şıkk ve Satîh gibi kâhin hikâyelerinden alıntılar yapılacaktır. Araplarda ayrı bir yeri olan cin ve gûl, selût ve nesnâs gibi tabiat üstü varlıklarla; yılan, deve ve karga gibi hayvanlarla ilgili anlatılar, kutsal sayılan güneş, ay ve diğer gezegenlerle ilgili folklorik hikâyelerden birkaç tanesi kısaca değerlendirilecektir.

Anahtar Kelime: Arap, Mitoloji, Söylence, Efsane

Çağdaş Ürdün Romancılığında Gâlib Helsâ

Yrd.Doç.Dr. İlknur Emekli

ÖZ

Ürdün romanı Suriye ve Mısır gibi diğer Arap ülkelerine nispeten daha geç tarihlerde ortaya çıkmış ve gelişmiştir. Bunun en önemli sebebi, o dönemde yaşayan birçok yazarın, birtakım siyasî sıkıntılardan dolayı önemli eserlerini Mısır ve Lübnan gibi başka ülkelerde kaleme almış olmasıdır. Gâlib Helsâ da ed-Dıhk (1970), el-Hamâsîn (1973), Zunûc ve Buduv ve Fellâhûn (1977) ve es-Suâl (1977) romanlarını Mısır'da yayınlamak zorunda kalmıştır. Eserlerinde 1967 Arap-İsrail Savaşında yaşanan yenilgiyi ve bu yenilginin sebeplerini ele almaya çalışan Gâlib Helsâ, Ürdün romanının gerçek kuruluş döneminde öne çıkan en önemli isimdir. Öyle ki, birçok edebiyatçı Ürdün romanının hakiki kuruluş dönemi olarak Gâlib Helsâ'nın 1970 yılında yayınladığı ed-Dıhk adlı romanını esas almaktadır. Gâlib Helsâ, Ürdün'ün yenilikçi roman yazarları arasında yer almasına rağmen; eserlerini kaleme alırken klasik roman yöntemlerinden de bir türlü kurtulamamıştır. Romanlarında kullandığı kahramanlar, aslında yazarın ta kendisidir. Bu çalışmamızda Gâlib Helsâ'nın hayatı ve eserleri hakkında genel bir verdikten sonra, eserlerinde öne çıkan siyasî karışıklıklar, adalet, vatan özlemi ve göç gibi sosyal unsurları ele almaya çalışacağız.

Anahtar Kelime: Ürdün Romanı, Gâlib Helsâ, Vatan Özlemi, Göç

Kur'ân Kelimelerinde Harf Dizimine Ait Anlamsal Çağrışımlar-Çıkarımlar

Yrd.Doç.Dr. İsmail Bayer

ÖZ

Diğer dillerde de belli oranda gözlemlenen harf dizimindeki değişikliklerin anlama etkisi, Arap Dilinde yoğun olarak görülebilmektedir. Kur'ân kelimelerinde bu durum daha bariz bir şekilde izlenmektedir. Dolayısıyla Kur'ân kelimelerindeki harf dönüşümlerinde iki katmanlı bir seçkiden söz etmek mümkündür. Bu çalışmada konunun farazî yönlerinden ziyade pratikte nasıl faydalanabileceğine dair örnekler, bu örnekler üzerinden nasıl bir alt sınıflandırmanın yapılabileceği ve dil felsefesine dair çıkarım yöntemleri tartışmaya sunulacaktır.

Anahtar Kelime: Kur'ân, Tefsir, Semantik, Harf Dizimi, İştikâk.

Gaius Iulius Caesar'ın “De Bello Gallico” Adlı Eserine Göre Erken Dönem Roma-germen İlişkileri

Yrd.Doç.Dr. Kamil Doğanç

ÖZ

Germen kavimleri Rusya bozkırlarından, bugünkü Hollanda topraklarına kadar uzanan bu geniş coğrafyada yaşamışlardır. Kuzey İskandinavya ve Kuzey Almanya Germen coğrafyasının merkezidir. Roma'nın Germenlerle ilişkileri asıl olarak Caesar'ın Galya'yı fethi sırasında (M.Ö. 58-50) başlamaktadır. Daha önceki tarihlerle de Roma-Germen mücadelesine tanık oluruz. Kuzey Denizi civarında oturan Germen kavimlerinden Kimber'ler, Teuton'lar ve Ambron'lar M.Ö. 113'de güneye doğru harekete geçerek Roma topraklarına giriyorlar. Önceleri Roma'ya karşı başarılı olsalar da daha sonra Roma konsülü Gaius Marius M.Ö. 102'de Teuton'ları M.Ö. 101'de Kimberler'i mağlup ediyor. Bundan sonraki süreçte Caesar'ın Galya'yı fethedip bir Roma eyaleti haline getirmesine kadar Romalılarla Germenler arasında doğrudan bir siyasi ve askeri ilişkiden bahsedilemez. Germenler coğrafi olarak henüz Roma'nın ilgi alanı dışındadır. Caesar Galya'yı fethettikten sonra ordusuyla Rhenus ırmağına kadar ilerleyince, bölgedeki Germen kavimleriyle direkt olarak temas geçer. Caesar, Germenlerle olan ilişkilerini De Bello Gallico adlı eserinde anlatır. Bu eser Germenler hakkında birinci elden bilgileri bulduğumuz ilk eserdir. Ancak eserde Germania'nın sadece küçük bir bölümü hakkında bilgi verilir. Caesar De Bello Gallico (Galya Savaşı Hakkında) adlı eserinde sadece askeri olaylara değinmez. İlişkide olduğu toplumların karakterleri ve yaşam tarzları hakkında da önemli bilgiler verir.

Anahtar Kelime: Caesar, Germenler, De Bello Gallico, Galya, Roma

Aşkınısal Ampirizm Açısından Bir Kafka Okuması

Yrd.Doç.Dr. Kudret Aras

ÖZ

Bu çalışmada temel olarak Gilles Deleuze'ün aşkınsal ampirizminin (transcendental empiricism) özellikleri ele alınacaktır. Deleuze aşkınsal alanı özne ve nesnenin aşkınlığının çok ötesinde “saf içkin bir düzlem” içinde ele alır. Bu sayede bir olay meydana gelirken altta yatan tüm tekil noktalar çokluğu olayın aşkınlığı açısından bir yer edinir. “Ben”in yargılarının çok ötesinde gerçekleşen “olayın kişisizliği” saf içkinlik içinde “bir yaşam”ı açığa çıkarır. Bu şekilde “Ben”in bilincinin ötesinde gerçekleşen olayın bilinci edimselleşmiş ifadedir. Aşkınısal ampirizm açısından edebiyat, yaşanabilir ile yaşanmış boydan boya kat eden bir sürecin biçimi olarak içkinlik düzlemini ele geçirmek açısından oldukça somut olanaklar sunar. Deleuze Kafka üzerine yaptığı okumada “adalet” kavramının, içkin bir düzlemde, çoğulluk, çokkatlılık ve merkezsizlik etrafında aranması gerektiğini öne sürer. Felsefede kavram üretimi gelenekseldir ama Deleuze'ün kavram üretimi gelenekselin çok ötesindedir. Deleuze Kafka'dan hareketle yaşamın her alanını kuşatan bir kavram üretimi işine girer. Politik olan, gündelik düşünce akışı, sanat, kültür ve diğer pratiklerle birlikte, tekillikler, yeğlilikler veya çizgiler olarak ortaya çıkar. Böylece aşkınsal ampirizm düşüncesiyle Deleuze yaşamın tüm üretimlerini birbiriyle bağlantılandırma olanağı sunan bir olay felsefesi geliştirir.

Anahtar Kelime: Aşkınısal Ampirizm, İçkinlik Düzlemi, Kafka

II. Abdülhamid Döneminde Makbul Özneyi Kurmak: Çocuklara Mahsus Gazete (1896-1908)

Yrd.Doç.Dr. M. İnanç Özekmekçi

ÖZ

Devletin klasik döngüsel zaman anlayışını bir kenara koyup geleceğe yatırım yaparak geniş kitleler arasından 'kendi makbul öznesini' yaratması arasında bir paralellik olduğu ileri sürülebilir. Nitekim devletin ideolojik bir aygıtı olan kamusal eğitim, modern zamanlarda değişen yöneten-yönetilen ilişkisinde yönetim olgusunun meşruiyetinin sağlanmasında birincil role sahiptir. Bu çalışmada 1896-1908 yılları arasında yani Sultan II. Abdülhamid'in saltanatı sırasında aralıksız yayınlanan Çocuklara Mahsus Gazete ele alınacaktır. Dönem, Osmanlı modern devlet mekanizmasının oluşturulma sürecinin mutlak monarşi eliyle zirve yaptığı bir zaman dilimidir. Bu açıdan çalışmada ilk olarak, devlet eliyle yardımcı bir eğitim materyali olarak yayınlanan Çocuklara Mahsus Gazete ile siyasal iktidarın dönem itibarıyla nasıl meşrulaştırıldığı, geleceğe yönelik kurgulanan öznelerin makbullük kriterlerinin neler olduğu vurgulanacaktır. İkinci olarak bu işlevden hareketle Abdülhamid dönemi monarşik modernleşmesinin, ulus devlete doğru giden yolda tebaa'dan yurttaş'a geçişte önemi bir kırılma noktası olduğu ortaya konularak bu modernleşme sürecinin açmazları/çelişkileri açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelime: Çocuklara Mahsus Gazete, Eğitim Ve Siyasal İktidar, Modernleşme

Kerime Nadir'in Aşk Hasreti Adlı Romanı Üzerine Bir İnceleme

Yrd.Doç.Dr. Mahfuz Zariç

ÖZ

Kırka yakın roman kaleme almış olan Kerim'e Nadir'in Aşk Hasreti adlı eserinde İstanbul ve civarında yaşanan bir aşk hadisesini ele almıştır. Romanda yer yer realist gözlemlere yer verilmişse de romanın genelinde romantik bir tutum söz konusudur. Romanda, pek çok öznel tasvire yer verilmiş, kurguda yer yer kolaycılığa kaçılmıştır. Roman merkezi kişileri pek çok açıdan idealize edilmiştir. Aşk Hasreti adlı roman, ilk görüşte aşk, eş adayları arasında yapılacak seçim konusunda kararın kadın kahramana bırakılması, hastalanma ve hastalık sayesinde yakınlaşma, sıra dışı olaylar, kıskançlık, birbirini yakından tanımaya imkân tanıyan seyahatler, kahramanlık fırsatları, gezi/anı defteri tutma, kurguda ilave hikâyeler, sıra dışı bir geri dönüş/kurtuluş, kadın kahramanın duygularının sesine kulak vermesi, gizemli uzak diyarlarda kayboluş gibi özellikleriyle kadın edebiyatı açısından da dikkate değerdir.

Anahtar Kelime: Kerime Nadir, Aşk Hasreti, Kadın Edebiyatı, Edebi Akımlar

Halit Ziya Uşaklıgil'in Mai ve Siyah Adlı Romanı Üzerine Bir İnceleme: Libido ve Destrudo

Yrd.Doç.Dr. Mahfuz Zariç

ÖZ

Modern Türk romancılığının öncü ismi Halit Ziya Uşaklıgil, Mai ve Siyah adlı romanında Servet-i Fünûn Devrinin edebiyat anlayışını romanlaştırırken eski edebiyat eleştirilerinde bulunmuş ve bunun karşısında yeni edebiyat savunmalarında bulunmuştur. Eserin kurgusunun temelinde yaşam enerjisi olarak adlandırılan libido unsurları ve bunun karşıt terimi olarak ileri sürülen destrudo unsurları yer almaktadır. Romandaki temel çatışma unsurları, umutlanmalar, hayaller ve hayal kırıklıkları, yıkımlar bu bağlamda ele alınabilir.

Anahtar Kelime: Halit Ziya Uşaklıgil, Mai Ve Siyah, Libido, Destrudo

Atatürk'ün Gözüyle Hatay

Yrd.Doç.Dr. Mahmut Bolat

ÖZ

I. Dünya Savaşı sonunda, imzalanan Mondros Mütarekesi'ne göre, Suriye'deki Osmanlı birliklerinin geri çekilmesi sonrası Antakya ve havalisi Fransızlarca işgal altına alınmış ve 20 Ekim 1921 yılında yapılan Ankara Antlaşması'yla da Fransa'nın mandası altında bulunan Suriye'ye bırakılmıştı. Bununla birlikte, bu süreçte Hatay'ın tekrar Türkiye'ye katılımı için mücadele her alanda devam ettirilmiştir. Bu süreçte Atatürk, "Hatay benim şahsi meselemdir" diyecek kadar meseleyi sahiplenmiş şayet sorun barışçı yollardan çözümlenmezse, bütün makamlarını bırakarak bir fert olarak kendisine katılacak kişilerle beraber Hatay'a gideceğini ve oradakilerle birlikte Hatay'ın Anavatana katılması için mücadele edeceğini söylemişti. Atatürk'ün ifadesiyle, kırk asırlık Türk yurdu düşman elinde esir kalmazdı fakat bunun için uygun zaman beklenmeliydi. Nihayetinde, Atatürk'ün sağlığındaki kararlı mücadelesi ve hazırladığı ortam sayesinde 29.06.1939 tarihinde yapılan anlaşmayla Hatay tekrar Türkiye'ye katılacaktır. Bu bildiri, Atatürk'ün Hatay üzerine 1918-1938 yılları arası, söylev, demeç, tamim, telgraf ve beyannameleri ile konu hakkındaki telif ve tetkik eserler kullanılarak, Atatürk'ün Hatay hakkındaki görüşlerini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelime: Atatürk, Hatay, Hatay Devleti

Simmetri Sanatı ve Yazmacılık

Yrd.Doç.Dr. Meher Bayramoğlu, Sedef Kaya

ÖZ

Yazmacılık sanatı Anadolu'nun en eski Geleneksel el sanatlarından biridir ve Geleneksel el sanatları içinde önemli bir yere sahiptir. Kuşkusuz sanat eserlerine birçok yönden bakılabilir. Yazmacılık sanat eserlerinin kuruluşu-yapısıyla ilintili olması ve onun genel doğa-bilim anlayışı gibi iyi öğrenilmesine bağlıdır. Simetri sanatı Geleneksel el sanatlarında çok yaygın bir anlayıştır. Kimileri onu kaide, nizam, harmoni, kanuna uyarlık gibi de algılamaktalar. Bilimde dar anlamda da olsa, simetrinin sayılan isimlerin tümüyle ilgisi var. Bilindiği gibi vahdet-birlik sanat eserlerinin de başlıca özelliğidir. Fiziksel ve kimyasal mahiyetini henüz tam anlayamadığımız canlı varlık, dış dünyayla ilginç bir vahdettedir. Bu vahdet (birlik, bütünlük, tamlık simetri) canlılık kavramının, yazmacılık sanatında zaruri alametlerinden biri ve çok önemlisidir.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler. Simetri, Yazmacılık, Motif, Geleneksel.

Özel İstihdam Büroları İşsizliğe Çare Olacak Mı?

Yrd.Doç.Dr. Mehmet Kaya

ÖZ

İstihdam ve işsizlik olgusunun başta gelişmekte olan ülkeler olmak üzere tüm ülkeler için ayrı bir öneme sahip olduğu bir gerçektir. Öyle ki her ikisi de ülkelerin ekonomi politikalarının başarısını değerlendirmede başat kriterler olmuştur. Birçok gelişmekte olan ülke gibi Türkiye'nin de bugüne kadar uyguladığı istihdam politikalarının yeterince istihdam sağlamadığı/işsizliği azaltmadığı gibi krizlerin de etkisiyle sorunun zamanla ağırlaştığı ve 1980'den beri sürekli gündemde olduğu görülmektedir. Şüphesiz işsizlik sorununun, "nüfusun ve işgücünün artış hızı", "ülkenin istihdam yaratma potansiyelindeki sınırlılık" yanında eğitim/mesleki eğitim, işgücüne katılımın düşük olması, işgücü piyasasının yeterince etkin olmaması vb. gibi yapısal nedenleri de bulunmaktadır. Ancak 1980 yılına kadar sorunun bu nedenlerine vurgu yapılmasına rağmen, politikalar bu yönde oluşturulmayarak sorun kalkınma politikalarına havale edilerek çözülmeye çalışılmış fakat başarılı olunmamıştır. Kaldı ki bu yıla kadar işgücü piyasası devletin tekelinde olup tüm istihdam hizmetlerini İş ve İşçi Bulma Kurumu üzerinden yerine getirmiştir. 1980'den başlayarak uygulanan neoliberal politikalarla devletin ekonomideki değişen rolüne paralel olarak her türlü piyasaya olduğu gibi işgücü piyasasına da müdahalesi azaltılmaya çalışılmıştır. Bu süreçte; küreselleşen rekabet karşısında işletmeleri desteklemek için işgücü piyasalarının rekabete uyumunu sağlamak, işgücü maliyetlerini düşürmek, klasik ve sürekli işçi-işveren ilişkilerindeki yasal düzenlemeleri işveren lehine gevşetmek ve sözkonusu ilişkiyi geçici hale getirerek işverene alternatifler sunmak vb. amaçlarla birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de işgücü piyasasında esnekleşme öngörülmüştür. Buna; pazarın değişen talep yapısı, teknolojik gelişmeler ve işletmelerin değişen üretim, pazarlama ve insan kaynakları politikaları da ek gerekçe olarak belirtilmiştir. Kısaca işgücü piyasasının talep tarafında, yani üretim için işgücü talep eden işverenlerin talep yapısında, küreselleşmeyle birlikte değişiklikler söz konusu olmuştur. Arz tarafında ise, çalışmaya istekli ve elverişli olanlar, istihdamda ve işsizlikte ağırlaşan sorunlarla küreselleşmeden nasibini almış olup bunun için de yeni/esnek istihdam modelleri üzerinde durulmaya başlanmıştır. Bu piyasadaki değişen talebe ve şartlara çözüm bulmak ve iki tarafı etki ve hızlı bir şekilde bir araya getirmek için; İŞKUR'un yapılandırılmasının yanında esnekleşmenin kurumsal ayağını tamamlamak ve istihdam hizmetlerinde kamunun tekelini kaldırmak amacıyla, diğer piyasaları olduğu gibi bu piyasayı da özel sektöre açmak suretiyle etkinleştirmek üzere dünyada tarihi eski ama bizde yeni olan kiralık işçilik olarak da bilinen özel istihdam büroları kurulmuştur. Literatürde "özel hukukun koruması altında ve belirli bir sözleşme çerçevesinde, bir ücret ya da komisyon karşılığında, işgücü piyasasında iş arayanlarla eleman arayanlar arasında en etkin şekilde aracılık hizmeti sağlayan kuruluşlar" şeklinde tanımlanmaktadır. Buna göre, "iş ve işçi bulmaya aracılık" ve "geçici iş ilişkisi kurmak(işçi kiralamak) olmak üzere iki işlevinden bahsedilir. Bu sayede "işgücü piyasasına yeni katılanların iş bulmasının kolaylaştırılması", "işgücüne katılımın artırılması" ve "kayıtdışı işgücünün azaltılması" amaçlanmaktadır. Ülkemizdeki işgücü piyasasının yıllanmış sorunları bu "yeni" yöntemle çözülecek mi? En önemlisi İşsizliği azaltacak mı? İş yasasında başta belirli süreli çalışma olmak üzere çeşitli esnek çalışma modelleri varken en güvencesiz olarak nitelendirilen bu modele ihtiyaç var mıydı? Taşeron işçilerin sorunları tartışılırken, bu model iddia edildiği gibi ondan daha ağır sorunlara mı yol açacak? Bu sorular etrafında özel istihdam bürolarını tartışırken bugüne kadarki istihdam politikalarını da sorgulamaya çalışacağız.

Anahtar Kelime: İstihdam, İşsizlik, Esneklik, İstihdam Büroları

Hoca-zâde Ahmed Kâmil Efendi ve Divanı

Yrd.Doç.Dr. Mesut Bayram Düzenli

ÖZ

Hoca-zâde Ahmed Kâmil Efendi 19. yy. mutasavvıf şairlerindedir. Kendisi bir Nakşi postnişinidir ve şeyhi Kütahyalı Evliyâ-zâde İsmâil Hakkı Efendi adına Şeyh Türölü ismi de verilen bir tekke yaptırmış ve burada uzun zaman irşat vazifesini sürdürmüştür. Hoca-zâde Ahmed Kâmil Efendi'nin, araştırmalarımız sonucu tespit edebildiğimiz tek eseri Divan'ıdır. Divan, 1289 ve 1325 tarihlerinde iki kez basılmıştır. İkinci baskıya, şairin ilk baskıda olmayan şiirleri de ilave edilmiştir. Divan'ın yazma bir nüshası da bir şiir mecmuasının içinde yer almakla birlikte, bu nüshada eserin bir kısmı yoktur. Diğer mutasavvıf şairlerde olduğu gibi, Hoca-zâde de şiiri, tasavvufi düşüncelerini dile getirmede bir araç olan görür. Bu sebeple, aruz vezniyle yazılmış manzumelerinde ilahi aşk, mürşit-mürit münasebeti, nefis terbiyesi, zikir ve önemi, dünyanın fani oluşu, ehl-i hal-ehl-i kâl vb. konuları işler ve bunları ilahi aşkın verdiği cezbe ve heyecanla samimi bir üslupla dile getirir. Şairin, dini-tasavvufi edebiyatın son temsilcilerinden olması, onun şiirlerini ayrıca önemli kılmaktadır.

Anahtar Kelime: Hoca-zâde Ahmed Kâmil Efendi, Divan, Dini-tasavvufi Şiir

Fukahanın İhtilaf Sebepleri

Yrd.Doç.Dr. Muhammed Tayyib Kılıç

ÖZ

Fıkıhın ilk dönemi olarak kabul edilen Hz. Peygamber döneminde İslam hukukunun iki temel kaynağı olan Kuran ve Sünnet tamamlanmıştır. Hz. Peygamber, bir taraftan Allah'tan aldığı vahyi ümmetine tebliğ etmiş, diğer taraftan da sünnetiyle İslam toplumuna dinin nasıl yaşanacağı yönünde örneklik oluşturmuştur. Hz. Peygamber dönemi fıkıhın teşekkül dönemi olmasına rağmen otorite olarak Hz. Peygamber'in başta bulunmasından dolayı her hangi bir fıkhi ihtilaf yaşanmamıştır. Çünkü Müslümanlar karşılaşmış oldukları dini problemlerin çözümünü Hz. Peygamber'e arz etmişler, Hz. Peygamber de ya vahiyle ya da Allah'tan almış olduğu ilim çerçevesinde meseleleri çözüme kavuşturmuştur. Hz. Peygamber'in vefatıyla birlikte İslam toplumu karşılaşmış oldukları fıkhi meselelerin çözümünde çeşitli görüş ayrılıklarına düşmeye başlamıştır. Buna mukabil, Kuran'ın tek Mushaf halinde bir araya getirilmesi, o güne kadar yazılı olmayan hadislerin kayda geçirilerek toplanmaya başlanması bu ihtilafları ortadan kaldırmaya yönelik ilk teşebbüsler olarak karşımıza çıkmaktadır. Fıkhi anlamda ilk ihtilaflar Kuran ve özellikle de Sünnet malzemesinin yorumlanmasında aklın ne oranda etkin olacağı çerçevesinde oluşmaya başlamış ve Hicaziyûn ve Irâkiyyûn şeklinde ilk fıkhi ihtilaflar kendisini göstermeye başlamıştır. Sonraki dönemlerde Ehl-i Hadis ve Ehl-i Irak şeklinde vücut bulan bu akımlar mezhepleşmenin ilk nüveleri olarak kabul edilmektedir. Emeviler döneminde çeşitli ilim halkaları şeklinde ilk örnekleri görülmeye başlanan mezhepleşme temayülü Hicri III. yüzyılda Abbasiler döneminde kurumsal bir yapıya bürünmüş ve kurucu imam, öğrenci ve eser üçgeninde teşekkülünü tamamlamıştır. İslam hukuk tarihinde fukahanın ihtilafı üç boyutlu olarak karşımıza çıkmaktadır. Birincisi; mezheplerin kurumsal yapısının tamamlandığı hicri üçüncü yüzyıldan önce müstakil müçtehitlerin çeşitli fıkhi görüş ayrılıklarıdır. İkincisi; mezheplerin kurumsal yapılarını tamamlamalarından sonraki süreçte aynı mezhep içindeki fukahanın fıkhi ihtilaflarıdır. Üçüncüsü ise; farklı mezheplere mensup fukahanın fıkhi bir konudaki ihtilaflarıdır. Bu yönüyle fakihlerin ihtilaf sebeplerinin başlıcalarını şu şekilde zikretmek mümkündür; 1- Eldeki sünnet malzemesinin farklı kriterler çerçevesinde değerlendirilmesi, 2- Kuran ve sünnet naslarını değerlendirmede aklın hangi meselelerde ve ne oranda etkin olacağı, 3- İslam hukukunun tâli kaynakları olarak kabul edilen delillerden kaynaklı ihtilaflar, 4- Nasların delâletinden kaynaklanan görüş ayrılıkları, 5- Lugavî (dil bilimsel) görüş ayrılıklarının fikhî hükümlere etkisi, 6- Tearuz ve tercih (delillerin çatışması veya çeşitli deliller / hükümler arasında bir tercihte bulunma) farklılıklarından kaynaklanan sebepler, 7- Fakihin anlayış ve donanım farklılığından kaynaklanan sebepler, 8- Tür ve Ekol farklılığından kaynaklanan sebepler, 9- Metot farklılığından kaynaklanan sebepler, 10- Mezhep veya fraksiyon aidiyetinden kaynaklanan sebepler vb. İşte biz tebliğimizde yukarıda ana hatlarını belirttiğimiz esaslar çerçevesinde fukahanın ihtilaf sebeplerini arz etmeye çalışacağız.

Anahtar Kelime: İhtilaf, Fukahanın İhtilafı, Mezheplerarası Ayrılık, İslam Hukuk Tarihi

İslam Düşüncesinde Bir Kavramın Doğuşu: “Tam Sebebe”in Kısa Tarihi

Yrd.Doç.Dr. Muhammet Fatih Kılıç

ÖZ

Bu çalışmada, XII. asırda kullanılmaya başlayan ve takip eden asırlardaki felsefe-kelâm metinlerinde sıklıkla karşımıza çıkan tam sebebe (es-sebebu't-tâmm/el-'illetu't-tâmm) kavramının tarihî gelişim seyrini ortaya koymayı amaçlamaktayım. Bu amaç doğrultusunda öncelikle, Antik-Helenistik dönemde tam (teleios) sözcüğünün ortaya çıktığı bağlam ve sahip olduğu anlamların izini takip ederek İbn Sînâ'ya (ö. 428/1037) gelinceye dek klasik İslam düşüncesinde nasıl anlaşıldığını göstermeye çalışacağım. Böylece, tam sebebe terkinin ilk kullanım örneklerini veren Ebu'l-Berekât Bağdâdî (ö. 547/1152), Sühreverdî (ö. 587/1191) ve Fahreddîn Râzî'nin (ö. 606/1210) tam sebebe ilişkin kullanımlarının arka planını aydınlatmayı hedeflemekteyim. Söz konusu kullanımlar, tam sebebe ilişkin dört başı mamur bir tanım vermediği gibi, tam sebebin anlamını daha açık kılmak için onu nâkıs sebebin (el-'illetu'n-nâkıs) de eşlik ettiği sebeplere ilişkin bir ayırım içinde sunmaz. Tam sebebi daha ayrıntılı bir çerçevede ele alındığı ilk örnekler Esîruddîn Ebherî (ö. 1265) tarafından sağlanır. Ebherî sonrası felsefe-kelâm metinlerinde ise tam ve nâkıs sebebin vazgeçilmez bir konum kazandığı görülür.

Anahtar Kelime: İslam Düşüncesi, Tam Sebebe, Nâkıs Sebebe.

Hikmetli Kılan “İlim”den Kudretli Kılan “Bilim”e: Çağdaş İslâm Entelektüel Algısında Niyet Sapması

Yrd.Doç.Dr. Muhammet Irğat

ÖZ

İslam’ın hikmete dayalı ilim/bilim anlayışı ile Batı’nın “ideolojik bilim” anlayışı ilişkili oldukları medeniyetler bağlamında farklı şeyleri ifade etmektedirler. Her medeniyetin bir dünya görüşü, evren tasavvuru ve dolayısıyla bir niyeti vardır. Bu bağlamda İslam’da ilim, bizatihî hayırdır (iyilik), değer muhtevalıdır ve neticede bireyin ve toplumun kemâlini hedeflemektedir. İslam medeniyetinin dünya görüşünden neşet etmiş olan ilim/bilim anlayışı, Allah’ın iradesini ve onun niyetini hedefleyen bir bilgi, varlık ve değerler tanımına sahiptir. İslamî ilim/bilim anlayışı, tevhid anlayışı üzerine kurulu, akıl ve vahyin merkeze alındığı, Allah-âlem-insan ilişkisi bağlamında eyleyen, yalnızca hakikatin, hikmetin ortaya çıkarılmasını hedefleyen bir niteliğe sahiptir. Nitekim “ilm” kavramı; teori, eylem ve eğitimi de kapsayan sadece bir bilme işleminden ziyade tecelli, marife, idrak, temyiz, isbat, keşf, vicdan, iman, itikad, takva, vb. anlamları da muhtevî olan İslam medeniyetine özgü bir kavramdır. İslâm medeniyeti, bilimin evrenselliğine sonuna kadar inanan ve bu bağlamda Eski Yunan, Hint, Bizans, İran, Mezopotamya, Mısır medeniyetlerinden tevârüs ve temellük ettiği bilimsel birikimi 9-16 yy. arasında olağanüstü bir seviyeye ulaştırıp insanlığın ortak hafızasına armağan eden bir medeniyettir. Buna karşın çağdaş İslâm intelijansının, özendiği ve karşısında kendisini çaresiz ve beceriksiz hissettiği Batı medeniyetinin tekno-bilimi, 15. yüzyılda coğrafi keşiflerle başlayan, insan gücüne, yeraltı ve yerüstü zenginliklere sahip olup hükmetme niyetini taşıyan, bilimsel bilgiyi pazar ekonomisi, güç ve şimdilerde konfor için araçsallaştıran, 16-17. yüzyıllarda köleleştirmeyi ve koloniciliği, 18. yüzyılda insan ve doğa ilişkisi temelinde doğaya hükmetmeyi, 18. yüzyıldan sonra da bilginin toplumsal işlerliğinin keşfedilmesiyle teknolojiyi hedefleyen ideolojik bilim anlayışıdır. Bu çalışma, özellikle son iki yüzyılda Batı medeniyetinin tekno-bilimsel gelişimi ve toplumlar üzerindeki kapital tahakkümü karşısında İslâm bilim/ilim anlayışını yeniden, ancak yanlış bir temel üzerine inşâ etmeye çalışan kimi çağdaş İslâm intelijansının içine düştüğü niyet sapmasını ortaya koymayı ve bu bağlamda “toplumsal ben” algımızın olması gereken tasvirini yapmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelime: İslâm Medeniyeti, İlim/bilim, Batı Medeniyeti, Kolonyalizm, Oryantalizm.

H. III. ve IV. Asırlarda Tasavvufa Yöneltilen Eleştiriler

Yrd.Doç.Dr. Muharrem Çakmak

ÖZ

H. III. ve IV. asırlar, tasavvuf tarihi açısından olduğu gibi diğer ilimler ve ilim tarihi açısından da oldukça önemlidir. Genel itibariyle ilimler bu dönemde oluşmuş, fikhın ayrı bir ilim olmasıyla fikhî mezhepler bu asırlarda sistemleşmiştir. Yine Mâtürîdîlik ve Eş'arîlik gibi ehl-i sünnet kelâm mezhepleri bu dönemde ortaya çıkmış, daha birinci asırlarda zuhur eden itikada yönelik farklı anlayışlar, bu dönemde Kelam ilminin sistemleşmesini sağlamıştır. Bağdat ve çevresinin ilim merkezi haline geldiği bu dönem, sadece tasavvuf tarihi açısından değil diğer İslami ilimler açısından da oldukça önemlidir. Bu dönem aynı zamanda ilim elde etmede farklı metot ve tavır izleyen grupların birbirilerini sert eleştiriye tabi tuttuğu, zındıklık ve küfürle itham ettiği, çok şiddetli eleştirilerin olduğu bir dönemdir. Temelinde epistemolojinin yer aldığı bu tartışmalarda, bilginin elde edilme şekli, metodu ve bilginin kaynağı meselesi, genel felsefede değişik ekollerin ortaya çıkmasına sebep olduğu gibi, dinde de değişik hareketlerin oluşmasına yol açmıştır. İslam dini açısından dinî, ahlakî ve metafizik bilginin elde edilmesinde ya nass ve nakle, ya akıl ve istidlale, ya da keşf ve ilhama, ağırlık verildiğini görüyoruz ki bu dönemde tasavvufa yöneltilen eleştiriler de bu bağlamdadır.

Anahtar Kelime: Tasavvuf, Eleştiri, Nas, Akıl, Metafizik

Sürdürülebilir Büyümenin Sağlanmasında Beşeri Sermayenin Önemi: Üst-orta Gelirli Ülkeler Üzerine Bir Uygulama

Yrd.Doç.Dr. Murat Aykırı, Kerem Karabulut

ÖZ

Yüksek oranlı bir ekonomik büyüme ve büyümede devamlılığın sağlanması, gelişme mücadelesi içerisinde olan ülkelerin dönüşümünde oldukça önemli bir yere sahiptir. Zira yoksulluğun azalması, dışa bağımlılığın önlenmesi ve var olan diğer yapısal sorunları çözülebilmesi büyük oranda, sürekli ve yüksek oranlı büyümenin sağlanmasına bağlıdır. Bu çalışmanın amacı, ekonomik büyümenin ve büyümede devamlılığın sağlanmasında beşeri sermayenin önemini ortaya koymaktır. Bu doğrultuda, “Panel Veri Analiz Tekniği” aracılığıyla, beşeri sermaye göstergesi olarak kabul edilen ve İnsani Gelişme Endeksi (İGE) hesaplanırken de dikkate alınan değişkenler üzerinden, seçilmiş bir grup üst-orta gelirli gelişmekte olan ülkede 2010-2014 dönemi için beşeri sermayenin ekonomik büyümeye olan katkı düzeyi ampirik olarak incelenmektedir. Elde edilen genel sonuçlar, beşeri sermaye unsurlarında zaman içerisinde meydana gelen iyileşmelerin, ekonomik büyümenin sağlanması ve büyümenin devamlılığı üzerinde pozitif etkiye sahip olduğunu ve beşeri sermaye unsurlarının bu ülkelerdeki GSMH büyüme oranı üzerindeki değişimin %32’lik kısmını açıkladığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelime: Sürdürülebilir Büyüme, Beşeri Sermaye, İnsani Gelişme

Kentsel Yoksullukla Mücadelede Toplum Yararına Çalışma Programı (Typ) ve Sonuçları

Yrd.Doç.Dr. Murat Sezik

ÖZ

Türkiye’de sanayileşme ve kentleşme hamlelerine paralel olarak ortaya çıkmaya başlayan göç olgusu özellikle gecekondu bölgelerinde yoğunlaşan yeni kent yoksulları sınıfını ortaya çıkarmıştır. Gecekondu bölgelerinde yaşayan insanların büyük bir çoğunluğu küçük ve orta ölçekli sanayi kuruluşlarının ucuz emek gücünü oluşturmakla birlikte kentin yerleşik mahallelerinde ikamet eden insanların yapmayı kabul etmediği işlerde çalışarak geçimlerini sağlamaktadırlar. Emek yoğun işlerde çalışan bu insanlar çoğu kez düşük ücret ve ağır işlere razı olmalarına rağmen çalıştıkları küçük ve orta ölçekteki firmaların çok büyük bir çoğunluğu Irak, İran, Suriye ve diğer Ortadoğu ülkelerine ihracat yapan fabrikalar olduğundan dünyanın girdiği ekonomik bunalımlar, savaşlar ve kargaşadan etkilenerek işsiz kalabilmektedirler. Kentlerdeki toplumsal barışın ve düzenin sağlanabilmesi buralarda yaşayan yoksulların sorunlarının çözülebilmesine bağlıdır. Bu amaca yönelik olarak sosyal devlet yaklaşımı ile yoksulluk içerisindeki ailelere çeşitli destekler sağlanmakla birlikte, son yıllarda merkezi idare tarafından “Toplum Yararına Çalışma Programı” yeni bir model olarak uygulamaya sokulmuştur. Bu modelde bir yandan toplumun ihtiyaç duyduğu alanlarda üretim gerçekleştirilirken öte yandan işe ihtiyacı olan engelli, yaşlı, kadın gibi çeşitli gruplar istihdam edilerek bu vatandaşların içinde buldukları ekonomik ve sosyal sıkıntılardan bir nebze olsun rahatlamaları amaçlanmıştır.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Gecekondu, Kentsel Yoksulluk, Sosyal Devlet, Typ

“Arap Baharı” Mı, Ortadoğu’nun Sonu Mu? Geleceğe Yönelik Yapısal Projeksiyonlar

Yrd.Doç.Dr. Murat Silinir

ÖZ

2010 yılının son ayında Tunus’ta ateşi yakılan “Arap baharının” tetikleyici yapısal faktörlerinin ne olduğu çok kritiktir. Siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel yönlerden köklü yıkımlarla karşı karşıya kalan arkaik jeopolitik alanın küresel aktörler için yeni koşullarda ne tür bir ekonomi-politik anlamlılık barındırdığının, ortaya çıkarılması gerekmektedir. Ekonomi-Politik yapısal krizlerin baş gösterdiği süreçlerde krizi teşhis edecek ve çözebilecek yeni paradigmalara ihtiyaç duyulduğu da aşikârdır. Bu çalışmanın temel amacı, Arap Bahar’ının Ortadoğu için yıkıcı ve inşa edici etkilerini incelemektir. Bu genel çerçevede, ilk olarak, geleneksel Ortadoğu bağlamında, Arap Baharı irdelenecektir. İkinci olarak, Arap Baharı’nın yıkıcı etkileri irdelenecektir. Üçüncü olarak, Arap Bahar’ının inşa edici boyutları analiz edilecektir. Çalışmanın son kısmında ise, Arap Baharı bağlamında, Ortadoğu’nun geleceğine yönelik yapısal projeksiyonlar yapılacaktır.

Anahtar Kelime: Arap Baharı, Ortadoğu, Yapısal Projeksiyonlar

Toplumsal Bellek Bağlamında Sarıkamış Harekâtı'nın Türk Romanına Yansıması

Yrd.Doç.Dr. Mustafa Aydemir, Nusret Yılmaz

ÖZ

İnsan eylemlerinin bir ürünü olan tarihin, ister birey ister toplum yaşamında belirleyici, yönlendirici, biçimlendirici etkisi yadsınamaz. Unutulan, baskılanan, belleğin karanlık odalarına hapsedilen birçok hakikat, günün birinde başka argümanlar kullanarak tekrar bizimle yüzleşir. Bu yönüyle bakıldığında her tarihi olay, şaşılacak bir biçimde bizim kolektif bilinçaltımızda tekrar ortaya çıkacağı ana kadar yaşamaya devam eder. Anımsama ve unutma diyalektiğine dâhil olan olgulardan toplum, bellek ve tarih, kopmaz bağlarla birbirine bağlıdır. Belleğimize yapışan geçmişin, bir toplumsal yaratı olan sanatla bir araya gelmesi ise sanat hayatımıza, “tarihi roman” biçiminde yansır. Yazın dünyamızda hep bir felaket imgesi olarak kullanılmış Sarıkamış Harekâtı da unutulmak istendiği oranda kendisini dayatan bu tür yansılardan biridir. Mekânın, tek başına bir tarihi imgeye dönüştüğü Sarıkamış, negatif bir anımsamadan ziyade, geleceğimizi inşa eden bir özne olarak hem yazınsal hem de toplumsal hayatımızda yerini almaktadır. Çalışmamızda Yaşar Kemal’in Karıncanın Su İçtiği ve Tanyerinin Horozları, İsmail Bilgin’in Sarıkamış/Beyaz Hüzün, Cemalettin Taşkiran’ın Ölümüne Yürüyüş, Ufkun Balkış’ın İncecikten Bir Kar Yağar, Arif Akpınar’ın Kardan Kanatlar, Nusret Özcan’ın Kar Kelebekleri adlı romanlarına Sarıkamış Harekâtı’nın nasıl yansıdığı tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelime: Sarıkamış, Mekân, Tarih, Toplumsal Bellek, Roman

Kurumsal Yönetim ve Muhasebe Bilgi Sistemi İlişkisi

Yrd.Doç.Dr. Mustafa Doğan

ÖZ

Şirketler, kendi başlarına üretime elverişli olmayan tasarrufları bir araya getirerek kalabalık insan toplulukları için mal ve hizmet üretirler, şirket faaliyetlerinden doğan kârı ortaklarına dağıtarak refahın topluma yayılmasını sağlarlar. Şirketlerin önemi, “küreselleşme” adı verilen ve paranın, malların, hizmetlerin, bilginin, fikirlerin, kültürlerin ve dünya görüşlerinin hızlı ve sürekli biçimde değişimini sağlayan süreçte daha da artmıştır. Kurumsal yönetime olan ilginin temelinde birbiriyle yakın ilişkili olan kapitalizmin yayılmasının, özel sektörün artan öneminin, şirketlerin büyümelerinin ve tanınmış bazı şirketlerde yaşanan suiistimallerin payı büyüktür. İşletmenin dili olarak da nitelendirilen muhasebe, işletme sahipleri, yöneticileri, çalışanları, tedarikçileri, müşterileri, finansman sağlayanları gibi gerek işletme içinde yer alan, gerekse işletme dışındaki çeşitli menfaat sahiplerinin işletme hakkında alacakları kararlarda önemli bir yere sahiptir. Finansal nitelikteki işlemlere ilişkin verileri işleyerek finansal bilgi kullanıcısı çeşitli menfaat sahiplerinin ihtiyaç duyduğu anlamlı, doğru ve güvenilir bilgileri üreten ve raporlayan muhasebe bilgi sistemi, bilgi asimetrisini azaltmakta, böylece temsil sorununun en aza indirilmesine de katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelime: Kurumsal Yönetim, Muhasebe, Muhasebe Bilgi Sistemi

Türkiye’de Bölgesel Yoksulluğun Yapısı ve Çözüm Önerileri

Yrd.Doç.Dr. Mustafa Şit, Ahmet Şit

ÖZ

Makro ekonomide karşılaşılan en önemli sosyal ve ekonomik problemlerden biri olan yoksulluk sorunu ülke ayrımı gözetilmeden tüm dünyada yaşanmaktadır. Bu yüzden tüm makro ekonomik politikacılar bu sorunun çözümü için hem uluslararası hem de ulusal düzeyde ekonomik programlar hazırlamakta ve uygulamaya çalışmaktadırlar. Türkiye’de yoksulluk üzerine yapılan çalışmalar sınırlı olmakla birlikte, gün geçtikçe ciddi bir sorun haline gelmektedir. Bu çalışmada da, Türkiye’de bölgesel yoksulluğun yapısı incelenmiş ve çözüm önerileri ortaya konulmuştur. Çalışmada yoksulluk ve yoksulluğa neden olan faktörler açıklanmış, TÜİK tarafından yayınlanan veriler üzerinden bölgesel bazda Türkiye’de yoksulluğun yapısı ele alınmış ve çözüm önerileri sunulmuştur. Çalışma sonucunda genel olarak Türkiye’de yoksulluğun kırsal alanlarda olduğu ve göç sonucu ortaya çıktığı görülmektedir. Bu sebeple Türkiye’de kırsal yoksulluğu azaltıcı politikaların uygulanması gerekmektedir.

Anahtar Kelime: Bölgesel Yoksulluk, Yoksullukla Mücadele, Türkiye Ekonomisi, Politika Önerileri.

Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Disiplinler Arası Yaklaşımına İlişkin Görüşleri

Prof. Dr. Erol Asiltürk, Yrd.Doç.Dr. Mustafa Uğraş

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, fen bilimleri öğretmenlerinin disiplinler arası yaklaşımla ilgili görüşlerini belirlemektir. Bu amaçla, 2015-2016 eğitim öğretim yılında Elazığ’ da görev yapan 28 fen bilimleri öğretmeni ile mülakat yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından hazırlanan görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen verilerin içerik analizleri yapılmıştır. Araştırmaya katılan fen bilimleri öğretmenleri, disiplinler arası yaklaşımı, farklı ders içeriklerinin ilişkilendirilmesi şeklinde ifade etmişlerdir. Fen bilgisi dersinde, disiplinler arası yaklaşımının kullanılması gerektiğini, buna bağlı olarak öğrencilerde başarı ve motivasyonun artacağını, günlük hayatta karşılaşılabilecekleri problemlere çözüm üretme noktasında daha başarılı olacaklarını ifade etmişlerdir. Araştırmaya katılan fen bilimleri öğretmenleri derslerini disiplinler arası öğretime göre, bazı konuları işlediklerini ama genel anlamda bu yaklaşıma göre işlemediklerini belirtmişlerdir. Bu yaklaşımın iyi bir şekilde uygulanabilmesi için diğer disiplinlerdeki öğretmenler ile birlikte ders planlarının hazırlanması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelime: Disiplinler Arası Yaklaşım, Fen Eğitimi, Fen Bilimleri Öğretmenleri

Oryantalistlik Görüşler Bağlamında Kur'ân'ın Metinleşme Süreci

Yrd.Doç.Dr. Naif Yaşar

ÖZ

Yahudi ve Hristiyanlar, İslam Peygamber'ine (a.s.) ve Kur'ân'a, İslamiyet'in ilk ortaya çıktığı tarihten itibaren ilgi duymuşlardır. Yaklaşık hicri II. asırdan itibaren Kur'ân'a reddiyeler yazmaya başlamışlardır. İslamiyet'in uzak doğudan Avrupa'nın içlerine kadar yayılmasına paralel olarak Batı dünyasının İslam ile mücadelesi de çeşitlilik göstererek devam etmiştir. XVIII. yüzyıldan itibaren Batılılar Müslümanlarla daha iyi mücadele edebilmek için Doğu'yu incelemeye, maddi ve manevi anlamda tanıyıp tanımlamaya ve idare etmeye çalışmıştır. Bu bağlamda kendilerini Doğu'yu incelemeye adanmış ve "Doğu Bilimci/Oryantalist" olarak tanınan bir grup ortaya çıkmıştır. Müslümanların en önemli kaynağı ve dayanak noktalarının Kur'ân olduğunu gören oryantalistler, Müslümanları zayıflatmak ve yönetilebilir hale getirmek için bu kaynak ile ilgili olarak yaptıkları çalışmalarda birçok şüphe ve hipotez ortaya atmış, fakat bu iddialarında bilimsel delillere dayanamadıkları için Kur'ân'ın kaynağı ve mevsukiyeti noktasındaki İslami kanıtları çürütememiş ve dolayısıyla Kur'ân'ın metinleşme sürecini yeniden inşa edememiştir. Biz bu çalışmamızda temel olarak onların Kur'ân'ın metinleşme süreciyle ilgili görüşlerine dayanacak, lehte ve aleyhte olan hipotezlerini karşılaştıracğız. Bununla beraber konunun daha iyi anlaşılması için oryantalizmin tarihine de kısaca değineceğiz.

Anahtar Kelime: Oryantalizm, Kur'ân'ın Metinleşmesi, Mushaf

Yeni Medya Çağında Sinemanın Geleceği ve Transmedya

Yrd.Doç.Dr. Nalan Sınay

ÖZ

İletişim Çağının zirvesine doğru hızla ilerlerken yaşamın her alanında İletişim Stratejileri geliştirmenin en önemli yollarından biri Yeni Medya ve Araçlarıdır. Bu açıdan bakıldığında bu araçların kişi ve toplumlar üzerindeki etkinliğinin boyutunun toplumsal değişim dönüşümlere neden olduğu görülmektedir. Web 2.0 yani yeni medya ve araçlarıyla toplumun ve bireyin inşasında sinemanın rolü nedir? Günümüzde etki alanı ve gücü Yeni Medya araçlarıyla daha da artan sinema artık yeni platformlar üzerinde yükselmektedir. Yeni Medyanın sinema sanatı açısından en önemli özelliklerinden bazıları olan dijitallik, etkileşimsellik, yayılım, hipermetinsellik ve sanallık transmedya yani hikaye anlatımcılığı bağlamında ele alınacaktır. Sinema sanatının önemli bileşenlerinden biri olan izleyicinin aktif bir rol üstlendiği bir gerçektir. Artık izleyicinin etken ve üreticiye dönüştüğü yeni medya döneminde transmedyada izleyicinin daha çok katılımcı olduğu bir platforma dönüşmektedir. Bu çalışmanın amacı durum tespiti yaparak içinde bulunduğumuz iletişim çağını sinema sanatının geleceği açısından artı eksi yönlerini ortaya koymak ve transmedyanın sinema sanatına olan etkilerin araştırmaktır.

Anahtar Kelime: Yeni Medya, Sinema, Transmedya, İletişim, Medya

Kasas Sûresi 77. Âyet Bağlamında Kur'ân'da Ticarî (Meslek) Ahlak Kuralları

Yrd.Doç.Dr. Necmettin Çalışkan

ÖZ

Kur'ân insan hayatını kurallarla ve önerilerle şekillendiren yüce bir beyan olup pek çok konuda insanlara yol göstericilik yapmaktadır. Sosyal bir varlık olarak insanın tarih boyunca ortaya koyduğu temel eylemlerden birisi de -her ne kadar farklı şekillerde gerçekleşmiş olsa da- ticarî faaliyetlerdir. İnsan hayatında önemli yer tutan ticarî faaliyetler hakkında Kur'ân'ın öneri ve öğretilerinin bulunmaması düşünülemez. Nitekim derinlemesine bir inceleme yapıldığı takdirde bu konudaki öğretilerinin ve önerilerinin Kur'ân'da önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Kur'ân-ı Kerîm ticarî ahlakı dünya ahiret dengesi çerçevesinde şekillendirmektedir. Bu tebliğde ticaretin keyfiyeti ve uyulması gereken ahlakî kaideler Kasas Sûresi 77. Âyet merkeze alınmak suretiyle ortaya konulacak, bu çerçevede klasik ve modern dönem tefsirlerinin değerlendirmeleri temel hareket noktası olacaktır.

Anahtar Kelime: İnsan, Ticaret Ahlakı, Ahlakî Kurallar, Helal Kazanç.

Yüksek Din Öğretiminde Felsefe ve Sosyal Bilimlerin Yeri ve Önemi

Yrd.Doç.Dr. Necmettin Tan

ÖZ

Çok kısa bir süre önce yaşadığımız darbe teşebbüsü sonrasında pek çok konuda olduğu gibi ülkemizdeki din algısı ve din eğitimi ile ilgili tartışmalar da hız kazanmıştır. Aslında bu tartışmalar hep vardı ancak yaşadığımız süreç bu tartışmayı daha acil hale getirmiştir. İnsanların nasıl olup da bu kadar saçma ve şiddet üreten bir şeye inandığı pek çok televizyon programında tartışılmakta ve zaman zaman gazete yazılarına da konu olmaktadır. Kuşkusuz ilerleyen zamanlarda daha derinlikli tartışmalara da konu olacaktır. Ben bu çalışmada yüksek din öğretimini bu açıdan masaya yatırmak istiyorum. Geçtiğimiz birkaç yılda İlahiyat Fakülteleri müfredatının felsefe ve sosyal bilimler içerikli derslerin aleyhine birkaç defa değiştiği, konuyla ilgili olanların malumudur. Bu satırların yazarı bu sürecin din eğitimi süreciyle yakında ilgili olduğu kanaatindedir. Felsefe ve Sosyal Bilimlerin din eğitim ve öğretiminde yeteri kadar yer almamasının bedeli çok ağır olacaktır.

Anahtar Kelime: Din Eğitimi, Din Ve Şiddet, Sosyal Bilimler, Felsefe

Toplumcu Inovasyon Yaklaşımı: Küba Biyoteknoloji Sanayii Örneği

Yrd.Doç.Dr. Neslihan Çelik

ÖZ

İnovasyon teorilerinde egemen paradigmanın piyasa dostu yaklaşımlar olduğu dikkat çeker. OECD ve AB literatüründe inovasyon; bir fikrin ticarileştirilebilir bir ürün veya hizmete, yeni veya geliştirilmiş bir üretim, dağıtım, pazarlama veya organizasyon sürecine dönüşümüne işaret eder. Ancak, temel motivasyonu rekabet ve kar olmayan; toplum ihtiyaçlarını ve bu ihtiyaçları karşılayacak araçlara toplumun rahatlıkla ulaşımını önceleyen bir anlayışın mümkün ve isabetli olup olmadığı da merak uyandırmaktadır. Gerek ekonomik gücü gerek ar-ge seviyesi bakımından gelişmiş ülkelerden çok geride olan Küba, biyoteknoloji ve ilaç sanayi alanında önemli gelişmeler kaydetmiştir. Bu çalışmanın amacı da, bu gelişmelere toplumcu inovasyon anlayışının etkisini araştırmaktır.

Anahtar Kelime: Inovasyon, Toplumcu Inovasyon, Bioteknoloji Sanayi, inovasyon Ekonomisi

Sosyal Medya Kullanım Düzeyinin Satın Alma Niyetine Etkisinde Faydacı Motivasyonun Aracı Rolü

Doç. Dr. İlknur Kumkale, Yrd.Doç.Dr. Olgun Çetin

ÖZ

Bilgisayar ağlarını birbirlerine bağlayarak bilgi, duygu ve düşünce paylaşımını sağlayan sosyal medya; muhteviyatında yeni bir yaşam biçimi, bakış açısı ve felsefi düşünce bütünlüğünün temelini oluşturmaktadır. Paylaşan, değerlendirip oylayan, yayınlayan, takip eden ve edilen insanın bilgisayar ve iletişim teknolojisi ile deneyimini fark etmekte gecikmeyen işletmeler, tüketicilerin satın alma dürtüsünü tetikleyecek yeni anlayışlar benimsemiştir. İçinde tüketicinin dikkatini çekmek, düşük maliyet ve yüksek frekanslı, etkili mesajlar ile hedef kitlenin bilerek ve isteyerek yer aldığı sosyal medya mecralarında bulunmak, işletmeler açısından oldukça cazip bir seçenektir. Takipçi, beğeni, paylaşım sayısı gibi istatistiksel bilgiler kolay elde edilebilir olduğu için işletmeler segmentasyon uygulamalarını daha verimli yapmaktadır. Paylaşım siteleri ve bloglarda kurulan firmaya ait gruplar ile firma ve marka tanıtımı yapmak mümkün olmaktadır. İşletmeler, sosyal medya kullanımı ile satın alma niyetini ortaya çıkarırken motivasyon unsurlarını dikkate almalıdırlar. İşletmeler, bilinçli olarak satın alma sürecinde yer alan tüketiciyi çekebilmek için sosyal medyadan faydalanabilirler. Kullanıcı deneyimini aktaran yorumlar dikkatle incelenerek tüketicide marka farkındalığı yaratılabilir. Böylece motive olmuş bilinçli tüketiciye ulaşmak kolay olacaktır. Araştırma, Yapısal Eşitlik Modeli kullanılarak analiz edilmiştir. Öncelikle Açımlayıcı Faktör Analizi ile değişkenlerde yer alan ifadeler indirgenmiş, ardından Doğrulayıcı Faktör Analizi ile ifadeler analize hazır hale getirilmiştir. Yapısal Eşitlik Modeli sonuçlarına göre faydacı motivasyonun, sosyal medya kullanım düzeyi ve satın alma niyeti arasında aracılık etkisine sahip olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelime: Aracı Etki, Sosyal Medya, Satın Alma Niyeti

Savaş Sonrası Politika ve İdealizmin Ölümü: James Graham'ın Eden's Empire Eseri

Yrd.Doç.Dr. Önder Çakırtaş

ÖZ

Genç çağdaş İngiliz oyun yazarı olan James Graham cinsellik, Thatcherizm, siyasi grev ve Süveyş Krizi gibi çağdaş konuları ele alan birçok farklı tiyatro oyunu üretti. Onun yazıları, çoğunlukla, savaş sonrası siyasetine değindi. Eden İmparatorluğu eserinde, Graham başlangıç yılını 1945 olarak Süveyş Krizi'nin sebeplerini yansıtar. Çok başarısız bir başbakan ve Churchill'in muhtemel varisi olarak Anthony Eden Tory tacını almak için çok uzun ve yorucu bir süre beklemek zorundadır, ve o bu gücünü duyurması gerekliliğine inanmaktadır. Onun trajik çöküşü siyasi kararları ve gittikçe tükenen idealizmindeki başarısızlıkları ile belirginleşir. Graham savaş sonrası siyasetin gerçekçiliğini tanıtır ve Anthony Eden'in trajik çöküşü içinde idealizmin ölümünü çağırıştırır. Eden'in düşüşü feci bir fiyaskoya yol açar ve bu durum İngiltere'nin siyasi atmosferi içinde gerçekçi bir şekilde hissedilir. Böylece, Graham'ın bu oyunu mevcut tarihin dikkate değer bir parçası olmakla beraber, küresel kanunlara pervasızca meydan okuyan bir yönetici tarafından tasarlanan dış politikanın tolere edilmesinin işaret ettiği tehlikeye dönük uygun bir ifadedir.

Anahtar Kelime: James Graham, Politika, İdealizm

Ortaoyunu Geleneğini Yenileştirme Çabaları ve Günümüzde Bu Geleneğin Sürdürülebilirliği Üzerine Düşünceler

Yrd.Doç.Dr. Onur Aykaç

ÖZ

Abdi Efendi, Hamdi Efendi, Küçük İsmail Efendi, Kel Hasan Efendi, Asım Baba gibi ustaların elinde en parlak dönemlerini yaşayan ortaoyunu, Tanzimat döneminde ağırlığını hissettirmeye başlayan Batı tiyatrosu karşısında fazla tutunamamıştır. Bir ara, geleneksel tavır ile Batılı tiyatro tekniklerini birleştirerek ‘tulûat’ adını alıp meydandan sahneye taşınsa da eskisi gibi itibar görememiş; bu olumsuz gidişat Cumhuriyet devriyle birlikte iyice perçinlenmiştir. Bilhassa 1940’lardan sonra, ortaoyununu yeniden eski parlak günlerine döndürmek için çeşitli girişimlerde bulunulmuştur. Metin And, Osman Cemal Kaygılı, Hüsameddin Bozok, İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu, Burhan Felek başta olmak üzere pek çok araştırmacı, kaleme aldıkları yazılarla ortaoyunu geleneğini yeniden diriltmenin yollarını aramış; ancak yazılarında dile getirdikleri hususları pratiğe dökmekte çok da başarılı olamamışlardır. Bu bildiride, kökeni yüzyıllar öncesine dayanan geleneksel ortaoyununun günümüzde gözden düşme gerekçeleri irdelenecek; bu geleneği gelecek kuşaklara tanıtmak/aktarmak için yapılması gerekenler üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelime: Cumhuriyet Dönemi, Geleneksel Türk Tiyatrosu, Ortaoyunu, Yenileştirme Ve Yaşatma Çabaları.

Sivas Amerika Birleşik Devletleri Konsolosluğu Hakkında Genel Bir Değerlendirme

Yrd.Doç.Dr. Osman Kubilay Gül

ÖZ

19. yüzyılın başından itibaren American Board teşkilatı Osmanlı Devleti'nin topraklarında faaliyet göstermeye başlamıştır. Amacı Protestan mezhebini yaymak olan teşkilat, kısa sürede Anadolu içlerine kadar nüfuz etmeyi başarmıştır. Oluşturdukları istasyonlarda misyonerlik faaliyetleri yürüttükleri gibi çevre hakkında da detaylı bilgiye sahip olmuşlar ve bu bilgileri devletleri ile paylaşmışlardır. Misyonerler, Osmanlı topraklarında kendilerini daha güvende hissedebilmek için hükümetleri nezdinde girişimlerde bulunarak konsolosluklar açtırma gayretine girmişlerdir. Öncelikli olarak ulaşımı kolay ve ticari açıdan ABD'ye katkı sağlayacağı düşünülen yerlerde konsolosluklar açılmaya başlanmıştır. Daha sonraki dönemlerde konsolosluklar Anadolu içlerine yayılmaya başlamıştır. Sivas'ta açılan konsolosluk da bunlardan biri olarak literatüre geçmiştir. Bölgede yaşayan misyonerlerin arzusu üzerine açıldığı tahmin edilen Sivas Amerika Birleşik Devletleri Konsolosluğu, 16 Mart 1885 tarihinde açılmış ve 7 Ağustos 1906 yılına kadar çalışmalarını aralıksız sürdürmüştür. Bu bildiri, konsolosluğun açılma süreci, konsoloslar ve konsolosluğun faaliyetleri hakkında bilgiler verilerek, genel bir değerlendirme yapılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelime: Sivas, Amerikan Konsolosluğu, Jewett

Ortaokul Öğrencilerinin Facebook Kullanımının Psiko-sosyal Yönleri

Yrd.Doç.Dr. Ozan Coşkunserçe

ÖZ

Facebook kullanımı üzerine araştırmacılar tarafından çok sayıda çalışma yapılmaktadır. Ancak bu çalışmaların daha çok gözlemlenebilir davranışlar üzerine odaklandığı görülmektedir. Ortaokul öğrencileri arasında da Facebook sosyal ağının kullanımı oldukça yaygındır. Bu yaygın kullanım öğrencilere yönelik siber zorbalık tehditleri yarattığı gibi Facebook ağının eğitsel amaçlarla kullanımı açısından da fırsatlar sunmaktadır. Bu tehditlere doğru tedbirlerin alınabilmesi ve Facebook'un eğitsel amaçlarla kullanımında doğru uygulamaların yapılabilmesi için, ortaokul öğrencilerin Facebook kullanımında gerçekleşen psikolojik ve sosyal süreçlerin derinlemesine incelenmesi gerekmektedir. Bu araştırmada, ortaokul öğrencilerinin Facebook kullanımının psiko-sosyal yönlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla Bodroza ve Jovanovic (2016) tarafından geliştirilmiş olan ölçek, ortaokul öğrencilerinin özelliklerine uygun olarak değiştirilerek, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Bursa ilinde iki ortaokulun öğrencilerine uygulanmıştır. Araştırma, bir grubun özelliklerini belirlemek amacıyla gerçekleştirildiğinden tarama araştırması olarak desenlenmiştir. Verilerin analizi sonucunda, öğrencilerin Facebook sosyal ağını daha çok arkadaşlık ve haberleşme amaçlı olarak kullandıkları, yeni insanlarla tanışma amaçlı olarak kullanmadıkları veya Facebook'da oluşan ilişkilerini gerçek yaşama taşımadıkları sonuçlarının çıkması beklenmektedir. Ayrıca öğrencilerin Facebook'un sınıf içerisinde eğitsel amaçlı olarak kullanımına olumlu yaklaşımları sonucuna ulaşılacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelime: Facebook, Psiko-sosyal, Sosyal Medya

Hilye-i Hakanî ve İmla Özellikleri Üzerine Bir Değerlendirme

Yrd.Doç.Dr. Özkan Aydoğdu

ÖZ

Bir edebiyat türü olarak hilye sözcüğü; Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed'in dış görünüşünü, vasıflarını ve güzel ahlakını anlatan manzum veya mensur eserler için kullanılmaktadır. Türk edebiyatında ilk örneklerini 15. yüzyıldan itibaren görmeye başladığımız bu türün en güzel örneği olarak Hakanî Mehmed Bey'in yazdığı hilye kabul edilmektedir. XVI. yüzyıl şairlerinden olan Hakanî Mehmed Bey hakkında yeterli bilgiye sahip değiliz. Doğum tarihi tam olarak bilinmemekle birlikte hicri 1015, miladi ölümü 1606 yılında vefat ettiği bilinmektedir. Hakanî Mehmed Bey daha sonraki yüzyıllarda yazılacak olan hilyelerin de temelini oluşturan eserini ölümüne az bir zaman kala hicri 1007, miladi 1598 yılında tamamlamıştır. Hilye-i Hakanî o kadar sevilmiştir ki birçok şair esere nazireler yazmıştır. Yerli ve yabancı kütüphanelerde yüzlerce yazma nüshasının bulunması, Hilye-i Hakanî'nin halk tarafından da kabul görmüş olduğunu ve sevilerek okunduğunu göstermektedir. Edebiyatımız açısından büyük bir öneme sahip olan bu eser üzerine araştırmacılar çeşitli çalışmalar yapmışlardır. Ancak bu çalışmaların tamamı, eserin Latin alfabesine veya günümüz Türkçesine aktarılması şeklindedir. Hilye-i Hakanî'nin dil özelliklerini ele alan bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Hem edebiyatımızda hem de halkımızın gönlünde önemli bir yere sahip olan bu eserin dil ve imla açısından da değerlendirilmesi gerektiğini düşünmekteyiz. 16. yüzyılda yazılmış olmasından dolayı eser, dil ve imla özellikleri açısından Osmanlı Türkçesi döneminin özelliklerini yansıtmaktadır. 16. yüzyılda Eski Oğuz Türkçesi dönemi bitmiş ve 20. yüzyıla kadar sürecek olan Osmanlı Türkçesi dönemi başlamıştır. Çalışmamızda Hilye-i Hakanî adlı bu önemli eser ve yazarı hakkında bilgiler verildikten sonra eserin imla özellikleri değerlendirilecektir. Bu değerlendirme yapılırken Millî Kütüphane'de 06 Mil Yz A 3417 numarada kayıtlı olan harekeli nüsha esas alınmıştır. Nüshanın harekeli olması, kelimelerin ve eklerin yazımında ortaya çıkan ünlülerin okunması ile ilgili sıkıntuların yaşanmaması açısından önemlidir. Çalışmamızda eserin imla ile ilgili özellikleri incelenecek, imlada görülen düzensizlikler gösterilecek, bir önceki dönem olan Eski Oğuz Türkçesinin devam eden veya değişen imla özellikleri tespit edilecek ve eserden hareketle 16. yüzyıl Osmanlı Türkçesinin genel imlası ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelime: Hilye, Hilye-i Hakanî, Hakanî Mehmed Bey, 16. Yüzyıl Osmanlı Türkçesi, İmla Özellikleri.

**Osmanlı Mali Pratiğindeki Baskı ve Uzlaşma Eğilimi Çerçevesinde XVII. Yüzyılın Sonlarında
Donanma-yı Hümayûn Kalyonlar Mevâcibinin Karşılanması**

Yrd.Doç.Dr. Özlem Başarır

ÖZ

Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyıl sonlarından itibaren tecrübe ettiği siyasi ve ekonomik süreçler, klasik düzeni değişime zorlayan bir zemin hazırladı. Bu zeminin yarattığı açmazları etkin bir şekilde kuşaktan kuşağa aktararak kendi faydasına kullanan en kârlı grup, Osmanlı taşrasındaki yerel unsurlar - aşiretler, büyük aileler ve hanedanlar- olmuştu. XVII ve XVIII. yüzyıllarda iltizam sisteminin genişleyen boyutunun sancak gelirlerini de kapsamaya başlaması, taşradan merkezî hazineye yollanması gereken gelirin zamanında ya da bütünüyle aktarılmasında bazı sıkıntılar yaşanmasına sebep olmuştu. Bu tür sıkıntılarla karşı karşıya kaldığında ise devlet -motivasyonu gelirlerin tahsis edileceği alanların hayati önemi olmak üzere- vergileri ödeyecek mültezim/malikâne sahipleri üzerinde zaman zaman bir baskı ya da uzlaşma stratejisi geliştirmişti. Bu çalışma, merkezî hazineden yapılması gereken kalyonlar mevâcibi olarak adlandırılan ödemelere tahsis edilmiş, Malatya sancağındaki gelirlerin nasıl yapılamadığı ve bu strateji çerçevesinde devletin içine girdiği gergin bekleyişi izah edebilmeye odaklanmaktadır.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Ferman, Kalyon, Malatya, Osmanlı Devleti, Rişvan Aşireti

Yoksullukla Mücadele ve İstihdam Politikası Aracı Olarak Türkiye’de Uygulanan Mikrokredi Modelleri

Yrd.Doç.Dr. Özlem Demir

ÖZ

Yoksulluk sorununa müdahale aracı olarak geliştirilen mikrokredi sistemi aynı zamanda aktif işgücü politikaları çerçevesinde yeni istihdam yaratma, verimliliği artırma, rekabeti yoğunlaştırma, kadın girişimciliğini destekleme ve özendirme gibi istihdam odaklı bir uygulamadır. Mikrokredi mantığına uygun olarak yoksul kesimlere teminatsız, kefilsiz kredi anlayışının sivil toplum örgütleri bünyesinde ilk uygulaması, Kadın Emegini Destekleme Vakfı (KEDV) tarafından MAYA projesi olarak başlatılmıştır. Ülkemizde uygulanan diğer önemli mikrokredi hizmeti ise, ilk kez 2003 yılında Diyarbakır ilinde uygulanmış olan Türkiye Gremaan Mikrokredi Programı (TGMP) dir. Çalışmanın amacı, Türkiye’de yoksul kadınlar tarafından yaygın şekilde kabul gören mikrokredi sistemlerinin özelliklerinin ortaya konulması ve etkinliklerinin değerlendirilmesidir. Bu çerçevede öncelikle her iki sistem hakkında bilgi verilmiş ve yapılan araştırma ve çalışmaların sonuçlarına göre mikrokredi sisteminin olumlu ve olumsuz yönleri incelenmiştir. Ayrıca çalışmada sistemin daha etkin hale getirilmesine yönelik öneri ve eleştiriler sunulmaktadır.

Anahtar Kelime: Mikrokredi, Yoksulluk, Kadın Girişimciliği

Özel İstihdam Büroları Aracılığı İle Geçici İş İlişkisinin İşgücü Piyasası Açısından Değerlendirilmesi

Yrd.Doç.Dr. Özlem Demir, Arş.Gör. Fatih Akpınar

ÖZ

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de önemli sorunların başında işsizlikteki artış ve istihdam sorunu gelmektedir. Bu çerçevede Avrupa Birliği direktifleri ve ulusal istihdam stratejisi gereği işgücü piyasası esnekliğinin sağlanmasına yönelik yasal düzenlemelere gidilmektedir. Bu düzenlemelerden biri olan ve özel istihdam büroları aracılığı ile geçici iş ilişkisinin kurulmasına imkan sağlayan “İş Kanunu İle Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” 20.05.2016 tarihli ve 29717 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Henüz pratikte sonuçlarını görmeye başlamadığımız bu değişiklik, başta işçi sendikaları olmak üzere pek çok kesim tarafından çekince ve eleştirilerle karşılanmıştır. Bu eleştirilerin başında düzenlemenin çalışanlar açısından güvencesizliği artıracığı ve örgütlenme sürecindeki sorunları derinleştireceği yönündeki eleştiriler gelmektedir. Bu çalışmada, geçici iş ilişkisi ve özel istihdam bürolarına ilişkin kanuni düzenlemeleri irdelenerek, işgücü piyasasına olası avantajları ve dezavantajları değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelime: Geçici İş İlişkisi, Özel İstihdam Bürosu, İşgücü Piyasası

Genç Erkek ve Kadınların Şişman Bireylere Yönelik Tutumları

Yrd.Doç.Dr. Pınar Soylar, Bircan Ulaş Kadioğlu, Fatoş Uncu

ÖZ

Amaç: Bu çalışma, Elazığ-Fırat Üniversitesinde okuyan öğrencilerin kilofobi tutumlarının beden kitle indekslerine göre değerlendirilmesi ve ayrıca ilişkili faktörlerin incelenmesi amacıyla yürütülmüştür. **Yöntem:** Tanımlayıcı tipte olan bu çalışmanın evrenini üniversitede okuyan lisans öğrencileri oluşturmaktadır. Evrenin bilindiği durumlarda kullanılan formül ile örneklem hesaplanmıştır. 2015 yılı Ekim-Kasım aylarında toplam 401 öğrenciye anket uygulanmıştır. Katılımcıların şişman bireylere yönelik tutumlarını değerlendirmek amacıyla Kilofobi ölçeğinin (Fat Phobia Scale-FPS) kısa formu kullanılmış ve sosyo demografik değişkenlere yönelik bazı sorular sorulmuştur. Çalışmaya katılanların beden kitle indeksleri hesaplanmıştır. Verilerin analizinde bağımsız örneklemlerde t testi ile tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Sonuçlar %95 güven aralığında ve $p<0.05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. **Bulgular:** Öğrencilerin %71.3'ü (286) kız, %28.7'si (115) erkektir. Yaş ortalamaları 21.39 ± 1.79 olup beden kitle indeksi ortalamaları ise 22.27 ± 3.84 'tür. Tüm öğrencilerin kilofobi tutum ortalamaları 3.71 ± 0.91 'di ve orta seviyenin biraz üzerinde olarak değerlendirilmiştir. Kız ve erkek öğrencilerin kilofobi puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($p=0.02$). Kız öğrencilerin kilofobi tutum puanları erkek öğrencilerden yüksektir. Öğrencilerin spor yapma durumları ile diyet yapma durumlarının kilofobi tutumlarını etkilemediği saptanmıştır. Beden kitle indeksleri ile puanlar arasında anlamlı fark bulunmamasına rağmen öğrencilerin beden kitle indeksleri artarken kilofobi puanlarının düşme eğiliminde olduğu tespit edilmiştir ($p=0.732$). **Sonuç ve Öneriler:** Çalışmamızın sonucunda Fırat Üniversitesindeki öğrencilerin obez bireylere yönelik tutumlarının orta seviyenin üzerinde olduğu tespit edildi. Her iki cinsiyet arasında puanlarda farklılık olması yapılacak müdahale çalışmalarında dikkat edilmesi gereken bir konudur.

Anahtar Kelime: Kilofobi, Beden Kitle İndeksi, Obezite

İslam Hukuk Tarihinde Muvatta'nın Konumu

Yrd.Doç.Dr. Recep Özdemir

ÖZ

İslam hukuk tarihinde önemli bir konuma sahip olan eserlerin başında İmam Mâlik'e ait olan Muvatta' adlı eser gelmektedir. Siî ekole mensup Zeyd b. Ali'nin eseri el-Mecmu hariç tutulursa, hukuk alanında yazılan ilk eser Muvatta'dır. Bu açıdan bakıldığında, özellikle sünnî ekolde hükümlerin çıkarılması, fer'î delillerin şekillenmesi ve etkin bir şekilde kullanmasında Muvatta'nın katkısı küçümsenemez. Muvatta'yı önemli kılan bir diğer husus hadislerin toplanması ve tasnifinde öncü bir röle sahip olmasıdır. Muvatta'dan sonra tasnif edilen ve hadis yazımın zirvesini teşkil eden ve kutub-i sitte diye bilinen altı hadis kitabı büyük oranda İmam Mâlik'in bu eserinde tatbik ettiği yöntemden hareketle oluşturulmuştur. Bu yönüyle Muvatta' hadis ilminde de büyük bir önem sahiptir. Hem bir fakih hem bir muhaddis olan İmam Mâlik'e bir çok eser izafe edilmekle birlikte onun en önemli eserinin Muvatta olduğu hususunda tam bir mütabakat vardır. Muvatta daha sonraları talebeler vasıtasıyla Mâlikîlik adı altında teşekkül eden fikhi mezhebin oluşmasının en büyük amili olmuştur. Söz konusu eser sonraki dönemlerde büyük bir şöhrete kavuşmuş; üzerine birçok şerh ve talik yazılmıştır.

Anahtar Kelime: Muvatta', İmam Malik, Fıkıh, Hadis, Hukuk Tarihi

Yeniden Çevrim (Re-make) Filmlerde Ayrışan/ Benzeşen Kültürel Kodlar: Türkiye-güney Kore Filmleri Karşılaştırması

Yrd.Doç.Dr. Rifat Becerikli

ÖZ

Tarihsel süreç içinde ortaya çıkan ve toplumsal yapı tarafından var edilen/kurgulanan ve öğrenilen maddi ve manevi bütün değerler “kültür” olarak adlandırılmaktadır. Kültürü oluşturan soyut ve somut tüm özellikler ise içinde hareket ettiği topluma, zamana, mekana, dile vb. unsurlara bağlı olarak değişmektedir. Son yıllarda özellikle küreselleşmenin mekanları ve insanları birleştirici/bütünleştirici etkisiyle birlikte birçok farklı ülkedeki kültürel özelliklerin değişime/dönüşüme uğradığı, kültürlerin sınırlarını çizen özelliklerin şeffaflaştığı/iç içe geçtiği görülmektedir. Sinema, kitle iletişim aracı olması bakımından toplumların özelliklerini temsil eden bir yapıya sahiptir; bu bağlamda sinema filmleri bir kültür yansıtıcısıdır. Çalışma kapsamında Güney Kore filmleri “Nae Meorisokui Jiwoogae-2004” ve “O-jik geu-dae-man-2011” ile Türkiye’deki yeniden çevrimleri, “Evim Sensin-2012” ve “Sadece Sen-2014” filmleri küreselleşme bağlamında ve kültür temelinde anlatı, karakter yapılanması, olay örgüsü, görüntü estetiği vb. açılardan karşılaştırılacaktır. Araştırma kapsamında yöntem olarak sinema göstergebilimi, anlatı çözümlemesi, karakter analizi olgularından yararlanılacaktır.

Anahtar Kelime: Kültür, Sinema, Küreselleşme

1950-1960 Dönemi Türk Sinemasıyla 2000 Sonrası Türk Sinemasındaki Aile Konulu Filmlerin Karşılaştırmalı Göstergebilimsel Analizi

Yrd.Doç.Dr. Serkan Biçer, Mehmet Can Metin

ÖZ

Bu çalışmada görüntüsel göstergebilim ve görüntüsel göstergebilimin Türk sinemasına olan etkisi ve görüntüsel göstergebilimin 1950-60 dönemi ve 2000 sonrası Türk sinemasındaki aile kavramına olan etkisi ve bu dönem filmlerinin bu kavram üzerindeki farklılıkları üzerinde durulmuştur. 1950'li yıllar Türk sinemasında "aile" konulu filmlerin başlangıç yılı olsa da gerçek anlamda yapılan aile filmleri 60'lı yıllarla birlikte başlamıştır. Bu dönemde yapılan "aile" konulu filmlerle günümüz türk filmlerinde konu anlamında bazı benzerlikler olduğu kadar farklılıkların da olduğu görülmektedir. Bu farklılıkların göstergebilimsel bir okumayla değerlendirilmesi önemli görülmektedir. Bununla birlikte bu çalışma bu anlamda 50-60 dönemi Türk sinemasındaki Aile kavramına olan yansımalarının Ferdinand de Saussure'un göstergebilimsel bakışı açısından ele alınmasından dolayı da önemli görülmektedir. Bu çalışma, 50-60 ve 2000 sonrası "aile" konulu filmlerinden "Yaprak Dökümü", "Susuz Yaz", Babam ve Oğlum", "Gönül Yarası" filmleriyle seçilerek sınırlandırılmıştır.

Anahtar Kelime: Türk Sineması, Aile, Göstergebilim, Ferdinand De Saussure

Ekonomik Büyümede Küreselleşmenin Etkileri: 2005-2015 Dönemi Türkiye Örneği

Yrd.Doç.Dr. Şahin Çetinkaya

ÖZ

Ekonomik ve siyasi alanlarda entegrasyon bugünün dünyasında küreselleşme kavramının temel özelliklerini yansıtmaktadır. Bu süreçte, dünya çapında her alanda görülen değişim ekonomik yapıda da köklü değişikliklere yol açmıştır. Gelişmeler ulusal ve uluslararası yapıda yeni modelleri ortaya çıkarmıştır. Dünya da değişen politik yapılar ekonomik düzenleri de değiştirmiştir. Bu değişim süreci politik değişim sınırlarını yeniden düzenlemiş ve ülkelerin dış politikalarını da etkilemiştir. Küreselleşme sürecindeki politik yapı her yenilediğinden ekonomik sistemde de değişiklik hissi uyandırmıştır. Küreselleşmenin Türkiye'deki etkileri de benzerdir. Bu çalışma 10 yıllık bir periyodu kapsamaktadır. Temelleri İkinci Dünya Savaşı'na kadar uzanan ancak 1980'li yıllarda teknoloji ve iletişim alanındaki gelişmelerle adından sıkça söz ettirmeye başlayan küreselleşme olgusuyla birlikte artık, ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel olarak bütünleşen bir dünya meydana gelmektedir. Bu oluşum kendini zaman içinde iki yönde geliştirmiştir. Bunlardan biri bütünleşme ve tek bir dünya olma amacını gerçekleştirmek için ülkeler arasındaki gümrük tarifeleri ve diğer ticaret kısıtlamalarının azaltılmasını ve kaldırılmasını öngören GATT anlaşması, yani evrenselleşme; diğeri ise birbiri ile gerek ekonomik gerekse coğrafi benzerlik gösteren ülkeler arasındaki ticaretin serbestleştirilmesine yönelik ekonomik entegrasyonlar, yani bölgeselleşme hareketleridir. Bugün ülkeler bir yandan kendilerinden geride kalmış ülkelere karşı küreselleşmeyi kullanırken, diğeri yandan da kendilerine ekonomik, teknolojik vb. alanlarda rakip olan ülkelere karşı ekonomik entegrasyonlar oluşturmaktadırlar.

Anahtar Kelime: Küreselleşme, Ekonomik Büyüme, İstihdam, Ulusal Gelir, politik İktisat

Glottal Düzlem Açısından Konuşmacı/aktör Formantı İle Larinksin Vertikal Pozisyonu İlişkisi

Yrd.Doç.Dr. Şahin Saruhan

ÖZ

Opera şarkıcılığında bulgularan opera şarkıcısı formantına ilişkin önemli bir literatürün oluştuğu günümüzde, opera-dışı şarkıcılık türlerinde bulgularan konuşmacı/aktör formantına (K/AF) ilişkin yeterince sayı ve nitelikte araştırmanın halen yapılmadığı görülür. Bu durum, K/AF bulgularan şarkıcılık ve vokal icracılık türlerine yönelik eğitim süreçlerinde uygulanabilirliği olan bir metodoloji oluşturma çalışmalarında larinksin pozisyonuna ilişkin ne tür stratejilerin kullanılabilmesine ilişkin bir soruyu da cevapsız bırakır. Bu çalışmada larinksin vertikal pozisyonu ile ilişkisi bağlamında glottal düzlemli değişkenlerin K/AF'nın oluşumuna ne derecede ve hangi koşullarda katkı sağladığı hususu incelenmiştir. Yapılan değerlendirmede, larinksin opera şarkıcılığında olduğu gibi vertikal olarak düşürülmesinin, vokal kıvrımlarda abdüksiyon eğilimi, incelme artışı, kapalı faz azalışı ve böylelikle de sesin üst spektral enerji zenginliği açısından negatif yönlü bir etki oluşturması nedeniyle, K/AF 'nın oluşumunda, glottal kaynak açısından olumsuz bir etkide bulunduğu görülmüştür. Bu çerçevede, K/AF tespit edilen şarkıcılık ve/veya vokal icracılık türlerine ilişkin ses eğitimi süreçlerinde düşük laringial pozisyon stratejisinin kullanılmaması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelime: Ses Eğitimi, Geleneksel Şarkıcılık, Opera Şarkıcısı Formantı, Konuşmacı/aktör Formantı, Laringial Pozisyon.

Mardin ve Çevresine Ait Eskatolojik Anlatımlardaki Ortaklıklar

Yrd.Doç.Dr. Şakire Balıkcı

ÖZ

Ortak bir coğrafyada yaşayan ve ortak bir tarihî paylaşan insanların aynı değer yargılarına sahip oldukları, öteden beri bilinen bir gerçektir. Özellikle ortak bir geçmiş, toplumların ortak bir düşüncede birleşmesini, olaylar karşısında ortak bir tutum ve davranış geliştirmelerini de beraberinde getirir. Mardin’de yaşayan, Müslüman, Süryani ve Yezidi kesime ait eskatolojik anlatımlar, grupların mensup oldukları dini görüşler çerçevesinde şekillense de, yukarıda bahsi geçen tarih ve kültür birlikteliğinden mütevellit dinî anlatımlarında keşişen noktalar söz konusudur. Söz konusu ortaklıkları “kıyâmet öncesi” ve “kıyâmet sonrası” şeklinde iki başlık altında değerlendirmek mümkündür. Kıyâmet öncesi ortaklıklar kutsal kitaplarda bahsi geçen alâmetlere ek olarak “kurtla kuzunun dost olması”, “emzikli kadının çocuğunu ayaklar altına alması”, “hamile kadınların çocuklarını düşürmeleri” gibi halk arasında yaşayan kitabî bilgilerin dışındaki örnekleri de değerlendirmek mümkündür. Kıyâmet sonrası ortaklıklar ise “yeniden dirilme” ve “cennet cehennem inancı” kapsamında ele alınacaktır.

Anahtar Kelime: Mardin, Kıyâmet, Eskatoloji, Dini Gruplar

Yoksulluk Kavramının Yerelleşmesi: Kentsel Yoksulluk ve Yerel Yönetimlerin Konuya Yaklaşımı

Yrd.Doç.Dr. Salih Batal

ÖZ

Yoksulluk günümüz dünyasının en önemli sorunları arasında yer almaktadır. Gelişmiş veya gelişmekte olan ülkeler için farklı boyutlarda olsa da, yoksulluk sorunu çözüm bekleyen öncelikli konular arasında yer almaktadır. Demokrasi, yerel yönetimler, yönetim, sosyal devlet, sosyal belediyecilik, yoksulluk ve kentsel yoksulluk gibi kavramların birbirleriyle olan ilişkileri, 20. Yüzyılın ikinci yarısından sonra akademik tartışmalara ve yeni açılımlara yol açtığı gibi siyasi dünyamızın ve sosyal hayatımızın da önemli bir parçası haline gelmiştir. Geleneksel merkezîyetçi yapının ve sosyal devlet anlayışının değişmesi ile birlikte yerel alandaki siyasi, ekonomik ve sosyal kurumların ağırlığı da artmaktadır. Yerel yönetimlerdeki bu gelişimle birlikte halkın yönetime daha fazla katılımı sağlanmış ve katılımcı demokrasi yaklaşımlarının kuvvet kazanması ile birlikte yönetici kesim halka daha yakın bir tutum sergilemeye başlamıştır. Gelişmiş ülkelerde katılımcı demokrasinin yerelleşmesi ve kurumlaşması ile birlikte sosyal siyasetin hedeflerinden olan maddi ve manevi kalkınma hamleleri de yerel yönetimlerde sosyal belediyecilik ilkesinin önem kazanmasına yol açmıştır. Çalışmada; yoksulluk kavramı ve çeşitleri kısaca açıklanarak, kentsel yoksulluk kavramının doğuşu ve içeriği ele alınacaktır. Ayrıca, yerel yönetimlerin kentsel yoksullukla mücadele yöntemleri tanımlanacak ve kentsel yoksullukla mücadele adına bazı önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelime: Yoksulluk, Sosyal Devlet, Yerel Yönetimler, Sosyal Belediyecilik.

Türk Sürgün, Katliam ve Soykırımlarının Türk Şiirine Yansımaları

Yrd.Doç.Dr. Salim Durukoğlu, Sevim Salik

ÖZ

Sosyal bir varlık olan insanın ortaya koyduğu sanat eserlerinin, edebi metinlerin yaşanılan toplumun ortak hafızasından süzülerek ortaya çıktığı bilinen bir gerçekliktir. Ortaya çıkan sanat eseri ve o sanat eserini besleyen toplum ve kültür arasında karşılıklı güçlü bir iletişim vardır. Yaşanılan, toplumu derinden etkileyen olayların bir yansıması olan sanat eserleri, edebi ürünler olduğu gibi toplumsal algıyı etkileyen ve tetikleyen eserlerde vardır. Sanat ve toplum arasındaki bu karşılıklı ilişki romanlarda, şiirlerde, destanlar ve hikayelerde açıkça görülmektedir. En eski Türk şiir ve destanlarında, Türk toplumunun yaşadığı kuraklıklar, kıtlıklar, doğal felaketler, ölümler ve yaşam mücadelesini konu edinmiştir. Bu şiir ve destanlardan Türk milletinin var olma şekli, kazandığı ve kaybettiği savaşlar, inandığı din, yaşadığı coğrafya, gelenek ve görenekleri gibi birçok gerçek bilgiye ulaşılmaktadır. Türk milleti toplumsal hafızasını en eski dönemlerinden günümüze kadar canlı bir şekilde tutmuş ve yaşadığını, en çok da şiir formunda, dile getirmekten çekinmemiştir. Türklerin 19. yüzyılda Batı'da Viyana, Doğu'da ise Balkanlar ve Kafkasya'dan çekilmek zorunda kaldığı dönemlerden itibaren dünyanın farklı bölgelerinde yaşayan Türk nüfusunun çok büyük kırım ve kıyımlardan geçirildiği acı ve açık bir şekilde ortadadır. Viyana'da Mora'da, Tripoliçe'de, Kırım'da, Hocalı'da, Doğu Türkistan'da, Kerkük'te, Kazakistan'da ve Anadolu topraklarında yaşayan Türkler son iki yüz yıllık dönemde tarihlerinin en büyük hakaretine ve kıymına uğramışlardır. Tarihi belgelerle ortaya konulan bu katliam ve soykırımlar Türk şiirlerine, ağıtlarına ve manilerine de yansımıştır. Bu bildiri Türklerin yaşadıkları acıları özne tutan şiirlerden yapılmış seçmeleri içermekte, şiir dili ile yakın tarihin acı sayfaları aralanmaktadır.

Anahtar Kelime: Türk, Yakın Tarih, Sürgün, Katliam, Soykırım, Şiir, Ağıt.

Popüler Türk Romanlarının Kelime Öğretiminde Kullanılabilirliği: Söz Varlığı Açısından Bir Değerlendirme

Yrd.Doç.Dr. Sami Baskın

ÖZ

2005'ten sonra hazırlanan Türkçe Programları ile Türkiye'de dil eğitimi boyut değiştirmiştir. Bu anlayışa göre sözcüklerin soyut sözlüksel anlamlarından ziyade bağlam içinde kazandıkları anlamlar önemli hale gelmiştir. Bunun için yaparak yaşayarak öğrenme ilkesi doğrultusunda mümkün oldukça öğrencilere öğretilen dil birimlerinin geçtiği ortamları göstermek, bu ortamları seyreden bireyler olmaları yerine onları ortamın bir parçası, yaşayanı, öznesi haline getirmek gerekmektedir. Bunun için öğrenciler, öğrenme ortamında aktif, öğrendiklerini doğal bağlamında gören ve kullanan kişiler olmalıdır. Bu çalışmada, kelime öğreniminde doğal bir bağlam oluşturan ve öğrencilerin etkin katılımını gerektiren okumanın ortaokul seviyesindeki bireylerin kelime hazinesinin geliştirilmesinde kullanılabilmesi için çeşitli önerilerin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu yüzden "Popüler Türk romanları ortaokul Türkçe dersinde öğrenilen kelimelerin pekiştirilmesinde kullanılabilir mi?" sorusuna cevap aranmıştır. Bu soruyu cevaplayabilmek için iki temel değişkene bakılmıştır. Birinci değişken, her sınıfta (5-8) okutulan ders kitaplarında sıklığı en yüksek 100 kelimenin popüler romanlardaki kullanımı, ikinci değişken ise popüler romanların içeriğinin ortaokullardaki temalara uygunluğudur. Türk popüler romanlarından Aldatmak, Aşk, Gece Sesleri, İstanbul Hatırası ve Şu Çılgın Türkler kitapları örneklem olarak kabul edilmiş ve belge tarama yöntemi kullanılarak adı geçen değişkenlerin varlığı kontrol edilmiştir. Yapılan inceleme neticesinde popüler romanların ortaokullarda öğretilmesi amaçlanan kelimelerin büyük bir bölümünü destekleyecek biçimde olduğu, hem tema hem de dil özellikleri bakımından ortaokul öğrencilerine okuma zevk ve alışkanlığı kazandırabileceği, bunun da öğrencilerin söz varlığını geliştirmede kolaylaştırıcı bir etken olacağı görülmüştür.

Anahtar Kelime: Ortaokullarda Kelime Öğretimi, Türkçe Ders Kitaplarının Söz Varlığı, Popüler Romanların Dil Eğitimde Kullanılması

Erken Cumhuriyet Döneminde “Motör ve Makine Karşında Aktif Yurddaş” Yetiştirme Projesinin Bir Aracı Olarak Beden Terbiyesi ve Spor Politikalarının İktisadi Boyutu

Yrd.Doç.Dr. Sanem Yamak Ateş

ÖZ

Michael Foucault modern iktidarın bireylerin ve bir bütün olarak nüfusun bir yandan sağlığını ve verimliliğini arttırmaya diğer yandan da itaatkar kılmaya yönelik iktidar pratiklerini hayata geçirdiğine dikkat çeker. Beden terbiyesi ve spor da verimli ve uysal bedenlerin yaratılmasında modern iktidarlarca kullanılan önemli bir biyopolitika aracıdır. 20. Yüzyıl başlarında beden terbiyesi ve spor genel olarak nüfusun sağlığı özel olarak ise askeri açıdan sağladığı faydalar ekseninde Osmanlı-Türkiye gündemine de girmiştir. II. Meşrutiyet’in savaşlar ortamında müsellah bir millet yaratma projesinin önemli bir bileşeni olan beden terbiyesi ve sporun iktidarca kullanımı, Cumhuriyet döneminde devam etmiştir. Bu dönemde de askeri müdafaa amacı, yine öne çıkan hedef iken, Cumhuriyet’in sanayileşme projesi ekseninde kapitalist gelişmenin ihtiyaç duyduğu verimli bir işgücün yaratılması projesinde de beden terbiyesi ve spora önemli bir işlev yüklenmiştir. Bu çalışmada erken Cumhuriyet döneminde beden terbiyesi ve sporun verimli, üretken bedenlerin yaratılması hedefi çerçevesinde nasıl ele alındığı incelenecektir.

Anahtar Kelime: Biyopolitika, Beden Terbiyesi, Spor, Cumhuriyet Dönemi, İktisadi Verimlilik

Yapay Sinir Ağlarıyla Yapılmış İşletme Uygulamaları

Yrd.Doç.Dr. Şebnem Koltan Yılmaz, M. Mustafa Yücel

ÖZ

Yapay zeka tekniklerinden biri olan yapay sinir ağları (YSA), insan beyninden esinlenilerek geliştirilmiş olup öğrenme yoluyla yeni bilgiler üretebilmektedir. Gelişen teknoloji ile birlikte mühendislik, mimarlık, ziraat, işletme, turizm, tıp, eczacılık ve eğitim gibi alanlarda her geçen gün daha yaygın uygulama alanı bulmaktadır. Bu çalışmada, YSA'nın işletme alanındaki kullanımlarını göstermek amacıyla YSA ve YSA modelleri açıklandıktan sonra 1995-2013 yılları arasında yapılmış çalışmalar özetlenerek sonuçlara yer verilmiştir. Çalışmalar incelendiğinde; YSA modellerinin işletme alanında finans, pazarlama, yönetim, üretim yönetimi ve kalite kontrol uygulamalarında başarıyla kullanıldığı ortaya çıkmaktadır. Araştırmacıların, tahmin amaçlı kullanılan Çok Katmanlı Algılayıcılar modeli YSA üzerine yoğunlaştıkları; alternatif yöntemler içerisinde en yüksek doğruluğu sağlayan ve gerçek değerlere en yakın sonuçları veren yöntemin YSA olduğu görülmektedir. YSA uygulamalarının finansal tahmin, zaman tasarrufu, verimlilik, süreç kontrolü, kalite kontrol açısından işletmelere pek çok kazanım sağlayabildiği, maliyetleri minimize edebildiği ve işletmelerde karar verici konumda olan kişilere yol gösterici olabildiği anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelime: Yapay Sinir Ağları (ysa), İşletme Ve Yapay Sinir Ağları, Çok Katmanlı Algılayıcılar (çka), Yapay Sinir Ağı Modelleri, Yapay Zeka.

Acımak Ya Da Acımamak? Reşat Nuri Güntekin'in Acımak Romanında Eylem, Erdem ve Ahlâk Felsefesi

Doç. Dr. Şengül Çelik, Yrd.Doç.Dr. Seda Arıkan

ÖZ

Cumhuriyet dönemi Türk Edebiyatı'nın önde gelen yazarlarından Reşat Nuri Güntekin'in 1928 yılında yayınlanan sekizinci romanı Acımak, ahlâk felsefesinin düşünce alanlarından eylem, eylemle ortaya çıkan sonuç, eylemin mahiyeti, erdem ya da erdemsizlik ve eylemi güdüleyen etkiler gibi konuları temel kaygı edinmiş bir yazındır. Bu romanda Güntekin, insanı, insanın doğasını ve eylemlerini irdeleyerek bir tür ahlâk felsefesi geliştirir. Acımak, ahlâk felsefesi kuramlarından iki temel yaklaşımı –daha çok utilitarian ve deontolojik filozoflar tarafından savunulan eylem-temelli ahlâk felsefesini ve erdem kuramcıları tarafından savunulan erdem-temelli ahlâk felsefesini– olaylar ve karakterler üzerinden işler. Kurallarla işleyen bir ahlâk felsefesi temel prensipler belirleyerek doğru eyleme ulaşacağını savunurken; erdem kuramcıları eylem ve kurallara ikincil bir önem atfederler ve iyilik ve doğruluğu belirli erdemlere sahip olmak ile tanımlarlar. Bu bağlamda romandaki iki ana karakter Zehra öğretmen ve babası Mürşit Bey aslında “İyi” olmayı amaçlayan, “Doğru” eylemlerde bulunmayı niyet edinen, fakat tek başına eylem ya da tek başına erdem ağırlıklı güdüledikleri için yanlış eylemlere neden olan kişiler olarak çizilirler. İnsanı hem kendi potansiyeli hem de zaafı içinde değerlendiren bir yazar olarak Güntekin, karakterlerini saf iyi ya da saf kötü olarak yaratmaz, onlar üzerinden okuyucunun iyi ve kötü ihtimalini görmesini sağlar. Dahası tek başına eylem ya da tek başına erdem ahlâkî davranışla sonuçlanıp sonuçlanmama meselesi üzerinde durarak, aslında iki yaklaşımı da içeren çoğulcu bir ahlâk anlayışı sunar. Bu bağlamda bu çalışma, acımak romanını karakterler ve onların eylemleri bazında ele alarak, utilitarian, deontolojik ve erdem etiği ile bağlantılı olarak bir tahlil yapmayı amaçlamaktadır. Sonuç olarak da, Güntekin'in Acımak romanında bir öneri olarak okuyucuya sunduğu etik anlayış görünür kılınacaktır.

Anahtar Kelime: Reşat Nuri Güntekin, Acımak, Utilitarian Ve Deontolojik Etik, Erdem Etiği

Üniversite Öğrencilerinin İnternet Bağımlılık Düzeyleri ve Medya Kullanım Pratikleri

Yrd.Doç.Dr. Sefer Kalaman

ÖZ

Bu çalışma, üniversite öğrencilerinin hem internet bağımlılık düzeylerini tespit etmek hem de geleneksel medyayı ve interneti ne oranda kullandıklarını ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır. Araştırmada, yüz yüze anket yöntemi kullanılmıştır. Anket, internet, internet bağımlılığı, geleneksel medya ve yeni medya konularının incelenmesi ve bu konularla ilgili mevcut literatürün taranması sonrasında hazırlanmış ve uygulanmıştır. 2016 yılında Bozok Üniversitesi'nde öğrenim gören 366 lisans öğrencisine uygulanan anket çalışmasından elde edilen veriler, SPSS adlı program aracılığıyla analiz edilmiştir. Anket analizinden elde edilen sonuçlarına göre, katılımcıların internet bağımlılık düzeyleri yüksek olmaktadır. Bunun yanında, katılımcılar internet mecrasını buna bağlı olarak yeni medyayı geleneksel medyadan daha çok kullanmaktadır. Analizde ayrıca katılımcıların cinsiyetleri, yaşları ve gelir seviyeleri ile farklı değişkenler karşılaştırılmış ve anlamlı sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelime: İnternet Bağımlılığı, Geleneksel Medya, Yeni Medya.

Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (Ufrs) 'nın Finansal Oranlar Üzerine Etkisi: Bist'de Bir Araştırma

Yrd.Doç.Dr. Selim Cengiz, Yusuf Gör

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Uluslararası Muhasebe Standartları (UFRS) ile birlikte uygulanmaya başlayan muhasebe standartlarının finansal oranlar üzerinde muhtemel etkileri incelenmektedir. Bu kapsamda UFRS Öncesi (2000-2004) ve UFRS Sonrası (2005-2009) dönemler arası BİST'te sürekli olarak işlem gören 85 işletme analize dahil edilmiştir. Analiz iki aşamalı olarak gerçekleştirilmiştir. İlk olarak işletmelerin standartlar öncesi ve sonrası her orana ait ortalamaları hesaplanmış ve sonuçlar karşılaştırılmıştır. Daha sonra ise UFRS'nin finansal tablo analizi üzerindeki etkisini ölçmek için Kolmogorov-Smirnov / Shapiro-Wilk Normallik ve Wilcoxon İşaret Testi analizi kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, BİST'te faaliyet gösteren işletmelerin UFRS'ye öncesi ve UFRS' sonrası hazırlanmış finansal tablolardan elde edilen finansal oranlar arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık olduğunu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelime: Uluslararası Muhasebe Standartları, Finansal Oranlar

**Muhasebede Muhafazakarlık Kavramı ve Kurumsal Yönetim Uygulamaları Arasındaki İlişki:
Bist'de Bir Araştırma**

Yrd.Doç.Dr. Selim Cengiz, Yusuf Gör

ÖZ

Bu çalışmanın amacı kurumsal yönetim uygulamaları ile muhafazakarlık arasındaki ilişkiyi tespit etmektir. Bu amaç doğrultusunda araştırmada, 2009-2015 yılları arasında Borsa İstanbul (BİST) 100 endeksinde faaliyet gösteren 74 şirketin verilerinden yararlanılmıştır. Araştırmada bağımlı değişken olarak muhafazakarlık; bağımsız değişken olarak da kurumsal yönetim ilkeleri kullanılmıştır. Araştırmada çoklu regresyon yöntemi kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda kurumsal yönetim uygulamaları ve muhafazakarlık arasında önemli bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelime: Muhafazakarlık, Kurumsal Yönetim İlkeleri, Çoklu Regresyon

Reklam-retorik-mimarlık: Konut Reklamlarında Toplumsal Cinsiyet Algısı

Yrd.Doç.Dr. Serap Durmuş, Elif Sever

ÖZ

Reklam, hedef kitleyi belirli bir ürüne yönlendirmek veya belirli bir davranışta bulunmaya ikna etmek için oluşturulan bir çeşit duyuru olarak tanımlanırken; bir ikna stratejisi olan retorik, kitleye vermek istenen mesaj için bir kodlama sistemi olarak tanımlanmaktadır. Mimarlık disiplini ise, reklama sahne olan mekanı konu edinmesi ve retorik bir parçası olan söylem üretiminde etkin rol alması nedeniyle önemli hale gelmektedir. Çünkü mekanlar, kullanıcıları ve kullanım amaçları ile retorik bir unsur olarak şekillenirken; reklamın oluşturduğu senaryoya göre tasarlanırlar ya da tasarlanan mekanlara göre senaryo edilirler. Toplumsal cinsiyet, biyolojik olan cinsiyet tanımı yanında sosyolojik bir kavram olarak karşımıza çıkar; kadın-erkek ayrımını kültür ve toplumun bireye yüklediği rol üzerinden tanımlamaktadır. Böylelikle cinsiyetlerin çeşitli kategorilerde ortaya çıktığı bir algı ortamı meydana gelmektedir. Tam da bu nedenle bu çalışmanın amacının, konut reklamlarında kadın-erkek rolünün retorik dilini yorumlamak olduğu belirtilmelidir. Bu doğrultuda çalışmada kadın-erkek rolü; gücün temsili olarak, tüketici olarak, toplumun yüklediği rollere göre ve temsil edilen vaatler açısından tartışılmaktadır. Reklamlarda kadın-erkek rolleri ve konut arasında kurulan bağ, çalışma kapsamında mimarlık ve retorik ilişkisi yoluyla oluşturulmuştur. Dolayısıyla mimarlık ve retorik, disiplinler arası bir ortaklık alanı olarak reklamı konu edinme potansiyeline sahiptir. Sonuç olarak çalışmada, konut reklamlarında toplumsal cinsiyet algısı, reklam-retorik-mimarlık üçlüsü üzerinden analiz edilmiştir. Seçilen 10 adet konut reklamı ile sınırlandırılan çalışma, reklam sahnelerinden elde edilen görüntüler üzerinden yorumlanarak gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelime: Toplumsal Cinsiyet Algısı, Konut, Mimarlık, Reklam, Retorik

Toplumsal Dil Bilim Ya Da Sosyal Medya

Yrd.Doç.Dr. Serdal Kara

ÖZ

Gündelik konuşma dilinden ayrı bir söz varlığına sahip olan sosyal medya, toplum ile dil arasında yeni bir kesişim alanı yaratarak yazı dilini ekran diline, ekran dilini ise konuşma diline çevirmiş görünmektedir. Artık sosyal medya üzerinden inşa edilen kavram ve kelime guruplarının gündelik konuşma dilimize sızmadığını sanırım kimse iddia edemez. Yeni bir toplumsal dil bilim alanı olarak okuyabileceğimiz sosyal medyada artık kullanılan çeşitli kelime ve kavramlar sadece kullanıldıkları genel ağ ortamında değil, gündelik konuşma dilinde de dolaşıma girmiş durumdadır. Sosyal medyada kullanılan dilin yalnızca işitimi imgesi ve harflerden oluşmadığı dil dışı göstergelerle de yeni bir toplumsal alana karşılık geldiği söylenebilir. Sosyal medyada kurulan ilişkiler, hızlı paylaşımlar, anlık iletiler ve hatta görüntüler anlaşılması zor bir çağın işaretleri gibi görünse de biz bu tebliğde, toplumsal dil bilim perspektifinden hareketle bir sosyal medya fenomeni haline gelen twitter üzerinden kurulan, çözülen, tekrar edilen yeni medya dilinin toplumsal ağları üzerinden bir tartışma açmayı istiyoruz.

Anahtar Kelime: Toplumsal Dil Bilim, Sosyal Medya, Twitter

Modernitenin Yeni Türk Sineması'na Yansımaları

Yrd.Doç.Dr. Sertaç Timur Demir

ÖZ

Hız ve hızla ilişkilendirilegen modernite hem bir dönemi hem de bir dünya görüşünü ifade etmektedir. Bilgiyle donatılmış profesyonel bireylerin içinde kurgulandığı bu dünya "mutlu" yaşamın vaatleriyle doludur. Bu kurguda herkes daha alımlı, daha zengin, daha fit ve daha keyifli olabilmenin arayışı içindedir. Oysa modernite, aynı zamanda, bu arayışın hiçbir zaman nihayetlenemediği; her tatminin yeni bir eksiklik farkındalığı ve yeni bir arzu yönelimi olarak kendi küllerinden doğduğu sonsuz bir yürüyüşe gönderme yapmaktadır. Mutluluk için yaşayan "modern" bireyin, her teşebbüste peşinden koştuğu şeyden uzaklaşmasının; mutsuzlaşmasının özü de budur. Yeni Türk Sineması, bu anlamda bir modernite sinemasıdır. 2000'li yıllardan sonra yapılan filmleri çerçeveleyen Yeni Türk Sineması, kentleşmeden kaçan bıkkın ve kayıtsız karakterlerin iç-gerilimli hikayelerini anlatmaktadır. Bu hikayelerde, taşraya sığınan ama yitirdiği doğallık ve samimiyeti burada da bulamayan; ruhsal bir kısır döngüye müptela kişilerin yaşamları vardır. Bu bildiri, bu açıdan modernitenin bu ülkenin güncel sineması ve coğrafyasında nasıl tecrübe edildiğini ve nasıl yansıdığını ele almaktadır.

Anahtar Kelime: Modernite, Yeni Türk Sineması, Mekan, Karakter, Yaşam Biçimi.

Görsel Kültür Ürünü Olarak Modern Bedenler

Yrd.Doç.Dr. Sertaç Timur Demir

ÖZ

Modern zamanlarda beden, sürekli yapıpı bozulabilen, yenilenebilen ve değiştirilebilen bir projedir. Tüketimciliğin özünü de teşkil eden bu kurgu, ideal bedenin imkansızlığını ima ederken; küresel para ekonomisini de beslemektedir. Bedenlerini sürekli olarak dönüştürmeye teşvik edilen modern bireyler için "durmak", geride kalmaya, trendler çemberinin dışında kalmaya, özetle yok olmaya denktir. Zira bedenın görünümü artık onun mutlak ontolojisini ifade etmektedir. "Göründüğün kadar varsın" şeklinde formüle edilebilecek bu mekanizmanın en önemli dişlisi, hiç şüphesiz ki, görsel kültür üreten kitle iletişim araçlarıdır. Film ve dizi starlarının öncülüğünü ettiği moda anlayışı, bu araçlar yoluyla kitlelerce içselleştirilmekte ve bu devinim bir tür "özgürlük" olarak pazarlanmaktadır. Bu bildiri, ekranın görüntüsü ile bedenın görünümü arasındaki popüler süreci incelemektedir. Bu amaçla, özellikle filmler ve diziler üzerinden örnekler sunularak, sahip olunan bedenın yapay, kurgusal ve küresel olduğu fikri tartışmaya açılmaktadır.

Anahtar Kelime: Görsel Kültür, Film, Televizyon, Beden, Moda.

1980 Kuşığı Türk Şiirine Eleştiriler

Yrd.Doç.Dr. Servet Şengül

ÖZ

1980 Kuşığı Türk şiiri kendisine zaman bakımından en yakın kuşak olarak 60 ve 70 Kuşığı şiirinden oldukça farklı anlayışa sahiptir. 1980 askeri darbesinin de etkisiyle 80 Kuşığı, kendinden önceki yirmi yılın ideolojik şiir tavrını sanatsal şiire çevirir. Darbe öncesinin her türlü siyasi hareketi, darbe sonrasında derin bir sessizliğe bürünür. Toplumun yansıması olan sanat hareketleri, özelde şâirler, bu sessizliğe tabi olmak zorunda kalınca önceki dönemlerden ayrılan, bireyi önceleyen ve sanat yapma hedefi olan şiir anlayışı gelişir. Askeri siyasetin baskısı ve değişen yaşam algısı 80'ler şiirini “şiire dönüş” düsturuna yönlendirir. İkinci Abdülhamit devrine benzer şekilde 80 şiirinde hastalıklı, bunalımlı, kanı içine atan teknik olarak ‘patetik ruh’ hali egemen olur. Dönemin gerçekliği onların şiirini karamsar havaya büründürür. Şâirler, belki de mecbur kaldıkları, bireysellik arz eden ve topluma uzak bir dil kullanır. Bu şiir tavrı nedeniyle; Hakan Arslanbenzer, Hakan Şarkdemir, Osman Özbahçe ve Hayriye Ünal gibi 1990 ve 2000 Kuşığı şâirleri kendilerinden önce gelen 1980 Kuşığı’na ağır eleştirilerde bulunur. Bu eleştiriler arasında ‘meselesizlik’, ‘toplumdan kopuk olma’, ‘şiiri salt sanat eseri olarak görme’ gibi konular yer alır.

Anahtar Kelime: 1980 Kuşığı Türk Şiiri, Şiir Eleştirisi

İşgücü Piyasalarında Yeniden Yapılanma ve Sorun Alanları

Yrd.Doç.Dr. Sevgi Işık Erol

ÖZ

Küresel sermayenin dünya üzerinde yeniden yapılanma sürecine girmesi, işgücü piyasalarında yaşanan değişim ve dönüşümün en önemli nedenidir. Özellikle işgücü piyasasında sermayenin üretimini düşük maliyetli bölgelere kaydırması; gelişmiş ülkelerde nitelikli bir çekirdek işgücü talebinin artmasına neden olurken, imalat sanayinde istihdamın daralmasına, işsizliğin ise yapısal bir nitelik kazanmasına neden olmuştur. İşgücü piyasalarında yeniden yapılanma ve sorun alanlarının ele alındığı bu çalışmada ilk olarak günümüzde “işgücü piyasalarında yaşanan değişimin gerekçeleri”; “küresel sermayenin yeniden yapılanma süreci” ve “devletin düzenleyici rolünde daralmalar ve kuralsızlaştırma” başlıkları altında değerlendirilecektir. Çalışmanın ikinci bölümünde, işgücü piyasalarının yeniden yapılanması sonucunda meydana gelen “işgücü piyasasında esnekleşme”, “işsizlik”, “sanayi istihdamının azalması sonucu istihdamın sektörel değişmesi”, “enformel istihdam ve korumasız işgücü” gibi sorunlar ele alınacaktır. Son bölümde ise sonuç ve değerlendirme yer alacaktır.

Anahtar Kelime: İşsizlik, İşgücü Piyasaları, Yeniden Yapılanma, Esnekleşme, Kuralsızlaşma.

Türk Dili ve Edebiyatı Dersinin Etkililiği Üzerine Bir Değerlendirme

Yrd.Doç.Dr. Sezgin Demir

ÖZ

Bireyin duygu ve düşüncelerini belirli düzeydeki estetik kaygı ile aktarabilmesine olanak tanıyan temel sanat dallarından biri olan edebiyat insanlık tarihi kadar eski bir medeniyet kurma aracı olarak tanımlanabilir. Edebiyat aynı zamanda bireye simgesel düşünceye ulaşabilme olanağı tanınmasıyla da insan denilen organizmanın sembolik düşünme becerisini olanaklı kılan çift eklemli iletişim dizgesini elde etmesini sağlamasıdır. Edebiyatın dil ile yakın ilişkisi, dil dizgesinin edebiyat uygulama alanına zemin ve araç olma özelliği göstermesi; her ikisinin birlikte değerlendirilmesini, çocuklara ve gençlere birlikte öğretilip/geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu yönüyle edebiyatsız bir dil eğitimi, dil becerilerinden yoksun özde edebiyat genelde ise sanat eğitimi düşünülemez. Ortaöğretim kademelerindeki Türk Dili ve Edebiyatı dersi, medeniyet kurma ve geliştirme serüvenimizde önemli görev ve işlevlerini üstlenmektedir. Türk Dili ve Edebiyatı dersinin etkililiğine yönelik bu araştırma tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında lise düzeyinde eğitim alan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu Aksaray il merkezindeki 4 lisede eğitim gören toplam 564 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında katılımcılara ait verilerin analizinde yüzde ve frekans teknikleri, bağımsız gruplar t testi, varyans analizi ve değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla Pearson Korelasyon katsayısı analizi gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelime: Edebiyat, Dil, Dil Bilimi, Dil Eğitimi, Metin.

Bir İktidar Formu Olarak Bilgi: Yönetim Söylemlerinin Retoriği

Yrd.Doç.Dr. Şükran Gölbaşı

ÖZ

Yeni yönetim/organizasyon teorilerinin ortaya çıkış nedeninin, örgütsel verimliliği/ etkinliği arttıracak yeni yol ve yöntemleri önerme iddiası olduğu ileri sürülür. Yeni söylemlerde, giderek aşırı insancıl ve katılımcı retorik ağır basarken verimlilik ve etkinlik neredeyse unutulmuş görünmektedir. Bu çalışmanın amacı, tarihi seyri içinde yönetim/organizasyon teorilerini kontrol ve disiplin uygulamaları bağlamında incelemektir. Araştırmanın temel sorusu: Acaba örgütsel ortam giderek demokratikleşmekte midir? Yoksa insancıl yeni söylem, demir yumruğu gizleyen kadife eldiven midir? Bu araştırmanın ortaya çıkmasında, üç farklı tez ve bunların yönetim söylemlerinde yansısını görme merakı belirleyici olmuştur. Birincisi Abrahamson'un yönetim söylemlerinin ortaya çıkışını ekonominin döngüleriyle eşleştiren tezi; ikincisi Foucault'nun zenginliğin kazanılma biçimine bağlı olarak değişen iktidar tarzları ve insan bilimlerinin ortaya çıkışı tezi, üçüncüsü Whitley'in ekonomik faaliyetlerin yeniden örgütlenmesinin, eski güç ilişkilerini dağıtıp farklı bir mantıkla yeniden kurduğu tezidir. Çalışma kavramsal düzeyde yürütülmüştür. Örgütler giderek daha basıklaşırken, örgüt içi gücün ise görünmezleştiği, söylemlere gömüldüğü, içselleştirildiği ve keskinleştiği bulgulanmıştır.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Yönetimsellik, Söylem, Disiplinin İçselleştirilmesi, Kontrol, Güç

Siyasal İletişim Sürecinde Mekânın Rolü Bağlamında Fatih-çarşamba Semti Örneği

Yrd.Doç.Dr. Süleyman Güven

ÖZ

Bu çalışmanın amacı mekân ve siyaset arasındaki karşılıklı ilişkiyi Fatih İlçesine bağlı Çarşamba Semti örnek olayı üzerinden ortaya koymaktır. Bu çerçevede çalışmanın temel varsayımını “mekânlar, siyasal alanların üreticisidir ve siyasal alanın mekânı belirlemesi gibi mekân da siyasal alana etki etmektedir” varsayımı oluşturmaktadır. Bu varsayım çerçevesinde semti incelemeye değer kılan özellik semtin dinsel muhafazakâr bir yaşamın merkezlerinden biri durumunda bulunması, semt sakinlerinin genel olarak giyimlerinden toplumsal ilişkilerine kadar bu yaşam tarzının temsilcileri görünümünde olmaları ve siyasal tercihlerinin de bu yaşamı destekleyici siyasal partilere yönelik olmasıdır. Bu çerçevede Çarşamba semtinde konumlanan ve yaşam tarzlarıyla ve sosyal ilişkileriyle şehrin genel kültürel ortamından farklılıklar ortaya koyan özellikle “İsmailağa Cemaati”nin siyasal alanla kurmuş olduğu ilişki ve bu çerçevede mekânı kullanımı incelenecektir. Çalışmada “doğrudan gözlem” ve “derinlemesine görüşme” yöntemleri birbirini destekleyici iki yöntem olarak seçilmiştir. Bununla birlikte çalışmada semtin siyasetle olan ilişkisi konusunda medyada çıkan haber ve yorumlar da dikkate alınacaktır. Bu amaçla çalışmada öncelikli olarak İstanbul il sınırları içerisinde yer alan Fatih ilçesinin Çarşamba Semtinin tarihsel ve kültürel yapısı ele alınacak ve semtte yer alan mekânların tarihsel ve sosyo-kültürel özellikleriyle semte kattığı kimliksel yapı incelenecektir. Bu incelemede ilgili literatür taramasından sonra doğrudan gözlem ile elde edilen bilgilere yer verilecektir. Ardından semt hakkında detaylı bilgiye sahip ve semt ile yakından ilişkisi olduğu bilinen şahıs(lar) ile derinlemesine görüşme yapılacaktır. Bununla birlikte semtle ilgili medyada çıkan haber ve yorumlar taranacak olup ilgili görülen haber ve yorumlardan yararlanılacaktır.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Mekân, Siyaset, Siyasal İletişim, Fatih-çarşamba, İsmailağa Cemaati.

Din Eğitimi Açısından Allah İnancı Temalı Çocuk Kitaplarının Eleştirisi: Teklifler-öneriler

Yrd.Doç.Dr. Süleyman Karacelil

ÖZ

Türkiye’de özellikle son 20 yılda artarak devam eden dini çocuk yayınlarını incelemek ve eğitimin bilimsel verileri ışığında değerlendirmeye tabi tutmak, işin uzmanları ve ilgilileri için bir zorunluluk haline gelmiştir. Çünkü çocukların dini gelişiminde ve yetişmesinde çocuk kitaplarının rolü büyüktür. 0-12 yaş çocuklarına kişilik ve dil gelişimi ile bilişsel, sosyal ve manevi gelişimleri noktasında olumlu ya da olumsuz etki edebilecek ürünler mevcuttur. Bu ürünlerin çocuğun istek, ihtiyaç ve şartlarına uygun olması zorunludur. Bu sahada yazılmış dini değerleri kavratmayı hedefleyen çocuk eserlerinin uzman gözüyle mutlaka değerlendirilmesi ve eserlerin çocuğun gelişim özelliklerine uygun olarak kaleme alınıp alınmadığının tespit edilmesi, birtakım ilke, kaide ve önerilerle yeni eser telif edecek kimselere yol gösterecek nitelikte eleştirel çalışmaların hazırlanması önem etmektedir. Çocuğun manevi gelişimine yaptığı etkilerden dolayı dini çocuk yayınlarının incelenmesi, çocuğun gelişimine ve din eğitiminin verilerine uygunluğu açısından değerlendirilmesi son derece önemli olup eksikliği açıkça hissedilen bir ihtiyaçtır. Bu tebliğde farklı yayınevlerinin ülkemizde telif edilen Ahiret inancı temalı çalışmaları biçim, içerik ve dil yönünden, çocuk edebiyatı kriterleri esas alınarak eleştirel bir gözle incelenmesi daha da önemlisi din eğitim-öğretim teknikleri ve dini gelişim süreci doğrultusunda muhatap kitesine uygunluk açısından değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelime: Din Eğitimi, Çocuk Edebiyatı, Ahiret İnancı

Ebü'l-berakât El-bağdâdî'nin Risâle Fî Mâhiyyeti'l-melâl Adlı Eseri Üzerine Bir İnceleme

Yrd.Doç.Dr. Tuna Tunagöz

ÖZ

Ebü'l-Berekât Hibetullâh b. Alî b. Melkâ el-Bağdâdî (ö.547/1152), tıp, gökbilim, eczacılık, psikoloji, mantık, fizik ve metafizik sahalarda eserler vermiş Yahudi asıllı bir filozoftur. Onun ön plana çıkan özelliği, dinî-felsefî kaynaklara dayanan uzun soluklu bir inceleme sürecinin ardından, felsefeyi felsefe içerisinden eleştirmesi ve özgün bir felsefî sistem inşa etmeye çalışmasıdır. Filozofun, Tanah'ın "Kôhelet" (Vâiz) bölümüne yaptığı Yahudilik dönemine ait Kitâbü't-Tefsîr (Tefsir Kitabı); nefis kavramı üzerine bir inceleme içeren Min Kitâb li-Ebü'l-Berekât el-Bağdâdî fî İlmi'n-Nefs (Ebû'l-Berakât el-Bağdâdî'nin Nefis İlmi Hakkındaki Kitabından [Pasajlar]), kısa zamanda etki gösteren meşhur ilaç bileşimi el-Berşe'aşâ (Hızla İyileştiren); bu bileşim üzerine açıklamalar yapan Emînü'l-Ervâh (Ruhların Dayanağı) henüz neşredilmemiştir. Onun, insanda usancın/bıkkınlığın ortaya çıkma nedenlerini inceleyen Risâle fî Mâhiyyeti'l-Melâl (Usancın Mahiyeti Hakkında Risale) isimli eseri de yayımlanmış değildir. Bu çalışmada, risalenin elyazmaları tanıtılacak, ardından metnin içeriğine yönelik açıklamalar yapılacak; böylelikle İslam düşünce tarihinin kayıp bir halkasının gün ışığına çıkması için çaba sarf edilecektir. Risalenin, Büyük Selçuklu Devleti'ne tâbi olarak Yezd'de hüküm süren emir II. Gersâsp Ferâmerz b. 'Alî'nin talebiyle kaleme alındığı ve büyük ihtimalle 517-537/1123-1143 yılları arasında telif edildiği anlaşılmaktadır. Bağdâdî'nin risalede, usanç ve nedenlerine ilişkin şu sonuçlara ulaştığı görülmektedir: Usanç, bir şeyi sevenin, o şeyi sevmemeye başlaması ve ondan uzak durmasıdır. Nefsin yalın hallerinden olduğu için eksiksiz biçimde tanımlanamayan, sadece tecrübî olarak bilinebilen bir kavramdır. Sıklıkla yorgunluk karıştırılmaktadır; fakat yorgunluktan farklı ve ondan genel bir kavramdır. Bedende ortaya çıkan yorgunluğun nedeni bir organın sürekli kullanılmasıdır. Nefsî bir sorun olan usanç ise insanın hep aynı şeyleri yapması, aynı şeylerle ilgilenmesi neticesinde ortaya çıkmaktadır. Usancın genel bir nedeni ve birkaç özel nedeni bulunmaktadır. Genel neden, tekrarlanan tecrübelerin insanın nefsinin usanmasına müsait zemin hazırlamasıdır. Özel nedenler, sırf nefis kaynaklılar ve beden kaynaklılar olmak üzere ikiye ayrılır. Nefsin yüceliği, nefsin zekâ düzeyi ve nefsin gücü ilk grubun; hastalıklar ve vücut sıvılarının dengesizliğini ikinci grubun türleridir.

Anahtar Kelime: Ebû'l-berakât El-bağdâdî, İslam Felsefesi, Psikoloji, Usanç.

Felsefedeki “Şey” (Nesne) Kavramı ve Bu Kavramın Türk Dili Üzerinden Türk Düşüncesine Yansıması

Yrd.Doç.Dr. Uluhan Özalan

ÖZ

Türk dili üzerine yapılan çalışmalar, başta ses, şekil ve anlam bilgisi olmak üzere dil biliminin çeşitli alt dalları üzerine yoğunlaşmıştır. Dilimizin farklı disiplinler bakımından ortaya koyduğu manzaranın araştırmacıların dikkatini fazla çekmediği vurgulanması gereken bir husustur. Farklı disiplinler bakımından Türk dilinin değerlendirilmesinin sadece dilcilik için değil, diğer çalışma alanları için de kıymetli bazı neticeler vereceği zaman zaman yapılan çalışmalarda ifade edilmektedir. Özellikle, felsefenin temel kavramları bakımından Türk dilinin analiz edilmesi, Türk düşünce yapısının sınırlarının çizilmesi, Türk milletinin varlıkla kurduğu ilişkinin niteliğinin belirlenmesi bakımından önem arz etmektedir. Çünkü her dil, kelime varlığı, cümle yapısı gibi unsurları aracılığıyla varlığa belli bir şekil verir. Bütün hâlinde olan varlığı böler ve kategorilere ayırır, böylelikle bir dil, o dili konuşanları önceden sınırları belirlenmiş bir biçimde düşünmeye programlar. Bu bakımdan, dil bizim düşünme şeklimizi belirleyen bir güç olarak değerlendirebilir. Dilde hazır bulduğumuz düşünce kalıplarıyla “eşya”yı algılarız. Diğer bir deyişle, bir dilde bir milletin varlıkla kurduğu ilişkinin yapısı, kavramlar arasında oluşturduğu örüntü bir şekle bürünerek karşımıza çıkar. Bir milletin düşünme biçimini, varlıkla ve kavramlar arasında kurduğu ilişkinin niteliğini anlamak için o milletin konuştuğu dilin incelenmesi gerekir. Gündelik dilde sıklıkla kullanılan “şey” kelimesi, felsefenin bir konusu olarak üzerinde derin tartışmalar yapıldığı bir kavram alanını oluşturur. Yapılan çalışmalarda “şey” (İng. thing, Fr. Chose, Alm. Ding) kavramı “düşünen bilincin konusu olabilen, gerçekte var olmayıp yalnızca düşünülmüş olan şey, düşüncenin nesnesi, duyularla kavranabilen cisim, adlandırılan veya kendisine gönderme yapılan herhangi varlık, kendine özgü bir kimliği veya tanımı olan, birtakım özelliklere sahip bulunan fizikî nesneyi ifade eder. Hem Batı felsefesi hem de İslam felsefesi çerçevesinde “şey”in neliği/mahiyeti, ontolojik ve epistemolojik olarak nasıl bir zemine oturduğu ve hatta Tanrının bir “şey” olup olmadığı gibi soru(n)lar etrafında meselenin ele alındığı görülmektedir. Kelimenin anlamı üzerinden yürütülen çalışmalarda “şey” kelimesinin Arapçada dilemek anlamında ş-y-e kökünden gelen bir mastar, anlamının ise “istenilen, dilenen varlık” olduğu, kelimenin kendisinden haber verilen her şey için kullanıldığı belirtilmiştir. Bu bildiride, felsefenin önemli kavramlarından biri olan “şey” kavramının Türkçe karşılığı olarak kullanılan “nesne” kelimesine değinilecek, bu kelimenin etimolojisi ve tarihî/çağdaş metinlerde görülen anlam özellikleri üzerinden bazı değerlendirmeler yapılacaktır, bu kavrama çağdaş ve tarihî diyalektlerde denk gelen başka kelimeler üzerinde durulacaktır. Böylece, Türk milletinin “şey” kavramını nasıl algıladığı ve “eşya” ile nasıl bir ilişki kurduğu tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelime: Şey, Türk Dili, Varlık, Felsefe

Turizm Sektörünün Ödemeler Dengesine Etkisinin İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Üzeyir Kement, Öğr. Gör. Ahmet Uslu, Aslıhan Kement

ÖZ

Araştırmanın amacı turizm sektörünün ödemeler dengesi üzerindeki etkilerinin yıllar itibariyle incelenerek düşüş ve artışların hem ekonomik açıdan hem de turizm gelirleri ve turist sayısı bakımından incelenmesidir. Turizm sektörünün bütün dünyada var olan getirisi bilinmekte ve bu bağlamda her ülke turizm sektörünün gelişimi için yıllardır bir dizi çalışmalar gerçekleştirmektedir. Türkiye turizm alanında 1963 yıllarından itibaren planlı döneme geçmiş ve her yıl turizm gelirleri ve turist sayısı artış göstermiştir. Bu duruma müteakiben turizm sektörünün ekonomik getirileri ödemeler dengesine de olumlu yönde etkide bulunmuştur. Bu etkilerin tam olarak yıllar içerisinde nasıl geliştiği ve hangi faktörlere dayalı olarak değiştiğinin belirlenmesi turizm sektöründen daha çok gelirin nasıl sağlanabileceği konusunda önem arz etmektedir. Araştırma betimsel olup nitel veri toplama yöntemlerinden yazılı kaynakların incelenmesine dayanmaktadır. Araştırmada ödemeler dengesinde turizm kaleminin yıllar itibariyle sahip olduğu sayısal durum ve bu durumun turizm gelirleri ve turist sayısına oranları detaylı olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelime: Turizm, Ödemeler Dengesi, Turizm Ekonomisi

Sosyolojik Açıdan Ağır Hayatın “Ağır Roman”ı ve Metin Kaçan

Yrd.Doç.Dr. Veysel Şahin

ÖZ

Metin Kaçan, özgün üslubuyla yaşadığı dönemin sosyal ve siyasal çekişmelerini toplumcu gerçekçi bir anlayışla sorgulayan özgün bir sanatçıdır. Metin Kaçan, eserlerinde simgesel bir anlatımla endüstriyel mekanizma içinde kendini ve kendilik değerlerini kaybetmiş insanların yalnızlığını, kent yaşamının bireyleri yozlaşan ve ötekileşen düzlemi içinde ele alır. Kaçan yaratıcı dil oyunları ile kurguladığı edebi metinlerinde ruhsal bir yolculuğa çıkar. Bu sorgulama ve ruhsal yolculuk, bireyin ve toplumun kendi benlik alanlarına yaptığı simgesel bir göndermeler düzlemidir. Yazarın 1990 yılında yayımlanan ‘Ağır Roman’ adlı eseri Türk edebiyatında önemli etki yaratır. ‘Ağır Roman’ yazıldığı dönemde birçok eleştiriye tâbi tutulur. ‘Ağır Roman’ sosyo-kültürel ve psikolojik açıdan farklı cephelerde incelemelere konu alabilecek zengin bir izleksel içeriğe sahiptir. Kaçan’ın eserinde toplumsal yaşamda meydana gelen olumsuz değişim ve dönüşümleri eleştirmesi, evrensel anlamda dünyanın çürüyen ve köksüzleşen gidişatına bir başkaldırıdır. Eserde kendi değerlerine ve kendi benlik alanlarına ötekileşmiş birey ve toplumların çığılığına kulak veren yazar, yozlaşan topluma, ezilen insanlara ve onların hayatına sosyalist eğilimli dünya algısıyla ortaya koyar. Kaçan, ‘Ağır Roman’ adlı eserinde ele aldığı konular ve kullandığı argo dil nedeniyle yazın dünyasına tepkilerle karşılaşır. Yazın çevreleri bu roman nedeniyle ikiye bölünür. Bir kısmı, romanda kullanılan argonun yerleşik yazınsal beğeniye zedelediğini ve romanın yazın estetiğinden yoksun olduğunu savunurken, diğer bir kısım ise yazarın yeni bir dil ve estetiği yarattığını, Türkiye’nin yazınında şimdiye kadar yapılmamış bir şeyi gerçekleştirdiğini savunur. Kaçan, argoyu yalnızca roman kişilerinin sosyo-kültürel yaşantısının bir görüntüsü olarak değil, aynı zaman da anlatıcının da dili olarak kullanır. Kaçan, ‘Ağır Roman’ adlı eserinde romanın başkışisi Gıli Gıli Salih’in kimliğinde yaşama tutunabilme çabası ve kimlik bunalımı yaşayan modern bireylere odaklanır. Romanda içinde doğup büyüdüğü toplulukta “en iyi” olmak isteyen anlatı kişisi Salih’in kendini kanıtlamak için verdiği mücadele, yaşadığı bireysel ve toplumsal çelişkiler, kendi benliğinden verdiği ödümler ve uğradığı düş kırıklıkları simgesel bir dil ile anlatılır.

Anahtar Kelime: Metin Kaçan, Kendini Gerçekleştirme, Ötekileşme, Başkaldırı İntihar, Cinsellik, Adaletsizlik.

Genel Sözlükler, Terimler ve Ders Kitapları Meselesi

Yrd.Doç.Dr. Yakup Yılmaz

ÖZ

Sözlükler, bir dilin bütün veya belli bir dönemdeki sözcüklerini, yazılışları, türleri, söylenişleri, temel ve yan anlamları, kullanılış özellikleri bakımından kayıt altına alan, açıklayan, edebî metinlerden seçilen cümlelerle örneklendiren, alıntı sözcüklerin hangi dilden geçtiğini bildiren başvuru kaynaklarıdır. Sözlükçülük, bir dilin ya da karşılaştırmalı olarak çeşitli dillerin sözcük varlığını sözlük biçiminde ortaya koymaya yönelik, bu amaçla yöntemler koyarak uygulama yolları gösteren dilbilim dalıdır. Genel sözlükler, bir dilin sözcük sayısı ve hitap ettiği kitlenin genişliği bakımından en büyük sözlüklerdir. Bu sözlükler, içindeki terimleri belli oranda barındırır. Genel sözlüklerdeki terim sınırı ne olmalıdır? Genel sözlükler, ülkede mecburi eğitilmiş kitlenin eğitim seviyesine hitap etmelidir. Dolayısıyla mecburi eğitim almış kişilerin okudukları ders kitaplarında geçen her kelime, özellikle terimler genel sözlüklerde yer almalıdır. Terimlerin genel sözlüklerde yer alması, beraberinde genel sözlüklerin zaman zaman güncellenmesini zorunlu kılar. Ders kitapları, terimlerin genel sözlüklerde hangi oranda, hangi alanlardaki kelimelerin yer alabileceğini gösterir. Ders kitabında bulunan, genel sözlükte bulunmayan kelimeler, genel sözlüğün yetersizliğini gösterir. Ders kitaplarında yer alan; ancak genel sözlükte bulunmayan kelime örnekleri şunlardır: Perestroika, antikodon, biyogenez, biyoteknoloji, ekoturizm, Caynizm, ukba, müstahsiliyet, hemşehricilik, fotofobi, hipoksi, kompresyon, utilitarizm, istihsan, istinbat, istishab, riba, integrand, skaler, transpoz, projektif, motiv, noradrenalin, psikosomatik, lepton, baryon, spin, duadenum, nitrobenzen, nitrolüen, âyât, delâil, suhuf, seriyye, ahde vefa, ravza, refref, otofinansman, avatara, bhakti, boodhisattva, ehripen, halakha, sudur, apotem, franchising, franchisor, franchisee, know-how, mültezem, rida, ba's, ittiham, kabalak, kültürlenme, hankah, yağruş, yargucu, amid, ariz, seriyye, suffe, mukavkıs, muahat, fudul, fukaha, hilf, irtidat, müdeccen, grifon, koğır, kavsara, abdominal, dehidratasyon, enfekte. Ders kitabı konularından sorumlu olan MEB ve genel sözlük hazırlamaktan sorumlu TDK arasında bir işbirliği olmalıdır. Bu işbirliğiyle iki kurum genel sözlüklerde yer alacak terim sınırını belirler, hangi alanlardaki terimlerin genel sözlüğe gireceğine karar verirler. Sonuçta terimlerin genel sözlükte bulunma yöntemi, sınırı ve alanı ölçülebilir, denetlenebilir ve güncellenebilir bir niteliğe kavuşur. Sözlük çalışmalarında asıl amaç, güncel, gerçek, kapsayıcı, herkese hitap edebilen genel sözlük elde etmektir.

Anahtar Kelime: Sözlük, Genel Sözlük, Terim, Terimler Sözlüğü, Ders Kitabı

Holdermann'ın Grammaire Turque'ünün 1777 Tarihli Rusça Çevirisi: Turetskaya Grammatika

Yrd.Doç.Dr. Yakup Yılmaz, Soner Toktar

ÖZ

Bir Cizvit papaz Jean Baptiste Holdermann tarafından Fransız tercümanlara Türkçeyi öğretmek için hazırlanmış bir gramer kitabı olan Grammaire Turque, İbrahim Müteferrika'nın matbaasında 1730 yılında bastırılmış; Rusçaya çevrilerek (Turetskaya Grammatika) 1776'da Petersburg'da, 1777 tarihinde Moskova'da basılmıştır. Eser yedi ana bölümden ibaret olup 1. ana bölümde imlâ konusu ele alınmış, bu bölüm beş altbölümden oluşmuştur. 1.1. altbölümde Osmanlı Türkçesinde kullanılan yazı çeşitlerinden; 1.2. altbölümde Türk harflerinin ses değerlerinden; 1.3. altbölümde Türkçe telaffuzdan; 1.4. altbölümde telaffuzu düzenleyen işaretlerden; 1.5. altbölümde ünlülerden ve sesletimlerinden bahsedilmiştir. 2. ana bölümde isimler ve zamirler konusu ele alınmış, bu bölüm sekiz bölümden oluşmuştur. 2.1. altbölümde isimlerde cinsiyet, çokluk ve ismin hallerinden; 2.2. altbölümde isim çekim eklerinden; 2.3. altbölümde derecelendirme, karşılaştırma, kıyaslama ve üstünlükten; 2.4. altbölümde isimlere gelen yapım eklerinden; 2.5. altbölümde Türkçedeki zamirlerden; 2.6. altbölümde aitlik eki +ki'den; 2.7. altbölümde isimlere gelen iyelik eklerinden; 2.8. altbölümde sayı sıfatlarından bahsedilmiştir. 3. ana bölümde fiil konusu ele alınmış, bu ana bölüm 4 altbölümden oluşmuştur. 3.1. altbölümde fiillerin türü, şekli ve çatısından, fiillere gelen mastar eki ve mastar ekinin olumsuzundan, fiillerde çatı, isimden fiil yapma ekleri ve yardımcı fiillerden; 3.2. altbölümde Türkçedeki ek fiiller, haber ve dilek kipleri, birleşik zamanlı fiiller, sıfat-fiil ve zarf fiiller, fiillerde olumsuzluk ile 'var' ve 'yok' kelimelerinin ek fiille birlikte kullanımlarından; 3.3. altbölümde birleşik zamanlı fiillerden; 3.4. altbölümde fiillerde olumsuzluktan bahsedilmiştir. 4. ana bölüm konuşmanın diğer bölümleri adıyla 4 altbölümden oluşmuştur. 4.1. altbölümde zarflardan; 4.2. altbölümde edatlardan; 4.3. altbölümde bağlaçlardan; 4.4. altbölümde ünlemlerden bahsedilmiştir. 5. ana bölümde söz dizimi konusu ele alınmış, bu bölüm 6 altbölümden oluşmuştur. 5.1. altbölümde selamlaşma ifadelerinden; 5.2. altbölümde cümlede öğelerin dizilişinden; 5.3. altbölümde sıfat tamlamalarından; 5.4. altbölümde ad tamlamalarından; 5.5. altbölümde fiillerden; 5.6. altbölümde yer ve zaman sorularından bahsedilmiştir. 6. ana bölümde isim ve fiil derlemesi yapılmış, günlük hayatta kullanılan kalıp sözler ve bazı cümleler sıralanmıştır. 7. ana bölümde hayatın her safhasında sıkça kullanılan ifadelerin yer aldığı yirmi farklı diyalog örneği verilmiştir. Meninski'nin Grammatica Turcica adlı eseri örnek alınarak hazırlanan Grammaire Turque'ün Rusça'ya çevrilmesi, Rusya'da Türkçeye gösterilen ilginin işaretidir. Eser 1776'da Petersburg baskısında sadece Rusçaya çevrilmiş; 1777'de Moskova baskısında çift sayfalarda Fransızcası, tek sayfalarda Rusçası verilmiştir. Bu baskıda tercümanın adı da vardır. İmparatorluk Üniversitesi tarafından hazırlanan bu çeviri Türkçenin Kiril harfleriyle yazılmış bir örneğini de gösterir.

Anahtar Kelime: Jean Baptiste Holdermann, Grammaire Turque 1730, Reinhold Gablitsl, Turetskaya Grammatika 1776, 1777

Celale'd-din Harzemşah'ın Kafkasya ve Doğu Anadolu Faaliyetleri

Yrd.Doç.Dr. Yaşar Bedirhan

ÖZ

Hazar Denizinin doğusunda Ceyhan nehrinin aşağı mecrasının her iki tarafında bulunan ülkeye Harezmi denilmekteydi. 1218-1220 tarihleri arasında ki Moğol istilası sonucunda aniden çöken büyük Harezmi Devletinin, hâkim olduğu ülkeler dışında Azerbaycan ve Doğu Anadolu gibi bölgelerde de bir hükümet kuran Celale'd-Din, Harezmi silsilesi içinde son Harezmişah olarak kabul edilmektedir. Devrin büyük âlim ve askerlerinin elinde yetişen ve Mengüberdi lakabıyla anılan Celale'd-Din, Sultan Alâeddin'in büyük oğlu ve veliahtı idi. Atılgan, cevval ve cesur yapısı ile bu özelliklerini İslam dini uğruna kullanması kısa süre de O'nu tüm Müslüman âleminde tanınan ve saygı duyulan bir isim haline getirmiştir. Celale'd-Din, işgalci Moğol ordusuna karşı verdiği efsanevi mücadeleler sonrasında özellikle Türkistan ve İran coğrafyasındaki halklar tarafından yeni bir "Rüstem" olarak karşılanmıştır. O, bu yönüyle eski Türk hükümdarlarında ki alplık ve gazilik karakterine sahipti. 1220-1231 tarihleri arasında 11 yıl boyunca devlet başkanlığı yapan Celale'd-Din'in kahramanlığını, en büyük düşmanı olan Cengiz Han bile takdir etmişti. Sind Nehri kıyısında ki 26 Kasım 1221 tarihli muharebede Hindistan tarafına geçmek zorunda kalan Celale'd-Din'in kahramanlığını ve atılganlığını bizzat gören Cengiz, "Böyle bir evlada sahip olan babaya ne mutlu" demekten kendisini alamamıştır. Moğolların ülkesini istila ve işgal etmesinin ardından yılmıyarak çalışmaya devam eden Celale'd-Din, eski kurt silahşörleri etrafında toplamayı başararak İran ve Anadolu coğrafyası arasında herkesin çekindiği bölgesel bir güç olmayı başarmıştır. Moğolların katliamları ve zulümleri karşısında Türkistan'ı terk edip Kafkasya ve Doğu Anadolu'ya gelen Türk kitlelerinin, göç yollarını emniyet altına alan Harezmişah, yaptığı gaza ve cihatlarla İslam âleminde müstesna bir mevki kazanmışken, Abbasi halifesinin otoritesini sarsması ve akabinde Türkiye Selçuklu Devleti ile ilişkilerini bozmasıyla, prestij kaybına uğramıştır. Türkiye Selçuklu Devleti, I. Alaeddin Keykubad gibi güçlü bir sultanla en parlak devrini yaşarken, Celale'd-Din bu devleti ortadan kaldırmanın yollarını aramıştır. Bu arayışı sırasında yapmış olduğu faaliyetleri İslam dünyasında hoş karşılanmayacaktır. Askeri kudret ve dehasına karşılık siyasi hataları yüzünden yalnız kendi felaketini hazırlamakla kalmamış, Moğol istilası karşısında kurulması düşünülen Eyyubi- Selçuklu ve Harezmi seddinin de yıkılmasına sebep olmuştur. Nitekim Yassıçemen'de Alaeddin Keykubad'a yenilmiş ve kendisiyle birlikte devletini de kesinlikle tarihe gömmeye kararlı olan Moğollar'ın takibinden kurtulamayarak, kaçtığı Amid yakınlarında bir köyde Dağlı Türkmenler tarafından öldürülmüştür.

Anahtar Kelime: Harezmişahlar, Türkiye Selçuklu Devleti, Celale'd-din Harezmişah, I. Alaeddin Keykubad, Moğollar.

Kişilik Özellikleri İle Mesleki İlginin İncelenmesi

Yrd.Doç.Dr. Yavuz Akçi, Hüseyin Alkış

ÖZ

Kişilik duygu, düşünce ve davranış olarak diğer insanlardan farklılaşmaktadır. Kişiler demografik faktörler açısından benzerliklere sahip olsalar da kişilik özellikleri farklı olabilmektedir. Aynı ailede büyüyen iki kardeşin hayata bakışının, gelecek beklentisinin farklı olması gibi. Kişilerin geleceğe ilişkin yönlendirilmelerinde kişilik özelliklerinin dikkate alınması daha doğru tercihlerin yapılmasına olanak sağlayabilir. Bu çalışma öğrencilerinin kişilik özellikleri ile mesleki tercihlerini etkileyen faktörler ve üniversite temel alan tercihleri arasında anlamlı ilişkinin tespiti için yapılmıştır. Bu amaçla evreni Adıyaman merkez olan, örneklemini ise lise son sınıf öğrencilerinden oluşan 667 kişiye Beş Faktör Kişilik Testi ile meslek tercihini etkileyen faktörler ve üniversite tercihinine ilişkin temel alanlar arasındaki anlamlı ilişkinin tespitine yönelik anket uygulanmıştır. Uygulama verileri SPSS 21.0 programına girilerek analizler yapılmıştır. Verilerin güvenilirliğine ilişkin Cronbach's Alpha değeri 0,813 bulunmuştur. Genel olarak meslek tercihini etkileyen faktörlerden başarı imkânı, saygınlık ve yüksek gelir öne çıkan hususlar olmuştur. Ayrıca fen liseleri ile meslek liselerinin diğer liselere göre saygınlık, yüksek gelir ve işi kaybetme risklerini daha fazla önemsedikleri görülmüştür.

Anahtar Kelime: Kişilik Özellikleri, Mesleki İlgi, Meslek Tercihleri

Alış Veriş Sonrası Pişmanlık

Yrd.Doç.Dr. Yavuz Akçi, Kazım Kılınç

ÖZ

Tüketiciler farklı amaçlarla ve farklı ihtiyaçlarını karşılamak için alış veriş yaparlar. Alış veriş sonrasında ise bazen dış faktörlerin etkisi bazen de duygusal nedenlerden dolayı tüketicide pişmanlık oluşmaktadır. Pişmanlık beklentilerin yeteri kadar karşılanamaması olarak da ifade edilebilir. Bu araştırmada tüketicilerin alış verişleri sonrasında yaşadıkları pişmanlıkları belirlenmeye çalışılmaktadır. Hem pişmanlığın nedenleri hem de tüketicilerin pişmanlığın giderilmesine ilişkin uygulamalar incelenmektedir. Ayrıca pişmanlık sonrasında tüketicilerin ürüne, üreticisine ve satıcısına ilişkin bakış açıları belirlenmeye çalışılmaktadır. Bu amaçla hazırlanan anket formu çevrimiçi olarak sosyal medya üzerinden cevaplamaya gönüllü olan kişiler tarafından cevaplanmıştır. Çalışmanın evrenini sosyal medya (facebook) kullanıcıları örnekleme ise anketi gönüllü olarak cevaplayan kişiler oluşturmuştur. Uygulama sonucunda elde edilen veriler istatistiki analizlere tabi tutulmuştur.

Anahtar Kelime: Pişmanlık, Tüketici Davranışı, Memnuniyetsizlik, Şikâyet

Türkiye’de Sanatın Olağanüstü Hâlleri

Yrd.Doç.Dr. Yeliz Selvi

ÖZ

Sanatın toplumsalda meydana gelen ani ve köklü değişimlerden ya da spekülasyonlardan etkilenmemesi mümkün değildir. Bir başka ifadeyle toplumsal ve toplumsalı oluşturan farklı ulamlar ile sanat arasında akışkan ortak bir varoluş vardır. Bu iki yönlü bağlantı nedeniyle toplumsal yaşamı ve algıyı derinlemesine etkileyen ekonomik ya da politik kaynaklı olağanüstü hâllerde ortaya çıkan ani yükseliş ve düşüşler sanata da yansımaktadır. Bu etkileşim alanı içinde, genel olarak dünya konjunktüründe birkaç hat boyunca ilerleyen sanatın ya içine doğduğu ideolojiyi tayin ve temin ederek yeniden ürettiği ya bu ideoloji tarafından üretildiği ya da ideolojiden bağımsız ve ona karşı sınıflar üstü bir karşı duruş sergilediği görülmektedir. Türkiye’de de olağanüstü hâllerde içe kapanma ya da yaratıcılığa görece daha fazla katkı şeklinde açığa çıkan sanat, ideoloji ve iktidar ile ilişkisinde dünyadakiyle benzer vurgulara sahiptir. Bu ilişki dikkate alınarak çalışmada, Türkiye’de özellikle 1960’lardan günümüze kadar olağanüstü hâllerde mevcut iktidarların farklı kültür programlarının ve uygulama yöntemlerinin bireysel ya da kolektif olarak sanatta yaratıcı sürece nasıl yansıdığı incelenmiştir.

Anahtar Kelime: Sanat, Türk Sanatı, İktidar, Ideoloji, Kültür, Olağanüstü Hal

Seyyid Şerif Cürcanî'nin Dilciliğine Yöneltilen Tenkitler ve Tahlili

Yrd.Doç.Dr. Yüksel Çelilk

ÖZ

Seyyid Şerif Cürcanî'nin asıl ihtisas sahası aklî ilimler olmakla beraber, Arap dili ve edebiyatına dair şerh, hâşiye, risâle ve ta'lika formunda on dokuz eser meydana getirmiştir. Arap diliyle bu kadar ilgili bir ilim adamının dilden ve dil zevkından büyük bir nasip almış olması gerek. el-Kâfiyeci (ö. 879/1474) ve öğrencisi Suyûtî (ö. 911/1505), Seyyid Şerif Cürcanî ve hocası Kutbeddin er-Râzî'nin Arap dili bilimlerinde söz sahibi olmadıklarını, bunların sadece filozof olduklarını iddia etmişlerdir. Taşköprüzâde, Mevzû'âtul-'Ulûm isimli eserinde el-Kâfiyeci ve öğrencisi Suyûtî'yi eleştirmiş ve görüşlerinin insaflica olmadığını beyan etmiştir. Yine Taşköprü Zâde, bir ilim adamının Arapça dışındaki ilimlerde derinleşmesinin Arapça bilmemesini gerektirmediğini, bu tür eleştirilerin kişilere buğz ile bakılmasından kaynaklandığını belirtmiştir. Seyyid Şerif ve hocasının Arapçanın inceliklerini ele alan eserler yazdıklarını ve bu inceliklere önceki ilim erbabının bile vâkıf olmadıklarına da değinmiştir. Çağımız araştırmacılarından Ahmed Matlûb, el-Kâfiyeci ve öğrencisi Suyûtî'nin görüşlerine katılarak, kayda değer tahkikatının bulunmadığını ve edebî zevkten nasibini almadığını belirtmiştir. Ahmed Matlûb, Cürcanî'nin Hâşiye 'ale'l-Mutavvel adlı eserinin mukaddimesindeki sözlerini naklettikten sonra şöyle der: «Cürcanî'nin işaret ettiği bu meseleleri araştırdığımızda onun, tarifleri zapt etme ve sınırlarını çizme hususunda sözünü yerine getirdiğini görürüz. Bunu nasıl yapmasın ki ilimlerde kullanılan Arapça istilahları tarif ve manalarının sınırlarını tespit eden et-Ta'rifât adındaki kitabın müellifidir. Onun tahkikatına gelince, bizim nazarımızda hiçbir değeri yoktur. Çünkü o, her ne kadar zaman zaman muhalefet etmişse de Sekkâkî, Kazvî ve Teftâzânî'nin söylediklerinin dışına çıkmamıştır...» Ahmed Matlûb burada Seyyid Şerif'i belâgat açısından tenkit etmiş, diğer konularda övmüştür. Cürcanî'nin, Sekkâkî, Kazvî ve Teftâzânî'nin söylediklerinin dışına çıkmadığı iddiası doğrudur. Ancak Cürcanî, zaman zaman adı geçen dilcilere muhalefet etmesi de onun bir dilci olduğunu gösterir. Çünkü aynı ekole mensup dilciler arasında bütün meselelerde değil, bazı meselelerde ihtilaf olabilir. İran'da yetişmiş olan dilcilerin genel karakteri mantıkçı ve felsefeci olmalarıdır. Sîbeveyh (ö. 180/796), Ebû Hâtîm es-Sicistânî (ö. 255/868), Abdulkâhir el-Cürcanî (ö. 471/1078), Sekkâkî (ö. 626/1229), Kazvî (ö. 739/1338), Kutbeddin eş-Şîrâzî (ö. 716/1326) ve Teftâzânî (ö. 792/1390) gibi İranlı lisan otoritelerinin genel vasıfları mantıkçı-dilci oluşlarıdır. Nahiv ve belâgat kaidelerini mantık kurallarına göre açıklayan dilciler ise, Basra mektebine mensupturlar. Dolayısıyla bunlar arasında temelde değil, ancak bazı meselelerde ihtilaf olabilir ki Cürcanî de işte bunu yapmıştır. Cürcanî'nin ana meselelerde seleflerine muhalefet etmemesi onun dilci olmamasını gerektirmez. Arap dili bilimlerinde otorite sayılan Teftâzânî ile ihtilafları ve onunla yaptığı münazaralar onun dilci olduğunu ispata yeter. Cürcanî, şerh ve hâşiyeciliğin revaçta olduğu dönemde yetişmiş bir ilim adamıdır. Dolayısıyla teliflerinin büyük bir kısmını şerh ve hâşiye formunda kaleme almıştır. Arap dili ve edebiyatı sahasında kaleme aldığı yirmiye yakın eseri de şerh, hâşiye ve risale şeklindedir. Ancak Cürcanî, söylediklerini tetkikat ve tahkikata dayanarak söylediği için derin izler bırakmış ve daha önce de belirttiğimiz gibi «sened» kabul edilmiştir. SONUÇ Cürcanî'nin belâgat ilmine dair telif etmiş olduğu Teftâzânî'nin el-Mutavvel'ine yazdığı hâşiye ile Sekkâkî'nin Miftâhu'l-'Ulûm'unun belâgat kısmına yazdığı şerhi el-Misbâh, asırlarca Şark İslâm dünyasında edebiyat anlayışının temel kitapları olarak okutulmuş gelmiştir. Arap dili ve belâgatı üzerine bu kadar çalışması olan bir ilim adamının Arapçadan ve dil zevkından nasibini almaması söz konusu olamaz. 19. yüzyılda yaşamış olan Arap dili uzmanı Sıddîk b. Hasen el-Kannûcî (ö. 1307/1889) «Ebcedü'l-'Ulûm» isimli

1. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu

eserinde el-Kâfiyeci'nin Seyyid Şerîf ve hocası Kutbuddîn er-Râzî et-Tahtânî ile ilgili: «بطل او ديسل»
ال تد تادي لم يذوقا علم العربيه» edlikeş rib şimlide firhat ünüzös «لم يرزقا علم العربيه»
ifade ederek daha ağır bir eleştiriye dönüştürmüştür. el-Kannûcî el-Kâfiyeci'nin görüşlerini aktardıktan
sonra, Taşköprî zâde'nin bu konudaki görüşlerini eksiksiz bir şekilde nakletmiştir. Son olarak şunu
belirtelim ki Cürcânî, Hâşiye ale'l-Mutavvel adındaki eserinde, lafzî delâletin tarifi konusunda
Teftâzânî'ye yönelttiği itirazlar, Hâce Zâde ile Ali Kuşçu arasında tartışma konusu olur. Ali Kuşçu
Teftâzânî'nin görüşünün doğru olduğunu iddia eder. Bunun üzerine Hâce Zâde, «Evet, ben de senin gibi
düşünüyordum. Ancak konuyu araştırınca Seyyid Şerîf'in haklı olduğunu anladım ve bunu kitabımın
kenarına yazdım» der. Sonra hizmetçilerine emreder, kitabı getirirler, araştırmalarını Ali Kuşçu'ya
gösterir, o da beğenir ve çok memnun olur. Hâce Zâde ile Ali Kuşçu arasında geçen bu konuşma, dikkatli
ve insafli bir araştırma yapıldığında, Seyyid Şerîf Cürcânî'nin görüşlerinin doğruluğunun ortaya
koymaktadır.

Anahtar Kelime: Seyyid Şerîf Cürcânî, El-misbâh Fî Şerhi'l-miftâh Ebû Ya'kûb Es-sekkâkî, Miftâhu'l-
'ulûm, Belagat.

Örgütsel Adalet Algısının Örgütsel Sessizlik Üzerindeki Etkisi: Bankacılık Sektörü Örneği

Yrd.Doç.Dr. Yunus Zengin, Erdoğan Kaygın

ÖZ

Örgütlerin sürdürülebilir bir rekabet avantajı yakalayarak sağlıklı bir şekilde büyümeleri, faaliyetlerini amaçlarını gerçekleştirecek şekilde yarınlara taşımalarında en önemli stratejik kaynak, insan unsurudur. Çalışanların sahip oldukları bilgi, tecrübe ve yeteneklerini örgütlere aktarmaları, örgütlerin başarılı olmalarını sağlayacaktır. Çalışanların, bilgi ve yeteneklerini tamamıyla işletmelere aktarmalarında örgütsel adalet ve örgütsel sessizlik kavramları ön plana çıkmakta, örgütlerin başarısında önemli bir rol oynamaktadır. Bu önem doğrultusunda bu iki olgu çalışma konusu yapılmıştır. Çalışmada temel amaç; çalışanların örgütlerde gerçekleşen faaliyetlerin sonuçlarının personelde yaratmış olduğu olumlu ve olumsuz adalet algılamalarının örgütsel sessizlik davranışları üzerindeki etkisini belirlemektir. Çalışmanın amacına bağlı olarak Kars ve ilçelerindeki kamu, özel ve katılım bankalarındaki 220 çalışana anket uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlarda, örgütsel adalet algısının örgütsel sessizlik üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu, kamu bankalarıyla özel bankalar arasında algılama farklılıklarının olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelime: Örgütsel Adalet, Dağıtımsal Adalet, İşlemsel Adalet, Etkileşimsel Adalet, Örgütsel Sessizlik

Hendek Terörü Nedeniyle Farklı Illerdeki Okullara Yollanan Öğrencilerin Travma Tepkileri Üzerine Bir Araştırma /şırnaklı Öğrenciler Örneği

Yrd.Doç.Dr. Yusuf Arslan

ÖZ

Bu araştırmada, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde bazı illerde terör örgütünün kazdığı hendekler nedeniyle çıkan olaylar sonrasında, okulları kapanan, öğretmenleri görevlerinden ayrılan öğrencilerin, telafi eğitimi alabilmeleri için yollandıkları farklı illerde ne tür sorunlar yaşadıkları incelenmiştir. Araştırmada, nitel ve nicel araştırma yöntemleri birlikte kullanılmıştır. Veriler, anket ve odak grup görüşmesi teknikleri ile elde edilmiştir. 62 öğrenci anket sorularını yanıtlamış, 12 öğrenci ile de odak grup görüşmesi yapılmıştır. Öğrencilerin tamamı 8.sınıf öğrencisi olup, Şırnak nüfusuna kayıtlıdır.

Anahtar Kelime: Hendek Terörü, Terör Mağduru Öğrenciler, Şırnak, Güneydoğu Anadolu, Terör Ve Eğitim.

Living Past In Present In Grace Paley’s Short Short Story “Mother”

Yrd.Doç.Dr. Zennure Köseman

ÖZ

For Grace Paley, a short short story should be read like a poem because of being closer to it. Since readers explore new meanings in the depth of a poem, then, new meaningful thematic basis appears in each literary work. Paley urgingly reminds focusing on reading very short stories slowly. If an interested reader intends to read Paley’s “Mother” to find out what kind of values and living styles exist in it, then, it will be possible to evaluate that living past in present is the case for study. Behind all nostalgic expressions, there lies a distance: between past and present or between the individuals as it is between the mother and the daughter as well as the father in Paley’s “Mother”. This emphasizes that there is a sense of alienation and isolation in interactions. Yearning for past indicates that individuals are not content with their current lives but always miss their previous living circumstances. Most individuals in contemporary life, as in Paley’s “Mother,” have nostalgic considerations and live past and present in their minds at the same time.

Anahtar Kelime: Nostalgia, Distance, Alienation, Isolation, Grace Paley

Yaşlılık ve İntihar

Yrd.Doç.Dr. Zuhâl Güler

ÖZ

Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütü (OECD) verilerine göre, en hızlı yaşlanan ülkelerden biri Türkiye'dir. Türkiye'de yaşlanmanın en önemli özelliklerinden biri ise bu sürecin çok hızlı olmasıdır. Başka bir deyişle, gelişmiş Batı ülkelerinde 100 yıllık (19.yüzyılda başlamıştır) bir zaman dilimini kapsayan yaşlanma süreci, ülkemizde son 30-40 yıl içinde hız kazanmıştır. Daha da önemlisi alt yapı olarak henüz bu hızlı yaşlanma sürecine hazırlıklı değiliz. Bir diğer vurgulanması gereken nokta ise Türkiye'de 1950'li yıllardan itibaren hız kazanan kırdan-kente göç süreci ile birlikte yaşlılar ağırlıklı olarak kırsal alanda yaşamaktadır. Kuşkusuz kırdan kente göç, aile yapısını da etkilemiş ve geleneksel geniş aileden çekirdek aileye doğru değişim sürecini de hızlandırmıştır. Bu ise, geleneksel geniş ailelerde "bilge" konumunda olan yaşlının (65 yaş ve üzeri) giderek "yük" olarak algılanmasına ve yaşlının yalnızlaşmasına neden olmaktadır. İşte bu çalışmanın konusunu, aile yapısındaki toplumsal değişim ile birlikte gerek kırsal alanda gerekse kentsel alanda yalnızlaşan yaşlılardaki intihar eğiliminin incelenmesi oluşturmaktadır. Çalışmanın amacı ise, yaşlılık döneminde giderek oransal artış gösteren intihar oranlarının nedensel olarak çözümlenmesi ve önleyici politikaların tartışılmasıdır. Nitekim 1990'lı yılların intihar istatistikleri incelendiğinde, yaşla birlikte Türkiye'de intihar oranları azalırken, 2016 yılına gelindiğinde yaşla birlikte intihar oranlarının arttığı görülmektedir. Çalışmada veri toplama tekniği olarak, literatür taramasından, dolayısıyla ikincil verilerden yararlanılacaktır. TÜİK'in intihar istatistiklerinden, konu ile ilgili rapor ve dokümanlara başvurulacaktır.

Anahtar Kelime: Yaşlılık, İntihar, Kırdan-kente Göç, Aile Yapısında Değişme, Yaşlanma.

Bilgi, Felsefe ve Eğitim Kavramlarının Ne'liği Üzerine

Arş.Gör. Abdalbaki Kinsün

ÖZ

Eğitim bir özgür düşünebilme faaliyetidir. Bilme ve öğrenme kaçınılmaz genel-geçer bir süreç iken ancak hür bir irade ve seçme kabiliyetine sahip olanlar bilgi üretebilir, üretilen bilgi hakkında fikir yürütür, sorgular, soruşturur, temellendirir ve nihayetinde bilimsel eğitim faaliyetinde bulunabilirler. Günümüz, enformasyon, iletişim ve bilim çağı olarak nitelendirilmektedir. Söz konusu bilgi ve bilim çağının insanı aynı zamanda kavramlar insanı olarak da değerlendirilebilir. Sosyal ve tabii fenomenleri, psikik ve ritmik unsurları, teknik ve teknolojik olguları kısacası tüm etkinliklerini kavramlar üzerinden gerçekleştirmektedir. Bilgi-kuram çağının kavramlar vasıtasıyla ifade edilmesi ve kişinin ürettiği kavramlar nispetinde edinebileceği bilimsel kimlik neticesinde bir kavram furyası ve bunun doğal sonucu olarak kavram karmaşasıyla karşılaşmak kaçınılmazdır. Bu çalışmada 'bilgi, felsefe ve eğitim' kavramlarının gerek bilim dalında gerekse bilimler arası bağlamda kazandığı çerçeve kavramların doğası, neliği ve anlam sahalarıyla alakalı izahat amaçlanmıştır. Bu kavramların giriş (mukaddime) niteliğini taşıyan kavramlar olması ve eğitim bilimleri açısından nihai bir ehemmiyete sahip oluşu bu çalışmanın çıkış noktasını oluşturmakta ve aynı şekilde çalışmaya ciddi bir önem atfetmektedir.

Anahtar Kelime: Bilgi, Eğitim, Felsefe

6360 Sayılı Kanun ve Yerelde Merkezileşme

Arş.Gör. Abdullah Aydın, Aziz Belli

ÖZ

6360 sayılı Kanun gerekçesinde de belirtildiği gibi ile güçlü bir büyükşehir belediye yönetimi ve ölçeğin büyütülmesi ile yerel kamu hizmetlerinin etkinliğini ve verimliliğini artırmak hedeflenmiştir. Özellikle bu hedef gerek teorisyenler gerekse uygulayıcılar tarafından birçok tartışmayı beraberinde getirmiştir. 6360 sayılı Kanun, birçok gücün büyükşehir belediyelerine geçmesi ve yeni oluşan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının ayrıca görevler üstlenmesi gibi birçok faktör içinde barındırmaktadır. Oluşan bu yeni durum âdeta büyük bu alanın güçlü bir yürütme ile yönetilmesini akla getirmekte, bu da merkezin yerele taşındığı ve güçlü bir yapının ortaya çıktığı izlenimini vermektedir. Bugün belli ölçeklerde yapılan çalışmalar, mahalleye dönüşen köyleri, belde belediyelerini yerel olmaktan çıkarıp merkeze taşındığını göstermektedir. Bu durum, etkin ve verimli hizmet üretimi hedefini farklı bir boyuta taşımıştır. Nitekim oluşturulan araştırmanın amacı 6360 sayılı Kanun sonrasında oluşan yeni durumun yerelleşme ve merkezileşme kavramları bağlamında incelenmesidir. Bu amacı gerçekleştirmek için literatür taramasından hareketle yerli ve yabancı kaynaklardan ve yerel yönetimler ile ilgili temel hukuki düzenlemelerden faydalanılacaktır. Araştırma sonucunda 6360 sayılı Kanun sonrasında oluşan durumun yerelde merkezileşmeye mi sebep olduğu sorusunun cevabı bulunacaktır.

Anahtar Kelime: Büyükşehir, Ölçek, Yerelleşme, Merkezileşme

Sanat Eğitimi ve Mizah

Arş.Gör. Abdülmecit Adam

ÖZ

Bu araştırma “özel öğretim yöntemleri” dersinde yürütülen bir uygulamayı kapsamaktadır. Uygulama dersi boyunca tanınmış sanatçıların eserlerini “Resimler Konuşuyor” başlığıyla mizahi bir anlayışla işlenerek yürütülmüştür. Amaç mizahi yolla nesnel bilgiye ulaşmaktır. Öğrenciler 4 hafta 2’şer uygulama saati boyunca gözlemlenmiş, uygulama sonucunda elde edilen çalışmalar sergilenmiştir. Sergi sonrası öğrencilere görüşme anketi düzenlenip çalışma ile ilgili görüşleri alınmıştır.

Anahtar Kelime: Sanat Eğitimi, Mizah

2000' Li Yıllardan Günümüze Türkiye Sinemasında Korku Filmlerinin Zihinsel Kültürel Arka Planı

Arş.Gör. Akil Fikret Tosun

ÖZ

2000'li yıllardan günümüze Türkiye Sinemasında korku türüne ait filmlerde bir patlama yaşanmıştır. Kuşkusuz korku türü filmlerin Türkiye toplumunda yaşanan sosyo-ekonomik, politik dönüşümlerle de yakından ilişkisi bulunmaktadır. Özellikle muhafazakar kimlikler üzerinden biçimlenen Adalet ve Kalkınma Partisinin tek başına iktidara gelmesi ve günümüze kadar bu iktidarın varlığını sürdürmesi beraberinde bu partiye oy verenlerin din kökenli geleneksel değerlerinin de gündeme gelmesine neden olmaktadır. Bu bağlamda cin, büyü, şeytan, deccal vb. kavramlar gündelik hayat içinde kendisine daha çok yer bulmaktadır. Kültürel ve zihinsel bir ürün olarak Türkiye Sineması da Türkiye toplumunda yaşanan ve muhafazakar kimliklerin ön plana çıktığı sürece ve bu kimliklerin din kökenli değerlerine kayıtsız kalmamıştır. Korku sineması cin, büyü vb. gibi kavramlar için vazgeçilmez bir alandır. Son dönemlerde sinemada yaşanan bilgisayar tabanlı teknik gelişmeler ve beraberinde ortaya çıkan görsel ve işitsel etkiler de Türkiye Sinemasında Korku filmlerinin artışı olumlu yönde etkilemiştir. Yukarıda belirtilen süreçler ve gelişmelerin yan sıra cin, büyü vb. gibi korku filmlerinin içeriğine yönelik ana unsurların binlere yıllık bir geçmişi bulunmaktadır. Burada devreye zihniyet ve kültür girmektedir. Özellikle Bruhl'un ilkel zihniyete yönelik değerlendirmeleri korku sinemasının cin, büyü vb. geleneksel kodlarının anlaşılmasında önemli bir yer tutmaktadır. Nitekim bu çalışmada incelenecek olan ve yönetmenliğini Hasan Karacadağ'ın yaptığı 2006 yılı yapımı Dabbe ve 2016 yılı yapımı Magi adlı filmleri kültür ve zihniyet açısından değerlendirildiğinde korku sinemasının günümüzdeki yoğunluğu ve etkisi daha da iyi anlaşılacaktır.

Anahtar Kelime: Cin, Büyü, Korku, Sinema, Kültür, Zihniyet

Gerçekliğin Dönüşümü ve Yeniden İnşasına Fotoğrafın Etkisi: Reklam Fotoğrafları İncelemesi

Arş.Gör. Aslı Erciyes Tosun

ÖZ

Görsel bir medyum olan fotoğraf icadından bu yana gerçeklik tartışmalarının merkezinde yer almış; felsefi, bilimsel, sanatsal gündemin odağında bulunan gerçeklik kavramı da fotoğrafın keşfiyle beraber farklı bir boyut kazanmıştır. Fotoğrafın fiziksel gerçekliği aktarabilme özelliğinin yanı sıra öznel, nesnel ve teknik yollarla gerçekliğe dair müdahale edimlerine olanak sağlaması, fotoğraf ve gerçekliği birbirini etkileyen ve belirleyen bir sürecin iki başat öznesi haline getirmiştir. İlkçağlardan itibaren toplumlar evrene ait fiziksel gerçekliğin kopyasına sahip olmak istemiş, bu amaçla yapılan deney gözlem ve araştırmalar neticesinde keşfedilen fotoğraf toplumdaki yerini hızlı bir şekilde almıştır. Fotoğraf ve gerçeklik ilişkisi fotoğrafın ilk icat edildiği dönemlerden günümüze kadar gelen köklü bir sürece dayanmaktadır. Gerçeklik sorunsalı ise insanoğlu var olduğu dönemden itibaren onun algılayıp anlamlandırmaya çalıştığı evren hakkında fazla bilgi edinme çabalarının bir sonucu olarak felsefe, sosyoloji ve sanatın daima inceleme konuları arasında yer almıştır. Mağara duvarlarına yapılan resimlerden sözlü kültürün en önemli parçası olan mitoslara ve günümüz dijital teknolojisinin biçimlendirdiği iletişim ortamına kadar dönemleri itibari ile değişen gerçeklik evreni, bir bakıma insanın yaşadığı dünyayı zihinsel ve görsel olarak kayıt altına alma eğiliminin yansımalarıdır. Görsel kültürün başat öznelerinden olan reklam fotoğrafçılığı nesneye bakış açımızı etkileyen bir bakıma gerçekliği yeniden inşa eden ve bu doğrultuda tüketim tercihlerimizi belirleyen bir araçtır. Sayısal teknolojiler sayesinde dijital müdahale edimlerinin fotoğraf sanatına ve özellikle reklam fotoğrafçılığına olan etkileri, gerçekliğin yapısına ve algılanışına dair değişimleri de beraberinde getirmiştir. Bu çalışmada görsel kültürün temel yapı taşı olan reklam fotoğraflarından yola çıkarak tüketim kültürünün menfaatleri doğrultusunda teknolojik kültürel ve ideolojik olarak gerçekliğin nasıl inşa edildiği ve dönüştürüldüğü, incelenmiştir.

Anahtar Kelime: Fotoğraf, Gerçeklik, Reklam Fotoğrafçılığı

21. Yüzyıl Türkiye’inde Okul Yöneticilerinin Yetiştirilmesine İlişkin Bir Model Önerisi

Arş.Gör. Bünyamin Han, Yrd. Doç. Dr. Abidin Dağlı

ÖZ

Okulların amaçlarının gerçekleştirilmesinde birinci derecede okul yöneticileri sorumludur. İçinde bulunduğumuz 21. yüzyılda okul yöneticilerinin rol davranışları, görevleri ve yöneticilerden beklentiler giderek nicelik ve nitelik olarak farklılık göstermiştir. Okul yöneticilerinin üstlenmiş oldukları rolünü etkili bir şekilde oynaması için de hizmet öncesinde etkili bir yönetici eğitimine tabi tutulması gerekir. Çünkü yöneticilerin eğitilmesi örgütsel etkililik ve verimlilik açısından oldukça önemlidir. Nitelikli toplumların oluşmasında en büyük paya sahip olan eğitim örgütlerinin başında bulunan yöneticilerin niteliğinin artırılması eğitim yöneticisi yetiştirme politikalarının gözden geçirilmesi ile yakından ilişkilidir. Bu çalışmanın amacı, eğitim yöneticiliği alanında başarılı uygulamalara sahip olan ülkelerin yönetici seçme ve yetiştirme sistemlerinin incelenip ülkemiz şartlarına uygun, bilimsel ve sürdürülebilir bir “okul yöneticisi seçme ve yetiştirme model önerisi” geliştirmektir. Bu bağlamda, bu çalışmada alanyazın incelenerek yöneticilik ve yönetici özellikleri ortaya konmuş, ülkemizdeki yönetici yetiştirmenin tarihçesi ve mevcut durumu analiz edilmiştir. ABD, İngiltere, Fransa, Almanya ve Finlandiya gibi eğitim yöneticiliği alanında başarılı ülkelerin yönetici seçme ve yetiştirme süreçleri incelenmiş ve ülkemize özgü, bilimsel temellere dayanan uygulanabilir bir yönetici seçme ve yetiştirme modeli önerilmiştir.

Anahtar Kelime: Okul Yöneticisi, Yönetici Seçme, Yönetici Yetiştirme.

6360 Sayılı Kanun'un Büyükşehir İlçe Belediye Başkanlığı Seçimlerine Etkileri: Trabzon  rneği

Arş.Gör. Çağrı D. olak

 Z

Büyükşehir sınırlarında yer alan belediye ve köylerin tüzel kişiliklerinin sona erdirilip mahalle statüsüyle ilçe belediyesine bağlanmaları, 6360 Sayılı Kanun'un en tartişmaları düzenlemelerinden birisidir. Bu kanun, birçok eleştirinin yanı sıra iktidar partisi tarafından yerel seçimlerden siyasi kazanım elde etme amacıyla kurgulandığı yönünde eleştirilere de maruz kalmıştır. Araştırmanın amacı, yeni uygulama ile ilçe belediyesine bağlanan kırsal oyların ilçe belediye başkanlığı seçimlerini ne yönde etkilediğine yönelik değerlendirmelerde bulunmaktır. Bu bağlamda Trabzon ilinde bulunan 18 ilçede, 2014 yerel seçimlerinde eski ilçe belediyesi sınırlarında kalan mahallelerdeki oylar ile yeni sınırlardaki sonuçlar karşılaştırılmış ve "Sandık Sonuçları Paylaşım Sistemi (SESİS)"den alınan veriler işığında tablolar oluşturulmuştur. Yeni uygulamanın Trabzon ilçelerinde birkaç istisna dışında seçimin sonucunu etkilemediği ancak ilk kez ilçe belediyesi için oy kullanan kırsal sayesinde iktidar partisinin oylarını arttırdığını sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelime: 6360 Sayılı Kanun, İlçe Belediyeleri, Yerel Seçimler, Trabzon, Sesis.

Türkiye'deki Valiliklerin Halkla İlişkiler Çalışmalarında Sosyal Medya Kullanımının Facebook Üzerinden İncelenmesi

Yrd. Doç. Dr. Ayça Çekiç Akyol, Arş.Gör. Caner Çakı, Arş. Gör. Mehmet Ali Gazi

ÖZ

Sosyal medyanın iki yönlü iletişime kattığı sayısız avantajlardan özel sektördeki firmaların başarılı bir şekilde yararlandığı görülmektedir. Özellikle yapılan halkla ilişkiler çalışmalarında sosyal medya önemli ölçüde kullanılmaktadır. Bu açıdan sosyal devlet anlayışı gereği tanıtım faaliyetlerinde bulunmak, halkla iki yönlü iletişime geçmek ve halka daha yakın olmak amacıyla resmi kurumların da sosyal medyayı halkla ilişkiler faaliyetlerinde aktif bir şekilde kullanmaları beklenmektedir. Resmi kurumlar içinde özellikle il yönetimdeki en üst düzey yönetim organı olan valiliklerin sosyal medyayı başarılı bir şekilde kullanmaları önemli bir konu olmaktadır.

Bu çalışmada Türkiye'deki valiliklerin sosyal medyayı yaptıkları halkla ilişkiler faaliyetlerinde nasıl ve ne ölçüde kullandıkları araştırılmıştır. Bu amaçla nüfus bakımından Türkiye'deki en büyük ilk 10 ilin valiliğinin Facebook sayfaları içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda valiliklerin sosyal medya kullanımlarıyla ilgili ileriye dönük öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Valilik, Sosyal Medya, Halkla İlişkiler

Kurumsal İmaj Oluşturmada Sosyal Medya Performansının Rolü: II Emniyet Müdürlükleri Üzerine İnceleme

Arş.Gör. Caner Çakı, Mehmet Ali Gazi

ÖZ

Sosyal medya ilk çıktığı yıllardan itibaren ticari firmalar tarafından pazarlama amaçlı kullanılmaya başlanmıştır. Hızla büyüyen pazarlar içerisinde rekabet edebilme ve hayatta kalabilme adına sosyal medyadaki kurumlar için can simidi olma özelliği taşımıştır. Sosyal medyayı pazarlama amacıyla kullanan ticari firmaların yanında, hedef kitleleriyle çift yönlü iletişim kurmak ve halk nezdinde güçlü bir kurumsal imaj oluşturmak ihtiyacı duyan resmi kurumlar da son yıllarda sosyal medyadan yoğun bir biçimde yararlandıkları görülmüştür. Bu resmi kurumların başında belki de en fazla kurumsal imaj çalışması ihtiyacı duyan emniyet müdürlükleri gelmektedir. Çalışmanın temel amacı Türk Polis Teşkilatı'nın kurumsal imaj oluşturmada sosyal medyayı nasıl ve ne ölçüde kullandığını tespit etmek ve elde edilen veriler ölçüsünde ileriye yönelik öneriler sunmaktır. Bu amaçla çalışmada Türkiye'nin büyükşehir belediyesine sahip 30 ilinin emniyet müdürlüklerinin resmi Facebook sayfaları incelenmiş ve elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir.

Anahtar Kelime: Kurumsal İmaj, Emniyet Müdürlüğü, Sosyal Medya

1927-1930 Dönemi Hâkimiyet-i Milliye Gazetesinde Ankara'nın İmarı ve “Yeni Ankara”

Arş.Gör. Cemile Burcu Kartal

ÖZ

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu, Anadolu coğrafyasında önemli mekânsal değişimleri beraberinde getirmiştir. Yeni Türkiye'deki başkent değişikliği, sadece jeopolitik veya askeri bir strateji değil, aynı zamanda siyasal bir nitelik de taşımaktadır. Başkent Ankara, yeni kurulan ulus devletinin mekân politikalarının merkezi olmuştur. İktidar kadroları da Ankara'yı tüm ülkenin mekân organizasyonu için bir örnek olarak kurgulamıştır. Ankara'yla sadece bir başkent değil, tüm Anadolu'nun imarı için bir okul yaratılacaktır. Türkiye'de 1920'lerde yaşanmakta olan büyük değişim, Ankara'yla sembolize edilip güçlü biçimde vurgulanacaktır. Ancak Ankara'nın imarında esas dönüm noktası, 1927 yılı ve sonrası olacaktır. Bu dönemde, Ankara'nın imarına ilişkin yasalar çıkarılmış, önemli imar hareketleri başlamıştır. Ankara'nın imarının önemi, başkent ilan edildiği 1923 döneminin ardında bir kez daha dönemde basınında büyük bir heyecanla gündeme getirilmiştir. Bu çalışmada, Ankara'nın imarının artık planlı bir şekilde yapılma kararının alındığı yıllarda; dönemin resmi yayın organı sayılabilecek olan Hâkimiyet-i Milliye gazetesinde yapılan tartışmalar ele alınmıştır.

Anahtar Kelime: Ankara İmar Planı, Mekân, Başkent

Antik Yunan ve Roma’da Hicvin Ortaya Çıkışı ve Gelişimi

Arş.Gör. Ceyda Üstünel Keyinci, Arş.Gör. Esra Yalazı

ÖZ

Bir bireyin ya da toplumun kusur ve kaba davranışlarını yermek amacıyla ilk örneklerini Eski Yunan taşlama şiirlerinde gördüğümüz hiciv, klasik çağdan günümüze değin yazarlarca bir eleştiri silahı olarak kullanılmıştır. Hicvin kökeninin antropolojik olarak çiftçi toplumlarında düzenlenen tarımsal ritüellerde verimliliği arttırmak ve kötü güçleri kovmak için söylenen büyülü sövgü söylemleriyle ilişkili olduğu kabul edilmektedir. Başta şiir, komedy ve felsefi diyalog olmak üzere pek çok yazınsal tür içinde sanatsal bir üslup olarak var olan hiciv zamanla kendi başına yazınsal bir türe dönüşmüştür. Bu çalışmada öncelikle, hicvin Eski Yunan’da M.Ö.7.yy.da ilk kez kişisel düşmanlıktan kaynaklı olarak bireyleri yermek amacıyla taşlama türündeki şiirlerle ortaya çıkışını ele alacağız. Ardından M.Ö.5.yy. Atina demokrasisinde komedy türü içinde bir unsur olarak kullanıldığını ve politik ya da dinsel her türlü toplumsal değer ve kişi üzerinde yeme gücünü gösterebildiğini anlatacağız. Hiciv geleneğinin, komedyanın dışında başta felsefi diyalog olmak üzere pek çok türde var olduğu ve zaman içinde Roma örneğinde olduğu gibi en baskıcı rejimlerde bile düşünürlerin muhalif fikirlerini ortaya koymaya imkân tanıdığını göstermeyi amaçlıyoruz. Roma döneminde artık satura adıyla bağımsız kendine özgü edebi bir türe dönüşen hiciv, daha sonra batı edebiyatında satire olarak adlandırılan yergi türünün de ilk örneğini oluşturması açısından önemlidir. Bu yüzden çalışmada özellikle Roma İmparatorluk döneminde pek çok yazınsal türü kullanarak hicvi en zengin konumuna getiren Lukianos’un örnek modeli anlatılacaktır. Daha sonra bu modelin Rönesans’ta Yunan-Roma edebiyatının alımlanmasıyla nasıl yeniden kullanıldığı ve Lukianos’u örnek alan belli başlı düşünürler sayesinde Batı’nın mizah anlayışını nasıl şekillendirdiği gösterilmeye çalışılacaktır. Batı mizah anlayışının temellerinin dayandığı Yunan Roma hicvinin anlaşılması böylece Doğu ve batı arasında kültürel değerlerin eleştirilebilirliği konusunda yaşanan fikir ayrılığının aslında farklı kültürlerin tezahüründen başka bir şey olmadığını görmemizi sağlayacaktır.

Anahtar Kelime: Hiciv (yergi), Satura, Satire, Yunan-roma, Lukianos

Y Kuşağı Öğrencilerinin Kamu Hizmeti Beklentilerine Dair Bir Analiz: Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Örneği

Arş.Gör. Damla Mursül, Ali Kaya

ÖZ

Sosyal, kültürel, ekonomik ve siyasal ortam gibi pek çok faktör, kuşaklar arasında birtakım farklılıkların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu farklılıklardan biri de kamu hizmetlerine yönelik beklentilerdeki farklılıklardır. Çalışma, Nuh Naci Yazgan Üniversitesi'nde lisans eğitimi gören ve aldıkları eğitim dolayısıyla kamu yönetimi ve kamu hizmeti gibi kavramlar üzerine odaklanan 1.- 2.- 3. ve 4.sınıf Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü öğrencilerinin bu konulardaki beklentilerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Y kuşağının en temel özelliklerinden biri, teknolojiyle yakın ilişkileridir. Araştırma, Y kuşağının teknolojik ilgilerinden yola çıkmaktadır. Bölüm öğrencileri arasından Y kuşağı yaş grubunda (1980-1999) bulunan öğrenciler, çalışmaya dahil edilecek, kendilerine yöneltilen anket soruları çerçevesinde çalışma verileri toplanacaktır. Günümüzde kamu hizmetlerinin sunulmasına yönelik öğrencilerin olumlu ya da olumsuz düşünce ve tutumları, araştırma sonucunda belirlenmiş olacaktır

Anahtar Kelime: Y Kuşağı, Kamu Yönetimi, Kamu Hizmeti, Teknoloji.

Soğanlı Vadisi Karabaş Kilisesi Şarap İşliği

Arş.Gör. Derya Güneri

ÖZ

Antik Çağda Soandos adıyla bilinen Soğanlı Vadisi, Kapadokya bölgesinin güneyinde, Kayseri ili Yeşilhisar ilçesinin sınırları içinde yer almaktadır. Erken Hıristiyanlık Dönemi'nde bölgeye yerleşilmiş ancak bu dönemle ilgili detaylı bilgi bulunmamaktadır. Bölgede üzüm üreticiliğine dayanan bir ekonominin varlığı görülmektedir. Şarap İşlikleri, tarımsal faaliyetler hakkında önemli bilgiler sunmaktadır. Şarap işliği üç ana elemandan oluşmaktadır. Bunlar, üzüm ezme havuzu, şıranın akıtıldığı kanal ile ağzındaki çörtten ve üzüm suyunun biriktiği haznedir. Bu çalışmada Soğanlı Vadisi'nde bulunan Karabaş Kilisesi'ne ait şarap işliğini, ilk kez hazırlanan rölöve planları ile bugünkü durumları, mimari özellikleri ve işlevleri açısından bir bütünlük içerisinde değerlendirilerek elde edilen veriler ile şarap işliklerinin karakteristik özellikleri tanıtılacaktır.

Anahtar Kelime: Soğanlı Vadisi, Bizans, Şarap İşliği, Üzüm, Zirai

Saha Türkçesinde Isim + Yardımcı Fiil Şeklinde Kurulan Birleşik Fiiller

Arş.Gör. Doğan Çolak

ÖZ

Fiiller, Türkçedeki söz öbeklerinden biridir ve cümle adını verdiğimiz bir maksadı eksiksiz olarak anlatan söz bütünü ancak fiillerle veya fiil görevinde kullanılan sözcüklerle kurulabilir. Bu bakımdan fiillerin dildeki yeri ve önemi oldukça büyüktür. Fiiller, yapılarına göre basit fiiller, türemiş fiiller ve birleşik fiiller olmak üzere üç gruba ayrılmaktadır. Çalışmanın odak noktasını oluşturan birleşik fiiller, isim ve yardımcı fiilin veya fiil ve yardımcı fiilin bir araya gelmesiyle oluşmaktadır. Bu çalışmada esas olarak Saha Türkçesinde isim ve yardımcı fiilin bir araya gelmesiyle oluşan birleşik fiiller tespit edilecektir. Bunun için Saha Türkçesine ait gramer ve çeşitli kaynakların yanı sıra Edouard Pekarskiy'in Yakut Dili Sözlüğü, P. A. Sleptsov'un Yakutsko - Russkiy Slovar ve Sahaca-Sahaca olarak hazırlanmış olan Saxa Tılın Bıhaarılaax Ulaxan Tılcıta isimli sözlükleri taranacaktır. Çalışmanın sonunda ortaya konulan malzeme üzerinden birleşik fiillerin oluşumunda kullanılan yardımcı fiillerin kullanım sıklığı tespit edilecektir.

Anahtar Kelime: Saha Türkçesi, Birleşik Fiil, Isim, Fiil

Türkiye’de Gemiadamlarının Sendikal Hak ve Sorunları

Doç.Dr. Emel İslamoğlu, Arş.Gör. Elif Alp, Arş. Gör. Abdulkadir Altınsoy

ÖZ

Denizcilik, tarih boyunca riskli meslek dallarından birisi olarak görülmektedir. Bu durum deniz işlerinde çalışanları diğer mesleklere göre farklı kılmaktadır. Deniz işlerinde çalışanlar için diğer meslek gruplarında farklı iş kanunları çıkarılmakta, çalışma süreleri ve saatleri farklı olarak düzenlenmektedir. Deniz işkolundaki işçilerin büyük bir bölümü liman işçileri, tersane işçileri ve gemi adamlarında oluşmaktadır. Bir gemide görev yapan tüm zabıt, yardımcı zabıt, stajyer, tayfa ve yardımcı hizmet personelinin tümü gemi adamı olarak tanımlanmaktadır. Türkiye’de ilk sendikalar 1947 yılında kurulmaya başlasa da gemi adamlarının kurumsal bir sendika kurmaları 1950’li yılların başını bulmuştur. Deniz-iş kolu dağınık yapısı, işletme olarak nitelendirilen gemilerin 15-20 işçinin çalıştığı küçük işletmeler olması, üçüncü dünya ülkelerine ait bandralı gemilerde işçi çalıştırılması gibi sorunlar gemi adamlarının sendikalaşmasının önündeki engeller olarak karşımıza çıkmaktadır Ayrıca 2012 yılında yürürlüğe giren 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu ile “Deniz Taşımacılığı İşkolu” ile “Gemi Yapımı ve Deniz Taşımacılığı, Ardiye ve Antrepoculuk” işkolu birleştirilmiştir. Bu durum hem örgütlenme hem de yetki alma sorunlarını da beraberinde getirilmiştir. Bu bağlamda gemi adamlarının kendine has çalışma koşulları, sendikalardan beklentileri de göz önünde bulundurularak, Türkiye Denizciler Sendikası başkanı, yöneticileri ve gemi adamlarıyla yapılandırılmış mülakatlar yapılmıştır. Bu çalışmada, yapılan mülakatlar sonucu gemi adamlarının sendikal hak ve sorunları ve bu sorunların çözümüne yönelik öneriler tartışılacaktır.

Anahtar Kelime: Sendika, Gemiadamı, Çalışma Koşulları

İletişimsizliğin Absürd Tiyatrodaki Temsili: Aziz Nesin'in Kısa Oyunları

Arş.Gör. Emine Ulu

ÖZ

II. Dünya Savaşı sonrası insanlığın içine sürüklendiği olumsuz durumla birlikte, yaşam-birey arasındaki uyumsuzluğu yansıtmayı amaçlayan Absürd Tiyatro anlayışı doğar. İlk olarak Avrupa'da örnekleri verilen bu tiyatro anlayışı, geleneksel tiyatronun alışlagelmiş bütün metin ve sahneleme özelliklerine karşı çıkar. İnsanın varoluş mücadelesinin, göreceli gerçeklik anlayışı ile kesiştiği bu tiyatronun kahramanlarını, uyumsuz-iletişimsiz, evrensel özellikler taşıyan bireyler oluşturur. Tiyatro metinlerinde kullanılan dil ise iletişimsizliği yansıtmada en büyük araç haline dönüşür. Görsel imgelerle desteklenen dil bütün sınırlarını zorlayarak anlatım aracı olma işlevini terk eder ve nesnel gerçekliğini yitirir. Bu durum ise Absürd Tiyatro metinlerinde iletişimsizliğin en büyük sembolü olan dili “anlam”ın karşısındaki temel çelişki konumuna getirir. Bu çalışmada, Aziz Nesin'in “Bir İnsan Başı Üstüne Üç Sesli Üzüncü” adlı oyunundan yola çıkarak, yazarın kısa oyunlarındaki Absürd Tiyatro etkilerinden bahsedilecektir.

Anahtar Kelime: Türk Edebiyatı, Absürd Tiyatro, Aziz Nesin, İletişimsizlik, Modern Birey

İmam Cafer Buyruğunun Değerler Açısından İncelenmesi

Arş.Gör. Emrah Apak

ÖZ

Değer, Türkiye’de son yıllarda üzerinde çalışmaların yapıldığı bir konu haline gelmiştir. Toplumun genel anlamda kabul ettiği ve ortak anlam yüklediği inanışlar veya davranışlar olan değerler bu çalışmada esas alınmıştır. Alevilik yolunun esaslarını düzenleyen ve İmam Cafer’e isnad edilen Buyruk eseri karanlıkta kalmış varlığı bilinmesine karşın yadsınmıştır. Eser, Alevi toplumları için birçok değeri de içerisinde barındırmaktadır. Modernleşme ile beraber Alevi toplumlarının giderek unutmaya başladığı veya görmezden geldiği, toplum yapısı açısından önemli olan bir çok sosyal değer eserde işlenmektedir. Eser, Schwartz’ın değer kategorilerine göre incelenmiştir. Söz konusu bireysel, grup ve sosyal değer kategorileri incelenmiş ve alt başlıkları belirlenmiştir. Eserdeki cümleler, hikayeler, yaptırımlar, emirler, kurallar bu kategorilere göre incelenmiş ve kategoriye uyan kısımlar bu kategorilere yerleştirilmiştir. Yapılan sınıflandırma sonucunda Buyruk’ta baskın olarak sosyal değerler kategorisinde yer alan uyma, gelenekler ve güvenlik değerlerinin işlendiği görülürken, bunun tam karşısında yer alan bireysellik, hazcılık kategorisi altındaki değerlerden hemen hiç söz edilmediği görülmüştür.

Anahtar Kelime: Değer, Alevilik, Grup Değerleri, Sosyal Değerler

Çatı ve Teras Bahçelerinde Tasarım Yaklaşımları ve Kullanıcı Psikolojisi

Arş.Gör. Emre Çubukçu

ÖZ

Günümüzde artan nüfusun, ihtiyaçlar doğrultusunda özellikle büyük şehirlerde, yüksek katlı binalarda konut, alışveriş-iş merkezleri gibi birçok yapılar dikkat çekmektedir. Özellikle yeşil alanların azaltılıp, beton binaların yerini alması insanların gündelik hayatta yaşamış olduğu olumlu-olumsuz etkileri de beraberinde getirmektedir. İnsanları sadece bina içinde yaşatmak olgusu yerine, binaların çatı ve teras bahçeleri gibi yeşil alanların tasarım yönüyle, ele alınarak sosyal hayatında, yaşanılabilir bir ortama dönüştürülmesi önem ve değer sağlandığı görülmektedir. Bununla birlikte çevreyi, yaşam kalitesini, doğa ile insan olgusunu bir arada tutarak büyükşehir hayatında yaşanılabilir bir hayat sunulmaktadır. Yüksek katlı beton yapıların artması ve insanların çevre ile sosyal bağlarından uzaklaşmasına, yeşil alanların azaltılmasına sebebiyet vererek, kullanıcı (insan) psikolojisi açısından önemi de artmaktadır. Çalışmada, artan beton yapılarla birlikte ihtiyaçlar doğrultusunda oluşan çatı ve teras bahçelerinin tasarım yaklaşımlarında ortaya çıkan kullanıcı (insan) psikolojisi ele alınmaktadır. Bu yaklaşımla birlikte yüksek katlı bina, insan ve yeşil alanların yaratmış olduğu olumlu-olumsuz etkileri de karşılaştırılarak incelenmektedir.

Anahtar Kelime: Çatı Ve Teras Bahçeleri, Tasarım, Psikoloji

Alanya'daki 4 ve 5 Yıldızlı Otel Çalışanlarının Kurumsal Sosyal Sorumluluk Algısı

Arş.Gör. Erhan Boğan

ÖZ

İşletmelerin varlığını sadece kar açısından değil, topluma sağlamış olduğu hizmetler açısından da sorgulaması olarak tanımlanan kurumsal sosyal sorumluluk (KSS) kavramının, sosyo-kültürel ve çevresel değerlerin birer turistik ürün olarak sunulduğu turizm sektöründeki önemi giderek artmaktadır. Kitle turizminin etkisiyle turizmin doğal çevre ve toplumsal yaşam üzerindeki olumsuz etkisi daha da belirginleşmektedir. Bu noktada, özellikle büyük ölçekli otel işletmelerinin faaliyetlerini sürdürdükleri çevredeki sosyo-kültürel ve çevresel değerleri sorumluluk bilinciyle koruyup-kullanmaları büyük önem arz etmektedir. Bu çalışmanın temel amacı Alanya'da faaliyet gösteren büyük ölçekli otel işletmelerinin kurumsal sosyal sorumluluk kavramına yönelik tutumlarını belirlemektir. Bu doğrultuda en güvenilir verinin otel çalışanlarından elde edilebileceği düşünülerek, çalışanların kavrama yönelik algısı belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada KSS kavramı toplum, çevre, çalışanlar ve müşteriler olmak üzere dört paydaş altında ele alınmıştır. Çalışanların KSS algısı çalıştıkları otelin niteliğine, eğitim seviyelerine ve cinsiyetlerine göre farklılık gösterip göstermediğine yönelik t-testi ve Anova analizleri uygulanmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda uygulamacılara ve araştırmacılara öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelime: Turizm, Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Otel Çalışanları

Finansal Okuryazarlığın Önlisans ve Lisans Düzeyinde Öğrenim Gören Öğrenciler Üzerinde İncelenmesi: Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Örneği

Arş.Gör. Erhan Ergin, Mehmet Cihangir, Hasan Umur Balıkoğlu

ÖZ

Finansal okuryazarlık; bireylere finansal araçları ve temel finansal kavramları tanımalarını, finansal sistemin işleyişi hakkında bilgi sahibi olmalarını ve buna bağlı olarak bütçe yönetimi, tasarruf etme alışkanlığı ve tasarrufları yatırıma dönüştürülebilme yeterliliğini sağlayan bir kavramdır. Üniversite öğreniminden sonra çalışma hayatında yer alacak olan ve elde edeceği geliri alacağı finansal kararlarla yönetecek olan üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyelerinin tespit edilmesi ve artırılması ülke ekonomisi açısından bakıldığında oldukça önemlidir. Bu çalışmada Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'nde önlisans ve lisans düzeyinde öğrenim gören üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyelerini ve finansal okuryazarlık sorularına vermiş oldukları cevaplarda farklılık olup olmadığını belirlemek amaçlanmaktadır. Çalışmada anket yöntemiyle elde edilen verilerden yararlanılmıştır. Çalışma sonucunda önlisans ve lisans öğrencileri arasında soruların tamamına doğru cevap verme ortalamalarının önemli bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Önlisans ve lisans öğrencilerinin basit düzey matematik işlemi, basit faiz hesabı, bileşik faiz hesabı ve finansal ürün bilgisi sorularına vermiş oldukları cevaplarda farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelime: Finansal Okuryazarlık, Üniversite Öğrencileri, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi,

Güncellenen Durumlarla Sosyalleşen Bireyler: Bağlantı Kurma Biçimi Olarak Facebook Durum Güncellemeleri

Arş.Gör. Ersin Diker, Zülfiye Acar Şentürk

ÖZ

Sosyal medyada yapılan paylaşımlar bireyler hakkında bilgileri ortaya koyarken bunlara verilen “beğeni”, “yorum” gibi geri bildirimler kullanıcılara paylaşımın olduğuna ve bağlantının devam ettiğine dair ipuçları vermektedir. Sosyal medyanın en sık kullanılan araçlarından olan Facebook “durum güncellemesi” ile bireyler o an yaptıklarından, duygu durumlarına, hayatlarındaki değişikliklerden gündeme dair birçok konuda bilgi paylaşabilmekte, sonucunda da güncellemeye verilen tepkilerle bu insanlarla bağının devam ettiğini görebilmektedir. Bu çalışmanın amacı; kullanıcıların Facebook hesaplarında yapmış oldukları paylaşım, yorum ve beğeni gibi aktivitelerin arkadaşlarıyla bağlantı kurmalarında nasıl bir rol oynadığı ve bu aktivitelerin ne şekilde gerçekleştiğinin tespit edilmesidir. Bu amaç doğrultusunda hazırlanan anket formu Facebook kullanıcılarına online olarak gönderilmiş ve yanıtlamaları istenmiştir. Online anket çalışması araştırmacıların Facebook hesaplarındaki arkadaşlarına uygulanmış ve toplamda 478 kişi araştırmaya katılmıştır.

Anahtar Kelime: Sosyal Medya, Facebook, Bağlantı, Durum Güncelleme.

Ata Sporü Cirit

Arş. Gör. Esra Bayrak

ÖZ

Türk kültür tarihi incelendiği zaman sporun Türk kültürünün ayrılmaz bir parçası olduğu görülmektedir. Bunun temelinde Türklerin savaşçı bir yapıya sahip olmasından kaynaklandığı söylenebilmektedir. Türkler yaptıkları fiziksel hareketleri spor olduğunun farkına varmadan sadece savaşa hazırlık evresi olarak yapmışlardır. Tarihsel süreç içerisinde spor önemli bir yere sahip olmuş, Türkler bilerek ya da bilmeyerek hemen hemen her sporu yapmışlardır.

Türkler için spor oyunları, yeteneğin, çevikliğin, ataklığın, dürüstlüğün, aklın ve gücün, kısacası yiğitliğin sergilenmesi olarak yorumlanmıştır (Bilge, 1986). Türklerin savaşçı kimliğinde fiziksel hareketlerin dışında ata iyi binme, at üzerinde iyi koordinasyonu sağlayarak savaşabilme, at üzerinde süngü ve mızrağı iyi kullanabilme yeteneğine sahip olması gerekmektedir. Cirit oyunu da at üzerinde süngü ve mızrağın düşmana daha iyi savrulması amacıyla ortaya çıkmış bir oyundur.

Cirit, kabuğu ve yaprakları sıyrılarak çeşitli ağaçlardan ucu küt kesilerek yapılan bir tür sopadır, aynı zamanda cirit süngü ve mızrağın başka bir çeşididir. Arapça kökenli bir cümle olan cirit “cıld” kelimesinden türemiş ve Osmanlı döneminde Türkçeye girmiştir (Gezder, 1998).

Türkler gün geçtikçe yaptıkları fiziksel hareketleri çeşitli etkinliklerde sergilemişlerdir. Atlı cirit, Anadolu topraklarında ilk kez Osmanlı döneminde görülmeye başlanmış ve Osmanlı sarayına gelen misafirler, yabancı birinin Osmanlı devletine sığınması, şenliklerde (evlenme ve sünnet düğünleri), padişah veya devlet adamlarından birinin çocuğu olduğunda, bazen de ölüm yıl dönümlerinde yapılmaktaydı. Cirit oyununun oynanacağı alan çimen ya da kum döşeli bir alan olmalıydı. Alanın ölçüleri ile ilgili kesin bir kural olmamakla birlikte alanın tam ortasına beyaz bir çizgi çizilir ve buna alay çizgisi denilmektedir. Bu çizginin dışında iki çizgi daha yer alır bunlar ise alay durak yeri ve cirit atma sınır çizgisidir. Cirit oyunun oynanabilmesi için 100-120 cm boyunda bir ucu (3,5) diğer ucu (2,5) cm kalınlığında soyulmuş düzgün meşe dalından yapılmış cirit ve dört yaşını doldurmuş, orta boylarda, başı sert olmayan Arap ya da Türk atı gerekmektedir. Cirit oyunu oynanırken uyulması gereken belirli kurallar bulunmaktadır. Ayrıca cirit oyununu oynayacak kişinin oyun için hazırlanan özel giysiyi giymesi, at ve oyuncu kafasını koruyacak başlıkların kullanılması zorunluydu. Ancak resmi yarışmalarda oyuncu başlığını takmaz ve kafası açık olarak oyununu oynardı.

Cirit oyunun devam etmesi için oyuncuların birbirlerine kin gütmemesi, bilerek ya da isteyerek yaralanmaya sebep olmamaları gerekmektedir. Ancak II Mahmut tarafından cirit oyununun oynanması yasaklanmıştır. Yasaklanmasına sebebiyet veren olay ise cirit oyununun oynandığı sırada rakibi tarafından, Şuayıp Ağa (Enderun ağası) atın üzerinden düşürülerek yaralanmış ve hayatını kaybetmiştir. Daha sonradan rakibinin Şuayıp ağaya kin beslediği için bu olayın olduğu düşünülerek cirit oyunun oynanması yasaklanmıştır (Gezder, 1998).

Bugün Türkiye’de 1991 de cirit oyunları için müsabaka yönetmeliği hazırlanmış ve tasarı üzerinde değişiklikler yapılarak aynı yıl kabul edilmiştir. Türkiye’de 36 adet atlı cirit oynatan kulüp vardır. Kulüplerin dışında cirit Kars, Ağrı ve Erzurum illerinin köylerinde halk arasında zaman zaman oynanmaktadır (Korkmaz, 2005).

Anahtar Kelimeler: Cirit, Türk Kültürü, Ata Sporü

Hippokrates'in Havalarda, Sular ve Yerler Adlı Eserinde Coğrafi Koşullar ve Mevsimsel Faktörlerin İnsan Üzerindeki Etkisi

Arş.Gör. Esra Yalazı, Arş.Gör. Ayşe Yakut

ÖZ

Küçük Asya'nın Kos adasında (İstanköy) dünyaya gelen ve M.Ö.469-399 yılları arasında yaşayan Hippokrates, bugün Antik batı tıbbının kurucusu olarak kabul edilmektedir. Babası da kendisi gibi bir hekim olan Hippokrates, Kos'ta bir tıp okulu kurarak kendisi ve ardıllarının bıraktığı Corpus Hippocraticum adlı eserle öğretilerinin günümüze ulaşmasını sağlamıştır. Hippokrates başta Platon, Aristoteles ve Thukydides gibi kendi zamanının önemli düşünürlerini etkilemiştir. Onun hekimlik sanatında kullandığı gözleme dayalı yöntemler antik çağın felsefe, tarih, coğrafya gibi başka disiplinlerince de benimsenmiş ve pek çok eserde de yer bulmuştur. Hippokrates'in öğretilerini şekillendirirken ortaya koyduğu bir takım kuramlar, hem ardıllarınca örnek alınmış hem de zaman içinde Batı tıp sanatının başvurduğu önemli yöntemler arasında sayılmıştır. Antik çağ tıbbında Hippokrates ve ardıllarının hastalıkları incelerken ortaya koydukları bu kuramlar, toplulukların yaşadıkları yöreye özgü çevresel ve mevsimsel faktörlerin göz önünde bulundurulmasına dayanıyordu. Bu düşünüşün en temel örneği, Hippokrates'in Havalarda, Sular ve Yerler adlı eserinde görülmektedir. Bu eserde yazar, hekimlik sanatıyla ilgilenen birinin, bulunduğu bölgede öncelikle mevsimleri ve ona bağlı olarak rüzgarları, suyu, yıldızları ve güneşin konumu gibi faktörleri dikkate alması gerektiğini vurgulayarak, bu faktörlerin insan sağlığı ve insan tipleri üzerindeki etkisini ortaya koymaktadır. Hippokrates bu bakış açısıyla Asya ve Avrupa'nın sahip olduğu coğrafi ve mevsimsel koşullar üzerinden, Asya ve Avrupa'da yaşayan halkların fiziksel ve davranışsal özellikleri arasındaki farkları ortaya koyarak bir nevi toplulukların etnolojik nitelikleri ile tıp sanatı arasında ilişki kurmaktadır. Ayrıca yazarın hekimlik sanatı üzerinden toplulukları buldukları coğrafyaya bağlayarak değerlendirme ve sınıflandırma biçimi Yunanlıların farklı kültürleri görme biçiminde de etkili olmuştur. İşte bu çalışmada Hippokrates'in çevresel faktörleri göz önünde tutarak hekimlikle ilgili olarak ortaya koyduğu öğretileri anlatılacak ve bu öğretilerin aktarımı yoluyla Batı tıbbının temelini oluşturan bu antik bağla ilgisi gösterilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelime: Hippokrates, Antik Yunan, Hekimlik Sanatı, Mevsimler, Havalarda, Sular Ve Yerler

Kayseri Tavlusun Köyü Aydınlar Mezarlığı'nda Bulunan Sütun Şahideli Mezar Taşları

Arş.Gör. Fadime Özler

ÖZ

“Kayseri Tavlusun Köyü Aydınlar Mezarlığı'nda Bulunan Sütun Şahideli Mezar Taşları” araştırmanın konusunu oluşturmaktadır. Kayseri Tavlusun Köyü Aydınlar Mezarlığı'nda bulunan sekiz adet sütun şahideli mezar taşı incelenmiştir. Bu mezar taşlarının seçilmesindeki amaç; konu ile ilgili detaylı bir çalışmanın olmaması ve bu şahidelerin dekoratif olarak ince bir taş işçiliğine sahip olmalarıdır. Ayrıca en önemli sebep; mezarlığı gezdiğimizde ileri ki yıllara pek bir şey kalamayacağı korkusudur. Keza mezarlık çok bakımsız olup, mezar taşları hem doğa şartları hem de insan eli ile kırılmış, yapılan yeni definlerle de tahrip edilmelerine göz yumulmuş, sıradan eski taşlar olarak görülmüşlerdir. Azınlıkların yaşadığı yerlerden olan Tavlusun Köyünde, en eski mezar taşlarının bu mezarlıktaki Osmanlı mezarlarının olması sebebiyle de ayrıca önem taşımaktadır. Bu mezar şahidelerinin İstanbul üslubunu yansıtmaları, biçimlerine - süslemelerine göre kadın ya da erkeğe ait olduğunu belirten taşların olması ve mezarlıkta bulunan önemli şahsiyetlerin öğrenilmesi açısından da önemli tarihi belgeler olmasından dolayı araştırma konusu olarak seçilmiştir.

Anahtar Kelime: Tavlusun, Mezar, Şahide, Sütun, Kitabe

"Ferit Edgü'nün 'kış' Adlı Öyküsünde 'Ölüm' İzleği"

Arş.Gör. Fatma Topdaş

ÖZ

Şiir, öykü, roman ve denemeleriyle yazın dünyasını çeşitlendiren Ferit Edgü, Türk edebiyatında 'küçük öykü' türünün en önemli temsilcilerindendir. Öykülerinde modern anlatım teknikleriyle öz olanı verme amacı güden yazar, bireyin varoluş kaygısını sorgulayarak bireyselliğin en yetkin örneklerini verir. Edgü'nün 'Kış' adlı küçük öyküsü de bu düşünce üzerine temellendirilmiş simgesel bir söylemdir. Bireysel ve evrensel değerlerin bir araya gelmesiyle oluşan öyküde, bireyin trajik çıkmazı olan ölüm, 'kış' metaforuyla açıklanır. Bu metaforla, hem yaşam süresinin bilişsel yönünü hem de ölümün kuşatıcılığını imleyen yazar, zaman ve uzam aralığında sıkışan bireyin durumunu, 'ölüm' izleğiyle evrensel açıdan yeniden anlamlandırır.

Anahtar Kelime: Birey, Yaşam, Ölüm, Yalnızlık, Zaman.

“Hilkaten Korkak Yaratılmış Bir İnsanın Tehlikeli Bir Gece Yolculuğu” Abdullah Efendi’nin Rüyaları Hikâyesinde Korkunun Hükümranlığı

Arş.Gör. Ferda Atlı

ÖZ

Türk edebiyatında insan psikolojisini en derinlemesine tahlil eden yazarların başında hiç şüphesiz ki Ahmet Hamdi Tanpınar gelmektedir. Tanpınar’ın hem Doğu hem Batı ilimlerinden beslenmiş olması, edebiyatın yanı sıra felsefe, tarih, sosyoloji ve psikoloji gibi bilim dallarından faydalanarak ilmî ve edebî eserler kaleme alması onu daha güçlü ve derinlikli kılmaktadır. Roman ve şiirin yanı sıra hikâye yazarı olarak da okurun karşısına çıkan Ahmet Hamdi Tanpınar’ın en dikkat çeken hikâyelerinden biri içe dönük bir karakter olan Abdullah Efendi’nin rüya mı gerçek mi belli olmayan bir gecesinin anlatıldığı Abdullah Efendi’nin Rüyaları hikâyesidir. Hikâyedeki en baskın duygunun korku olduğu dikkatleri çekmektedir. Bu çalışmanın amacı bireyin psikolojik ve fizyolojik olarak hayatını idame ettirebilmesi için çok gerekli olan korku duygusunun haddinden fazla hissedilmesi hâlinde yarattığı buhranları Abdullah Efendi karakteri üzerinden takip edebilmektir.

Anahtar Kelime: Ahmet Hamdi Tanpınar, Hikâye, Korku

Trans Pasifik Ortaklık Anlaşması ve Türkiye

Prof.Dr. İbrahim Örnek, Arş. Gör. Gül Dertli

ÖZ

Dünya Ticaret Örgütü çerçevesinde gerçekleştirilen çok taraflı ticaret müzakerelerinin amaçlandığı şekilde sonuçlandırılmamasının sonucu olarak birçok ülkenin serbest ticaret anlaşmalarına yöneldiği görülmektedir. Bu kapsamda temelleri yaklaşık 14 yıl önce atılan ve daha sonra nitelik ve nicelik olarak önemli değişikliklere uğramış olan Trans Pasifik Ortaklık Anlaşması (TPP) Ekim 2015'te Amerika Birleşik Devletleri (ABD) başta olmak üzere 12 ülke tarafından kabul edilmiştir. Dünya ekonomisinin yaklaşık %36'sını, dünya mal ve hizmet ticaretinin ise %25'ini oluşturan bu 12 ülke, Trans Pasifik Ortaklık Anlaşması ile aralarındaki gümrük duvarlarını kaldırarak ticaret hacimlerini arttırmayı ve yeni ticaret standartlarının oluşturulmasını hedeflemektedir. TPP anlaşmasının büyüklüğü ve önemli nitelikteki özellikleri nedeniyle anlaşmanın bu ülkeler ile yakın ticari ilişkilere sahip ülkeler üzerinde olduğu gibi Türkiye ekonomisi üzerinde de etkileri vardır. Bu çalışmanın amacı söz konusu anlaşmanın Türkiye ekonomisi üzerindeki muhtemel etkilerini tartışmaktır.

Anahtar Kelime: Trans Pasifik Ortaklığı, Serbest Ticaret Anlaşmaları.

Kazakistan, Dede Korkut Türbesi ve Günümüzdeki Korkut Ata Kompleksi

Arş.Gör. Gulbanu Koshenova, Yerlan Zhıyenbayev

ÖZ

Türk Halk efsanelerinde değişik anlatılarıyla günümüze kadar yaşayan Dede Korkut'un günümüzde farklı bölgelerde onun adına makam türbeleri olduğu bilinmektedir. Bu sebeple tarihi kaynaklarda ve Dede Korkut Destanı'nın erken tarihli nüshalarında bile Dede Korkut'un naşının nereye defnedildiği ve gerçek nerede olduğu hakkında ayrıntılı bilgiler mevcut değildir. Günümüzde Dede Korkut'a ait olduğu bilinen Derbent (İran), Bayburt (Türkiye) ve Karmakşı (Kazakistan) olmak üzere toplam üç farklı bölgede veya ülkede makam türbesi veya mezar yapısı vardır. Bu bildirimizde Kazakistan Karmakşı'da (Samarra-Kızılorda Otoyolu üzerinde) bulunan Dede Korkut'a ait yıkılmış olan türbenin tarihi, mimari özellikleri ve arşiv fotoğrafları ile desteklenerek anlatılacaktır. Ayrıca son dönemde Kazakistan Devleti tarafından aynı mevkide yapılan Korkut Ata kompleksinden ve içinde sergilenen Türk dünyasına ait ortak eserlerden bahsedeceğiz. Dede Korkut Destanı, Türk dünyasının en önemli ve ortak destanlarından biridir. Destanın başkahramanı Dede Korkut veya Korkut Ata, 10. Yüzyılda yaşamış, dönemin halk filozofu, keramet sahibi ve halk ozanı olarak bilinmektedir. Dede Korkut'un yaşadığı ve destanda anlatılan olayların geçtiği bölge, Kazakistan Kızılorda ili Karmakşı İlçesi Josalı mevkii civarında Sırderya kenarındır. Halk tarafından Korkut Ata'ya ait olduğu kabul edilen mezar da buradadır. Ancak başlangıçta Korkut Ata veya Dede Korkut adına türbe olarak inşa edilen yapı, zaman içinde Sırderya Nehrinin taşması sonucu sular altında kalmış ve günümüze sadece sembolik bir mezar gelebilmiştir.

Anahtar Kelime: Dede Korkut, Türbe Mimarisi, Mezar, Türk Halk Efsanesi, Sırderya (seyhun Nehri), Kazakistan

Kazan Tatar Bilmecelerinin Dil ve Üslup Özellikleri

Arş.Gör. Gülşah Yılmaz

ÖZ

Halk edebiyatı ürünleri, dün ile bugün arasındaki kuvvetli bağlardır. Örtülü anlatıma sahip bilmeceler, söyleniş ve uygulanış açısından, akıl yürütme yeteneğini sorgulayan, zihin geliştirici bir oyundur. Bilmeceler, dil özellikleri sayesinde yetişkinler arasında eğlenmek amacıyla kullanılırken, çocuklar arasında ise öğrenmeyi zevkli hale getirmektedir. Kültürel aktarımın temel taşıyıcılarından olan bilmeceler, Kazan Tatar Türk kültürünün önemli öğeleri arasında yer almaktadır. Bu çalışmada Kazan Tatar Türklerine ait 50 bilmece ele alınmıştır. İncelemenin sağlıklı olması açısından ele alınan bilmeceler, transkribe edilerek ve Türkiye Türkçesine aktararak çalışmada yer almaktadır. Daha önceki çalışmalarda, Kazan tatar bilmeceleriyle ilgili gelenekten gelen dil ve üslup değerlendirmesi yapılmadığından dolayı tebliğde, bilmeceler yapı, dil ve üslup özellikleri açısından incelenmiştir. Ayrıca şiirsel bilmeceler, kafiyeli bilmeceler, çocukluk çağında söylenen bilmecelerde kullanılan kelimeler olmak üzere ayrı alt başlıklar halinde ele alınmaktadır. Bunun yanında Rusçanın etkisinin görüldüğü, cevabı Rus kökenli kelimeler olan bilmeceler de ayrıca incelenmektedir.

Anahtar Kelime: Dil, Üslup, Kazan Tatar Türkleri, Bilmece, Tabışmak

Diyarbakirin Cami Mimarısının

Arş.Gör. Güneri Alaettin Selahattin Oğlu

ÖZ

Mezopotamiya ile Anadolu kültürlerinin geçiş bölgesinde yerleşen ve kent merkezinin tarihi 9000 yıllara dayanan Diyarbakır çeşitli dönemlere aid mimari yapılarla zengindir. Şehrin kent merkezinde, M.Ö. 3000 Hittit ve Hurri-Mittani egemenliği yaşamıştır. M.Ö. 1260 yılına kadar egemenliklerini sürdüren Hurri-Mitaniler'den sonra Asurlular, Aramiler, Urartular, İskitler, Medler, Persler, Makedonyalılar, Selevkoslar, Partlar, Ermeniler, Romalılar, Sasaniler, Bizanslar, Emeviler, Abbasiler, Şeyhoğulları, Hamdaniler, Mervaniler, Selçuklular, İnalıoğulları, Nisanıoğulları, Artuklular, Eyyübiler, Moğollar, Akkoyunlular, Sefeviler ve Osmanlılar Diyarbakır'a egemen olmuşlar. Diyarbakır'da her bir devletin sahip oldukları dönemlere ait mimari yapıları vardır. Bu mimari yapılar arasında İslam devri cami mimarisi özel yer almaktadır. Diyarbakırın ilk İslam devri camilerinin özellikleri ondan ibarettir ki, burada biz Bizans mimarisi ile İslam mimarisinin sentezini görüyoruz. Ulu cami-Diyarbakır kalesi'nin surları üzerinde Harput kapısı ile Mardin kapısı'nı birleştiren eksenin batısında yer alan ve M.S. 639 yılında İslam orduları Diyarbakır'ı fethedince Mar-Toma Kilisesi'nin camiye çevrilmesiyle kurulmuştur. Sonrakı dönemlerde Nisanıoğlu, Akkoyunlu ve Osmanlı mimarisi altında inşa edilen bir sıra camiler – Kale Camii (Hz. Süleyman-Nazırıye Camii-1155-1169), Safa Camii (1532), Nebi camii (15.yüzyıl), Behram Paşa Camii (1572), Fatihpaşa Camii (1516-1520), Hüsrevpaşa Camii (1512-1528), Malik Ahmet Paşa Camii (17 yüzyıl), İskender Paşa Camii (1551) veb. şehrin önemli camilerindedir. Bildiride, İslam devri mimarisinin Diyarbakır'ın mimarlığında tutumu ve İslam devri camii mimarisinden, onların özelliklerinden behs edilecektir.

Anahtar Kelime: İslam Dövrü, Diyarbakır Kalesi, Mimari Yapılar, Ulu Cami, Osmanlı Mimarisi.

Leasing Şirketi Seçiminde Electre Yönteminin Kullanılması

Arş.Gör. Haşim Bağcı, Yunus Emre Kahraman

ÖZ

Bu çalışma kamuyu aydınlatma platformuna (kap) kayıtlı finansal kiralama (leasing) sektöründe firmalar arasında üstünlük sıralaması yaparak seçim yapmak amacıyla yapılmıştır. Çalışma 2009-2015 yıllarını kapsamaktadır. Çalışmada kap'a kayıtlı halka açık 6 şirket analiz edilmiştir. Bu şirketler: Finans Leasing Anonim Şirketi (A.Ş.), Garanti Leasing A.Ş., İş Leasing A.Ş., Şeker Leasing A.Ş., Vakıf Leasing A.Ş. ve Yapı Kredi Leasing Anonim Ortaklığı (A.O)' dur. Şirketler arasında seçim yapılırken mali tablolardan yararlanılmıştır ve kullanılan kalemler: kiralama işlemleri, kiralama gelirleri, kiralama işlemlerinden alacaklar ve net dönem kârı/zararıdır. Analiz yapılırken kullanılan yöntem Electre yöntemidir. Electre yöntemi yardımıyla her yıl için finansal üstünlük sıralamaları yapılmış ve tercihler belirlenmiştir. 2009-2015 yılları arası yapılan analiz sonucunda tüm yıllarda ilk sırada Yapı Kredi Leasing A.O çıkmıştır sadece 2015 yılında ilk sırayı Garanti Leasing A.Ş. ile paylaşmıştır. Tercih sıralaması yıldan yıla değişmekle beraber tüm yıllarda son sırada Şeker Leasing A.Ş. şirketi son sırayı almıştır.

Anahtar Kelime: Leasing, Finansal Üstünlük Ve Electre Yöntemi

**“Türkiye’de Müzelerdeki Taşlı Eserlerin Arkeogemolojik Yönden İncelenerek Yeniden
Envanterlenmesinin Önemi”**

Arş.Gör. Hilmi Güney, Çimen Bayburtlu

ÖZ

Arkeo-gemoloji, Arkeo-mineralojinin bir alt dalı olarak son yıllarda önemi gittikçe artan bir bilim dalıdır. Müzelerde saklanan ve arkeolojik kazılarda çıkartılan antik süstaşı (mücevhertaş) ürünlerinin ve mücevherlerin tanımlanması, konservasyonu ve teşhirinde vazgeçilmez bir öneme sahiptir. Antik süstaşı ürünlerin işlendiği dönemlerin ve özelliklerinin ortaya çıkartılması ile gerek arkeolojik kazılarda bulunan, gerekse de müzelere verilmek üzere getirilen süstaşlı mücevherlerin tarihlendirilmesi ve gerçek değerinin tespit edilebilmesi arkeo-gemolojik incelemeyle mümkün olabilir. Ayrıca antik dönem süstaşlarının ve süstaşlı mücevherlerin konservasyon işlemleri, bunların gemolojik özellikleri dikkate alınmadığı takdirde, birçok objenin hatalı yorumlanmasıyla sonuçlanmaktadır. Bu nedenle, arkeo-gemoloji ve arkeo-gemolog gelecekte müzelerin iki yeni kavramı olacaktır. Sonuç olarak, satın alma ya da müsadere ile müzelerimize kazandırılmış eserler gemolojik cihazlar yardımıyla bilimsel olarak incelenmeli; bunların cins ve türleri kesin olarak belirlenerek elde edilen bu bilgiler müze envanterine doğru olarak kaydedilmelidir. Saklı kalan eserler resimler vasıtasıyla gün yüzüne çıkartılarak ilgilenen her kesin öğrenmesi amaçlanmaktadır. Aynı zamanda bu şekilde süstaşı cins ve türlerine göre yapılan tanımlamalar, gerek arkeolojik kazılarda bulunan gerekse de müzelere satılmak üzere getirilen süstaşı ürünlerinin ve mücevher objelerin yaşlandırılması ve gerçek değerinin tespit edilebilmesinde büyük kolaylıklar sağlayabilecektir.

Anahtar Kelime: Arkeo-gemoloji, Müzeler, Envanterleme, Konservasyon

Türk Sineması Minimalizm İlişkisi: “Tatil Kitabı” Örneği

Arş.Gör. İhsan Koluçak, Sena Coşkun

ÖZ

1960’lı yılların ortalarında Amerika’da yaygınlaşan ve ilk yansımaları, resim ve heykel sanatında görülen Minimal sanat, “içeriği en aza indirgenmiş sanat” anlamında tanımlanmıştır. Aynı dönemde sinemada da ifade edilen minimalizm; “kurgu, kamera hareketleri” gibi sinemasal araçların en aza indirildiği filmler için kullanılmıştır. Her ne kadar 1960’ların ortasında tanımlanmış olsa da sinema tarihindeki örnekleri daha önceki dönemlere gitmektedir. Özellikle Yasijiru Ozu, Robert Bresson, Satyajit Ray... gibi sinemacılar minimalizmin sinemadaki en önemli temsilcileri olarak adlandırılmışlardır Türk Sineması’nda ise 1970’lerde Lütfi Ömer Akad ve Yılmaz Güney gibi yönetmenler; filmlerindeki gerçekçi öyküler, kameralarını sokağa taşımaları, doğal olanı, sade bir şekilde, kısıtlı imkânlarla anlatma yoluna gitmeleriyle, minimalist sinema kavramına öncülük etmişlerdir. Seyfi Teoman’ın 2008 yapımı “Tatil Kitabı” adlı filmi de kendine özgü bir minimalist stile sahiptir. Bu çalışmanın amacı, filmde örnek sahnelerin tartışılması suretiyle “Tatil Kitabı” filminin sosyolojik film eleştirisi yöntemi ile analiz edilmesi ve yönetmenin minimal sanat öğelerine dayandığı anlatım şeklinin değerlendirilmesidir.

Anahtar Kelime: Sanat, Minimalizm, Sinema, Türk Sineması

Duygusal Zekâ, İletişim Etkinliği, İş Tatmini, Motivasyon ve Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişki ve Bir Alan Araştırması

Prof. Dr. İsmail Bakan, Arş.Gör. İnci Fatma Doğan, Buket Sezer

ÖZ

Duygusal zekâ, son yirmi yıldır bilimsel anlamda büyük ilgi gören kavramlardan bir tanesidir. Duyguların doğru bir şekilde algılanıp kullanılması, duygulara ilişkin sorunların tanımlanması ve çözüme kavuşturulması ile ilgili yetenekler olarak tanımlanan duygusal zekâ, örgütlerde bireysel başarıyı etkileyen bir kavramdır. Gerçekleştirilen birçok araştırma, duyguların çalışma yaşamındaki rolüne odaklanmış ve çalışanların hem özel hem iş yaşamlarında belirli bir entelektüel zekâ düzeyi kadar duygusal zekâyâ da sahip olmasının gerekliliğine dikkat çekmiştir. Duygusal zekâ, bireylerin hem kendi duygularını anlamalarını ve yönetmelerini sağlar, hem başkalarının duygularını anlayabilmelerine olanak sağlar. Böylece duygusal zekâsı yüksek bireyler sayesinde örgütlerde sağlıklı, etkin bir iletişim kurulması kolaylaşır. Bu amaçla çalışmada duygusal zekâ ve ilişkili olduğu düşünülen örgütsel davranış kavramları (iletişim etkinliği, iş tatmini, motivasyon, örgütsel bağlılık) ele alınmıştır. Kahramanmaraş'ta faaliyet gösteren işletmelerde gerçekleştirilecek alan araştırması ile söz konusu değişkenler arasındaki ilişkiler incelenecektir. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak anket kullanılmıştır. Anket sonucu elde edilen veriler SPSS programı aracılığıyla analiz edilecektir.

Anahtar Kelime: Duygusal Zeka, İletişim, İş Tatmini, Motivasyon, Örgütsel Bağlılık

Hizmetkâr Liderlerin Çalışanların Stres Düzeyleri ve Örgütsel Sinisizm Üzerindeki Etkisi

Prof.Dr. İsmail Bakan, Arş.Gör. İnci Fatma Doğan, Sibel Akben, Buket Sezer

ÖZ

Örgütsel anlamda gerçekleşen gelişimler, çalışanların gittikçe artan ve değişen beklentileri karşısında mevcut liderlik tanımları ve liderlik türleri yetersiz kalmaya başlamıştır. Günümüzde temel insani değerlerin ve ahlakın giderek daha büyük önem kazanmasıyla beraber gönüllere hitap edebilecek farklı bir duruşu olan liderlere gereksinim duyulmaya başlamıştır. Bu noktada insani değerlere odaklanan hizmetkâr liderlik yaklaşımı önemli bir çıkış noktası olarak görülmektedir. Hizmetkâr liderlerin bireylerin özel veya iş yaşamlarında yaşadıkları birtakım olaylar, değişimler neticesinde yaşadıkları stres ve örgüte karşı olan tutumları üzerinde etkisinin olduğu düşünülmektedir. Bu amaçla çalışmada hizmetkâr liderlerin çalışanların stres düzeyleri ve sinisizm üzerinde etkisinin olup olmadığı incelenmiştir. Yapılan çalışma Kahramanmaraş ilindeki kamu ve özel hastanelerde çalışan 324 sağlık personeli üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri anket yöntemi ile elde edilmiştir. Elde edilen veriler korelasyon ve regresyon analizlerine tabi tutulmuştur. Sonuç olarak hizmetkâr liderliğin örgütsel sinisizm ile arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Ayrıca örgütsel stres ile örgütsel sinisizm arasında anlamlı bir ilişki mevcuttur. Ancak hizmetkâr liderliğin örgütsel stres ile arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanılmamıştır.

Anahtar Kelime: Hizmetkar Liderlik, Örgütsel Stres, Örgütsel Sinisizm

"Devlet"te Kadının Yeri ve Eğitim

Arş.Gör. Maide Şila Tiftikçi

ÖZ

İdeal yönetim modelinin ve kurgulanan devlet tasarımının anlatıldığı “Devlet” adlı eserde pek çok noktaya değinilmiştir. “İdeal bir devlet nasıl olmalıdır?” Toplumda düzen nasıl sağlanmalıdır?”, “Devletin yöneticisi kim ve yöneticinin özellikleri nelerdir?”, “Bu tasarlanan devlette eğitim nasıl verilmeli?”, “Adalet nedir?” gibi sorular üzerinde tartışılarak diyaloglar hâlinde konular incelenmiştir. Tasarlanan devlet modelinde bir konu da kadınların konumu ve çocuklardır. Bu konuyu (kadının yerini) daha iyi analiz edebilmek için öncelikle tarihsel bağlam üzerinde durmak gerekir. Çünkü Platon’un yaşadığı dönemde “kadına bakış açısının” nasıl olduğunun bilinmesi, Platon’un bu konu hakkındaki görüşlerinin daha net anlaşılmasında etkili olacağı düşünülmektedir. Bu yüzden bu çalışmada Atina’da kadının toplumdaki yeri ve daha sonrasında da “Devlet”te kadının nasıl konumlandığı, doğumdan başlayarak devlete hizmet etmek üzere yetiştirilecek bireylerin eğitimi konularında durulacaktır. Kadınlar, tasarlanan devlet modelinde erkeklerle birlikte koruyucular sınıfında yer alabilecek, erkeklerle beraber yemek yiyebilecek, devletin korunmasında görev üstlenebilecek ve ayrıca erkeklerle birlikte eğitim alabileceklerdir.

Anahtar Kelime: Platon, Devlet, Kadın, Eğitim

Devletin Hareket Alanı ve Kamu Yararı

Arş.Gör. Mehmet Talha Paşaoğlu

ÖZ

Sosyal bilimler literatüründe devlet olgusu üzerine yapılan çalışmalar ağırlıklı olarak şu üç soruya odaklanır: Devletin mahiyeti nedir, ne ile meşguldür ve kimin işine yarar? Devletin mahiyeti, ancak neyle meşgul olduğu ve bu işlevi kimin yararına gördüğü ile açıklanabilir. Devlet merkezli siyasetin, toplumun ortak çıkarına, egemen sınıfın çıkarına veya kendi çıkarlarına hizmet ettiği vurgulanırken, görece özerk bir hareket alanı olduğu ima edilir. Türkiye’de devlet, görece özerk hareket kabiliyetiyle, küresel kapitalist ilişki biçimleri dahilindeki tüm yapısal sınırlara karşın kamu yararını tesis edebilir mi? Kamu yararı kavramı, hangi kıstaslar ışığında tanımlanmalıdır ki toplumun bütün kesimlerini bir şemsiye altında birleştirebilsin? Çalışmada bu sorulara yanıt ararken devletin görece özerk hareketini orta sınıf aracılığıyla nasıl sağlayabileceği tartışılacaktır. Kamu Yararı ve Orta Sınıf kavramları Claus Offe’den hareketle irdelendikten sonra, 15.07.2016 Darbe Girişimi sonrası oluşan birlik atmosferinde, orta sınıfın fizikî ve düşünsel potansiyeline dayanarak, ortak bir kamu yararı anlayışına varılabileceği savunulacaktır.

Anahtar Kelime: Devlet, Kamu Yararı, Orta Sınıf

'Kültürler Arasılık'tan 'transkültür'e

Arş. Gör. Dr. Melda Keser

ÖZ

Görüşleriyle, aydınlanma döneminin yolunu açan Alman düşünürlerden Samuel von Pufendorf, kültür olgusunu 17. yüzyılda “bir toplumun ya da ulusun yaşam biçimindeki birliğini amaçlayan tekil kolektif yapı” olarak açıklamıştır. Pufendorf’tan 100 yıl sonra, J. Gottfried Herder, kültürü üç yapıdan oluşan bir olgu olarak tanımlamıştır: etnik temel, sosyal bağdaşıklık, dışarıya karşı konulan sınır. ‘Kültür’ olgusunun tanımına dair tartışmalar hiç bitmemiş ve her dönem yeniden yürütülmüşken, 21. yüzyılda bu tartışmalara “Kültürler arasılık” ile “Transkültür” kavramları da eklenmiştir. İki kavram da, 21. yüzyılın ‘kültür’ olgusunu açıklamaya yönelik kavramlardır. Sosyal bilimlerin her dalı “Kültürler arasılık” ile “Transkültür” olgularının incelenmesi için korpus oluşturabilmektedir. Kavramsal tanımlama için ise, gündelik yaşamımızdaki bir çok detay yol gösterici olarak kullanılmaktadır. Tam da bu sebeple, kültürler arasılık ile transkültür kavramları gün geçtikçe önem kazanmaktadır. Bu çalışmada, Almanya’da son yıllarda bu konuda yapılmış çalışmalardan yola çıkılarak, günümüzde ‘kültür’ olgusunu hangi kavramın karşılamaya yetkin olduğuna dair tartışılacaktır. Çalışmanın çerçevesini, kültürler arasılık ile transkültür arasındaki fark oluşturmaktadır. Kültürler arasılığın 21.yüzyıl şartlarında büyük oranda azaldığı, bunun yerine transkültürün yaygınlaştığına dair görüş ise çalışmanın temel konusudur. Çalışmanın, iki olgu arasındaki ilişki ve farkları irdeleyerek, gerek sosyal bilimlerde gerekse eğitim bilimlerinde kültür odaklı çalışmalara ışık tutması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelime: Kültürler Arasılık, Transkültür, Alman Ekolü, J.g. Herder, Kültür.

Çocukların Dünyasında İç Mekan Tasarımlarının Gelişim Süreçlerine Etkisi

Arş.Gör Mine Sungur, Öğr.Gör. M.Kübra Kaymaz

ÖZ

Yaşamın ilk yıllarında temelleri atılan gelişim; çocuğun daha sonraki yaşlardaki yaşantısını büyük ölçüde etkileyen bir süreçtir. Gelişim bir bütün olarak ele alınmalıdır. Gelişime etki eden alanları ayrı ayrı incelenirse bile, bu alanlar arasındaki ilişkiler birbirinden uzak tutulmamalıdır. Çocuğun gelişimi iki temel etkene bağlı olarak yönlenebilir. Bu temel etkenler; (i) kalıtım, (ii) çevre olarak sınıflandırılabilir. Yaşanabilir çevre yaratma sanatı olarak ele aldığımız mimarlık alanında, kullanıcı çocuk olduğu zaman tasarımla ilgili sorunlar oldukça karmaşık olmaktadır. Mekân tasarımında çocukların bir birey olarak psikolojik ve fiziksel gereksinimlerinin olduğu gerçeği göz ardı edilmemelidir. Yapılan pek çok çalışma, çocukların çevre algısının, yetişkinlerden farklı olduğuna ve çocukları için yaratılan mekânların bu doğrultuda tasarlanması gerektiğine işaret eder. Mekan içerisinde çocuklar için yapılan tasarım, seçim, düzenleme ve iyileştirme biz tasarımcı ve yetişkinlerin kontrolindedir. Bu bağlamda çocuğun temel gereksinimleri, gelişim aşamaları ve gündelik hayattaki davranış biçimleri göz önüne alınmalı, bu etkenlerin her biri tasarım kriteri olarak uygulamaya geçirilmelidir. Çalışma kapsamında Türkiye ve dünyanın çeşitli ülkelerinde çocuğun varlığını gösterebildiği çocuk mekanları irdelenmiş ve incelenmiş, çocuklar için tasarlanan mekanların doğru ve aktif tasarım kriterleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu konuda yapılan araştırmalar ve güncel çalışmalar ışığında çocuk gelişiminde mekânın etkisi ve önemi irdelenmiştir. Bireyin çocukluk döneminde gördüğü/ kullandığı/ deneyimlediği mekan, zihninde referans olarak kalmakta; ileriki yaş dönemlerinde birey sürekli bu referanslara dönerek, karşılaştırma yaparak çevresini algılamakta ve buna göre bireyin estetik beğenisi/yargıları ve aidiyet kavramı biçimlenmektedir. Bu nedenle çocuk yaşam mekânlarında görsel algı ve gelişim dönemi özelliklerine uyumlu tasarımlar yapılmalıdır. Böylece çocuğun bedensel, ruhsal ve zihinsel gelişimine olumlu katkı yapılmış olacaktır.

Anahtar Kelime: Çocuk Mekânları, Çocuk Mobilyaları, Aidiyet

Uygur Türkçesinde Gelecek Zaman Bildiren Ekler Üzerine Bir İnceleme

Arş.Gör. Muhammet Raşit Öztürk

ÖZ

Gelecek zaman kipi, gerek işlevsel derinlik gerekse biçim birimsel çeşitlilik açısından, tarihî Türk lehçeleri içinde dikkat çekici bir yoğunlukta kullanılmıştır. Köktürkçe döneminde genel olarak “-DAÇI” ve “-sIk” ekinin verdiği imkânlar dâhilinde kendisine ifade ortamı bulan gelecek zaman kipi, bu tarihî lehçenin ardından, Uygur Türkçesi döneminde “-gAy” merkezli bir kullanımla karşımıza çıkmakta, ayrıca Köktürkçeden miras “-DAÇI” eki ile ilk kez bu dönemde kullanılan “-gA”, “gU” ve “gUIUK” ekleriyle ifadesini bulmaktadır. Zikrettiğimiz bu ekler, Uygur Türkçesi metinlerinde gerek çekimli bir fiilin bünyesinde bir zaman eki olarak gerekse gelecek zaman bildiren müstakil bir sıfat-fiil eki olarak karşımıza çıkabilmektedir. Bildirimizde Uygur Türkçesi ile ilgili kaleme alınan kaynak eserlerde toplu olarak anılmayan ve yeterli çeşitlilikte tanıklanmayan bu gelecek zaman ekleri, dönem eserlerinin etraflı tanıklığında dikkatlere sunulacaktır.

Anahtar Kelime: Gelecek Zaman Kipi, Uygur Türkçesi, Tarihî Türk Lehçeleri

Ağ Toplumu ve Dijital Medyada Ontoloji, Zaman/mekan Kavramları Üzerine

Arş.Gör. Murat Aytaş

ÖZ

Günümüz dijital medya teknolojilerinin ortaya koyduğu iletişim biçimleri, internet üzerinde ‘ağ’ ve ağ’lar oluşturma mantığı, bu teknolojileri yalnızca kullananlar açısından değil kullanmayanların bu yapı içerisindeki varlığı noktasında yeni ontolojik sorunları beraberinde getirmektedir. Bu bağlamda kültürlerin, kurumların çeşitliliğine bağlı olarak farklı biçimlerde ortaya çıkan yeni bir toplumsal yapının oluşumu gerçekleşmektedir. Yeni yapı, Manuel Castells’e göre tarihsel olarak 20. yüzyılın sonlarına doğru kapitalist üretim biçiminin yeniden yapılanmasıyla şekillenmiş yeni bir kalkınma biçiminin, enformasyonelizmin ortaya çıkışıyla ilişkilidir. Bu süreç yalnızca bu noktalarda değil kendini yeni medya kanalları üzerinden tekrar inşa eden öznenin kendi ontolojisine ve kimliğine dair tüm varsayımlarını da kökünden ters yüz etmiştir. Castells sözkonusu bu yapıları toplumsal bir formasyon olarak “Ağ Toplumu” kavramsallaştırmasıyla ifade etmiştir. Ağ toplumu yeni kimliklerin ve aidiyet ortamlarının yanında yeni zamansal ve mekansal formları da beraberinde getirmiştir. Bu çalışmada dijital medyanın ortaya koyduğu iletişim biçimlerinin gündelik hayat pratiklerine yansımaları noktasında ağlar üzerinde olmakla ilgili olarak ortaya çıkan yeni ontoloji, zaman ve mekan ilişkileri eleştirel perspektiften irdelenerek yorumlanacaktır.

Anahtar Kelime: Dijital Medya, Ağ Toplumu, Ontoloji, İnternet, Zaman, Mekan

Bilişim Teknolojilerinin Denetim Mesleğine Etkileri

Arş.Gör. Murat Mat, Servet Önal, Dilem Seher Akçakale

ÖZ

Son yıllarda yaşanan hızlı teknolojik gelişmeler hayatımızın her alanında kendini göstermiştir. Teknolojik gelişmelerin etkisiyle birçok işletmede, başta muhasebe bölümü olmak üzere bilgisayarlar kullanılmaktadır. Muhasebede bilgisayarların kullanımı bu gelişmelere paralel olarak karmaşıklaşmakta ve zorlaşmaktadır. Bilgisayarların muhasebe bölümünde kullanımı gerekli bilgileri kaydetmesinin yanında kaydedilen bu bilgilerin denetlenmesini de kaçınılmaz kılmıştır. Bu noktada denetçiden beklenen, bu gelişmelere uygun olarak denetçinin gerekli teknolojileri kullanma konusunda yeterli düzeyde eğitilmiş olmasıdır. Denetimde bilişim teknolojileri yardımıyla iş ve işlemlerin otomasyonu sağlanarak üretim artışı ve maliyet azaltılması temel amaç olmuştur. Bu aşamada bilişim teknolojileri denetçilere büyük katkılar sağlamaktadır. Bu çalışmada, muhasebe, muhasebe denetimi ve yaşanan teknolojik değişimler doğrultusunda denetim mesleğinde meydana gelen değişimler üzerinde araştırma yapılmış ve araştırmaya katkı sağlayacağı düşüncesiyle anket yöntemine başvurulmuştur.

Anahtar Kelime: Bilişim Teknolojileri(bt), Bt Denetimi, Muhasebe Denetimi, Denetim

Abluka (2015): Postmodern Türkiye'nin Distopyası

Arş.Gör. Mustafa Kemal Sancar

ÖZ

Bu çalışmada, Türkiye'nin güncel politik atmosferine denk düşen ve distopik bir anlatı olan Abluka (2015) filmine odaklanılmakta ve bu çerçevede filmin ideolojik eleştirisi yapılmaktadır. Karanlık-karamsar bir gelecek tasavvuru olarak tanımlanabilecek distopya kavramı, özellikle George Orwell, Ray Bradbury ve Aldous Huxley gibi romancıların eserlerinde anlatılan bir edebi anlatı biçimidir. Sinemadaki distopik anlatı örnekleri ise daha çok edebi eserlerden uyarlanan filmlerden meydana gelmektedir. En bilinen özgün distopik filmler La Jetée (1962), Alphaville (1965) ve The Matrix'tir (1999). Türkiye'de ise son dönemde çekilen Canavarlar Sofrası (2011) ve Abluka (2015) dışında herhangi bir distopya filmine rastlanmaz. Emin Alper, ikinci uzun metraj filmi Abluka'da gelecekteki İstanbul'u belirsiz politik bir tehdide karşı abluka altına alınmış bir mekân olarak tasvir eder. Şehrin belli noktalarında girişler ve çıkışlar devletin kolluk güçlerince kontrol edilmektedir. Bu tekinsiz ortam, köpekleri öldürmekle görevli bir belediye işçisi olan Ahmet (Berkay Ateş) ile hapisten çıkar çıkmaz devlet için çalışmaya ikna edilen ağabeyi Kadir (Mehmet Özgür) arasındaki tekinsiz ilişki ile kişiselleştirilerek filmin merkezine konumlandırılır. Çalışmada bir film mekânı olarak sunulan İstanbul gettosunun ele alınmış biçimi, Türkiye'de yaşanan tarihsel olaylar ve güncel politik atmosfer bağlamında irdelenmiştir. Türkiye'nin güneydoğusunda özellikle 2014 yazından itibaren başlayan ve halen devam eden çatışma ortamı ve sonrasında yaşanan sokağa çıkma yasakları, filmin anlam evrenini genişletmiştir. Filmde kurgulanan distopik evren ve karakterlerin içinde buldukları olaylar silsilesi, Türkiye'nin şu anda içinde bulunduğu konjonktürün yanı sıra ülkede 1980'lerde ve 1990'larda yaşanan birçok siyasi olaya ve dönemin atmosferine referans verir. Bu bakımdan Abluka filmi, diğer distopik anlatılarda olduğu gibi içine doğduğu ve beslendiği ülkenin ideolojik koşullarını yansıtmaktadır.

Anahtar Kelime: Abluka Film, Emin Alper, Distopya, Film Eleştirisi

Sevinç Çokum'un Tren Burdan Geçmiyor Romanında Geleneksel ve Modern Toplum Yapıları Üzerinden Erkeklik Eleştirisi

Arş.Gör. Necla Dağ

ÖZ

Medya ilişkileri üzerinden toplumsal kirlenme ve yozlaşmayı konu edinen Sevinç Çokum, tanınmış bir gazetede köşe yazarlığı yapan, değişmez ilkeleri, doğruları olan, gazetecilik onurunu hiçbir şeye değişmeyen Nüzhet Fermanlı ve tecrübesiz bir gazeteci olan Aysan'ın karakterleri üzerinden iş hayatı, sosyal konular, siyasi anlaşmazlıklar ve aşkı mercek altına alır. İki ayrı erkeğin dünyasından açılan pencerelerden hırs ve yabancılaşmanın kadın dünyasına verdiği zararlar tartışılır. Simay adlı genç kızın Aysan'a duyduğu aşkına karşılık yükselme ve tanınma hırsıyla apayrı bir kimliğe bürünmüş erkeğin sürekli bencil tavırlarına maruz kalması eleştirel bir tavırla ele alınır. Gazetecilik mesleğinin yanı sıra çeşitli meslek gruplarından erkeklerin yaşamına değinen yazar, toplumsal yapı içinde geleneksel bir rol üstlenerek geleneksel bir aile kuran erkeklerin aile dışındaki yaşamlarında göz kırptıkları evlilik dışı ilişkileri normalleştirme çabalarını bir kadın kaleminden okuyucularına sunar. Toplum kuralları arasında sıkışmış bireylerin kaçışları ve aşkın araç haline getirilerek erkek eliyle soldurulmasını çaresizce seyreden kadının yenilgiyi kabullenışı acı bir şekilde sunulur.

Anahtar Kelime: Erkeklik, Kadın, Yozlaşan İlişkiler, Eleştiri

Popüler Ankara Türküleri Bağlamında Ankara'nın Değişen Kültürel Dokusu: Ankara Alt Kültürü

Arş.Gör. Nilüfer Öztürk Aykaç

ÖZ

Bir yörenin veya bir toplumun kültürünü tanımada, o yörenin kültürel etkinliklerinden olan sanat ürünleri de önem arz etmektedir. Bu kapsamda, Ankara kültürünü yansıtmada Ankara müziğinin katkısı büyüktür. Bir Anadolu kenti olan Ankara, daha sonra Cumhuriyet Türkiye'sinin başkenti de olduğu için sosyal yapısı ve kültürü değişkenlik gösterir. Özellikle kültürel dokusunda, Cumhuriyet dönemi ve sonrasında büyük bir kırılma gözlenir. Bu çalışmada Ankara'nın kültürel dokusundaki değişim, kendilerini 'Ankaralı' olarak tanımlayan ancak Ankara'nın bir tür alt kültürünü temsil eden türkücülerin müzik eserleri, yani kültürel ürünleri üzerinden gösterilecektir. Ayrıca eski Ankara halk türkülerinden farklı olarak popüler Ankara türküleri/oyun havaları da, Ankara alt kültürünün temsilleri olarak değerlendirilecektir. İnceleme, türkü sözlerinde geçen ya da genel olarak müzik tarzından yaşam tarzına ve kültürel dokuya ait olan kelimeler ve semboller dikkate alınarak yapılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelime: Ankara Türküleri, Ankaralı Kültürü, Kültürel Değişme, Alt Kültür

Felsefenin Tanımı Bağlamında Çağdaş Sofistlere Dair Bir İnceleme

Arş.Gör. Osman Gazi Birgül

ÖZ

Bildirimizde felsefenin bir kavram olarak tanımını yapacak ve bu tanımı merkeze alarak öncelikle Antik Yunan sofistlerinin felsefi olmayan ortak özelliklerine değineceğiz. Akabinde çağdaş sofistlerin hukuk, reklamcılık, kişisel gelişim ve siyaset alanlarında yürüttükleri faaliyetlerde benimsedikleri yöntemler üzerinden onların Antik sofistlerle ortak olan noktalarını sunacak ve söz konusu çağdaş sofistlerin felsefeden nasıl uzaklaştıklarını gerekçeleriyle birlikte ortaya koyacağız. Avukatların, hukuk danışmanlarının ve siyasilerin danışmanlarının sofist eğilimlerini Antik dönemdeki meslektaşları ile olan ortaklıkları üzerinden irdelleyeceğiz. Reklamcılık ve kişisel gelişim sektörlerinde faaliyet gösteren sofistlerle felsefe arasındaki boşluğu sanayi devrimi ve kapitalizmin sosyolojik etkileri üzerinden tartışacağız. Sonuç olarak gerçek felsefeden uzaklaşmaya ve sofistlerin manipülasyonlarına bir önlem olarak eğitimde felsefenin tanımının kavram olarak vurgulanmasını ve felsefe derslerinin içeriğinin felsefenin sadece ne olduğuna değil ne olmadığına da vurgu yapılarak genişletilmesini önereceğiz.

Anahtar Kelime: Felsefenin Tanımı, Çağdaş Sofistler, Kişisel Gelişim, Reklamcılık, Hukuk, Siyaset

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın Kurulması ve Ulusal Bilinç

Arş.Gör. Pakize Çoban Karabulut

ÖZ

1847 yılında Osmanlı Devleti'nin dış borçlarının ödenmesi amacıyla Osmanlı Bankası kurulmuştur. Ancak, özel sermaye girişimcileri aracılığı ile kurulan bu bankaya 1863 yılında sadece banknot çıkarma imtiyazı verilmesinden dolayı, merkez bankası özelliğini kazanamamıştır. İkinci Meşrutiyet dönemi ile birlikte, özellikle Avrupa devletleri ile Osmanlı Devleti arasında ticaret anlaşmalarını yürüten ve ülke ekonomisine şekil veren ulusal sermayeli bir banka kurma ihtiyacı oluşmuştur. Bu nedenle 1917 yılında Osmanlı İtibar-ı Milli Bankası kurulmuş, ancak Birinci Dünya Savaşı sonunda Osmanlı Devleti ile birlikte dağılmıştır. Mustafa Kemal ile başlayan 1919 yılındaki ulusal kurtuluş mücadelesi ve savaşının kazanılması, ulusal tam bağımsızlık ruhunu ön plana çıkarmıştır. Böylelikle 1923 İzmir İktisat Kongresi'nde milli bir ulusal bankanın kurulma fikri yeniden gündeme gelmiştir. 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın Türk Lirası'nı etkilemesi ve Osmanlı Devleti'nden kalma borçların ödenmesi, tekrardan Merkez Bankası fikrini ön plana çıkarmış ve 1930 tarihinde Merkez Bankası kurulmuştur.

Anahtar Kelime: Merkez Bankası

Oğuz Türkçesinin Değişimine Birleşik Fiiller Pencerisinden Bir Bakış

Arş.Gör. Perihan Ölker

ÖZ

Emir Unsuru'l Maâli Keykâvus bin İskender bin Kâbûs bin Veşmgir tarafından 1082 yılında yazılan Kabusnâme Türkçeye pek çok kez tercüme edilmiştir. En tanınmış çevirisi ise II. Murad adına Mercüme Ahmed bin İlyas tarafından 1431/32 tarihinde yapılmıştır. Mercüme Ahmed'in çevirisini Nazmizâde Murtaza, Bağdat valisi Hasan Paşa'nın emriyle devrin (1705) diline göre yeniden yazmıştır. Bu yeni bir tercüme olmayıp Mercüme Ahmed'in çevirisinin döneme uyarlanması yani bir nevi dil içi aktarımıdır. Mercüme Ahmed'in çevirisi Eski Anadolu Türkçesinin önde gelen eserlerinden biri iken, Nazmizade Murtaza'nın çevirisi Klâsik Osmanlı Türkçesi devrinin örneklerindedir. Bu çalışmamızda Mercüme Ahmed'in çevirisi ile Nazmizade Murtaza'nın çevirisi karşılaştırılarak temel yardımcı fiillerin dışında kalan yardımcı fiillerle kurulmuş birleşik fiillerin değişimi, yani 15. yüzyıldan 18. yüzyıla kadar Oğuz Türkçesinin birleşik fiil tercihi Kabusname çevirisi özelinde değerlendirilecektir. Çalışmamızda ayrıca Mercüme Ahmed çevirisindeki basit ve türemiş fiillerden Nazmizade Murtaza çevirisinde birleşik fiile dönüşmüş olanlar da inceleme kapsamında olacaktır.

Anahtar Kelime: Kabusname Tercümesi, Nazmizade Murtaza, Mercüme Ahmed, Birleşik Fiil, Oğuz Türkçesi

Hareket Dergisi Üzerine Bir İnceleme (1939-1953)

Arş.Gör. Rumeysa Öztürk

ÖZ

Avrupa'ya tahsile giden Türkler arasında ahlak üzerine çalışan ilk öğrenci ve Sorbonne'da felsefe doktorası veren ilk Türk olan Nurettin Topçu, Fransa'da aksiyon (hareket) felsefesinin kurucusu Maurice Blondel'i tanıyıp onun görüşlerini benimsemiştir. Topçu, Türkiye'ye döndükten sonra ismini bu felsefeden alan Hareket Dergisi'ni çıkarmıştır. 1939 yılında yayın hayatına başlayıp 1982 yılına kadar belli aralıklarla yayına devam eden Hareket Dergisi hem Türkiye'nin fikri atmosferinde yer alan tartışmalara farklı bir pencereden bakması, hem hareket felsefesini içine alması, hem de fikri tartışmalarla birlikte sanata da yer vermesi açısından Türkiye'de yayınlanan dergiler içinde ayrı bir yere sahiptir. Dergi, Türkiye'nin içinden geçtiği birçok döneme şahitlik etmiş, bünyesinde akademisyenlerle birlikte genç yazar, çizer ve şairleri de barındırmıştır. Çalışmada kırk üç yılda toplam beş devrede çıkan Dergi'nin ilk devresi genel hatlarıyla ele alındıktan sonra ikinci ve üçüncü devreleri tarihsel araştırma yöntemiyle analiz edilmiştir. Dergi'nin son iki devresi hem yayınlandıkları dönemler hem de içerikleri itibarıyla başka bir çalışmanın konusu olacaktır.

Anahtar Kelime: "Nurettin Topçu", "Dergi", "Hareket"

“Evliya Çelebi Gibi” Yapıtının Çocuk Edebiyatının Temel İlkeleri Bakımından İncelenmesi

Arş.Gör. Sedat Erol

ÖZ

Günümüz dünyasında sayısı gittikçe artan çocuk edebiyatı ürünlerinin, çocuk edebiyatının temel nitelikleri açısından sorgulanması önemli bir durumdur. Bu çalışmada Arslan Sayman'ın “Evliya Çelebi Gibi” yapıtı, çocuk edebiyatının temel ilkeleri bakımından incelenmiştir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden belge (doküman) inceleme yöntemi kullanılmıştır. Seçilen yapıt, iç ve dış yapı olmak üzere iki aşamada değerlendirilmiştir. İç yapıda karakterler, konu, tema ve iletiler, kurgu, dil ve anlatım; dış yapıda ise boyut, kapak-cilt, kâğıt, sayfa düzeni ve resimler olmak üzere on kategoride inceleme yapılmıştır. Elde edilen veriler ve çözümlenmeler doğrultusunda şu sonuçlara ulaşılmıştır: Dış yapı özellikleri bakımından çocukların algı ve beğeni düzeyine uygun bir eserdir. Tasarım ve resimlerde çocuk gerçekçiliği göz önünde bulundurulmuştur. Kullanılan kâğıt kalitesinin düşük olması ise belirtilmesi gereken önemli bir eksikliklerdir. Sağlam kurgusu, akıcı dil ve anlatımı ve zengin ileti dünyasıyla okuyucuyu kendine çeken bu yapıt, iç yapı özellikleri bakımından başarılı bir eserdir. Yapılandırmacı yaklaşım, çoklu zekâ, aktif öğrenme gibi çağdaş eğitim öğelerine dönük bir içeriğin kurgulanması, bu eseri birçok çocuk edebiyatı yapıtından farklı ve önemli bir konuma getirmiştir.

Anahtar Kelime: Evliya Çelebi Gibi, Çocuk, Çocuk Edebiyatının Temel İlkeleri

Gayrimenkul Rant Gelirlerinin Vergi Dışı Bırakılmasının Vergilemede Adalet, Eşitlik ve Ödeme Gücü İlkesi Çerçevesinde Değerlendirilmesi

Arş.Gör Sedat Polat, Muhammet Aktuğ, Aykut Başoğlu

ÖZ

Optimal bir vergilendirmenin yapılabilmesi vergilendirmede temel kabul edilen kuralların varlığına bağlıdır. Ödeme gücüne göre vergilendirme ve vergilemede adalet ilkesi en önemli vergilendirme ilkeleridir. Son yıllarda kentleşme başta olmak üzere yeni imar alanlarının açılması, kamulaştırma ve yerel kamu hizmetleri gayrimenkullerinde değerlerinde önemli artışlar meydana getirmiştir. Kamu otoritesinin yapmış olduğu eylem ve hizmetler neticesinde herhangi bir emeğe dayanmadan gayrimenkul değerlerinde ortaya çıkan bu artışlar gayrimenkul rantı olarak ifade edilmektedir. Oluşan bu rantlar sonucunda gayrimenkul sahipleri ekstra bir ödeme gücüne sahip olmaktadır. Diğer üretim faktörleri vergiye tabi tutulurken toprak üzerinden oluşan ve ödeme gücünü ifade eden bu gelirin vergi dışı bırakılması vergi adaleti açısından sakınca yaratmaktadır. Türk vergi sisteminde gayrimenkullerden elde edilen rantların vergilendirilmesine yönelik düzenlemeler yok denecek kadar azdır. Bu çalışmanın amacı gayrimenkul rantları nedeniyle ortaya çıkan gelirin vergilemede ödeme gücü ve adalet ilkesi çerçevesinde vergiye tabi tutulup tutulmayacağına değerlendirmesini yapmaktır.

Anahtar Kelime: Vergilemede Adalet İlkesi, Vergilemede Ödeme Gücü İlkesi, Gayrimenkul Rantları

Günah Vergileri: Abd ve Türkiye'deki Mevcut Durumun Karşılaştırılması

Arş. Gör. Muhammet Aktuğ, Arş. Gör. Sedat Polat

ÖZ

Maliye literatüründe, alkol ve tütün gibi mallar ile gayri ahlaki olduğu düşünülen bir takım hizmetler üzerinden alınan vergiler “günah vergileri” olarak adlandırılmaktadır. Bu tür mal ve hizmetlerin, aynı zamanda geleneksel özel tüketim vergilerinin konusu içerisinde yer alması, günah vergilerinin özel tüketim vergilerinin isim değiştirmiş hali olarak nitelendirilmesine yol açmaktadır. Yabancı literatürde günah vergilerinin gerek lehinde gerekse aleyhinde pek çok çalışma yapılmıştır. Bilhassa ABD, günah vergilerinin ana vatani kabul edilmekte ve bu alandaki tartışmaların merkezinde yer almaktadır. Türk mali literatüründe ise günah vergilerinin yeteri kadar incelendiğini söylemek zordur. Bu çalışmanın amacı, yukarıda belirtilen hususlar doğrultusunda Türkiye ve ABD’deki mevcut durumun karşılaştırmasından ibarettir.

Anahtar Kelime: Vergi, Günah Vergileri, Özel Tüketim Vergileri.

Kadınlara Yönelik Sosyal Politikaların Kalkınma Planlarındaki Yeri

Arş.Gör. Selcen Altınbaş

ÖZ

Kadının hak taleplerinin şekillenmesi, ekonomik düzene dâhil olması ve dünya üzerinde herkesin eşit olduğunu temel alarak başlayan mücadelesi kadını sosyal politikaların kapsamında da ele almayı gerekli kılmıştır. Kadınların Sanayi Devrimi ile piyasaya emeğiyle dâhil olması ve bu alanda da maruz kaldığı eşitsizliğin sosyal refahı olumsuz etkilemesi bu gerekliliği kuvvetlendirmiştir. Köle olarak alınıp satılan bir metadan toplumda hak talep eden ve talep ettiği hakkı elde eden bireye dönüşmesi kadınların bireysel çabasının bir ürünü olsa da sosyal politikalar bu çabayı desteklemiştir. Türkiye özelinde kadınlara yönelik sosyal politikaların devlet tarafından kalkınma planları ile nasıl desteklendiğini görmek adına kaleme alınan çalışmada kalkınma planlarında kadınlara yönelik politika, hedef ve amaçların değerlendirilmesi yapılmaktadır.

Anahtar Kelime: Sosyal Politika, Sosyal Refah, Kalkınma Planları, Kadınlara Yönelik Politikalar

Refik Halit Karay'ın Memleket Hikayeleri'nde Milli Romantik Duyuş Tarzı

Arş. Gör. Sema Oruç

ÖZ

Bir milletin geleceğini, dünü ve bugünü şekillendirir. Millet, tarihini ancak koruyarak ve canlı tutarak, millî benliğini oluşturur. Nereden geldiğini bilen bir millet nereye gideceğini görebilir, aksi durumda geçmişinden habersiz olanın geleceğinden emin olunmaz. Bu amaçla yazan sanatkar, halka yönelir, onun geçmişini onun diliyle anlatarak millî bilinci uyandırmaya çalışır.

Millî romantizm, milletlerin dilde, kültürde, sanat ve edebiyatta özünü bulması ve bunu kendi çağındaki insana aktarma gayretidir. Türk edebiyatında özellikle 20. yy.'den sonra varlığını belirgin bir şekilde hissettirmeye başlayan millî romantizm, edebi eserlerde önemli bir tema olarak işlenmiştir.

Refik Halit Karay “Memleket Hikâyeleri”nde Türk milletine ait kendilik değerlerini ustaca kullanarak; tarih, mekân, tabiat, gelenek, görenek ve dil bilinciyle harmanladığı millî unsurları evrensel seviyeye ulaştırmıştır. Biz bu çalışmamızda Karay'ın “Memleket Hikâyeleri” isimli eserinden hareketle millî unsurlara yönelişini, bu yönelişin nedenlerini ve sonuçlarını ifade etmeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Millî romantizm, Refik Halit Karay, Memleket Hikâyeleri, mahallî ve millî unsurlar.

Türk Görsel-işitsel Medya Hizmetlerinde Kamu Spotları ve Zorunlu Yayınlar Dair Bir Değerlendirme

Arş.Gör. Sena Coşkun

ÖZ

Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde 2011 yılında yürürlüğe giren 6112 sayılı “Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun”a, Türkiye’de görsel-işitsel medya hizmetlerinin düzenlenmesi ve denetlenmesinde görevli idari otorite olan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu’nun (RTÜK) tavsiyesi üzerine kamu hizmeti duyurularının ücretsiz yayınlanması hükmü getirilmiştir. Yayın Hizmeti Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 4. maddesinde de “zorunlu yayın”, Kanunlar çerçevesinde yayınlanması mecburi olan ve kamu kurumlarınca hazırlanıp Üst Kurulca uygun görüşle yayın kuruluşlarına gönderilen yayınlar şeklinde tanımlanmıştır. Söz konusu kamu hizmeti duyurularının tamamı kamu spotu olup, bunların bir kısmının yayınlanması ihtiyari, bir kısmının yayınlanması ise zorunludur. Kamu kurum ve kuruluşları ile dernek ve vakıf gibi sivil toplum kuruluşlarınca hazırlanan veya hazırlatılan kamu spotlarında uyulması gereken ölçütler ise “Kamu Spotları Yönergesi”nde yer almaktadır. Çalışmada, RTÜK tarafından incelenen ve yayınlanmalarında kamu yararı bulunduğu dair karar ihdas edilen “kamu spotları”na ve “zorunlu yayınlar”ın son Kanun değişikliğiyle birlikte Türk görsel-işitsel yayıncılık mevzuatına girmesiyle oluşan yenilikler ve ortaya çıkan sorunlara değinilecektir. Ayrıca kamu spotlarında bulunması gereken nitelikler üzerinde de durulacaktır.

Anahtar Kelime: Rtük, Kamu Spotu, Zorunlu Yayın, Yayın Hizmeti, İletişim Hukuku

2000’li Yıllarda Yerel Demokrasi ve Yerel Yönetimlerde Demokratik Uygulamalar

Arş.Gör Sinem Şahnagil, Tahsin Güler, Hazan Güler

ÖZ

Geleneksel yönetim anlayışında meydana gelen dönüşümlerle birlikte merkeziyetçi ve değişime kapalı örgüt yapıları 2000’li yıllarla birlikte yerini yerel yönetimler ve demokrasi ilişkisinin yoğunlaştığı yeni yapılara bırakmıştır. Bu süreçte demokrasinin yerleşmesi ve gelişmesini sağlayacak temel ilkelerinin gerçekleşmesini sağlayan yerel yönetimlerin, bu işlevi çeşitli kurum ve uygulamalar vasıtasıyla hayata geçirdiği görülmektedir. Bu çalışma kapsamında; halkın karar süreçlerine katılımı ve demokratik değerlerin yerel düzeyde sağlaması anlamına gelen yerel demokrasi kavramının, yerel yönetimlerdeki pratiklerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Kent konseyleri, e-belediye uygulamaları gibi pratikler, yerel yönetimler ve demokrasi ilişkisinin gelişmesine önemli katkılar sunmuştur. Ancak yapılan çalışmaların, yerel demokrasi bağlamında yeterli işlevselliği kazanamadığı görülmektedir. Bu doğrultuda bahsi geçen uygulamaların daha demokratik hale getirilmesi ve verimliliğinin artırılması yönünde çeşitli öneriler getirilecektir. Bu amaçlar doğrultusunda yöntem olarak, literatür taraması ile çalışmanın temelini oluşturan kavramlar açıklanmış, yapılan etkinlikler değerlendirilmiş ve konuyla ilgili mevcut durum tespit edilerek gerçekleştirilmiş çalışmalara ilaveten yapılması önerilen hususlar ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelime: Yerel Yönetim, Demokrasi, Yerel Demokrasi

Çalışma Yaşamında Kadınlara Yönelik Cinsiyet Ayrımcılığı: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Emel Boyraz/ Türkiye ve Özpınar/türkiye Kararları Üzerine Bir Değerlendirme

Arş.Gör. Tülay Demir

ÖZ

Bireylerin cinsiyetleri veya cinsel yönelimleri sebebiyle özel ve/veya kamusal alanda maruz kaldıkları farklı muamele olarak ifade edilen cinsiyet ayrımcılığı, toplumsal cinsiyet rollerine bağlı olarak daha çok kadınların karşılaştığı bir durumdur. Kadınlar aile, eğitim ve sosyal yaşamlarında olduğu gibi çalışma yaşamında da işe alım aşamasından başlayarak, ücret belirlenmesinde, iş sözleşmesinin feshinde ve meslekten çıkarmada sıklıkla ayrımcı uygulamalara maruz kalmaktadır. Bu çalışmada, kadınların çalışma yaşamında karşılaştığı ayrımcılık, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin ayrımcılık yasağı ve özel yaşama saygı hakkının ihlaline yönelik verdiği Emel Boyraz/Türkiye ve Özpınar/Türkiye kararları çerçevesinde ele alınmış, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi çerçevesinde iç hukukumuzda cinsiyet ayrımcılığının kaldırılmasına yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelime: Cinsiyet Ayrımcılığı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Toplumsal Cinsiyet, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi.

Okulöncesi Eğitimde, Müzede Öğrenmenin Çocukların Gelişimlerine Katkısı

Prof.Dr. Serap Buyurgan, Arş.Gör. Yelda Usal

ÖZ

Müzeler, her alana ait koleksiyonları ve etkili sergileme yöntemleri ile yaşam boyu öğrenmenin gerçekleşebileceği en önemli öğrenme mekanlarından biridir. Sanata, tarihe, kültüre, doğaya, bilime kısacası yaşama dair tüm alanlara ait gerçek objelerin içinde bulunduğu müzeler çocukların öğrenmesinde daha heyecan verici ve kalıcı öğrenmenin gerçekleştiği yerlerdir. Yine müzeler, çocukların yaratıcılıklarının gelişmesinde ayrıca zihinsel, duygusal ve toplumsal gelişimlerinin desteklenmesinde önemli katkı sağlar. Bu bakış açısından hareketle, araştırmada, organize edilen programlı bir müze ziyaretinin, okulöncesi çocukların zihinsel, duygusal ve toplumsal gelişimlerine katkısının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada, ön-test son-test yarı deneysel model kullanılmış; araştırmanın örneklemini 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Elazığ ilinde özel bir okulöncesi eğitim kurumuna devam eden 5-6 yaş grubu 15 öğrenci oluşturmuştur. Öğrencilere, içerisinde etnografik ve arkeolojik eserlerin sergilendiği Elazığ Arkeoloji ve Etnografya Müzesine yönelik etkinliklerin yer aldığı bir müze rehberi hazırlanmıştır. Araştırma sonucunda, organize edilen programlı bir müze ziyaretinin öğrencilerin öğrenmesine zihinsel, duygusal ve toplumsal gelişimlerine katkısı olduğu ve ayrıca çocukların müzede, daha istekli, ilgili ve heyecanlı oldukları görülmüştür. Yine çocuklar müzede, öğretmenlerine ve müze görevlilerine sorular sormuş, gördüklerini ve öğrendiklerini arkadaşları ile paylaşmıştır.

Anahtar Kelime: Okulöncesi Eğitim, Müze Eğitimi, Yaratıcılık, Gelişim Ve Öğrenme.

Türkiye’de Şarap Üretimi ve Destinasyon Alanları

Arş.Gör. Yılmaz Seçim

ÖZ

Şarap geçmişten günümüze Anadolu medeniyetlerinde çok önemli yer tutmuştur. Fakat İslam’ın Anadolu’ya gelmesiyle şarap tüketimi azalmıştır. Şarap tüketiminin azalmasıyla birlikte, üzüm üretimi ve bağ sayısı da giderek azalmıştır. Günümüzde ise Türkiye’nin gelişen bir turizm ülkesi olması sebebiyle şarap üretimi artma eğilimi göstermektedir. Özellikle kaliteli üzümün yetiştirilebildiği bölgelerde yaşayan insanlar yeniden üzüm yetiştiriciliğine dönerek şarap üretimi yapmaya başlamışlardır. Şarap üretiminin yeniden başlamasıyla beraber yeni destinasyon alanları oluşturma çabaları görülmektedir. Kaliteli şarap elde etme konusunda Türkiye deki mahalli ve ulusal işletmeler yol kat etmeye devam başlamışlardır. Fakat günümüzde kaliteli şarabın yanında, yeni şarap destinasyon alanları oluşturma ve bunları yerli veya yabancı turiste tanıtmaya çalışmaları da devam etmektedir. Şarap destinasyon alanları oluşturulurken kaliteli üzümlerin yetiştiği bölgeler tercih edilmektedir. Türkiye’nin farklı birçok bölgesinde şarap ve üzüm yan ürünleri üretimi için üzüm yetiştiriciliği yapılmaktadır. Bölgesel olarak düşünüldüğünde sırayla Ege bölgesi, Marmara bölgesi, İç Anadolu bölgesi ve Akdeniz bölgesi sıralanabilmektedir. Bölgeler arasındaki farklılıklar, bölgelerin turizmdeki gelişmişliğinin yanı sıra özellikle şarap üzümünün yetiştiği doğa şartlarıyla yakından ilişkilidir. Mevsim ve toprak açısından üzüm yetiştiriciliğine uygun olan alanlar yeni destinasyon alanı olma potansiyeli taşımaktadırlar. Özellikle turizmin yoğun olduğu alanlarda olanlar yeni şarap destinasyon merkezleri olma konusunda daha şanslı görülmektedir.

Anahtar Kelime: Şarap, Destinasyon, Gastronomi, Üzüm

Turizm Sektörünün Gelişmesinde Mutfakta Ar-ge ve Aşçının Önemi

Arş.Gör. Yılmaz Seçim, Mustafa Akturfan

ÖZ

Ülkelerin gelişmelerinde bazı faktörler etkilidir. Bu faktörlerin başında eğitim, sağlık, ekonomi, sanayi, turizm ve yetişmiş insan gücü gelmektedir. Özellikle yetişmiş insan gücü hangi sektör olursa olsun çok önemli bir yere sahiptir. Turizm sektörünün gelişmesinde ve sektördeki girdilerin ekonomiye dönüşmesinde kalifiye elaman istihdamı özellikle müşteri memnuniyeti, araştırma geliştirme, inovasyon ve ekonomi açısından katkı sağlamaktadır. Mutfaklarda yapılan araştırma ve geliştirme çalışmaları ile işin kalitesi, süresi, maliyeti, hijyeni, iş sağlığı ve güvenliği, işe uygun elaman ve planlama gibi farklı yönleri sektöre kazandırabilmektedir. Ayrıca daha önce yapılmış bir ürünü inovasyon süreci ile geliştirip kalitesini artırarak işletmeye ve ülkeye ekonomik yönden katkı sağlanabilir. Ar-ge ve inovasyon sadece ekipmanla değil aynı zamanda mutfakta tüketiciye sunulan yiyecek ve içeceklerin lezzetleri ve sunumlarında da yapılabilmektedir. Ar-ge ve inovasyon süreçlerinde faaliyetleri yürütecek olan aşçı yiyeceklerle ilgili konulara ilgi duyan, bedence güçlü, sağlıklı, temiz, titiz, sorumlu, bir işi planlama ve uygulama yeteneğine sahip, hızlı hareket edebilen kaliteli eleman olmaları gerekmektedir. Yaratıcı fikirler ortaya çıkarabilen aşçıların başarılı olup mesleklerinde ilerleyebilme olanakları artmaktadır. Türkiye de aşçı sadece yemek yapan sıradan bir iş grubu olarak algılanmakta ve mutfaklarda kullanılan ekipmanlar da çoğunlukla ithal edilmektedir. Bu algıdan ve yanlış ekonomi yönetiminden vazgeçip üreten ve ürettiğini ekonomiye çeviren insanlar yetişmesi konusunda çalışmalar yapılmalıdır. İşletmeler ve halkın gözünde aşçı emekçi, sanatçı, önleyici hekim ve maliyet muhasebesi yapabilen, kalifiye bireyler olarak algılandıkları zaman ve aşçıların kendilerini yetiştirip misafirlerine kaliteli hizmet sunduklarında sektörün ve Türk turizmüne katkı sağlayabilecektir.

Anahtar Kelime: Ar-ge, Inovasyon, Mutfak, Aşçı, Turizm

Baskın Babanın Kaostaki Oğlu: Yahya Kemal ve Tanpınar İlişkisine Oidipus Kompleksi ve Psikanalizm Ekseninde Bir Yorum

Arş.Gör. Yunus Alıcı

ÖZ

Hocası olması ve kendisine belki de babasıyla hiç yaşamadığı rehberliği sunması; tarihe, estetiğe, medeniyet unsurlarına dair düşünceleri öğretmesi noktasında Yahya Kemal, Tanpınar için manevi baba pozisyonundadır. Yalnız bir süre sonra Yahya Kemal'in gerek siyasi gerek maddi gerekse popüler yapısının etkisi altında kalan, sanatında özgünleşme için gerekli olan takdir ve desteği Yahya Kemal'de bulamayan ve hocasının baskın karakteri karşısında kendi sanat değerini ölçemeyen Tanpınar içten içe onun sanatına devrilmesi gereken bir unsur olarak bakar. Tanpınar'ın hayata karşı uzlaşmaz tutumunda hoca baskısının belirginleştiğini; kendi şahsıyla özdeşleştirebileceğimiz roman kahramanı Behçet Bey'de vurguladığı şekliyle bir örümcek ağı içerisinde bocalamalarında Oidipus Kompleksi'nin etkili olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Özellikle Tanpınar'ın, Yahya Kemal'in son yıllarına ait olarak günlüklerinde yaptığı değerlendirmelerinde bu kompleksin belirginleştiğini görebiliriz. Sunacağımız bildiride Tanpınar ve Yahya Kemal ilişkisine bu dikkatle bakılacak, Tanpınar'ın günlük ve eserlerinde Oidipus Kompleksinin izleri aranacaktır.

Anahtar Kelime: Psikanalizm, Oidipus Kompleksi, Tanpınar-yahya Kemal

Seyit Bey'in Hilafete Dair Görüşlerinin İslam Hukuku Açısından Değerlendirilmesi

Arş.Gör. Yusuf Eşit

ÖZ

Seyit Bey, Osmanlı mebusan meclisinde vekillik yapmış, cumhuriyet sonrası dönemde ilk adalet bakanı olarak görev yapmış, üniversitede hocalık yapıp fıkıh dersleri vermiş bir hukuk ve siyaset adamıdır. Hilafetin kaldırılması tartışmalarına meclisteki konuşması ve bu konudaki eserleriyle büyük katkıda bulunmuştur. O, görüşlerini hilafet ve imamet ayrımı üzerine kurar ve hilafetin kaldırılmasının fikhen mahzuru olmadığı sonucuna varır. Bunun yanında kendi görüşlerini destekler mahiyette fıkıh ve kelam kaynaklarından veriler sunar. Seyyit beyin söz konusu yaklaşımının İslam hukuk açısından değerlendirilmesi önem arz etmektedir. Bu çalışmamızda onun 3 mart 1924 tarihli büyük millet meclisinin 2. Toplantısındaki hilafete dair konuşmalarını İslam hukuku ve siyasi düşüncesi açısından değerlendirmeye tabi tutacağız.

Anahtar Kelime: Seyyit Bey, Hilafet, İslam Hukuku, Siyaset

Dilde Yeni Ögeye Karşı Tutumlar: Selfie mi, Özçekim mi?

Arş.Gör. Züleyha Hande Akata

ÖZ

Toplumsal gelişmeler ve bu gelişmelere bağlı olarak değişen toplumsal algı, yeni oluşumları adlandırma ve açıklama ihtiyacına yol açmaktadır. Çok yönlü bir düzeneğin unsurları konumundaki sözcükler, toplumsal gelişme ve değişmelerin gözlemlendiği göstergelerdir. Toplumsal süreçler sonunda dilin söz varlığında ortaya çıkan yeni oluşumlar, yeni öge (neolojizm) olarak adlandırılır. Yeni ögelerin oluşumunda ihtiyaç, en az çaba ilkesi, yeni olgular, kültürel ilişkiler, dil politikası/planlaması gibi nedenler aktif olarak rol alır. Yeni ögenin oluşum şekli, biçimsel, sesbilimsel, anlamsal ve köken özellikleri dil içinde yeni ögeye karşı gösterilen tutumları belirler. Dilimize giren selfie ögesi ve karşılığı olarak türetilen özçekimin kullanım sıklıkları, dilde tutunma süreçleri yeni ögeye karşı dil içi tutumların göstergesi konumundadır. Bu çalışmada selfie ve özçekim örnekleri üzerinden teknolojik gelişmeler sonucunda dile giren yabancı öge sayısının artması ve yabancı ögelerin yerine üretilen yeni ögelere karşı oluşturulan tutumların sebepleri toplumsal boyutlu olarak irdelenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelime: Yeni Öge (neolojizm), Dil Tutumları, Selfie, Özçekim, Toplumdilbilim.

Ekonomik Büyüme ve Turizm Arasındaki İlişki: Türkiye İçin Eş-bütünleşme ve Nedensellik Analizi

Doç.Dr. Hasan Ayaydın, Öğr.Gör. Abdulkadir Barut

ÖZ

Ülkelerin GSYİH'ı içerisindeki oranı günden güne artan turizm gelirleri ülkelerin sosyal ve ekonomik gelişmesinde önemli rol oynamaktadır. Bu bağlamda Türkiye için 1963- 2015 döneminde ekonomik büyüme ve turizm gelirleri arasındaki etkileşim zaman serileri yolu ile incelenmiştir. Yapılan eş bütünleşme analizi sonucunda değişkenler arasında uzun dönemli pozitif bir ilişkisinin olduğu tespit edilmiş olup, turizm gelirlerinde meydana gelen bir birimlik artışın, ekonomik büyümede 0.16 birimlik bir artış meydana getirdiği, ekonomik büyümede meydana gelen bir birimlik artış ise turizm gelirlerinde yaklaşık olarak 6 birimlik bir artış meydana getirdiği neden görülmüştür. Diğer yandan yapılan Granger nedensellik analizi sonucunda ise Türkiye'de 1963- 2015 döneminde ekonomik büyüme ve turizm gelirleri arasında karşılıklı etkileşim olduğunu varsayan hipotez kabul edilmiştir. Yani değişkenler arasında çift yönlü nedensellik tespit edilmiştir.

Anahtar Kelime: Ekonomik Büyüme, Turizm, Granger Nedensellik

Demokrat Parti Dönemi Türk Dış Politikası

Öğr. Gör. Ahmet Salih İkiz

ÖZ

Çok partili döneme geçişin öncülü olan DP ekonomik alanda ülkede köklü bir değişime de neden olmuştur. Yüksek kalkınma hızına erişimi sağlayan dönemde aktif bir dış politika da izlenmiştir. Türkiye'nin savunma eksenini NATO üyeliği desteklenmiş, Batı kulübü olan AB'ye üyelik başvurusu yapılmıştır. Bu çalışmada 10 yıllık DP döneminin temel dış politika dinamikleri incelenecektir.

Anahtar Kelime: Demokrat Parti

Ters Yüz Sınıfın Muhasebe Eğitimine Yansıması

Öğr. Gör. Aysun Atagan Çetin

ÖZ

Teknolojideki gelişmeler hayatın her alanında kendini göstermekte, insanların iş yapma, yaşama ve öğrenme biçimlerini etkilemektedir. Teknolojik araçlar ve yöntemlerin eğitim alanında kullanımının yaygın hale gelmesiyle birlikte, eğitici ve öğrenci açısından eğitimden beklentilerde değişiklikler söz konusudur. Bununla birlikte öğrenme ortamlarında da, bilgi çağının gereklerine uygun, yeni eğitim yöntemlerinin varlığından söz etmek mümkündür. Yeni eğitim yöntemlerinden biri olan Ters Yüz Sınıf yöntemi, geleneksel sınıf, ders anlatımı ve ödev kavramlarını değiştirmektedir. Dersin video kaydı üzerinden anlatımı, sınıf içerisinde ödev, uygulama ve projelerin öğretmenle birlikte yapılmasına ve öğrencinin derse aktif katılımına zaman ve imkan sunmaktadır. Teknolojinin eğitime entegrasyonu ile öğrenci, eğitime zaman ve mekândan bağımsız olarak erişebilmekte, eğitim sürecinde aktif katılımcı rol üstlenebilmektedir. Eğitimcilerin sadece bilgi aktarıcı olma konumlarından sıyrılarak, bilgiyi destekleme ve yönlendirme pozisyonuna yerleşmeleri, kullanılan eğitim yöntemine de bağlı olarak, öğrencinin öğrenme başarısını etkileyecektir. Muhasebe eğitiminde de öğrencinin derse aktif katılımının artırılması, dersin anlaşılabilirliğinin ve uygulanabilirliğinin sağlanması açısından, yeni eğitim yöntemlerinin test edilmesi yararlı olacaktır. Etkin bir muhasebe eğitimi için, eğitim yönteminin ihtiyaca uygunluğu, yeterliliği ve güncelliğinin, eğitici ve öğrenci açısından belirlenmesi ve buna ilişkin değişikliklerin yapılması gerekmektedir. Bu çalışmada, Ters Yüz Sınıf yönteminin muhasebe eğitiminde kullanılabilirliği tartışılmıştır. Konuya ilişkin literatür taraması yapılarak, yöntemin, hem teorik hem uygulamalı eğitimi içermesi dolayısıyla, muhasebe eğitiminde eğitici ve öğrenci üzerindeki etkisi ve sınırlılıkları irdelenmiş, teori üzerinden ulaşılan sonuçlar muhasebe eğitimi açısından yorumlanarak, çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelime: Ters Yüz Sınıflar, Muhasebe Eğitimi, Teknoloji Kullanımı

Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı Programı Öğrencilerinin Demografik Özellikleri, Yönetici Asistanlığı Programını Tercih Etmelerindeki Etmenler, Mesleğe Bakış Açıları ve Kariyer Planlamasına Yönelik Alan Araştırması: Besni Meslek Yüksekokulu Örneği

Öğr. Gör. Bekir Değirmenci, Sibel Değirmenci

ÖZ

İnsanlık tarihi kadar eski olan yöneticilik beraberinde büro kavramının da doğmasına neden olmuştur. Sanayi devriminden itibaren tüm çalışanların örgütsel faaliyetleri gerçekleştirdikleri mekânların adı bürolardır. İşletmeler sadece üretim yapılan yerler değildir. İşletmeler aynı zamanda üretim yapılmasını sağlayan insanların her türlü ihtiyacının görüldüğü, önemli stratejik kararların alındığı, üretimin kalitesinin artırılması ve çalışanların verimli ve etkin bir şekilde çalışmalarını gerektiği bilincine vardıkları yerler hep bürolar olmuştur. Pazarlama, yönetim, insan kaynakları, muhasebe gibi birimler örgüt içerisinde hep bürolarda faaliyet göstermektedirler. Bürolar günümüz bilgi çağında bilgilerin üretildiği, ilgili kişi ve kuruluşlara dağıtıldığı, aynı zamanda gereksiz bilgilerin imha edildiği ve önemli bilgilerin daha sonra gerektiğinde kullanıldığı yerler olmuştur. Günümüz küreselleşme ortamında bilgi ve teknolojideki hızlı değişim örgüt yönetiminde işletme sahiplerine ve yöneticilere yardımcı olacak birçok meslek dalını beraberinde getirmiştir. Bürolarda; yönetici, memur, sekreter, yardımcı hizmetler sınıfında işletme amaçlarına hizmet edecek türden elemanlara gereksinim vardır. İşletmelerin yaşamsal faaliyetlerini sürdürmesinde, üretim ve hizmet sunumlarının sağlanmasında, örgüt faaliyetlerinin etkin ve verimli şekilde yürütülmesinde, ekip ruhu çerçevesinde yöneticilerin yanında bulunması gereken en önemli pozisyon yönetici asistanlığı olmuştur. Günümüz modern örgütlerinde yöneticinin en yakınında olması gereken yönetici asistanının temel özelliklerine bakıldığında; sır saklamasını bilen, yöneticinin büroda olmadığı durumlarda büroyu en iyi şekilde temsil eden kişiler olmalarıdır. Bir işletmenin ayakta durabilmesinde, faaliyetlerini dosdoğru yürütmesinde yönetici asistanlarına önemli görevler düşmektedir. Yönetici asistanları günümüz modern ofislerinin vazgeçilmez unsurlarıdır.

Anahtar Kelime: Sekreterlik Eğitimi, Yönetici Asistanlığı, Kariyer Planlaması

Etik Liderliğin Örgütsel Güven ve İşe Adanmışlık Üzerine Etkisi

Prof. Dr. Mustafa Taşhyan, Öğr. Gör. Dr. Bengü Hırlak, Yrd. Doç.Dr. Gamze Ebru Çiftçi, Arş. Gör. Enise Fidan

ÖZ

Bu araştırmada, etik liderlik algısının örgütsel güven ve işe adanmışlık düzeyleri üzerine olan etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca bu araştırmada etik liderlik algısının, örgütsel güven ve işe adanmışlık düzeylerinin demografik faktörler açısından farklılık gösterip göstermediğini tespit etmekte amaçlanmaktadır. Bu amaçla, Doğu Akdeniz Bölgesinde yer alan bir ildeki itfaiyede çalışan kişiler üzerinde bir araştırma yapılmıştır. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak anket kullanılmıştır. Anket soruları hazırlanırken, literatürde kullanılan ölçeklerden yararlanılmıştır. Etik liderlik algısını ölçmek için Brown, Trevino ve Harrison (2005) tarafından geliştirilen ve 10 ifadeden oluşan ölçek; örgütsel güven düzeyini ölçmek için, Cummings ve Bromiley (1996) tarafından geliştirilen Örgütsel Güven Envanteri - kısa formu- 12 ifadeden oluşan ölçek; işe adanmışlık düzeyini ölçmek için Shaufeli ve Bakker (2003) tarafından geliştirilen (UWES 9) -kısa formu- 9 ifadeden oluşan ölçek kullanılmıştır. Anket sonucu elde edilen veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilecektir.

Anahtar Kelime: Etik Liderlik, Örgütsel Güven, İşe Adanmışlık

Kahramanmaraş'taki Kadın Girişimcilerin Özellikleri, Girişimci Olma Nedenleri ve Karşılaştıkları Sorunlar

Prof. Dr. Mustafa Taşlıyan, Öğr. Gör. Dr. Bengü Hırlak, Yrd. Doç.dr. Gamze Ebru Çiftçi, Arş. Gör. Enise Fidan

ÖZ

Son yıllarda çalışma hayatında ağırlıkları büyük ölçüde hissedilen kadınların, çeşitli sebeplerle örneğin; kendi işinin patronu olmak, ekonomik bağımsızlık kazanmak vs. kendi işletmelerini kurmayı tercih ettikleri görülmektedir. Bu araştırma girişimcilik faaliyetinde bulunan kadınların demografik özelliklerini, girişimci olma nedenlerini ve yaşadıkları sorunları belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla, Kahramanmaraş'ta iş kuran kadın girişimciler üzerinde bir araştırma yapılmıştır. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak anket kullanılmıştır. Anket soruları hazırlanırken ilgili literatür ve daha önce yapılan çalışmalardan yararlanılmıştır. Bu araştırmada uygulanan anketler üç bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümünde; kadın girişimcilerin sosyo-demografik özellikleri ve girişim faaliyetleri ile ilgili sorulara, ikinci bölümünde; girişimci olma nedenleri ile ilgili sorulara, üçüncü bölümünde ise; karşılaştıkları sorunlar ile ilgili sorulara yer verilmiştir. Anket sonucu elde edilen veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilecektir.

Anahtar Kelime: Girişimcilik, Kadın Girişimciliği, Girişimci Olma Nedenleri, Kadın Girişimcilerin Özellikleri Ve Sorunları

Gastronomi Eğitiminde Mutfak Kültürü

Öğr. Gör. Dilek Ünlü

ÖZ

Yemek, her toplum için bir kültür ve insanların beğenileri doğrultusunda geliştirdikleri çağlar öncesinden günümüze kalan sosyal bir olgudur. İlk çağlardan itibaren insanlar yaşadıkları toplumun getirdiği bir düzen ve alışkanlıklar içerisinde yemek yemişler, geçen zaman içerisinde de düzenlerini ve alışkanlıklarını değiştirerek genişletmişlerdir. Yemek, fiziksel bir ihtiyaç olmaktan öte, sosyal bir aktivitedir. Yemek yeme alışkanlıkları toplumdan topluma farklılık göstermektedir ve bu alışkanlıklar, toplumun yaşam şekli ve beslenme kültürünü de yansıtmaktadır. Sosyolojik yapılarda farklılık gösteren bu mutfak kültürü, seyahat eden insanlar için önemli bir çekim alanı oluşturmuş ve gastronomi turizmi alternatif bir turizm türü olarak hızlı bir gelişim sürecine girmiştir. Türkiye, yüzyıllardır ev sahipliği yaptığı pek çok medeniyetten kazandığı zengin mutfak kültürüyle, dünya gastronomi turizminin lideri olabilecek potansiyele sahiptir. Ancak, gastronomi turizminin sağlam temeller üzerinde yükselebilmesi için, ülkenin gastronomi eğitimine verdiği önemle doğru orantılıdır. Bu bağlamda, ülkemizde gastronomi eğitiminin kalitesini arttırmak için orta öğretim, ön lisans, lisans ve yüksek lisans düzeyinde eğitimler verilmektedir.

Anahtar Kelime: Gastronomi Turizmi, Mutfak Kültürü, Eğitim

İkinci Dünya Savaşı'nın (1939-1945) Kadın Giyimine Etkileri

Öğr. Gör. Elif Asya Albayrak

ÖZ

İkinci Dünya Savaşı'nın şartları sosyal yaşamın her alanını etkilemiştir. Etkilerin yoğun olarak görüldüğü alanlardan birisi de kadın giyimidir. Savaş ortamında kadınlar ordu dâhil birçok alanda erkeklerin yerini almıştır. Kadınların sosyal hayatta aktif rol almasıyla birlikte giysiler sadeleşmiş, bir tür sivil üniforma tarzına geçilmiştir. Orduda görev alan kadınlara üniforma, fabrikada çalışan kadınlara işçi tulumu giyme ve saçlara türban takma zorunluluğu getirilmiştir. Hâkim olan askeri havayla, sivil moda da askeri üniformalardan izler taşımaya başlamıştır. Fransa'da ölçsüz kumaş ve süsleme kullanımı terkedilmiş, İngiltere'de ise karne ve kuponla kıyafet dağıtılmasına başlanmıştır. Fazla kumaş kullanılması yasaklanmış, ipek çorap yerine naylon çorap kullanımı yaygınlaşmıştır. Etek boyları kısalmış ve elbiseler Birinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en sade halini almıştır. "İdare ve tamir et" kampanyası yürürlüğe girmiş, rasyonellik, kemer sıkma ve kullanılabilirlik anlayışı yaygınlaşmıştır. Ev terziliğinin ve örgünün popülaritesi artmış, hükümetlerin ve moda dergilerinin desteklediği kampanyalarla kadınlar eski yün kıyafetlerini söküp yenilerini örmüş, erkek ceketlerini kendilerine yeniden uyarlamışlardır. Bu çalışmanın amacı, İkinci Dünya Savaşı'nın yarattığı siyasal ve ekonomik şartların kadın giyimi üzerindeki etkilerini örnekleyerek açıklamaktır.

Anahtar Kelime: İkinci Dünya Savaşı, Kadın Giyimi, Savaş Ve Moda.

Mehmet Topal'ın Kıbrıs'ta Türk Olmak Adlı Eseri Üzerine

Öğr. Gör. Emin Onuş

ÖZ

Kıbrıs meselesi 1950'lerden itibaren Türkiye'de millî dava haline gelmiştir. Hasene Ilgaz'ın 1948 yılında öğretmenlerden kurulu bir heyetle Kıbrıs'a yaptığı gezi ve ardından Türkiye dönüşünde kaleme aldığı Kıbrıs Notları (1949) adlı eseri de Türkiye kamuoyunda bu ateşi başlatan ilk eser olmuştur. Bundan sonra da Türkiye'de Kıbrıs Türklüğü üzerine eserler doğmaya başlamıştır. Özellikle 1 Nisan 1955'te başlayan EOKA saldırılarından, 20 Temmuz 1974 Mutlu Barış Harekâtına kadar olan süreçte ve sonrasında Türkiye'de birçok yazar-şair Kıbrıs konusuyla yakından ilgilenmiş ve millî-hamasî-propaganda nitelikli onlarca eser neşretmişlerdir. Bu tür eserlerin günümüzde de canlılığını koruduğunu görmekteyiz. Son yıllarda Turgut Özakman'ın yayınladığı, Çılgın Türkler Kıbrıs (2012) adlı belgesel romanı ile Hüsamettin Tecmen'in, Kıbrıs'ta Üç Türk Çocuğu (2010) adlı romanı, Kıbrıs meselesinin günümüzde halen canlılığını koruduğunun canlı birer örneğidir. İşte bu eserlerden bir tanesi de Mehmet Topal'ın, 2009 yılında kaleme aldığı Kıbrıs'ta Türk Olmak adlı tarihsel-belgesel tiyatro eseridir. Mehmet Topal bu eserde kendisi gibi Elazığlı olan, Gazi Binbaşı Nihat İlhan'ın ailesinin, Rumlar tarafından trajik bir biçimde katledilişini ele alır ve tarihsel-belgesel gerçeklere dayanarak anlatır. Bu bildiri de Mehmet Topal'ın, Kıbrıs'ta Türk Olmak (2009) adlı eseri tarihsel-belgesel gerçeklik bağlamında değerlendirilerek incelenecektir.

Anahtar Kelime: Kıbrıs, Mehmet Topal, Kıbrıs'ta Türk Olmak, Gazi Binbaşı Nihat İlhan, Tarihsel-belgesel Oyun.

Türkiye’de Kentsel Arkeolojik Alanlara Yönelik Yasal Düzenlemelerin Tarihi Gelişimi, İngiltere ve İtalya’daki Yasal Düzenlemelerle Karşılaştırmalı Değerlendirilmesi

Öğr. Gör. Emrehan Özcan

ÖZ

İkinci Dünya Savaşı sonrasında Avrupa kentlerinde bulunan arkeolojik kalıntılar kentsel arkeoloji kavramının ortaya çıkmasını sağlamıştır. Kentsel arkeoloji kentteki arkeolojik alanları ifade etmektedir. Zamanla tarih öncesi dönemlerden itibaren yerleşim gören kentlerdeki arkeolojik alanların korunması büyük ölçekli imar hareketlerinden dolayı önem kazanmıştır. Kentsel arkeolojik alanların korunmasında en önemli uygulama aracı ise yasal düzenlemelerdir. Yıllar içerisinde yasal düzenlemelerdeki değişiklikler kentsel arkeolojik alanlara yaklaşımları şekillendirmiştir. Bazı alanların yerinde korunma ilkesine göre, sürekli değişim ve gelişim gösteren (devingen) kentlerde durağan (sabit) alanlar olarak korunması, kentlerde; yerel halkın bu alanlara karşı ilgisizliğinin artması sonucunda koruma duygusunun azalması, kentsel teknik altyapı, alanların çöp alanlarına dönüşmesi, güvenliksiz mekânlar oluşması gibi sorunlara neden olmaktadır. Bu sorunlardan dolayı son yıllarda özellikle Avrupa’da koruma kullanma dengesi gözetilerek yapılan çalışmalarla kentsel arkeolojik alanların kentle bütünleştirilmesi sağlanmakta ve arkeolojik alanların yaşayan mekânlara dönüşmesi amaçlanmaktadır. Kentlerin çok katmanlılığının korunmasında arkeolojik alanların kentle bütünleşmesi değer kazanmaktadır. Bu çalışma, kentsel arkeolojik alanların korunması ve kentle bütünleştirilmesi sürecinde Türkiye’deki yasal düzenlemelerin incelenip değerlendirilmesi ve yeterliliklerinin sorgulanmasını amaçlamaktadır. Ayrıca yasal düzenlemelerin kentsel arkeolojik alanların değerlendirilmesindeki rolünü tartışmak hedeflenmektedir. İngiltere ve İtalya gibi bu alanda önde gelen iki ülkenin mevcut yasal düzenlemeleri incelenip ülkemizdeki yasal düzenlemelerle karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Çalışmada kentsel arkeolojik alanlara yönelik uluslararası platformda imzalanan sözleşmeler ve Türkiye’deki yasal düzenlemelerin değişim süreci kronolojik olarak incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda Türkiye’deki mevcut yasal düzenlemelerin arkeolojik alanların kentle bütünleştirilmesi yönündeki kısıtları belirlenmiş ve tartışılmıştır.

Anahtar Kelime: Kentsel Arkeoloji, Yasal Düzenlemeler, Kentsel Arkeolojik Alanlar, Türkiye

Çalışıyor Gibi Görünmek; Presenteeism

Öğr. Gör. Esra Aydın

ÖZ

Rekabetin giderek arttığı çalışma hayatında, yoğun çalışma temposu içerisinde olan işgörenler, rahatsız olmasına rağmen işyerinde bulunmak durumunda kalabilirler. İşverenin gözünden düşme, işini kaybetme korkusu vb nedenlerden dolayı aslında kendilerini işe gitmeye mecbur hissetmektedirler. Rahatsız olduğu halde iş görmeye devam eden kişiler, bu hallerin varlığı halinde işine devam etmeyen diğer kişilere göre çalıştığı işyerini daha fazla zarara uğratmakta, verimlilik düşüşünün yanı sıra eğer mevcut hastalıkları bulaşıcı nitelikte ise diğer çalışanlara da bulaştırarak, diğer işgörenlerin de verimliliklerinde düşüşe neden olmaktadır. Bu noktada işletmeler için sağlığa ilişkin gider kalemi giderek yükselecektir. Verimlilik düşüşü ile kaybedilen gelirin yanısıra, sağlık ve tedavi giderlerinin de artması, presenteeism konusuna İşletmelerin daha fazla önem vermesi gerektiğini göstermektedir. Presenteeism olarak adlandırılan, rahatsız olduğu halde çalışmaya devam etme durumu hakkında yapılan bu araştırmada, daha önceden bu konu hakkında yapılmış çalışmalar incelenmiştir. Presenteeism in birçok disiplin açısından önemi (işletme, iktisat, sağlık) belirtilmiş, presenteeism nedenler, yarattığı sorunlar ve işgören ile işverene yönelik çözüm önerileri anlatılmıştır.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Presenteeism, İşgören Verimliliği, İşletme Verimliliği, İşletme

Vergilendirme Alanında Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru Yolu Kararlarının Durumu

Öğr. Gör. Esra Uygun

ÖZ

Günümüzde birçok devlet, temel hak ve özgürlüklerin kamu işlemlerine karşı korunması amacıyla, bireylere Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru hakkı tanımışlardır. 6216 sayılı kanunla bu hakkın tanınması ile kişiler kamu otoritelerinin işlemleri nedeniyle temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini iddia ederek Anayasa Mahkemesi'ne başvurabileceklerdir. Çalışmanın asıl amacı vergilendirme alanında Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru yolu uygulamadır. Vergilendirme işlemleri ve bunlara ilişkin davalarında; mülkiyet hakkı, adil yargılanma hakkı, etkili başvuru hakkı, eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı, özel hayatın gizliliği ve konut dokunulmazlığı, aynı suçtan iki kez yargılanmama ve cezalandırılmama, seyahat özgürlüğü gibi hakların veya anayasal ilkelerin ihlali söz konusu olabilmektedir. Günümüze kadar, vergilendirme ile ilgili 32 adet karar bulunmaktadır. Hak ihlali olduğuna karar verilen davaların 11 tanesi adil yargılanma hakkı, 8 tanesi ise mülkiyet hakkı ihlali ile ilgilidir. İşte bu çalışmada vergilendirme alanında Anayasa Mahkemesi'ne yapılan başvuruların durumu üzerinde durulacak ve başvuru sonuçları incelenecektir.

Anahtar Kelime: Bireysel Başvuru, Anayasa Mahkemesi, Adil Yargılanma Hakkı

Sağlık Turizminin Türkiye’deki Gelişimi ve Sağlık Kuruluşlarındaki İstihdam Olanakları Üzerine Etkisi

Öğretim Görevlisi Hatice Hurç Apalı, Öğr.Gör. Gökçe Cebeci

ÖZ

Turizm faaliyetleri, birçok ülkede ve bölgede ekonomik kalkınmanın, gelişmenin ve bölgelerarası gelişmişlik farkının azaltılması için en hızlı gelişen hizmet sektörlerinden biridir. Turizm sektörünün gelişmesiyle birlikte insanların seyahat etme nedenleri de değişmiş ve buna bağlı olarak birbirinden farklı birçok turizm çeşidi ortaya çıkmıştır. Turizmde ki bu çeşitliliğin başında da Dünyada ve ülkemizde son yıllarda yükselen trendlerden ve insanları seyahate yönelten etkenlerden biri olan sağlık turizmi gelmektedir. Bilindiği üzere sağlık sektörü özellikle son yıllarda ortaya çıkan teknolojik gelişmeler ve tıp dünyasındaki dönüşümlerle en önemli sektörlerden biri haline gelmiştir. Sağlık sisteminde meydana gelen değişimler sonucu, sağlıkta insan kaynakları planlamasına duyulan ihtiyaç artmış ve sağlık sistemlerinin işleyişine uygun, nitelikli ve gerekli insan kaynakları varlığının önemi zamanla daha iyi kavranmıştır. Sağlık ve kamu sektöründeki reformlar, sağlığın insan kaynakları yönüne çok daha etkili bir şekilde hitap edilmesini zorunlu kılmıştır. Ülke nüfusunun genç olması, üniversite ve üniversite mezunu genç nüfusun her geçen gün artması devletin istihdam politikalarını da etkilemektedir. Sağlık turizmi alanında faaliyet gösteren özel ve kamu kurumlarının sayılarının her geçen gün artması bu alanda yetişmiş sağlık turizmi destek elemanı ihtiyacı yaratmaktadır. Bu çalışmada sağlık turizminin Dünyada ve Türkiye’de gelişim süreci tarihsel bir perspektifte ele alınmıştır, özellikle sağlık alanında hizmet veren kuruluşların, sağlık turizmindeki gelişmelere paralel olarak Sağlık Turizmi Teşvikleri, 2023 Vizyonunda Sağlık Turizmi, Sağlık Turizminin Geliştirilmesi Programı Eylem Planları incelenerek istihdam olanakları tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Sağlık, Turizm, Sağlık Turizmi, Türkiye’de Sağlık Turizmi, İstihdam Politikaları

Finansal İyilik Halinin Finansal Okuryazarlık ve Kredi Kartı Tutumuyla İlişkisi

Öğr. Gör. Hatice Parmaksız, Kayhan Ahmetoğulları

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, MYO öğrencilerinin finansal iyilik hali ile finansal okuryazarlık ve kredi kartı tutumları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırma Harran Üniversitesi Hilvan MYO öğrencilerini kapsamaktadır. Örneklem büyüklüğü belirlenirken, 400 olarak bilinen evren büyüklüğü için, %5 hata oranı ile evreni temsil edebilecek 144 deneye ulaşılmıştır. Çalışmada, Independent-Samples t-Test, One-way Anova, Açıklayıcı Faktör ve Pearson Korelasyon Analizleri kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, öğrencilerin cinsiyetleriyle ve bölümleriyle finansal okuryazarlıkları arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Dahası Açıklayıcı Faktör analizinde, temelde finansal okuryazarlık, kredi kartı tutumu ve finansal kaygı/memnuniyet (Finansal iyilik hali/mali sıkıntı) değişkenleri esas alınmıştır. Finansal iyilik hali temel değişkeni, mali sıkıntı ve finansal memnuniyet alt değişkenlerine ayrılmıştır. Nihayet, kredi kartı tutumu değişkeni de, kredi kartına duyulan güven ve kredi kartını rasyonel kullanma alt değişkenlerine ayrılmıştır. Korelasyon analizi ile, temel değişkenlerden finansal okuryazarlık ile kredi kartı tutumu arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Finansal iyilik hali/mali sıkıntı ile kredi kartı tutumu ve finansal okuryazarlık arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki teyit edilmiştir.

Anahtar Kelime: Finansal Okuryazarlık, Finansal İyilik Hali, Kredi Kartı Tutumu

2015-2016 Urap Raporuna Göre Türkiye’de İlk 10’da Yer Alan Üniversitelerin Akademik Performanslarının Topsis Yöntemi Ile Karşılaştırılması

Öğr. Gör. Haydar Hoşgör

ÖZ

URAP (University Ranking by Academic Performance); Orta Doğu Teknik Üniversitesi tarafından, yükseköğretim kurumlarının ulusal ve uluslararası arenada çeşitli kategorilerdeki akademik başarılarını değerlendirerek genel bir performans sıralaması sunmak amacıyla 2009 yılında kurulmuş olan bir araştırma laboratuvarıdır. Bu çalışmanın amacı; 2015-2016 döneminde yayımlanmış olan URAP raporuna göre Türkiye’de ilk 10’da yer alan üniversitelere ait akademik performans sonuçlarının, çok kriterli karar verme yöntemlerinden biri olan TOPSIS (Technique for Order Preference by Similarity to Ideal Solution) yöntemi sonuçları ile karşılaştırılmasıdır. TOPSIS yöntemi kullanılarak üniversitelerin akademik performanslarının değerlendirilmesinde beş farklı kriter kullanılmıştır. Bunlar; “üniversitelerin makale puanları”, “toplam atıf puanları”, “toplam bilimsel doküman puanları”, “doktora öğrenci sayısı puanları” ve “öğretim üyesi/öğrenci sayısı puanları”dır. Bu kriterlerin kökeni ise URAP sıralamasının elde edilmesinde kullanılan değişkenlere dayanmaktadır. İlgili kriterler ekseninde 2015-2016 URAP raporuna göre Türkiye’de en yüksek akademik performansa sahip olan ilk on üniversite; Ortadoğu Teknik, Hacettepe, İstanbul, İhsan Doğramacı Bilkent, Ankara, İstanbul Teknik, Gebze Teknik, Ege, Gazi ve Sabancı şeklinde sıralanmaktadır. TOPSIS sonuçlarına göre ise bunun; Ortadoğu Teknik, Hacettepe, Ankara, İstanbul, İstanbul Teknik, Gebze Teknik, İhsan Doğramacı Bilkent, Ege, Gazi ve Sabancı Üniversitesi şeklinde bir sırayı takip ettiği sonucuna varılmıştır. Bu bağlamda her iki sıralama sonucunda da Ortadoğu Teknik Üniversitesi’nin birinci, Hacettepe Üniversitesi’nin ikinci, Ege Üniversitesi’nin sekizinci, Gazi Üniversitesi’nin dokuzuncu ve Sabancı Üniversitesi’nin ise onuncu sırada yer alarak, sıralamadaki yerlerini korudukları tespit edilmiştir. Diğer beş üniversitenin ise sıralama bakımından kendi aralarında yer değiştirdikleri tespit edilmiştir. Genel olarak değerlendirildiğinde Türkiye’deki ilk 10’da yer alan üniversitelerin URAP ve TOPSIS temelli performans sıralaması sonuçlarının %50 benzerlik oranına sahip olduğunu söylemek mümkündür.

Anahtar Kelime: Urap, Topsis, Üniversite, Akademik Performans

Diş Sağlığı Hizmetlerinde Hastaların Algılanan Hizmet Kalitesi Önceliklerinin Belirlenmesi: Kamu, Özel ve Üniversite Hastaneleri Ekseninde Bir Analitik Hiyerarşi Prosesi (Ahp) Uygulaması

Öğr. Gör. Haydar Hoşgör, Doç. Dr. Emrah Önder

ÖZ

Olumlu bir algılanan hizmet kalitesi hastaların tekrar o sağlık işletmesini tercih etmesini sağlamanın yanı sıra, sağlık işletmeleri açısından da önemli bir başarı göstergesidir. Bu çalışmanın amacı hastalar tarafından algılanan hizmet kalitesi unsurlarının öncelik sırasının Analitik Hiyerarşi Prosesi (AHP) tekniği kullanarak belirlenmesidir. Bu amaçla kamu, özel ve üniversite hastanelerine diş sağlığı ile ilgili bir hizmet almak için başvuran toplam 104 hastadan Saaty'nin 1-9 ölçeğini kullanarak algılanan hizmet kalitesi üzerinde etkili olan unsurları ikili karşılaştırmaları istenmiştir. AHP yöntemi kullanılarak "Etkileşim kalitesi", "Ortam kalitesi" ve "Tedavinin Sonuç Kalitesi" isimleri ile gösterilen 3 algılanan hizmet kalitesi ana kriteri ve bu ana kriterlere bağlı 14 alt kriterin önem dereceleri bulunmuştur. Özel hastanelere başvuran diş hastaları için en önemli görülen ana faktör ağırlığının "Tedavinin sonuç kalitesi" (0,664), en önemli alt faktör global ağırlığının "Tedavi için bekleme süresi" (0,2301); sırasıyla kamu hastaneleri için en önemli ana faktör ağırlığının "Tedavinin sonuç kalitesi" (0,649), global ağırlığının "Diş ağrısının sonlandırılması" (0,3640); üniversite hastaneleri için en önemli ana faktör ağırlığının "Etkileşim kalitesi" (0,464), global ağırlığının ise "Diş hekiminin ağrıyı kontrol altına alması" (0, 1398) faktörlerinden oluştuğu belirlenmiştir. Sağlık işletmeleri, bu çalışmanın sonuçlarından faydalanarak hangi hususlarda algılanan hizmet kalitesini daha iyi bir hale getirmeleri gerektiğiyle ilgili bir strateji izleyebilirler.

Anahtar Kelime: Diş Sağlığı Hizmetleri, Algılanan Hizmet Kalitesi, Analitik Hiyerarşi Prosesi

Mobilyada; Modernizmin Öncü Ekolü “Bauhaus” Etkisi

Öğr. Gör. M. Kübra Kaymaz, Mine Sungur

ÖZ

Mimarlıkta, sanatta ve tasarımda modernizmin gelişimini temsil eden Bauhaus, 1919-1933 yıllarında Avrupa’da, daha sonraları ise Amerika’da etkisini gösteren bir okulun adıdır. Günümüze kadar da tasarım eğitiminden, tekniğine kadar her alanda etkilerinin sürdüğü Bauhaus, modernizmin öncü ekolüdür ve modernizm adına sanat, mimarlık ve teknolojinin değişimini temsil etmiştir. Akım, özellikle mobilya tasarımı alanında devrim yaratacak malzeme ve teknik kullanımı ve bunların geliştirilmesi alanında yapılan çalışmalarla dikkat çekmiştir. Teorik alandaki rasyonellik anlayışını, mobilyada işlevcilik ve geometrik formlar ile şekillendiren Bauhaus mobilya alanında gerek ve yeter şart değerleri getirmiştir. Özellikle dönemdeki düşünsel alandaki teorileri fiziksel alandaki malzeme ve yapılarla ilgili yeniliklerle bütünleştirebilmesi, teori ve pratiğin bir araya gelişinin kanıtıdır. Günümüz mobilyasının şekillenmesinde de öncü olacak niteliklerin mobilyaya kazandırılmasında önemli rol oynamıştır. Bu çalışmada, Bauhaus mobilya tasarımının günümüz mobilya tasarımına etkileri incelenmiştir. Çalışmanın ana kapsamı mobilya tasarımıdır. Mobilya olarak genelini masa, sandalye, koltuk, depolama elemanları vb.nin oluşturduğu hareketli mobilyalar esas alınmıştır. Sonuç olarak; Bauhaus dönemindeki modern mobilya-mekân ilişkileri iç mimarlıkta günümüzde yaşanan mobilya-mekân ilişkilerinin kimliği hakkında bir dayanak oluşturduğu görülmektedir, çünkü evrensel ölçüde geçerliliği olan değerler üzerine konumlandırılmışlardır. “Mobilyanın amacı” olarak nitelendirilecek özelliklerin zamana ve mekâna bağlı olmaması nedeniyle Bauhaus döneminde üretilen mobilyalar evrensel özellikler taşımaktadırlar. Referans olarak alınan bu mobilyalar, gereksiz süsten arınmış yalınlığı ve fonksiyona hitap eden karakteriyle tüm mekânlara ve tüm zamanlara uyum sağlayabilecek özelliktedir.

Anahtar Kelime: Msku, Mobilya, Bauhaus, Modernizm

Orhan Kemal'in "Bereketli Topraklar Üzerinde" Romanında Kırdan Kente Göç Olgusu ve Toplumsal Yapının Dönüşümü

Öğr. Gör. Mehmet Akif Kara

ÖZ

İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde Türkiye'de her alanda önemli dönüşümler yaşanmıştır. Makineleşme, tarım alanlarının çözülmesi ve kırdan kente göçlerin hızlanmaya başladığı bu dönemde, sosyo-ekonomik yapıda meydana gelen dönüşüm tarımsal işgücü fazlasının artması ve daha çok kişinin ücretli çalışmaya yönelmek zorunda bırakmıştır. Sayıları bir milyon dolaylarında olan bu ücretliler, kırsal kesimde tarım ve tarım dışı faaliyetlerde çalışmanın yanı sıra; kentsel kesimdeki sanayi kuruluşları ile inşaat vb. işlere de yönelmişlerdir. Başlangıçta geçici, mevsimlik çalışmanın yoğun olduğu bu süreç, zamanla büyük ölçekli iç göçlere yol açarak, tarımsal işgücünün kentlere akmasına yol açmıştır. Bu çalışma da, Türkiye'de kırdan kente göç olgusu ve kentlileşme süreçleri, Orhan Kemal'in "Bereketli Topraklar Üzerinde" romanı üzerinden açıklanma gayretinde olunacaktır. Çalışma bir yandan dönemin Türkiye'sinin sosyal ve iktisadi panoramasını, kapitalizme eklemleme süreci üzerinden okurken bir yandan da dönemin toplumsal gerçekçi yazarları arasında yer alan Orhan Kemal'in romanı üzerinden bu kırdan kente göç olgusunun Türkiye'de toplumsal yapı üzerindeki değişikliklerini açıklayacaktır. Orhan Kemal, "Bereketli Topraklar Üzerinde" romanında, köyden kente göç eden insanların yaşadığı çatışmaları, çözülüş süreçlerini ele alır. Kentlileşen kahramanlar, kent hayatının bireyselleştirici ve yozlaştırıcı dünyasına boyun eğen tiplerdir. Keza dönemin Türkiye'si kırdan kente göç olgusunun arttığı ve sosyal politika alanında işçileşme kavramı ile açıklanan sürecin yoğunlaştığı dönemdir. Çalışmanın kuramsal alt yapısını oluşturan sac ayakları kapitalizme eklemleme, kırdan kente göç ve işçileşme süreçleridir.

Anahtar Kelime: İç Göç, İşçileşme, Toplumsal Yapının Dönüşümü

Sinemannın Osmanlı Devletine Gelişi ve İlk Film Gösterileri

Öğr. Gör. Memduh Yağmur

ÖZ

Sinemannın icat edilmesi 1890'lı yıllarda yapılan bir dizi çalışma neticesinde olmuştur. 28 Aralık 1895 te halka açık ilk film gösterilerinin yapılmasından kısa bir zaman sonra, Lumiere Kardeşlerin kameramanlarından birisi Osmanlı İmparatorluğu'na gelmiş ve bazı filmler çekmiştir. Osmanlı'da ilk film gösterisi Yıldız Sarayı'nda II. Abdülhamid'e yapılmış, halka açık ilk gösteri ise Sigmund Veinberg tarafından Beyoğlu'nda yapılmıştır. Beyaz perdede ilk defa hareketli bir görüntü gören insanlar çok şaşırılmışlardı. Sonrasında Makedonyalı Manaki Kardeşler'in Balkanlarda çektikleri filmler ve Fuat UZKINAY ile ilk Türk filminin çekildiğini görürüz. İlk Türk filminin çekilmesinin üzerinden 102 yıl geçmiş ve Türk sineması, gittikçe gelişen bir çizgide bu sektöre emeğini vermiş ve teknik anlamda çok ileri seviyelerdeyiz.

Anahtar Kelime: Sinema, Bertrant, II. Abdülhamid, Weinberg, Fuat Uzkınay

Moda ve Mimarlık Etkileşimi

Öğr. Gör. Muhammed Mustafa Güldür, Sinem Bayram

ÖZ

Moda ve mimari; bedeni koruma ve barınma içgüdüsünden yola çıkış amaçları, içerdikleri tasarım öğeleri ile aynı konularda birleşen, yaratıcılıkla beslenerek estetik değerlere hitap etmeyi amaçlayan iki paralel sektördür. Son yıllarda, moda ile mimarlık arasındaki ortak paylaşımlar tasarımlar ile iki disiplin arasındaki etkileşim daha da görünür bir hal almaktadır. Bu iki tasarım disiplini, birbirinden etkilenerek ve beslenerek ortak projelere imza atmaktadırlar. Moda ve mimari; bedeni koruma ve barınma içgüdüsünden yola çıkış amaçları, içerdikleri tasarım öğeleri ile aynı konularda birleşen, yaratıcılıkla beslenerek estetik değerlere hitap etmeyi amaçlayan iki paralel sektördür. Her iki disiplinin temelinde iki boyutlu malzemelerle, üç boyutlu tasarım ürünleri üretmektedir. Hem mimarlık hem de moda, özellikle günümüzde, ortak kavram ve yöntemlerle; ortak bir paylaşım oluşturmakta, her iki disiplinin de bir diğeri için bir gelişim kaynağına dönüşmesine imkân vermektedir. Bu makale ile moda ve mimarlık disiplinin ortak noktaları anlatılmaya çalışılarak, benzerlikleri, birbirlerinden etkileşimleri vurgulanmıştır. Her iki sanat dalı için ortak kavramlar tasarımcıların ürünlerinde nasıl kullandıkları incelenmiştir.

Anahtar Kelime: Moda, Mimari, Giyim, Tasarım, Stil, Analoji, Doku, Malzeme, Oran-orantı, Çizgi, Form, Modernist Mimari

4+4+4 Eğitim Sistemiyle Gelen Bir Yenilik: Zeka Oyunları Dersi

Öğr. Gör. Mustafa Aslan

ÖZ

Günümüz dünyası bilim ve teknolojideki gelişmelere paralel olarak hızla değişiyor. Bugünün dünyasında değişimin nesnesi olmak yerine öznesi olmak, bireylerin yenilik ve çözüm üretme kapasitelerinin gelişme düzeyine bağlıdır. Değişime uyum sağlamanın ötesinde, içinde yaşadığımız dünyada sürdürülebilir bir rekabet gücü oluşturmak için üretken bir değişimi hayal edecek, tasarlayacak ve yönetecek zihinsel yeterliliklerin ve kapasitenin oluşturulması gerekmektedir. Günlük problemlere ya da amaçlı olarak kurgulanmış problemlere alışılmışın dışında, özgün ve farklı çözümler üretebilmek, bir sorunun birden fazla cevabının olabileceğini görmek ve alternatif cevaplar üretebilmek, günümüzde bireyin hem kendi yaşamı için hem de toplum için artı değer üretmesinin temelini oluşturmaktadır. İnsanlık için yaşamı kolaylaştıran, bir güçlüğün üstesinden gelmeyi sağlayan her türlü gelişme ve buluş, alışılmışın dışındaki zihinlerin ürünüdür. Farklı düşünebilmeyi ve farklı çözümler üretebilmeyi sağlayan zihnin, mantığın, bilişsel kapasitenin ve akıl yürütmenin insan hayatı boyunca geliştirilebilir nitelikler olduğu bilinmektedir. Ancak bu gelişme erken yaşlarda göreceli olarak daha kolay ve daha hızlı gerçekleşmektedir. Zekâ oyunları dersinin ortaokullarda seçmeli bir ders olarak okutulmasının gerekçesi bu temel kabullere dayanmaktadır. Milli Eğitim Temel Kanununda belirtilen genel amaçlar çerçevesinde, Zekâ oyunları dersinde öğrencilerin zekâ potansiyellerini tanıması ve geliştirmesi, problemler karşısında farklı ve özgün stratejiler geliştirmesi, hızlı ve doğru karar vermesi, sistematik bir düşünce yapısı geliştirmesi, zekâ oyunları kapsamında bireysel, takım halinde ve rekabet ortamında çalışma becerileri geliştirmesi ve problem çözmeye yönelik olumlu bir tutum geliştirmesi amaçlanmaktadır. Zekâ oyunları dersi öğrencilerin problemleri algılama ve değerlendirme kapasitelerinin geliştirilmesini, farklı bakış açıları oluşturabilmelerini, problemle karşılaştıklarında hızlı ve doğru karar verebilmelerini, bir konuya ve çözüme odaklanma alışkanlığı geliştirmelerini, akıl yürütme ve mantığı etkili bir şekilde kullanma kapasitelerini geliştirmelerini sağlayacaktır. Öğrenciler zekâ oyunları ile bireysel çalışmalar ve grup çalışmalarında kendi yeteneklerini ve potansiyellerini daha iyi tanıyacak, geliştirecek ve özgüvenlerini artıracak, başarı için sistemli ve disiplinli çalışma alışkanlıkları kazanacak ve başarısızlık halinde yılmadan alternatif çözümler ve stratejiler oluşturma tutum ve davranışlarını geliştireceklerdir. Bildirinin kabulü halinde yukarıda belirtilen hususlar dikkate alınarak Zeka Oyunları dersinin öğrencilerin gelişimine etkisinden, dersin verimli bir şekilde okutulup okutulmadığı ve öğretmenlerin bu derse karşı tutumları ayrıntılı bir şekilde anlatılacaktır.

Anahtar Kelime: Zeka Oyunları, Seçmeli Ders, Öğrenci, Öğretmen, Gelişim.

Otizm ve Sanat

Öğr. Gör. Nergis Çanak

ÖZ

Bu makale, Otizm li çocukların resimlerinin incelenmesi amacı ile planlanmıştır. Çalışma kapsamında 4 ile 25 yaş arasında değişen DMS-IV kriterlerine göre otizm tanısı almış 43 çocuğun resimleri incelenmiştir. Uygulamalar, Milli Eğitim Bakanlığı Edirne Zihinsel Engelliler Eğitim Uygulama Okulu ve İş Eğitimi Merkezi, İlkekin Özel Eğitim Merkezi, Rüzgar Özel Eğitim Merkezi, Gülen Gözler Özel Eğitim Merkezine devam eden otizimli bireylerle yürütülmüştür. Çocuklar ve aileleri hakkında bilgi edinmek için araştırmacı tarafından oluşturulan genel bilgi formu kullanılmıştır. Çalışmalarda elde edilen veriler SPSS (10.0) bilgisayar program ına kayıt edilmiş ve betimsel istatistiksel yöntemler yüzde ve frekans dağılımlarına bakılarak değerlendirilmiştir. Otizimli çocukların resimlerindeki figür, renk, konu, perspektif gelişimleri, çocukların cinsiyeti, yaşı, otizm seviyesi, aile yapıları, anne ve baba eğitimleri gibi değişkenler incelenmiştir.

Anahtar Kelime: Otizm, Resim, Renk, Perspektif.

Steven Spielberg Filmlerinin Ses Tasarımının Örnek Çözümleme Bağlamında Değerlendirilmesi

Öğr. Gör. Özcan Demir

ÖZ

Sinemada ses ögesi teknik ve sanatsal ihtiyaçlar dolayısıyla kullanılmaktadır. Ses, sinemada gerçekliğin bir parçası ve izleyici üzerinde doğallık algısının oluşturulması amacıyla kullanılabilirliği gibi; sinemasal estetiğin ve anlatının bir parçası olarak da tasarlanabilmektedir. Bu noktada, sinemada ses tasarımı ve bunun niteliği üzerinde önemle durulmalıdır. Sinema sanatında eser üretimi, teknik araçların kullanımını zorunlu kılmaktadır. Sözkonusu ekipman yalnızca çevre seslerin, müzik ve efektlerin kaydedilmesini sağlamaktadır. Görüntünün kaydedilmesi tek başına sanat eseri üretilebilmesini sağlamadığı gibi; sesin teknik olarak kaydedilmesi de yeterli değildir. Sinemada oluşturulmaya çalışılan anlatı üzerinde ses önemli bir etkiye sahiptir. Ses tasarımı kavramı ele alınırken tüm ses kuşağının bir bütün olarak ele alınması yerine diyalog, efekt ve müziğin anlatıya etkilerinin ayrı ayrı ele alınması daha faydalı olabilecektir. Sinemanın, zamanı ve mekanı kendi kavramsal bütünlüğü içerisinde görüntü ve ses öğeleriyle yeniden oluşturduğundan bahsetmek mümkündür. Bu süreci başından sonuna kadar denetleyen kişi ise yapımın yönetmenidir. Popüler sinemanın önemli yönetmenlerinden Steven Spielberg'ün eserlerinin görsel-işitsel nitelikleriyle diğer yönetmenlerden ayrıldığını söylemek mümkündür. Bu çalışmanın temel amacı yönetmenin yaptıklarında ses tasarımı açısından ortak yönlerinin örnek iki filminin çözümlenmesi yoluyla ortaya konulmasıdır. Bu kapsamda, Spielberg'ün Indiana Jones ve Kutsal Hazine Avcıları (1981) isimli filmi ile serinin son filmi olan Indiana Jones ve Kristal Kafatası Krallığı (2011) filmleri ses tasarımları açısından ele alınmıştır.

Anahtar Kelime: Sinema, Sanat, Steven Spielberg, Ses Tasarımı, Anlatı

Türkiye ve İsveç'te Yerel Katılım Mekanizmalarının Etkinliği

Öğr. Gör. Pınar Akarçay

ÖZ

1970'li yıllarda yaşanan ekonomik krizin etkisiyle devlet yönetimine piyasa kökenli kural ve mekanizmalarca yön verilmesini ön gören yeni kamu yönetimi anlayışı hem Türkiye'de hem de İsveç'te 1980'lerden sonra hükümet politikalarına yön vermiştir. Özellikle kamu sektörüne ve kamu bürokrasisine yönelik siyasal ve ideolojik söylemler sonucu geleneksel kamu yönetiminin kamu yararı gibi temel değer ve nosyonları yerini piyasa kökenli alternatif değer ve nosyonların almasıyla geleneksel kamu hizmeti sunma anlayışı da yerini ekonomik hizmet sunma anlayışına bırakmıştır. Böylece hem Türkiye'de hem de İsveç'te belediyeler, tıpkı özel sektör gibi hizmet üreten firma gibi girdi ve çıktıları kontrol eden birimler haline dönüşmüştür. Bu değişimler “sosyal aktörlerin sürece katılımı” ve hizmet sunucuların “yerelleşmesi”ni son derece önemli hale getirmiştir. Bu bağlamda her iki ülkede yapılan reformların en önemlilerinden birisi yenilenen belediye yasalarıyla, belediyelere, özel sektör ve yerel vatandaşları kapsayacak şekilde “birlikte politika yapma/katılma” süreçleri geliştirme görevi verilmesi olmuştur. Belediyeler bunu gerçekleştirmek için, İsveç'te yerel/beledi komiteleri görevlendirilirken, Türkiye'de başta “kent konseyleri” ve çeşitli yasal düzenlemelerle yapılmıştır. Ancak yapılan bu düzenlemelerin yerel halkın belediyenin karar alma süreçlerine etkin bir biçimde katılımına fırsat tanıyıp tanımadığı ciddi biçimde incelenmesi gereken bir konudur. Bu çalışma her iki ülkede yasal yerel katılım mekanizmalarının yerel halk açısından etkinliğini incelemektedir.

Anahtar Kelime: Katılımcılık, Yerel Siyaset, Yönetişim

Nitelikli Sağlık Hizmetinin Gerçekleşmesinde Sağlık Kayıtlarının Önemi, Olumsuz Etkenler ve Çözüm Önerileri

Öğr. Gör. Raziye Akyol

ÖZ

Sağlık sektöründen hizmet alma amacıyla başvuranlar için oluşturulan sağlık kayıtları, bu sektörde çalışanlar açısından büyük önem taşımaktadır. Çünkü hizmet talebinde bulunan kişinin bilgileri, ancak bu kayıtlar sayesinde diğer çalışanlara iletilir. Kişilerarası iletişimi sağlamadaki bu önemli role bağlı olarak, sağlık kayıtlarının önemi de artmaktadır. Sağlık çalışanlarının mesleki becerilerinin yanında nitelikli sağlık kayıtlarına ulaşabilmeleri, sağlık hizmetinde verecekleri doğru kararlar için gereklidir. İster elektronik, ister kâğıda dayalı olsun, nitelikli bir sağlık kaydı kaliteli verilerden oluşur. Kaliteli veri eksiksiz, tam, güvenilir, doğru, detaylı, tutarlı, anlaşılır, okunabilir, zamanında kaydedilmiş, erişilebilir, paylaşılabilir ve analiz edilebilir özelliklere sahip olmalıdır. Detaylı sağlık kayıtlarıyla büyük veriler (big-datas) oluşacağından aynı zamanda güvenliklerinin de sağlanması gerekmektedir. Birçok etken, sağlık kayıtlarının kalitesini etkileyebilir. Sağlık kayıtlarının nitelikli olmaması verilen sağlık hizmetini olumsuz yönde etkilemekte ve sonuçta, insan sağlığı açısından geri dönüşü olmayan zararlara sebep olabilmektedir. Bu çalışmanın amacı nitelikli bir sağlık hizmeti verebilmek için oluşturulacak nitelikli sağlık kayıtlarının sağlık çalışanları arasında etkin bilgi akışı sağlamadaki işlevi ve önemini vurgulamak, taşınmaları gereken ölçütleri saptamak, veri güvenliği sağlamak ve kaliteli verilerin oluşmasını engelleyen unsurları belirlemek gibi kaydın niteliğini etkileyen konularda çözüm önerileri getirmektir.

Anahtar Kelime: Nitelikli Sağlık Kaydı, Nitelikli Sağlık Hizmeti, Veri Kalitesi, Big-data

Türkiye’deki Hasta Haklarının Biriminin Özel ve Devlet Hastanelerinde İşleyişi

Öğr. Gör. Remezan Dağ, Öğr. Gör. Hatice Hurç Apalı, Öğr. Gör. Sinan Araman

ÖZ

Yaklaşık 10-15 yıldan beri ülkemizin gündeminde olan hasta hakları kavramı, uluslararası bildirelerin yanı sıra özellikle 1998’de yayınlanan “Hasta Hakları Yönetmeliği” ile hukuksal bir nitelik kazanarak yasal düzenlemeler ile korunması yönünde bir gelişim göstermiştir. Ülkemizde 2003 yılında kurulup faaliyete başlayan hasta hakları birimlerinin etkinliğinin değerlendirilmesi, verilen hizmetlerin arzu edilen sonuca ulaşıp ulaşılmadığının, hasta ve yakınlarının ihtiyaçlarına cevap verilip verilmediğinin saptanması önemlidir. Bu çalışmaya öncelikle insan hakları kümesi olan sağlık ve hasta hakları kavramları incelenerek, hasta haklarının dünyada ve Türkiye’deki gelişim süreci ortaya konulmaya çalışılarak başlanmıştır. Aynı zamanda İstanbul Anadolu ve Avrupa yakasında bulunan 5 devlet ve 5 özel hastane belirlenerek bu hastanelerde ki hasta hakları birim sorumlularıyla görüşülüp, hasta hakları biriminin işleyişi hakkında bilgiler elde edilmiştir. Akabinde hazırlanmış olan anket sorularıyla hasta ve yakınlarının hasta hakları biriminin ve kendi haklarının varlığından haberdar olup olmadıkları konusundaki bilgilerine ulaşılmıştır. Ülkemizde hasta hakları bilincinin oluşturulması ve yaygınlaştırılması için neler yapılması gerektiği ile ilgili çözüm önerileri sunulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Hasta Hakları, Hasta Hakları Birimi, Hasta Hakları Bilinci

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanımına Yönelik Tutumlarının Değerlendirilmesi

Öğr. Gör. Serdal Işıktas

ÖZ

Sosyal ağların yaygınlaşması, günümüzde artık her şey gibi sosyalliğin de ölçülebilir bir hal almasını sağlamıştır. Sosyalliğin ölçütü de büyük oranda sosyal paylaşım siteleri olmuştur. Özellikle öğrenciler arasında çokça kullanılan sosyal ağların hayatın vazgeçilmezi haline gelmesi dikkat çekmektedir. Bu çalışma; Girne Amerikan Üniversitesi Meslek Yüksekokulu'nda okuyan öğrencilerin sosyal ağlara bakış açılarının analizini tespit etmek üzere hazırlanmıştır. Bu bağlamda öğrencilere anket uygulanmış, elde edilen veriler analiz edilerek sosyal ağları hangi amaçla kullandıkları değerlendirilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre katılımcıların internet kullanım sıklığı ile sosyal medya kullanımı arasında doğru orantı olduğu tespit edilmiş ayrıca cinsiyet değişkenine göre sosyal medya kullanım sürelerinde farklılıklar tespit edilmiştir. Araştırmanın Amacı ve Önemi Bu çalışmada amaç, Girne Amerikan Üniversitesi Meslek Yüksekokulu'nda eğitim gören öğrencilerin bilgi iletişim teknolojileri arasında yer alan sosyal medya kullanım alışkanlıklarını tespit etmek ve elde edilen bulgular neticesinde bir takım değerlendirmeleri ortaya koymaktır. Bu çalışmayla, üniversite öğrencilerinin internet ve sosyal medya kullanım sıklıklarının ve alışkanlıklarının belirlenmesi, değişen toplumsal iletişim kuralları çerçevesinde, fakülte/ yüksekokul, yurt vb gibi yönetimlere, öğrencilere ulaşmak isteyen kurum ve kuruluşlara, sanal ortamda üniversite öğrencileriyle iletişim kurulup kurulamayacağı ile ilgili önemli veriler sağlanması bakımından önem arz etmektedir. Yöntem Girne Amerikan Üniversitesi Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin internet ve sosyal ağ kullanımına yönelik bu çalışmada anket ile bilgi tarama modeli esas alınmıştır. Öğrencilere uygulanan anket aracılığıyla veriler toplanmış ve verilerin değerlendirilmesi SPSS 17.0 programında yapılmıştır. Program üzerinde verileri değerlendirirken frekans analizi, bağımsız grup T testi (Independent T-Testi) ve Tek yönlü Varyans (One Way Anova) kullanılmıştır. Araştırmanın geçerliliği ve güvenilirliği için Cronbach Alpha (α) analizi uygulanmış ve .72 değeri bulunmuştur. Akbulut'a göre çalışmada geçerlilik ve güvenilirliğin sağlanabilmesi için minimum Alpha değeri .70 ve üzeridir. Araştırmanın ana kütlesini Girne Amerikan Üniversitesi Meslek Yüksekokulu öğrencileri oluşturmaktadır. Anket meslek yüksek okulunda okuyan 352 öğrenci tarafından cevaplandırılmıştır. Böylece toplam 352 anket değerlendirmeye alınmıştır. Ankette elde edilen veriler bilgisayar ortamında, SPSS 17 paket programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Öğrencilerin verdikleri yanıtlardan frekans analizi kullanılarak internet kullanımının mevcut durumuna dair görüşler ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bir sonraki aşama ise sosyal ağ-paylaşım sitelerinin kullanımının belirlenmesidir.

Anahtar Kelime: Sosyal Medya, İnternet, Meslek Okulu

Türkiye’de İş Kazaları ve Meslek Hastalıklarının İstatistiksel Durumu

Öğr. Gör. Serenay Şahin

ÖZ

Makineleşmenin artması ile çalışma hayatında yaşanan dönüşüm sonucunda işverenler daha çok kar elde etme yollarını aramaya başlamışlardır. Bu yüzden işletmeler, insan odaklı olmaktan çıkarak maddi yönü ağır basan ve kapitalist sistemin devamlılığı için durmadan üretmesi gereken alanlar haline gelmişlerdir. Bunun sonucunda çalışma koşulları kötüleşmeye başlamıştır. Güvensiz ve sağlıksız çalışma koşulları ise çalışanların tehlikelere maruz kalmasına neden olmuştur. Bu çalışma ile amaçlanan, kötü çalışma koşulları nedeniyle yaşanan iş kazaları ve meslek hastalıklarının ülkemizdeki son durumunu istatistiki olarak yorumlamak ve iş kazaları ve meslek hastalıklarının azaltılması için önerilerde bulunmaktır. Çalışmanın gerçekleştirilmesi için detaylı literatür taraması yapılmış ve elde edilen bilgiler kapsamlı olarak yorumlanmıştır.

Anahtar Kelime: Türkiye, İş Kazası, Meslek Hastalığı, İstatistik

Edirne Muradiye, Diğer Adıyla Mevlevihane Camii Kalem İşleri

Öğr. Gör. Şerife Bilgi

ÖZ

Muradiye Camii, Edirne Muradiye Mahallesinde şehrin kuzey doğusunda Sarayıçine egemen bir tepeye Sultan II. Murat tarafından yaptırılmıştır. Yazıtında tarih yoktur, vakfiyesine ve kaynaklara dayanarak 1436'da yapıldığı sanılmakta olup mimarı bilinmemektedir. Cami, mevlevihane, derviş hücreleri, aşevi, şeyh evi, mektep olmak üzere beş birimden oluşan yapılar topluluğundan bugüne sadece cami kalmıştır. Muradiye Camii, yan mekânlı (zaviyeli) camilerin en güzel örneği olup ana mekân, arka arkaya iki kubbeli ve yanlarda birer kubbeli eyvanlardan ibaret iyice sadeleştirilmiş bir ters planı gösterir. Bu yapılar topluluğunun etrafını ise yüksekçe bir duvar çevrelemektedir. Yapıyı önemli kılan sadece, planı ve mimarisi değildir. Cami, dış görünüşünün yalınlığına karşın, iç süslemesi yönünden XV. YY Osmanlı Sanatının en önemli yapıtlarındandır. Mihrap ve duvarları kaplayan çiniler, Türk çini sanatının en güzel örneklerindedir. Mihrap önü Kubbeli mekânın duvarları, doğacı çiçek motifleri ile işlenmiş altıgen mavi ak çini levhalarla, bunların arası da firuze renkli düz üçgen levhalarla kaplıdır. Camide, çiniden başka, orta kubbeleri birbirine bağlayan kemerde, Duvarlarının üst bölümlerinde ve örtü düzeninde zengin kalem işleri vardır. Caminin önemli bir özelliği de eski kalem işleridir. İki büyük kubbe arasında kemerlerde kalemişi süslemeler vardır ve üzerleri sıva ile kapanmıştır, hücre duvarlarında ise çiçek demetlerinden oluşan kalemişi süslemeler bulunmaktadır. Bu eski kalemişleri ilk kez 1930 yılında sıvalar kazınarak ortaya çıkarılmıştır, sıvalar yer yer döküldüğünden ne yazık ki bu kalem işleri tamamlanamamaktadır. XV. YY süsleme üslubunu yansıtan bu süslemelerde, yoğun bitkisel motifler, ara boşluklarda ise geometrik motifler kullanılmıştır. Evliya Çelebi'ye dayanarak Mevleviler tarafından kullanıldığı belirtilen Tire Yeşil İmarette olduğu gibi, Muradiye Camii'nde de iç mekân, renkli duvar resimleriyle süslenerek âdeta bir cennet bahçesi imajı yaratılmıştır. Bu bildiride, Muradiye Camisinin kalem işi süslemeleri detaylı bir biçimde ele alınarak tanıtılacaktır.

Anahtar Kelime: Süsleme, Kalem İşi, Mevlevihane, Türk Sanatı, Restorasyon

Halkalı'da Yaşayan Suriyelilerin Kültürel Sorunları

Öğr. Gör. Serpil Bardakçı Tosun

ÖZ

Dünyanın bazı bölgelerinde yaşanan yoksullaşma, işsizlik, siyasal istikrarsızlık, ekonomik geri kalmışlık, siyasi ve dini baskılar ile iç savaş gibi nedenler; göçmen arzının ve göç hareketlerinin en önemli dinamikleri olmaktadır. Zorunlu ya da gönüllü olarak göç edenler, gittikleri topluma kültür unsurlarıyla beraber giderler. Göç edenlerin gittikleri toplumda yer edinmeleri, kendilerini o toplumun parçası olarak görmeleri, geleceklerini o toplum içerisinde kurmaları ancak yerel halk tarafından “kabul görme” bağlamında gerçekleşebilir. Bu çalışmada, 2011 yılında Suriye’de başlayan iç savaş ve siyasal nedenlerle ülkelerini terk edip Türkiye’ye gelen Suriyeli sığınmacıların Halkalı - İstanbul özelinde yaşadıkları kültürel sorunlar konu edilmektedir. Araştırma, literatür ve medya taraması, ilgili kişilerle yarı yapılandırılmış görüşme formu yoluyla elde edilmiş verileri içermektedir. Çalışmada sığınmacıların bakış açısıyla yerel halkla sosyal ve kültürel alandaki uyum ve çatışma noktaları, dışlanma/ayrımcılık alanları ve aidiyet konusundaki görüşleri ele alınmaktadır.

Anahtar Kelime: Aidiyet, Kültür, Sığınmacılar, Ayrımcılık, Yabancı Düşmanlığı

Sosyal Medyanın Lisans Öğrencilerinin Akademik Performansı Üzerindeki Etkisi

Öğr. Gör. Sevilay Arslan

ÖZ

Sosyal medya kullanımının özellikle yüksek öğretim öğrencileri arasında yaygınlık kazanması, temel bir bilgi paylaşım kanalı haline gelen bu mecranın öğrencilerin akademik performansları üzerindeki etkisinin ne olduğu sorusunu gündeme getirmiştir. Bu çalışmada, sosyal medyanın lisans öğrencilerinin akademik performansı üzerindeki etkisi özellikle derse devam, derse katılım, ders öncesi hazırlık ve Dönem Not Ortalaması bağlamında incelenecek; bu mecranın akademik amaçlı kullanımı ile lisans öğrencilerinin akademik performansları arasındaki ilişki irdelenecektir. Çalışmada, sosyal medya kullanımının lisans öğrencilerinin akademik performansı üzerindeki etkisi betimsel türde ilişkisel tarama yöntemi ile belirlenmeye çalışılacaktır. Veriler ise KKTC'nin öğrenci sayısı en yüksek üç Üniversitesinde eğitim gören 394 öğrenciye 2015-2016 Güz Dönemi sonunda uygulamış olduğumuz anketten elde edilecektir. Çalışma neticesinde elde edilecek bulgular, sosyal medya kullanımının akademik performans üzerindeki etkisini anlamaya ve eğitim-öğretim sürecinde sosyal medya kullanılarak akademik performansın artırılması için yeni stratejilerin geliştirilmesine yönelik önemli bir katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelime: Medya, Sosyal Medya, Akademik Performans

Örgütsel Yönetim Sorunlarına Genel Bir Bakış ve Bir Araştırma

Doç.Dr. Lutfiye Özdemir, Öğr. Gör. Sevtap Sarıoğlu Uğur

ÖZ

Bu çalışma günümüz yönetim sorunlarının ortaya çıkarılması amacı ile yapılmıştır. Çalışmada yönetim sorunları örgüt içi ve örgüt dışı sorunlar olmak üzere iki kısımda ele alınmış olup araştırma için Türkiye’de bir büyükşehir tespit edilmiştir. Araştırma X büyükşehir belediyesi ve bu büyükşehirle bağlı ilçe belediye çalışanları üzerinde yapılmıştır. Çalışmada, özellikle siyasi açıdan olmak üzere birçok farklı belirleyicilerden etkilenmemek ve çalışmayı objektif olarak değerlendirebilmek amacıyla il isminin yerine “X” terimi kullanılmıştır. Araştırmaya gönüllü olarak 264 çalışan katılmıştır. Uygulama yüz yüze anket tekniği ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada ölçeğin güvenilirliği (Cronbach's Alpha) %905’tir. Veriyi değerlendirmede, frekans analizi, faktör analizi, bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü ANOVA kullanılmıştır. Çalışmada faktör analizi sonucu “çalışanlara yönelik, kurumsal ve yönetici kaynaklı sorunlar ile çatışma” olmak üzere dört boyutlu yönetim sorunu ortaya çıkmıştır. Çalışmada geliştirilen beş hipotezden “H3: Çalışanların yönetim sorunlarını algılamaları eğitim seviyelerine göre farklılık gösterir”, hipotezi kabul edilirken “H1: Çalışanların yönetim sorunlarını algılamaları cinsiyete göre farklılık gösterir”, hipotezi kısmen kabul edilmiştir.

Anahtar Kelime: Yönetim Sorunları, Örgüt İçi Ve Örgüt Dışı Sorunlar, Demografik Unsurlar.

Muhasebe Hata ve Hilelerinin Meslek Etiği İle İlişkilendirilmesi ve Sonuçları Diyarbakır Örneği

Öğr. Gör. Suat Okay

ÖZ

Bu çalışmada, muhasebe mesleği ve meslek mensuplarının etiksel boyutları ile muhasebede yapılan hata ve hile konuları incelenmiştir. Öncelikli olarak muhasebenin genel yapısı ile muhasebe mesleği hakkında bilgi verilmiş, daha sonra muhasebe mesleğinin ahlaksal boyutu ve bununla ilgili olarak muhasebede yapılan hata ve hile konuları incelenmiştir. Bu çalışmada Diyarbakır örneğinde, bağımsız muhasebe meslek mensuplarını etik dışı davranışa ve hata yapmaya yönlendiren en güçlü faktör veya faktörlerin neler olduğu araştırılmıştır. Ayrıca araştırmada, bazı değişkenler ile etik dışı davranışa yönlendiren temel faktörler arasındaki ilişkiler de araştırma konusu yapılmıştır. Çalışma sonunda bir anket düzenlenmiş ve Diyarbakır ili merkezde Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odasına Kayıtlı bulunan muhasebeci-mali müşavirlerin eğitim düzeyi, deneyim ve tecrübeleri, muhasebe mesleğinin etiksel boyutu ve muhasebe hata ve hileleri ile ilgili çeşitli görüşleri alınmıştır.

Anahtar Kelime: Muhasebe, Hata, Muhasebe Hileleri, Etik

Entelektüel Sermaye ve Muhasebe ile Ölçülmesi ve Raporlanması

Öğr. Gör. Suat Okay

ÖZ

İşletmelerin faaliyetlerini sürdürebilmeleri ve değişimi yakalayabilmeleri için teknolojiye, insana, yeni ürün geliştirmeye, üretim süreçlerini ve ilişkilerini geliştirmeye dönük yatırımlar yapmaları gerekmektedir. Bu yatırımlar, entelektüel sermayeye dönük olmalıdır. Ancak, geleneksel muhasebe sistemi, bu yatırımların varlık olarak kayıt altına alınmasına ve raporlanmasına ve muhasebeleştirilmesine çoğunlukla imkân tanımamakta, gelecekte yarar sağlayacak bu varlıkların, aktif hale getirilmeyip dönem gideri olarak yazılmasını tercih etmektedir. Bu durum, işletme raporlarına, sahip olunan entelektüel unsurların ve bilginin yansıtılmamasına sebebiyet vermektedir. Bu durum neticesinde, işletme değerini yansıtamayan raporlar yatırımcılar, kredi kuruluşları ve hissedarlar açısından anlamsız ve yetersiz olarak görülmektedir. Geleneksel finansal raporlama fonksiyonu, günümüz ekonomik koşulları içerisinde zaman zaman tartışmaların odak noktası haline gelmektedir. İş performansındaki değişimlerin, kaydedilen gelirler, giderler ve maliyetler üzerindeki etkisi, belirgin bir hale gelmeden çok daha önce bir işletmenin değerini etkileyebilmektedir. Maddi olmayan varlıklara yapılan yatırımlar, iş performansında hızlı ve önemli değişimlere yol açtığı zaman bu değer ve hesaplama işlemleri daha karmaşık bir hal almaktadır.

Anahtar Kelime: Entelektüel, Entelektüel Sermaye, Muhasebe

Kent Kültüründen Kent İmgesine Bir Kent Markası Tasarımı: Elazığ'a Evliya Çelebi'nin Gözünden Bakmak

Öğr. Gör. Sunay Akkaya

ÖZ

Günümüz kentlileri, uzun zamandır kentlerinin gerçeğini merak etmeye başladılar. Kent yaşamını sorgulamaya ve daha mutlu olabilecekleri bir kent tasarlayabilmenin hayaline kapıldılar. Birçok yerel yönetim kendi kentini daha yaşanılabilir bir alan olarak tasarlamak için kolları sıvadı. Bursa, Amasya, Edirne, İzmir gibi birçok kent kendi gizemli geçmişinin izini bulmaya çalışıyor. Kentler artık konuşan, hikâyeler anlatan canlı birer varlığa dönüştürülmek isteniyor. Bu çerçevede Elazığ kenti örneğinde Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde geçen kent imgelerini tespit etmek ve Elazığ kent markası tasarımına farklı bir açıdan ışık tutmak amaçlanmaktadır. Bildiri konusu halkbilimi başta olmak üzere disiplinler arası bir yöntemle ele alınacaktır. Kentlerin tasarlanmasında deneyimsel bilgileri içeren seyahatnamelerin kentler için önemli bir model ve veri kaynağı olduğu düşünülmektedir. Bu kapsamda Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde geçen Elazığ kent belleğinden hareketle sözlü kültür kökenli bir kent markası modeli tasarımı için öneriler ve yöntemler ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Kent Kültürü, Kent İmgesi, Sözlü Kültür, Evliya Çelebi Seyahatnamesi. Kent Markası Tasarımı

Muhafazakârlık ve Marksizm Bağlamında Bursa'ya İki Farklı Bakış

Öğr. Gör. Tahsin Yaprak

ÖZ

Attila İlhan ve Ahmet Hamdi Tanpınar, hem romanlarında hem de şiirlerinde Türkiye'nin kültürel kimliğine dair görüşlerini, tespitlerini açıklayan iki önemli Cumhuriyet aydınıdır. Attila İlhan, Marksizm temelli ancak milli değerleri reddetmeyen bir bakış açısıyla hayata ve ülkesine bakar; geçmişi tamamen reddetmez, düşman olarak görmez. Ahmet Hamdi Tanpınar da devrinde esen sert rüzgârlara rağmen geçmişin değerlerine sırtını dönmemiş, “şimdi”nin “geçmiş”le var olduğunu hiç unutmayarak kültürel sürekliliğe vurgu yapmış bir Cumhuriyet aydınıdır. Ancak onda herhangi bir siyasi tavrın izlerini bulmak çok güçtür. Çalışmamızda, Attila İlhan'ın “Bursa'dan Yaylımateş” isimli şiiriyle, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın “Bursa'da Zaman” şiiri, Bursa şehrine ve kültürel değerlere yaklaşımı açısından kıyaslanarak, şairlerin görüşlerinin şiire yansımaları hakkında sonuçlara ulaşılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelime: Attila İlhan, Ahmet Hamdi Tanpınar, Şiir, Bursa, Kültür

Gıda Maddeleri Sanayii Sektöründe Faaliyet Gösteren İşletmelerin Finansal Performansının Topsıs Yönetimi İle Ölçülmesi: Bist Örneği

Öğr. Gör. Tuncer Yılmaz, Erdoğan Kaygın, Bekir Gerekan, Mehmet Ali Özer

ÖZ

Yaptığımız bu çalışmanın temel amacı, hisse senetleri Borsa İstanbul'da (BİST) işlem gören gıda maddeleri sanayii şirketlerinin 2010-2015 dönemine ait 6 yıllık finansal tablolarından elde edilen veriler kullanılarak yıllar itibariyle karşılaştırmalı olarak finansal performanslarını ölçmektir. BİST'te bu sektörde 27 tane şirket faaliyet göstermektedir. Ancak analiz döneminde verileri süreklilik arz etmeyen 7 işletme analiz kapsamı dışında tutulduğu için geriye kalan 20 işletme analiz kapsamında yer almaktadır. Şirketlerin finansal performanslarını ölçmek için öncelikle birtakım finansal oranlar hesaplanmış, daha sonra bu oranlar çok kriterli karar verme tekniklerinden biri olan TOPSIS (Technique for Order Preference by Similarity to Ideal Solutions) yöntemi ile analiz edilmiştir. TOPSIS yöntemi karar alıcıya tüm kriterleri (performans göstergelerini) dâhil edip tekbir sonuç çıkardığı için daha objektif bir performans değerlendirme yapma imkânı sağlar. Bu nedenle işletmeler hakkında daha isabetli kararlar verebilmek için gerek yöneticiler gerekse araştırmacılar TOPSIS yöntemini birçok sektörün performans analizinde yaygın olarak kullanmaktadır.

Anahtar Kelime: Gıda Maddeleri Sanayii, Oran Analizi, Finansal Performans, Topsıs Yöntemi.

Türkiye ve Fransa Sosyal Güvenlik Sistemlerinin Karşılaştırılması

Öğr. Gör. Vedat Açar, Bilal Akyol

ÖZ

Sosyal güvenlik, kişilerin yaşam standartlarını koruma ve arttırmaya yönelik uygulamaları içerir (Ateş, 2011). Sosyal güvenlik sistemleri 19. yüzyılda ortaya çıkmaya başlamıştır (Yıldırım, 2015). Bu çalışmada, Fransa ve Türkiye'deki sosyal güvenlik sisteminin alt bileşenleri yapısal ve sayısal değerler göz önünde bulundurularak karşılaştırılmıştır. Sosyal güvenliğin alt bileşenleri olarak; “Hastalık, Analık, Babalık, Maluliyet, Ölüm Sigortası”, “İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları”, “Emeklilik”, “Aile Yardımları”, “İşsizlik Sigortası” ve “Sosyal Güvenlik Sisteminin Finansmanı” belirlenmiş olup, her iki ülkenin sosyal güvenlik sistemleri bu alt bileşenler doğrultusunda ayrıntılı olarak incelenmiş tablolar ve şekiller aracılığı ile gösterilmiştir. Fransa'nın sosyal güvenlik sistemine ilişkin en son verileri ve detaylı bilgileri sunulmuştur. Sonuç olarak bakıldığında; Fransa ile Türkiye'nin sosyal güvenlik sistemleri arasında yapısal ve sayısal değerler açısından bazı benzerlikler ve farklılıklar bulunmaktadır.

Anahtar Kelime: Sosyal Sigorta, Fransa'da Sosyal Güvenlik, Sağlık Sigortası

Türkiye'nin Suriyeli Mültecilere Yönelik İzlediği Açık Kapı Politikasının Ulusal Güvenliğine ve Uluslararası Güvenliğe Etkileri

Doç.Dr. Zafer Akbaş, Öğr. Gör. Veysel Babahanoğlu, Öğr.Gör. Ercan Yelman

ÖZ

Suriye'de yaşanan ve 6. yılına giren iç savaş sadece yerel değil aynı zamanda uluslararası etkileri ve sonuçları olan bir olgudur. Suriye'de milyonlarca insan yerinden edilmiş, 400 bine yakın kişi de hayatını kaybetmiştir. Suriye'de yaşanan iç savaştan kaçan mültecilerin en çok sığındığı ve kendilerine en fazla desteği veren ülke Türkiye oldu. Türkiye'ye yönelik Nisan 2011'de başlayan göç dalgası günümüzde de devam etmektedir. Türkiye'nin uçak krizi sonrası Rusya ile olan sorunlarını çözmeye başlasa da Suriye iç savaşının yakın zamanda bitebileceğine dair belirtiler bulunmamaktadır. Suriye iç savaşından sonra Akdeniz bir mülteci denizine dönüşmüştür. Binlerce mülteci deniz yoluyla Avrupa'ya geçmeye çalışmaktadır. Kara ve deniz yoluyla gerçekleşen göçlerde binlerce insan hayatını kaybetmiştir. Bu durum Suriye ile en uzun sınıra sahip olan komşusu Türkiye'yi hem de Avrupa ve Ortadoğu ülkelerini etkilemiştir. Bu çalışmada izlediği açık kapı politikasının Türkiye için bir güvenlik sorunu olduğu; ancak aynı politikanın Avrupa ve Ortadoğu ülkeleri için güvenliklerini sağlayıcı bir unsur olduğu değerlendirilmiştir. Türkiye'nin çeşitli illerinde meydana gelen DEAŞ ve PYD gibi Suriye kaynaklı terör saldırıları birer güvenlik tehdidi olarak ortaya çıkarken; Türkiye'nin mültecileri absorbe etmesi nedeniyle gerek Ortadoğu ülkeleri gerekse Avrupa ülkelerinin görece daha güvenli bir ortam imkânını elde ettiği, güvenlik sorunlarının anılan bölgelere yayılmasında adeta bir set görevi üstlendiği savunulmuştur.

Anahtar Kelime: Suriye, Türkiye, Ortadoğu, Mülteci, Güvenlik Sorunu

Çocuğa Görelilik İlkesi Açısından Cemal Süreya'nın Aritmetik İyi, Kuşlar Pekiyi Adlı Eseri

Öğr. Gör. Yakup Alan, Öğr. Gör. Dr. Muhammed Hüküm, Yrd. Doç. Dr. Nurşat Biçer

ÖZ

Çocuk edebiyatı, 2-14 arası yaş grubuna hitap eden ve onlara yönelik hazırlanmış ürünleri ifade eder. Çocuk edebiyatı ürünlerinin birçok fonksiyonu vardır; ancak üç fonksiyonu çok önemlidir. Bu fonksiyonlardan birincisi çocuklara okuma sevgisi kazandırmak, ikincisi çocuklarda dil bilincini geliştirmek, üçüncüsü ise çocukların karakterli bireyler hâline gelmesini sağlamaktır. Çocuk edebiyatı ürünlerinin tüm bu fonksiyonları yerine getirirken dikkate aldığı bazı hususlar da bulunmaktadır. Bu hususların temelinde çocuğa görelilik ilkesi bulunmaktadır. Çocuklar için hazırlanan eserler her açıdan onlara hitap edebilmelidir. Bir eserde çocuğa görelilik ilkesi biçimsel ve içeriksel özellikler açısından değerlendirilmektedir. Eserin boyutları, kâğıt kalitesi, kullanılan renkler, punto, konu, üslup, resimler, tema vb. özelliklerin tümü bu ilke kapsamında değerlendirilerek çocuklara uygun olup olmadığı ortaya çıkarılabilmektedir. Cemal Süreya'nın Aritmetik İyi, Kuşlar Pekiyi adlı eseri de çocuklar için hazırlanmış bir edebiyat ürünüdür. Yazarın Çocukça dergisinde yazdığı 12 küçük serüveni barındıran eser hem içeriksel özellikleri hem de biçimsel özellikleri açısından hitap ettiği yaşa uygun bir eser olarak karşımıza çıkmaktadır.

Anahtar Kelime: Çocuk, Edebiyat, Çocuk Edebiyatı, Çocuğa Görelilik, Cemal Süreya.

Yaşar Kemal'in "İnce Memed-1" Romanının Mekân-insan İlişkisi Bağlamında Değerlendirilmesi

Okutman Alev Uysal

ÖZ

Toplumcu gerçekçi yazar olarak Türk edebiyatının mihenk taşını oluşturan Yaşar Kemal ötelenmiş, bastırılmış toplulukların sözcüsü, onların çığlıklarını duyuran sesidir. Yaşar Kemal bu sesin metne dökülmüş hali "İnce Memed" ile ağa-bey; düzen-halk ilişkisini anlatırken dönemin sosyal yaşamını resmetmek ve bir düşü gerçekleştirmek gayesindedir. Yazar, bu düşü gerçekleştirirken anlatıya yön veren, vakanın ilerleyişine katkıda bulunan, edebi eserlerin nirengi noktasını temsil eden mekânı kullanır. Çünkü mekân, anlatı karakterlerinin hayata karşı duruşlarına göre seçilir. Bu sayede metnin mekân-insan açısından incelenmesi okura yeni bakış açıları kazandırır. Bütün bunlar ışığında çalışmamızın temel gayesi İnce Memed-I romanının insan ve mekân açısından incelenerek mekânın insan psikolojisi üzerindeki tesirini ve bireyin var oluş macerasına katkısını serimlemektir.

Anahtar Kelime: Mekân-insan ilişkisi, Dağ-ocak Kültü, Umu, Aidiyet, Sevi.

Mizah Kavramı Çerçevesinde Yeni Garipçi Şiire Bir Bakış

Okutman Aykut Çelik, Yrd. Doç. Dr. Arif Yılmaz, Okt. Aykut Çelik

ÖZ

Türk Edebiyatında şiir, 1940 sonrasında ortaya çıkan "Garip Hareketi"yle beraber farklı bir yola girmiştir. Orhan Veli Kanık, Melih Cevdet Anday ve Oktay Rıfat öncülüğündeki bu hareket Türk şiirine yeni bir ses ve nefes getirmiştir. Var olan sistemin dışına çıkarak konuşma dilini şiirin içine sokan Garipçiler ayrıca ironi ve mizahı da kullanarak anlatmak istediklerini alaycı, esprili bir dil ve üslupla okuyucularına aktarmıştır. Garip poetikası 1980'li yıllardan itibaren "Yeni Garipçi Şiir" adıyla varlığını sürdürmüştür. Bu poetikanın savunucuları ise Sunay Akın, Oğuzhan Akay, Akgün Akova ve Metin Üstündağ gibi şairlerdir. Bu şairlerin eserlerinde Garip Hareketinin savunduğu ve eserlerinde sıklıkla kullandığı mizahî dil izleri görülmektedir. Bu çalışmada Yeni Garipçi Şiirde yer alan mizah yapısı incelenerek Garip Şiiriyle olan bağları ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelime: Şiir, Garip, Yeni Garip Şiiri, Orhan Veli Kanık, Sunay Akın.

Brick Lane Adlı Romanda Medeniyetler Çatışması Olarak Küreselleşme

Prof. Dr. Hasan Boynukara, Okutman Cengiz Karagöz

ÖZ

Monica Ali tarafından yazılan Brick Lane okurun göç, çok kültürlülük, kültürel kimlikler ve feminist meseleler gibi konularla karşılaştığı en çok okunan ve değinilen günümüz romanlarından biridir. Bunlardan farklı olarak bu bildiri, Monica Ali'nin romanına medeniyetler çatışması ışığında değinerek küreselleşme kavramını vurgulamayı amaçlamaktadır. Yazara göre büyük olasılıkla küreselleşme uzak mesafelerin anlık olarak birleştirilmesine olanak sağlamakla ve dünyanın her yerinde farklı gruplar için iletişim sağlamakla kalmaz aynı zamanda bir grubun üyelerinin gruba ait olmanın keskin hissini üreten temel inançlarını ve dini ilkelerini hatırlamalarına öncülük eder. Ne zaman çatışan gruplar teknolojik ve fiziksel olarak temasa geçse bu ait olma hissi sürekli güçlendirilmekte ve şiddetlendirilmektedir; bu da farklı topluluklar arasındaki çatışmayı kaçınılmaz kılar.

Anahtar Kelime: Monica Ali, Brick Lane, Küreselleşme, Medeniyetler Çatışması

"Attitudes Of Turkish Parents Towards Using English As A Medium Of Instruction"

Okutman Emel Çözeli

ÖZ

The goal of this study is to determine the attitudes of English as a Foreign Language (EFL) students' parents on the use of English as the language of teaching in traditional language teaching methods, it is not so common for teachers to use English as medium of instruction. Possible reasons of this deficiency are listed. The data reported in the study is the result of a research on parents' attitudes. It explored 40 EFL students' parents' feelings about English-medium instructed courses. The participants were chosen randomly from a Primary school. Students were exposed to English-medium instructed courses. Parents of those students had an idea on how it was to experience it. The study concludes with a discussion on the value of English-medium instructed courses.

Anahtar Kelime: English- Medium Instructed Courses, Parents' Attitude, Primary School Students

Türkiye’de Bir Üniversitedeki İngiliz Dili Eğitimi Öğrencilerinin Akademik Motivasyon İle Duygusal Zeka Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Okutman Furkan Canbay, Şehnaz Şahinkarakaş

ÖZ

İngiliz Dili Eğitimi bölümünde okuyan öğrenciler geleceğin öğretmen adaylarıdır. Eğitim ortamına ve akademik başarıya odaklanan psikologlar, eğitimciler ve araştırmacılar eğitim sürecinde bireysel farklılıklar yönünden en iyi eğitim etkisini verebileceklerini anlamaya çalışmaktadırlar (Marcela, 2015). Dolayısıyla, çalışmamızın amacı Atatürk Üniversitesi İngiliz Dili Eğitimi bölümündeki öğrencilerin akademik motivasyon ile duygusal zeka düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemektir. 225 katılımcı çalışmaya gönüllü olarak katıldı. Veriler kişisel bilgi formu, duygusal zeka değerlendirme ölçeği ve akademik motivasyon ölçeği ile toplanmıştır. Sonuçlar katılımcıların yüksek düzeyde duygusal zekaya ve akademik motivasyona sahip olduğunu gösterdi. Akademik motivasyon ve duygusal zeka arasında pozitif ve orta düzeyde ilişki bulundu. Duygularını yönetme, duyguların farkında olma ve empati alt-boyutları cinsiyet faktöründen etkilemektedir. Yaşın duygularını yönetme ve kendini motive etme alt-boyutları üzerinde bir etkisi vardır. Sınıf faktörü kendini motive etme, duygularının farkında olma ve duygularını yönetme alt-boyutlarını etkilemektedir. Ancak, cinsiyet, yaş ve sınıf akademik motivasyonda etkili değildir.

Anahtar Kelime: Akademik Motivasyon, Duygusal Zeka, Öğretmen Adayları

Tanzimat Devri Türk Romanında Ahlak Anlayışı ve Steril (Arınık) Toplum Düşü

Okutman Gökşen Yıldırım

ÖZ

Değişen dünya düzenine ayak uydurma sürecinde Tanzimat romancısı, bir yandan evreni akılla okumaya gayret ederken diğer yandan Aydınlanma düşüncesinin seküler yaklaşımının uyandırdığı olumsuz etkilerden kendini koruyabilmek amacıyla kuşkucu (septik) bir dünya görüşü geliştirir. Batının gerisine düşme düşüncesi ve özsever eğilimlerin yaralanması, Tanzimat romancısını kurgusal düzlemde alternatif bir “steril (arınık) toplum” yaratmaya sevk eder ve romancı, bu simülatif steril toplumu da nesnel değer yargılarına göre değil özsever eğilimlerine bağlı –göreceli- olarak kurgusal bir ahlak öngörüsüyle arındırır, olabildiğine anlamlandırır. Ahlak anlayışının bir erdem paranoyasına dönüştüğü romanlarda bu kurgusal ahlakın ve steril toplum düşünün baş aktörleri de genç kadın ve erkeklerdir. Ancak bu arındırma ve anlamlandırma işi, gerek toplumsal gerekse kurgusal olarak birçok problemi de beraberinde getirir. Steril toplum düşü ile hareket eden Tanzimat romancısı sanata da ihanet eder; yaşamı kontrol altına almaya ve bu şekilde toplumu yönlendirmeye çalışarak yeni bir ahlaki değer üretmeye çalışan yazarlar, insanı ve olanaklarını atlar. Bu şekilde Tanzimat romancısının steril toplum düşü, romanı ölü(m)sever ya da inorganik bir yapıya dönüştürür.

Anahtar Kelime: Tanzimat Romanı, Steril Toplum, Ahlak, Ideal İyilik, Kötülük.

Türkiye ve Romanya'daki Beden Eğitimi Derslerinin Karşılaştırılması

Okutman Gülsüm Sonal

ÖZ

Çalışmada Romanya ve Türkiye'nin Beden eğitimi sisteminin genel yapısı, ilköğretimdeki dersleri, ders süreleri, öğrenme ortamları, değerlendirme süreçleri, karşılaştırılmıştır. Bu bağlamda birincil ve ikincil kaynaklar incelenmiştir. Romanya Eğitim Bakanlığında elde edilen doküman, programlar ve araştırmacı gözlemleri birincil kaynak olarak kullanılırken, ikincil kaynak olarak ise karşılaştırmalı eğitim literatüründen faydalanılmıştır. Verilerin analizi sonucunda şu bulgulara ulaşılmıştır: Romanya Beden eğitimi sistemi, eğitim alanında alınan kararlar, okul sistemi, ders saatlerinin uzunluğu ya da kısalığı, gibi hususlar bakımından Türkiye'den farklı olduğu gözlemlenmiştir. Romanya eğitim sisteminde öğrencinin sürece aktif katılımını sağlayan proje çalışması öğrenme sürecinin temelini oluşturmaktadır. Türkiye'de ise bu durum tasarım olarak yer almakta iken uygulama konusunda yetersiz kalmaktadır.

Anahtar Kelime: Karşılaştırma, Romanya Ve Türkiye Beden Eğitim Sistemi

Fuzûlî’de Erkek Güzelliği ve Mahiyeti

Okutman Kenan Bozkurt

ÖZ

Fuzûlî’nin güzelliğe dair mecâzları erişilmez bir kadına duyulan aşkı ifade eden klasik modelin tesiri altında olmasına rağmen şiirlerinde her zaman ilâhî tecellîgâh olarak güzelliğin ve aşkın ana objesinin kadın olmadığı da görülür. Şâirin bazen ele aldığı güzelliğin bir kadın olduğuna dair işaretler oldukça açık gibi görünmekle beraber bazen bu işaretler, erkek için de kullanılmaktadır. Şâir, birçok şiirinde çok açık bir şekilde tüyü bitmemiş erkek çocukların güzelliğine methiyeler dizdiğine şahit oluruz. Ayrıca şair, tellak övgüsünün yer aldığı ve bazı araştırmacıların homoseksüel bir eğilim olarak gösterdiği gazelinde kadın güzelliğine dizdiği methiyelerin benzerini tellak için de dizerek erkek güzelliğine olan tutkusunu anlatır. Bu bildirimizde Fuzûlî’nin şiirlerinde ele aldığı erkek güzelliğinin mahiyetini ve bu güzelliğe yapılan övgünün gayesini irdelemeye çalışıp şâirin şiirlerinde erkek güzelliğinin işlevi üzerinde duracağız.

Anahtar Kelime: Fuzûlî, Güzellik, Erkek Güzelliği, Erkek Güzelliğinin İşlevi.

Cemal Süreya'da Şiirsel Dönüşümün Bir Göstereni Olarak Kuş İmgesi

Okutman Mustafa Karadeniz

ÖZ

İkinci Yeni şairleri, gerek şiirlerinde gerekse poetik metinlerinde imge konusuna ilişkin düşüncelerini dile getirmiştir. İlhan Berk'ten sonra kavrama en fazla değinen şair Cemal Süreya'dır. Süreya'nın şiirlerindeki imge yoğunluğunu ve bir imgenin kitaptan kitaba nasıl bir dönüşüm geçirdiğini izleyebilmek için izi sürülebilecek imgelerden biri de kuş imgesidir. "Kadın" ve onunla ilişkili unsurlardan sonra Süreya'nın şiirlerinde en sık başvurduğu imgenin "kuş" olduğu söylenebilir. Bu imge, şiirlerde toplam 56 kez geçer. Bu toplamın şiir kitaplarına dağılımı, Süreya şiirinin biçim ve öz bakımından gösterdiği değişimle de paralellikler arz eder. İlk üç kitapta biçim ve öz bakımından izlenebilen coşkulu açılım ve genişleme, genelde olumlu anlamlar içeren kuş imgesinin yoğun kullanımı üzerinden de izlenebilmektedir. Üvercinka, Göçebe ve Beni Öp Sonra Doğur Beni kitaplarında sayısı kademeli olarak artan kuş imgesi, Süreya şiirinde durgunluğun ve giderek bir daralmanın ve "söz yitimi"nin meydana geldiği Uçurumda Açan, Sıcak Nal ve Güz Bitiği kitaplarında dikkat çekici bir şekilde azalır. Bu bildiri, Cemal Süreya şiirinde imgenin işlevini ve onun şiir çizelgesinde zaman içinde biçim ve öz bakımından meydana gelen dönüşümü kuş imgesinin kullanım yoğunluğu ve tarzı üzerinden ortaya koyabilmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelime: Cemal Süreya, Imge, Kuş, Biçim, Öz, Dönüşüm.

Abrogation And Reappropriation In Emecheta's Second Class Citizen

Okutman Nilay Erdem Ayyıldız

ÖZ

Many former-colonised authors “write back to the centre” following decolonisation by abrogating and reappropriating. To achieve this, most of them feed on their own memories, and the Nigeria-born British author Buchi Emecheta is one of them. Emecheta's *Second Class Citizen* revolves around the protagonist Adah who starts her arduous life by struggling against the patriarchal Igbo culture she is born into and encounters the racial discrimination in London where she accompanies with her husband, Francis, who represents patriarchy. Thus, her ordeal is doubled as being both black and a woman in London. In the novel, Emecheta draws a portrayal of her own life by means of Adah who achieves standing upon her feet as a black five-children mother in the colonial society at last. She provides a way out for black women by means of the protagonist who manages to elude from the second-class position attributed to them by black men and the colonial society. Moreover, the author uses her cultural memory to fill in the blanks left by the colonist authors. She informs about the Nigerian people had a culture with their religion, language and life style that was destroyed by the colonisers. She also deconstructs the colonist discourse and subverts the centre's language accepted to be standard. She achieves it by using indigenous language, coinages, neologism, collocation, proverbs and sayings, and some idiomatic expressions. Thus, the purpose of the study is to indicate how Emecheta abrogates and reappropriates in her autobiographical novel *Second Class Citizen*.

Anahtar Kelime: Buchi Emecheta, *Second Class Citizen*, Abrogation, Reappropriation, Use Of Language.

‘To Be An “Angel In The House” And Not To Be’ In Brontë’s Jane Eyre: The Protagonist Against The Stereotypes Of The Victorian Period

Okutman Nilay Erdem Ayyıldız

ÖZ

The Victorian era was the period of progress and reform, industrialization and social upheaval in which Britain witnessed a lot of changes that influenced the society in culture, politics, economy and social norms during the 19th century. It was in this period of time the cultural practices of the matters such as class and gender were on the foreground. And it was the women who suffered more than men in terms of class and gender. Charlotte Brontë’s Jane Eyre revolves around the title character’s struggle against class and gender oppressions as an orphan from her childhood till her adulthood. The protagonist does not fit into the concept of “the Angel in the House”, rather she is a strong female figure who achieves standing upon her own feet by getting rid of the limitations of class and gender over her life. While creating this kind of character, Brontë draws contrast between her protagonist and the other female characters throughout the novel. Jane’s cousins Eliza and Georgiana and her aunt Mrs. Reed at Gateshead; Miss Temple and Helen at Lowood; her cousins Mary and Diana at Marsh End; Adele and Blanche Ingram at Thornfield represent the Victorian concept of “woman”. In her journey from Gateshead, Lowood, Thornfield, Marsh End to Ferndean, Jane goes against the grains of her period. Thus, the aim of the study is to examine the title character of Brontë’s Jane Eyre versus the other female characters in the novel by considering the approach to women in the Victorian England.

Anahtar Kelime: The Victorian Period, Charlotte Brontë, Jane Eyre, Gender, The Angel In The House, Class.

Kelime Hazinesi, Önemi ve 2015 Türkçe Dersi Programında Kelime Hazinesinin Yeri

Okutman Nurullah Aykaç

ÖZ

İnsan yaratılışı gereği birbiriyle yazılı, sözlü, görüntülü gibi farklı yollarla iletişim kurmak zorundadır. İnsanlar kendilerini yazılı veya sözlü olarak ifade ederlerken bildikleri kelime oranında bunu yaparlar. Kişinin kelime hazinesi ne kadar çoksa kendini ifade etmesi de o kadar kolay olabilmektedir. Özellikle eğitim öğretim ortamlarında, öğrencinin anlama ve anlatımı bildikleri kelime oranınca gerçekleştiğinden, öğrencilerin kelime hazinesinin önemi büyüktür. Bu güne kadar hazırlanmış olan Türkçe dersi programlarında kelime hazinesine yer verilmemiştir. Programlarda kısmen de olsa kelime öğretimi üzerinde durulmuş fakat eğitim öğretim sürecinde çok önemli bir yere sahip olduğu düşünülen kelime hazinesinin üzerinde durulmamıştır. Çalışmamızda, kelime hazinesinin eğitim öğretim sürecindeki önemi, kelime hazinesi ile ilgili yapılabilecek çalışmalar ve 2015 Türkçe Dersi Programı'nda kelime hazinesinin yerine değinmek amaçlanmıştır. Eğitim öğretim ortamlarında kelime hazinesinin durumu hakkında bilgi edinmek için bu konu ile ilgili farklı il/ilçeler veya okullar göz önünde bulundurularak hazırlanmış yüksek lisans ve doktora tezleri incelenmiştir. Bu tezler sonucunda çalışılan yerin kelime hazinesi ile ilgili bulguları gözden geçirilmiştir. Ayrıca konu ile ilgili literatür taraması yapılmış ve Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulunun 05.08.2015 tarih ve 71 sayılı kararı ile kabul edilen Türkçe Dersi Öğretim Programı incelenmiştir. Dillerin zenginliği ve kişilerin kendilerini ifade etmedeki başarısı kelime hazinesiyle ölçüldüğünden kişilerin kelime hazinesinin zengin olması önemli görülmektedir. Öğrencilerin kelime hazinelerini geliştirmek için, kendilerinin gösterdiği gayret ve eğitim hayatlarındaki diğer faaliyetler yeterli görülmediğinden Türkçe dersi programlarında kelime öğretimine ve kelime hazinesine yer verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelime: Türkçe Dersi, Kelime Hazinesi, Kelime Serveti, 2015 Türkçe Dersi Programı.

Ahmet Mithat Efendi'nin Romanlarında Karikatüristik Tip Örnekleri

Okutman Selami Alan

ÖZ

Tanzimat Dönemi'nin en üretken yazarı olan Ahmet Mithat Efendi, kaleme aldığı romanlarıyla toplumu bir taraftan eğlendirirken bir taraftan da eğitmeyi amaçlamıştır. Kendisini Hacı-i Evvel (ilk öğretmen) olarak gören yazar, eserlerini oluştururken edebî kaygıdan ziyade faydacı bir yaklaşımla hareket etmiştir. Hem toplumun her kesimine hitap edebilme hem de okurun ilgisini çekebilme düşüncesiyle de kurgularında değişik konulara ve çeşitli şahıslara yer vermiştir. Farklı ırk, kültür, mekân, meslek ve seviyeyi temsil eden bu kurgu kahramanlarını iyiler ve kötüler olmak üzere iki gruba ayırmış; böylece bu gruplar arasında mukayeseye fırsatı elde etmiştir. Okuyucu tarafından benimsenmesini istediği iyi kişileri üstün vasıflarla donatıp model alınacak karakterler şeklinde kurgularken olumsuz nitelikler yüklediği kişileri ise uzak durulacak şahıslar olarak tanıtmıştır. Ahmet Mithat Efendi'nin okuyucusunu romanlarındaki kötü tiplerden soğutmak ve uzaklaştırmak için başvurduğu yöntemlerden biri ise karikatürize etme yöntemi olmuştur. Yapılan bu çalışmanın hedefi de, romanlarından hareketle yazarın kimliği, neden ve nasıl karikatürize ettiğini tespit edebilmektir.

Anahtar Kelime: Ahmet Mithat Efendi, Tanzimat Edebiyatı, Türk Romanı, Karikatür.

Dereli, Eynesil ve Görele İlçeleri Ağzlarından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar

Okutman Serdar Bulut

ÖZ

Türkiye Türkçesi ağzlarının dil özelliklerini ve kelime yapılarını belirlemede derleme çalışmalarının payı büyüktür. Derleme çalışmaları sayesinde yok olmak üzere olan birçok yöresel hazine gün yüzüne çıkmıştır. 1932 yılında kurulan Türk Dili Tetkik Cemiyeti'nin önderliğinde “Türkiye’de Halk Ağzından Söz Derleme Dergisi” ortaya çıkarılmıştır. Bu dergi kapsamında 150 binden fazla kelime derlenerek 1939-1949 yılları arasında yayımlanmıştır. Bunun akabinde Türk Dil Kurumu derleme çalışmalarına devam etmiş ve 1952 yılında başladığı yolculuk sonucunda 450 bin kelime derlenmiştir. Kurum eski ve yeni malzemeleri birleştirerek 1963-1979 yılları arasında “Derleme Sözlüğü”nü meydana getirmiştir. Bu sözlük günümüzde Türkiye Türkçesi ağzları söz varlığını ortaya koyan en temel eser hüviyetindedir. Özellikle ağzların zamana ve mekâna karşı dirençsiz olduğunu varsayarsak, ağzlarla ilgili çalışmaların artarak devam etmesi neticesinde Derleme Sözlüğü de zenginleşecektir. Bu çalışmamızda Çepni Türklerinin hüküm sürdüğü Giresun ili ve köylerindeki yöresel kelimeler ortaya çıkarılmaya çalışılacaktır. Ağız özelliklerini koruyan Çepnilerden yapılan derlemeler sonucunda elde edilen malzemelerden, Derleme Sözlüğü’nde bulunmayan, bulunuyorsa da Giresun şehrine ait olduğu belirtilmeyen ya da Derleme Sözlüğü’nde bulunmasına rağmen farklı anlamlar taşıyan kelimeler gün yüzüne çıkarılmaya çalışılacaktır. Bu kelimeler ilgili başlıklar altında ayrı ayrı ele alınacak ve anlamlarıyla beraber verilmeye çalışılacaktır. Çalışmamızın temel amacı, Türk Dil Kurumu’nun hazırladığı Derleme Sözlüğü’ne Giresun ağzından küçük de olsa bir katkıda bulunmaktır.

Anahtar Kelime: Giresun Ağızı, Derleme Sözlüğü, Türkiye Türkçesi Ağzları, Çepniler, Ağzlar

Medya Okuryazarlığı ve Yetişkin Eğitimi

Uzman Adalet Görgülü Aydoğdu, Ayhan Biber

ÖZ

Günümüz dünyasında hızlı bir şekilde değişen yaşam koşulları eğitimi bireyin yaşamının belirli bir dönemini kapsayan bir faaliyet/süreç olmaktan çıkarmış, yaşamı devam ettirebilmek, toplumsal yaşama entegre olabilmek, iş sahibi olabilmek ya da mesleki gelişimi sağlayabilmek gibi nedenlerle eğitim hayatı boyu devam eden bir faaliyet durumuna gelmiştir. Benzer bir şekilde yıllar öncesinde sadece okuyup-yazmak yeterli ve aranan bir nitelikken, artık belirli bir alanda uzmanlaşmayı ifade eden okuryazarlık biçimleri önem kazanmıştır. Hızla gelişen teknoloji ise kitle iletişim araçlarını günlük hayatın ayrılmaz bir parçası haline getirmiştir. Bu araçların günlük hayatta yaygın ve etkin bir şekilde kullanılmasıyla birlikte bireyler yoğun bir enformasyon bombardımanıya karşı karşıya kalmıştır. Bu durum büyük-küçük farketmeksizin her bireylerin medya ile ilgili olarak bilinçlendirilmesini ve bireylerin medya mesajlarına eleştirel gözle bakabilmelerini bir gereklilik haline getirmiş ve dolayısıyla medya okuryazarlığı önem kazanmıştır. Günümüzde medya okuryazarlığının orta okullarda zorunlu bir ders olarak sunulup-sunulmaması ve yetişkinlerin de bu konuda bilgilendirilip-bilgilendirilmemesi gibi konularda tartışmalara neden olmuştur. Çalışmada, yetişkinlerin medya okuryazarlığı ile ilgili düşüncelerini öğrenebilmek için Gazi Üniversitesinde Anne Üniversitesi kapsamında medya okuryazarlığı eğitimi alan 16 yetişkinle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan yetişkinler medya okuryazarlığı dersinin zorunlu bir ders olması ve eğitimin diğer kademelerinde de sunulması gerektiğini düşünmektedir. Ayrıca yetişkinler, medya okuryazarlığı dersinin medyaya bakış açısını değiştirdiğini ifade etmektedirler.

Anahtar Kelime: Eğitim, Yetişkin Eğitimi, Medya, Medya Okuryazarlığı

Döviz Kurlarındaki Değişmeleri Açıklayan Geleneksel ve Modern Teorik Yaklaşımlar

Uzman Çağdaş Cengiz

ÖZ

Küreselleşmeyle birlikte uluslararası ekonomik ilişkiler de farklı ve rekabetçi bir yapısalığa bürünmüş, uluslararası ticaret akımlarının değişen bölgesel ve sektörel kompozisyonu, döviz kurlarının ülkeler, birlikler ve bölgesel bütünleşmeler açısından oynadığı rolü de değiştirmiştir. Bu çalışmada, döviz kuru değişmelerini etkileyen faktörleri geleneksel ve modern teorik yaklaşımlar bağlamında ele alıp, kurların belirlenmesini açıklamada herhangi bir yaklaşım ya da modelin üstünlüğünün söz konusu olup olmadığı incelenmektedir. Ekonomik denge açısından sabit ve esnek döviz kuru sistemleri ile bu iki asli sistemin yakınsadığı karma rejimlere değinildikten sonra, döviz kurlarını belirleyen cari hesap temelli geleneksel yaklaşımlar ve varlık piyasası temelli modern ve dinamik yaklaşımlar ortaya koyulmaktadır. Çalışmada varılan sonuç, döviz kurlarını belirlemeye yönelik söz konusu yaklaşımlardan herhangi birinin kurlardaki değişmelere neden olan faktörleri tek başına açıklamada yetersiz olduğu ve her yaklaşımın içinde bulunulan öznel ekonomik koşullar ve ekonomik ilişkilerin küreselleşen dinamiklerini hesaba katabildiği takdirde etkin olabileceğidir.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Uluslararası İktisat, Döviz Kuru Sistemleri, Döviz Kuru Teorileri

Kamu Politikaları Açısından Gıda Güvenliği

Uzman Haydar Albayrak

ÖZ

Her insanın yeterli ve dengeli gıdaya erişme hakkı olarak tanımlanan Gıda Güvenliği, dünya nüfusundaki hızlı artış, tarım topraklarının azalması, doğal kaynakların ve çevrenin tahrip edilmesi gibi nedenlere bağlı olarak ciddi bir risk altındadır. Nüfus artışı, bir yandan gıda talebini artırırken, diğer yandan yaşam alanlarının büyümesi nedeniyle tarım topraklarının azalmasına neden olmaktadır. Tarım topraklarındaki azalmayla birlikte daha az alandan daha fazla ürün almak için aşırı kimyasal ve gübre kullanılmakta, bu da doğal kaynakların hızla tükenmesine ve çevre tahribatına yol açmaktadır. Bu durum zincirleme etki yaparak gıda güvenliği üzerindeki riski daha da artırmaktadır. Sağlıklı ve yeterli gıdaya ulaşım her geçen gün daha da zorlaşırken Türk tarım politikalarında gıda güvenliğini sağlamaya yönelik gerekli tedbirlerin tam olarak alındığını ve bu konuya yeterli önem verildiğini söylemek güçtür. Gıda güvenliğini sağlamak amacıyla çeşitli düzenlemeler yapılmışsa da, istikrarlı ve tutarlı bir kamu politikası oluşturulamamıştır.

Anahtar Kelime: Kamu Politikaları, Gıda Güvenliği, Tarım

Türk ve Rumen Dillerinde Deyimler

Uzman Mariana Budu

ÖZ

İnsanoğlu hangi toprak parçasında yaşarsa yaşasın, hangi dili konuşursa konuşsun, dünyadaki kimi durumlar, koşullar ve kavramlar karşısında birbirine yakın ya da ortak bir tutum içine girmektedir. Bu ortak tutumun dile yansıtımada birbirine eş ya da yakın anlatım yollarına başvurulur. Bu anlatım yollarından biri deyimlerdir. Deyimler, bir dilin anlatım yollarını, o dili konuşan toplumun geçmişini, yaşam biçimini geleneklerini ve çeşitli özelliklerini belirten önemli ipucuları sağlamaktadır. Her dilin deyimlerinin kendine özgü yanları, nitelikleri bulunmaktadır. Bununla birlikte diller arasında deyimler açısından benzerlikler, yakınlıklar hatta eşlikler vardır. Bu etkileşim tarih boyunca Türk ve Rumen toplulukların arasında görülmektedir. Türk ve Rumen dillerinde ortak deyimler, yakın anlamıyla kullanılan deyimler ve Türkçeden Rumenceye geçen bazı kelimelere oluşan deyimler bulunmaktadır. Örneğin Türkçede burunu sokmak deyimini kullanılırken Rumencede aynı anlatım yoluyla ve tam aynı kelimelerle a-şi бага nasul deyimini kullanılmaktadır. Türkçede yetenekli olmadığı halde üstünlük taslayan için kullanılan hem kel hem fodul deyimini Rumencede hem Türkçedeki gibi şi chel şi fudul tam aynı kelimelerle hem a fi fudul de urechi [Kulaklarına kadar fodul olmak] şeklinde kullanılmaktadır. Türkçede yaşayışı ve davranışı düzensiz olan biri için kullanılan derbeder kelimesi Rumenceye aynı anlamla derbedeu şeklinde geçmiştir ve a umbla derbedeu [Başboş dolaşmak] deyimini kullanılmaktadır. Bu tebliğde ortak, benzer ve Türkçeden Rumenceye geçen kelimelerle oluşan deyimleri tespit etmeye çalışacağız. Anahtar kelime:

Anahtar Kelime: Türk Dili, Rumen Dili, Deyim, Kültür.

Cenani Dökmeci'nin Şiirlerinde Milli Şuur

Uzman Muhammet Özcan

ÖZ

Cenani Dökmeci Elazığ'ın geçen yüzyılda yetiştirdiği, kendine has imgeleri ve imaj dünyası olan önemli şairlerindendir. Bu çalışmanın amacı, böylesine zor yetişen değerlerin kaybolmamasını sağlamaktır. Bu noktada ele aldığımız şairin şiirlerinde yer alan milli şuur unsurlarını tespit etmeye çalıştık. Toplumların, milli devletlerin şekillenmesinde ve gelişmesinde milli şuur ön planda olan düşünürlere ve sanatkârlara ihtiyaç vardır. Dökmeci, Hisar topluluğuna paralel olarak şiirlerinde tarihi unsurlara yoğun olarak yer vermiştir. Bunu yaparken de, Türk insanındaki ulusal bilinci uyandırmak ve güçlendirmek, bir anlamda insanımıza güven duygusu vermek amacını taşımıştır. Dökmeci de Türk tarihine bir bütün olarak bakarak, Türk tarihi açısından kilometre taşı sayılabilecek, Türklerin tarih sahnesinde yıldızlaştığı noktalar üzerinde tek tek durmuş ve onları dizelerine yansıtmıştır. Şiirlerin geneline baktığımız zaman, Türkler'in Anadolu'ya, Rumeli'ye, İstanbul'a yerleşmeleri ve Kurtuluş Savaşı dönemi ayrı ayrı ele alınmıştır. Cenani Dökmeci'nin milli şuura yer verdiği şiirleri: “Bakırı İşlerken, Uygarlık Koşumuz, Niyeti Gaza Allahüekber, Meçhul Asker, Efes, İkinci Murad'ın Ruhu, Malazgirt, Bayrak, Düşümde Yavuz Selimi Gördüm, Plevne, Rumeline Akın, Ulus Yolu'dur.

Anahtar Kelime: Cenani Dökmeci, Hisar, Şiir, Milli Şuur

Türkiye’de Öğrenilmesi Gereken Bir Dil “Peştuca”

Uzman Mustafa Sarper Alap

ÖZ

Peştu dili Afganistan’ın resmi dilidir. Afganistan’da Peştu dilinin yanı sıra Urduca ve Farsça dilleri de konuşulmaktadır. Peştu dili, Türkiye’deki üniversitelerde sabit olan bir bölüm değildir. Bu dil Türkiye’deki üniversitelerin Fars Dili ve Edebiyatı Bölümlerinin bazılarında seçmeli ders olarak verilmektedir. Peştu dilinde Türkiye’de hazırlanmış olan sözlük, gramer kitabı ve gramer kitabı maalesef bulunmamaktadır. Türkiye’de Doğu Dilleri ve Edebiyatları içerisinde yer alan Arapça, farsça sözlük, dilbilgisi ve konuşma kitaplarının çok fazla hazırlanmasına rağmen birkaç gramer, konuşma ve sözlüğü çıkan Urdu dili yayınlarının yanı sıra Peştu dilinde herhangi bir kaynak oluşturulamaması şaşırtıcıdır. Peştu dilini Arapça, Farsça ve Urduca bölümlerinde eğitim alan kişiler verilecek iyi bir eğitimle öğrenebilirler. Peştucadaki harfler ve gramer kuralları Arapça, Farsça ve Urdu dillerden çok farklı olduğu için temel eğitim alınması gerekmektedir. Peştu dilinde dünyanın çeşitli ülkelerindeki üniversitelerde Peştu Dili ve Edebiyatı kürsüleri bulunmaktadır. Bu kürsülerde Peştu dili hem kurs olarak hem de seçmeli ders olarak verilmektedir. Peştu dili, Arap harfleri ile yazılmaktadır ve içerisinde 44 harf barındırmaktadır. Peştu dili yanında Peştu edebiyatı da önemli bir öneme sahiptir. Peştu edebiyatı içerisinde çok önemli manzum ve mensur eserler yer almaktadır. Peştu edebiyatında çok değerli edebi yazar ve şairler de bulunmaktadır. Peştu dilinin öğrenilmesi Türkiye için çok gereklidir, çünkü Türkiye’de Afganistan’dan gelen çok sayıda mülteci bulunmaktadır ve mültecilere eğitim verilmesi için iyi bir Peştu dili altyapısı gereklidir.

Anahtar Kelime: Peştu, Dil, Edebiyat, Türkiye

Bir Paradigmayı Anlamak: Yeni Toplumsal Hareketler ve Dijital Aktivizm

Uzman Okan Aksu

ÖZ

Bu çalışmanın konusu 1970’li yıllardan itibaren ortaya çıkan yeni toplumsal hareketler bağlamında dijital aktivizm kavramı ile ilgili teori ve bakış açılarını tarihsel bir perspektif ile incelemektir. Gelişen internet teknolojileri sayesinde yeni toplumsal hareketlerin tartışma, organize olma ve eylem alanı internet ortamına kaymıştır. Yer, zaman, mekan ve merkezi bir örgütlenme olmadan gelişen bu hareket/aktivizm veya türü, yeni toplumsal hareketlerin yönünü ve eylem alanını değiştirmekte dünyada farklı coğrafyalarda iktidarları ve iktidarların politikalarını etkilemektedir. Siber uzam ile gerçek uzamın yaklaşması ile eylem alanı genişleyerek etkileri sokağa inen dijital aktivizm kavramı hangi parametreler ile şekillendiği incelenecektir. Yeni toplumsal hareketler bağlamında dijital aktivizm Manuel Castells’in “ağ toplumu” kavramı ve küreselleşme tartışmaları ışığında ele alınacaktır.

Anahtar Kelime: İnternet, Yeni Toplumsal Hareketler, Dijital Aktivizm, Ağ Toplumu, Küreselleşme

İşletmelerde Nefes Eğitimi: İşletme ve Çalışanların Kazançları Üzerine Bir Değerlendirme

Uzman Sevinç Korkmaz

ÖZ

Genel anlamda nefes bir kişinin soluk alıp vermesinden öte yaşamının kalitesi ve verimliliğiyle doğrudan etkili yaşam enerjisi kaynağıdır. Nefes eğitimi çalışanların, işletmelerin ve toplumların tüm boyutlarda sağlıklı kalmasının anahtarıdır. Doğu felsefesi, batı tıbbı ve tüm öğretiler bütünlüyci bakış açısıyla nefesin ekonomik, sosyal ve toplumun tüm dinamiklerinin kazançlarını görmektedir. İlişkilerin düzenlenmesinden, stres, kaygı, başarı, hastalık vb. hayatın her alanında etkili ve etkin olmanın mümkün olduğuna dair hızla geri bildirimler akmaktadır. Nefesin derinliği ve tamlığıyla beyin dalgalarının salınımını etkiler, sağ ve sol beyin arasında denge kurarak hangi yaratıcılık alanımızı kullanmak istediğimize karar veririz. İşe alım, işte kalma süresi, kariyer planlama çalışmaları nefes analizi ile optimum sonuçları sağlamaktadır. Bu çalışmada öncelikle nefes eğitiminin işletmeye, çalışanlara ve topluma katkısı incelenecek. Kaliteli Nefesin işten eve, evden topluma bütünsel katkısını farketirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelime: Nefes, Farkındalık, Başarı, Sağlık, Eğitim, İletişim, Stres

Köşe Yazarlarının Ekonomik Öngörülerinin Tutarlılığı Üzerine Bir İnceleme

Uzman Uğur Küçüközyiğit

ÖZ

Basının en önemli fonksiyonlarından biri bilgilendirmedir. Ülke ve dünya gündemine ilişkin konuların toplumsal düzeyde tartışılması, bilgilendirme fonksiyonuyla işlerlik kazanır. Gazeteciler, kimi zaman gündemi izleyen, kimi zaman gündemi bizzat belirleyen haberleriyle, bu sürecin merkezinde yer alır. Verdikleri açık veya örtülü mesajlarla zihinlerdeki dünya, toplum ve insan imajlarını şekillendirerek algısal gerçekliği inşa ederler. Ekonomi, bu algısal gerçekliklerin etkili olduğu önemli bir alandır. Ekonominin gücüne ve gerçekliğine inanan kitlelerin olumlu beklentileri, sağlam bir ekonominin de temelini oluşturur. Bu yüzden, kamuoyunun güvenini pekiştiren ikna edici ekonomik verilerin varlığı çok önemlidir. Ancak, finansal işlemlerin dijitalleşmesi, ekonomileri giderek daha soyut ve daha spekülâtif hale getirmektedir. Modern ekonomiye duyulan güveni aşındıran bu sanallığa karşı koyabilmek için ekonomik gerçekliğin yeniden tanımlanması gerekir. Ülke gündemindeki konuları yorumlayan ve tartışan gazetecilerin, bu tanımlama sürecinin dışında kalması düşünülemez. Ekonomik gidişatı öngörmeyi başaran tahmin ve analizler, ekonomik gerçekliğin inşasına katkıda bulunabilir. Bu çalışmanın amacı, Türk ulusal basınında köşe yazarlığı yapan gazetecilerin ekonomi tahmin ve analizlerinin, ekonomik gerçekleştirmelerle ne kadar uyumlu olduğunu tespit etmektir. Çalışma kapsamında, Türkiye’de yayınlanan ulusal gazetelerdeki köşe yazarlarının makaleleri içerik çözümlemesi yöntemiyle incelenecek ve ekonomik gerçekleştirmelerle kıyaslanarak tutarlılıkları analiz edilecektir.

Anahtar Kelime: Ekonomi, Köşe Yazarları, İçerik Analizi, Algısal Gerçeklik, Ekonomik Gerçeklik,

Türk Romanında (1980-1990) Sosyolojik Olarak Öteki

Araştırmacı İbrahim Biricik

ÖZ

İnsan, yapısı itibariyle psikolojik ve fizyolojik derinliğe sahip bir varlıktır. Bu özelliğinden dolayı duygu ve düşünce dünyası zengin olan insan; sanatsal faaliyetlerin ve temel disiplinlerin merkezinde yer alır. İnsanın duygu ve düşüncelerini, dilin bütün imkânlarından yararlanarak estetik ve etkili biçimde anlatma sanatı olan edebiyat ve bilhassa roman; insanla ve insanın içinde bulunduğu sosyal dünyayla ilgilenir. Öteki olgusu ise, bireyin “ben”lik/kimlik yapılanmasıyla ilgili psikolojik bir durumdur. Çünkü her benlik, etkilendiği bir başka benliğe göre kendi kimliğini yapılandırır. Her bireyin toplumun bir parçası olduğu kabul edildiğinde öteki kavramı, sosyolojik unsurları içinde barındırmaya başlar. Toplumların tarihi süreçte oluşturdukları milli kimliklerini, “öteki” olarak görülen kimlikler şekillendirir. Mesela, Türk’e göre Meksikalı bir başkasıyken; Yunan “öteki”dir. Sosyolojik olarak farklı olan kimliğinden dolayı toplumdan dışlanan her birey; köylü-şehirli, aydın-halk, kadın-erkek ve etnik düzlemde ötekileştirilir. Bu sosyolojik farklılık, toplumun aynası olan romana yansır. Modernleşme ile birlikte romanda toplum değil birey; bireyin içinde yaşadığı dış dünya değil, iç dünyası işlenir. Böylelikle romana “öteki” kavramı; zengin, çok yönlü ve derunî bir perspektif sunar. Bu şekilde zengin bir muhteva sunan “öteki” kavramı, 1980 – 1990 arası incelenen yaklaşık 30 romanda; sosyolojik ötekiler varlığını hissettirmektedir.

Anahtar Kelime: Roman, Öteki, Birey, Kimlik, Toplum

Öğretmenlerin Aile-iş Çatışması İle İş-aile Çatışmalarının Yaşam Doyumuna Etkisi ve Bazı Demografik Özelliklere Göre İncelenmesi

Araştırmacı Mustafa Önder Şekeroğlu, Dr. Burhan Başoğlu, Dr. Mustafa Önder Şekeroğlu,
Arş.Gör.Emrah Altun

ÖZ

Bu araştırma; iş-aile çatışması, aile-iş çatışması ve yaşam doyumun çeşitli sosyo-demografik değişkenlere göre incelenmesi, aile-iş çatışması ve iş-aile çatışmasının yaşam doyumuna etkisinin saptanması amacıyla planlanmış ve yürütülmüştür. Araştırmanın verileri; Ankara'nın Ayaş, Güdül, Beypazarı ve Nallıhan ilçelerinde görev yapan 520 öğretmene "İş-Aile Çatışması", "Aile-İş Çatışması" ve "Yaşam Doyum" ölçeklerini içeren anket formu uygulanarak elde edilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre; görev yapılan ilçe ile "iş-aile çatışması"; eğitim düzeyi, görev yapılan kademe, çocuk sayısı ve hissedilen gelir düzeyi ile "aile-iş çatışması"; cinsiyet ve hissedilen gelir düzeyi ile de "yaşam doyum" arasındaki farklılıklar istatistiksel olarak anlamlıdır ($p < 0.05$). Bununla birlikte, aile-iş çatışması ve iş-aile çatışması arasında aynı yönlü, yaşam doyum ve aile-iş çatışması arasında ise negatif yönlü istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu görülmekte; aile-iş çatışması arttıkça, iş-aile çatışması da artacağı ve aile-iş çatışması azaldıkça yaşam doyumunun artacağı saptanmıştır. Anahtar Kelimeler: İş-Aile Çatışması, Aile-İş Çatışması, Yaşam Doyum

Anahtar Kelime: İş-aile Çatışması, Aile-iş Çatışması, Yaşam Doyum

Psikolojik Antropoloji Bağlamında Kültür-kişilik ve Benlik Üzerine Bir Değerlendirme

Araştırmacı Ünsal Karbuz

ÖZ

Kültür-kişilik ve benlik ilişkisi Psikolojik Antropolojinin belli başlı konularından biridir. Birey, doğup büyüdüğü kültürün içerisinde oluşumu evresi sonucu ortaya çıkar. Bu kişilik oluşumunun iki önemli yönü vardır. Biri, toplumun genel ve alt grup kültürlerinin kişilik oluşmasına etkisi diğeri ise bireyin doğuştan getirdiği kalıtsal özellikleri ve kendi öznel yanlarıdır. Kültür-kişilik ve benlik, psikoloji ve antropolojinin birleştiği bir alandır. Bu, bize, şu noktaları anımsatır; bireysel davranışın, onun kültürel durum ve öğelerini göz önünde bulundurmadan anlaşılır. Kültür kurumlarını da onlara katılan bireyi gereken biçimde bilmeden anlayamayız. Kültür-kişilik dalı, psikoloğun dikkatinin ya yalnız soyutlanmış bireyin veya birkaç seçilmiş kişinin üzerinde toplanmaya olan eğilimine karşı gelmesidir. Yine, kültür-kişilik hem kişinin kendi kültürünü yansıtan bir küçük öge olduğuna hem de davranışına ve benliğine birçok yöntem sadece bireysel yönden değil aynı zamanda hem dışında ve hem de onun içinde kendisini etkileyen kültür yönünden de açıklaması gerektiğine değinir. Bundan başka, bir kültürü ancak bireylerin davranışında tetkik edebileceğimizi göstererek başka antropoloji dallarının bireysel davranıştan soyutlanmış modeller üzerinde durmasına karşı gelir. Bu çalışma sosyal bir birey olan kişinin, toplumsal bir varlık haline gelmesindeki kültürün etkileşimi sonucu kültür-kişilik ve benlik kavramlarını psikolojik antropolojik açıdan irdelenmesi hedeflenmektedir.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Kültür, Kişilik, Benlik, Sosyal Birey, Çevrenin Sosyal Etkisi.

Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Hukuk Devleti Kavramı

Araştırmacı Yusuf Çözeli

ÖZ

Tarihsel süreç içerisinde, çeşitli aşamalar sonucu ortaya çıkan hukuk devleti kavramı, günümüzde önemini sürdürmeye devam ettirmektedir. Devletin hukuka uygun olarak hareket etmesinin sağlanabilmesi anlamında, hayati bir ilke niteliğinde değerlendirilebilecek hukuk devleti ilkesi hakkında, öğretilerde yoğun ve detaylı açıklamalar bulunmaktadır. Bu denli büyük bir öneme sahip hukuk devleti kavramı, aynı zamanda, Anayasa Mahkemesi'nin kararlarında da kendine yer edinmiştir. Bu çalışmanın amacı, devletin hukuka uymasını zorunlu kılan hukuk devleti kavramı hakkında bazı açıklamalarda bulunarak bu kavramın Anayasa Mahkemesinin kararlarında ne şekilde yer aldığını incelemektir. Bu çerçevede; öncelikle, hukuk devleti aşamasına gelinmeden önce var olan, mülk devleti, polis devleti ve hazine teorisi kavramları hakkında gerekli hususlara değinilmiştir. Belirtilen kavramlar hakkındaki açıklamalardan sonra, hukuk devleti kavramının tanımı ile özelliklerine yer verilmiş ve bu kavramın unsurlarına dikkat çekilmiştir. Çalışmanın ilerleyen bölümünde, Anayasa Mahkemesinin günümüze dek vermiş olduğu kararlarda, hukuk devleti kavramı hakkında ne tür açıklamalarda bulunduğu ve bu ekseninde hangi noktalara vurgu yaptığı hususları incelenmiştir.

Anahtar Kelime: Hukuk Devleti, Anayasa Mahkemesi, Mülk Devleti, Polis Devleti, Hazine Teorisi.

Ana Haber Bültenlerinde Oluşturulan Suriyeli Algısı: Kanal D, A Haber, Kanal 7 Örnekleri

Abdulhamit Usta

ÖZ

Yakın zamanda Ortadoğu'da patlak veren ve çoğu zaman Arap Baharı olarak ifade edilen halk kalkışmalarının sebepleri ya da sonuçları beraberinde bir çok acıyı da getirmiştir. Bu çatışmaların bir örneği 2011 yılından itibaren Suriye'de yaşanmaktadır. Gün geçtikçe tırmanan iç savaşın etkisiyle, giderek artan sayıda Suriyeli ülkesini terk etmek zorunda kalmıştır. Uluslararası toplumun kalıcı çözüm bulamaması ya da bu konudaki isteksizliği sorunun derinleşmesine ve müzminleşmesine yol açmıştır. Nihayetinde çok sayıda Suriyeli, ülkelerindeki iç savaştan kaçarak başta Türkiye, Ürdün ve Lübnan olmak üzere komşu ülkelere sığınmıştır. Medyada toplumun yanı başında gerçekleşen bu olaylara tanıklık etmiş, sessiz kalmamıştır. Çatışmalar ve Suriye gerçeği çeşitli boyutlarıyla Türk medyasına yansımıştır. Medyada yer alan Suriyeli temsilleri, halk arasında sığınmacılara yönelik görüşleri ve davranışları etkiledikleri için önemlidir. Ayrıca bu temsiller, sığınmacılar hakkında çıkarılan yasaları da etkileme gücüne sahiptir. Tüm bu nedenlerden dolayı yaygın medyada “Suriyeli sığınmacı” temsillerinin incelenmesi hem sığınmacıların problemlerine bir çözüm sunulabilmesi önemlidir. Haber, Televizyon, Mülteci, Suriyeli ve Temsil konuları çalışmanın kavramsal çerçevesini oluşturmakla birlikte çalışmada, Suriyeli Mültecilerin belirtilen Ana Haber bültenlerinde Nasıl algılandığına ilişkin teorik çalışmalarına ilişkin literatür taraması yapılacaktır. Belirlenen televizyon kanallarının ana haber bültenlerinde yayınlanan haberlere ise içerik analizi yöntemi uygulanacaktır. İçerik analizi yöntemiyle haberlere yansıyan Suriyeli temsiliyetinin çerçevesi çizilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelime: Medya, Haber, Suriyeli, Televizyon

Fen Bilgisi Öğretmen Yetiştirme Programlarında Bulunması Gereken Yeterlilikler ve Örnek Ülkeler Kapsamında Değerlendirilmesi

Adem Yılmaz, Zeynep Fakirulloğlu

ÖZ

Bu çalışmanın amacı son yıllarda oldukça ön plana çıkan “Uluslararası Yeterlilikler” kapsamında fen bilgisi öğretmen yetiştirme programlarına bir katkı sağlamaktır. Finlandiya, Amerika Birleşik Devletleri, Almanya, İngiltere gibi eğitim sistemlerine güvenen ve sürekli yenilikler gerçekleştiren ülkeler ile gelişmekte olan Türkiye’deki yeterlilik çalışmaları karşılaştırılmıştır. Çalışma kapsamında yapılan alan yazın taraması sonucu ulusal ve uluslararası veri tabanlarında bulunan ve ulaşılan makale, tez, bildiri ve raporlar incelenmiş, çalışmanın içeriğine ilişkin her nokta dikkate alınarak çok geniş çaplı bir doküman sistemi oluşturulmuştur. Çalışma tarama yöntemiyle yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini, Türkiye ve değerlendirmeye alınan örnek ülkelerin fen bilgisi öğretmen yetiştirme programları oluşturmaktadır. Elde edilen veriler, betimsel içerik analizine tabi tutulmuştur. Analiz sonuçlarına göre, yeterlilik konusunda ülkeler arasında önemli farklılıklar bulunduğu görülmektedir. Ülke örnekleri karşılaştırmalı olarak incelendiğinde ise ortaya çıkan sonuç, yükseköğretimde uygulanacak olan uluslararası yeterlilik mekanizmalarının, ülkenin genel yükseköğretim politikaları ve yükseköğretim sistemiyle uyumlu olması gerektiğidir. Ayrıca, uluslararası yeterlilik çalışmalarının olumlu düzeyde ilerlediği ve süreklilik esasına dayanan bir politika ile geliştirilmesine devam edilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelime: Fen Bilgisi, Öğretmen Yetiştirme, Yeterlilik.

Yükseköğretimde Kalite ve Uluslararasılaşmaya Yönelik Eğilimler: Bir Meta Analiz Çalışması.

Adem Yılmaz, Elif Tan, Ersin Nacaroğlu

ÖZ

Bu çalışmada, yükseköğretimde kalite ve uluslararasılaşma alanında yapılan çalışmalarını bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirmek ve yapılacak çalışmalara yeni bir bakış açısı getirmek amaçlanmıştır. Araştırma konusunu oluşturan tezler, makaleler, ulaşılabilen tüm dökümanlar yapılan tarama sonucu elde edilmiştir. Bu çalışma; 2016 yılına kadar yükseköğretimde kalite ve uluslararasılaşma alanında tespit edilen 193 çalışma ile sınırlıdır. Konularına ve hedef kitlelerine göre yapılan sınıflandırmada kalite ve uluslararasılaşma uygulamaları dikkate alınmıştır. Çalışmada meta-analiz yöntemi kullanılmıştır. Türkiye’de yükseköğretimde kalite ve uluslararasılaşma alanında 1998 yılından itibaren yapılan çalışmalarda; konu çeşitliliğinde ve çalışma sayısında kademeli olarak bir artışın yaşandığı, en fazla “kalite” konusunun çalışıldığı, çalışmaların büyük bir çoğunluğunun eğitim bilimleri enstitülerinde yapıldığı tespit edilmiştir. Çalışmanın sonunda; alanda yaşanan gelişme ve eğilimler, eksik kalan ya da yeni çalışılacak alanlar tespit edilmeye çalışılarak bu doğrultuda önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelime: Yükseköğretim, Kalite, Uluslararasılaşma

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanılan B1 Seviyesindeki Yeni Hitit Türkçe Ders Kitabı Dinleme Etkinliklerinin Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programına Göre Değerlendirilmesi

Prof. Dr. Mehmet Dursun Erdem, Murat Yıldız, Tuğçihan Güvendik

ÖZ

Küreselleşen dünyada iletişimin önem kazanmasıyla yabancı dil öğrenme ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu ihtiyaç doğrultusunda Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde yurt içi ve yurt dışında birçok kurum faaliyet göstermektedir. Bu kurumlardan birisi de Ankara Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezi bilinen ismiyle TÖMER'dir. Ankara Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezi tarafından okutulan Yeni Hitit Türkçe kitabı Yeni Hitit 1 (A1-A2), Yeni Hitit 2 (B1) ve Yeni Hitit 3 (B2-C1) olmak üzere üç seviyede hazırlanmaktadır. Bu çalışmada Ankara Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezi tarafından 2013 yılında basılan B1 seviyesi Yeni Hitit Türkçe ders kitabındaki dinleme etkinlikleri yine Ankara Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezi tarafından oluşturulan Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programı çerçevesinde değerlendirilmiştir. Öncelikle konu alanıyla ilgili kapsamlı bir literatür taraması yapılmıştır. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programı detaylı bir şekilde incelenmiştir. Yapılan çalışmalar sonucunda Yeni Hitit Türkçe ders kitabının büyük oranda programa uygun olduğu görülmüştür. Fakat dinleme etkinlikleri on iki ünite arasında eşit olarak dağıtılmamıştır.

Anahtar Kelime: Yabancılara Türkçe Öğretimi, Tömer, Yeni Hitit Türkçe Ders Kitabı, B1 Seviyesi, Dinleme Etkinlikleri.

Yeni Hitit Ders Kitabının Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programında B1 Yazma Seviyesinin Kazanımlarına Uygunluğu

Yrd. Doç. Dr. Mesut Gün, Ramazan Cömert, Akif Uzbek

ÖZ

İnsanlar arasında iletişimi sağlayan en temel unsur dildir. Yabancı dil öğrenimi bu bağlamda büyük önem arz etmektedir. Dil öğretim sürecinin bir sistem dâhilinde devam etmesi öğrenimin kalıcı ve hızlı olmasını sağlayacaktır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin önemi gün geçtikçe artmış ve bu alana dair program(müfredat) eksikliği alanın gelişimini olumsuz yönde etkilemektedir. Bu eksikliği gidermek amacıyla Ankara Üniversitesi TÖMER tarafından "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı" hazırlanmıştır. Bu çalışmada Yeni Hitit Öğretim Seti ile Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı yazma becerisi bağlamında karşılaştırılmıştır. Araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Programda B1 seviyesi yazma becerisi için 8 kazanım belirlenmiştir. Belirtilen bu kazanımlar kitapta yer alan 29 yazma etkinliği ile kıyaslanmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre alana faydalı olacağı düşünülen önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelime: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programı, Yazma Becerisi, Yeni Hitit Öğretim Seti.

Düzce'nin Batısında Mevsimlik Tarım İşçileri

Yrd.Doç.Dr. Taner Kılıç, Ali Sülukoğlu

ÖZ

Ülkemizin ihracatını yaptığı tarımsal ürünlerin başında gelen fındık Kuzey Anadolu'da ziraat coğrafyası bakımından ve bu ürünün hasat edilmesi aşamasında bölgeye olan mevsimlik işçi göçleri nüfus coğrafyası açısından yeri oldukça önemlidir. II. standart bölge olarak adlandırılan, ülkemiz fındık üretiminde önemli bir paya sahip olan Düzce ilinin gelişiminde fındık ve buna dayalı sanayi hatırı sayılır vaziyettedir. Düzce'de yer alan bu fındık tarlalarında yöre halkından ziyade bölge dışından gelen mevsimlik tarım işçileri çalışmaktadır. Hasat dönemi bölgeye gelen işçilerin büyük çoğunluğunu Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri'nden gelen işçiler oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra Gürcistan'dan gelen Azerbaycan Türkleri de fındık tarlalarında çalışmaya gelmektedir. Bölge dışından gelen mevsimlik işçilerin çalışma saatlerinin daha fazla olmasına rağmen yöre halkına göre daha düşük ücretlere çalıştığı görülmektedir. Ayrıca barınma, beslenme konusunda da kötü şartlar altında bu ihtiyaçlarını karşıladıkları tespit edilmektedir. Gelen tarım işçilerinin büyük çoğunluğunun çocuk ve gençlerden oluştuğu, ücretlerinden bir kısmının bölgeye gelmelerini sağlayan arabulucu olan "Dayıbaşları"na vermektedirler.

Anahtar Kelime: Mevsimlik İşçi, Fındık Tarımı, Düzce, Dayıbaşı, Göç

Descartes'in Meditasyonları Bağlamında Modern Öznenin Kurgulanışı

Arif Oruç

ÖZ

Descartes ilk felsefenin temellerini atmaya yeniden giriştiğini söyleyerek meditasyonlarına başlar. Ona göre ilk felsefe, 'Kökleri metafizik, gövdesi fizik ve gövdesinden çıkan dalların da diğer bilim dalları olan bir ağacın bütünü gibidir. Bu metafor, fiziğin kendisinin de bir çeşit felsefe, 'tabii felsefe' olduğu dönemdeki kullanımını yansıtmaktadır. Dallarının gövdesinin gücüne, gövdesi de köklerinin gücüne bağlı bir ağaca benzediğini ifade etmektedir. Ancak bilginin köklerinin güvenli olduğunu gösterene kadar bütün bilginin güvenilirliği tartışmalıdır. Mesela, fiziğin bir bilim olarak güvenilir olduğunu göstermek için onun metafizikteki köklerinin sağlam olduğunu göstermek gerekir. "Maddi dünya var mıdır?" "Maddenin genel yapısı nedir?" gibi soruları Descartes 'İlk Felsefe'nin soruları arasında olduğunu düşünmüştür. 'İlk Felsefe' diğer bütün bilgi formlarının üstüne dayandığı temellerin veya köklerin fikridir. Meditasyonlar'ın amacı, bu köklerin temellerinin güvenilir olduğunu göstermektir.

Anahtar Kelime: Descartes, Meditasyonlar, Özne

Kadınların Siyasal Yaşama Katılımına Etki Eden Demografik Etkenler: Malatya Örneği

Arzu Bozdağ Tulum, Yrd. Doç. Dr. Yelda Sevim

ÖZ

Bu makalede, kadınların siyasal yaşama katılımına etki eden demografik etkenleri sosyolojik bir analize tabi tutmak amaçlanmıştır. Türk toplumunun bugününe ve geleceğine yön verecek olan siyaset kurumu içinde kadınların, siyasi yaşama katılımları ve siyasi yaşama katılımlarına etki eden demografik faktörler sosyolojik açıdan incelenmiştir. Bilindiği üzere bireyin cinsiyeti onun toplumdaki varlığının, yetki ve sorumluluklarının, davranış şekillerinin belirleyicisi olarak, bireye toplum içinde konum belirleyen önemli bir faktördür. İnsanoğlunun kadın cinsi, tarih boyunca toplum yaşantısındaki asıl yerinin evi ve ailesi olduğu yaygın görüşü sebebiyle her alanda geri planda kalmış ve her türlü imkandan daha az yararlanmıştır. Bu durumun en çok gözlendiği alanlardan biriside kuşkusuz kadınların siyasal yaşamıdır. Ancak demokratik toplumlarda görülebilecek olan siyasal katılım, fertlerin siyaset aracılığıyla ülke yönetiminde söz sahibi olabilmesine imkan sağlar. Türkiye nüfusunun yarısını oluşturmasına rağmen kadın, siyasi alanda etkin olamamakta ve siyasi mekanizmalara çok az ve pasif bir katılım gösterebilmektedir. Bu çerçevede Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde grubu bulunan üç siyasi parti örnek seçilmek suretiyle (AK Parti, CHP, MHP) Malatya il kadın kolları örgütlenmelerinde, üye olarak görev alan kadınlar ile anket ve görüşme teknikleri kullanılarak, kadınların siyasi katılımlarına etki eden demografik faktörler hakkında tespitler ve analizler yapılmıştır. Araştırmanın amaçları doğrultusunda hazırlanmış olan 150 adet anket formu doldurtulmuş ve ayrıca 15 kadın kolları yöneticisiyle yüz yüze görüşme yapılmış, sonrasında ise bu veriler istatistiki olarak analiz edilerek, sonuçta ortaya çıkan bulgular yorumlanmıştır. Sonuç olarak, kadın kolları vasıtasıyla siyasal katılıma yönelmiş kadınların orta yaş ve üstü grupta olan, evli, çocuk sahibi, büyük bir bölümü lise ve üzeri eğitim seviyesinde olan ev hanımları ve emeklilerden oluştuğu görülmektedir.

Anahtar Kelime: Siyaset, Siyasal Katılma, Siyasal Katılmayı Etkileyen Demografik Etkenler

Tragedya Işığında Modern Trajedinin Tahlil Unsurları: Mezopotamya Üçlemesi'nde Trajik Ögeler

Asiye Çıgırı Yıldırım

ÖZ

M.Ö. 6. yüzyılın sonuna doğru doğan ve en parlak dönemini M.Ö. 5. yüzyılda yaşayan tragedyaya ait bilgileri, büyük ölçüde, yine aynı döneme ait metinlerden öğrenmek mümkündür. Aristoteles'in Poetika'da şiir türü olarak ele aldığı ve türün örneklerinden hareketle tanımladığı tragedya, Dionysos törenlerinde söylenen Dithriambos'tan ortaya çıkmış, zamanla, Dithriambos'tan doğan tragedya, Dithriambos'u kendi bünyesinde koro tarafından söylenen bir ilahiye dönüştürmüştür. Büyük Dionysos törenlerinde kurbanlar kesilir ve etlerden yoksulların da faydalanması sağlanır; ardından "Yarışmak üzere seçilen üç tragedya şairi, festivale üç tragedya ve bir satir oyundan oluşan bir 'dörtleme' ile katılmaktadır." Nietche 'nin Tragedyanın Doğuşu adlı eserinde, ortaya çıkışının -özellikle bir toplumun psikolojisine dayandırılarak- açıklandığı tragedya, tarihi süreçteki değişime paralellik göstererek evrilecektir. En parlak dönemini M.Ö. 5. yüzyılda yaşayan ve daha sonraki süreçte, özellikle Ortaçağ Avrupa'sında, her türlü özgürlüğünü Tanrı'ya ve dolayısıyla kiliseye teslim etmiş insanların dünyasında seçme özgürlüğünü yitirmiş toplumun tragedyası ve trajik kahramanları -aslında diğer birçok sanat dalının uğradığı akıbeta uğrayarak- sessizleşir. "Ortaçağ Avrupası'nda Hıristiyanlığın öbür dünyanın kapılarını açmasıyla birlikte 'trajik insan' da silinir. Öbür dünyaya yönelik 'kurtuluş' vaatleri, bu dünyada herhangi bir çıkışsızlığın doğumuna olanak tanımaz." Din karşısında ve dinin buyrukları içinde yer alan kader karşısında, insanoglunun seçiminin de bir önemi kalmamıştır artık. Trajik insan ancak Ortaçağın Rönesans'la birlikte sona ermesinin ardından kilisenin gücünü yitirmesi ile yeniden dirilecektir. "Bu dirilişin kaynağı, Rönesans insanının akılcılığıdır. Yeni dönem insanı somut tanrılarıyla aynı dünyada baş başa yaşamış Antik Çağ Yunan dünyasının insanının aksine, varlığı benimsenen tek ve soyut Tanrı'nın elini eteğini çektiği bir dünyada, artık kendisiyle baş başa yaşadığının bilincindedir." Bu durum her ne kadar trajik görüngüsünü değişimine yol açmışsa da trajiğin özü varlığını sürdürecektir. Sanatın kendisi kadar uzun bir geçmişe sahip olan tragedya türünü tanımlama çabaları, benimsenen kuramın penceresinden görünenin ne olduğuna bağlı olarak, farklı nitelikleri ön plana çıkarır ve bu maddelerin altını çizer: "Özellikle seyirciye olan etkisi, acıma, korku, katharsis ve sonrasında duyulan haz vs. bağlamında tragedyayı açıklama eğilimleri; trajik kahramanı merkeze alan romantik kuramın tercih ettiği yaklaşımlar; biçimsel kuramın esas çerçeve kabul ettiği olay örgüsü içinde yer alan tanınma, baht dönüşü, kahramanın zaafı gibi unsurların varlığı üzerinden yapılan tanımlama eğilimleri ve bunlara ilaveten daha çok felsefe sahasında yapılan çalışmalarla ortaya konan değerler ve etik üzerinden değerlerin çatışması olarak görme eğilimleri bunlar arasında sayılabilir." Aristoteles'ten bu yana tragedya ve trajik olarak nitelediğimiz şey, bize insanı anlatmaktadır: İnsanın sahip olduğu güçleri, özgürlüğünü, aynı zamanda onun âcizliğini ve kendi elinde olmayan, müdahale edemediği kaderini." Her zaman seçimleri ile yoluna devam etmek durumunda olan insan, dünyanın ve insan olmanın özünün farkına varması ile tragedyalarda var olan trajik'in, görünümünü değiştirmiş olsa da, trajik olanın, dünyanın ve insanın özünde her daim mevcut olduğunun farkına varacaktır. Tragedya çoğu zaman Antik Yunan'a hapsedilmiş bir tür olarak ifade edilirken, her metin türünün zaman içinde evrimleşmesi gerçeği göz önüne alındığında -biçimsel değişikliklere rağmen- tragedyayı yaratan trajik olgular, ait olduğu zamanın koşullarıyla yeniden var olur. Çünkü tragedya özünde, insan olmanın zorunlu bir sonucu olarak zamandan bağımsız bir gerçeği anlatır. İnsana ve dünyaya ait bir özü: çelişkiyi ve çatışmayı. İnsanın trajedisi, varlığını, görünümünü değiştirmiş olsa da, devam ettirecektir ve bu defa onu trajik duruma sürükleyecek olan, bünyesinde taşıdığı nitelikleri ve özgür seçimleri olacaktır. "Aristoteles'ten bu yana tragedya ve trajik olarak nitelediğimiz şey, bize

insanı anlatmaktadır: İnsanın sahip olduğu güçleri, özgürlüğünü, aynı zamanda onun âcizliğini ve kendi elinde olmayan, müdahale edemediği kaderini.” Her zaman seçimleri ile yoluna devam etmek durumunda olan insan, dünyanın ve insan olmanın özünün farkına varması ile tragedyalarda var olan trajik’in görünümünü değiştirmiş olsa da, trajik olanın, dünyanın ve insanın özünde her daim mevcut olduğunun farkına varacaktır. “Modern Dönem’deki tragedya’da söz konusu olan, bu dönemin bilinciyle çok yakın ilişkili olan insan hayatı kavramı ve anlayışıdır. Hegel, Kierkegaard ve Nietzsche Rönesans’taki didaktik olma düşüncesinin ötesine giderek, hayatın trajik durumundan bahsederler.” Modern trajediler, başka bir deyişle modern döneme ait tragedyalar, biçime hapsedilmeden içeriğe özgü özellikleri ile değerlendirildiğinde, bu türün bugüne ait güçlü örnekleri daha görünür hale gelecektir. Son dönem Türk edebiyatında farklı türlerde vermiş olduğu eserleri ile bu alanda güçlü bir yer edinen Mungan’ın tiyatro ile olan ilişkisi ve tiyatro metinleri başlı başına bir inceleme alanı olmuştur. “Mungan’ın, oyun yazarlığını, biçimle değil içerikle alakalıdır ve Shakespeare’le değil, antik Yunan oyun yazarlarıyla birlikte, yani trajik olan kavramı bakımından okumak gerekir.” Bu sebeple çalışmada, Murathan Mungan’ın Mezopotamya Üçlemesi’nde yer alan Mahmud ile Yezida, Taziye, Geyikler Lanetler trajik olgular açısından değerlendirilmiş ve bu değerlendirme, trajedi türünün değerlerle ilişkisi göz önüne alınarak değer çatışmaları, trajedinin kendine özgü karakter özellikleri, masum olan suç ve suçlusu, kendine özgü hazzı ve estetik bir değer olarak yüce kavramı çerçevesinde yapılmıştır. Değerlendirme sonucunda söz konusu metinlerin Türk edebiyatında modern trajedi türünün güçlü örnekleri olduğu kanaatine ulaşılmıştır

Anahtar Kelime: Tragedya, Modern Trajedi, Murathan Mungan, Mezopotamya Üçlemesi

Aday Öğretmenlik Yetiştirme Sürecinde Karşılaşılan Sorunların Aday Öğretmenler Tarafından Belirlenmesi

Prof. Dr. Mustafa Cin, Ayşe Uğur, İsmet Eryılmaz

ÖZ

Eğitim sistemi her geçen gün gelişerek değişmekte olup çağımıza uygun hale gelmektedir. Bu süreç çerçevesinde değişimin olumlu ve olumsuz etkileri olabilmekte ve gerekli dönüt ve düzeltmeler sonucunda bunlar yeniden yapılandırılmaktadır. Değişen sistem ya da uygulamalar kendi dönütlerini birkaç yıl içinde almakta ve bu dönütler sayesinde daha verimli hale gelmektedir. Bu dönütler alınırken işin içerisinde olan kişilerin fikirleri ve olumlu olumsuz yargıları önem arz etmektedir. Araştırmada bu bağlamdan yola çıkılarak aday öğretmenlik uygulama sürecinin adaylar tarafından belirlenen bu süreçte karşılaşılan sorunlar önem sırasına göre sıralanmıştır. Bu doğrultuda evren olarak Giresun ili seçilmiş, rastgele örnekleme yöntemiyle 63 kişi belirlenmiştir. Çalışma sonucunda aday öğretmenler kendileri açısından süreçte karşılaştıkları ilk üç sorunu önem sırasına göre açıklamışlardır. Yapılan işlemler sonucunda frekans değeri en yüksek olan sorun Form başlığı altında toplanmıştır. Bu sorun kendi içinde doldurulması gereken evrakların, formların fazla olması, doldurulan her formun üçer nüsha olması, formların her branşa uygun olmaması gibi alt sorunlar içermektedir. Karşılaşılan frekans değeri en yüksek olan 2. Sorun ise “ Sürecin ayrıntılı planlanmaması” olarak belirlenmiştir. Bu temel sorun ise süreçte aksaklıkların olması, süreçle ilgili net bilgilerin verilmemesi, illere göre farklı uygulamaların yapılması gibi sorunları bünyesinde barındırmaktadır. Frekans değeri en yüksek 3. sorun ise “Öğretmen olarak görülemez” sorunudur. Aday öğretmenler okuldaki diğer öğretmenler ve öğrenciler tarafından öğretmen olarak görülmemekten ziyade stajyer öğrenci gibi görüldüklerinden dert yanmaktadırlar. Bu çalışmanın amacı aday öğretmenlik sürecinde karşılaşılan sorunların aday öğretmenler tarafından belirlenmesidir.

Anahtar Kelime: Aday Öğretmen, Yetiştirme Süreci, Staj, Eğitim Sorunu

Ana Hatları İle Cumhuriyet Öncesi Dönemden Günümüze Türkiye’de Sanat Eğitiminin Gelişim Sürecine Genel Bir Bakış

Başak Lütfiye Seyhan

ÖZ

Ülkemizde sanat eğitiminin gelişimi, Cumhuriyet’in kurulması ile ivme kazanmış ve daha planlı, formal bir süreç içerisinde gelişmiştir. Bununla birlikte ülkemizde sanat eğitiminin formal çizgide gelişim süreci Cumhuriyetin ilanından önce, Osmanlı İmparatorluğu’nun son dönemlerine kadar uzanmakta olup; informal ve geleneksel yöntemlerle olan sürecin izlerini Selçuklular dönemine kadar sürmek mümkündür. Bu yönüyle, ülkemize görsel sanatlar anlamında sanat eğitiminin ana hatları ile tarihsel gelişim sürecine bakıldığında, Anadolu coğrafyasında kurulmuş Türk devletleri sıralaması içinde, dönemsel süreklilikte sınıflandırma kolaylığı olması bakımından, günümüzden geriye doğru kısaca Cumhuriyet öncesi ve sonrası sanat eğitiminin yönü ve aşamaları olarak gruplamak yaygın biçimde kabul gören bir yaklaşımdır. Tarihsel süreklilik bağlamında ele alınmasının yanı sıra, sürecin kurumsal, planlı eğitim sistemi ve müfredatı içerisinde sistematik biçimde yer alıp almaması ile eğitimde uygulanan yöntemler açısından ise daha ziyade formal/informal, geleneksel ve bilimsel yöntemler olarak alt başlıklarda değerlendirmek mümkündür. Her iki bağlama göre değerlendirildiğinde, ortak bileşkede görsel sanatlar anlamında sanat eğitimi, Selçuklular ile Osmanlı İmparatorluğu’nun son dönemlerinde yenileşme hareketlerinin başlamasına kadar olan süreçte, daha çok usta-çırak ilişkisi içerisinde geleneksel yöntemlere dayanmakta ve örgün eğitim içerisinde yer almamaktadır. Bu dönemlerde sanat eğitiminin, kaynağını ağırlıklı olarak İslam dini, kültürü ile Orta Asya, Orta Doğu kültürünün Anadolu coğrafyasına yansıyan kültürel etkileşiminden aldığı söylenebilir. Geleneksel usta-çırak ilişkisi yöntemi ile informal eğitimden örgün eğitimde planlı bir sürece geçişin ilk izleri Osmanlı’da yenileşme hareketlerinin başladı dönem ile birlikte görülür. Görsel sanatlar ve resim eğitimi anlamında sanat eğitiminin eğitim kurumlarında müfredata dahil edilmesi ilk defa Osmanlı İmparatorluğu’nun gerileme döneminde, sürecin getirdiği askeri zorunluluklar çerçevesinde yenileşme hareketlerinin başlamasıyla olmuştur. Söz konusu ihtiyaç gereği, 1773’tarihinde ilk defa askeri okul müfredatına formal anlamda resim dersi ve saati eklenmiş ve gelişen süreçte yöntemsel içeriği açısından kaynağını batıdan almıştır. Ancak bu dönemde resim eğitimi anlamında sanat eğitiminin içeriği, daha çok mesleki anlamda teknik resim, kroki ve harita okuma üzerinedir. Bununla birlikte mesleki amaçlı teknik resim dersleri veren okulların yanı sıra Meşrutiyet öncesi dönemde Rüştüye ve İdadi okullarında günümüz anlamında ilk amaç ve içeriğine örnek teşkil edecek şekilde zorunlu resim dersleri de dönem müfredatı ile örgün eğitimde görülmeye başlar. Bu dönemden, Cumhuriyet’in kuruluşuna ilerleyen süreçte Tanzimat hareketi, devam eden yenileşme çabaları, Jön Türklerin eğitime yaklaşımları ve diğer etkenler, her alanda olduğu gibi etkisini eğitimde de göstermiştir. Buna istinaden, dönemin ilk ve ortaöğrenimine karşılık gelen kurumlar kadar, yüksek öğrenim düzeyinde de 1883’te Sanayi-i Nefise Mektebi’nin kurulması ile devam eden süreç, Cumhuriyetin ilanı ile hız kazanmıştır. Böylece ülkemizde sanat eğitiminin yönü, örgün eğitimde planlı, bilimsel, kurumsal çerçevede ele alınan bir kimlik kazanmıştır. Bu amaçla ülke dışına öğrenci gönderilmesi, diğer sanat eğitim kurumlarının açılması, bu kurumlardan yetişen ressam ve sanat eğitimcilerinin ülkenin farklı bölgelerine hizmet götürmeleri, açılan sergiler ve diğer etkinlikler ile kurumsal anlamda sanat eğitiminde günümüze dek oldukça yol kat edilmiştir. Bu süreçte, ülkemizde yüksek öğrenim düzeyinde var olan eğitim kurumları nicel ve nitel bakımdan gelişmiş, yanı sıra, bu alanda orta öğretim düzeyinde bulunan eğitim kurumu eksikliği, ilki 1989 yılında İstanbul’da açılan ve günümüzde ülkemizde bu alanda ihtiyacı karşılayan

1. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu

Güzel Sanatlar Liseleri'nin kurulması ile orta öğretim düzeyinde de sanat eğitiminin ülkemiz kurumsal ve niteliksel ihtiyacına karşılık vermiştir. Bu araştırma, ağırlıklı olarak, sanat eğitiminin görsel sanatlar anlamında örgün eğitimde yer alarak kurumsallaşması ve bu çerçevede gelişim aşamalarını kapsayan sürece dair belirgin özellikleri, ana hatları ile Cumhuriyetin kurulmasından önceki süreçten günümüze tarihsel süreklilik çerçevesinde, genel bir perspektif ekseninde sunmayı amaçlamakta olup, içerik ve verilen örnekler bu bağlam üzerinden ele alınacaktır.

Anahtar Kelime: Anahtar Sözcükler: Sanat, Eğitim, Görsel Sanatlar, Kurumsallaşma Süreci, Tarihsel Gelişim

Fen Bilgisi Öğretmenliği 1. Sınıf Öğrencilerinin Kimyasal Denklem ve Hesaplamalar Konusunu Öğrenmeleri Üzerine Fenomenografik Bir Çalışma

Prof. Dr. Erol Asiltürk, Başak Yaşar Çetin,

ÖZ

Bu çalışmanın amacı fen bilgisi öğretmenliği 1. sınıf öğrencilerinin kimyasal denklemler ve hesaplamaları öğrenme yaklaşımlarını detaylı bir şekilde incelemektir. Çalışmada fenomenografik yöntemden faydalanılmıştır. Bu amaç doğrultusunda Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Fen Bilgisi Öğretmenliği Anabilim Dalında Genel Kimya-I dersi vize notları ellinin altında olan 15 öğretmen adayı ile mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Mülakatlar iki basamaktan oluşmaktadır. İlk basamakta katılımcılara kimya ve bazı kimyasal kavramlarla ilgili bir dizi soru sorulmuştur. Mülakatların ikinci basamağında ise katılımcılara üzerinde ayrıntılı bir şekilde düşünmeleri ve çözmeleri için kimyasal denklem ve hesaplamalarla alakalı, sınırlayıcı reaktifin olduğu bir kimya problemi verilmiştir. Yapılan çalışmada katılımcıların “sınırlayıcı bileşen” kavramından ne anladıkları ve sınırlayıcı bileşeni belirleme yöntemleri ayrı ayrı incelenmiştir. Katılımcılardan elde edilen cevapların analizi sonucu “sınırlayıcı bileşen” kavramı ile ilgili olarak 5 farklı betimleme kategorisi, sınırlayıcı bileşeni belirleme yaklaşımları ile ilgili 6 farklı betimleme kategorisi, oluşan madde miktarını belirleme yaklaşımları ile ilgili 3 farklı betimleme kategorisi ve “artan bileşen” kavramı ile ilgili olarak 6 farklı betimleme kategorisi oluşturulmuştur. Çalışmada ayrıca kimyasal denklemler ve hesaplamalar konusunda öğrencilerde bulunan kavram yanlışları da açığa çıkarılmıştır. Not: Bu yayın Başak Yaşar Çetin’in Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsüne sunmuş olduğu “Fen Bilgisi Öğretmenliği 1. Sınıf Öğrencilerinin Kimyasal Denklem ve Hesaplamalar Konusunu Öğrenmeleri Üzerine Fenomenografik Bir Çalışma” başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler; Fen Bilgisi Eğitimi, Kimya Eğitimi, Kimyasal Denklemler, Kimyasal Hesaplamalar, Sitokiyometri, Fenomonografi.

Klâsik Türk Şiirinde Mitolojik At

Bestami Bilge

ÖZ

At, çok eski dönemlerden bu yana Türk kültür hayatında önemli bir yer tutmuş, bozkır hayatında, savaşlarda Türklerin en önemli yardımcısı olmuş, zor zamanlarda kahramanlara çeşitli şekillerde yol gösterme gibi mitsel bir görevi de üstlenmiştir. Türk kültür hayatında bu kadar önemi olan ata, mitolojik ve kozmik anlamda birçok anlamlar yüklenmiş ve at Türkler tarafından her zaman kutsal bir varlık olarak telakki edilmiştir. Bu noktada at, düşünce ve sanat hayatımızın birçok alanında çeşitli şekillerde karşımıza çıkmaktadır. Özellikle de edebi eserlerde at ve atla ilgili birçok tasavvuru farklı biçimlerde görmek mümkündür. Çalışmamızda atın mitolojik ve kozmik bir unsur olarak klasik şiirimize yansımalarını tespit etmeye çalıştık. Bu anlamda 5 şairin divânlarını tarayarak mitolojik atın klasik şiirimizde şairlerin anlam dünyalarını hangi biçimlerde işgal ettiğini ortaya koymaya çalıştık.

Anahtar Kelime: At, Mitoloji, Klâsik Türk Şiiri.

Müseyyeb-nâme'nin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi

Prof. Dr. Mehmet Dursun Erdem, Betül Dağ

ÖZ

Müseyyeb-Nâme, ağırlıklı olarak Müseyyeb Gazi ile Hariciler arasındaki savaşların anlatıldığı, araştırmacıların dikkatinden kaçmış bir eserdir. Eser bilinmediği için, Türk destanlarının tasnifine de alınmamıştır (Erdem, 2007: 18). Çalışmada Müseyyeb-Nâme Değerler Eğitimi açısından incelenmiştir. Günümüzde, ülke olarak, kamu düzenini ve huzurunu olumsuz açıdan etkileyen çeşitli hadiselerle karşılaşmaktayız. Bu durum eğitimcileri “Değerler Eğitimi” üzerinde kafa yormaya itmiştir. Bu bağlamda okullar, yurtlar, sevgi evleri gibi kurumlara toplumumuzun hafızasında bulunan değerlerimizi aktarma misyonu yüklenmiştir. Değerler Eğitimi çalışmaları yürütülürken yeni nesillerimize toplum olarak sahip olduğumuz değerlerin aktarılması hedeflenmektedir. Sahip olduğumuz değerler aktarılırken yurt dışından ithal edilen kahraman ve olaylardan faydalanmak yerine öz kültürümüzde olan kahraman ve olayların tercih edilmesinin daha isabetli olduğu düşünülmektedir. Yeni nesillerimize ecdadını ve ecdadının haiz olduğu ahlâkını aktarmak araştırmacılara düşen önemli bir vazifedir. Tüm bunlar göz önüne alınarak bir milletin sahip olduğu değerlerin gelecek kuşaklara aktarılmasında kendi tarih ve coğrafyasında yaşayan kişilerin ve bu coğrafyada cereyan eden olayların hareket noktası olarak alınması fikrinden hareketle Müseyyeb-Nâme isimli destanın değerler açısından zenginliği sorgulanmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olan betimsel içerik analizi ve doküman incelemesi modelleri kullanılmıştır.

Anahtar Kelime: Değerler Eğitimi, Müseyyeb-nâme, Değer Aktarımı.

Amerikan Sinemasında Neo Noir Türünün Göstergebilimsel Açıdan Çözümlemesi

Ece Erol

ÖZ

2. Dünya Savaşı'nın ardından Amerikan Sinemasında ortaya çıkan film noir (kara film) türü 1970'li yıllarda niteliksel olarak değişerek yerini Neo Noir 'e (yeni kara film) bırakmıştır. Yeni Kara Filmlerde çoğu yönetmen yozlaşmış topluma klasik kara dönemden farklı bir perspektiften bakmıştır. Bu çalışmada Yeni Kara Filmler'in, kara filmler ile olan bağlantısı ve ayrılan yönleri Mavi Kadife (Blue Velvet, David Lynch, 1986), Son Tahrik (The Last Seduction, John Dahl, 1994) ve Yedi (Seven, David Fincher, 1995) filmleri üzerinden göstergebilimsel açıdan değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Modern kara filmlerin genelinde klasik döneme dair atıflar bulunmaktadır. Neo Noir'lerde femme fatale(öldüren cazibe) karakteri artık daha tehlikeli, gücünü ve arzularını etkin biçimde kullanabilen ve bunu kendi lehine çevirebilen bir hale gelmiştir. Klasik dönem kara filmlerinde görülen erkeğin tecrübeli ve eril yapısı zayıflamıştır. Suç unsuru, yeni kara filmler ile birlikte toplumun tümüne yayılmıştır. Toplumsal değerler ile birlikte ahengin çöküşü, bireylerin köklerinden giderek uzaklaşması sonucu kimliksizleşmesi, suç ve karamsarlık yeni kara filmlerin değişen formlarında karşımıza çıkar. Tüm bu etmenler ışığında Neo Noirlerin içinde barındırdığı göstergebilimsel semboller bu çalışma dahilinde çözümlenecektir.

Anahtar Kelime: Yeni Kara Film, Kara Film

İlkokul Öğretmenlerinin Okullarının Vizyon ve Misyonuna İlişkin Bilgi Düzeyleri

Doç. Dr. Necdet Konan, Efraim Öztürk

ÖZ

Okullar, hızlı değişen çevre, teknoloji ve ihtiyaçlara uyum sağlayabilmek için değişmek ve değişim sürecini planlamak zorunda kalmaktadırlar. Bunun için ise, öncelikle vizyonlarını ve misyonlarını oluşturmaları ve bunları çalışanlarıyla paylaşmaları gerekmektedir. Yalnız paylaşılmış bir vizyon ve misyon yöneticileri ve çalışanları belli ilke ve hedefler etrafında buluşturabilir ve okul için bir rota oluşturabilir. Bu çalışmanın amacı, ilkokul öğretmenlerinin okullarının vizyon ve misyonuna ilişkin bilgi düzeylerini belirlemektir. Bunu belirlemek amacıyla Elazığ Merkez ilçede bulunan ilkokullarda görev yapan 325 öğretmene araştırmacılar tarafından bir anket uygulanmıştır. Çalışmanın sonucunda öğretmenlerin okullarının vizyon ve misyonunu büyük oranda bilmedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelime: Vizyon, Misyon, İlkokul, Öğretmen

İlkokulların Vizyon ve Misyon İfadelerinin Yoğunlaştığı Alanlar

Doç. Dr. Necdet Konan, Efraim Öztürk

ÖZ

Okullar, hızlı değişen çevre, teknoloji ve ihtiyaçlara uyum sağlayabilmek için değişmek ve değişim sürecini planlamak zorunda kalmaktadırlar. Bunun için ise, öncelikle vizyonlarını ve misyonlarını oluşturmaları gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı, ilkokulların vizyon ve misyon ifadelerinin hangi alanlarda yoğunlaştığını belirlemektir. Bu amacı gerçekleştirmek için Elazığ Merkez ilçedeki 43 ilkokulun vizyon ve misyonuna internet üzerinden ulaşılmış ve elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. Çalışma sonucunda, ele alınan 43 okulun internet sitelerinde yer alan vizyon ifadelerinde en sıklıkla karşılaşılan temanın “Eğitim-Öğretime İlişkin Vizyon İfadeleri” olduğu görülmüştür. Misyon ifadeleri içinde en sık görülen temanın ise “Kişilik Gelişimine İlişkin Misyon İfadeleri” olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca elde edilen bulgulara göre, okulların vizyonlarında en çok “Model/Örnek Okul” olmaya değinilmektedir. Misyon ifadelerinde ise en çok “Bilgili-Becerili Bireyler Yetiştirmek” ifadesi yer almaktadır.

Anahtar Kelime: Vizyon, Misyon, İlkokul, Öğretmen

Kyzikos Geç Roma Definesi Ön Değerlendirme

Elif Yavuz, Korkmaz Meral

ÖZ

Bu çalışmada Kyzikos antik kentinde 2010 yılı kazı sezonunda ele geçen 196 adet sikkeden oluşan Geç Roma definesinin tanıtılması amaçlanmıştır. 2010 yılı Hadrian tapınağı 30D açmasında yürütülen kazı çalışmaları sonucunda bez bir kesenin içinde saklanmış olması gereken define 196 adet Geç Roma sikkesinden oluşmaktadır. Sikkelerin 113 tanesi tanımlanabilmiştir. Geri kalan 83 adet sikke ise üzerlerindeki korozyon tabakasından dolayı tanımlanamamıştır. Definedeki sikkeler incelenip tasnif edildiklerinde toplam 6 imparatorun saltanat yıllarını kapsadığı görülmüştür. Tanımlanamayan sikkeler dışında diğerlerinin darphaneleri ve darp yılları belirlenmiştir. Bu define toplam 6 imparatorun (İmparator, İmparatoriçe, Caesar) saltanat süresini kapsamaktadır. Define sikkeleri 6 farklı kişi adına basılmış olup, bu kişilerin portresi de sikke üzerinde bulunmaktadır. Sonuç olarak bu definede en çok sikkesi olan imparator belirlenmiş, daha sonra en geç tarihli sikkeden yola çıkılarak definenin gömü tarihi tespit edilmiştir

Anahtar Kelime: Kyzikos, Geç Roma, Sikke

Aday Öğretmen Yetiştirme Sürecine Yönelik Aday ve Danışman Öğretmenlerin Görüşleri

Emin Tamer Yenen, Fevzi Dursun, Ayhan Bulut

ÖZ

Özet Bu çalışmada aday öğretmenlerin mesleğe oryantasyonunu sağlamaya yönelik olarak Milli Eğitim Bakanlığı tarafından uygulanmaya başlanılan aday öğretmen yetiştirme sürecinin genel çerçeveleri tanımlanarak, sürecin aday öğretmenlerin ve danışman öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda analizleri yapılarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması (örnek olay) deseni uygun görülmüştür. Bu kapsamda 2015 ve 2016 eğitim öğretim yılının bahar döneminde Erzurum il merkezindeki resmi okullara atanan ve adaylık sürecini burada geçiren 23 aday öğretmen ve bu amaçla görevlendirilen 10 danışman öğretmen araştırmanın çalışma grubu olarak belirlenmiştir. Araştırma verileri her iki formda da 10 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılarak toplanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Çalışmanın sonucunda Aday öğretmenler ve danışman öğretmenler bu süreci genel olarak önemli ve olumlu bir uygulama olarak gördüklerini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Aday Öğretmen, Danışman Öğretmen, Aday Öğretmenlik Uygulaması

Türkiye ve Şangay Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırılması

Diğer Emin Tamer Yenen, Şefik Kartal, Ayhan Bulut

ÖZ

Özet Her toplumun kendine has karakteristik özellikleri ve ilkeleri vardır ve bunları eğitim sistemlerine yansıtırlar. Bazı ülkeler bu özellikleriyle, diğerlerine nazaran farklar yaratır ve PISA (Program For International Student Assessment) ve TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) gibi uluslararası değerlendirmelerde ön plana çıkar. Şangay bunun en çarpıcı örneklerinden biridir. Çünkü Şangay ilk defa katıldığı 2009, 2012 ve en son yapılan 2015 PISA değerlendirmesi sonuçlarına göre 65 ülke arasında tüm alanlarda (matematik, okuma ve fen becerileri) birinci olmuştur. Bu bağlamda araştırmada, Türkiye eğitim sistemiyle Şangay eğitim sisteminin genel hatlarıyla karşılaştırılması amaçlanmıştır. Bu çalışma genel tarama modellerinden, karşılaştırmalı tarama yöntemi çerçevesinde yapılmıştır. Araştırma verileri nitel araştırma yöntemlerinden olan doküman incelemesi yöntemiyle elde edilmiştir. Veriler toplanırken, Şangay ve Türkiye eğitim sistemleriyle ilgili kitap, dergi, makale, köşe yazısı, resmi belge ve rapor gibi basılı ve internet kaynaklarından yararlanılmıştır. Karşılaştırılan eğitim sistemlerine ait bulgular genel eğitim sistemi, okul kademeleri, eğitim yönetimi, eğitim finansmanı ve öğretmen eğitimi temaları altında raporlaştırılmıştır.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Türkiye Eğitim Sistemi, Şangay Eğitim Sistemi, Karşılaştırmalı Eğitim.

Okul Müdürlerinin Öğrenmeye İlişkin Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Doç. Dr. Ahmet Kara, Esra Şahin

ÖZ

Bu çalışmanın amacı okul müdürlerinin öğrenmeye ilişkin tutumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesidir. Araştırma 2015-2016 eğitim öğretim yılının ilk döneminde Malatya ilinde görev yapan 150 ilkökul, ortaokul ve lise müdürü ile gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak Kara (2010) tarafından geliştirilmiş “Öğrenmeye İlişkin Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde SPSS 21.00 paket programı kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre araştırmaya katılan okul müdürlerinin mezun oldukları yüksek öğrenim kurumu açısından öğrenmeye ilişkin tutum puan ortalamaları arasında farklar vardır. Bu farkların anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan tek yönlü varyans analizinin sonuçlarına göre anlamlı farklar görülmemiştir. Araştırmaya katılan okul müdürlerinin müdürlük görev süreleri açısından öğrenmeye ilişkin tutum puan ortalamaları arasında farklar vardır. Okul müdürlerinin müdürlük görev süreleri açısından öğrenmeye ilişkin tutumları incelendiğinde, tek yönlü varyans analizi testinin sonuçlarına göre anlamlı farklar görülmemiştir. Okul müdürlerinin öğrenmeye ilişkin tutumlarının lisans-üstü eğitim yapmaları açısından öğrenmeye ilişkin tutumların puan ortalamaları arasında farklar gözlenmektedir. Bu farkların anlamlı olup olmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizinin sonuçlarına göre okul müdürlerinin öğrenmeye ilişkin tutumları lisans-üstü eğitim yapmaları açısından incelendiğinde kaygı ve öğrenmeye açıklık boyutlarında anlamlı farkların olduğu görülmektedir ($p < 0.05$). Buna göre kaygı boyutunda lisans-üstü eğitim yapmayanlar yapanlardan daha fazla kaygılanmaktadırlar, öğrenmeye açıklık boyutunda ise lisans-üstü eğitim yapanlar yapmayanlardan daha fazla öğrenmeye açık oldukları görülmüştür. Okul müdürlerinin mesleki kıdemleri açısından öğrenmeye ilişkin tutumlarının puan ortalamaları arasındaki farkların anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan tek yönlü varyans analizinin sonuçlarına göre anlamlı farklara rastlanmamıştır. Okul müdürlerinin görev yaptıkları okul düzeyi açısından öğrenmeye ilişkin tutumlarının puan ortalamaları arasında farkların anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan tek yönlü varyans analizinin sonuçlarına göre öğrenmeye ilişkin beklenti ($F_{beklenti}=3,833$, $p < 0.05$) boyutunda gözlenen farklar Bonferroni testine göre anlamlı çıkmıştır. Bonferroni testine göre ilkökulda görev yapan okul müdürlerinin öğrenmeye ilişkin beklentilerinin lisede görev yapan okul müdürlerine kıyasla daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelime: Öğrenmeye İlişkin Tutum, Kaygı, Öğrenmeye Açıklık, beklenti

Sağlık Turizmi Kapsamında; Konya İlinde Sağlık Turizmi Uygulamaları

Doç.Dr. Ahmet Büyüksalvarcı, Eylül Güçlü, Arş. Gör. Mustafa Cüneyt Şapçılar

ÖZ

Sağlık hizmetleri ile turizm sektöründe oluşan yeni fırsatlar, tedavi amaçlı sağlık turizminin doğmasına neden olmuştur. Çalışmada Dünya ve Türkiye'deki sağlık turizmi kapsamında Konya ilindeki sağlık turizm uygulamaları ele alınmıştır. 2015 yılında Konya ilinde faaliyet gösteren üç adet hastanenin sağlık turizmi kapsamında değerlendirilmesi çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. Çalışmada, toplam hasta sayıları, hastanelerin sağlık turizmi ve Konya ilinin sağlık turizmi potansiyelinin değerlendirilmesi yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre sağlık turizmi kapsamında hasta sayısının az olduğu, gelen hastaların sağlık turizmi kapsamında değil Konya'nın ulaşım, çevre il ve ilçelere yakınlığı, inanç ve kültür turizmi kapsamında gelen ziyaretçilerin zorunlu sağlık ihtiyacının ortaya çıkması durumu, kornea, tüp bebek, implant, vb. hastalıkların tanınmış hekimlerinin olması, konaklama, yeme-içme ve turistik hizmetler açısından talep görmesinin etken olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelime: Sağlık Turizmi, Sağlık Uygulamaları, Konya

Varoluşçuluk ve Şiir

Eyyüp Güneş

ÖZ

1930'lu yıllarda Fransa'dan başlayarak tüm dünyayı etkileyen Varoluşçuluk akımı 1950'li yıllardan sonra ülkemizde de etkili olmuştur. Bu akım diğer akımlardan farklı olarak felsefesini daha çok edebi eserlerle ortaya koymuştur. Varoluşçu felsefenin önde gelen isimleri aynı zamanda önemli edebi yazarlardır. Ülkemizde farklı edebi türlerde tesirini gösteren Varoluşçuluk akımı şiirimizi de etkilemiştir. İkinci Yeni şairleri; Jean-Paul Sartre, Franz Kafka, Heidegger ve Kierkegaard gibi varoluşçu düşünürlerden oldukça fazla etkilenmişlerdir. 1950'li yıllarda Türk şiirinde; arayış, bunalım, kimlik sorunu, yabancılaşma gibi temalar çok sık bir şekilde göze çarpar. Varoluşçuluk akımının şiirle ilişkisini inceleyen bu çalışmada; akımın özellikleri, temsilcileri, Türk Edebiyatına, özellikle Türk Şiirine etkisi ortaya konmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelime: Varoluşçuluk, Varoluşçu Edebiyat, Şiir

Üniversite Kütüphanelerinde Bilgi Okuryazarlığı Eğitiminin Verilmesinde Kütüphanecilerin Yetkinlik ve Sorumlulukları

Prof.Dr. Remziye Tuba Karatepe, Fadime Taşçı, Fadime Taşçı

ÖZ

Üniversite kütüphanelerinde bilgi okuryazarlığı eğitimi verilebilmesi için, üniversite kütüphanesinin yeterli alana ve donanımına sahip olmasının yanı sıra yetkin kütüphanecilere sahip olmasına gerekmektedir. Bilgi okuryazarlığı, kütüphanecilerin birer eğitimci olarak da rol almaları gerçeğini doğurmuş ve kütüphanecilere eğitimci yetkinlikler yüklemiştir. Çalışma, bu eğitimci yetkinlikleri Türkiye’de Bilgi ve Belge Yönetimi bölümleri yeteri kadar karşılayamamaktadır hipotezi doğrultusunda yürütülmüştür. Kütüphanecilerin sözü edilen eğitimci yetkinliklere sahip olması, Türkiye’de Bilgi ve Belge Yönetimi bölümlerinde verilen eğitimlerle doğru orantılı olduğundan araştırmamızın evrenini Türkiye’deki Bilgi ve Belge Yönetimi bölümleri oluşturmaktadır. Hipotezimizin sınanmasında “betimleme” yöntemi kullanılmış ve mevcut durum yorumlanmaya çalışılmıştır. Verilerin toplanmasında bilgi formu tekniğinden yararlanılmıştır. Bilgi okuryazarlığının teorik yönünün ortaya konmasında geniş kapsamlı bir literatür incelemesi yapılmıştır. Araştırma sonucunda Türkiye’de eğitim veren Bilgi ve Belge Yönetimi bölümleri hakkında bilgi verilmeye çalışılmış ve bölümlerin müfredatlarında doğrudan ya da dolaylı olarak kütüphanecilerin eğitimci yetkinliklerini destekleyecek bilgi okuryazarlığı ve sunum tekniklerini konu edinen derslerinin olup olmadığı araştırılmıştır.

Anahtar Kelime: Bilgi Okuryazarlığı, Üniversite Kütüphaneleri, Kullanıcı Eğitimi, Eğitimci Kütüphaneci

Yaşam Tarzı Unsurlarının Türk Dizilerindeki Sunumu: “Huzur Sokağı” Dizisi Üzerine Bir Analiz

Doç. Dr. Ahmet Tarhan, Fatih Çelik

ÖZ

Sanayileşme sonucu ortaya çıkan kapitalist toplumlarda, yaşam tarzlarının inşa edilmesi, sunulması ve yaygınlaşmasında televizyon etkili bir kitle iletişim aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Televizyon bu süreçte reklam, yarışma, film, dizi gibi bir takım program içeriklerinden yararlanmaktadır. Çalışma, televizyonun tüketim kültürü bağlamında gündelik hayat pratiklerine ilişkin yaşam tarzı unsurlarını dizideki karakterler ve bu karakterler arasındaki ilişkiler üzerinden nasıl sunduğuna odaklanmaktadır. Çalışmada farklı yaşam tarzlarını benimseyen karakterler üzerine inşa edilen Huzur Sokağı dizisinin ilk bölümüne ilişkin içerik analizi yöntemi kullanılacaktır. Bu yöntemle dizi karakterleri ve bu karakterler arasındaki ilişki biçimleri üzerinden yaşam tarzlarının televizyonda nasıl sunulduğu araştırılacaktır.

Anahtar Kelime: Yaşam Tarzı, Televizyon, Televizyon Dizileri, Huzur Sokağı

Ardahan-kars-artvin Kalkınma Projesi (Akadp)

Gökbörü Önalp

ÖZ

Birleşmiş Milletlerin küresel kalkınma ağı olan BM Kalkınma Programı (UNDP), insanlara bilgi, deneyim ve daha iyi bir yaşam kurmaları için kaynak ulaştırır ve değişimi savunan bir kuruluş olarak ortaya çıkmıştır. UNDP, 177 ülke ve bölgede, çeşitli ortakları ile birlikte, toplumlara kendi buldukları çözüm önerilerine yardımcı olarak, onların ulusal ve küresel kalkınma çabalarına destek vermekle yükümlü kılınmıştır. UNDP Türkiye'nin bir projesi de Ardahan-Kars-Artvin illerinde hayat bulmuştur. AKADP, T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından UNDP ülke ofisinin teknik desteği ile uygulanmakta olan bir kalkınma projesidir. AKADP'nin genel amacı Ardahan, Kars ve Artvin illerinde kırsal yoksulluğun azaltılması yönündedir. Proje faaliyetleri küçük üretici ve tarım dışı işletme yatırımlarını, kırsal altyapı yatırımlarını ve kurumsal güçlendirme çalışmalarını kapsamaktadır. Bu çalışmamızda UNDP hakkında geniş bilgi verildikten sonra AKADP çerçevesinde yapılan çalışmalar niteliksel olarak incelenecektir. Çalışmanın önemi literatürde bu konuyla ilgili herhangi bir araştırmanın bulunmamasından kaynaklanmaktadır.

Anahtar Kelime: Akadp, Kalkınma, Undp

7. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Başarıları ve Okumaya Adanmışlık Düzeyleri Arasındaki İlişki

Doç. Dr. Nesrin Sis, Gülşah Mete

ÖZ

Okuma ön bilgilerin kullanıldığı, yazar ve okuyucu arasındaki etkili iletişime dayalı, uygun bir yöntem ve amaç doğrultusunda, düzenli bir ortamda gerçekleştirilen anlam kurma süreci olarak tanımlanmaktadır (Akyol, 2009). Okuma eyleminin temelinde okuduğunu anlama yer alır. Okuduğunu anlamının gerçekleşmediği bir okuma eylemi amacına ulaşmış sayılmaz. Okuma Gelişiminde Adanmışlık Modeli'ne (Guthrie ve Wigfield, 2000; Akt. Yıldız, 2010) göre okumaya adanmışlık; okuduğunu anlama sürecinde motivasyon süreçlerinin ve bilişsel stratejilerin bir arada kullanılmasıdır. Bu görüşe göre, okumaya adanmışlığı yüksek olan okuyucular hem okumaya içsel olarak motive olmuştur hem de okuma sürecinde daha fazla strateji kullanırlar. 7. Sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama başarıları ile okumaya adanmışlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemeyi amaçlayan bu araştırmanın modeli “betimleyici, ilişkisel tarama (survey)” modelidir. Bu araştırmanın evrenini Malatya'nın Battalgazi ilçesindeki öğrenim gören 7. sınıf öğrencileri, örneklemini ise bu ilçede yer alan Orhan Gazi Ortaokulu 102, 7. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin toplanmasında araştırmacı tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu, 7. Sınıf Okuduğunu Anlama Başarı Testi (Ağın Haykır, 2012) ve Okumaya Adanmışlık Endeksi (Yıldız, 2010) kullanılmıştır. Bu çalışmada toplanan verilerin analizinde; betimsel istatistik (frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama), T-testi, ANOVA, Kruskal Wallis ve Mann Whitney U Testi analizleri kullanılmıştır. Test analizleri SPSS (Statistic Package for Social Science) programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmanın ön bulgusu 7. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama başarıları ile okumaya adanmışlık düzeyleri arasındaki ilişki anlamlıdır.

Anahtar Kelime: Okuduğunu Anlama Başarısı, Okumaya Adanmışlık Düzeyi, 7. Sınıf Öğrencisi

Çalışma Yaşam Kalitesi: Türkiye’de Yapılan Çalışmalara Yönelik Teorik Bir İnceleme

Yrd. Doç. Dr. Cem Ayden, Gülşen Gündoğdu

ÖZ

Hızla gelişen ve değişen dünya standartlarında örgütler de bu değişimin içerisinde yer almaktadır. Örgütler bu değişimle daha yoğun bir rekabet piyasasına girmekte ve daha zor koşullarda varlığını sürdürmeye çalışmaktadır. Örgütlerin buldukları alanda rakiplerini geçmek için dış ve iç müşteri memnuniyetini birlikte sağlamaları gerekmektedir. İç müşteri memnuniyeti, iş görenlerin çalışma yaşamı kalitesi algılarına bağlı olarak sahip oldukları örgüt bağlılıklarıyla anlaşılabilir. Bu nedenle her geçen gün önem kazanan yaşam kalitesi kavramı araştırma konumuz olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada, çalışma yaşam kalitesi konusunda 1996-2016 tarihleri arasında Türkiye’de yapılan bilimsel makaleler incelenerek vurgu yapılan temel konular ve uygulama alanlarına ilişkin sınıflandırma sunulacaktır.

Anahtar Kelime: Çalışma Yaşam Kalitesi, Örgüt, İş Gören.

Ardahan İlinde Arazi Kullanımının Yerçekilleri ve Arazi Kabiliyet Sınıfları Bakımından İncelenmesi

Gürcü Aygün, Cengiz Akbulak

ÖZ

Günümüzde artan nüfus ve gıda ihtiyacına bağlı olarak doğal kaynaklar üzerindeki baskı da sürekli olarak artmaktadır. Bu baskı aynı zamanda arazinin yanlış bir şekilde kullanımına da yol açabilmektedir. Özellikle tarıma uygun olmayan arazilerin tarıma açılması veya verimli arazilerin tarım dışı amaçlarla kullanılması günümüzdeki önemli arazi kullanım problemleri arasında bulunmaktadır. Bu çalışmada ülkemizin kuzeydoğu köşesinde yer alan Ardahan ilindeki arazi kullanımı eğim, yükselti ve arazi kabiliyet sınıfları açısından incelenmiştir. Bu çerçevede Harita Genel Komutanlığından temin edilen sayısal eşyüksekti eğrileri, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan sayısal toprak haritaları ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan sağlanan CORINE arazi sınıflandırma verileri kullanılmıştır. Çalışma kapsamında vektör formatlı veriler Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) ortamında hücresel veriye dönüştürülerek çakıştırma işlemine tabi tutulmuş ve ildeki arazi kullanımı ile eğim, yükselti ve arazi kullanım kabiliyet sınıfları arasındaki ilişkiler ortaya konulmuştur. Analiz sonuçlarına göre ilde işlemeli tarıma uygun arazilerin yaklaşık %51,8'inin tarım dışı amaçlarla kullanıldığı, buna karşın tarıma uygun olmayan arazilerin ise yaklaşık % 15,7'sinin tarımsal faaliyetlerde değerlendirildiği tespit edilmiştir. İl genelinde eğimi 2 dereceden az olan araziler % 29,7 ile oldukça geniş alanlar kaplamakta olup, tarım arazilerinin önemli bir bölümünün bu eğim grubu üzerinde yer aldığı belirlenmiştir. Diğer eğim gruplarında ise çayır ve mera alanlarının öne çıktığı görülmektedir. Genel olarak yüksek saha özelliği gösteren ilde arazilerin yaklaşık %70'i 2000 metrenin üzerindedir. İldeki tarım arazilerinin önemli bir bölümünün 1750-2250 m yükselti basamağında bulunduğu ortaya konmuştur. Analiz sonuçlarına göre ilde eğim ve yükseltinin arazi kullanımında belirleyici faktörler durumunda olduğu, arazi kullanım kabiliyet sınıfları açısından ise yanlış arazi kullanımlarının görüldüğü tespit edilmiştir.

Anahtar Kelime: Arazi Kullanımı, arazi Kullanım Kabiliyeti, Eğim, Yükselti, Cbs, Ardahan

Çalışanlarda Prososyal Motivasyon İle İş ve Yaşam Doyumunu Düzeyi İlişkisine Dair Bir Araştırma

Hale Eda Akduru, Sarp Güneri, Fatih Semerciöz

ÖZ

Prososyal davranış veya prososyal hizmet davranışı olarak adlandırılan davranış başkası veya başkaları yararına, başkasını mutlu etmeye ve faydalı olmaya yönelik kişinin kendi isteğiyle gerçekleştirdiği davranışlardır. Prososyal motivasyon ise bireylerin başkalarını mutlu etmek adına kendilerinden beklenenden fazla rol davranışı sergilemeleriyle ifade edilen bir kavramdır. İş doyumunu bireyin yaptığı işe ilişkin, yaşam doyumunu ise bireyin kendi yaşamına ilişkin olumlu değerlendirmelere ve hislere sahip olmasını ifade eden kavramlardır. Bu çalışma aracılığıyla çalışanların prososyal motivasyon algıları ile iş ve yaşam doyumunu düzeyleri arasındaki ilişki ortaya konulacaktır. Çalışma evrenimiz rekabetin yoğun yaşandığı ve bu sebeple bireysel ekstra rol davranışı gerektiren özel sektör çalışanları arasından seçilerek, çalışmada Grant ve Sumanth (2009) tarafından geliştirilen tek boyutlu prososyal motivasyon ölçeği, Diener ve arkadaşları (1985) tarafından geliştirilen yaşam doyumunu ölçeği (YDÖ) ve Minnesota iş doyumunu ölçeği kullanılacak ve veriler çeşitli istatistik yöntemlerle analiz edilerek elde edilecek sonuçlara dayalı öneriler geliştirilecektir.

Anahtar Kelime: Prososyal Motivasyon, Yaşam Doyumu

Üniversite Öğrencilerinin Üniversite Hakkında Düşünceleri ve Memnuniyet Düzeyleri: Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'nde Bir Araştırma

Doç. Dr. Bülent Öz, Hasan Umur Balıkoğlu, Cançağ Gülmez

ÖZ

Bu çalışma üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri üniversitede eğitim, sosyal faaliyetler, kültürel etkinlikler ve üniversitenin bulunduğu çevre hakkındaki düşüncelerini öğrenmek ve memnuniyet derecelerini ölçmek için yapılmıştır. Çalışmanın ana kümesini Osmaniye Korkut Ata Üniversitesinde lisans düzeyinde öğrenim gören İktisadi ve İdari Bilimler, Mühendislik ve Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya 393 öğrenci katılmış ve veri toplama yöntemi olarak anket uygulanmıştır. Anket iki bölümden oluşmakta ilk bölümde demografik özellikler yer alırken ikinci bölümde 5'li likert yöntemi ile üniversiteden memnuniyet ve üniversiteyi tercih etme nedeni araştırılmıştır. Anket verileri SPSS 18 istatistik programı kullanılarak test edilmiştir. Araştırmaya göre öğrencilerin daha çok büyükşehirde yaşadıkları, düşük gelirli ailelere mensup oldukları ve bölümü ilk sıralarda tercih ettikleri görülmektedir. Araştırma sonucuna göre öğrencilerinin üniversiteden genel anlamıyla memnun oldukları, öğretim üyeleri ile ilgili sorulara genellikle kararsız cevaplar verdikleri ancak öğrencilerinin verdikleri cevapların okudukları fakülte ve sınıflarına göre değişiklik gösterdiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelime: Üniversite Öğrencileri, Öğrenci Görüşleri, Memnuniyet, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

Nasreddin Hoca Fıkraları ve Günümüz Mizah Anlayışı

Hatice Toprak, Hatice Subay

ÖZ

Tarih, bugüne kadar hep denetimi ellerinde tutanların seslerini yazmış ciddi bir alan iken, halk ve yetkisizler gülme eyleminin özgürlüğü ile tarihe renk katabilmişlerdir. Özgürlüğün bastırılıp denetim altına alınmaya çalışıldığı dünyamızda gülme eyleminin gücü hiçbir zaman köleleştirme silahı olarak kullanılamamış, aksine özgürlük silahı olarak kalmıştır. İlk mutasavvıflarımızdan olan Nasreddin Hoca, diğer gönül erleri ile Anadolu'ya Türk-İslam düşüncesini ve milli bir benlik kazandırmayı, günlük hayatın içerisine insan sevgisini, yaşama sevincini dolaylı ve nükteli bir yoldan yerleştirerek renk katmış “bir söz ressamı, dil eri, gönül eridir.” “Bir kahkahanın eşlik etmediği her hakikati sahte saymalıyız” diyen Nietzsche'nin vurgulamak istediğini; bir eleştiriyi, bir şikayeti veya şahıslara rahatsızlık veren bir hakikati aktarmanın başka bir yolu olmayan şark toplumlarında, Nasreddin Hoca, hem yaşayışını hem hazır cevap özelliğini hem de hareketlerindeki farklı bakış açılarını; hepsinin odağına yerleştiği toplumsal hakikatleri halkı güldürerek süslemiştir. Bu gerçeklerden yola çıkarak, çalışmamızda dönemin mizahla yoğrulmuş hakikatlerinin ortaya konması ve güncel mizah anlayışıyla karşılaştırılması amaçlanmıştır. Bunun için Nasreddin Hoca fıkralarının elde bulunan en eski örneklerinden olan taş baskı “Nasreddin Efendi Hikayesi” İstanbul 1270 H(1854) tarihli metni fıkra tahlil yöntemiyle inceledik. Bu bağlamda fıkraların konuları, yapı özellikleri, dil ve üslubu, şahısları, mekân özellikleri ve zamanı ayrı ayrı değerlendirildi. Türk halkının çoğunluğu tarafından benimsenen komedyenler ve mizahi anlayıştan örneklerden yola çıkarak geçmişle günümüz arasında mizahın değişen, dönüşen ve gelişen yönleri ortaya konmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelime: Nasreddin Hoca, Mizah, Fıkra, Güncel Mizah, Geçmiş Ve Günümüz

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Öğretmen Kılavuz Kitaplarının Değerlendirilmesi

Hüseyin Erol, Muzaffer Çatak

ÖZ

Bu araştırmanın amacı; ders programlarında yer alan kazanım ve açıklamalar doğrultusunda ders kitaplarının daha etkili kullanılmasını sağlamak ve yapılandırmacı eğitim sisteminin uygulanmasına rehberlik etmek için hazırlanan öğretmen kılavuz kitaplarını sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerine göre incelemektir. Çalışmada nitel araştırma yönteminden faydalanılmış ve olgubilim deseni kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma kapsamında 10 sosyal bilgiler öğretmeni ile görüşme yapılmıştır. Elde edilen veriler betimsel çözümleme tekniği ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda çalışmaya katılan öğretmenlerin büyük bir bölümünün (% 60) sosyal bilgiler öğretmen kılavuz kitaplarını çeşitli gerekçelerle (ölçme değerlendirme açısından, bireysel katkı sunmamasıyla, esnek olmaması yönüyle, gereksiz ayrıntıların bulunması) eleştirdikleri elde ortaya çıkmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin kılavuz kitaplarına 10 puan üzerinden not vermeleri istendiğinde verilen ortalama puanın 6,6 olduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin kılavuz kitapların sürekli güncellenmesi gerektiği konusunda ortak bir kanaate sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin öğrenci merkezli ders işleme noktasında öğretmen kılavuz kitaplarını yeterli görmedikleri tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenler ölçme değerlendirme sürecinde öğretmen kılavuz kitaplarının kendilerine yeteri kadar katkı sağlamadığını belirtmişlerdir. Kılavuz kitaplarda yer alan değerler eğitimi ve anekdotlar ile ilgili içeriğin artırılması konusunda öğretmenlerin ortak kanaate sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelime: Sosyal Bilgiler, Öğretmen Kılavuz Kitapları, Öğretmen Görüşleri

2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın (7-8. Sınıflar) Medya Okuryazarlığı Dersi Eğitimine Uygunluğu

Yrd. Doç. Dr. Mesut Gün, İlhami Kaya

ÖZ

İnternet ve bilgisayarın iletişim araçları arasına girmesi ile birlikte medya insan hayatına en çok etki eden faktör haline gelmiştir. Bu etkinin çocuklar üzerinde daha fazla görüldüğü bilim insanlarının üzerinde birleştikleri bir gerçektir. Bu durum tüm dünya da ve ülkemizde son yüzyılda ortaya atılan medya okuryazarlığı kavramının kabul görmesine ve eğitim sistemine dahil edilmesine neden olmuştur. Ülkemizde medya okuryazarlığı kavramı ilk olarak 2003 yılında RTÜK tarafından dile getirilmiş, ileriki yıllarda bu kavramın önemi üzerinde sıklıkla durulmuş ve 2006 yılında örgün eğitim kurumlarının orta kısmında medya okuryazarlığı eğitimi verilmesi kararlaştırılmıştır. Bilim insanları tarafından en çok tartışılan konunun ise bu eğitimin verilmiş şekli olduğu görülmektedir. Ülkemiz de müstakil olarak medya okuryazarlığı eğitimi verilmesi anlayışı benimsenirken bu eğitimin Türkçe dersi içerisinde verilmesi gerektiği savunulan diğer bir fikirdir. Çalışmada 2015 yılında taslak şeklinde yayınlanan Türkçe Dersi Öğretim Programı 7. ve 8. Sınıf kazanımlarının medya okuryazarlığı eğitimine uygunluğu incelenmiş ve doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen verilen grafikler şeklinde verilmiş ve grafiklerden hareketle yorumlar, çıkarımlar yapılmıştır. Bu çalışmanın temel amacı 2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı genel amaçlarının ve 7-8. Sınıflara ait kazanımların Medya Okuryazarlığı dersi eğitimine uygunluğunu belirleyerek bu iki ders arasında “ara disiplin”ler oluşturulmasına katkıda bulunmaktır. Araştırma sonucunda 2015 Türkçe Dersi Öğretim Programı 7. ve 8. Sınıf kazanımlarının medya okuryazarlığı temel becerileri ile %84 oranında ilişkilendirilebilir olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen verilerden hareketle medya okuryazarlığı eğitimine yönelik çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelime: Medya Okuryazarlığı, Türkçe Öğretim Programı, İlişkilendirilebilirlik

Demokrat Parti ve Muhafazakarlık

İsmail İncebacakoğlu

ÖZ

Demokrat Parti'yi Muhafazakarlık Perspektifinden değerlendireceğimiz bu çalışma dört bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde muhafazakarlığın ortaya çıkışı, kriterleri ve ilgili kavramları açıklanacaktır. İkinci bölümde ise muhafazakarlığın Türk Siyasi Hayatındaki yeri, Tanzimat Fermanından itibaren Tek Parti Dönemine kadar süre irdelenecektir. Üçüncü bölümde DP'nin kuruluş süreci (1946-1950) ve muhalefet yıllarındaki CHP ve İnönü ile olan ilişkileri ortaya konacaktır. Dördüncü ve son bölümde DP'nin iktidar yıllarındaki (1950-1960) icraatları muhafazakarlık açısından ele alınacak ve değerlendirmeler yapılarak, muhafazakarlığa uyan yönleriyle uymayan yönleri açıklanacaktır.

Anahtar Kelime: Demokrat Parti, muhafazakarlık, cumhuriyet Halk Partisi,

1848/1849 (1264) Tarihli Cizye Defterine Göre Kayseri’de Yaşayan Rum ve Ermeni Nüfus’un Sosyo-ekonomik Yapısı

Kazım Kartal, Serpil Sevim Kartal

ÖZ

Tarih boyunca Kayseri, Karaman eyaleti içinde en fazla Hristiyan nüfusunu barındıran önemli bir kent konumunda olmuştur. Osmanlı döneminde Kayseri’de daima Ermeni nüfusu Rum nüfusuna oranla daha fazla olmuştur. 1617 yılında şehre gelen Polonyalı Simeon, iki kat surla çevrili olan Kayseri’de 500 hane kadar Ermeni bulunduğunu ve bunların Türkçe’den başka bir dil bilmediklerini belirtmiştir. Evliya Çelebi 1649 tarihinde sadece kale içinde 600 ev olduğunu belirtir. Nitekim, XIX. yüzyıl seyahatname kitapları, vergi kayıtları ve nüfus sayımlarına göre, şehir ve çevresinde ciddi bir gayrimüslim nüfusun olduğu görülmektedir. BOA’da sıra numarası 2050 olan tasnif çalışmasında incelemiş olduğumuz defter nüfus defteri olarak tasnif edilmesine rağmen incelememiz sonucunda defterin cizye defteri olduğu anlaşılmıştır. Bu çerçevede araştırmanın dayandığı 1848/1849 (1264) tarihli Kayseri sancağındaki gayrimüslimlerin cizye vergilerine yönelik hazırlanmış olup, İncelenen dönemde Kayseri sancağı Kayseri, Develü, Endürlük, Zencidere, İncesu, Gesi, Tavlusun, Erkilet, Ağırnas, Germir, Talas gibi kazalarından oluşmakta ve bu kazalarda Ermeni ve Rumlar ayrı ayrı kayıtlı oldukları mahalle ve köylere göre ekonomik durumları ile birlikte kaydedilmiştir.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Kayseri, Rum, Ermeni, Cizye, Sosyal, Ekonomik.

Ihracata Dayalı Büyüme: Türkiye Ekonomisi Üzerine Ekonometrik Tahminler

Doç.Dr. Hüseyin Ağır, Pelin Yınac

ÖZ

Dünya ekonomisini oluşturan çoğu ülke ithal ikameci anlayış yerine 1970'li yıllarla birlikte ihracat artışına önem vermeye başlamıştır. Bu dönemde ihracat artışı için üretimin teşvik edilmesi ve desteklenmesi savunulmuştur. Dış ticaretin ekonomik büyümenin önemli bir belirleyicisi olduğu bu görüş, ihracat büyümesinin, talebin teşvik edilmesinde, tasarruf ve sermaye birikiminin artırılmasında, ithalat kapasitesini ortaya çıkararak ekonominin potansiyel arzını yükselttiğinden dolayı büyüme sürecinde önemli bir rol oynadığı şeklinde ifade edilmektedir. İktisat literatüründe, ihracata dayalı büyüme hipotezinin birbirinden farklı ekonometrik tekniklerle ülke örnekleri ve ülke grupları bağlamında tahmin edildiği görülmektedir. Bu çalışmanın birinci amacı ihracata dayalı büyüme hipotezi üzerine yapılan çalışmaları bir arada sunarak geniş bir literatür özeti oluşturmaktır. Diğer amacı ise, ilgili literatürde değişik çalışmaların kullandığı ilgili değişkenler aracılığıyla Türkiye Ekonomisi verileri ve farklı ekonometrik model kombinasyonlarıyla ihracata dayalı büyüme hipotezini test etmektir.

Anahtar Kelime: Ihracata Dayalı Büyüme

Bilecik (Merkez İlçe) 'de Antropo-jeomorfoloji Araştırmaları

Yrd.Doç.Dr. Levent Uncu, Remzi Satı

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Bilecik ili merkez ilçe ve köylerinde topoğrafya üzerinde insanın doğrudan veya dolaylı olarak yaptığı değişikliklerin ortaya konulmasıdır. Bu amaca uygun olarak, çalışma sahasının 1/25.000 ölçekli topoğrafya ve jeoloji haritaları ile 2003, 2013, 2015 yıllarına ait Google-Earth görüntüleri CBS kullanılarak analiz edilmiştir. Sonuçta, araştırma alanında insanın neden olduğu topoğrafyadaki değişikliklerin zamansal ve mekansal farklılaşmaları belirlenmiştir. Araştırmamızın sonuçlarına göre; bu bölgede insanın topoğrafyaya yaptığı müdahale Roma ve Bizans dönemlerinde başlamış, Osmanlı İmparatorluğu Dönemi'nde Anadolu'ya gelen göçmenlerin iskan ve İstanbul'daki yapılarda kullanılmak üzere taş ocaklarının açılmasıyla birlikte daha da artmış, son 10 yılda ise sayıları hızla artan mermer ve taşocağı işletmeleri ve Ankara-İstanbul arasında açılan Yüksek Hızlı Tren (YHT) hattı için yapılan çalışmalarla birlikte doruğa ulaşmıştır.

Anahtar Kelime: Antropo-jeomorfoloji, Arazi Kullanımı, Cbs, Bilecik.

Türkiye'de İç Turizm Hareketlerinin İncelenmesi

Salih Telliöğlu, Mahmut Tekin

ÖZ

Dünya'nın en önemli endüstrilerinden olan turizm sektörü birçok ülkede yerli ve yabancı birçok turiste tatil yapma imkanı sağlarken turistik yörelere de başta ekonomik ve kültürel olmak üzere önemli katkılar sağlamaktadır. Önemli bir turizm ülkesi olan Türkiye'de de 2000'li yıllardan itibaren yerli ve yabancı turist sayısında genel olarak bir artış yaşanmaktadır. Turizm sektörü, özellikle de dış turizm; terör olaylarından, krizlerden ve diğer ülkeler ile yaşanan politik olaylardan oldukça çabuk etkilenen hassas bir sektördür. Turizm sektörünün bu tür krizlerden daha az etkilenmesi için yerli turist sayısını arttırarak iç turizmin gelişmesini sağlamanın sektöre olumlu katkıları olmaktadır. Türkiye'de yerli turist sayılarını incelediğimizde ve gelişmiş turizm ülkelerindeki örnekleri ile karşılaştırdığımızda ise iç turizmin yeterince gelişmediği görölmüşür. Bu çalışmada Türkiye'de iç turizmin öneminden ve yeterince gelişmemesinin sebeplerinden bahsedilerek iç turizmin gelişmesine yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelime: İç Turizm, Yerli Turist, İç Pazar.

Lise Öğrencilerine Göre İngilizce Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar

Serdar Erdem, Ömer Faruk Tutkun

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, lise öğrencilerine göre, İngilizce öğrenme ve öğretmede karşılaşılan sorunları belirlemek ve öğrencilerin bu konudaki sorun algılarının farklılaşma düzeyini ortaya koymaktır. Araştırmada, genel tarama modelinde betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma evrenini, toplam 16.339, örneklemini ise 1201 lise öğrencisi oluşturmuştur. Araştırma sonuçları şunlardır. 1- Lise öğrencilerine göre, İngilizce öğrenme ve öğretme sürecindeki karşılaşılan problemleri en çok etkileyen faktör, İngilizce öğretmenlerinin hatalara kızıyor olması; en az etkileyen faktör ise İngilizce derslerine başka branşlardan öğretmenlerin giriyor olmasıdır. 2- Sınıf seviyeleri, kardeş sayıları, okul türleri ve anne mesleği değişkenlerine göre, İngilizce öğrenimi ve öğretiminde karşılaşılan sorunlar konusunda, öğrenci görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır. 3- Cinsiyet, baba mesleği, ailenin aylık geliri, İngilizce dersinden takviye kurs alıp/almama, kurs alınan yer ve kurs alma süresi değişkenlerine göre, İngilizce öğrenimi ve öğretiminde karşılaşılan sorunlar konusunda, öğrenci görüşleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Anahtar Kelime: Yabancı Dil, İngilizce Öğretimi, Öğrenci, Lise

Düzyey 2 Bölgelerinde Beşeri Sermaye Yapısının Endeksleme Yöntemi İle Karşılaştırılması (2007-2011)

Serdar Yetişen, Aykut Sezgin, Onur Demirel

ÖZ

Ülke ekonomisinin her yönüyle gelişmesini ifade eden ‘kalkınma’ kavramı, bölgesel çalışmaların öncü konuları arasında yer almaktadır. Politika uygulayıcılarının da sıkça üzerinde durduğu bölge ve kalkınma kavramları yirminci yüzyılda bir çatı altında inceleme alanı haline gelmiştir. Türkiye’de hazırlanan bölgesel kalkınma planları zaman içinde teorik ve politik değişimler yaşamıştır. ‘Kalkınma Öncelikli Yörelere’, il ve bölge bazında uygulanan plan ve projeler gibi örnekler, kalkınma açısından önem arz etmiş ve nispeten az gelişmiş il ve bölgelere öncelik tanınmıştır. 2002 yılından itibaren “İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırması” uygulamaya konulmuş ve bu doğrultuda 12 Düzey I, 26 Düzey II ve 81 Düzey III Bölgesi oluşturulmuştur. Beşeri sermaye; bireylerin işgücü piyasasındaki artırmak için kazandıkları bilgi ve beceridir. Beşeri sermaye kavramı, bireyin sahip olduğu bilgi, beceri, yetenek, iş deneyimi, sağlık, eğitim düzeyi ve toplumsal ilişkilerindeki konum gibi karakteristikler bütünü ifade etmektedir. Beşeri sermaye tanımlanırken; sağlık, eğitim, işgücü transferi vb. değişkenler kullanılmakta ve bu değişkenler nedeniyle tanımlar farklılık göstermektedir. Söz konusu değişkenler beşeri sermaye unsurlarını göstermektedir. En çok öne çıkan beşeri sermaye unsuru eğitim olmasına rağmen, en önemli unsur sağlıktır. Çünkü sağlıksız bireylerin eğitimini tamamlaması ve bunun sonucunda işgücü olarak piyasada yer alması oldukça zordur. Neoklasiklerin beşeri sermaye yaklaşımına bakıldığında, içsel getiri oranı, endeks yöntemine dayalı yaklaşım, Birleşmiş Milletler Yaklaşımı ve üretim fonksiyonuna dayalı beşeri sermaye yaklaşımı aracılığıyla beşeri sermayeyi ölçmeye çalıştıkları görülmektedir. Bu yaklaşımlar, literatürde beşeri sermaye ölçümünde yöntem tartışmaları olarak yer almaktadır. Günümüzde beşeri sermaye, beşeri gelişme indeksi kullanılarak ölçülmektedir. Beşeri gelişim indeksinde, bilgi sahibi olma, okuma-yazma oranı, okullaşma oranı, uzun ve sağlıklı yaşam beklentisi, yaşam standardı ön planda tutulmakta ve bu sayede beşeri sermaye unsurları hesaplamaya dahil edilmektedir. Eğitim kapsamında; ön lisans ve lisans okuyan ve mezun sayısı, ortaöğretim öğrenci sayıları ile öğretmen sayılarını kapsayan dört değişken kullanılmıştır. Sağlık kapsamında, hemşire sayısı, pratisyen hekim sayısı, uzman hekim sayısı, diğer sağlık personeli sayısı, ebe sayısı, eczane sayısı ve diş hekimi sayısını kapsayan 7 değişkene yer verilmiştir. Ayrıca; kültür kapsamında, sinema ve kütüphane sayısı olmak üzere 2 değişken kullanılırken, rekabet kapsamında 15-65 yaş arası çalışabilir işgücü, kişi başı ihracat ve kişi başına gayri safi katma değer olmak üzere değişkene yer verilmiştir. Çalışmanın amacı, Düzey II bölgelerinde eğitim, sağlık, kültür ve rekabet açısından karşılaştırma yaparak kalkınma olgusunu incelemeye çalışmaktır. Çalışmada kullanılan tüm veriler, 2007-2011 yılları arasında kapsamakta ve endeksleme yöntemi kullanılarak Düzey II bölgeleri arasında karşılaştırma yapmaya olanak sağlamaktadır. Bu çalışma; eğitim, sağlık, kültür ve rekabet indekslerinin etkisini ölçmeye yönelik bir uygulamaya dayanmaktadır. Uygulamanın temeli, “bölgesel kalkınma açısından eğitim, sağlık, kültür ve rekabetin önemi nedir?” sorusuna dayanmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu veri tabanında yer alan 26 Düzey II Bölgesi’ne ait 2007-2011 yılları arasında kapsayan veriler kullanılarak endeks çalışması yapılmıştır. Bu endeks çalışması sonucunda; 2007-2011 yılları arasında eğitim indeksi açısından TR83 bölgesinin en fazla gerilediği, TR61 bölgesinin en fazla yükseliş gösterdiği; sağlık indeksi açısından TRC1 bölgesinin en fazla gerilediği, TR33 bölgesinin en fazla yükseliş gösterdiği; kültür indeksi açısından TR41, TR21 ve TR22 bölgelerinin en fazla gerilediği,

1. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu

TRA1 bölgesinin en fazla yükseliş gösterdiği; bölgesel rekabet indeksi açısından TR90 bölgesinin en fazla gerilediği, TR33 ve TRC3 bölgelerinin en fazla yükseliş gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelime: Beşeri Sermaye, Beşeri Gelişim İndeksi, İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması Düzey 2 Bölgeleri, Kalkınma Politikaları.

Dış Borçların ve Yurtiçi Tasarrufların Ekonomik Büyüme Üzerindeki Etkisi Türkiye İçin Zaman Serisi Yaklaşımı (1985-2014)

Serdar Yetişen, Musa Türkoğlu, Seçil Ökten

ÖZ

Bu çalışma, dış borçların ve yurtiçi tasarrufların ekonomik büyüme üzerindeki etkisini ölçmek amacıyla kaleme alınmıştır. Çalışmada kullanılan veriler yıllık ve 1985-2014 yılları arasında kapsamaktadır. Söz konusu veriler, literatür incelenerek belirlenmiştir. Çalışmanın teorik çerçevesi; iktisat-ekonometri ilişkisi, ülkelerin dış borçlanma nedenleri ve tarihsel gelişim sürecinde dış borçlanma ile zaman serilerinden oluşmaktadır. İlk olarak doğrusal-doğrusal model uygulaması yapılmış, sonra bu uygulamaya yapay değişken eklenerek sonuçlar gözlemlenmiştir. Modelin kapsadığı yıllar arasında büyüme rakamlarında negatif değerler bulunduğu için logaritmik-logaritmik model uygulaması yapılamamış, bunun yerine doğrusal-logaritmik model uygulanmıştır. Değişkenlerin model üzerinde ne kadar süre önceden etkili olduğunu belirlemek amacıyla birim kök testi uygulaması yapılmış ve tüm modellere ait White, LM ve normallik testi sonuçları tablolar halinde özetlenmiştir. Doğrusal model incelendiğinde; yurtiçi tasarruflar ve dış borçlar ekonomik büyüme üzerinde negatif etkiye sahiptir. Ancak artık değerin yüksek olması kukla değişken eklenmesini gerekli kılmış; bu gereklilik sonucunda yurtiçi tasarruflar ile dış borçlara ek olarak kukla değişkenin de model üzerinde negatif etkili olduğu görülmüştür. Kukla değişkenin eklenmesi modeldeki açıklanamayan artık değerin yükselmesine yol açmıştır. Kukla değişken eklenen model, sade modele göre normal dağılıma sahip görünmektedir. Doğrusal-logaritmik modelin uygulanması ile merdiven basamağını andıran istikrarlı bir artış söz konusu olmuştur. Değişkenlerin modeli ne kadar süre önceden etkilediğini ölçmek amacıyla birim kök testleri uygulanmış ve birim kök testlerine göre kurulan yeni modelde, dış borçların ve yurtiçi tasarrufların ekonomik büyüme üzerinde pozitif etkili olduğu görülmüştür. Ayrıca kurulan son modelde açıklanamayan artık değer, ilk modele göre düşük ve kukla değişken de ilk modelde olduğu gibi negatif etkilidir.

Anahtar Kelime: Ekonomik Büyüme, Zaman Serisi, Dış Borçlar, Yurtiçi Tasarruflar.

İlkokul Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim Programlarının Etkililiğine Yönelik Görüşleri

Serkan Nemli, Ömer Faruk Tutkun

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, ilkokul öğretmenlerinin hizmet içi eğitim programlarının etkililiğine yönelik görüşlerini belirlemektir. Araştırmanın örneklemini, Çankırı, Çorum ve İzmir illerindeki ilkokullarda görev yapan toplam 783 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak, “İlköğretim Okullarında Görev Yapan Yönetici ve Öğretmenlerin MEB Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarına İlişkin Görüşleri Anketi” kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda şu bulgular elde edilmiştir: 1- Hizmet içi eğitim programlarının etkililiğine yönelik öğretmenlerin en çok katıldıkları madde, “Hizmet içi eğitim çağımızın bir gereğidir.”, en az katıldıkları madde, “Hizmet içi eğitim faaliyetlerine alınan kişiler objektif kriterlere göre belirlenmektedir.” ifadeleridir. 2- Hizmet içi eğitim programlarının etkililiğine yönelik öğretmen görüşleri yaş, cinsiyet, öğrenim durumu, kıdem ve katılan hizmet içi program sayısı değişkenlerine göre farklılık göstermekte; medeni durum değişkenine göre, sadece “Hizmet içi eğitim faaliyetleri katılımcılar açısından uygun zamanlarda yapılmaktadır.” maddesinde anlamlı farklılık saptanmış olup mezun olunan kurum değişkenine göre ise, öğretmen görüşleri anlamlı farklılık göstermemektedir.

Anahtar Kelime: Hizmet İçi Eğitim, Eğitim Programı, Program Değerlendirme, Yaşam Boyu Öğrenme, Sınıf Öğretmeni.

Okul Öncesi Eğitiminde Aile Katılımının Önemi

Sevcan Bayrak

ÖZ

Okul öncesi eğitim, çocuğun doğumundan itibaren, ilköğretime kadar olan tüm yaşantılarını içeren bir eğitim sürecidir. 0-5 yaş dönemini kapsayan bu dönem, çocuğun bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişiminin hızlı olduğu ve kişilik yapısının biçimlenmeye başladığı, temel alışkanlıkların çocuğa kazandırıldığı önemli bir dönemdir. Okul öncesi eğitim aile katılımını temel alan yapısıyla aileyi eğitim sürecinin parçası haline getirmektedir. Bu nedenle okul öncesi eğitim sürecinin sadece çocuğun gelişim süreçlerini desteklemekle kalmayıp aileye, eğitime katılımında da aktif bir süreç yaşattığı düşünülmelidir. Çocuk gelişiminde 5 yaş dönemi oldukça önemli bir yer tutmaktadır. Bu nedenle okul öncesi eğitim programına aile katılımını sağlamak çocukların gelişimi açısından önemle üzerinde durulan bir konu haline gelmiştir. Okul öncesi eğitim programları ne kadar iyi hazırlanmış olursa olsun aileler tarafından desteklenmediği sürece etkili olamamaktadır. Okul öncesi eğitim kurumlarında çocuklarda kalıcı davranış değişikliklerinin gerçekleşebilmesi programda planlanan aile yaşantılarının ailede sürdürülebilmesi ile mümkün olmaktadır. Ailenin ve öğretmenin bir arada çalışması, fikir ve bilgi alışverişini sağlamaktadır. Ayrıca okulda verilen eğitimin evde desteklenmesi ve pekiştirilmesiyle eğitim kalıcı bir nitelik taşır. Eğitimde devamlılık ilkesi göz önünde bulundurulduğunda, okulun eğitim rolüne aile katılımı boyutunun da katılması gerekmektedir. Okul öncesi dönem ve ilköğretim döneminde okul-aile işbirliği özel bir öneme sahiptir. Ailenin okul çalışmalarına dahil edilmesine yönelik yapılan çalışmalar, aile katılımının öğrencilerin başarılarını artırdığını, katılım, güdülenme ve kendine güven duygusunun gelişmesini ve onların okul ile öğretmenlere yönelik olumlu tutumlar geliştirmelerini sağladığını göstermektedir. Anne-babaya eğitim vererek ailenin okul öncesi eğitime destek olmasını sağlayabilmek ve öğretimi daha etkili hale getirmek aile içinde ve okul yapısında değişiklikler yapmak çocuğun tüm gelişimleriyle ilgili aileleri bilinçlendirmek, desteklemek gerekmektedir. Çocuğun evdeki öğrenme ortamlarını zenginleştirerek problemler ve çözüm önerileri hakkında aileleri bilinçlendirmek ve alternatif disiplin yöntemleri sunmak doğru ana-baba tutumları kazandırırken çocukların hatalı davranışlarını nasıl değiştireceklerini öğretmek ve bunların davranışa dönüşmesini sağlamak. Ailelere ev ortamında çocuklara kazandırabilecekleri deneyimler hakkında bilgi vermek. Ailelerin çocuklarını daha iyi tanımalarına yardımcı olarak düşünülmelidir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, Aile, Aile katılımı

Ortaokul Öğrencilerinde Akran Zorbalığı ve Okula Karşı Tutum

Tacettin Açıkgöz, Ömer Faruk Tutkun

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin okula karşı tutum, akran zorbalığı ve akran mağdurluğu düzeylerini belirlemek ve bu düzeyler arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Çalışmada araştırma yöntemi olarak karşılaştırma türü ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma evreni 5818 ve örneklemi 640 ortaokul öğrencisinden oluşmuştur. Araştırmada, veri toplama araçları olarak, Okula Karşı Tutum Ölçeği ve Akran Zorbalığı Ölçeği Çocuk Formu kullanılmıştır. Araştırmanın bulguları şunlardır: 1- Öğrencilerin okula karşı tutum düzeyleri yüksek, akran zorbalık düzeyleri ve akran mağdurluk düzeyleri düşüktür. 2- Öğrencilerin akran zorbalık düzeyleri, akran mağdurluk düzeyleri ile okula karşı tutumları arasında düşük düzeyde anlamlı negatif bir ilişki, akran zorbalık düzeyleri ile akran mağdurluk düzeyleri arasında anlamlı pozitif bir ilişki vardır. 3- Öğrencilerin okula karşı tutum düzeyleri ile cinsiyet, sınıf düzeyi, okul başarısı, kardeş sayısı ve aile gelir düzeyi değişkenleri arasında anlamlı farklılık vardır. 4- Öğrencilerin akran zorbalık düzeyleri ve akran mağdurluk düzeyleri ile cinsiyet, sınıf düzeyi, kardeş sayısı, aile gelir düzeyi arasında anlamlı farklılık vardır.

Anahtar Kelime: Okul, Tutum, Zorba, Mağdur, Öğrenci, Ortaokul

Eğitimde Yeni Bir Yöntem: Yalın

Doç. Dr. Filiz Yalın Tılfarlıoğlu, Vasıf Karagücüük

ÖZ

Önceleri, özellikle, otomotiv sanayi, son yıllarda ise imalat sanayi, sağlık hizmetleri, sigorta ve hukuk sektörlerinde uygulanmakta olan Yalın'ın eğitim sektöründe kullanılması oldukça yenidir. En geniş açıdan bakıldığında Yalın; süreçlerde israfı ortadan kaldıran ve onlara değer katan sistematik bir yaklaşımı tanımlamakta kullanılan bir kavramdır. Yalın, zaman, emek, para ve diğer kaynakların yer aldığı süreçleri gözden geçirerek, herhangi bir işe, amaca yönelik kaynak israfı olarak nitelendirilebilecek tüm etkenleri süreçten çıkarmayı ve değer yaratılmasını hedefler. Eğitim çerçevesinden Yalın incelendiğinde ise Yalın'ın öğrenciden veliye, öğretmenden okul müdürüne okul sistemindeki her bireyin süreç gelişimiyle performansını ve iş doyumunu güçlendiren örgütsel bir gelişim programıdır. Yalın, okul içerisindeki herkesin kendi iş süreçlerindeki fazlalık yaratan, gerekli olmayan ve hiçbir değer katmayan, hatta işin yapılmasını veya tamamlanmasını engelleyen aşamaları tanımlama ve eleme suretiyle sürece değer katar. Okullar, sistem çapında değer katan bir yaklaşımı bünyesine katarak, faaliyetlerini ve hizmetlerini sağlamada daha etkili olurlar, tüm öğrencilerin öğrenme performanslarını en yüksek düzeye çıkarırlar ve herkes için bir başarı ve doyum ortamı oluştururlar. Diğer bir değişle, Yalın eğitim çerçevesinde, bir öğrenme grubunda öğrenciler ve öğretmenler eşit katılımcılar olarak işbirliği yaparlar, birbirlerinden öğrenirken sınıf problemlerini çözmek için de birlikte kararlar alırlar. Karar alma sürecinde karşılaşılan sorunlar sadece amaçlara ulaşmada karşılaşılan engeller olarak değil, yeni fikirlerin ve yeniliklerin ortaya çıkmasını sağlayacak fırsatlar olarak değerlendirilir ve bu fırsatlar eğitim sürecinin yenilenmesinde ve güçlendirilmesinde kullanılır. Sorunlar ele alınırken şeffaflık, işbirliği, hız ve birlikte öğrenme gibi ilkeler sürecin ana yapı taşlarıdır. Yalın, her okulun yapısında kolaylıkla uygulanabilir ve Yalın bütün bileşenleriyle uygulandığında, akademik ve sosyal ortamın, ölçme-değerlendirme süreciyle değerlendirmesi noktasında, sürdürülebilir başarı odaklı, insan merkezli, öğrenme ortamları oluşturacaktır. Hizmet sektöründe başarılı bir şekilde yalın ilkeleri, yöntemleri ve ilgili araç gereçleri kullanırken, söz konusu yöntemlerin, eğitime nasıl bir katkı sağlayacağını daha önce hiç düşünülmemiştir. Eğitimde ise Yalın'ın sağlayacağı en büyük katkı, çeşitli sebeplerden dolayı tamamlanamayan öğretim programının, israflardan arındırılarak dengeli bir hale getirilmesidir. Bu bağlamda Yalın; dengelenmiş bir öğretim programını, etkili bir eğitim - öğretim süreci oluşturulmasını ve öğrencilerin tam öğrenmeyi gerçekleştirmesini sağlamada yardımcı olacaktır. Başka bir değişle Yalın eğitim alanına uyarlandığında, eğitim kurumunun parçası olan her bireyi geliştiren, bireysel performansı ve iş memnuniyetini artırmayı hedefleyen örgütsel bir gelişim programını meydana getirecektir. Yalın, eğitim sürecinde işleyişi yavaşlatan ve engelleyen sürece fayda sağlamayan unsurları belirleyecek, sorgulayacak ve eleyecektir. Yalın gelişim programını uygulamayı amaç edinen okullar, her öğrenciye başarıyı tatma ve performanslarını en üst düzeye yükseltme olanağı sunacaktır. Yalın'ın eğitim-öğretim kurumlarına getireceği bu faydalar da okulların, çağımızın gerektirdiği sürekli gelişim ve yenilik hareketlerini gerçekleştirmesinde yardımcı olacaktır ve bu çalışmadaki asıl amaç Yalın'ın gerek öğretmenler, gerekse öğrenciler tarafından etkin bir şekilde nasıl uygulanacağına öncülük etmektir.

Anahtar Kelime: Anahtar Kelimeler: Yalın, Etkili Öğretim, Eğitimde Yenilik, Sürekli Gelişim.

İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Arapça Dersine Karşı Tutumların Değerlendirilmesi

Veysel Karani Altun, Recep Uçar

ÖZ

Bu çalışmada İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin Arapça dersine karşı tutumları incelenmiştir. İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin Arapça dersine karşı tutumlarını tespit etmeyi amaçlayan bu çalışmada, “Arapça Dersine Karşı Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2014-2015 öğretim döneminde İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nden 134 erkek, 277 bayan olmak üzere 411 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin demografik özellikleri ve Arapça dersine karşı tutumları tarama modeliyle ortaya konmuştur. Araştırma sonucunda, İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin Arapça dersine karşı tutumlarının genel ortalamalarının orta düzeyde olduğu, ölçeğin alt faktörlerine ilişkin ortalamaların farklılıklar gösterdiği belirlenmiştir. Aynı zamanda ölçeğin genel ortalamasının ve alt faktörlere ilişkin ortalamaların öğrencilerin demografik özelliklerine göre farklılaştığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelime: Arapça, Din Eğitimi, Tutum, İlahiyat

II. Meşrutiyet Dönemi Eğitimcilerine Göre Değerler Eğitimde Çocuk Oyunlarının Yeri

Yahya Akyol

ÖZ

Ortaokul dönemindeki çocukları etkin ve sorumlu vatandaşlar olarak yetiştirmeyi hedef alan Sosyal Bilgiler dersi öğretim programı, çocukları toplumsal yaşama hazırlamaktadır. Bu doğrultuda Sosyal Bilgiler dersi öğretim programında yer alan değerleri bireylere kazandırmayı hedeflenmiştir. İnsanın davranışlarına yön veren insani ve ahlâki değerlerin çocuklara kazandırılması için uygulanan çeşitli yöntemler vardır. Okulda ve okul dışında yapılan değerler eğitiminde çocuk oyunlarından yararlanmak, etkili bir yöntem olarak kabul edilebilir. Değerlerin çocuk oyunları aracılığıyla öğrencilere aktarılması, öğrencilerin hem ahlâki hayal güçlerini harekete geçirir hem de olumlu davranış ve tutumları değer olarak algılamalarını ve benimsemelerini sağlar. Günümüzde araştırmacılar değerler eğitiminde çocuk oyunlarının kullanımını tartışmaktadır. Bu araştırmanın amacı II.Meşrutiyet dönemindeki eğitimcilerin, çocuk oyunlarının değerler eğitimi üzerindeki etkisine dair görüşlerini belirlemektir. Araştırma sonuçları irdelendiğinde II.Meşrutiyet dönemindeki eğitimcilerin, çocuk oyunları aracılığıyla özellikle sorumluluk eğitiminin verilebileceği görüşünde oldukları ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelime: İkinci Meşrutiyet, Değerler, Çocuk Oyunları

Dijital Mobil Uygulama İşbirliğinin Sağlanması İle Ulaşımın Qr Kod Kullanımı

Yahya Engin, Duygu Furuncu

ÖZ

Yeni iletişim teknolojileri zaman ve mekan sınırlaması olmaksızın kullanıcılarına farklı imkanlar sunmaktadır. Mobil cihazların ortaya çıkışı ve teknolojinin gelişmesi ile beraber ortaya çıkan artırılmış gerçeklik ve QR (Quick Response Code) kod uygulamalarına dayanak oluşturacak temel kavramlar ve bilgiler, yeni medya bağlamında açıklanmaktadır. QR kod uygulamaları mobil cihazların içerisinde bulunan hızlı tepki veren kodlardan oluşmaktadır. QR kodun kullanımı ile birlikte geleneksel ulaşım hizmetleri yerini dijital interaktif olarak adlandırılan uygulamalara bırakmıştır. Meydana gelen bu dönüşüm tarihsel, içeriksel ve teknik boyutlarıyla ele alınmıştır. Çalışmada QR kod ile artırılmış gerçeklik uygulamalarının yetkinliklerini ve potansiyellerini ortaya koyarak, ulaşım alanında QR kod kullanan yolcuların dijital dünyaya nasıl adapte olduğu, E-biletlerdeki kişilerin dijital ek bilgi ve yönlendirmelerinin nitelik ve niceliklerini tanımlamaktadır. QR kod uygulamasının ulaşım sektöründe (kara, hava, deniz) E-bilet uygulamalarında nasıl kullanıldığı üzerinde analizler yapılmıştır. Ağ toplumunu yaşadığımız günümüzde QR kod kullanımının son yıllarda her alanda hızla yükselişi de ele alınarak incelenmiştir.

Anahtar Kelime: Qr Kod, E-bilet, Dijital Teknolojiler, Artırılmış Gerçeklik

Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıkları Üzerine Bir Araştırma: İstanbul Üniversitesi Örneği

Yahya Engin, Salim Ibiş

ÖZ

Teknolojinin hızla gelişmesiyle birlikte internet kullanımının yanı sıra sosyal medya araçlarının kullanımı da yaygınlaşmıştır. Kullanıcılar artık akıllı telefon, tablet, bilgisayar vb. mobil cihazlar aracılığıyla kolayca internete bağlanabilmektedir. Aynı zamanda arkadaş edinme, kendini ifade etme, gazete okuma, yemek sipariş etme, alışveriş yapma veya radyo dinleme gibi diğer iletişim araçları ile de yapabilecekleri günlük işlerini tek bir araç üzerinden gerçekleştirebilmektedir. Yeni nesil kuşağının gün geçtikçe daha fazla sosyal medyada vakit harcadıklarını, gerçek yaşam ihtiyaçlarını yine bu sanal dünya içinde karşılamaya çalıştıkları görülmektedir. Sosyal medyanın; düşük maliyetli olması, bilginin hızlı yayılması ve güncel olması, samimiyetin esas olduğu bir ortamda gerçekleşmesi kullanıcılar tarafından aktif bir şekilde kullanılmasını etkilemektedir. Bu çalışma ile İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin sosyal medya kullanım alışkanlıkları incelenmiştir.

Anahtar Kelime: Sosyal Medya, Öğrenciler, İletişim

1. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu

